

A BUDAPESTI

Könyv-törzsr.
1893-94

KIRÁLYI MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM

keres.

ALMANACHJA

MDCCCXCIII.—XCIV. TANÉVRE.

BUDAPEST,

NYOMATOTT A MAGYAR KIRÁLYI EGYETEMI KÖNYVNYOMDÁBAN.

1894.

XLII 1416

1870
KÖNYVTÁR

Leltári szám: ^{R/} 29130

TÖRTÉNETI VISSZAPILLANTÁS.

A k. m. tudomány-egyetemet eredetileg Pázmány Péter bíbornok-primás 1635. május 12-ikén, u. m. a Hittud. és Bölcsészettud. karral, Nagy-Szombatban alapította, és a Jézus-társaságra bízta.

Alapítványlevelét II. Ferdinánd római császár és magyar király 1635. október 18. kelt aranypecesétes kiváltságlevelével megerősítette, és a nagyszombati főiskolát a római szent birodalom és más egyetemek szokásos jogai s szabadalmaival császári és királyi hatalmánál fogva felruházta.

Ünnepélyes megnyitása az alapító bíbornok által azon évi november 13-án Dobronoky György nagyságos rector alatt történt.

A Hittud. és Bölcsészettud. karhoz 1667. a Jogtudományi járult, mely Losy Imre és Jónpai György primásoknak e célú hagyományai-ból, végrendeleti végrehajtóiknak január 2-án kelt oklevele által, négy tanszékkal alapított, és azon hó 16-án ünnepélyesen megnyitott.

A három karból állott egyetemet felséges Mária Terézia királyi oltalma és igazgatása alá vette, kir. kegyúri jogánál fogva az 1748. évi 12. t. cz. értelmében 1769. július 17-én a földvári apátság jószágaival megadómanyoztta, a fennállott karokhoz az Orvosit kapcsolta, a tanszékek, tantárgyak számát öregbítette, és egyetemünknek új tanterv szerinti átalakítását 1769. december 14-én elrendelte.

Az új intézkedések 1770. október 29-én kiadott szabályzat nyomán, az 1770—71. tanév kezdetén léptek életbe, a midőn az Orvosi kar is megkezdette tanításait.

A Jézus-társaságnak 1773-ban történt feloszlata után, melynek tagjai a Hittudományi és Bölcsészeti tanszékeket látták el, felséges Mária Terézia 1774. augusztus 19-én kelt elhatározásával azon rend nagyszombati társodájának minden ingatlan és ingó javait, névszerint

a turóczyi prépostság uradalmait és a bozói prépostság jószágainak felét az egyetemnek adományozta, és az adománylevelet törvényes alakban 1775 február 13-án kiadatta.

1777. február 10-én az egyetemnek áttételét az ország közép-pontjára Budára elrendelvén, azon évi augusztus 24-én az előadások Nagy-Szombatban végleg befejeztettek, és Budán novemberben az azon évben közzétett tanulmányi rendszer szabályai szerint megkezdettek.

A közel három évig működött egyetem szervezete- s intézeteinek teljes befejezése után, 1780. június 25-én, másod alapítónéja koronázásának negyvenedik évforduló napján, országos ünnepélylyel beiktatott, és a felséges királyné azon évi márczius 25-én kelt nagy szabadalomlevele kihirdettetett.

Ezen okmányban az egyetem régibb jogai, kiváltságai, alapítványai ismételve megerősítettek és öregbítették, alapértékei a budai királyi várpalota és melléképületei tulajdonával, a pécsváradi, nemülönben a tanulmányi alapnak átengedett znióváraljai, háromszléc- és bozói féluradalom fejében, a szegzárdi apátság józágaival gazdagítottatott.

II. József 1783. december 9-én kelt rendelete folytán az egyetem az 1784-iki tanév után Pestre költözött, és tanítását e városban, azon évi novemberben, hittud. kara azonban csak 1786-ban a pesti egyetemes papnövelde megalapítottása után kezdette. Annak feloszlatása után 1790-ben a hittani leczkék ismét megszüntek, és egyetemünk csak három karból állott.

Ferencz király 1804. január 20-án új adománylevele által a szegzárdi apátságra nézve 1780-ban elrendelt, de teljesedésbe nem ment cserét megszüntetvén, az egyetemet a tanulmányi alapnak átengedett régi birtokaiba visszahelyezte.

Ugyanazon fejedelem 1804-ben a központi papnövelvét felélesztvén, a hittud. kar 1805. évben ismét testvérkaraihoz járult.

Jelenleg az egyetemi alapérték ingatlan jószágai: a dunaföldvári uradalom Tolnamegyében, a pécsváradi Baranyában, a sellyei Pozsony és Nyitrában, a znióváraljai Turócz- és Nyitramegyében, mely uradalmak összesen 11,901 hold szántóföld, rét stb. és 20,874 hold erdőből állnak. A bozói uradalom fele 1874. évben peregyezés folytán, az esztergomi papnöveldének 117,500 pengő forintnyi földtehermentesítési kötvényekért engedtetett át, mely összeg kiegészítésül a bozói uradalom földtehermentesítési tőkéből még 117,499 pengő forintnyi értékű kötvények az egyetemnek jutottak.

A znióváraljai uradalomhoz tartozó szolkai és a háromszléczi jószágtestek csekély jövedelmezésök miatt 1874. és 1875. évben, az előbbi 15,200 forintért, az utóbbi 61,000 forintért, a körmöczi papirmalom pedig 15,000 forintért adattak el.

Az egyetem rendes szükségletei 1893. évre 779.420 frtot o. é. tesznek; alapértékének tiszta jövedelme 269.951 frt. o. é.

Az 1791. évben kiküldött országos választmány munkálata alapján készült 1806. évi tanulmányi rendtartás (Ratio Educationis) a bekövetkezett tanévben lépett életbe, és lényegében 1848-ig a tanszervezet szabályául szolgált.

Az 1848. 19-ik törvényzikk az egyetemet közvetlenül a közoktatásügyi miniszter hatósága alá helyezte, és a tanszabadság elvét mondotta ki.

Az annak megfelelő részletes intézkedések utóbb közrebocsátott szabályrendeletek által történtek.

1848. ÉVI

XIX. TÖRVÉNYCZIKK.

1. §. Az egyetem egyenesen a közoktatásügyi miniszter hatósága alá rendeltetik.

Ő CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉGÉNEK

MAGYAR VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERE

NAGYMÉLTÓSÁGÚ

ADORJANI ÉS KÖRÖSSZEGI

Gróf CSÁKY ALBIN úr.

EGYETEMI TANÁCS.

Rector Magnificus.

SCHNIERER ALADÁR, a jog- és államtudományok doctora, a büntetőjog ny. r., az észjog s a jog- és államtudományi encyclopaedia jogosított tanára, a jogtudományi államvizsgálat bizottságának tagja s a II-ik alapvizsgálati bizottság elnöke; a jog- és államtudományi karnak két ízben volt decánja. *Csillag-utca 8. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett a kassai kir. jogakadémián 1868, a bpesti egyetemen 1872.)

Prorector.

BREZNAY BÉLA, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, pápa ő szentségének titkos kamarása, a budapesti érseki szentszékekben bíró, a hittudományok doctora, a keresztény erkölcstan ny. r. tanára, az egyetem volt rectora és a hittudományi kar volt decánja, a Szt.-István-Társulat választmányának, valamint tudományos és irodalmi osztályának tagja, a párisi „Société bibliographique“ levelező tagja. *Bajza-utca 14. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1876-ban.)

Decánok.

KLINGER ISTVÁN, rozsnyói egyházmegyei áldozár, a sz. Háromság-ról nevezett siklói címz. apát, a hittudományok doctora, szentszéki ülnök; a lelkipásztorkodástan ny. r. tanára, az egyetemnek 1888/9. tanévben volt rectora. *Kecskeméti-utca 5. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1870.)

LÁNG LAJOS, a jog- és államtudományok doctora, a statistika ny. r. s a nemzetgazdaság, pénzügytan és pénzügyi jog jogosított tanára, a II. alapvizsgálat, az államtud. államvizsgálati bizottság tagja, a m. tud. Akadémia rendes tagja és a m. tud. Akadémia

nemzetgazdasági és statistikai bizottságának elnöke s az „Institut International de statistique” rendes tagja, a m. kir. pénzügyministerium volt államtitkára, országos képviselő. *Vigadó-tér 1. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1882-ben.)

MIHALKOVICS GÉZA, orvos-sebészdoctor, szemész- és szülészmes-ter, a boncztan és a fejlődéstan ny. r. tanára, a boncztani épület s az I-ső boncztani intézet és gyűjteménytár igazgatója, a magyar tudományos Akadémia rendes tagja, a budapesti fogász-egyesület tiszteleti, a budapesti kir. orvosegylet és Közegészségi egyesület alapító, a természettudományi társulat örökítő és választmányi, és a magyar orvosi könyvkiadó-társulat alapítványi, bizottsági és igazgatósági tagja. *Ülői-ut 89. sz.* (Rkiv. 1875., ny. r. tanárrá nevezetett 1878.)

BEÖTHY ZSOLT, bölcsészdoctor, az æsthetica ny. rendes tanára, s az egyetemi æsthetikai gyűjtemény igazgatója, a budapesti országos tanárvizsgáló bizottság elnöke; a budapesti tanárképző intézet igazgatója; a m. tud. Akadémia rendes tagja és igazgató tanácsosa, a Kisfaludy-társaság rendes tagja és titkára, az országos középiskolai tanáregyesület elnöke, a protestans irodalmi társaság választmányi, a prágai cseh királyi Akadémiának levelező, a pozsonyi Toldy-kör és a soproni irod. és művészeti kör tisz. tagja. *Arany-János-utca 1. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1886.)

Prodecánok.

BITA DEZSÓ, sz. benedekrendi pannonhalmi áldozár, sz. Margitról nevezett bélai cz. apát, a hittudományok doctora, az alaphittan ny. r. tanára, a budapesti érseki szétszékben bíró, pannonhalmi főapátsági szétszékeli ülnök, a Szent-István-Társulat kiadványainak egyházi censora, tudományos és irodalmi osztályának tagja a hittudományi karnak négy ízben volt decánja, az egyetem volt. rectora. *Lipót-utca 47. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1868-ban.)

PLÓSZ SÁNDOR, a jog- és államtudományok doctora, köz- és váltó-ügyvéd, a polgári törvénykezési jog nyilvános rendes és a váltó- és kereskedelmi jog jogosított tanára, a magyar tud. Akadémia levelező, az I. alapvizsgálati bizottságnak tagja és a jogtudományi államvizsgálati bizottságnak és a belvárosi iskolaszék elnöke, Budapest fő- és székváros törvényhatósági bizottságának, a magyar jogászegylet igazgató választmányának tagja, a kolozsvári és a budapesti egyetem jog- s államtudományi karának, az utóbbinak két ízben volt decánja.

Zsibárus-utca 1. sz. (Ny. r. tanárrá neveztetett 1872-ben, ide kineveztetett 1881.)

FODOR JÓZSEF, a vaskorona-rend lovagja, orvos-sebészdoctor, szemész- és szülésmester, a cambridgei egyetemen a jogtudományok tiszteletbeli doctora, a közegészségtan és orvosi rendőrség ny. r. tanára s a közegészségtani intézet igazgatója; a m. kir. tud. Akadémia rendes-, a belga királyi Orvos-Akadémia kül-, az országos statistikai tanács, az országos közegészségi tanács rendes, a fő- és székvárosi törvényhatósági bizottság, a magyar szent kor. országai vörös kereszt-egyesülete orvosi tanácsának, a budapesti királyi orvosegyetel alapító, a budapesti fogász-egyesület tiszteleti, a kolozsvári orvostermészettudományi, a német közegészségügyi társulat rendes, a „Sanitary Institution of Great Britain“ és a „Society of med. Officers of Health“, ugyszintén „Società d'igiene Fiorentina“, az „Association internationale pour le progrès de l'hygiène“ (Bruxelles) tiszteleti, a belga közegészségügyi társulat levelező, a „Société d'hygiène de France“ kültagja, a nemzetközi hyg. congressus állandó bizottságának rendes tagja; a magyar könyvkiadó társulat s az orsz. közegészségi egyesület alapító tagja és elnöke, az orvostudományi karnak volt decánja s e. i. prodecánja. *VIII., Főherczeg Sándor-utca 12. sz.* (Ny. r. tanárrá neveztetett 1872. Kolozsvárra.)

HEINRICH GUSZTÁV, sz. mm. és bölcsészetdoctor, a német nyelv és irodalomtörténet ny. r. tanára; az orsz. közoktatási tanács ügyvivő alelnöke, a kir. tanárvizsgáló bizottság, a m. tud. Akadémia és a Kísfaludy-társaság rendes tagja, a magyar paedagogiai társaság elnöke, a budapesti philologiai társaság alelnöke, a bölcsészeti karnak volt decánja s e. i. prodecánja. *VIII., Muzeum-körút 18. sz.* (Rkiv. 1875. ny. r. tanárrá neveztetett 1878.)

TUDOMÁNYKAROK.

I. Hittudományi kar.

Decán és elnök.

KLINGER ISTVÁN (I. Egyetemi Tanács).

Nyilvános rendes tanárok.

BITA DEZSÓ (I. Egyetemi Tanács).

KLINGER ISTVÁN (I. Egyetemi tanács).

BERGER EV. JÁNOS, esztergom-főegyházmegyei áldozár, a vaskorona-rend lovagja, a hittudományok doctora, az ó-szövetségi tanulmányok s értelmezéstan, szt.-írás-magyarázat s héber nyelv ny. r. tanára, a jog- és államtudományi karban az egyházjogtudori szigorlatoknál vizsgáló s primás-érseki megbízott, a budapesti érsekhelynöki szentszék ülnöke, a hittudományi kar volt decánja, az egyetem volt rectora. *Liliom-utca* 35. sz. (Ny. r. tanárrá neveztetett 1874-ben.)

BREZNAY BÉLA (I. Egyetemi Tanács).

BOGNÁR ISTVÁN, esztergom főegyházmegyei áldozár, pápai kamarás, a bölcsészet és hittudományok doctora, az újszövetségi szentirati tanulmányok ny. r. tanára, a hittudományi kar volt decánja, a budapesti érsek-helynöki szentszék ülnöke, az aquinói Szent Tamásról nevezett bölcsélettudományi társulat elnöke, a Szt.-István-Társulat kiadványainak egyházi censora és tudományos és irodalmi osztályának tagja. *Csillag-utca* 8. sz. (Nyilvános rendes tanárrá neveztetett 1879-ben.)

RAPAICS RAJMUND, egri főegyházmegyei áldozár, a hittudományok doctora, t. udvari káplán, az egyháztörténelem ny. r. tanára, a hittudo-

mányi kar volt decánja, a Szt.-István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja. *Zöldfa-utca 15. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1880.)

ASCHENBRIER ANTAL, esztergom-főegyházmegyei áldozár, a hittudományok doctora, cs. és kir. t. udvari káplán, a budapesti érsekhelynöki szentszék ülnöke, a Szt.-István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja, az egyházjog ny. r. tanára, a hittudományi kar volt decánja. *Főherczeg Sándor-utca 36. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1882-ben.)

KANYORSZKY GYÖRGY, kalocsa-főegyházmegyei áldozár, bekebelezett hittudományi doctor, a keleti, u. m. az arab-, szyr- és chald nyelvek ny. r., a hittudomány-bölcsélet jogosított tanára. *Andrássy-út 62. sz.* (Nyilvános rendkívüli tanárrá nevezetett 1882-ben, nyilvános rendes tanárrá 1886-ban.)

Kisfaludi KISFALUDY A. BÉLA, győregyházmegyei áldozár, a hittudományok doctora, Szentlélekről címzett dienesi prépost, t. udvari káplán, szentszéki ülnök, az ágazatos hittan ny. r. tanára, a Szt.-István-Társulat alelnöke és tud. és irod. osztályának tagja, a hittudományi kar volt decánja. *Lövész-utca 13. sz.* (Nyilvános rendes tanárrá nevezetett 1887-ben.)

Magántanár.

KISS JÁNOS, csanád-egyházmegyei áldozár, a hittudományok doctora, a hittudományra előkészítő bölcséleti propaedeutika magántanára, a Szent-István-Társulat igazgatója s tudományos és irodalmi osztályának tagja, a „Bölcséleti Folyóirat“ és a „Hittudományi Folyóirat“ szerkesztője és kiadója. *Lónyay-utca 16. sz.* (Magántanárrá kiegészítetett 1891-ben.)

Tanárhelyettesek.

VALÓ SIMON, esztergom-főegyházmegyei áldozár, bekebelezett hittudományi doctor, pápa ő szentsége t. kamarása, a Szt.-István-Társulat tudományi és irodalmi osztályának tagja, a budapesti érsekhelynöki szentszék hites ügyésze és szegények ügyvédje, esztergom-főmegyei censor, budapesti közp. papnőveldei tanulmányi felügyelő, könyvtárnok és a „Stefánia“ szegény gyermek-kórházban alkalmazott páli sz. Vinczéről nevezett irgalmas nővérek rend. gyóntatója. *A papnővelde-épületben.*

PURT IVÁN, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, a bölcsészeti és hittudományok doctora, a budapesti központi papnevelő-intézet tanulmányi felügyelője, a budapesti érseki szentszék házasságvédője és az aquinói Szent-Tamásról nevezett böleselettudományi társulat titkára. *A papnevelő-intézetben.*

II. Jog- és államtudományi kar.

Decán és elnök.

LÁNG LÁJOS (I. Egyetemi Tanács).

Nyilvános rendes tanárok.

LECHNER ÁGOSTON, a jog- és államtudományok doctora, a magyar közjog és közigazgatási jog ny. r. tanára, a jog- és államtudományi kar volt decánja, a tud. egyetem volt rectora, főrendiházi tag. *Váczi-utcza 9. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1869.)

HAJNIK IMRE, a jog- és államtudományok doctora, az egyetemes európai és hazai jogtörténelem ny. r. tanára, a magyar tud. Akadémia rendes, a magyar történelmi társulat igazg. választmányi, az államvizsgálati bizottság államtudományi osztályának, valamint az I. és II. alapvizsgálati bizottságnak tagja; a jog- és államtudományi karnak volt decánja; az egyetem volt rectora. *Ferencziek-tere 2. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1872-ben.)

SCHNIERER ALADÁR (I. Egyetemi Tanács).

HERCZEGH MIHÁLY, a jog- és államtudományok doctora, köz- és váltó-ügyvéd, a polgári törvénykezés ny. r., a magyar magánjog jogosított tanára, az I. és II. alapvizsgálat, a jogtudományi államvizsgálat, valamint a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság és a jogászegylet igazgató választmányának tagja, a jog- és államtudományi karnak volt decánja. *Üllői-út 22. sz.* (Budapesti egyetemi tanárrá kinevezetett 1870-ben, rendes tanárrá lett 1872-ben.)

SÁGHY GYULA, a jog- és államtudományok doctora, köz- és váltó-ügyvéd, az osztrák polgári jog ny. r. s az egyházi és római jog jogosított tanára, az első alapvizsgálati bizottság tagja, az államtudományi államvizsgálati és a jogtudományi államvizsgálati, valamint a magyar jogászgyűlés állandó bizottságának tagja, a jog- és államtudományi kar volt

decánja, országgyűlési képviselő. *Zöldfa-utca 39. sz.* (Ny. r. tanárrá neveztetett 1872.)

PULSZKY ÁGOST, a jog- és államtudományok doctora, a jogbölcse-szet s a jog- és államtudományi encyclopaedia ny. r. tanára, a m. tud. Akadémia levelező tagja, országgyűlési képviselő; a III. oszt. hadi-diszítményű vaskoronarend lovagja, m. kir. honvéd főhadnagy sz. k. Nógrádmegye törvényhatósági bizottságának tagja, a nógrádi ág. ev. esperességi bíróság, a II. alapvizsgálati bizottság elnöke, a jog- és államtudományi kar volt decánja. *Zrínyi-utca 16. sz.* (Ny. r. tanárrá neveztetett 1875-ben.)

VÉCSEY TAMÁS, a jog- és államtudományok doctora, a római jog ny. rendes tanára; a magyar tud. Akadémia rendes tagja, h. köz- és váltó-ügyvéd, az I-ső és II-dik alapvizsgálati bizottságnak, a magyar jogász-egylet igazgató választmányának és az irodalmi kérdésekben véleményező országos bizottságnak tagja; egyházkerületi tanácsbíró, a jog- és államtudományi karnak ismételten volt decánja. *Muzeum-utca 3. sz.* (Ny. r. tanárrá lett 1864-ben, ide kineveztetett 1875.)

PLÓSZ SÁNDOR (l. Egyetemi Tanács).

LÁNG LAJOS (l. Egyetemi Tamás).

ANTAL GYULA, a jog- és államtudományok doctora, köz- és váltó-ügyvéd, Pécs sz. kir. város volt országgyűlési képviselője, jelenleg a dárdai kerületet képviseli, az egyházjog nyilv. rendes és az ausztriai magánjog jogosított tanára, az első alap-, a jogtudományi- és államtudományi államvizsgálati, az ügyvédvizsgáló bizottság tagja, a jog- és államtudományi kar volt decánja. *Ujvilág-utca 9. sz.* (Nyilv. rendes tanárrá neveztetett 1885.)

KOVÁTS GYULA, a jog- és államtudományok doctora, hites köz- és váltóügyvéd, volt kir. táblai bíró, az egyházi jog ny. r. tanára, a m. tud. akad. lev. tagja, a magyar jogászegylet igazgató-választmányának, a gyakorlati bírói vizsgálat vizsgáló bizottságának tagja, az államtudományi államvizsgálati bizottság elnöke s a jogtudományi államvizsgálati bizottság tagja. *VIII., József-utca 9. sz.* (Ny. r. tanárrá neveztetett 1888.)

BOCHKOR KÁROLY, a jog- és államtudományok doctora, az állam-számviteltan ny. rendes tanára, az államtudományi és az államszámviteltani vizsgáló bizottságok, valamint a joghallgatókat segítő egyesület tiszteletbeli tagja; tanár: a m. k. József-műegyetemen, a honvéd kezelőtiszti és a posta-táviró tanfolyamon; Csikmegye tiszteletbeli főjegyzője, pénzügyminiszteri volt számtanáncos. *VI., Bajza-utca 1. sz.* (Ny. rk. tanárrá neveztetett 1881., ny. r. 1889-ben.)

FÖLDES BÉLA, a jog- és államtudományok doctora, a nemzetgazdaságtan és pénzügytan ny. rendes, a statisztika jogosított tanára, a m. tudományos Akadémia levelező tagja, a II. alapvizsgálati bizottság, a jog- és az államtudományi államvizsgálati bizottság, az országos statisztikai tanács és a m. tud. Akadémia nemzetgazd. és statisztikai bizottságának, az „Institut International de statistique“ és a „British Economie Association“ tagja. *Zerge-utca 27. sz.* (Ny. rendkívüli tanárrá nevezetett 1882., ny. rend. 1889.)

ZSÓGÓD BENŐ, a jog- és államtudományok doctora, köz- és váltóügyvéd, a magyar magánjog nyilv. rendes tanára, a jogtudományi államv. bizottság beltagja. (Ny. r. tanárrá nevezetett a budapesti egyetemhez 1890. június 28.) *VIII., Baross-utca 10. sz.*

NAGY FERENCZ, a jog- és államtudományok doctora, a kereskedelmi és váltójog nyilv. rendes tanára, a jogtudományi államvizsgálati bizottság tagja, a magyar tudományos Akadémia, a budapesti kereskedelmi és iparkamara levelező, a magyar jogász-gyűlés és a magyar jogászegylet választmányi tagja, a párisi „Société de législation comparée“ magyarországi levelezője, a kolozsvári egyetem jog- és államtudományi karának volt decánja és prodecánja. (Ny. rend. tanárrá kinevezetett a kolozsvári egyetemhez 1881. október 26-án, a budapesti egyetemhez 1890. szeptember 6-án.) *Andrássy-út 2. szám.*

WLASSICS GYULA, a jog- és államtudományok doctora, h. ügyvéd, volt helyettes kir. főügyész, a büntetőjog és eljárás ny. r. tanára, a magyar tudományos Akadémia rendes tagja, az ügyvédvizsgáló és jogtudományi államvizsgálati bizottságnak, a gyakorlati bírói vizsgálati és a II. alapvizsgálati bizottságnak, a jogászegylet állandó bizottságának, a jogászegylet igazgató-választmányának, a nemzetközi büntető egyesület magyarországi igazgató-választmányának, a börtönügyi bizottságnak, a párisi „Société de législation comparée“ tagja, a DKE. irodalmi szakosztályának alelnöke, országgyűlési képviselő. *VIII., Eszterházy-utca 24. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1890.)

TIMON ÁKOS, a jog- és államtudományok doctora, a magyar alkotmány és jogtörténet nyilv. rendes, az egyetemes európai jogtörténet és az egyházjog jogosított tanára. Ő császári és királyi fensége József Ágost főherczeg jogi oktatásának volt vezetője. A Szt-István-Társulat igazgató-választmányának, valamint tudományos és irodalmi osztályának, és az államtudományi államvizsgálati bizottság tagja, az országos kongrua-bizottság előadója, az I. alapvizsgálat elnöke. *IX., Páva-utca 35.* (Ny. r. tanárrá kinevezetett 1891.)

MARISKA VILOS, a jog- és államtudományok doctora, köz- és váltóügyvéd, a pénzügytan és magyar pénzügyi jog ny. r. tanára, a második alapvizsgálati, jog- s az államtudományi államvizsgálati bizottságnak és Abauj-Tornavármegye törvényhatósági bizottságának tagja. (Ny. r. tanárrá kinevezetett 1891.) *IX., Lónyay-utca 7. sz.*

CONCHA GYÖZÖ, a jog- és államt. doctora, a politikai tudományok ny. r. tanára, a magyar tud. Akadémia I. tagja. *Üllői-út 21. szám.*

Czímzetes rendkívüli tanárok.

CSILLAG GYULA, a jog- és államtudományok doctora, hites ügyvéd, a Magyar Földhitelintézet jogi előadója, a magyarországi telekkönyvvezetők orsz. egyesületének tiszteletbeli, a jog- és államtudományi államvizsgálati bizottságok és a párisi Société de législation comparée tagja, a telekkönyvi rendtartásnak és a perenkívüli eljárásnak címzetes rendk. tanára. *Molnár-utca 17. sz.* (Cz. rk. tanárrá nevezetett 1884.)

FAYER LÁSZLÓ, a jog- és államtudományok doctora, ügyvéd, a jogtudományi államvizsg. bizottság tagja, a Jogtudományi Közlöny szerkesztője, a Magyar Jogászegylet titkára, a jogász-gyűlés állandó bizottságának tagja, a bűnvádi eljárás címzetes rendkívüli tanára. *Zöldfa-utca 31. sz.* (Cz. rk. tanárrá nevezetett 1886-ban.)

NEUMANN ÁRMIN, a jogtudományok doctora, ügyvéd, a kereskedelmi jog címzetes rendk. tanára, országgyűlési képviselő, a jogtud. államvizsgálati bizottság tagja. *Andrássy-út 10. sz.*

CSARADA JÁNOS, a jogtudományok doctora, az európai nemzetközi jog és jogbölcselet cz. rendkívüli tanára; a második alapvizsgálati és az államtudományi államvizsgálati bizottságok tagja, ő cs. és kir. fensége József Ágost főherczeg jogi tanára. *Szerb-utca 9. sz.* (Cz. rk. tanárrá nevezetett 1891.)

PIKLER GYULA, az államtudományok doctora, a jogbölcselet cz. rendkívüli tanára, a második alapvizsgálati bizottság tagja. *Szentkirályi-utca 22. sz.* (Cz. rk. tanárrá nevezetett 1891.)

SCHWARZ GUSZTÁV, jogdoctor, hites ügyvéd, a római jog cz. ny. rendkívüli tanára, az első alapvizsgálati bizottság, a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság, a magyar jogászegylet igazgató választmányának tagja. *Deák-tér 1. szám.* (Cz. rk. tanárrá nevezetett 1893.)

RÁTH ZOLTÁN, a jog- és államtudományok doctora, a nemzetgazdaságtan és statistika cz. ny. rendkívüli tanára, hites ügyvéd, az országos statisztikai tanács jegyzője, a második alapvizsgálati s az

államtudományi államvizsgálati bizottság tagja, a m. tudományos Akadémia nemzetgazdasági és statisztikai bizottságának tagja. IX., *Vámház-körút 7. szám.* (Cz. rk. tanárrá neveztetett 1894.)

Magántanárok képviselői:

SCHWARZ GUSZTÁV (l. magántanárok).

MELICHÁR KÁLMÁN (l. magántanárok).

Magántanárok:

DOBRÁNSZKY PÉTER, jog- és bölcsészetdoctor, v. országgyűlési képviselő, nyug. m. kir. J.-műgyet. nyilv. rendes tanár; a statisztika egyetemi magántanára; az államtudományi államvizsgálati bizottság, a m. tudományos Akadémia statisztikai és nemzetgazdasági bizottságának; Borsodmegye bizottsági; az esztergomi e. r. egylet dísztagja; a gyergyóditrói magyar gazd. és kert.-egylet tiszteletbeli tagja; az országos forrásvédők congressusának volt elnöke stb. IX., *Pipa-utca 6. I. 6.*

Csatári CSATÁRY LAJOS, orvos-sebészdoctor, szülész- és szemésmester; egészségügyi tanácsos s e. i. tanács jegyzője; m. k. államvasúti főfelügyelő és főorvos, a cs. vaskorona-rend harmad osztályu lovagja, a török cs. Medjidie-rend II. osztályu, a belga kir. Lipót-rend lovagja, a szász Ernesztini házirend első osztályu lovagja, a francia közegészségi társulat tiszteletbeli, a budapesti kir. orvosegylet, a m. kir. természettudományi társulat, a bécsi cs. és kir. állatnövénytani, a párisi orvostörvényszéki, a brüsseli kir. közegészségi, az alsórajnai természet-orvostani, a német törvényszéki lélektani tudományos egyletek s a magy. kir. honvédmeházi felügyelő bizottság tagja, volt 1848/9-iki honvédszázados, a brüsseli, párisi, amsterdami, genfi és berlini nemzetközi orvosi és közegészségi congressusok volt tb. elnöke. *Egyetem-utca 2. sz.*

HERICH KÁROLY, jogdoctor, volt m. kir. ministeri osztálytanácsos; a jog- és államtudományi államvizsga, valamint az ügyvédvizsgáló bizottság; a tudományos Akadémia nemzetgazdasági és statisztikai és a magyar jogászgyűlés állandó bizottságának tagja; a vaskorona- s a Ferencz-József-rend lovagja, a francia becsületrend, az olasz korona, a görög megváltó-rend tisztje, a spanyol Isabella-rend s a portugál Krisztus-rend középkeresztese; a váltó-, kereskedelmi- és tengeri jog magántanára. *Mária-Valéria-utca 5. sz.*

CSIKY KÁLMÁN, jogdoctor, a m. kir. József-műgyetemen a közigazgatási jog ny. rendes tanára; a jogtudományi és államtudományi állam-

vizsgálati bizottság, a fővárosi törvényhatósági bizottság és a budapesti ev. ref. egyháztanács tagja, a IX. kerületi I. számú iskolaszék elnöke, a Prot. Irodalmi Társaság választmányának tagja, a magyar magánjog magántanára, volt országos képviselő. *Lónyay-utca 11. sz.*

KÖRÖSI JÓZSEF, a statisztika magántanára, a m. tud. Akadémia I. tagja, a főváros statisztikai bizottságának elnöke és statisztikai hivatalának igazgatója, a magyar közegészségi egyeslet osztályelnöke, a londoni és az észak-amerikai statisztikai társulatok, valamint a párisi „Société d'hygiène“ tiszteletbeli tagja, a magyar és a belgiumi statisztikai tanácsok, a nemzetközi közegészségi és demografiai kongresszus állandó bizottságának tagja; az „Institut international de Statistique“, a párisi „Société de Statistique“ s a manchesteri „Statistical Society“ levelező tagja, a niszinowgorod-i kormányzóság statisztikai bizottságának kültagja, a philadelphiai orvosi egyetem, a párisi „Société de médecine publique“ tagja; a brüsseli, a milánói, a bordeaux-i, a madridi, a montréalai közegészségi egyesületek és a párisi „Société d'hygiène de l'enfance“ levelező tagja, a szt.-pétervári oktatási muzeum beltagja, a „British Economical Association“ és az észak-amerikai politikai és társadalmi Akadémia tagja, a bpesti és aradi kereskedelmi- és iparkamarák levelező tagja. *VI. ker., Andrásy-út 48. sz.*

MELICHÁR KÁLMÁN, jogdoctör, m. kir. honvédelmi ministeri titkár, az egyházjog magántanára, az államtudományi államvizsgálati bizottság tagja. *Zöldfa-utca 30. sz.*

BABARCSI SCHWARTZER OTTÓ, orvosdoctör, a törvénszéki elnökör-tan és lélektan magántanára, orsz. egészségügyi tanácsos, a m. elme- és idegyógyintézet tulajdonosa és főorvosa, a Szent-Száva-rend középkeresztese, a német lovag-rend tagja, főv. törvh. bizottsági tag, iskolaszéki elnök stb. *I. kerület, Kékgolyó-utca 4/14. szám. Elme- és idegyógyintézet.*

GOSZTHONY MIHÁLY, jogdoctör, ügyvéd, a magyar közjog m.-tanára, a második alapvizsgálati bizottság tagja. *Trefort-utca 2. sz.*

BALOGH JENŐ, a jog- és államtudományok doctora, a büntetőjog és eljárás magántanára, titkár a m. kir. igazságügyministeriumban, a bírói és a budapesti ügyvédvizsgáló, valamint a jogtudományi államvizsgálati bizottságnak tagja. *VIII., Baross-utca 8. sz.*

PÓLYA JAKAB, államtudományi doctör, ügyvéd, a magyar tud. Akadémia nemzetgazdasági és statisztikai bizottságának tagja, a mezőgazdasági politika magántanára. *Dorottya-utca 10. sz.*

KOVÁCS GYULA, jogdoctör, a közgazdaságtan m.-tanára, a második alapvizsgálati bizottság tagja, a magyar kereskedelmi muzeum

aligazgatója, az ezredéves kiállítás országos bizottságának tagja és előadója, a szt. Sándor-rend főtitkja. *Podmaniczky-utca 18. sz.*

REINER JÁNOS, jog- és államtudományok doctora, ügyvéd, az egyházjog m.-tanára, az államtudományi államvizsgálati bizottság tagja. *Teréz-körút 40. sz.*

HOFFMANN JÓZSEF, a jogtudományok doctora, vallás- és közoktatásügyi ministeri segédtitkár, az orsz. szerzői jogi szakértő-bizottság jegyzője, a római jog magántanára, az I. alapvizsgálat és az államtudományi államvizsgálat bizottságainak tagja. *Rottenbiller-utca 3. sz.*

MANDELLO GYULA, államtudományi doctor, a nemzetgazdaságtan m.-tanára, a II. alapvizsg. biz. tagja. a „British Association for the advancement of sciences“, a „British Economic Association“, az „Institut international de Sociologie“, a „Société des études sociales et politiques“, a „National Education Association U. S.“ tagja. *V., Sas-utca 6. sz.*

KAJUCH MÁRTON, jogdoctor, ügyvéd, a római jog magántanára, igazságügyministeri fogalmazó. *Szentkirályi-utca 22. sz.*

III. Orvostudományi kar.

Decán és elnök.

MIHALKOVICS GÉZA (I. Egyetemi Tanács).

Nyilvános rendes tanárok.

KORÁNYI FRIGYES, kir. tanácsos, a vaskoronarend III. oszt. lovagja, orvos- és sebészdoctor, a gyakorlati belgyógyászat nyilv. rendes tanára, az I-ső belgyógyászati kóroda igazgatója, az országos közegészségügyi tanács, a magyar szent korona veres-kereszt-egylete egészségügyi bizottmányának, az ezredéves kiállítás 4-ik csoportbizottságának elnöke, az orvosi kar kórodai bizottságának, az országos közegészségügyi társulat, a budapesti kir. orvos-egyesület volt elnöke, a magyar tud. Akadémia l., a magyar orvosi könyvkiadó társulat igazgató és alapító, a bécsi cs. és kir. orvosegyesület, valamint a Horvát-Szlavonország zágrábi orvosegyesületének l., a londoni „International Investigation Committee“ a belgyógyászat congressusának tagja s az 1890-ik évben Bécsben tartott congressus volt h. elnöke, az országos statisztikai tanács, a budapesti kir. orvosegylet alapító tagja, a kir. m. termé-

szettudományi társulat alapító, a jász-kún-kerületi és Szabolcs megye hajdú-kerületi orvosegylet tiszt. tagja; Szabolcs megye volt főorvosa, az országos balneologiai egyesület tiszteleti tagja; Pest megye bizottságának tagja, az orvosi kar volt választott jegyzője és prodecánja, a tud. egyetem volt rectora, a m. főrendiház élethossziglan tagja. *Erzsébet-körút 56. sz.* (Ny. r. tanárrá neveztetett 1866-ban.)

KOVÁCS JÓZSEF, ministeri tanácsos, a Ferencz József-rend csillagos középkeresztese, az ausztr. cs. Lipót-rend és a szász kir. Albert-rend kiskeresztes lovagja, orvos- és sebészdoctor, műtő és szülésmester, a gyakorlati sebészet ny. r. tanára; az I. sebészeti kóroda és műtőintézet igazgatója; a kir. igazságügyi orvosi tanács elnöke; a magyar orvosok és természetvizsgálók Bpsten tartott XX-dik vándorgyűlésének v. elnöke, ugyanazon vándorgyűlések állandó központi választmányának tíz éven át volt elnöke, a budapesti orvosi körnek tagja és volt elnöke, az országos közegészségi tanács és a kir. orvosegylet rendes és a magyar orvosi könyvkiadó társulat alapító, a jász-kún-kerületi orvosegylet tisztb., a kir. m. természettudományi, az országos magyar gazdasági egyesület és több tudós és humanisztikai társulat tiszt. és rendes tagja, ez egyetem 187¹/₅-iki tanévében volt rectora. Heves megye bizottságának virilis tagja. *Vámház-körút 4. sz.* (Ny. r. tanárrá neveztetett-1870.)

FODOR JÓZSEF (I. Egyetemi Tanács).

SCHULEK VILMOS, orvos-sebészdoctor, szemész- és szülésmester, az elméleti és gyakorlati szemészet ny. r. tanára, a szemészeti klinika igazgatója, a kolozsvári kir. tud. egy. volt rectora, a m. t. Akadémia I., a heidelbergi szemésztársulat rendes, a bp. k. orvosegylet alapító és választmányi, a k. m. természettudományi, a földtani társulat rendes és a m. orvosi könyvkiadó társulat alapító tagja és első alelnöke, az egyetemi olvasókör dísztagja, ezen egyetemen az 1890/1. tanévben volt Rector Magnificus. *Sas-utca 23. sz.* (Ny. r. tanárrá neveztetett Kolozsvárra 1872. október 15. Budapestre 1874. ápril 9.)

MIHALKOVICS GÉZA (I. Egyetemi Tanács).

KÉZMÁRSZKY TIVADAR, orvos-sebészdoctor, szülész-mester, az elméleti és gyakorlati szülészet és a gynækologia ny. r., a szülés rendellenességeiről szóló tan. m.-tanára, az orsz. közegészs. tanács rendes, a budapesti kir. orvosegylet v. választmányi, a kir. természettud. társ. rendes, a lipcei gynækol. társulat levelező tagja. *Zöldfa-utca 15. sz. Kecskeméti ház.* (Ny. r. tanárrá neveztetett 1879.)

TAUFFER VILMOS, orvos-sebészdoctor, szülésmester, a szülészet és nőgyógyászat ny. r. tanára, a II. szülészeti és nőgyógyászati kóroda igazgatója, az orsz. közegészségügyi tanács rk., Budapest fő- és szék-

város törvényhatósági bizottságának, a budapesti k. orvosegylet alapító tagja és balnaeologiai bizottságának elnöke, a természettud. és a kolozsvári orvostermészettud. társulat r., a m. orvosi könyvkiadó társulat alapító tagja. *Muzeum-körút 23. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1881.)

PLÓSZ PÁL, orvosdoctor, szülész-mester, az élet- és kórvegytan ny. r. tanára, az élet- és kórvegytani intézet igazgatója, az élettannak volt helyettes tanára, a kir. magy. természettud. társ., a budapesti kir. orvosegylet s a m. orvosi könyvkiadó társulat rendes, a magy. tudom. Akadémia lev., az igazságügyi orvosi tanács tagja. *Üllői-út 4. sz.* (Nyilv. rend. tanárrá nevezetett 1882.)

AJTAI K. SÁNDOR, orvosdoctor, a törvényszéki orvostan ny. r. tanára, s az egyetemi törvényszéki orvostani intézet igazgatója; a budapesti m. k. törvényszék orvosi szakértője, s a fővárosi államrendőrség boncznoka; a m. kir. igazságügyi orvosi tanács rendes és az országos közegézs. tanács rendkívüli, az országos közegézségi egyesület választmányi, a magyar jogászegylet büntetőügyi bizottságának, a kir. orvos-egyesület- a kir. természettudományi, a kolozsvári orvos-termesztudományi, s a magyar orvosi könyvkiadó társulatok tagja; a kolozsvári m. k. t. egyetemen az ált. kór- és gyógytan s az egyet. gyógyszer-tan, utóbb a törvényszéki orvostan és orvosi rendészet volt ny. r. tanára és a törv. orvost. jogkari előadója, ez egyet. orvosi karának négy ízben volt decánja és prodecánja, s ugyanazon egyetem volt rectora és prorectora. (Ny. rk. tanárrá nevezetett Kolozsvárra 1872. ny. r. tanárrá ugyanott 1873., ny. r. tanárra Budapestre 1882.) *Üllői-út 93. sz.*

HÖGYES ENDRE, orvossebészdoctor, az általános és kísérleti kór- és gyógytan ny. r. tanára, az általános kór- és gyógytani és a budapesti Pasteur-intézet igazgatója a kolozsvári k. m. tud. egyetemen az általános kór-, gyógy- és gyógyszer-tan volt ny. r. tanára és orvosi karának két ízben decánja és három ízben prodecánja, a m. tud. Akadémia rendes tagja, az országos közegézségi tanács rendes, a budapesti kir. orvosegylet választmányi és alapító, a kir. term. tud. társulat pártoló tagja és alelnöke, az Erdélyi Muzeum-egylet rendes tagja és orvos-termesztudom. szakosztályának tiszteletbeli elnöke, a magyar orvosi könyvkiadó társulat alapító tagja és egyik titkára, az országos közegézségi egyesület választmányi tagja, az Orvosi Hetilap szerkesztője és tulajdonosa. (Ny. r. tanárrá nevezetett a kolozsvári k. m. tud. egyetemhez 1875., a budapesti k. m. tud. egyetemhez 1883.) *Vámház-körút 9.*

KÉTLI KÁROLY, orvosdoctor, a gyakorlati belgyógyászat ny. rendes tanára, a II. belgyógyászati kóroda igazgatója, a magyar orvosi könyv-

kiadó társulat alapító és igazgató, a kir. magyar természettudományi társaság örökítő és a budapesti királyi orvosegylet elnöke és alapító tagja; a pesti szegény gyermekkórház tiszt. főorvosa. A közegészségi tanács rendes tagja. *Újvilág-utca 16. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1889.)

BOKAI ÁRPÁD, az összes orvostudományok doctora, a gyógyszerzetan nyilv. rendes tanára, az egyetemi gyógyszerzetani intézet igazgatója, a kolozsvári egyetem orvosi karának volt jegyzője, decánja és prodecánja, a budapesti kir. orvosegylet és a budapesti orvosi kör választmányi, a m. orvosi könyvkiadó társulat igazgatósági és alapító, a magy. országos gyógyszerész-egylet valamint a kolozsvári gyógyszerésznövendékek segély- és önképző-egyletének tiszteleti; az országos közegészségi tanács rendkívüli s az orsz. közegészségi egylet választmányi tagja. (A kolozsvári Ferencz-József tud. egyetemre ny. rendes tanárrá kinevezetett 1883-ban, a budapesti kir. m. tud. egyetemre ny. r. tanárrá 1890-ben.) *József-körút 87. sz.*

THANHOFFER LAJOS, kir. tanácsos, orvos- és sebészdoctor, műtő, a leíró- és tájboneztan ny. r. tanára, a II-dik boneztani intézet igazgatója, a szövettan ny. rk. tanára, a magyar tudom. Akadémia rendes, a budapesti orvosegylet, a magyar orvosi könyvkiadó társulat r., a kir. magyar természettudományi társulat örökítő s választmányi tagja. (Ny. r. tanárrá nevezetett 1890.) *Ferencz-József-utca 13. sz.*

LAUFENAUER KÁROLY, orvos-sebészdoctor, szülésmester, az elmekór- és gyógytan ny. rendes, az idegkór és gyógytan jogosított, a törvénytudományi lélektan megbízott tanára. Szt.-János kórházi rendelő orvos. A budapesti kir. orvos-egylet, a közegészségi egyesület és a természettudományi társulat rendes és választmányi, a bécsi elmekórtani társulatnak és a magyar jogász-egylet büntetőügyi bizottságának rendes, a párisi société medico-psychologique és a m. t. Akadémia levelező tagja. (Ny. rk. tanárrá nevezetett 1882., ny. r. tanárrá 1891.) *Kalvin-tér 5. sz.*

KLUG NÁNDOR, orvos-sebészdoctor, szülésmester, az élettan ny. r. tanára, az élettani intézet igazgatója, a kolozsvári tud. egyetemen az élet- és szövettan volt ny. r. tanára és orvosi karának két évi jegyzője, három ízben decánja és prodecánja, ugyanazon egyetem volt rectora és prorectora, a m. tud. Akadémia és az Akademia Medico-Fisica Fiorentina levelező, a budapesti m. kir. orvosegylet, a lipcsei élettani, a m. kir. természettudományi társulat rendes és az utóbbi társulat, valamint az országos közegészségügyi egylet választmányi tagja, az erdélyi muzeum-egylet r. tagja s orvos-természettudományi szakosztályának volt titkára és elnöke, a m. orv. könyvkiadó társ. ig. tanácsának tagja

és a budapesti egyet. orvoshallgatók segély-egyletének dísztagja. (A budapesti egyetemre ny. rk. tanárrá kineveztetett 1877-ben, a kolozsvári Ferencz József tud. egyetemre ny. r. tanárrá 1878-ban, végre a budapesti tud. egyetemre ny. r. tanárrá 1891-ben.) *Eszterházy-utca* 5/7. sz.

RÉCZEY IMRE, orvos-sebészdoctor és műtő, a gyakorlati sebészet ny. r. tanára; a II. sebészeti kóroda és műtőintézet igazgatója; a kir. igazságügyi orvosi tanács r. tagja, a budapesti kir. orvosegyesület alapító rendes tagja és alelnöke; a kir. m. természettudományi társulat alapító és a kolozsvári orvostermészettudományi társulat rendes tagja. (Ny. r. tanárrá nevezetett 1892.) *IV. ker., Múzeum-körút* 9. sz.

Nyilvános rendkívüli tanárok.

BAKODY TIVADAR, orvosdoctor és szülésmester, a hasonszenvi különös kór- és gyógytan ny. rk. tanára, a bécsi cs. egyetem orvosdoctori karának bekebelezett tagja, a budapesti közkórház hasonszenvi osztályának főorvosa, a „Bethesda“ kórház igazgató főorvosa, a magyar biológiai társulat rendes tagja. *Szentkirályi-utca* 22. sz. (Ny. rendk. tanárrá nevezetett 1873.)

PERTIK OTTO, orvosdoctor, a kórszövettan ny. rendkívüli tanára, és a kórszövetteni intézet igazgatója; a kórboncztan helyettes tanára és a kórboncztani intézet helyettes igazgatója; az igazságügyi orvosi tanács tagja, a zsigerek kórboncztanának m.-tanára, az Erzsébet vörös-keresztés az üllői-úti városi közkórház boncznok-főorvosa, a párisi „Société de médecine publique et d'hygiène professionnelle“ és a florenzi „Accademia Medico-Fisica Fiorentina“ levelező, a m. kir. természettudományi társulatnak választmányi tagja, a budapesti kir. orvos-egylet rendes tagja és volt első titkára, az országos közegészségi egyesület rk. választmányi tagja és a fővárosi bakteriologiai intézet igazgatója. *Gr. Károlyi-utca* 16. szám. (Ny. rk. tanárrá nevezetett 1890.)

MORAVCSIK ERNŐ EMIL, egyetemes orvosdoctor, a törvényszéki elmekórtan és lélektan ny. rk. tanára, az igazságügyi orvosi tanács tagja, a budapesti kir. törvényszék elmeorvos szakértője, a magyar jogászegylet büntönügyi bizottságának tagja, a Brüsszelben tartott 3-ik nemzetközi bűnügyi embertani congressus volt tiszteletbeli elnöke. (Ny. rk. tanárrá nevezetett 1892. febr. 9-én.) *VI., Teréz-körút* 48. sz.

SCHWIMMER ERNŐ, orvos-sebészdoctor, a bőr- és bujakórtan ny. rk. tanára, az üllői-úti fővárosi közkórház bőrbeteg-osztályának főorvosa, az országos balneologiai egyesület alelnöke, a Congrès inter-

national de Dermatologie és a budapesti kir. orvosegylet volt üléseelnöke, a londoni dermatological section tiszteletbeli, a párisi „Société de Dermatologie de France“ levelező, a deutsche dermatolog. Gesellschaft választmányi, a kir. m. természettudományi társulat, valamint a magy. orvosok és természetvizsgálók állandó központi választmányának rendes, az országos közegészségi egyesület és a magyar orvosi könyvkiadó-társulat alapító és választmányi tagja. *József-tér 11. sz.*

JENDRÁSSIK ERNŐ, egyetemes orvosdoctor, az idegkór- és gyógytan ny. rk. tanára, a kir. orvosegyesület rendes, a Société anatomique I. tagja. *Muzeum-körút 37. sz.* (Ny. rk. tanárrá neveztetett 1893.)

Czímzetes nyilvános rendes tanár.

NAVRATIL IMRE, orvos- és sebészdoctor, szemész- és szülésmester és műtő; az orr- és gégetükrészlet, a fej és nyak sebészeti betegségeiről szóló tan cz. ny. rendes tanára, a budapesti kir. orvosegyesület rendes, a kir. m. természettudományi és a földrajzi társulatok rendes, a magyar orvosi könyvkiadó társulat alapító s igazgató, a magyar szent korona országai vöröskereszt-egylet központi választmányi, Pestmegye bizottságának virilis, s több humanistikai társulatnak tisztb. és rendes tagja, a budapesti sz. Rókushoz címzett közkórház II. sebészeti osztályának fő- és gégebeteg osztályának rendelő orvosa. (A nyilv. rendes tanári czímet és jelleget 1892-ben kapta.) *IV., ker. Lipót-utca 10. sz.*

Nyilvános rendkívüli tanárok czím- és jelleggel.

BŐKE GYULA, orvosdoctor és szülésmester, a fülgyógyászat ny. rk. tanára, a budapesti szt.-Rókus közkórház fülbeteg-osztályának rendelő, a pesti szegény gyermekkórház fülorvosa, a budapesti királyi orvosegylet, a kir. m. természettudományi társulat rendes, és a magyar orvosi könyvkiadó társulat alapító tagja, a budapesti orvosi kör elnöke, az igazságügyi orvosi tanács rendes az országos közegészségügyi tanács rendkív. tagja, a magyar fül- és gégeorvosi társulat alelnöke, a société française d'otologie, de laryngologie levelező a magyar orvosok és természetvizsgálók állandó központi választmányának rendes a fő- és székváros törvényhatóság bizottsági tagja. *Bécsi-utca 6. sz.*

STILLER BERTALAN, orvos-sebészdoctor, szülésmester, a hasbetegségek kór- és gyógytanának ny. rk. tanára; a pesti izraelita kórház igazgató-főorvosa, a budapesti királyi orvosegylet alapító, az orvosi

könyvkiadó-társulat alapító és választmányi tagja s volt első titkára, a m. orvosi könyvkiadó társulat alapító, a kir. m. természettudományi társulat rendes tagja. *Sas-utca 21. sz.*

MÜLLER KÁLMÁN, orvos-sebészdocteur, szülésmester, a hasbetegségek kór- és gyógytanának ny. rk. tanára; a fővárosi szt. Rókus-kórház és fiókjainak igazgatója; az országos közegészségügyi tanács és a tiszti orvosi vizsgák országos (budapesti) bizottságának másod-elnöke; a közkórházi orvostársulat elnöke; Esztergom-, Pozsony-, Torontál- és Vas megye tiszteletbeli főorvosa; az igazságügyi orvosi tanács, a magyar szent korona országai vöröskereszt-egylet egészségügyi tanácsának tagja; a budapesti kir. orvos-egyesület alapító, a m. orvosi könyvkiadó társulat rendes és igazgató, az orsz. közegészségügyi egyesület alapító és választ. tagja, a kir. m. természettudományi társulat örökítő, a kolozsvári orvos-természettudományi társulat r. tagja, a párisi „Société de médecine pratique“ levelező, és a párisi „Société de médecine publique et d'hygiène professionnelle“ és a „Société française d'hygiène“ külföldi, az „Association internationale pour le progrès de l'hygiène“ tiszteletli tagja; a fővárosi gyakorló orvosok segítő egyesületének és a szamaritánus egyesület elnöke. *IV., ker. Váci-utca 25. sz.*

DOLLINGER GYULA, orvos-sebészdocteur, a testegyenészet ny. cz. rk. tanára, az országos közoktatásügyi és az országos közegészségügyi tanács, a budapesti királyi orvosegyesület, a magyar könyvkiadó és a magyar természettudományi társulat alapító tagja. *VII. ker., Kerepesi-út 52. szám.*

BÓKAI JÁNOS, orvosdocteur, a gyermekgyógyászat cz. rk. tanára, a „Stefánia“ gyermekkórház igazgató-főorvosa. *VIII. kerület, Múzeum-út 9. szám.*

ÁRKÖVY JÓZSEF, orvos-sebészdocteur, fogászmester, a fogászat cz. ny. rk. tanára, a fogászati tanfolyam vezetője. *Ferencziek bazárja.*

ÁNGYÁN BÉLA, orvos-sebészdocteur, a hasüri szervek kór- és gyógytanának cz. ny. rk. tanára, a sz. Rókus-kórház II. orvosi osztályának főorvosa, a budapesti kir. orvosegyesület rendes tagja és ülés-elnöke, a kir. magy. természettudományi társulat rendes tagja. *IV. ker., Ferencziek bazárja.*

Magántanárok képviselői.

HIRSCHLER ÁGOSTON, (l. Magántanárok).

SZÉNASY SÁNDOR.

Magántanárok.

BATIZFALVY SÁMUEL, orvos-sebészdoctör és szülésmester; a testgyógyészet m.-tanára; a budapesti orvos-sebészeti és orthopædiali magán-gyógyintézet igazgató-tulajdonosa; a magy. tud. Akadémia lev., a jász-kún-ker. orvos-, a debreczeni torna- és a budapesti izrael. nőegylet tiszteletbeli, a budapesti evang. főgymnasium, a magyar orvosi könyvkiadó és a budapesti állat- és növényhonosító társulat, a magyar írók segélyegylete, a Stefánia szegény-gyermekkörház, a budapesti kir. orvosegylet alapító és volt választmányi tagja; a budapesti orvosi kör tagja és orvosi szakosztályának volt elnöke; az országos közegészségi egyesület választmányi és alapító tagja s a budapesti nemzeti tornaegylet alapító tagja és volt elnöke; nemkülönbén a magyar orvosok és természetvizsg. nagygyűlésének volt titkára és alelnöke, ugyane gyűlések állandó központi választmányának tagja; a kir. magy. természettudományi társulat örökítő tagja és volt másodtitkára; Budapest fő- és székváros törvényhatósági és egészségügyi bizottságának, a magy. földrajzi társulat rendes tagja. *Városligeti fasor 51. sz.*

HASENFELD MANÓ, orvos- és sebészdoctör, szülésmester; a fürdőgyógyászat m.-tanára; a Ferencz-József rend lovagja, a budapesti orvosegylet, a kir. m. természet-tudományi társulat s a földtani társulat rendes tagja, a párisi orvos-fürdészeti, a londoni orvosegylet és a londoni nőgyógyászati társulat lev. tagja s franzensbadi fürdőorvos. *Király-utca 80. sz.*

SIKLÓSY GYULA, orvos- és sebészdoctör, szemésmester, a szemészeti műtéttan m.-tanára, Somogy megye t. főorvosa, a budapesti kir. orvosegylet, a kir. magy. természettudományi társulat és a heidelbergi ophthalm. Gesellschaft tagja; a budapesti Rókus-kórház szemészeti osztályának főorvosa. *Muzeum-körút 18. sz.*

VEREBÉLY LÁSZLÓ, orvos-sebészdoctör, szülésmester és mütö, a mütösebészet m.-tanára, a pesti szegény-gyermekkörház tiszt. sebésze, a budapesti orvosegylet ülés-elnöke és a kir. m. természettudományi társulat tagja. *Koronaherczeg-utca 18. sz.*

ELISCHER GYULA, orvos-sebészdoctör, szülésmester, a méh és járulékok lobos folyamatai kór- és gyógytanának magántanára; a szent Rókus-kórház szülészeti és nőgyógyászati osztály, valamint az „Erzsébet“-kórház főorvosa, a budapesti kir. orvosegyesület és a kir. m. természettudományi társulat rendes tagja, az országos közegészségi egyesület pénztárosa. *IV., Petöfi-tér 1. sz.*

PURJESZ ZSIGMOND, orvosdoctor, az ó-kori orvostudomány történelmének magántanára, a budapesti kir. orvosegylet és a királyi magyar természettudományi társulat r. tagja. *Podmaniczky-utca 17. sz.*

GOLDZIEHER VILMOS, orvos-sebészdoctor, szemézmester, a lát szerv kórboncztanának magántanára, a m. sz. korona vörös-kereszt-egyesülete „Erzsébet“-kórházának szemész-főorvosa, az országos vakok intézetének, és a budapesti ált. poliklinika szemorvosa, a budapesti kir. orvosegylet és a természettudományi társulat rendes tagja. *Fürdő-utca 10. sz.*

LIEBMANN MÓR, orvos-sebészdoctor, szülézmester, a szülészeti műtéttan magántanára, az „általános rendelő gyógyintézet“ nőorvosa, a budapesti kir. orvosegylet és természettudományi társulat tagja. *Andrássy-út 13. sz.*

BÁRON JÓNÁS, orvos-sebészdoctor, szemész- és szülézmester, műtő, a sérvek kór- és gyógytanának magántanára; a pesti izraelita kórház sebész osztályának főorvosa, a budapesti kir. orvos-egyesület alapító és a királyi magyar természettudományi társulat rendes tagja. *Nádor-utca 9. sz.*

TAKÁCS ENDRE, orvos-sebészdoctor, az idegkórtan magántanára, a budapesti kir. orvosegylet és a k. m. természettudományi társulat rendes tagja, a m. sz. k. vörös-kereszt „Erzsébet“-kórházának főorvosa; a budapesti „általános rendelő gyógyintézet“ igazgató- és rendelő orvosa. *IV., Régi-posta-utca 1. sz.*

PUKY ÁKOS, orvos-sebészdoctor, szülézmester, műtő, a sebész első teendői és a sebkezelés magántanára. A m. szt. k. vörös-kereszt „Erzsébet-kórháza“ főorvosa; a „budapesti ált. rendelő gyógyintézet“ rendelő orvosa. *Kecskeméti-utca 7. sz.*

SZALÁRDI MÓR, egyetemes orvosdoctor, az orvosi statisztika magántanára. A „Szegény Beteg Gyermekegylet“ főorvosa. *Erzsébet-körút 12. szám.*

ISZLAY JÓZSEF, orvos-sebészdoctor, szülész- és szemézmester, műtő, az egyet. fogtan és foggyógyászat rk. m.-tanára. *Gizellatér 2. sz.*

JANNY GYULA, orvos-sebészdoctor, szülézmester és műtő, a sebész általános kór- és gyógytan magántanára, a Rókus-kórház III. seb. oszt. főorvosa; a vörös-kereszt-egyleti Erzsébet kórház igazgatója; az orsz. közegészségügyi tanács rendes, a budapesti kir. orvosegylet és a m. kir. természettud. társulat r. tagja stb. *Koronaherceg-utca 6. sz.*

LICHTENBERG KORNÉL, orvosdoctor, az elméleti és gyakorlati fülgyógyászat m.-tanára; a Szt. Rókus-kórházban rendelő fülorvos, a „Poliklinika“ fülgyógyászati osztályának főnöke; a budapesti kir.

orvosegylet, a magyar könyvkiadó-társulat, a természettudományi társulat, az orsz. közegészségügyi egyesület és a Trefort-egylet alapító tagja. *V. ker., Nádor-utca 23. sz.*

HAVAS ADOLF, egyetemes orvosdoctor, a bőrgyógyászat és bujakórtan m. tanára, a Poliklinika bőrgyógyászati és bujakórtani osztályának főnöke, a deutsche dermatologische Gesellschaft rendes, a párizsi société de Dermatologie et Syphiligraphie levelező tagja, a budapesti kir. orvos-egylet, az orvosi kör és a m. kir. természettud. társulat rendes tagja. *IV. ker., Mária-Valéria-utca 7. sz.*

SZILI ADOLF, orvosdoctor, szemézmester, a szemtükrészet m. tanára, a pesti izr. kórház szemész-főorvosa. *V., Erzsébettér 3. sz.*

IRSAI ARTHUR, orvos-sebészdoctor, az orr- és gége-tükrészet magántanára. *Redltanoda-utca 19. sz.*

BAKÓ SÁNDOR, orvos-sebészdoctor, szülézmester, műtő, a húgy- és ivarszervek sebészi bántalmainak magántanára, osztályos rendelőorvos a fővárosi Szent-János-köz-kórházban, a kir. orv. egyesület rendes tagja. *Kecskeméti-utca 5. sz.*

TÓTH LAJOS, egyetemes orvosdoctor, a gyógyszerertannak a kolozsvári egyetemen ny. r. és az itteni egyetemen az általános gyógyszerertan magántanára. *VIII., József-körút 53. sz.*

ONODI ADOLF, egyetemes orvosdoctor, az orr-, torok- és gégebajok kór- és gyógytanának egyetemi magántanára, kórházi rendelőorvos, műtő, a budapesti kir. orvosegyesület r. tagja. *Ó-utca 12. sz.*

LIEBERMANN LEO, egyetemes orvosdoctor, a törvényszéki s orvosrendőri vegytan m.-tanára; az orsz. m. kir. chemiai intézet és közp. vegyikísérleti állomás igazgatója, a m. kir. állatorvosi akadémia ny. rk. tanára, az orsz. közegészségi tanács tagja, az orsz. közegészségi egylet választmányi, a budapesti kir. orvosegylet, természettud. társ., földrajzi társulat, az orsz. gazdasági egyesület, a berlini chemiai társ. r. tagja, az orsz. phylloxera bizottság tagja, a felsőbb borász. tanfolyam előadója, a felsőbb vámszaki vizsgák vizsgáló biztosa. *Rottenbiller-utca 37/2. sz.*

ERŐSS GYULA, orvosdoctor, a gyermekgyógyászat magántanára. *Kecskeméti-utca 11. szám.*

OTTAVA IGNÁCZ, egyetemes orvosdoctor, a szemoperálások elméletileg s gyakorlatilag m. tanára. *Kecskeméti-utca 4. sz.*

STERN SAMU, egyetemes orvosdoctor, a physikalís vizsgálati módszerek magántanára, a budapesti „általános rendelő gyógyintézet” rendelő orvosa. *Andrássy-út 8. sz.*

FRANK ÖDÖN, egyetemes orvosdoctor, az emberi járványok magántanára. Az orsz. közegészségi egyesület másodtitkára s alapító

tagja, a budapesti kir. orvosegyesület, természettud. társulat rendes tagja, az „Egészség“ szerkesztője, a magyar jogászegyesület börtönügyi bizottságának tagja, az 1896-iki ezredéves kiállítás közegészségügyi csoportbizottságának előadója; 1. oszt. honvéd ezredorvos. *M. kir. honvédségi Ludovika-Akadémia.*

HUTYRA FERENCZ, a cs. Ferencz-József-rend lovagja, egyetemes orvosdoctor, okl. állatorvos, az állatjárványtan, állategészségügyi rendészet és hússzemle magántanára, állatorvosi akadémiai nyilv. rendes tanár, az állatorvosi tiszti vizsgálat vizsgáló bizottságának r. tagja, az orsz. állatorvos-egyesület titkára, a „Veterinarius“ szerkesztője, az orsz. közegészségi egyeslet rk. választmányi, a kir. orvosegyesület, az orsz. gazdasági egyesület, a természettudományi társulat rendes tagja. *Rottenbiller-utca 40. sz.*

RÓNA SÁMUEL, egyetemes orvosdoctor, a bőrgyógyászat és bujarkórtan magántanára, a székes fővárosi fiókkórház bujabeteg osztályának rendelő orvosa. *Andrássy-út 23. sz.*

SZÉNÁSY SÁNDOR, orvossebészdoctor, szülésmester, mütő, a sebészi eszköz- és kötéstán magántanára. *IV., Lipót-utca 4. sz.*

SCHÄCHTER MIKSA, egyetemes orvosdoctor, mütő, a helkologia és a sebkezeléstán magántanára; az igazságügyi orvosi tanács tagja és jegyzője; a „Gyógyászat“ szerkesztője. *Szervita-tér 4. sz.*

SCHWARZ ARTHUR, egyetemes orvosdoctor, az idegkór- és gyógytan magántanára, a „nyilvános ambulatorium“ rendelő orvosa. *Bálvány-utca 6. sz.*

CSAPODI ISTVÁN, egyetemes orvosdoctor, a szemvizsgálás gyakorlati módszerei magán, az egyetem bölcséleti karán az egészségtan megbizott tanára, a királyi orvosegyesület rendes, a királyi természettudományi társulat választmányi tagja, az orsz. közegészségi egyesület főtitkára, az „Egészség“ szerkesztője, sz. k. v. honvéd-főorvos. *Rózsátér 1. szám.*

HOOR KÁROLY, egyetemes orvosdoctor, cs. és kir. ezredorvos, a szemfénytörési és alkalmazkodási rendellenességeinek magántanára, a 17. sz. helyőrségi kórház szemészi osztályának főorvosa. *Albrecht-út 3. sz.*

BENCZÜR DÉNES, egyetemes orvosdoctor, a szív- és tüdőbetegségeinek magántanára, bpesti VI. ker. rendőrorvos. *Teréz-körút 34. sz. I. em.*

BARTHA GÁBOR, egyetemes orvosdoctor, a csont és izületi sebbánt. kór- s gyógytanának magántanára. *Károly-körút 4. sz.*

SALGÓ JAKAB, orvosdoctor, az elmekórtan m. tanára.

FEUER NÁTHÁN, a Ferencz-József-rend lovagja, a hadiérem tulajdonosa, orvos-sebészdoctor, szemésmester, kir. közegészségi fel-

ügyelő, tartalékos I. osztályu ezredorvos, a szemészeti műtétan magántanára, a kolozsvári egyetemnek volt helyettes tanára és a bécsi egyetemnek volt magántanára, a budapesti üllői-úti új kórház trachomaosztályának vezetője, több tudományos egyesület tagja. *V., Sas-utca 19.*

HIRSCHLER ÁGOSTON, egyetemes orvosdoctor, a budapesti ált. poliklinikai egyesület rendelő orvosa, az emésztési szervek bántalmainak m.-tanára. *Andrássy-út 18. sz.*

HABERERN JONATHAN PÁL, egyetemes orvosdoctor, a csont- és izületi seb. bántalmak magántanára, székes fővárosi közkórházi osztályos rendelő-orvos. *Szerb-utca 13. sz.*

BÁRSONY JÁNOS, egyetemes orvosdoctor, a szülészeti műtétan magántanára. *VIII., Vas-utca 6. sz.*

DIRNER GUSZTÁV A., egyetemes orvosdoctor, a nőgyógyászati műtetés magántanára, a kir. orvosegyesület rendes tagja, a „British Gynaecological Society“ fellow-ja. *IV., Hatvani-utca 9. sz.*

ROTHMANN ÁRMIN, egyetemes orvosdoctor, a fogak kór- és gyógytanának magántanára. *Andrássy-út 8. sz.*

CSATÁRY ÁGOST, egyetemes orvosdoctor, a vesebetegségek és általános táplálkozási zavarok magántanára.

KORÁNYI SÁNDOR, egyetemes orvosdoctor, az idegrendszer kísérleti és gyakorlati kór- és gyógytanának magántanára.

SCHAFFER KÁROLY, egyetemes orvosdoctor, az idegkór- és gyógytannak magántanára.

Tanársegédek.

VÁMOSSY ZOLTÁN, egyetemes orvosdoctor, gyógyszerzeti I. tanársegéd. *Lónyay-utca 3. szám.*

ANTAL JÁNOS, gyógyszerzeti II. tanársegéd. *József-körút 57. sz.*

IMRÉDY BÉLA, egyetemes orvosdoctor, a II-ik számú belklinikai I-ső tanársegéde. *Szentkirályi-utca 46.*

KERESZTSZEGHY GYULA, egyetemes orvosdoctor, a II-ik számú belklinikai II-ik tanársegéde. *Szentkirályi-utca 46.*

GRÓSZ EMIL, az összes orvosi tudományok doctora, szemészeti I-ső tanársegéd, a kir. orvosegyesület és az orsz. egészségügyi egyesület rendes tagja. *Kecskeméti-utca 11.*

MARTINY KÁLMÁN, egyetemes orvosdoctor, a II. sebészeti klinika első tanársegéde. *Rókus-kórház.*

KUZMIK PÁL, egyet. orvosdoctor, a II-ik sebészeti klinika II. tanársegéde. *Erzsébet-tér 1. sz.*

SCHULTZ HENRIK, egyetemes orvosdoctor, a II. szül. és nőgyógy. klinikán első tanársegéd. *Röck-Szilárd-utca 33. sz.*

REISMANN ADOLF, orvosdoctor, a II. szül. és nőgyógy. klinika II. tanársegéde. *Röck-Szilárd-utca 33. sz.*

TÓTH ISTVÁN, egyet. orvosdoctor, a II. szül. és nőgyógy. klinikán poliklinikus tanársegéd. *József-körút 20. sz.*

DOKTOR SÁNDOR, az összes orvostudományok doctora, az I. szül. és nőgyógyászati kóroda II-ik tanársegéde. *Lakása az intézetben, Mária-utca 31. sz.*

SZÉKELY ÁGOSTON, orvosdoctor, ált. kór- és gyógytani tanársegéd. *Papnevelde-utca 2. sz.*

REICH LAJOS, egyetemes orvosdoctor, az általános kór- és gyógytani intézet veszettség ellen oltó-osztályának segédje. *Baross-utca 32. sz.*

MAKARA LAJOS, egyetemes orvosdoctor, I. sebészeti kóroda első tanársegéde, a budapesti kir. orvosegyesület tagja. *Üllői-út 28. sz. I. sebészeti kóroda.*

BUDAY KÁLMÁN, orvosdoctor, az I. sebészeti kóroda II. tanársegéde. *Üllői-út 28. sz. I. sebészeti kóroda.*

KENYERES BALÁZS, az összes orvostudományok doctora, tart. cs. és kir. főorvos, a törvényszéki orvostani intézet I. tanársegéde, a budapesti kir. orvosegyesület tagja, képesített középiskolai egészség-tanár és iskola-orvos, az „Országos közegészségi egyesület“ rendes tagja. *Lakása az intézetben. (IX. Üllői-út 93. sz.)*

Ifj. HIRKÓ LÁSZLÓ, egyetemes orvosdoctor, képesített középiskolai egészség-tanár és iskolaorvos, törvényszéki orvostani II. tanársegéd. *IV. ker., Zöldfa-utca 24. sz.*

TELLYESNICZKY KÁLMÁN, egyetemes orvosdoctor, boncztoni II-ik tanársegéd. *IX. ker., Üllői-út 53. sz.*

SCHAFFER KÁROLY, egyetemes orvosdoctor, az elme-kórtani tanszék első tanársegéde, a budapesti kir. orvosegyesület és a természettudományi társulat rendes tagja. *IV. ker., Múzeum-körút 29. sz.*

NAGY BÉLA, egyetemes orvosdoctor, az elme-kórtani tanszék második tanársegéde, a budapesti kir. orvosegyesület rendes tagja. *II. ker., Nagy-Rókus-utca 20. sz.*

HALÁSZ HENRIK, egyet. orvosdoctor, a II. boncztoni intézet első tanársegéde, a budapesti kir. orvosegyesület, a kir. magyar természettudományi társulat rendes, az országos közegészségi egyesület póttagja. *Kerepesi-út 9. sz.*

LANDAUER ÁRMIN, egyetemes orvosdoctor, az élettani intézet I. tanársegéde. *Soroksári-utca 16. sz.*

Gy. GYÖRGY GÁBOR, a II. boncztani és szövettani intézet II. tanársegéde. *Vas-utca 14. sz.*

MINICH KÁROLY, egyetemes orvosdoctor, a kórboncztani és kórszövettani intézet I. tanársegéde. *VI. ker., Nagy János-utca 12. sz.*

LOVRICH JÓZSEF, egyet. orvosdoctor, a kórboncztani s kórszövettani intézet II. tanársegéde. *IV. ker., Koronaherczeg-utca 17. sz.*

RIGLER GUSZTÁV, egyet. orvosdoctor, a közegészségtani intézet I. tanársegéde. *VIII. ker., Gyöngytyúk-utca 9. sz.*

TIBÁLD MIKLÓS, egyetemes orvosdoctor, az élettani intézet II-ik tanársegéde.

TAUFFER EMIL, egyetemes orvosdoctor, a kórszövettani intézet tanársegéde és a székes főváros bakteriologiai intézetének alorvosa. (*Üllői-úti közkórház.*)

FARKAS JENŐ, egyetemes orvosdoctor, az I. leíró- és tájboncztani intézet II-ik tanársegéde.

IV. Bölcsészettudományi kar.

Decán és elnök.

BEÓTHY ZSOLT (I. Egyetemi Tanács).

Nyilvános rendes tanárok.

MARGÓ TIVADAR, a cs. Lipót-rend lovagkeresztese, sz. mm., bölcsész-, orvos- és sebészdoctor, szülésmester, az állattan és összehasonlító boncztan ny. r. tanára s az egyetemi zoologiai és comparativ-anatomiai intézet és muzeum igazgatója; az orvosi karnál a szövettan ny. rk. tanára, egyszersmind tanár a középiskolai tanárképző intézeten; a középtanodai tanárvizsgáló bizottság tagja, valamint az országos közegészségügyi tanács rendkívüli, a magy. tud. Akadémia tiszteleti, s matematikai és természettudományi állandó bizottságának s a budapesti királyi orvosegyetel rendes; a királyi magyar természettudományi társulat volt alelnöke, annak pártoló és örökítő, tiszteletbeli és választmányi tagja; a m. orvosi könyvkiadó társulat s az országos közegészségi egyesület alapító tagja; a bécsi cs. és kir. „Zoologisch-botanische Gesellschaft“ és a párisi „Société zoologique de France“ rendes, Angolhonban a „British Association for Advancement of Sciences“ külső tagja; a Kárpát-Egyesületnek rendes, a

budapesti egyetemi kör alapító tagja; az egyetemi orvostanhallgatók, valamint a gyógyszerészettan-hallgatók segély- és önképzőegyletének dísztagja. A budapesti kir. m. tud. egyetem bölcsészeti és orvosi karának felszázados díszokleveles doctora; a tud. egyetem volt rectora s bölcsészeti karának volt decánja. *Muzeum-körút 7. sz.* (A szövetan magántanára s helyettes tanár a budapesti tud. egyetemen lett 1851. Nyilv. rend. tanárrá neveztetett a kolozsvári orv. seb. Akad. 1860.; a budapesti egyetemre ny. r. tanárrá 1862.)

THAN KÁROLY, a főrendiház tagja, kir. tanácsos, a vaskoronarend III. oszt. lovagja, a „Litteris et artibus“ rendjel tulajdonosa, a chemia doctora, a chemia ny. r. tanára, az I. chemiai int. igazgatója, a kir. m. természettudományi társulat volt elnöke, annak tiszteletbeli és választmányi tagja; a magy. tud. Akadémia rendes, igazgatósági és természettudományi állandó bizottságának tagja, az Akadémia III. osztályának elnöke; az orvosi könyvkiadó társulatnak alelnöke, a középtanodai tanárvizsgáló bizottság, a budapesti kir. orvosegylet és az orsz. közegészségügyi tanács rendes, a közegészségügyi egyesület alapító tagja, a cherbourgi „Société des sciences naturelles“ levelező, a berlini vegyészeti egylet külső tagja, az országos balneologiai egyesületnek, a magyar és osztrák gyógyszerészegyletek, a gráci magyar kör tisztt. tagja, az egyet. gyógyszerészethallgatók segélyegyletének tiszt. elnöke, a bölcsészeti kar volt decánja s az egyetem volt rectora. *A vegytani intézet épületében.* (Ny. r. tanárrá neveztetett 1862.)

SZABÓ JÓZSEF, (szentmiklósi), sz. mm. és bölcsészettud. doctor, királyi tanácsos, a cs. Ferencz-József-rend, valamint az olasz királyi Szent-Móricz- és Lázár-rend lovagkeresztese; a párisi egyetemnél „officier d'Académie“; az edinburghi s bolognai egyetem tiszteleti doctora; az egyetemi mineralogiai s petrográfiai intézet és muzeum igazgatója; az ásványtan ny. r., a középtanodai tanárképezde r. tanára s a tanárvizsgáló bizottság tagja; a m. tud. Akadémia r. és igazgató tanácsi tagja, a matematikai s természettudományi osztályának titkára, a math. s természettud. állandó bizottságának, a magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése központi állandó bizottságának, a magyar-honi földtani társulatnak, valamint az állat- és növényhonosító társaságnak elnöke; a kir. magy. természettudományi, földrajzi, az orsz. régészeti és embertani társulat választmányi-; Budapest fő- és székváros törvényhatósági bizottságának tagja; Kassán a felső-magyarországi muzeum-egylet, valamint Temesváron a délmagyarországi természettudományi társulat és a tiszafüred-vidéki régészeti egylet tiszteleti; Selmeczen a gyógyászati és természettudományi egyesület tagja; az erdélyi „Verein

für Naturwissenschaften* levelező tagja Szebenben; a „K. k. geologische Reichsanstalt* levelezője Bécsben; az „Academia caesarea germanica Leopoldina-Carolina* tagja Dresdában; a „Société minéralogique de France* tiszteleti tagja Párisban; a „Société des sciences naturelles* levelező tagja Cherbourgban; Olaszországban az „Accademia Valdarnese del Poggio“, — Angolhonban a „Yorkshire Philosophical Society* tiszteleti-, a „British Association for Advancement of Sciences“, — valamint a londoni geologiai társulat, — Philadelphiában az „Academy of natural sciences* külföldi tagja, a bölcsészeti kar volt decánja, s az egyetem volt rectora. *Széchenyi-utca 1. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1862-ben.) Meghalt 1894 április 10.

KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD ALAJOS, sz. mm. és bölcsészetdoctor, Magyarország történelmének ny. r. és az egyetemes történelem jogosított tanára, sz. kir. Pest város volt törvényszéki főjegyzője, közigazgatási és törvényszéki tanácsosa, h. al- és főpolgármestere, a m. tud. Akadémia és az erdélyi muzeum-egylet levelező tagja, hites köz- és váltótörvényszéki ügyvéd, a középiskolai tanárvizsgáló bizottságnak vizsgáló tagja; a bölcsészeti kar volt decánja. *Sórház-utca 6. sz.* (Helyettes tanár lett 1864. szept. 11. Ny. r. tanárrá nevezetett 1866. szept. 10.)

HATALA PÉTER, a hittud. doctora, a sémi nyelvek ny. r. tanára; az egyetem volt rectora. (Ny. r. tanárrá nevezetett 1866.) *VIII., József-körút 42. szám.*

HORVÁT ÁRPÁD, a bölcsészet- és jogtudományok doctora, az oklevél és címertan ny. r. tanára; az egyetemi könyvtár volt igazgatója; a m. tud. Akadémia lev. s a magy. történ. társulat választmányi tagja; hites ügyvéd. *Museum-utca 9. sz.* (Helyettes tanár lett 1846. évi május 1-én; ny. r. tanárrá nevezetett 1848.)

LUBRICH ÁGOST, a fensőbb neveléstan ny. r. tanára. *Alföldi-utca, 10. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1870.)

VÁMBÉRY ÁRMIN, bölcsészetdoctor, a keleti nyelvek és irodalmak ny. r. tanára; a m. tud. Akadémia rendes, a németországi s londoni keleti társaságok lev., a berlini, majna-frankfurti, amsterdami, drezdai s londoni, párisi, római, baseli, bécsi földismeitársulatok és a párisi Société Philologique tisztb., és a „British Association for Advancement of Sciences“, és a bécsi „Orientalisches Museum“ lev. tagja; a londoni Anthropological Society magyarországi titkára; a török Medsidie-rendjel commandeure; az olasz Móricz és Lázár, a mexikói Notre-Dame da Quadelupe, a persa Sir ü Khursid rendjelek tisztj jelvényeinek, nemkülönben Ő cs. és kir. Felsője, a tudomány-

és művészeti nagy aranyérem birtokosa és az olasz koronarendnek lovagkeresztese. *Ferencz-József-rakpart 19. sz.* (Tanító 1865., Rendkiv. 1868. Ny. r. tanárrá nevezetett 1870.)

JURÁNYI LAJOS, orvosdoctor, a növénytan ny. r. tanára, a kir. egyetemi növénykert igazgatója, a m. tud. Akadémia r. és állandó természettudományi bizottságának tagja, az orsz. egészségügyi tanács rk., a középiskolai tanárvizsgáló bizottság, az edinburgi royal botanical society és a cherbourgi soc. nat. des sc. naturelles et mathem. külső, a kir. m. természettudományi r. és választmányi, a budapesti kir. orvosegyet, a m. földrajzi, a m. földtani és a bécsi cs. és kir. állatnövénytanai társulat rendes tagja, az orsz. m. kertészeti egyesület tiszteleti tagja. *A növénykertben.* (Rendkívüli 1866. Ny. r. tanárrá nevezetett 1871.)

KONDOR GUSZTÁV, sz. mm. és bölcsészdoctor, okleveles mérnök, az elemi mennyiségtan ny. r. és a csillagászat helyettes tanára, a közép-tanodai tanárvizsgáló-bizottság tagja, a m. tud. Akadémia levelezője, a kir. m. természettudományi társulat, az országos közép-tanodai tanár-egylet és a math. és physikai társulat rendes tagja, a bölcsészeti kar volt decánja. *Rudolf-rakpart 3. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1871-ben.)

EÖTVÖS LORÁND báró, sz. mm. és bölcsészdoctor; a magyar főrendek házának tagja, a m. t. Akadémia elnöke; a felsőbb természet-tan ny. rendes tanára és a természettani intézet és gyűjteménytár igazgatója; a matematikai és physikai társulat és a magyar turista-egyesület elnöke; a középiskolák tanárvizsgáló bizottság tagja; a kir. m. természettudományi társulat alelnöke; az egyetem volt rectora. *Eszterházy-utca 3. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1872. május 21.)

GYULAI PÁL, bölcsészdoctor, a főrendiház tagja, a magyar irodalomtörténet ny. r. tanára, a kir. tanárvizsgáló bizottság, a m. tud. Akadémia igazgató és rendes tagja és osztálytitkára, a Kisfaludy-társaság elnöke, a budapesti philologiai társaság t. tagja. *Sándor-utca 13. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1876.)

PONORI THEWREWK EMIL, bölcsészdoctor, a classica-philologia ny. r. tanára, a classica-philologiai seminarium és muzeum igazgatója, a m. tud. Akadémia és a Kisfaludy-társaság rendes tagja, a classica-philologiai, a nyelvtudományi, az irodalom-történeti és hadtudományi bizottságok tagja, a budapesti philologiai társaság huszadik izben elnöke, az erdélyi muzeum nyelvtani osztályának, a középiskolai tanár-egyesület tiszteleti, a kir. természettudományi társulat, a magyar zeneművelő társaság, a londoni Gypsy Lore Society rendes tagja, a magyarországi néprajzi társaság cigány szakosztályának h. elnöke, a

berlini modern philologiai társaság levelező, a bajai önképzőkör tiszteletbeli tagja, a tanárképző intézet tanára és a tanárvizsgáló bizottság tagja stb. *Tárnok-utca 12. sz.* (Rk. 1874., ny. r. tanárrá nevezetett 1877.)

LENGYEL BÉLA, sz. mm. és bölcsészetdoctor, a chemia ny. r. tanára, az egyetemi II-ik chemiai intézet igazgatója, a bölcsészeti kar volt jegyzője, a magyar tud. Akadémia levelező tagja és a m. tud. Akadémia matematikai és természettudományi bizottságának előadója, a kir. m. természettudományi társulat választmányi tagja és volt főtitkára, a balneologiai társaság, a földtani társulat, az országos középtanodai tanáregylet rendes, a közegészségügyi egyesület alapító és az országos magyar gyógyszerészegylet tiszteleti tagja, a bölcsészeti kar volt decánja. *Pipa-utca 6. sz.* (Nyilv. rend. tanárrá nevezetett 1877-ben.)

HEINRICH GUSZTÁV (I. Egyetemi Tanács).

ROMÁN SÁNDOR, a román nyelv és irodalom ny. r. tanára, a bukaresti akadémiai társaság rendes, a tanárvizsgáló bizottság tagja. *VIII., József-körút 85. sz.* (Rendk. 1862., ny. r. tanárrá nevezetett 1880.)

TÖRÖK AURÉL, orvosdoctor, az embertan ny. r. tanára s az ember-tani muzeum igazgatója, a kolozsvári tud. egyetem orvostud. karának volt decánja, előbb (1872 — 78-ig) az élettan és szövettan ny. r. tanára, 1878—81-ig a leíró és tájboncztan ny. r. tanára a kolozsvári tudomány-egyetemen, a m. tud. Akadémia levelező tagja, a bonni „Verein von Alterthumsfreunden im Rheinlande“ rendes, a müncheni „Anthropologische Gesellschaft“ tiszteletbeli, a párisi Société d'Anthropologie, a washingtoni „Anthropological Society“ levelező, a brüsseli „Société d'Anthropologie“, a havannai „Sociedad Antropologica de la Isla de Cuba“ levelező, a londoni Japan Society tiszteletbeli tagja, a magyar földrajzi társulat választmányi, a moszkvai „Imp. Obzsesztvo lubitjelej jesztjesztvoznanija antropologij i jethuographij“ örökös, a tizza-zúgi régészeti társulat, a tizza-füredi valamint a mosonmegyei történelmi és régészeti társulat tiszteletbeli, a német-országi- s a berlini anthropologiai társulat rendes, a bécsi embertani társulat levelező, a bölcsészethallgatók segélyegyletének tiszteletbeli tagja, a prágai Česky Lid munkatársa és a kolozsvári „Militärisch-wissenschaftlicher Verein“ tiszteletbeli tagja. *Vigadóter 1. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett a kolozsvári orv. Akad. 1869., u. oda az egyetemre 1872., végre a budapesti egyetemre 1881.)

SCHOLTZ ÁGOSTON, bölcsészetdoctor, a felsőbb mennyiségtan ny. r. tanára; *Rózsa-utca 46. sz.* (Ny. r. tanárrá nevezetett 1884.)

FRÖHLICH IZIDOR, bölcsészeti tudományok doctora, az elméleti természettan ny. r., a kísérleti természettan jogosított, a k. közép-

tanodai tanárképző intézet tanára, az orsz. tanárvizsgáló bizottság, a magyar tudom. Akadémia rendes, állandó math. és természettud., valamint hadtudományi bizottságának, a kir. magyar természettudományi társulat, a matematikai és physikai társaság r. és választmányi, az erdélyi „Verein für Naturwissenschaften“ levelező tagja. *Eötvös-utca 26/c. sz.* (Nyilv. rendkívüli tanárrá neveztetett 1878-ban. Ny. r. tanárrá 1885.)

MEDVECZEI MEDVECZKY FRIGYES, bölcsészetdoctor, a bölcsészet ny. r. s a paedagogia jogosított tanára, a magyar tud. Akadémia l., az országos közoktatási tanács és az országos középtanodai tanárvizsgáló bizottság tagja. *Museum-utca 3. sz.* (Ny. r. tanárrá neveztetett 1886-ban.)

BEÖTHY ZSOLT (l. Egyetemi Tanács).

PAUER IMRE, sz. mm. és bölcsészetdoctor, a bölcsészet ny. rendes s a paedagogia jogosított tanára, az orsz. közoktatási tanács és középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagja, a magyar tudományos Akadémia rendes tagja és osztály-titkára, a bölcsészeti kar volt jegyzője. *Podmaniczky-utca 27. sz.* (Nyilv. rk. tanárrá neveztetett 1886-ban, rendessé 1889.)

BALLAGI ALADÁR, bölcsészetdoctor, az újkori történelem ny. rendes, a magyar művelődéstörténet helyettes tanára, az orsz. középiskolai tanárvizsgáló bizottság, a magy. tudom. Akadémia lev. tagja. *Kinizsi-utca 29. sz.* (Ny. rk. tanárrá neveztetett 1883-ban, ny. rendessé 1889-ben.)

LÓCZI LÓCZY LAJOS, okl. mérnök, az összehasonlító földrajz nyilv. rendes, a középiskolai tanárképző intézet tanára és a középisk. tanárvizsgáló bizottság tagja, a földrajzi szeminárium igazgatója, müegyetemi m. tanár, a magyar tud. Akadémia levelező tagja, a magyar földrajzi társaság Balaton-bizottságának elnöke, az aradi Kölcsey egyesület tiszteletbeli, a berni földr. társulat tiszteletbeli és a leipzig és berlini földrajzi társulatok levelező tagja. (Nyilv. rendes tanárrá neveztetett 1889.) *VII., Felső-erdősor 1. sz.*

SIMONYI ZSIGMOND, bölcsészetdoctor, a magyar nyelvtudomány ny. r. tanára, a m. tud. Akadémia, a helsingforszi finn-ugor társaság és a finn irodalmi társaság tagja, az Akadémia nyelvtudományi bizottságának előadója, az orsz. közoktatási tanács tagja, a tanárvizsgáló bizottság tagja, a középisk. tanárképző intézet s a modern filológiai szeminárium tanára, a gyakorló gymnasium volt vezető tanára, az „Otthon, írók és hírlapírók köre“ választmányi tagja. *Lónyay-utca 13/A. sz.* (Ny. rk. tanárrá neveztetett 1885-ben, rendessé 1889.)

PASTEINER GYULA, bölcsészetdoctor, a művészetek történetének ny. rendes tanára. (Ny. rk. tanárrá neveztetett 1885-ben, ny. rendes tanárrá 1890-ben.) *Hatvani-utca 16. szám.*

HEGEDŰS ISTVÁN, bölcsészetdoctor, classica-philologia ny. rendes tanára, a Kisfaludy társaság rendes, a Philologiai társaság választmányi tagja. (Ny. r. tanárrá neveztetett 1891.) *Hunyadi-tér 12. III/14.*

LÁNCZY GYULA, államtud. doctora, a paduai egyetem tiszteletb. böles. doctora, hites köz- és váltóügyvéd, az egyetemes középkori történelem ny. r. tanára, a középisk. tanárképző intézet vezető s a történelmi szemináriumnak e. i. igazgató-tanára, az orsz. tanárvizsgáló bizottság tagja. *Zoltán-utca 13. szám.* (1880-tól fogva a politika magántanára a budapesti, 1886-tól az egyetemes történelem ny. r. tanára a kolozsvári m. kir. egyetemen; a budapestin ny. r. tanárrá kineveztetett 1891-ben.)

HAMPEL JÓZSEF, bölcsészet- és jogdoctor, a magy. nemzeti muzeum érem- és régiség-osztályának igazgató öre, az érem- és régiségtan ny. rendes tanára, a római „Istituto di Corrispondenza“ levelező és a m. tud. Akadémia rendes, a krakkói tud. akadémia külső tagja, az orsz. régészeti és embertani társulat antik szakosztályának elnöke, a m. történelmi társ. választmányi, a londoni „Antiquarian society“, a kopenhágai „éjszakai régészek társulatának“ és a horvátországi régészeti társulat valamint a boroszlói muzeumi tanács tiszteletbeli, a komárom-, moson-, vas-, sopronmegyei régészeti, továbbá a felső és dél-magyarországi, békésmegyei, tiszafüredi és alsó-fejérmegyei történelmi társulatok tiszteletbeli, a m. tudom. Akadémia régészeti bizottságának előadója; a német, a berlini, bécsi és müncheni anthropologiai, a bécsi numismatikai és a karinthiai történelmi társulat tagja. *Nemzeti Muzeumban.* (Ny. rk. tanárrá neveztetett 1881. aug. 18. Ny. r. tanárrá 1892.)

ÁSBÓTH OSZKÁR, bölcsészetdoctor, a szláv nyelvészet és irodalom nyilv. r. tanára. *Epreskert-utca 25. szám.* (Nyilv. rk. tanárrá neveztetett 1885., ny. rendessé 1892.)

SZINNYEI JÓZSEF, bölcsészetdoctor, az altáji összehasonlító nyelvészet ny. rendes tanára, a középiskolai tanárképző-intézetben és a modern filológiai szemináriumban vezető tanár, az orsz. középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagja, volt kolozsvári egyetemi ny. r. tanár és a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi karnak volt decánja, a m. tud. Akadémia, a helsingforsi finn irodalmi társaság és finn-ugor társaság levelező tagja. *József-körút 17. sz.* (Ny. rk. tanárrá neveztetett ki Kolozsvárra 1886, nyilv. rendessé 1888-ban, a budapesti egyetemre 1893-ban.)

Nyilvános rendkívüli tanárok.

MESSI ANTAL, az olasz nyelv és irodalom ny. rk. tanára, a középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagja. *Petőfi-tér 3. sz.* (Ny. rk. tanárrá neveztetett 1869. február 6.)

MAYR AURÉL, sz. mm., bölcsészet- és jogdoctor, hites köz- és váltóügyvéd, az indogermán összehasonlító nyelvészet ny. rk. tanára. *Nyár-utca 25. sz.* (Ny. rk. tanárrá neveztetett 1873.)

PATTERSON ARTHUR, az angol nyelv és irodalom ny. rk. tanára. *IX. kerület, Lónyay-utca 11. sz.* (Kineveztetett 1886.)

BECKER FÜLÖP ÁGOST, bölcsészetdoctor, a francia nyelvészet és irodalom nyilván. rk. tanára, a középiskolai tanárképző intézetben és a modern filológiai szemináriumban vezető tanár. *Zöldfa-utca 42. sz.*

Czimzetes rendkívüli tanárok.

SCHMIDT SÁNDOR, a természettudományok doctora, a magy. tud. Akadémia lev. tagja, segédőr a m. n. muzeum ásványtárában, a kristálytan nyilván. rendkívüli tanára. *VIII. ker., Pál-utca 7. sz.*

KÖVESLIGETHY RADÓ, bölcsészetdoctor, a kosmographia és geophysika ny. rkiv. tanára, a földrajzi szeminárium vezető tanára, az „Astronomische Gesellschaft“, Természettudományi Társulat, Földrajzi Társaság, Matematikai és physikai Társulat tagja. *VII. ker., Erzsébet-körút 15. sz.*

Helyettes tanárok.

KONDOR GUSZTÁV (I. Rendes tanárok).

Magántanárok képviselői.

CZOBOR BÉLA (I. Magántanárok).

FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ (I. Magántanárok).

Magántanárok.

GOLDZIHNER IGNÁCZ, sz. mm. és bölcsészetdoctor, a sémi philologia m. tanára, a magyar tud. Akadémia rendes és nyelvtudom. bizottságának, a holland-indiai „Kon.-Instituut voor Taal-Land en Volkenkunde“ külföldi, az angol „Royal Asiatic Society“ tiszteleti továbbá a fővárosi biz. tagja, a budapesti izr. hitközség titkára. *VII. ker., Holló-utca 4. sz.*

KÁRMÁN MÓR, sz. mm. és bölcsészetdoctor, a pädagogia, psychologia és ethika magán, a középtanodai tanárképezdében a pädagogia

és philosophia r. tanára, az országos középtanodai tanárvizsgáló bizottság, a magy. orsz. közoktatási tanács tagja. *Kerepesi-út 49. sz.*

BODNÁR ZSIGMOND, a magyar nyelv és irodalom magántanára, a Petőfi-társaság r. tagja. *Tisztviselő-telep. Család-utcza 5. sz.*

CZOBOR BÉLA, nagyváradi-egyházmegyei I. sz. áldozár, bölcsészet-doctor, a műemlékek orsz. bizottságának előadója, a szerb kir. Szent-Száva-rend középkeresztése, a portugál kir. sz. Jakab- és a Villa-Viçosa rendek lovagja, a székesfehérvári szent-szék ülnöke, az országos régészeti és embertani társulat osztály-elnöke és állandó választmányi tagja, a keresztény műarchaeologia és symbolika magántanára, a m. tud. Akadémia levelező-, archaeologiai és hadtudományi bizottságainak, a m. tört. társulat és az iparművészeti társulat igazgató-választmányának, és a Szent-István-Társulat irodalmi osztályának tagja, továbbá az „Associação dos Architectos e Archeologos Portuguezes“ levelező, a biharmegyei tört. és régészeti egylet, a feiső-magyarországi muzeum-egylet tiszteleti, és a szegedi Dugonics-társaság rendes tagja; a koronás arany-éremkereszt tulajdonosa. *VI. ker., Lendvay-utcza 12. sz.*

ALEXANDER BERNÁT, bölcsészet-doctor, a m. t. Akadémia I. tagja, a philosophia történetének s az ismerettannak magántanára, az orsz. tanárvizsgáló bizottság tagja, a műegyetemen megbízva a kultur- s irodalomtörténet s aesthetika előadásával. *Erzsébet-körút 9. sz. New-York-palota.*

BÁNÓCZI JÓZSEF, bölcsészet-doctor, a m. tud. Akadémia lev. tagja, a philosophia történetének és propädentikájának magántanára, az országos izr. tanítóképző-intézet igazgatója. *Rökk-Szilárd-utcza 22. sz.*

HEINRICH ALAJOS, bölcsészet-doctor, a VII. ker. áll. főgymnasium rendes, az ó-kori földrajz és néprajz magántanára. *VI., Felső-erdősor 1.*

MARCZALI HENRIK, bölcsészet-doctor, a m. tud. Akadémia lev. tagja, a tanárképző-intézetben a világtörténet, a történeti szeminárium vezető tanára. *József-körút 59. szám.*

LIEBERMANN LEO, az egyetemes orvostan doctora, a vegytan magán, a kir. m. állatorvosi tanintézetben a vegytan ny. rk. tanára, az áll. vegyikísérleti állomás főnöke, az orsz. közegészségi tanács tagja, a felsőbb vámszaki vizsgák vizsgáló biztosa stb. *Rottenbiller-utcza 37/2. sz.*

FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ, bölcsészet-doctor, a m. nemzeti muzeum könyvtárának igazgató-őre, a m. tud. Akadémia rendes tagja és a tört. bizottság előadója, a magy. történelmi és az orsz. rég. és embertani társulat ig. vál. tagja, a magy. heraldikai és genealogiai társaság titkára, a középtanodai tanárképző-intézet tanára, az oklevéltan magántanára. *VIII. ker. M. Nemz. Muzeum.*

BORBÁS VINCZE, bölcsészetdoctor, egykor az egyetem növényteni tanszékének assistense, az állami V. ker. főreáliskolában a terményrajz rendes tanára, a növény-geographia és Magyarország edényes növényei systematikájának magántanára, a m. k. Természettudományi Társulatnak, a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók állandó központi választmányának, valamint a Magyar Földrajzi Társaság rendes és választmányi tagja. *Dessewffy-utca 3. sz.*

MANGOLD LAJOS, bölcsészetdoctor, az ó-kor és keleti népek történetének magántanára. *Gyár-utca 5. sz.*

FRÖHLICH RÓBERT, bölcsészetdoctor, a keleti népek ó-kori történelmének, valamint a római epigraphicának és régészetnek magántanára, a m. tud. Akadémia levelező tagja és főkönyvtárnoka, az „Instituto Romano“ lev., a budapesti philologiai társaság választmányi tagja, az országos régészeti és embertani társulat ó-kori szakosztályának előadója. *VI. ker., Eötvös-utca 30. sz.*

KASSAI GUSZTÁV, bölcsészetdoctor, királyi főgymnasiumi rendes tanár; a latin stilistica és eloquentia m., a budapesti magy. kir. tanárképző intézet tanára, az amsterdami nemzetközi „Société Philhellenique“ tagja. *Váci-körút 58. sz.*

PETZ GEDEON, bölcsészetdoctor, az ág. h. evang. főgymnasiumi rendes tanára, a budapesti philologiai társaság másodtitkára, a m. tud. Akadémia nyelvtudományi bizottságának tagja, az Egyet. Philol. Közlöny társ-szerkesztője, az orsz. közoktatási tanácshoz kinevezett külső bíráló, a német nyelvészet magántanára. *VI. ker., Nagy János-utca 5. sz.*

BOKOR JÓZSEF, bölcsészetdoctor, a neveléstan történetének magántanára. *VIII. ker., Pál-utca 2. sz.*

DADAY JENŐ, bölcsészetdoctor, a belvízi gerincztelen állatok magántanára, a magy. tud. Akadémia I. tagja, magyar nemzeti muzeumi segédőr; a moszkvai császári ethnographiai és anthropologiai társulat tagja. *VIII. ker., József-körút 46. sz.*

KLUPATHY JENŐ, bölcsészetdoctor, a természettan magántanára, a VII. ker. állami főgymnasium és a m. kir. posta- és táviratdatisztképző tanfolyam rendes tanára. *VIII. ker., Berzsenyi-utca 4. sz.*

NÉMETHY GÉZA, bölcsészetdoctor, a bpesti V. ker. kir. kath. főgymn. rendes, a római irodalom-történet m.-tanára, a m. tud. Akadémia I. tagja. *V., Lipót-körút 30. sz.*

BUDAY JÓZSEF, bölcsészetdoctor, a bpesti II. ker. áll. reáliskola rendes, az ujkori philosophia-történet m.-tanára. *II. ker. Csalogány-utca 13. sz.*

MÁGÓCSY-DIETZ SÁNDOR, bölcészetdoctor, a növénybiológia s a gombák természetrajzának m.-tanára. *VIII., Vas-utca 6. sz.*

KUNOS IGNÁCZ, bölcészetdoctor, a török nyelv és irodalom magántanára, a keleti ker. tanfolyam tanára. *Andrássy-út 94. sz.*

CSENGERI JÁNOS, bölcészetdoctor, a tanárképző gyakorló főgymnasium r. tanára; a m. tud. Akadémia I. tagja, az orsz. közoktatásügyi tanács tagja, a Magyar Paedagogia szerkesztője, a görög irodalom történetének m.-tanára. *VII. ker., Aréna-út 9. sz.*

SZÁDECZKY GYULA, bölcészetdoctor, a közzettan magántanára, főgymnasiumi rendes tanár. *Pipa-utca 14. sz. I. e.*

KLUG LIPÓT, bölcészetdoctor, a synthetikai descriptiv és ábrázoló geometria magántanára; budapesti II. ker. áll. főreáliskolai r. tanár. *II. ker. Batthányi-utca 1. sz.*

KUZSINSZKY BÁLINT, bölcészetdoctor, a római művelődéstörténet magántanára, okl. középiskolai tanár, n. muzeumi segédőr, az aquincumi ásátások vezetője, a fővárosi régészeti bizottság tagja, stb. *Pál-utca 5. sz.*

CSÍK-MÁTÉFALVI ISTVÁNFFI GYULA, bölcészetdoctor, a m. n. muzeum növénytani osztályának őre, középiskolára képesített tanár, a kryptogamnövények morphológiájának s rendszertanának magántanára, a k. magy. természettudományi társulat, a m. földrajzi társaság s a berlini Deutsche Botanische Gesellschaft tagja. *VIII., Pál-utca 4. sz. II. em. 13. ajtó.*

HARASZTI GYULA, bölcészetdoctor, budapesti VI. ker. áll. reáliskolai rendes tanár, a modern franczia irodalomnak magántanára. *Andrássy-út 99. sz.*

SIMONKAI LAJOS, bölcészetdoctor, a növénygeographia magántanára, és a VII. ker. állami gymnasium rendes tanára. *Huszár-utca 6. sz. II. em.*

VÁNGEL JENŐ, bölcészetdoctor, az összehasonlító szövet- és módszertan m. tanára; állattani és összeh. bonczani I. tanársegéd. *Eszterházy-utca 11. sz.*

BÉKEFI REMIG, böles.-doctor, az Árpádkori magyar történelem m.-tanára; ciszterci rendű áldazópap, a ciszterci rend történetírója. *VIII., Zerge-utca 6. szám.*

DEMECZKY MIHÁLY, böles.-doctor, a tanárképző gyakorló főgymnasiumi rendes tanára, m. k. tart. honvédszázados, az analysis m.-tanára. *Arany János-utca 1. sz.*

WINKLER LAJOS, gyógyszerészdoctor, az analitikai és gyógyszerészeti chemia magántanára, az I. chem. intézet tanársegéde, a Gyógyszerészeti Közlöny főmunkatársa, a k. m. természettudományi,

a m. földtani, a mathem. és physikai társulat, és a közegészségi egyesület rend. tagja. *I. Chemiai intézet, Múzeum-körút 4. sz.*

NÉGYESY LÁSZLÓ, bölcsészetdoctör, az irod. segédtudományok magántanára, a tanárképző-intézeti gyakorló főgymnasium r. tanára. *VII., Rottenbiller-utca 42. sz.*

KÉGL SÁNDOR, bölcsészetdoctör, a persa nyelv és irodalom magántanára. *Szentkirályi-pusztá, u. p. Laczháza.*

Tanítók.

ISOZ SIMON, okleveles középiskolai tanár, a cs. és k. kadett-iskola tanára, a francia nyelv tanítója. *VI., Teréz-körút 30. sz.*

VARGAY ISTVÁN, okl. gyorsíró-tanár, a középiskolai tanár-egyesület tagja, a „Stolze-Fenyvessy“ gyorsíró-kör tanári elnöke, a „Gyorsíró“ felelős szerkesztője, a gyorsírás magántanítója. *VI., Teréz-körút 17. szám.*

VIKÁR BÉLA, okl. gyorsírás-tanár, orsz. gyűl. gyorsíró, a „Gyorsírási Lapok“ felel. szerkesztője, a gyorsírás magántanítója, a helsingforsi finn-ugor társaság r. tagja, a magyarországi néprajzi társaság választmányi tagja. *Gellérthegy-út 32. sz.*

Tanárségek.

VÁNGEL JENŐ (l. Magántanárok).

BUCHBÖCK GUSZTÁV, vegyészeti tanárségéd, a természettudományi társulat rendes tagja.

CHENGERY PAPP ELEMÉR, vegyészeti tanárségéd. *Kalvin-tér 7. sz.*

WINKLER LAJOS (l. magántanárok).

Ifj. NURICSÁN JÓZSEF, vegyészeti tanárségéd; a kir. m. természettudományi társulat rendes tagja. *Múzeum-körút 4. szám. Vegytani intézet.*

FILARSZKY NÁNDOR, bölcsészetdoctör, középtanodákra képesített tanár, növénytani tanárségéd. *Lónyai-utca 18. szám.*

BRAUN GYULA, bölcsészetdoctör, ásványtani tanárségéd, a m. kir. természettudományi társulat, és a magyarhoni földtani társulat rendes tagja. *Királyi Pál-utca 20. sz.*

ERÖSS LAJOS, bölcsészetdoctör, ásványtani tanárségéd, közep-tanodákra képesített tanár, a m. kir. term.-tud. társulat és a magyarhoni földtani társulat rendes tagja. *Kerepesi-út 53. sz.*

KERTÉSZ KÁLMÁN, állattani és összehasonlító boncz-tani II. tanárségéd. *Vas-utca 6. sz.*

SCHILBERSZKY KÁROLY, bölcsészetdoctor, növénytani tanársegéd.
Vadász-utca 26. sz.

SEMAYER VILIBÁLD, embertani tanársegéd, a m. kir. természet-
tudományi és a magyarországi néprajzi társaság rendes tagja. *Zöldfa-
utca 17. szám.*

TANGL KÁROLY, természettani tanársegéd. *Eszterházy-utca 3. sz.*

LŐRENTHEY IMRE, bölcsészetdoctor, középtanodákra képesített tanár,
palaeontologiai tanársegéd, a kolozsvári egyetemen az ásvány- és föld-
tani tanszék volt tanársegéde, a kir. m. természettudományi társulat
rendes, a magyarhoni földtani társulat alapító, az erdélyi muzeum-egy-
let orvos-természettudományi szakosztályának rendes, az erdélyi kárpát-
egyesület választmányi és a turista egyesületnek rendes tagja. *Népszin-
ház-utca 12. sz.*

Vívómester.

Vajai és lukosdi gróf VAY LAJOS, egyetemi vívómester. *Zöldfa-
utca 14.*

EGYETEMI INTÉZETEK ÉS GYÜJTEMÉNYTÁRAK.

I. Szentegyház.

Gondnok.

VENCZELL ANTAL, Esztergom főmegyei áldozár, pápai tiszt. kamarás, szentszéki ülnök, a budapesti központi papnövelde aligazgatója, a kir. tud. egyetemi templom egyházi gondnoka.

Karmester.

NOSÉDA GYULA.

Orgonász.

HAHÓTY SÁNDOR.

Egyházfi.

Primusz Adolf. *Az egyetem központi épületében.*

II. Könyvtár.

(Barátok tere 5.)

Igazgató.

SZILÁGYI SÁNDOR, a m. tudományos Akadémia rendes, a könyvtári, a történelmi, archaeologiai, irodalomtörténeti és hadtudományi bizottságok tagja; a székely művelődési és közgazdasági egyesület alelnöke; a magyar történelmi társulat titkára; a m. heraldikai társaság, az orsz. régészeti egyesület, a Kárpát-egyesület ethnographiai muzeumi választó-

mányi tagja, székes-fejérvári történelmi és régészeti, a békésmegyei történelmi és régészeti, a gyulafehérvári történelmi és régészeti társaság, a hunyadmegyei történelmi és régészeti, a szepesmegyei történelmi társulat, a felső-magyarországi Muzeum-egylet tiszteletb. tagja. *A könyvtári épületben.*

Örök.

MÁTÉ SÁNDOR, jog- és államtudományi doctor, első ör. *A könyvtári épületben.*

KUDORA KÁROLY, könyvtári II. ör; a m. történelmi társulat tagja. *A könyvtári épületben.*

Tisztek.

Dr. DEDEK CRESCENS LAJOS, I. oszt. tisztt. Esztergom főegyházmegyei áldozó-pap, a magyar történelmi társulat és a magyar archeologiai és embertani társulat igazgató-választmányi tagja és az egyház i mütörténelmi osztály előadója. *Mária-Valeria-utcza 3. szám.*

EGERVÁRY P. ÖDÖN, 1848/9-ki honvédhuzár-tisztt. II. oszt. tisztt. *Kecskeméti-utcza 8. sz.*

A III. oszt. tisztt. betöltetlen.

Kisegítő tisztek: ANGYAL DÁVID. *Podmaniczky-utcza 18. szám.*
JANKOVICS ANTAL. *Ferencziék-tere 5. sz.*

III. Orvossebészeti intézetek s gyűjteménytárak.

I. Boncztani, szövettani és fejlődéstani intézet.

(Mária-utcza, orvoskari telep.)

Igazgató: MIHALKOVICS GÉZA, (I. orv. kar.)

1. segéd: Dr. TELLYESNICZKY KÁLMÁN.

2. segéd: Dr. FARKAS JENŐ.

Gyakornok: HÁMORSZKY OSZKÁR.

Demonstrátorok: SIPŐCZ GÉZA.

GONSORY BÉLA.

BALOGH JÓZSEF.

ZIMMERMANN KÁROLY.

} Díjazottak.

Demonstratorok: BERNOLÁK KÁROLY.
 ASZTALOS KÁLMÁN.
 BÁLINT REZSÓ.
 RUDÁN RUFFO.
 CSIKY JÁNOS.

} Díjtalanok.

II. Leiró-, tájboncztani és szövettani intézet.

(Mária-utca, orvoskari telep.)

Igazgató: THANHOFFER LAJOS (I. orv. kar).

1. segéd: Dr. HALÁSZ HENRIK.

2. segéd: Gy. GYÖRGY GÁBOR.

Díjazott gyakornok: FÖRGÁCH ALADÁR.

Díjazatlan gyakornokok: BRAUN GÉZA.

CZIGLER HENRIK.

SCHENK JÓZSEF.

Demonstratorok: KMETYKO JÁNOS.

SCHOLTZ JÁNOS.

LÉVY LAJÓS.

SCHENK ARTHUR.

VEREBÉLYI TIBOR.

RHORER LÁSZLÓ.

VRCHOVSZKY KÁROLY.

HORVÁTH GYULA.

FLÓRIS ÁRON.

} Díjazottak.

} Díjtalanok.

Élettani intézet.

(Eszterházy-utca 5. sz.)

Igazgató: Dr. KLUG NÁNDOR (I. orv. kar.)

Tanárségek: Dr. LANDAUER ÁRMIN.

Dr. TIBALD MIKLÓS.

Díjazott gyakornok: Ifj. dr. AJTAI K. SÁNDOR.

Demonstratorok: RAJNAY BÉLA.

TREBITS GYULA.

Kórboncztani- és kórszövettani intézet.

(Mária-utca 47. sz., a volt bölcsőde-épületben.)

H. Igazgató: PERTIK OTTÓ (I. orv. kar).

1. segéd: Dr. MINICH KÁROLY.

2. segéd: Dr. LOVRICH JÓZSEF.

Díjazott gyakornok: MORICZ ERNŐ.

Díjtalan gyakornokok: BARTA JÓZSEF.

BOROS JÓZSEF.

HASENFELD A. ARTHUR.

Általános kór- és gyógytani intézet.

(Üllői-úti közp. orvosk. épület. III. em.)

Igazgató: HÓGYES ENDRE (I. orv. kar).

Segéd: Dr. SZÉKELY ÁGOSTON.

Gyakornok: WENHÁRDY JÁNOS.

Gyógyszertani intézet.

(Üllői-út 26. sz.)

Igazgató: Dr. BÓKAI ÁRPÁD (I. orv. kar).

Segédek: Dr. VÁMOSSY ZOLTÁN.

Dr. ANTAL JÁNOS.

Gyakornok: ROTTENBILLER ÖDÖN.

I. Belgyógyászati kóroda.

(Üllői-úti orvoskari telep.)

Igazgató: KORÁNYI FRIGYES (I. orv. kar).

Tanárségek: Dr. FODOR GÉZA.

Dr. TAUSZK FERENCZ.

Dolgozói tanárség: Dr. KORÁNYI SÁNDOR.

Gyakornokok: Dr. PREISACH IZIDOR.

Dr. MÓRICZ ERNŐ.

Dr. RITOÓK ZSIGMOND.

Dr. RUMBACH ISTVÁN.

Dr. LADÁNYI MÁTYÁS.

Dr. MASZÁK ELEMÉR.

Dr. FISCH ÁRON.

Dr. KOVÁCS JÓZSEF.

Dr. DARVAS SÁNDOR.

II. Belgyógyászati kóroda.

(Szentkirályi-utca 46. sz.)

Igazgató: KÉTLI KÁROLY, ny. r. t. (I. orv. kar).

1. segéd: Dr. IMRÉDY BÉLA.

2. segéd: Dr. KERESZTSZEGHY GYULA.

Gyakornokok: Dr. LENGYEL ENDRE.

Dr. DIEBALLA GÉZA.

Dr. BALOGH OSZKÁR.

Dr. PEYER ENDRE.

Dr. WALLA BÉLA.

Dr. AUJESZKY ALADÁR.

Dr. KUTHY DEZSŐ.

Dr. SZALAY BÉLA.

Dr. VÉRMES LAJOS.

I. Sebészeti kóroda.

(Üllői-út.)

Igazgató: KOVÁCS JÓZSEF (I. orv. kar).

Segédek: Dr. MAKARA LAJOS.

Dr. BUDAY KÁLMÁN.

I. Sebészeti műtőintézet.

Igazgató: KOVÁCS JÓZSEF (I. orv. kar).

Segédek: Dr. MAKARA LAJOS.

Dr. BUDAY KÁLMÁN.

Műtőnövendékek: Dr. ACZÉL KÁROLY.

Dr. BAUMGARTEN PÁL.

Dr. GÁSPÁR FERENCZ, m. k. honvéd-ezredorvos.

Dr. KANTA JÓZSEF.

Dr. RIMELY DEZSŐ.

Dr. ROTTMAN ELEMÉR.

Dr. SZILÁGYI GYULA.

Dr. TIGERMANN MÓR.

II. Sebészeti kóroda.

(Rókus-kórház.)

Igazgató tanár: Dr. RÉCZEY IMRE.

Segédek: Dr. MARTINY KÁLMÁN.

Dr. KUZMIK PÁL.

II. Sebészeti műtőintézet.

Igazgató: Dr. RÉCZEY IMRE.

Segédek: Dr. MARTINY KÁLMÁN.

Dr. KUZMIK PÁL.

Műtőnövendékek: Dr. CHUDOVSKY MÓR.

Dr. GÖNCZY BÉLA.

Dr. HUDACSEK JÓZSEF.

Dr. IHRIG LAJOS.

Dr. SÁNTHA GYÖRGY.

Dr. SZÓLLÓSI MÓR.

Dr. WENCZEL TIVADAR.

Dr. BERÉNYI DEZSŐ, cs. és kir. ezredorvos.

Dr. JARINAY SÁNDOR, m. kir. honvéd-főorvos.

Dr. KERTÉSZ JÁNOS, m. kir. honvéd-ezredorvos.

Dr. LÁNG FRIGYES, cs. és kir. ezredorvos.

Szemészeti kóroda.

(Üllői-út 26. sz.)

Igazgató: SCHULEK VILMOS (I. orv. kar).

Segédek: Dr. GRÓSZ EMIL.

Dr. LIPPAY SÁNDOR.

Gyakornokok: Dr. VÁNDOR ÖDÖN.

Dr. KIRAY ARISTID.

Dr. HÉRICS IMRE.

Dr. PAUNZ MÁRK.

Dr. MICHELS MÁTYÁS.

Dr. BLASKOVITS FRIDOLIN.

Dr. BARTHA GUSZTÁV.

I. Szülészeti és nőgyógykóroda.

(Mária-utca 31. sz.)

Igazgató: KÉZMÁRSZKY TIVADAR (I. orv. kar).

1. segéd: Dr. BÄCKER JÓZSEF.

2. segéd: Dr. DOKTOR SÁNDOR.

Gyakornokok: Dr. POLGÁR EMIL.

Dr. LENKEI VILMOS.

Dr. WALLA BÉLA.

Dr. WITTIGSCHLAGER REZSŐ.

Gyakornokok: Dr. RIMÉLY DEZSŐ.
Dr. KOLLÁR KAMILL.
Dr. BUGSCH GUSZTÁV.
Dr. FLEISCHER JENŐ.
Dr. PLATZER SÁNDOR.
Pr. FLEISCHMANN HUGÓ.
Dr. SZABÓ SÁNDOR.

Egyetemi bába: SCHULEK TERÉZ.

II. Szülészeti és nőgyógyóroda.

(Rökk-Szilárd-utca 33. sz.)

Igazgató: TAUFFER VILMOS (I. orv. kar).

A szülészeti poliklinika tanársegéde: Dr. TÓTH ISTVÁN.

1. segéd: Dr. SCHULTZ HENRIK.

2. segéd: Dr. REISMANN ADOLF.

Gyakornokok: Dr. NEUMANN SZIGFRIED.

Dr. IBOS JÓZSEF.

Dr. ERDEY GYULA.

Dr. GOLDBERGER HUGÓ.

Dr. BILÁSKÓ GYÖRGY.

Dr. MAIZNER JÁNOS.

Dr. KUBINYI PÁL.

Egyetemi bába: SCHMIDT JOSEFIN.

Orvostörvényszéki intézet.

(Üllői-út 93. sz.)

Igazgató: Dr. AJTAI K. SÁNDOR (I. orv. kar).

1. segéd: Dr. KENYERES BALÁZS.

2. segéd: Dr. ifj. HIRKÓ LÁSZLÓ.

Díjazott gyakornok: Dr. UTHY ISTVÁN.

Díjtalan gyakornokok: HALÁSZ ÁRPÁD, szig. orvos.

MATAVOVSZKY ZSIGMOND, szig. orvos.

SZABÓ KÁROLY, szig. orvos.

RÓZSA IMRE, szig. orvos.

ERNYEI LIPÓT, szig. orvos.

Közegészségtani intézet.

(Eszterházy-utca 5. sz.)

Igazgató: FODOR JÓZSEF (I. orv. kar).

Tanársegéd: Dr. RIGLER GUSZTÁV.

Díjazott gyakornok : Dr. BRUCKMAYER FERENCZ.

Díjtalan gyakornok : Dr. CZYZEWSKY GYULA.

Élet- és kórvegytani intézet.

(Üllői-út 26. sz.)

Igazgató : PLÓSZ PÁL (I. orv. kar).

Tanársegéd : Dr. SASS ISTVÁN.

Gyakornok : Dr. SZENTKIRÁLYI JÓZSEF.

Kórszövettani intézet.

(Üllő-úti köz-kórház.)

Igazgató : Dr. PERTIK OTTÓ (I. orv. kar.)

Tanársegéd : Dr. TAUFFER EMIL.

Díjazott gyakornok : Dr. PAUER KÁROLY.

Díjtalan gyakornokok : Dr. LÉNÁRD ZOLTÁN.

Dr. PREISICH KORNÉL.

WINTERNITZ MIKSA.

BECK SOMA.

KROMPECHER ÖDÖN.

Elmekörtani intézet.

(Üllői-út 26. sz. és a Szt.-János-kórház elmebeteg figyelő osztálya : Nagy-Rókus-
utca 20. szám.)

Tanár : LAUFENAUER KÁROLY (I. orvosi kar).

1. segéd : Dr. SCHAFFER KÁROLY.

2. segéd : Dr. NAGY BÉLA.

Díjtalan gyakornok : RANSCHBURG PÁL.

Fogászati intézet.

(Üllői-út, orvoskari telep.)

Igazgató : ÁRKÖVY JÓZSEF (I. orv. kar).

Tanársegéd : Dr. HATTYASY LAJOS.

Díjazott gyakornok : LOVAG Dr. DOBRZYNIECKI ÁRPÁD.

Díjtalan gyakornok : HOLLÓSY EDE.

IV. Bölcsészeti intézetek és gyűjteménytárak.

1. Természet- és erömütani gyűjteménytár.

(Eszterházy-utca).

Igazgató: b. EÖTVÖS LORÁND (I. bölcs. kar).

Segédek: Dr. KÖVESLIGETHY RADÓ. *Eszterházy-utca 3. sz.*

TANGL KÁROLY. *Eszterházy-utca 3. sz.*

2. Első vegytani intézet.

(Muzeum-körút 4. sz.)

Igazgató: Dr. THAN KÁROLY (I. bölcs. kar).

Segédek: BUCHBÖCK GUSZTÁV.

Dr. NURICSÁN JÓZSEF.

Dr. WINKLER LAJOS.

Gépész: Weber Róbert.

3. Második vegytani intézet.

(Muzeum-körút 4. Természetráji épület).

Igazgató: Dr. LENGYEL BÉLA.

Segéd: CHENGERY PAPP ELEMÉR.

Gyakornok: BOTTA ISTVÁN.

4. Növénytani intézet (Muzeum-körút 4. sz.)

és növénykert. (Üllői-út 78. sz.)

A növénytani intézet nyitva van a foglalkozók számára d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig; a növénykert nyitva van a művelt közönség számára d. e. 7—12-ig és d. u. 2-től alkonyatig, ünnep s vasárnap kivételével; a növénygyűjtemény és a könyvtár használható szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 9—12.

Igazgató: JURÁNYI LAJOS (I. bölcs. kar.)

Tanársegédek: FILARSZKY NÁNDOR. *Lóyai-utca 18. sz.*

SCHILBERSZKY KÁROLY. *Vadász-utca 26. sz.*

Főkertész: Fekete József.

5. Zoologiai és comp. anatómiai intézet és muzeum.

(Muzeum-körút 4. sz. Egyetemi természetráji épület).

A foglalkozók számára nyitva van az intézet 8—12-ig és 2—6-ig, az előadási időt kivéve; a közönség számára a muzeumok nyitva vannak vasárnap 10—12-ig.

Igazgató: MARGÓ TIVADAR (I. bölcs. kar).

Segédek: VÁNGEL JENŐ, *Eszterházy-utca 11. sz.*

KERTÉSZ KÁLMÁN, *Vas-utca 6. sz.*

6. Mineralogiai és petrográfiai intézet és muzeum.

(Muzeum-körút 4. sz., természeti tárgyak egyetemi épülete).

Nyitva van 9—12-ig, 3—5-ig a foglalkozók számára az intézet; a közönség számára a mineralogiai és petrográfiai muzeum nyitva van vasárnap 10—12-ig.

H. igazgató: SCHMIDT SÁNDOR (I. bölcs. kar).

Segédek: Dr. BRAUN GYULA. *Királyi Pál-utca 20. sz.*

Dr. ERÖSS LAJOS. *Kerepesi-út 53. sz.*

7. Anthropologiai muzeum.

(Muzeum-körút 4. sz.)

A helyiségeknek tárgyakkal való túltömöttsége miatt, a Muzeum csak előzetes engedély mellett tekinthető meg.

Igazgató: TÖRÖK AURÉL (I. bölcs. kar).

Segéd: SEMAYER VILIBALD, embertani tanársegéd.

8. Palaeontologiai intézet.

(Muzeum-körút 4. sz.)

Igazgató: üresedésben.

Segéd: LÖRENTHEY IMRE. *Népszínház-utca 12. sz.*

9. Érem- és régiségtár.

(Egyetemi központi épület.)

Igazgató: Dr. HAMPEL JÓZSEF.

10. Görög philologiai muzeum.

(Egyetemi központi épület.)

Igazgató: PONORI THEWREWK EMIL (I. bölcs. kar).

11. Eszthetikai gyűjtemény.

(Egyetemi központi épület.)

Igazgató: Dr. BEÓTHY ZSOLT.

12. Műtörténeti gyűjtemény.

(Egyetemi központi épület.)

Igazgató: Dr. PASTEINER GYULA.

Bölcsészeti szemináriumok.

(Egyetemi központi épület.)

a) *Classica-philologiai szeminárium:*

P. THEWREWK EMIL, igazgató (I. böles. kar).

HEGEDŰS ISTVÁN, vezető tanár (I. böles. kar).

b) *Modern-philologiai szeminárium:*

GYULAI PÁL, igazgató (I. böles. kar).

HEINRICH GUSZTÁV, vezető tanár (I. böles. kar).

SIMONYI ZSIGMOND, vezető tanár (I. böles. kar).

c) *Történeti szeminárium:*

LÁNCZY GYULA, e. i. igazgató (I. böles. kar).

FEHÉRPATAKI LÁSZLÓ, vezető tanár (I. böles. kar).

MARCZALI HENRIK, vezető tanár (I. böles. kar).

d) *Földrajzi szeminárium:*

(III. emelet.)

LÓCZY LAJOS, igazgató (I. böles. kar).

KÖVESLIGETHY RADÓ, vezető tanár (I. böles. kar).

AZ EGYETEMMEL KAPCSOLATBAN LEVŐ BIZOTTSÁGOK.

I. A jog- és államtudományi kar kebelében működő alap- és államvizsgálati bizottságok.

1. Első alapvizsgálat.

Elnök :

TIMON ÁKOS (I. jogi kar).

Másodelnök :

HAJNIK IMRE (I. jogi kar).

Vizsgáló tagok :

VÉCSEY TAMÁS (I. jogi kar).

HERCZEGH MIHÁLY (I. jogi kar).

SÁGHY GYULA (I. jogi kar).

PLÓSZ SÁNDOR (I. egyet. tanács).

ANTAL GYULA (I. jogi kar).

SCHWARZ GUSZTÁV (I. jogi kar).

HOFFMANN JÓZSEF.

KAJUCH MÁRTON.

2. Második alapvizsgálat.

Elnök :

SCHNIERER ALADÁR (I. egyetemi tanács).

Másodelnök :

PULSZKY ÁGOST (l. jogi kar).

Vizsgáló tagok :

LECHNER ÁGOSTON (l. jogi kar).

HAJNIK IMRE (l. jogi kar).

HERCZEGH MIHÁLY (l. jogi kar).

VÉCSEY TAMÁS (l. jogi kar).

FÖLDES BÉLA.

WLIASSICS GYULA (l. egyet. tanács).

TIMON ÁKOS (l. jogi kar).

MARISKA VILMOS (l. jogi kar).

CSARADA JÁNOS (l. jogi kar).

PIKLER GYULA (l. jogi kar).

RÁTH ZOLTÁN (l. jogi kar).

GOSZTHONY MIHÁLY (l. jogi kar.)

KOVÁCS GYULA (l. jogi kar).

MANDELLO GYULA (l. jogi kar).

3. Jogtudományi államvizsgálat.

Elnök :

PLÓSZ SÁNDOR (l. egyet. tanács).

Másodelnök :

ANTAL GYULA (l. jogi kar).

Vizsgáló beltagok.

LECHNER ÁGOSTON.

SCHNIERER ALADÁR (l. jogi kar).

HERCZEGH MIHÁLY (l. jogi kar).

ANTAL GYULA (l. jogi kar).

KOVÁCS GYULA (l. jogi kar).

FÖLDES BÉLA (l. jogi kar.)

ZSÓGÖD BENŐ (l. jogi kar).

NAGY FERENCZ (l. jogi kar).

WLIASSICS GYULA (I. jogi kar.)
MARISKA VILMOS (I. jogi kar.)
CSILLAG GYULA (I. jogi kar.)
FAYER LÁSZLÓ (I. jogi kar.)
NEUMANN ÁRMIN (I. jogi kar.)
CSIKY KÁLMÁN (I. jogi kar.)
BALOGH JENŐ (I. jogi kar.)

Vizsgáló kültagok :

BUBLA FERENCZ, kir. táblai bíró.
DEGEN GUSZTÁV, országgyűlési képviselő.
EMMER KORNÉL, kir. curiai bíró.
FÉLEGYHÁZY ÁGOST, tőzsdebirósági jogügyi titkár.
GARAY DEZSŐ, kir. törvényszéki bíró.
HUVÓS KÁROLY, kir. táblai bíró.
IMLING KONRÁD, kir. curiai bíró.
KÖRNYEY EDE, ügyvéd.
KRÁLIK LAJOS, ügyvéd.
NÉMETH PÉTER, kir. curiai bíró.
PAULER GYULA, orsz. levéltárnok.
SZÉKELY FERENCZ, kir. curiai bíró.
VAVRIK ANTAL, kir. curiai bíró.

4. Államtudományi államvizsgálat.

Elnök :

KOVÁTS GYULA (I. jogi kar.)

Másodelnök :

FÖLDES BÉLA (I. jogi kar.)

Vizsgáló belttagok :

LECHNER ÁGOSTON (I. jogi kar.)
HAJNIK IMRE (I. jogi kar.)
SÁGHY GYULA (I. jogi kar.)
LÁNG LAJOS (I. jogi kar.)
BOCHKOR KÁROLY (I. jogi kar.)
FÖLDES BÉLA (I. jogi kar.)
TIMON ÁKOS (I. jogi kar.)
MARISKA VILMOS (I. jogi kar.)

RÁTH ZOLTÁN (l. jogi kar).
 DOBRÁNSZKY PÉTER (l. jogi kar.)
 KÓRÖSI JÓZSEF (l. jogi kar).
 MELICHÁR KÁLMÁN (l. jogi kar).

Vizsgáló kültagok :

BERZEVICZY ALBERT, államtitkár.
 BONCZ ÖDÖN, ministeri titkár.
 CSARADA JÁNOS, m.-tanár.
 CSIKY KÁLMÁN (l. jogi kar).
 CSILLAG GYULA, ny. rk. tanár.
 DEGEN GUSZTÁV, országgyűlési képviselő.
 FASCHO MOYS SÁNDOR, ministeri tanácsos.
 HERICH KÁROLY, nyug. ministeri osztálytanácsos.
 HOFFMANN JÓZSEF, ministeri segédtitkár.
 JANKOVITS JÁNOS, pénzügyministeri tanácsos.
 JEKELFALUSSY LAJOS, ministeri tanácsos.
 KÖRNYEY EDE, ügyvéd.
 MÉSZÁROS JÁNOS, egyetemi gazdasági igazgató.
 PLEININGER FERENCZ, ministeri osztálytanácsos.
 SCHNIERER GYULA, ministeri tanácsos.
 REINER JÁNOS.

II. Bölcsészeti karral.

1. A középiskolai tanárvizsgáló bizottság.

Elnök	dr. BEÖTHY ZSOLT.
1. Ügyvezető alelnök	dr. HOMÁN OTTÓ.
2. Alelnök	dr. ENTZ GÉZA.
Jegyző	WITTMANN FERENCZ.

Vizsgáló tagok :

Dr. BEÖTHY ZSOLT, elnök, tud. egyet. ny. r. tanár, magyar nyelv-
 és irodalomra.
 Dr. HOMÁN OTTÓ, alelnök, kir. főigazgató, classica-philológiára.
 Dr. ENTZ GÉZA, alelnök, műegyetemi ny. r. tanár állattanra.

- Dr. ALEXANDER BERNÁT, főreálisk. és egyet. magántanár, német ny. s irod., philosophia-paedagogiára.
- Dr. ASBÓTH OSZKÁR, tud. egyet. ny. r. tanár, szláv nyelv- és irodalomra.
- Dr. BALLAGI ALADÁR, tud. egyet. ny. r. tanár, magyar- és egyetemes történelemre.
- BARTAL ANTAL, nyug. főgymn. igazgató, classica-philologiára.
- Dr. CHERVEN FLÓRIS, főgymn. tanár, egyetemes történelemre.
- Dr. báró EÖTVÖS LORÁND, egyet. ny. r. tanár, elméleti és kísérleti természettanra.
- FÖLSER ISTVÁN, műegyet. ny. r. tanár, ábrázoló geometriára.
- Dr. FRÖHLICH IZIDOR, tud. egyet. ny. r. tanár, elm. és kísérleti természettanra.
- Dr. GYULAI PÁL, tud. egyet. ny. r. tanár, magyar irodalomra.
- Dr. HAMPEL JÓZSEF, " " " " egyetemes történelemre.
- Dr. HEGEDŰS ISTVÁN, " " " " classica-philologiára.
- Dr. HEINRICH GUSZTÁV, " " " " német nyelv- és irodalomra.
- HOFER KÁROLY, főreáliskolai igazgató, francia nyelv és irodalomra
- Dr. ILOSVAY LAJOS, műegyetemi tanár, vegytan.
- Dr. JURÁNYI LAJOS, tud. egyet. ny. r. tanár, növénytanra.
- Dr. KÁRMÁN MÓR, tanárképző intézeti tanár, philosophia- és paedagogiára.
- Dr. KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD, egyet. ny. r. tanár, magy. történelemre.
- KLEIN GYULA, műegyetemi ny. r. tanár, növénytan.
- Dr. KONDOR GUSZTÁV, egyet. ny. r. tanár, mennyiségtanra.
- Dr. KÖNIG GYULA, műegyet. ny. r. tanár, " "
- Dr. KRENNER JÓZSEF, " " " " ásványtanra.
- Dr. LÁNCZY GYULA, egyet. ny. r. tanár, magyar és egyetemes történelemre.
- LÓCZY LAJOS, egyet. ny. r. tanár, földrajzra.
- Dr. MARGÓ TIVADAR, " " " " állattanra.
- Dr. MEDVECKY FRIGYES, " " " " philosophia és paedagogiára.
- MESSI ANTAL, egyet. ny. rk. tanár, olasz nyelv- és irodalomra.
- Dr. PAUER IMRE, egyet. ny. r. tanár, philosophia és paedagogiára.
- Dr. PLATZ BONIFÁCZ, szegedi tank. kir. főigazgató, földrajzra.
- Dr. ROMÁN SÁNDOR, tud. egyet. ny. r. tanár, román nyelv- és irodalomra.
- Dr. SIMONYI ZSIGMOND, tud. egyet. ny. r. tanár, magyar nyelvészetre.

Dr. SZINNYEI JÓZSEF, tud. egyet. ny. r. tanár, magyar nyelvészetre.

Dr. THAN KÁROLY, tud. egyet. ny. r. tanár, vegytanra.

Dr. PONORI THEWREWK EMIL, tud. egyet. ny. r. tanár, classica-philológiára.

VOLF GYÖRGY, gyak. főgymn. igazgató, magyar nyelv- és irodalomra.

WITTMANN FERENCZ, műegyet. ny. rk. tanár, elméleti és kísérleti természettanra.

2. A középfokú kereskedelmi iskolai vizsgáló-bizottság.

BOGYÓ SAMU, keresk. akad. tanár, kereskedelmi számtanra.

NOVÁK SÁNDOR, keresk. akad. tanár, könyvvitel-, kereskedelemisme-, levelezésre.

REJTŐ SÁNDOR, műegyet. ny. r. tanár, mechanikai technológiára.

Küldöncz: KAPPELLER JÁNOS.

3. A középiskolai tanárképző-intézet bizottsága.

Igazgató :

Dr. BEÖTHY ZSOLT.

Tanárok :

I. A nyelvtudományi, történelmi és philosophia-paedagogiai csoportra .

Dr. BEÖTHY ZSOLT, igazgató, magyar nyelv és irodalom.

Dr. BECKER FÜLÖP ÁGOST, francia nyelv és irodalom.

Dr. GYULAI PÁL, magyar irodalom.

Dr. FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ, történelem.

Dr. HEGEDŰS ISTVÁN, görög philologia.

Dr. HEINRICH GUSZTÁV, német nyelv és irodalom.

Dr. KASSAI GUSZTÁV, class.-philologia.

KESZLER JÓZSEF, francia nyelv és irodalom.

Dr. KÁRMÁN MÓR, philos. paedagogia.

Dr. LÁNCZY GYULA, történelem.

Dr. MARCZALI HENRIK, történelem.

Dr. MEDVECZKY FRIGYES, philosophia.

Dr. SIMONYI ZSIGMOND, magyar nyelvészet.

Dr. SZINNYEI JÓZSEF, magyar összehasonlító nyelvtudomány.

D. PONORI THEWREWK EMIL, classica-philologia.

II. A mennyiség-tan-természettudományi csoportra :

Dr. ENTZ GÉZA, állattan.

Dr. báró EÖTVÖS LORÁND, kísérleti természet-tan.

FÖLSER ISTVÁN, ábrázoló geometria.

Dr. FRÖHLICH IZIDOR, elméleti természet-tan.

Dr. JURÁNYI LAJOS, növénytan.

Dr. KÖNIG GYULA, mathematica.

Dr. LENGYEL BÉLA, chemia.

LÓCZY LAJOS, földrajz.

Dr. MARGÓ TIVADAR, állattan.

Dr. THAN KÁROLY, chemia.

Dr. WARTHA VINCZE, chemia.

Intézeti szolgáló : KAPELLER JÁNOS.

EGYETEMI HIVATALOK.

Egyetemi központi rectori iroda.

ERDEY ANTAL, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, egyetemi tanácsjegyző és központi iroda-igazgató, alapítványi kezelő. *Az egyetem központi épületében.*

LEITNER FERENCZ, jogkari irodatiszt, a jog- és államtudományi alap- és államvizsgálati bizottságok tollnoka. *Ferencz-körút 44. sz.*

FÁCZONYI GYULA, egyetemi irodatiszt. *IX. ker., Üllői-út 87. sz.*

MATULÁNYI BÉLA, bölcsészeti- és hittankari díjnok. *Egyetem-tér 1. sz.*

MARGITAI ANTAL, orvoskari díjnok. *József-körút 49. sz.*

Quaestura.

MANDÁK DEZSŐ, egyetemi quaestor, a matematikai és physikai társulat pénztárnoka. *Az egyetem központi épületében, Szerb-utca 10. sz.*

VÖRÖS ÁKOS, egyetemi quaesturai ellenőr. *Csömöri-út 87. sz.*

KUSTÁR SÁNDOR, quaesturai díjnok. *Csömöri-út 67. sz.*

Gazdasági hivatal.

Igazgató: MÉSZÁROS JÁNOS, az államtud. államvizsgálati bizottság tagja; az egyetemi gazdasági hivatal igazgatója. *Üllői-út 31. sz.*

Gondnok: JALSOVSZKY JÓZSEF, az egyetemi gazdasági hivatal gondnoka, a budapesti vakok-intézetében min. ellenőr. *VIII. ker., Rökk-Szilárd-utca 37. sz.*

Ellenőr: KUBINYI ZSIGMOND. *Magyar-utca 27. sz.*

Gépész: STEFKÓ KÁROLY. *Üllői-út, orvoskari telep.*

KÖNYVNYOMDA.

(Budavár, iskolatér 3. sz.)

Igazgató.

KLESZNER ALBERT. *Vár, Uri-utca 24. sz.*

Főművezető.

SZABÓ ELEK, *II. kerület, Hattyu-utca 10. sz.*

Pénztárnok.

MOLENDÁ JÁNOS. *II. kerület, Kacsá-utca 26. sz.*

Helyszini ellenőr.

LÜSKE FERENCZ. *II. kerület, Kacsá-utca 6. sz.*

Könyvárúii gondnokság.

KRÁMER ADOLF, gondnok. *Vár, Országház-utca 43. sz.*

JÓSA JENŐ nyomdaíi ellenőr. *I. ker., Uri-utca 39. sz. földszint 1. ajtó.*

LISZKAY JÁNOS, segéd. *Vár, Nándor-utca 3. sz.*

KERZNÁR ENDRE, másod-segéd. *Vár, Uri-utca 12. sz.*

Irodatiszt.

ANGYAL BÉLA. *II. kerület, Batthyány-utca 15. sz.*

EGYETEMI EGYESÜLETEK.

I. Egyetemi kör.

Keletkezett 1872.

Tisztikar:

Elnök: BOTTLIK JÓZSEF.
Alelnök: RÁCZ DEZSŐ.
Titkár: B. IVÁNYOS GYULA.
Főjegyző: KOVÁCH DEZSŐ.
Levéltáros: BAROSS JÁNOS.
Pénztáros: VÁMOSSY GYÖRGY.
Könyvtárnok: SZABÓ ERNŐ.
Háznagy: CSIKY JÁNOS.
Matinée elnök: MARTOS FERENCZ.
Vita elnök: WELTNER OSKÁR.
Egyet. Lapok szerk.: MARTOS FERENCZ.
Kiadóhivatal főnöke: BURG KORNÉL.
Tiszteletbeli könyvtárnok: Dr. RADÓ ANTAL.

Bizottsági tagok:

BOTTLIK JÓZSEF,	BODNÁR ZSIGMOND,
KISS ERNŐ,	B. IVÁNYOS GYULA,
KISS KÁLMÁN,	FEHÉR MIKLÓS,
KOMLOSSY ARTHUR,	ZOMBORI ISTVÁN,
RÁCZ DEZSŐ,	PEKÁR MIHÁLY,
VIDÉKI ALADÁR,	HOLENIA GYULA,
REISZIG EDE,	GEBHARDT FERENCZ,
SOLYMOSSY JÁNOS,	VÁMOSSY GYÖRGY,
BAKONYI KÁROLY,	MASSANEK GÁBOR,
BEÖTHY LÁSZLÓ,	CSIKY JÁNOS,
BURG KORNÉL,	ifj. BÁNFFY MIKLÓS grf.,
MARTOS FERENCZ,	SCHIMANEK EMIL,

SZAPÁRY PÁL grf.,
 B. BAROSS JÁNOS,
 HETS BÉLA,
 KOVÁCH DEZSÓ,
 KOVÁCS JENŐ,
 REUSZ FRIGYES,
 CSÁSZÁR ELEMÉR,
 FABRI GÉZA,
 CSEPREGHY KÁLMÁN,
 PEKÁR DEZSÓ,
 PAP ENDRE,
 FENYVESSY BÉLA,
 MAYER GYULA,
 SEBESTYÉN KÁROLY,
 SCHMIEDLECHNER KÁROLY,
 SZABÓ ERNŐ,
 RÉVAI BODOG,
 BRUL MÓR,

WOCHL ALADÁR,
 HIRSCH ÖDÖN,
 OPPLER EMIL,
 SZALAI FRIGYES,
 WELTNER OSZKÁR,
 JAKAB GYULA,
 BECK LAJOS,
 BECK KÁROLY,
 MOSCOVITZ IVÁN,
 ROSENBERG MÓR,
 KLEIN LIPÓT,
 SOLTÉSZ JÓZSEF,
 HAUGH BÉLA,
 FRANKL OSZKÁR,
 KLUG NÁNDOR,
 EÖTVÖS BÁLINT,
 KOVÁCS ZOLTÁN.

II. A hittudományi kar hallgatóinak magyar egyházirodalmi iskolája.

Keletkezett 1831.

Tisztikar:

Elnök: ZUBRICZKY ALADÁR.
 Titkár: PERÉMY IMRE.
 Könyvtáros: NÉMETH ISTVÁN.
 Pénztáros: HÁMON RÓBERT
 Jegyző: BÖHM ÖDÖN.
 Levéltáros: SZABADOS ISTVÁN.
 Alkönyvtáros: DOMBAI LAJOS.
 Alpénztáros: ÁRONFY FERENCZ.
 Aljegyző: TIMKÓ LÁSZLÓ.

III. Joghallgatókat segítő egyesület.

Keletkezett 1861.

Tisztikara:

Elnök: KOVÁCS ZOLTÁN, III. é.
 Alelnök: PETROVICS ELEK, III. é.

Pénztáros: CSÁVOSSY IGNÁCZ, II. é.
 Ellenőr: KOVÁCS BÉLA, IV. é.
 Főtitkár: NÁDOSY GERGELY, II. é.
 I. titkár: JÁSZI OSZKÁR, II. é.
 II. titkár: NAVRATIL ÁKOS, I. é.
 Főkönyvtáros: OSVÁTH ALBERT, IV. é.
 I. könyvtáros: CSATHÓ ERNŐ, II. é.
 II. könyvtáros: VICZIÁN ISTVÁN, II. é.
 Főjegyző: KÉTLY ISTVÁN, III. é.
 Aljegyző: BÉRCZY KÁLMÁN, I. é.
 Háznagy: SCHNEIDER ALAJOS, IV. é.

Bizottsági tagok: ANTAL LAJOS, I. é., BURCHARD-BÉLAVÁRI REZSŐ, III. é., CSUKÁSSY JENŐ, IV. é., gr. HUNYADI JÓZSEF, III. é., gr. HUNYADI LÁSZLÓ, I. é., IVÁNKA LÁSZLÓ, III. é., KÉGL JÁNOS, IV. é., SZABÓ LAJOS, III. é., SZMRECSÁNYI BÉLA, II. é.

Póttagok: BECK KÁROLY, III. é., BLAHA SÁNDOR, II. é., DEZSEÓFFY AURÉL, II. é., HODOSSY SÁNDOR, II. é., LENGYEL BÉLA, I. é., VÉCSEY TAMÁS II. é.

IV. Az orvostanhallgatók segélyző és önképző egyesülete.

Keletkezett 1861.

T i s z t i k a r a :

Elnök: PEKÁR MIHÁLY, V. é.
 Alelnök: GEBHARDT FERENCZ, IV. é.
 Főtitkár: ifj. KLUG NÁNDOR, III. é.
 Titkár: SCHOLTZ JÁNOS, II. é.
 Pénztáros: UHL GYULA, V. é.
 Ellenőr: FALUDY GÉZA, III. é.
 Főjegyző: CSIKY JÁNOS, II. é.
 Háznagy: HOLÉNIA GYULA, IV. é.
 Főkönyvtáros: ZIMMERMANN KÁROLY, II. é.
 Alkönyvtárosok: HORVÁTH FERENCZ, I. é.
 BORSZÉKY KÁROLY, I. é.
 Jegyzők: ELISCHER GYULA, I. é.
 TÜRK SZILÁRD, I. é.

Pénztárvizsgáló bizottság tagjai: BENEDIKT HENRIK, V. é.
 KÖVESI GÉZA, IV. é.

Könyvtárvizsgáló bizottság tagjai: FENYVESSY BÉLA, III. é.
 PFEIFFER GYULA, V. é.

Önképző bizottság tagjai: PEKÁR MIHÁLY, V. é.
 KÉTY LÁSZLÓ, IV. é.
 RÁCZ ÖDÖN, III. é.
 HOLÉNYA GYULA, IV. é.

V. A bölcsészethallgatók segítő egyesülete.

Keletkezett 1874.

Tisztikara:

Elnök: PAPP ENDRE.
 Alelnök: CSEPREGHY KÁLMÁN.
 Főtitkár: DRIMUCH MANÓ.
 Másodtitkár: CZUNYA SÁNDOR.
 Főjegyző: PAZÁR BÉLA.
 Aljegyző: KOVALOVSKY JÁNOS.
 Pénztáros: SZAUTNER ZSIGMOND.
 Ellenőr: MÁTÉ LAJOS.
 Könyvtáros: MAJTHÉNYI ANDOR.
 Alkönyvtáros: KRUMP VILMOS.
 Háznagy és levéltáros: KLETZ GÁBOR.

Bizottsági tagok: CSÁSZÁR ELEMÉR, ifj. DVOROZSNYÁK MIKLÓS, LAKOSS BÉLA, MEDVECZKY LAJOS, PÁSZTOR ISTVÁN, SZEMLER FERENCZ.

VI. A gyógyszerészethallgatók segély és önképző egylete.

Keletkezett 1873.

Tisztikara:

Elnök: dezseri BOLEMAN LÁSZLÓ.
 Alelnök: TÖRÖK GYULA.
 Titkár és főjegyző: ÉNEKES BARNA.
 Aljegyző: ROZSNYAI JÓZSEF.
 Pénztáros: MICHL GÉZA.
 Könyvtárnok: CSANÁDY KÁLMÁN.
 Ellenőr: BÁTHORY SÁNDOR.
 Háznagy: RÉTAY JÁNOS.

Bizottsági tagok:

BARSY ERNŐ, II. é. h.	POCSATKÓ GÉZA, II. é. h.
ERNSZT KÁLMÁN, II. é. h.	UHRIN VINCZE, II. é. h.
JANKÓ GYULA, II. é. h.	ALBERT REZSŐ, I. é. h.

CZETTLER GYULA, I. é. h.

KOSZTOLNY GYULA, I. é. h.

MAKRAY LÁSZLÓ, I. é. h.

MURIN ÁRPÁD, I. é. h.

PODHRACZKY ISTVÁN, I. é. h.

SCHMIEDLECHNER KÁROLY, I. é. h.

VII. Egyetemek kórház egylete.

Keletkezett 1893.

T i s z t i k a r a :

Elnök: SZÁPÁRY PÁL gróf.

I. Alelnök: GEBHARDT FERENCZ.

II. Alelnök: R. F. GÖRÖG GYULA.

Főjegyző: BALASSA ANTAL.

Főtítkár: CSIKI JÁNOS.

Főpénztáros: ULLMANN GYULA.

Ellenőr: REUSZ FRIGYES.

Aljegyző: ÉNEKES BARNA.

Altítkár: BOLEMAN LÁSZLÓ.

I. Háznagy: PAZÁR BÉLA.

II. Háznagy: MAJTHÉNYI ENDRE.

Levéltáros: BURG KORNÉL.

Igazgató főorvos:

Bizottsági tagok:

BALASSA ANTAL.

BURG KORNÉL.

BRÜLL MÓR.

BOTTLIK JÓZSEF.

BAININER FERENCZ.

BÁTHORY ISTVÁN.

CSIKY JÁNOS.

CSUKÁSSY JENŐ.

ÉNEKES BARNA.

Dr. EÖTVÖS BÁLINT.

FARKAS ELEMÉR.

GÖRÖG GYULA.

GLATTFELDER GYULA.

GEBHARDT FERENCZ.

HINDY ATTILLA.

HETS BÉLA.

HUNYADY JÓZSEF gróf.

HOLENIA GYULA.

JASZTROPSZKY KÁROLY.

KOVÁCS BÉLA.

KOVÁCS ERNŐ.

KÉGL JÁNOS.

KISS KÁLMÁN.

KLUG NÁNDOR.

LÁNG KORNÉL.

LAKY BÉLA.

MOSCOVITZ IVÁN.

MAJTHÉNYI ENDRE.

MEDVECZKY LAJOS.

PAZÁR BÉLA.

PARCHETICH LÁSZLÓ.

PETROVICS ELEK.

REUSZ FRIGYES.

SCHIMANEK EMIL.

STEINER MÁRTON.

SZAPÁRY PÁL gróf.

SZEMERE BÉLA.

ULLMANN GYULA.

Dr. VÁMOSSY ZOLTÁN.

ZAUNER LAJOS.

MÁTE LAJOS.

Hivatalos helyiség: Központi Egyetem.

Hivatalos órák: Vasár- és ünnepnap kivételével naponként

$\frac{1}{2}11$ — $\frac{1}{2}1$ -ig.

Irodavezető: Balassa Antal.

KOVÁCS ZOLTÁN.

CSEPREGHY KÁLMÁN.

PEKÁR MIHÁLY.

BOLEMAN LÁSZLÓ.

KOROMZAY FRIGYES.

ENGEL AURÉL

EGYETEMI HALLGATÓK.

Rendes hallgatók.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Abaffy Béla	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Aczél Elemér	orvosi	—	—	I.	II.
Adám György	jogi	93	—	I.	II.
Adamovics János	"	—	—	I.	II.
Adler Arthur	"	93	—	I.	II.
Adler Lipót	orvosi	90	—	I.	II.
Adler Miksa	"	93	—	I.	II.
Adler Oszkár	"	91	—	I.	II.
Adler Samu	jogi	92	—	I.	II.
Adler Sándor	"	92	—	—	II.
Adler Zsigmond	"	93	—	I.	II.
Adorján Samu	"	—	—	—	II.
Adriányi János	orvosi	91	—	I.	II.
Ajkai Zoltán	"	91	—	I.	II.
Albecker Károly	"	91	—	I.	II.
Albrecht Károly	jogi	92	—	I.	II.
Alföldi Dézső	"	93	—	I.	II.
Alkér Ernő	"	88	—	I.	—
Almási Antal	"	93	—	I.	II.
Almási Endre	"	93	—	I.	II.
Almásy István	"	—	94	—	II.
Alt Frigyes	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Altmann Elek	jogi	—	—	I.	II.
Altmann Géza	"	93	—	I.	II.
Altmann Henrik	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Altstock Ármin	orvosi	93	—	I.	II.
Amberger Jenő	jogi	90	—	I.	—
Ambrózy Gyula báró	"	92	—	I.	II.
Amster Mór	orvosi	91	—	I.	II.
Ancs Philemon	jogi	93	—	I.	II.
Anda Gyula	"	92	—	I.	II.
Anderkó Izidor	"	92	—	I.	II.
Andor Norbert	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Andorka Gyula	jogi	92	—	I.	II.
Andréka Károly	"	93	—	I.	II.
Annau Ernő	"	90	—	I.	—
Antal Ferencz	"	93	—	I.	II.
Antal Lajos	"	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Antal László	jogi	93	—	I.	II.
Antal Miksa	"	—	—	I.	II.
Antal Sándor	"	91	—	I.	II.
Antalfy Sándor	"	93	—	I.	II.
Antalik Károly	orvosi	89	—	I.	II.
Apt Ferencz	"	93	—	I.	II.
Aradi Béla	jogi	91	—	I.	II.
Ardó Elek	orvosi	—	—	I.	II.
Arnold Gyula	jogi	93	—	I.	II.
Artner Károly	"	91	—	I.	II.
Asbóth Ede	orvosi	91	—	I.	—
Aszódi Adolf	jogi	93	—	I.	II.
Asztalos Kálmán	orvosi	92	—	I.	II.
Auer István	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Auerbach Samu	jogi	93	—	I.	II.
Augenstein Péter	"	92	—	I.	II.
Augusztá József	"	93	—	I.	II.
Ausch Izidor	"	92	—	—	II.
Ansländer Vilmos	orvosi	91	—	I.	II.
Austerlicz Vilmos	"	90	—	I.	II.
Arary Miklós	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Ádám Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Ágai Béla	orvosi	—	—	I.	II.
Ágh Béla	jogi	93	—	I.	—
Ágotha László	"	93	—	I.	—
Áldási Imre	"	93	—	I.	II.
Áldási József	"	—	93	I.	II.
Áldor Lajos	orvosi	89	—	I.	II.
Aldor Viktor	jogi	93	—	I.	II.
Ányos Ödön	"	—	—	I.	—
Arje Fülöp	"	90	—	I.	II.
Aronffy Ferencz, pécsi	hittani	92	—	I.	II.
Babiak Nándor	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Babusnik Emil	jogi	93	—	I.	II.
Bachrach Lajos	"	—	92	I.	—
Back Jenő	"	91	—	—	II.
Bacsák György	"	—	—	I.	—
Baditz József	"	—	94	—	II.
Baintner Barnabás	"	93	—	I.	II.
Baintner Ferencz	orvosi	92	—	I.	II.
Bakó Gábor	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Bakonyi István	"	—	93	I.	II.
Bakonyi János	jogi	—	91	I.	II.
Bakonyi Károly	"	—	—	I.	II.
Bakos Géza	"	—	92	I.	II.
Bakos Gyula	"	93	—	I.	II.
Baksay Dezső	"	90	—	I.	II.
Baksay József	"	92	—	I.	II.
Baky Imre	"	91	—	I.	II.
Balassa Ödön	"	93	—	I.	II.
Balatonyi Lajos	"	93	—	I.	II.
Balás Dezső	"	92	—	I.	II.
Balázs Ádám	bölcsészeti	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Balázs Gyula	jogi	93	—	I.	II.
Balkányi Ernő	orvosi	—	—	I.	II.
Balkányi Jenő	jogi	88	—	I.	II.
Balla Gyula	"	92	—	I.	II.
Baló András	"	—	—	—	II.
Balogh Ákos	"	—	93	I.	—
Balogh Béla	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Balogh Ferencz	jogi	93	—	I.	—
Balogh Gábor	"	—	94	—	II.
Balogh József	orvosi	92	—	I.	II.
Balogh József	"	93	—	I.	II.
Balogh László	"	91	—	I.	II.
Balogh Sándor	jogi	90	—	I.	II.
Baltesen János	hittani	93	—	I.	II.
Balthazár Béla	jogi	91	—	I.	II.
Baltzár Géza	orvosi	93	—	I.	II.
Banciu Axente	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Bangha Oszkár	jogi	91	—	I.	—
Baranyay János	"	87	—	I.	II.
Baranyay Sándor	"	90	—	—	II.
Baranyai Vilmos	orvosi	90	—	I.	II.
Baráth István	jogi	90	—	I.	II.
Barbás József	orvosi	89	—	I.	II.
Barbul Jenő	hittani	93	—	I.	II.
Barcsa János	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Barcza Dezső	jogi	93	—	I.	—
Barcza József	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Barczán Endre	"	92	—	I.	II.
Barczán Kálmán	jogi	—	94	—	II.
Barkász Emil	"	93	—	I.	II.
Barlay János	orvosi	89	—	I.	II.
Barna Károly	jogi	91	—	I.	II.
Barnay Sándor	orvosi	91	—	I.	II.
Baross János	jogi	91	—	I.	II.
Baross János	"	93	—	I.	II.
Barsy Gusztáv	"	93	—	I.	—
Barta Nándor	"	92	—	I.	II.
Bartha Andor	"	92	—	I.	—
Bartha Ferencz	"	93	—	I.	II.
Bartha Kálmán	"	92	—	I.	II.
Bartha Richárd	jogi	—	—	I.	—
Bartl Alfred	"	91	—	I.	II.
Bartos Pál	"	91	—	I.	II.
Bartsch Ákos	"	93	—	I.	II.
Bartsch Leo	"	93	—	I.	II.
Bartsch Róbert	"	92	—	I.	II.
Baternay Károly	"	—	—	I.	II.
Bathó Lajos	"	93	—	I.	II.
Battenberg Lajos	"	93	—	I.	II.
Bauer Kornél	orvosi	90	—	I.	II.
Baum Lipót	"	90	—	I.	II.
Baumann Izidor	"	89	—	I.	II.
Baumann Károly	jogi	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Baumgartner József	jogi	90	—	I.	—
Bay József	"	93	—	I.	II.
Bay Lajos	"	90	—	I.	II.
Bay Ödön	"	—	94	—	II.
Bay Sándor	"	91	—	I.	II.
Bayer Alajos	"	92	—	I.	—
Bayer Arthur	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Bazilidesz Barna	jogi	—	—	I.	II.
Bazovszky Lajos	"	91	—	I.	II.
Bazsó Lajos	"	93	—	I.	II.
Bácsi Dani	"	93	—	I.	—
Bálint Ernő	"	—	—	I.	—
Bálint Imre	"	—	—	I.	II.
Bálint József	"	93	—	I.	II.
Bálint Rezső	orvosi	92	—	I.	II.
Bálint Zsigmond	jogi	91	—	I.	II.
Báló András	"	93	—	I.	—
Bán Aladár	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Bánffy Miklós gróf	jogi	93	—	I.	II.
Bányai Sándor	orvosi	91	—	I.	II.
Bárány Henrik	"	89	—	I.	II.
Bárdio Ferencz	jogi	91	—	I.	—
Bárdossy Gábor	hittani	93	—	I.	II.
Bárkányi Zoltán	jogi	93	—	I.	II.
Báthory Andor	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Báthory József	orvosi	90	—	I.	II.
Báthory Sándor	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Bátky Zsigmond	"	92	—	I.	II.
Báttaszéky Lajos	jogi	91	—	I.	—
Bátin Simon	orvosi	91	—	I.	—
Bátyai Mihály	jogi	93	—	I.	II.
Beck Albert	"	92	—	I.	II.
Beck Bertalan	"	91	—	I.	II.
Beck Bódog	orvosi	89	—	I.	II.
Beck Károly	jogi	91	—	I.	II.
Beck Lajos	"	92	—	I.	II.
Beck Marcel	"	90	—	I.	—
Beck Soma	orvosi	89	—	I.	II.
Becsági Elemér	"	91	—	I.	II.
Becskai Ignác	"	93	—	I.	—
Bede József	jogi	93	—	I.	II.
Bedő Béla	"	93	—	I.	II.
Behr Dezső	"	92	—	I.	II.
Behr Géza	"	91	—	I.	II.
Beke János	"	93	—	I.	—
Beke Lajos	"	90	—	I.	II.
Beláček István	orvosi	91	—	I.	II.
Belányi Ferencz	jogi	91	—	I.	—
Belányi Imre	jogi	92	—	I.	—
Belopotoczky György	orvosi	92	—	I.	II.
Bende László	jogi	90	—	I.	II.
Benedict Henrik	orvosi	—	—	I.	II.
Benedict Samu	"	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Benesch Ferencz	jogi	—	94	—	II.
Beniczky Elemér	"	90	—	I.	II.
Beniczky Ferencz	"	91	—	I.	—
Beniczky Kálmán	"	92	—	I.	II.
Benjamin Jenő	"	93	—	I.	II.
Benkovich Ödön	"	93	—	I.	II.
Benkovich Viktor	"	90	—	I.	II.
Benkő Béla	orvosi	89	—	I.	II.
Benyovszky Rudolf	jogi	93	—	I.	II.
Beöthy László	"	91	—	I.	II.
Beranek József	"	93	—	I.	II.
Berariu János	"	93	—	I.	II.
Berczel Jenő	"	—	93	I.	II.
Berdin Kálmán	"	—	93	—	II.
Bereczky Manó	"	93	—	I.	II.
Bereghy Kornél	"	93	—	I.	II.
Beretvás Farkas	"	—	90	I.	—
Berényi János	"	93	—	I.	—
Berényi László	"	93	—	I.	—
Bergel Ödön	"	93	—	I.	II.
Berger Arnold	"	91	—	I.	—
Berger Béla	"	90	—	I.	II.
Berger Ignác	"	92	—	I.	II.
Berger József	orvosi	92	—	I.	II.
Berger Lajos	"	92	—	I.	II.
Berger Rezső	jogi	89	—	I.	—
Berger Szigfrid	"	92	—	I.	II.
Berger Zsigmond	"	93	—	I.	II.
Berger Zsigmond	"	92	—	—	II.
Bergleiter Gyula	orvosi	—	94	—	II.
Bermann Miksa	jogi	92	—	I.	II.
Bernád Béla	"	93	—	I.	II.
Bernáth Béla	"	93	—	I.	II.
Bernáth János	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Bernátsky Jenő	"	92	—	I.	II.
Bernolák Károly	orvosi	92	—	I.	II.
Bertron Jenő	jogi	90	—	I.	II.
Berzeviczy József	"	93	—	I.	II.
Beszédes Imre	orvosi	90	—	I.	II.
Beszkid István	jogi	92	—	I.	II.
Bethlen István, gróf	"	93	—	I.	II.
Bethlen Oszkár	"	93	—	I.	II.
Bettelheim Soma	"	93	—	I.	II.
Bexheft Ármin	orvosi	90	—	I.	II.
Beyer János	"	89	—	—	II.
Bezdán János	jogi	—	94	—	II.
Békés Sándor	"	93	—	I.	—
Béldi Mihály	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Bérczi Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Biber Sándor	"	92	—	I.	II.
Bielek Dezső	bölcsészeti	89	—	I.	—
Bielek Károly	jogi	—	—	I.	—
Biheller Gyula	orvosi	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Bilkey Ferencz székes-fehérvári	hittani	92	—	I.	II.
Binder Mihály	jogi	93	—	I.	—
Biró Ferencz	"	90	—	I.	—
Biró János	"	—	94	—	II.
Biró Lajos	bölcsészeti	—	93	I.	II.
Biró László	jogi	92	—	I.	II.
Birvalszky György	jogi	92	—	II.	II.
Bischitz Miksa	orvosi	92	—	I.	II.
Biss Kornél	jogi	93	—	I.	II.
Bite Béla	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Bittsánszky János	jogi	92	—	I.	—
Blaha Sándor	"	92	—	I.	II.
Blahunka Sándor	"	93	—	I.	II.
Blascheck Vilmos	"	91	—	I.	II.
Blaska Arnold	"	92	—	I.	II.
Blaskovich Árpád	"	—	94	—	II.
Blau Ármin	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Blau Emil	orvosi	93	—	I.	II.
Blau Frigyes	jogi	93	—	I.	II.
Blau Károly	"	93	—	I.	—
Blau Tivadar	orvosi	92	—	I.	II.
Blaustein Náthán	jogi	92	—	I.	II.
Blauner Mór	"	93	—	I.	II.
Bleyer Jakab	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Blöser József	jogi	93	—	I.	—
Blum József	orvosi	90	—	I.	II.
Blumenthal Károly	jogi	—	93	I.	—
Blumenwitz Gyula	"	92	—	I.	II.
Blüh Emil	"	—	—	I.	—
Boca Pál szamosújvári	hittani	—	—	I.	II.
Bocskay István	orvosi	89	—	I.	II.
Bodnár Zsigmond	jogi	92	—	I.	II.
Bodó János	"	92	—	I.	II.
Bodogh János	"	93	—	I.	—
Bodor Dezső	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Bodrog Jakab	jogi	—	—	I.	II.
Boér Gábor	"	92	—	I.	—
Bogdanov János	"	—	93	I.	II.
Bogyay Elemér	"	—	—	I.	II.
Bobdanetzky Lajos	"	93	—	I.	—
Boitner Károly	"	92	—	I.	II.
Boju János	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Béjarszky Béla	orvosi	93	—	I.	II.
Bojkics János	jogi	93	—	I.	II.
Bojkovszky Márton	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Boksán Milos	jogi	93	—	I.	II.
Bolemán János	orvosi	93	—	I.	II.
Bolemán Vilmos	jogi	93	—	I.	II.
Bolesch Rezső	"	—	—	I.	II.
Bolgár Dezső	orvosi	91	—	I.	II.
Bolváry Andor	jogi	93	—	I.	II.
Bolyós Alajos	"	92	—	I.	II.
Bónya Sándor	"	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Borbáth Géza	orvosi	93	—	I.	II.
Borbély György	jogi	93	—	I.	II.
Borka Jenő	orvosi	93	—	I.	II.
Borchy Dániel	jogi	92	—	I.	II.
Bornemisza János báró	"	86	—	I.	—
Boronkay Dénes	"	93	—	I.	II.
Bóross Sebestyén	hittani	93	—	I.	II.
Borsy Imre	jogi	93	—	I.	II.
Borszéký Károly	orvosi	93	—	I.	II.
Bosnyák János	jogi	92	—	I.	—
Bosnyák Lajos	"	92	—	I.	II.
Bossányi György	"	90	—	I.	II.
Boskovitz Dezső	orvosi	92	—	I.	II.
Both Kornél	"	92	—	I.	II.
Bothor Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Botka József	"	92	—	I.	—
Botka Zoltán	"	92	—	I.	—
Botta István	bölcsészeti	91	—	I.	I.
Bottlik József	jogi	—	92	I.	II.
Bottlik Lajos	orvosi	—	94	—	II.
Botzenhardt Ferencz	"	89	—	I.	II.
Bozmánszky Gyárfás	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Bozóky Dezső	orvosi	89	—	I.	II.
Böckh Hugó	bölcsészeti	—	94	—	II.
Bódy Zoltán	jogi	90	—	I.	II.
Böhm Hümér	"	92	—	I.	—
Böhm János	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Böhm Ödön vácezi	hittani	91	—	I.	II.
Bőrcsök Andor	jogi	91	—	I.	II.
Brachfeld Hugó	"	93	—	I.	II.
Bradách Emil	orvosi	93	—	I.	II.
Bradiceán Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Bradvazovics Boriszláv	"	93	—	I.	II.
Braila Aurel	"	93	—	I.	II.
Brasch Arnold	"	93	—	I.	II.
Braun Arthur	"	93	—	I.	II.
Braun Ármin	orvosi	90	—	I.	II.
Braun Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Braun Ferencz	"	90	—	I.	II.
Braun Henrik	"	90	—	I.	—
Braun Ignác	orvosi	93	—	I.	II.
Braun Lipót	jogi	—	—	I.	—
Braun Mór	orvosi	88	—	I.	—
Brauner Ármin	jogi	93	—	I.	II.
Bredl Sándor	"	92	—	I.	II.
Brelích Ferencz	"	93	—	I.	—
Breuer Miksa	orvosi	89	—	I.	II.
Breuer Mór	bölcsészeti	91	—	—	II.
Breyer Adolf	orvosi	93	—	I.	—
Breznay Ernő	"	90	—	I.	II.
Breznyák János	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Brezsny János	jogi	93	—	I.	II.
Brichta Nándor	"	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Broch Dávid	orvosi	91	—	I.	II.
Bródy Mór	"	93	—	I.	—
Bródy Ernő	jogi	93	—	I.	II.
Bródy Miklós	"	93	—	I.	II.
Brodszky Dezső	"	92	—	I.	II.
Brozik Emil	"	92	—	—	II.
Bruck Sándor	orvosi	91	—	I.	II.
Brüll Mór	jogi	90	—	I.	—
Brünauer Jenő	"	92	—	I.	II.
Buchberger József	"	92	—	I.	II.
Buchwald Sándor	"	93	—	I.	II.
Buchwald Mór	orvosi	93	—	I.	II.
Buda János	jogi	92	—	I.	II.
Buda Lajos	"	92	—	I.	II.
Buday László	"	91	—	I.	II.
Buder Gyula	"	93	—	I.	II.
Budincsevics János	"	92	—	I.	II.
Bugarszky Koszta	"	90	—	I.	II.
Bugarszky Milán	orvosi	93	—	I.	II.
Bukovszky Viktor	jogi	92	—	I.	II.
Bún Károly	"	92	—	I.	II.
Bundi Béla	"	91	—	—	II.
Bunea János	orvosi	92	—	I.	II.
Burchard Bélavári Rezső	jogi	—	—	I.	II.
Burg Hugó	"	93	—	I.	II.
Burg Kornél	"	92	—	I.	II.
Burger Lajos	"	93	—	I.	—
Burger Salamon	orvosi	—	92	I.	II.
Burkovits Kálmán	orvosi	93	—	I.	II.
Burkovszky Leo	jogi	—	—	I.	II.
Buttykay Ákos	"	88	—	I.	—
Buttykay Elemér	"	93	—	—	II.
Buxbaum Samu	"	91	—	I.	II.
Buza Barna	"	92	—	I.	II.
Buza József	"	90	—	I.	II.
Buzás Ferencz	"	93	—	I.	II.
Buzáth János	"	—	91	I.	II.
Büchler Géza	orvosi	89	—	I.	II.
Büttner Miksa	jogi	93	—	I.	II.
Carvin Győző	"	93	—	I.	II.
Chemez István	"	92	—	I.	II.
Chetianu Livius	orvosi	93	—	I.	II.
Chilf Márk	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Cholnoky Ferencz	orvosi	93	—	I.	II.
Chomát Ferencz	jogi	92	—	I.	II.
Christián József	orvosi	90	—	I.	II.
Cichin József	jogi	89	—	—	II.
Cifra János	"	91	—	I.	—
Ciuta Mihály	"	89	—	—	II.
Clauser Mihály	"	92	—	I.	II.
Colbasi Sever	"	92	—	I.	II.
Cristea Illés	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Cukor Mór	orvosi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Csacskó Lajos	orvosi	—	94	—	II.
Csajkás Mihály	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Csapláros Géza	jogi	88	—	I.	II.
Csatáry Elek	"	91	—	I.	II.
Csatáry Endre	bölcsészeti	—	89	I.	II.
Csathó Ernő	jogi	93	—	I.	II.
Csáki Lajos	"	93	—	I.	II.
Csáky Adorján gr., esztergomi	hittani	92	—	I.	II.
Csáky Alfonz gr., esztergomi	"	92	—	I.	II.
Csáky Péter gr.	jogi	93	—	I.	II.
Császár Elemér	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Császár Géza	jogi	90	—	I.	II.
Császár István	"	—	92	I.	—
Csávosy Ignác	"	92	—	I.	II.
Csázy Szilárd	"	93	—	I.	—
Cseh Gyula	"	90	—	I.	—
Csekmanek Rezső	"	92	—	I.	II.
Csekonicz Gyula gróf	"	92	—	I.	II.
Csekő Béla	"	93	—	I.	II.
Csengey Miklós	"	91	—	I.	II.
Csepreghy Kálmán	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Cser Gyula	"	93	—	I.	II.
Cserba Dezső	jogi	90	—	I.	II.
Cseres Zsigmond	orvosi	91	—	I.	II.
Cseresnyés Barna	jogi	93	—	I.	II.
Cseresnyés László	"	92	—	I.	II.
Csergő Sándor	"	92	—	—	II.
Cserhalmi István	"	90	—	I.	—
Cserna János	"	92	—	I.	II.
Cserneczky Aladár	"	93	—	I.	II.
Csernó Kornél	orvosi	—	89	I.	—
Csernyiczky Andor	jogi	93	—	I.	II.
Csernyiczky István, kassai	hittani	92	—	I.	II.
Csesznák Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Csesznók Pál	orvosi	90	—	I.	II.
Csiky János	"	92	—	I.	II.
Csillag Dezső	jogi	—	93	I.	II.
Csillag Hugó	"	90	—	I.	II.
Csillag Jakab	orvosi	91	—	I.	II.
Csillag Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Csókás Vidor	hittani	93	—	I.	II.
Csoknyay János	jogi	93	—	I.	II.
Csolsch Gyula	orvosi	93	—	I.	II.
Csorba Béla	jogi	90	—	I.	II.
Csorba Lőrincz	"	92	—	I.	II.
Csörgeő Gyula	"	91	—	I.	II.
Csörgeő Zoltán	"	93	—	I.	II.
Csudáky Bertalan	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Csuha István	jogi	93	—	I.	II.
Csukássy Jenő	"	91	—	I.	II.
Csulay Albert	"	92	—	I.	II.
Csupák Béla	"	93	—	I.	II.
Csupe Aurél	"	—	94	—	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Csupor József	jogi	90	—	I.	II.
Czeczkó Antal	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Czeizel János	"	93	—	I.	II.
Czeke Victor	orvosi	91	—	I.	II.
Czédly Károly	jogi	91	—	I.	II.
Czibor Gyula	"	—	—	—	II.
Czigler Henrik	orvosi	89	—	I.	II.
Czigler Jakab	jogi	90	—	I.	—
Czillinger Loránd	"	93	—	I.	II.
Cziráky József	orvosi	89	—	I.	II.
Cziráky László gr.	jogi	93	—	I.	II.
Czobor Károly	"	89	—	I.	—
Czoehér Kálmán	"	93	—	I.	II.
Czunya Sándor	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Czvejics Lázár	jogi	92	—	I.	II.
Daianu Illés	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Dallgó Rezső	orvosi	92	—	I.	II.
Dallos György	jogi	—	93	I.	—
Damó Zoltán	orvosi	93	—	I.	II.
Damsa Valér	jogi	91	—	I.	II.
Dániel Pál	"	92	—	I.	II.
Darányi János	"	93	—	I.	II.
Darkó József	orvosi	91	—	I.	II.
Dapsy Viktor	"	90	—	I.	II.
Darvassy Imre	jogi	92	—	I.	II.
David Simon	orvosi	92	—	I.	II.
Davidovics Jenő	"	91	—	I.	II.
Davidovics Vilmos	jogi	92	—	I.	II.
Davidu Elek	"	93	—	I.	II.
Davidu György	"	91	—	I.	II.
Davidu János	"	93	—	I.	—
Dánczer Béla	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Dávid Arthur	jogi	93	—	I.	II.
Dávid Viktor	orvosi	92	—	I.	II.
Deák Antal	hittani	—	91	I.	—
Deák Antal, világi	jogi	—	94	—	—
Debreczeni Géza	"	90	—	I.	II.
Delmár Emül	jogi	93	—	I.	II.
Dely Miklós	"	93	—	I.	II.
Dely Zoltán	"	89	—	I.	II.
Dembitz Sándor	orvosi	89	—	I.	II.
Deme Kálmán	jogi	92	—	I.	II.
Demeter György	"	92	—	I.	—
Demeter Károly	"	93	—	I.	—
Demjén Jenő	orvosi	93	—	I.	II.
Demjén Károly	"	93	—	I.	—
Dencz Ákos	jogi	93	—	I.	II.
Denk Tivadar	"	—	—	—	II.
Dereze Henrik	"	93	—	I.	II.
Desbordes Ernő	"	93	—	I.	II.
Deschan Gellért	"	93	—	I.	II.
Desits Gyula	jogi	93	—	I.	II.
Deutelbaum Lajos	orvosi	—	93	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Deutsch Adolf	jogi	90	—	I.	—
Deutsch Albert	orvosi	—	—	I.	II.
Deutsch Dezső	jogi	—	94	—	II.
Deutsch Dezső	orvosi	93	—	I.	—
Deutsch Ede	jogi	93	—	I.	II.
Deutsch Emil	"	—	94	—	II.
Deutsch Ernő	"	87	—	I.	II.
Deutsch Ernő	"	93	—	I.	II.
Deutsch Ernő	orvosi	89	—	I.	II.
Deutsch Frigyes	jogi	92	—	I.	II.
Deutsch Ignác	"	93	—	I.	II.
Deutsch János	"	—	—	I.	II.
Deutsch Lajos	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Deutsch László	orvosi	91	—	I.	II.
Deutsch Miksa	jogi	90	—	I.	—
Deutsch Oszkár	"	92	—	I.	II.
Deutsch Samu	"	—	92	I.	II.
Deutsch Sándor	"	—	—	I.	II.
Deutsch Vilmos	orvosi	92	—	I.	II.
Deutsch Zoltán	"	93	—	I.	II.
Deutsch Zsigmond	"	93	—	I.	II.
Deutsch Zsigmond	jogi	93	—	I.	II.
Dessewffy Emil gr.	"	93	—	I.	II.
Dezseöffy Aurél	"	92	—	I.	II.
Dezső Antal	orvosi	91	—	I.	II.
Dezső Károly	"	89	—	I.	—
Décsy József	jogi	93	—	I.	II.
Décsi Károly	orvosi	89	—	—	II.
Dékány Géza	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Dénes Fülöp	jogi	92	—	I.	II.
Dénes Ödön	"	91	—	I.	II.
Dénes Zsigmond	"	—	—	I.	II.
Diamant Jakab	"	92	—	I.	II.
Dick Albert	orvosi	91	—	I.	II.
Diemár Gyula	jogi	91	—	I.	II.
Dienes László	"	93	—	I.	II.
Dietl Antal	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Dietl Lajos	jogi	92	—	I.	II.
Dimitrijevic Miliva	"	93	—	I.	II.
Dimitrijevits Sándor	"	90	—	I.	II.
Dimovics György	orvosi	92	—	I.	II.
Dingha Árpád	jogi	—	94	—	II.
Diószeghy József	"	92	—	I.	II.
Divald Kornél	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Dobay Gyula	"	—	94	—	II.
Dobo Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Dobo László	"	93	—	I.	II.
Dobos Károly	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Doctor Károly	orvosi	90	—	I.	II.
Dohány Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Dohnál Rezső	"	—	—	I.	II.
Dolecskó János	orvosi	93	—	I.	II.
Domány Ármin	bölcsészeti	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Dományi Izidor	jogi	91	—	I.	II.
Dombay István	"	92	—	I.	II.
Dombi Márk	bölcsészeti	—	—	I.	II.
Domby Lajos, erdélyi gk.	hittani	91	—	I.	II.
Dominusz Ede	jogi	90	—	I.	II.
Domján Jenő	"	—	93	I.	II.
Domonkos Gyula	"	93	—	I.	II.
Domonkos József	"	93	—	I.	II.
Donáth Alfréd	"	93	—	I.	II.
Donáth Gyula	"	—	—	I.	—
Donáth János	"	91	—	I.	II.
Donáth József	"	91	—	I.	II.
Donhoffer Szilárd	orvosi	90	—	I.	II.
Dorazil Emil	"	93	—	I.	—
Dorcsák Dezső	jogi	93	—	I.	II.
Dosa Gusztáv	"	—	94	—	II.
Dosai Mihály	orvosi	93	—	I.	II.
Dovranić Imre	hittani	93	—	I.	II.
Dozsa Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Dömötör Lajos	"	93	—	I.	II.
Dömötör Sándor	"	92	—	I.	II.
Dömsödy József	"	90	—	I.	II.
Dőry Ferencz	"	92	—	I.	II.
Draxler Bruno	"	92	—	I.	II.
Drágos Theofil	"	92	—	I.	II.
Drechsler Lipót	orvosi	90	—	I.	II.
Drimuch Manó	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Drohobeczky Miklós	jogi	—	92	I.	—
Druga József	"	92	—	I.	II.
Dsida Szalér	bölcsészeti	93	—	I.	—
Dúchony József	jogi	91	—	—	II.
Dudits Oszkár	"	91	—	I.	II.
Dukavits Vilmos	"	93	—	I.	II.
Duma Béla	"	92	—	—	II.
Dungyerszky Gedeon	"	92	—	I.	II.
Duschek József	"	—	94	I.	II.
Dutka József	"	93	—	I.	II.
Dvorák Emil	bölcsészeti	—	93	I.	II.
Dvorozsnyák Miklós	"	92	—	I.	II.
Dzurik József	jogi	93	—	I.	II.
Ebner Jenő	"	—	—	—	II.
Ebenspanger Gyula	"	90	—	I.	II.
Ecker Ferencz	hittani	93	—	I.	II.
Eckstein Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Ecséry László	"	—	—	I.	II.
Ecsy Antal	"	92	—	I.	II.
Egresi Lajos	orvosi	91	—	I.	II.
Egressy Gábor	jogi	91	—	I.	II.
Egry Aladár	"	—	94	—	II.
Ehmann Sándor	bölcsészeti	93	—	I.	—
Ehrenhaft Henrik	orvosi	92	—	I.	II.
Ehrlich Emil	jogi	—	—	I.	II.
Eibel Árpád	"	92	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Eigner Nándor, munkácsi	hittani	90	—	I.	II.
Eisenmayer Gyula	orvosi	90	—	I.	II.
Eisinger Géza	jogi	91	—	I.	—
Eisler Arnold	orvosi	91	—	I.	II.
Eisler Ede	jogi	92	—	I.	II.
Eisler Ferencz	orvosi	86	—	I.	II.
Eisler Samu	"	90	—	I.	II.
Eisele János	jogi	98	—	I.	II.
Ekkel Aladár	"	93	—	I.	II.
Elek Imre	"	—	—	I.	II.
Eliás Simon	"	—	—	—	II.
Elischer Gyula	orvosi	93	—	I.	II.
Elsasz Emil	"	89	—	I.	II.
Ember Jenő	"	91	—	I.	II.
Ember Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Emmer Károly	"	—	94	—	II.
Endersch Leó	orvosi	89	—	I.	II.
Endrényi Jenő	jogi	—	94	—	II.
Engel Aurél	"	—	—	I.	—
Engel Béla	"	—	93	I.	II.
Engel Bruno	orvosi	93	—	I.	II.
Engelmann Áron	jogi	—	—	I.	II.
Engelmann Izidor	"	91	—	—	II.
Engelmayer Ödön	"	91	—	I.	II.
Engländer Benjamin	"	93	—	I.	II.
Erdődi Ármán	bölcshészeti	91	—	—	II.
Eördögh Árpád	jogi	93	—	I.	II.
Eördögh Ferencz	orvosi	90	—	I.	II.
Eördögh Róbert	orvosi	93	—	I.	II.
Eötvös Tamás	jogi	93	—	I.	II.
Eperjesy Lajos	"	93	—	I.	—
Erdey Aladár	"	92	—	I.	II.
Erdélyi Elemér	"	93	—	I.	II.
Erdélyi Sándor	"	90	—	I.	—
Erdélyi Sándor	"	91	—	I.	—
Erdélyi Zoltán	"	—	92	I.	—
Erdődi Ármán	bölcshészeti	91	—	I.	—
Erhardt Henrik	jogi	—	—	I.	II.
Erős Vilmos	"	—	93	I.	—
Erősi Sándor	"	91	—	I.	II.
Ertl János	"	89	—	I.	II.
Ertsey Pál	"	93	—	I.	II.
Essó Imre	"	89	—	I.	—
Eszes Menyhért	"	93	—	I.	II.
Éber Antal	"	90	—	I.	—
Éber László	bölcshészeti	90	—	I.	II.
Éber Nándor	jogi	—	90	I.	—
Éberling Árpád	"	92	—	I.	—
Édes Endre	"	93	—	I.	II.
Éles Gusztáv	"	93	—	I.	II.
Éliás Emil	"	—	—	I.	—
Éliás Simon	"	93	—	I.	—
Énekes Endre	"	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Fabricius Károly	jogi	93	—	I.	II.
Fajnor Vladimír	"	93	—	I.	II.
Faludy Géza	orvosi	91	—	I.	II.
Faludi Jenő	jogi	92	—	I.	II.
Faludy Kálmán	"	92	—	—	II.
Faragó Döme	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Faragó István	jogi	90	—	I.	II.
Farkas Elemér	"	92	—	I.	—
Farkas Elemér	orvosi	89	—	I.	II.
Farkas Ferencz	jogi	93	—	I.	—
Farkas Géza	"	92	—	I.	II.
Farkas Géza	orvosi	90	—	I.	II.
Farkas József	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Farkas Kálmán	jogi	92	—	I.	II.
Farkas Kálmán	"	93	—	I.	II.
Farkas Miksa	orvosi	93	—	I.	II.
Farkas Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Farnady Elemér	"	90	—	I.	—
Faulhaber Lajos	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Fazekas Árpád	jogi	92	—	I.	—
Fazekas Ferencz	"	—	94	—	II.
Fazekas Kálmán	"	93	—	I.	II.
Fazekas Sándor	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Fábián Aladár	jogi	89	—	I.	—
Fábián Zsigmond	"	90	—	I.	—
Fábry Géza	"	91	—	I.	II.
Fábry Lajos	"	91	—	I.	II.
Fábry Mihály	"	91	—	I.	II.
Fábry Vilmos	"	93	—	I.	II.
Fái Miklós	orvosi	—	—	I.	—
Fay Loránd	jogi	90	—	I.	II.
Feinsilber Sámuel	orvosi	89	—	I.	—
Fayl Ivor	jogi	93	—	I.	II.
Fehér János	"	91	—	I.	II.
Fehér Jenő	"	93	—	I.	II.
Fehér József	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Fehér József	jogi	—	93	I.	II.
Fehér Miklós	"	93	—	I.	II.
Fehér Róbert	"	91	—	I.	II.
Fejér Elemér	jogi	92	—	—	II.
Fejérváry Tibor	"	93	—	I.	II.
Fejős Imre	"	90	—	I.	II.
Fekete Árpád	"	—	—	—	II.
Fekete Endre	"	93	—	I.	—
Fekete Imre	"	93	—	I.	II.
Fekete István	"	—	93	I.	II.
Fekete Ödön	"	91	—	I.	II.
Fekete Pál	"	90	—	I.	II.
Fekete Pál	"	—	94	—	II.
Fekete Zoltán	orvosi	93	—	I.	II.
Feld Kálmán	jogi	88	—	I.	—
Feldheim Ferencz	orvosi	92	—	I.	II.
Feldmann Gyula	"	90	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Feleky Gyula	jogi	91	—	I.	II.
Felsenburg Emil	"	93	—	I.	II.
Félszegi Kálmán	"	93	—	I.	II.
Fendt Vilmos	"	93	—	I.	II.
Feniczy Ignác	"	90	—	I.	—
Fenyves Simon	orvosi	—	—	—	II.
Fenyvessy Béla	"	91	—	I.	II.
Ferdinándy Gyula	jogi	91	—	I.	II.
Ferencz Tivadar	bölcsészeti	—	94	—	II.
Ferenczy Béla	jogi	—	90	I.	II.
Fernbach Pál	"	—	89	I.	—
Fertó Ferencz	"	—	92	I.	—
Fertsák Jenő	"	—	91	I.	II.
Fertsek Gyula	"	93	—	I.	II.
Fessler Ernő	orvosi	—	91	I.	II.
Fets Emil	jogi	—	90	I.	—
Fettel Lipót	bölcsészeti	—	94	—	II.
Feuchtmann Oszkár	orvosi	93	—	I.	II.
Feuermann Adolf	"	89	—	I.	II.
Fényes Iván	jogi	—	—	I.	—
Fényes Lajos	orvosi	93	—	I.	II.
Fényes Rezső	jogi	—	93	I.	II.
Féry Pál	"	92	—	I.	II.
Fialka Gusztáv	orvosi	—	89	I.	—
Fialkovics József, nagyvárad	hittani	92	—	I.	II.
Fichter Ernő	orvosi	92	—	I.	II.
Fiedermann Béla	jogi	—	93	I.	II.
Fieger Ferencz	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Filepp Frigyes	jogi	92	—	I.	II.
Filepp Jakab	orvosi	92	—	I.	II.
Fináczy Béla	jogi	92	—	I.	II.
Finger Alfréd	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Finger Oszkár	jogi	93	—	I.	II.
Firiczky János	orvosi	93	—	I.	II.
Fisbein Soma	jogi	91	—	I.	II.
Fischer Aladár	orvosi	90	—	I.	II.
Fischer Ármin	"	92	—	—	II.
Fischer Ede	jogi	92	—	I.	II.
Fischer Endre	"	93	—	I.	—
Fischer Frigyes	"	93	—	I.	II.
Fischer Gyula	"	90	—	I.	II.
Fischer Jakab	"	91	—	I.	II.
Fischer Jónás	"	—	—	I.	—
Fischer Lajos	orvosi	91	—	I.	II.
Fischer Lipót	jogi	92	—	I.	II.
Fischer Márton	"	92	—	I.	II.
Fischer Tivadar	"	93	—	I.	II.
Fischer Zsigmond	"	—	93	I.	II.
Fischhof Béla	"	93	—	I.	II.
Fischhof Károly	orvosi	89	—	I.	II.
Fischl Ármin	"	93	—	I.	II.
Pittler Dezső	jogi	—	94	—	II.
Flamm Dezső	"	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Fleiner Samu	jogi	88	—	I.	—
Fleischer Gyula	"	—	—	I.	—
Fleischer Károly	orvosi	92	—	I.	II.
Fleischmann Lipot	orvosi	—	93	I.	II.
Fleiszig Miksa	jogi	93	—	I.	II.
Flesch Sándor	orvosi	93	—	I.	II.
Florian Gerő	jogi	92	—	I.	II.
Fodor Aladár	orvosi	92	—	I.	II.
Fodor Albert	jogi	93	—	I.	—
Fodor Antal	"	93	—	I.	—
Fodor Árpád	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Fodor Balázs	jogi	—	—	—	II.
Fodor Jenő	"	93	—	I.	II.
Fodor József	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Fodor Otto	jogi	93	—	I.	II.
Follráth Gyula	"	92	—	I.	—
Forgách Béla	"	93	—	I.	II.
Forstinger Oszkár	orvosi	91	—	I.	II.
Forsner Mór	"	91	—	I.	II.
Földváry Bertalan	jogi	—	—	I.	II.
Fölser István	orvosi	93	—	I.	II.
Fövényessy Elemér	jogi	92	—	I.	II.
Francé Rezső	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Frank Arthur	orvosi	89	—	I.	II.
Frank Gusztáv	"	93	—	I.	II.
Frank József	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Frank Miksa	jogi	92	—	I.	II.
Frank Rezső	"	91	—	I.	II.
Frankfurter Ármin	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Frankel Arnold	jogi	—	94	—	II.
Frankl Oszkár	orvosi	90	—	I.	II.
Fränkl Béla	"	91	—	I.	II.
Frenkel Mihály	jogi	92	—	I.	II.
Fremeisz Ferencz	orvosi	90	—	I.	II.
Freund Emil	jogi	92	—	I.	II.
Freund Gyula	"	91	—	I.	II.
Freund Ignác	orvosi	92	—	I.	II.
Freund Oszkár	jogi	93	—	I.	II.
Frey Ernő	orvosi	92	—	I.	II.
Frick Mihály	jogi	—	—	I.	II.
Fried Ármin	"	—	92	I.	II.
Fried Arthur	orvosi	90	—	I.	II.
Fried Dániel	"	90	—	I.	II.
Fried Károly	jogi	91	—	I.	II.
Fried Mór	"	92	—	I.	II.
Fried Samu	orvosi	91	—	I.	II.
Friedberger Gyula	jogi	90	—	I.	—
Frieder Mór	"	92	—	I.	—
Friedfeld Samu	"	91	—	I.	II.
Friedmann Béla	"	92	—	I.	II.
Friedmann Béla	"	92	—	I.	—
Friedmann Henrik	"	—	94	—	—
Friedmann Ignác	"	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Friedmann Izrael	orvosi	92	—	I.	II.
Friedmann József	jogi	91	—	I.	II.
Friedmann Kornél	orvosi	92	—	I.	II.
Friedmann Simon	jogi	91	—	I.	II.
Friedrich Imre	"	92	—	I.	II.
Frigyesi József	orvosi	92	—	I.	II.
Frindt Gyula	jogi	90	—	I.	II.
Frindt József	orvosi	90	—	I.	II.
Frisch Adolf	"	93	—	I.	II.
Frisch Jakab	jogi	93	—	I.	II.
Frits Kálmán	"	90	—	I.	II.
Fritz József	"	92	—	I.	II.
Frivaldszky Géza	"	93	—	I.	II.
Fröhlich Jenő	orvosi	93	—	I.	II.
Fucek János, zágrábi	hittani	91	—	I.	II.
Fuchs Mór	orvosi	92	—	I.	II.
Fuchs Ödön	jogi	92	—	I.	II.
Fuchs Sándor	"	92	—	I.	II.
Fuchs Zsigmond	orvosi	93	—	I.	II.
Fuksz Béla	jogi	92	—	I.	II.
Furherr Béla	"	91	—	I.	II.
Fuzsiák Rezső	"	93	—	I.	—
Füle László	"	91	—	I.	II.
Fülöp Béla	"	91	—	I.	II.
Fülöp Ignác	orvosi	89	—	I.	II.
Fürst Bernát	"	90	—	I.	II.
Fürst János	jogi	—	92	I.	II.
Fürst Lajos	orvosi	89	—	I.	II.
Fürst Zsigmond	"	—	93	I.	—
Füsti Antal	jogi	93	—	I.	II.
Füzesséry Béla	"	93	—	I.	II.
Füzesséry Emil	"	93	—	I.	II.
Füzy István	"	93	—	I.	II.
Gabler Lajos	orvosi	93	—	I.	II.
Gábrriel Antal, esztergomi	hittani	91	—	I.	II.
Gaffron Ármin báró	jogi	89	—	—	II.
Gaiger Ferencz	"	93	—	I.	II.
Gaitia Valér	"	93	—	I.	II.
Gallé Ádám	"	93	—	I.	II.
Galotti Mór	orvosi	88	—	I.	—
Galamb Géza	jogi	91	—	I.	II.
Galambos Béla	"	93	—	I.	II.
Ganz Simon	orvosi	92	—	I.	II.
Gaskó Gyula	bölcészeti	93	—	I.	II.
Gasparik Ferencz	"	93	—	I.	II.
Gava Athanáz	orvosi	89	—	I.	II.
Gavanszky Tivadar	jogi	92	—	I.	II.
Gazda Dezső	"	93	—	I.	II.
Gazdy Jenő	"	93	—	I.	II.
Gazsi Benő	"	93	—	I.	II.
Gábor Illés	"	93	—	I.	II.
Gábor József	"	93	—	I.	II.
Gál Lajos	"	—	94	—	II.

N é v	K a r	Beiktatas ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Gál Pál	jogi	—	91	I.	—
Gál Sándor	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Gálik János	jogi	92	—	—	II.
Gámán Károly	"	92	—	I.	—
Gáspár Gyula	"	90	—	I.	II.
Gáspár Gyula	"	90	—	I.	II.
Gáspár Imre	"	—	93	I.	II.
Gáspár Kornél	"	93	—	I.	—
Gänger Arnold	orvosi	90	—	I.	II.
Gänger Miklós	jogi	93	—	I.	II.
Gebhardt Ferencz	orvosi	90	—	I.	II.
Geday József	bölcsészeti	89	—	—	II.
Gedeon Béla	"	92	—	I.	II.
Gedeon János	jogi	93	—	I.	II.
Gedeon Mihály	"	93	—	I.	II.
Geiger Jenő	"	93	—	I.	II.
Gelb Henrik	"	—	—	—	II.
Geöcze Zoard	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Gerber Ferencz	jogi	90	—	I.	II.
Gerentsér Jenő	"	92	—	I.	II.
Gergely György	"	93	—	I.	II.
Gergely József	"	93	—	I.	II.
Gerlóczy Károly	jogi	91	—	I.	II.
Germán Sándor	orvosi	89	—	I.	II.
Gerő Imre	bölcsészeti	—	93	I.	—
Gerő Leó	orvosi	90	—	I.	II.
Gerő Zoltán	jogi	93	—	I.	II.
Gerstl Arthur	orvosi	90	—	I.	II.
Gerstman Adolf	"	87	—	I.	—
Gescháder Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Ghymessy Zsigmond	"	—	94	—	II.
Gidófalvy Béla	"	90	—	I.	—
Gillyén Kálmán	"	92	—	I.	II.
Girazdi Rezső	"	—	94	—	II.
Givulescu Prokop	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Glancz Manó	jogi	90	—	I.	II.
Glaser Manó	orvosi	93	—	I.	II.
Glasner Lajos	jogi	92	—	I.	II.
Glattfelder Gyula, esztergomi	hittani	92	—	I.	II.
Gleichmann Lajos	jogi	90	—	I.	II.
Glöckner Samu	"	90	—	I.	—
Glück Gyula	orvosi	90	—	I.	II.
Glück Jakab	jogi	89	—	I.	—
Glück Ödön	orvosi	92	—	I.	II.
Glücksthal Andor	"	93	—	I.	II.
Gmitter József	jogi	92	—	I.	II.
Gobbi Gyula	orvosi	91	—	I.	II.
Gobbi Károly	"	90	—	I.	II.
Gocsó Gusztáv	"	89	—	I.	II.
Goldberg Arthur	"	93	—	I.	II.
Goldberger Gyula	jogi	88	—	I.	II.
Goldberger Kálmán	orvosi	92	—	I.	II.
Goldberger Mór	jogi	90	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Goldburg Ferenc	jogi	92	—	—	II.
Goldmann Béla	orvosi	90	—	I.	II.
Goldmann József	jogi	93	—	I.	II.
Goldmann Lipót	orvosi	93	—	I.	II.
Goldmann Zsigmond	"	91	—	I.	II.
Goldner Mór	"	93	—	I.	II.
Goldperger Viktor	jogi	92	—	I.	II.
Goldstein Adolf	"	93	—	I.	—
Goldstein Gyula	orvosi	90	—	I.	II.
Goldstein Izidor	jogi	—	—	I.	—
Goldstein Jakab	"	90	—	I.	II.
Goldstein Kornél	orvosi	93	—	I.	II.
Gonsory Béla	"	92	—	I.	II.
Goriczay Alphons	jogi	93	—	I.	—
Goritz Vilmos	"	93	—	I.	II.
Goszleth Géza	"	93	—	I.	II.
Gosztonyi Géza	"	92	—	I.	II.
Gosztonyi Gyula	"	93	—	I.	II.
Gottl Rezső	"	93	—	I.	II.
Göbel János	"	89	—	I.	—
Göbl Alajos	orvosi	89	—	I.	II.
Göczel Árpád	jogi	88	—	I.	—
Görtl Arnold	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Gömöry Olivér	jogi	—	—	I.	—
Görgei Géza	"	93	—	I.	II.
Göttinger Kelemen	"	—	94	—	II.
Götz Béla	"	93	—	I.	II.
Götz János	orvosi	93	—	I.	II.
Gözszy Géza	jogi	93	—	I.	II.
Graffius Alfréd	"	93	—	I.	II.
Graul Béla	orvosi	89	—	I.	II.
Gregor Kálmán	jogi	92	—	I.	II.
Gremesperger Károly	orvosi	90	—	I.	II.
Gresznáryk Aladár	jogi	89	—	I.	—
Grexa János	jogi	93	—	I.	—
Griell Jenő	"	90	—	I.	II.
Groák Jenő	"	91	—	I.	—
Grosch Adolf, beszterczebányai	hittani	92	—	I.	II.
Grosch József	jogi	93	—	I.	—
Groszschmidt Géza	"	91	—	I.	II.
Grósz Ármán	orvosi	89	—	I.	II.
Grósz Arnold	jogi	91	—	I.	II.
Grósz Árpád	"	92	—	I.	II.
Grósz Dezső	"	91	—	I.	II.
Grósz Ferencz	hittani	93	—	I.	II.
Grósz Ferencz	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Grósz Henrik	jogi	90	—	I.	—
Grósz Ignác	orvosi	92	—	I.	II.
Grósz Lajos	"	89	—	I.	II.
Grósz Lajos	jogi	92	—	I.	II.
Grósz Sándor	"	91	—	I.	II.
Grósz Vilmos	orvosi	91	—	I.	II.
Gröszmann Adolf	"	89	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Groszmann Antal	jogi	93	—	I.	II.
Groszmann Dezső	"	91	—	—	II.
Groszmann Izsák	orvosi	92	—	I.	II.
Groszmann József	"	90	—	I.	II.
Groszmann Rezső	"	90	—	I.	II.
Groszwirth Fülöp	jogi	92	—	I.	—
Groszwirth Salamon	orvosi	89	—	I.	II.
Gröber Aladár	jogi	93	—	I.	II.
Grüber Gyula	orvosi	93	—	I.	II.
Grüber Károly	jogi	92	—	I.	II.
Grúder Adolf	"	—	—	—	II.
Grün Ármin	orvosi	93	—	I.	—
Grün Móricz	"	—	92	I.	II.
Grünbaum Emil	jogi	—	94	—	II.
Grünberger Ármin	bölcsészeti	93	—	I.	—
Grünberger Mór	jogi	93	—	I.	II.
Grüner Fülöp	"	91	—	I.	II.
Grünfeld Ármin	orvosi	92	—	I.	II.
Grünfeld Géza	jogi*	93	—	I.	II.
Grünhüt Ármin	"	92	—	I.	II.
Grünhüt József	"	92	—	I.	II.
Grünwald Elek	orvosi	90	—	I.	II.
Grünwald József	jogi	93	—	I.	II.
Guha Viktor	orvosi	89	—	I.	II.
Guhr Géza	"	92	—	I.	II.
Guhr Mihály	"	92	—	I.	II.
Guary Ernő	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Guitmann Gyula	orvosi	89	—	I.	II.
Gulyás Kálmán	jogi	91	—	I.	II.
Guszich Victor	"	92	—	I.	II.
Guszmán József	orvosi	93	—	I.	II.
Gutfreund Henrik	"	90	—	I.	II.
Guttman Jakab	"	90	—	I.	II.
Guttman József	jogi	91	—	I.	II.
Günczler Salamon	orvosi	92	—	I.	II.
Günther József	"	90	—	I.	II.
Gyalokay Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Gyarmaty Victor	"	—	94	—	II.
Gyáni Gyula	orvosi	80	—	I.	II.
Gyenge József	jogi	93	—	I.	—
Gyenes Sándor	"	89	—	—	II.
Gyika Emil	"	92	—	I.	II.
Gyikó János	"	93	—	I.	II.
Gyikós Mihály	"	93	—	I.	—
Gyiszalovits Veszelin	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Gyömörey Oszkár	orvosi	93	—	I.	II.
Györfy Dezső	jogi	86	—	I.	—
György Gábor	orvosi	89	—	I.	II.
György Jenő	jogi	90	—	I.	—
György József	"	92	—	I.	II.
György Lajos	"	—	—	I.	—
Györy Lóránd	"	—	—	I.	—
Győrő Dezső	"	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Gyuk Nándor	jogi	93	—	I.	II.
Gyulai Elemér	orvosi	93	—	I.	II.
Gyulai Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Gyulai László	orvosi	91	—	I.	II.
Gyurcsó Imre	jogi	93	—	I.	II.
Gyuriss Emil	"	90	—	I.	—
Gyuritskó Miklós	"	91	—	I.	II.
Haán József	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Haán József	jogi	92	—	I.	II.
Haás Fülöp	orvosi	93	—	I.	II.
Haasz Richárd	jogi	90	—	I.	—
Habay István	"	92	—	I.	II.
Habay István	"	—	—	I.	—
Haberfeld Mór	"	—	92	I.	II.
Hackel Sándor	orvosi	89	—	I.	II.
Hacsajló Mihály	hittani	93	—	I.	II.
Hadzsega Illés	jogi	93	—	I.	II.
Haendel Vilmos	"	92	—	I.	II.
Haffner Ödön	"	90	—	I.	II.
Hahn Dezső	"	92	—	I.	II.
Hahn Márton	"	—	94	—	II.
Hajdú Ferencz	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Hajdú Géza	jogi	90	—	I.	—
Hajdú Gyula	"	90	—	I.	II.
Hajós Gyula	"	91	—	I.	II.
Hajós Jenő	"	90	—	I.	II.
Hajts Pál	"	92	—	I.	—
Halasi Viktor	"	92	—	I.	II.
Halastik Pál	orvosi	92	—	I.	II.
Halasy Zdenko	"	89	—	I.	II.
Halász Elemér	jogi	89	—	I.	—
Halász Gábor	"	92	—	I.	II.
Halász Géza	orvosi	—	92	I.	II.
Halász Imre	jogi	93	—	I.	II.
Halász Károly	"	—	94	—	II.
Halász Péter	"	93	—	I.	II.
Halka Lajos	orvosi	90	—	I.	II.
Hallay Zoltán	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Halmay József	jogi	90	—	I.	II.
Halmos Gusztáv	orvosi	91	—	I.	II.
Halmosy Andor	jogi	92	—	I.	II.
Hamar József	"	92	—	I.	—
Hammer Zoltán	"	91	—	I.	II.
Hammermüller József	"	91	—	I.	II.
Handler Lázár	"	91	—	I.	II.
Handlery Kálmán	orvosi	89	—	I.	II.
Hanff János	jogi	93	—	I.	II.
Hangel Géza	orvosi	93	—	I.	II.
Hangel Károly	jogi	92	—	I.	II.
Hann János	"	—	94	—	II.
Hanskarl Ernő	"	93	—	I.	II.
Hanskarl Sándor	"	92	—	I.	II.
Haraszthy Béla	"	92	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Haris Andor	jogi	93	—	I.	II.
Harmatzy Loránd	"	93	—	I.	II.
Harnisch Gusztáv	jogi	93	—	I.	II.
Harsányi Béla	"	—	94	—	II
Harsányi Gusztáv	"	—	—	I.	—
Harsányi István	orvosi	92	—	I.	II.
Harsányi Mór	jogi	91	—	I.	II
Hasenfeld Oszkár	orvosi	90	—	I.	II.
Hauer Ferencz	"	93	—	I.	II
Hauer Gyula	jogi	91	—	I.	II.
Haugh Béla	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Hausbrunner Vilmos	"	93	—	I.	II.
Hauser Náthán	"	92	—	I.	II.
Hauser Ödön	jogi	91	—	I.	II.
Hauser Noa	"	93	—	I.	—
Hausvirth József	orvosi	90	—	I.	—
Havas Imre	"	93	—	I.	II.
Havas Miklós	jogi	91	—	I.	II.
Havran Dániel	bölcsészeti	92	—	I.	II
Hazag László	jogi	92	—	I.	II.
Hazai Samu	orvosi	93	—	I.	II.
Hállay Ferencz	jogi	92	—	I.	II.
Hállay Károly	orvosi	91	—	I.	II.
Hámon Róbert, szathmári	hittani	90	—	I.	II.
Hámpek Béla	jogi	92	—	I.	II.
Hánnig István	"	93	—	I.	II.
Hechter Adolf	"	91	—	I.	II.
Hegedüs Aladár	"	91	—	I.	II.
Hegedüs Béla	"	92	—	I.	II.
Hegedüs Gyula	"	93	—	I.	II.
Hegedüs Gyula	"	—	94	—	II.
Hegedüs Gyula	bölcsészeti	93	—	I.	—
Hegedüs János	jogi	—	—	I.	II.
Hegedüs János	"	93	—	I.	II.
Hegedüs József	"	92	—	I.	II.
Hegedüs László	"	92	—	I.	II.
Hegedüs Lóránt	"	—	94	—	II.
Heidrich Antal	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Heilinger József, nagyvárad	hittani	90	—	I.	II.
Heim Pál	orvosi	93	—	I.	II.
Heimlich Ármin	"	—	—	I.	II.
Heinlein István	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Heinrich Dezső	jogi	91	—	I.	II.
Heinrich Viktor	"	92	—	I.	II.
Heitler Hugó	"	92	—	I.	II.
Heitz Nándor	"	90	—	I.	II.
Held Ödön	orvosi	—	93	I.	II.
Hell Aladár	"	—	—	—	II.
Hell Jenő	jogi	93	—	I.	II
Heller Bernát	bölcsészeti	90	—	I.	II
Heller Henrik	jogi	93	—	I.	II
Heller Izidor	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Hemmen János	jogi	93	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Hemző Lajos	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Hencz Ferencz	jogi	92	—	I.	II.
Hengen István	"	89	—	I.	—
Hennefeld Jenő	orvosi	92	—	I.	II.
Herczegh Ernő	jogi	90	—	I.	II.
Herczegh József	orvosi	89	—	I.	II.
Herczeg Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Herczfeld Lipót	"	91	—	I.	II.
Herencsics József	"	93	—	I.	II.
Herényi Jenő	"	93	—	I.	II.
Herodek Gyula	"	92	—	I.	—
Herskovits Dezső	orvosi	93	—	I.	II.
Herskovits Dezső	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Herter János	jogi	—	—	I.	II.
Hertskó Adolf	orvosi	91	—	I.	II.
Hertskó Jenő	jogi	91	—	I.	II.
Hervertth Vilmos	orvosi	90	—	I.	II.
Herz Dezső	jogi	—	—	I.	II.
Herz Emil	"	84	—	I.	—
Herz Rezső	orvosi	—	90	I.	II.
Herz Sándor	"	93	—	I.	II.
Herzfeld Lajos	"	89	—	I.	II.
Hesz József	jogi	—	—	I.	II.
Hets Béla	"	90	—	I.	II.
Hetthéssy Elek	orvosi	89	—	I.	II.
Heuer Ede	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Heuthaler József	jogi	90	—	I.	—
Heverdle Frigyes	"	92	—	I.	II.
Hevesi Ambrus	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Hevesi László	jogi	93	—	I.	II.
Hevesi Sándor	"	93	—	I.	II.
Hevesi Sándor	"	—	—	I.	II.
Heyder Ödön	"	—	92	I.	II.
Hilkene Fülöp	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Hilmayer Samu	orvosi	93	—	I.	—
Hilscher József	jogi	93	—	I.	II.
Himmler Izsó	orvosi	90	—	I.	II.
Hincz Victor	jogi	93	—	I.	II.
Hindy Attila	"	90	—	I.	—
Hipsch Ignác	orvosi	91	—	I.	II.
Hirkó Béla	jogi	—	—	—	II.
Hirling Antal	bölcsészeti	89	—	I.	—
Hirsch Béla	jogi	93	—	I.	II.
Hirsch Ede	orvosi	89	—	I.	II.
Hirsch István	"	91	—	I.	II.
Hirsch Jenő	jogi	92	—	I.	II.
Hirsch József	"	93	—	I.	II.
Hirsch Mózes	"	—	94	—	II.
Hirsch Ödön	"	90	—	I.	II.
Hirsch Sándor	"	90	—	I.	II.
Hirschenhauser Gyula	orvosi	89	—	I.	II.
Hirschl Sándor	"	91	—	I.	II.
Hirschler Adolf	jogi	90	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Hirschler Béla	orvosi	89	—	I.	II.
Hirtenstein Béla	jogi	93	—	I.	II.
Hirtenstein Ede	"	89	—	I.	—
Hirtenstein Fülöp	orvosi	92	—	I.	II.
Hlboki István	jogi	—	91	I.	II.
Hochfelder Adolf	orvosi	91	—	I.	II.
Hochstätter Sándor	jogi	90	—	I.	II.
Hodossy Sándor	"	92	—	I.	II.
Hofbauer Barna	orvosi	92	—	I.	II.
Hofbauer Imre	"	91	—	I.	II.
Hoffenreich Armand	"	91	—	I.	II.
Hoffer Ármin	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Hoffmann Károly	jogi	92	—	—	II.
Hoffmann Lajos	"	93	—	I.	—
Hoffner Sándor	"	90	—	I.	II.
Hoffmann Oszkár	orvosi	92	—	I.	II.
Holczer Zsigmond	"	93	—	I.	II.
Holeksy Ágoston	hittani	93	—	I.	II.
Holénia Gyula	orvosi	90	—	I.	II.
Holénia Sándor	jogi	92	—	I.	II.
Hollán Sándor	"	92	—	I.	II.
Hollaender Imre	"	—	—	I.	II.
Holländer Mór	"	93	—	I.	II.
Hollefreund Béla	"	93	—	I.	II.
Holló Béla	jogi	93	—	I.	II.
Hollós Izidor	orvosi	91	—	I.	II.
Holtzer Gyula	jogi	91	—	I.	II.
Holzer Mór	orvosi	93	—	I.	II.
Holzwarth Jenő	"	92	—	I.	II.
Hóman Ottó	jogi	92	—	I.	II.
Homér Imre	"	93	—	I.	II.
Homicskó Pál	hittani	93	—	I.	II.
Honffy Lajos	jogi	—	93	I.	II.
Horáček János	orvosi	89	—	I.	II.
Horánszky István	jogi	—	—	—	II.
Horetzky Bernát	orvosi	89	—	I.	II.
Horn Gyula	"	92	—	I.	II.
Horn Lajos	jogi	—	92	I.	II.
Horn Mór	orvosi	91	—	I.	II.
Horovitz Géza	"	90	—	I.	II.
Horpáczky Hugó	"	91	—	I.	II.
Horsa Kornél	jogi	93	—	I.	—
Horvatin Imre	hittani	93	—	I.	II.
Horváth Andor	jogi	92	—	I.	II.
Horváth Árpád	"	93	—	I.	II.
Horváth Ferencz báró	"	90	—	I.	—
Horváth Ferencz	orvosi	93	—	I.	II.
Horváth Gyula	"	92	—	I.	II.
Horváth István	jogi	92	—	I.	—
Horváth János	hittani	93	—	I.	II.
Horváth József	jogi	92	—	I.	II.
Horváth József	orvosi	93	—	I.	II.
Horváth Kálmán	jogi	93	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Horváth Kálmán	bölcsészeti	89	—	I.	II.
Horváth Károly	jogi	—	—	I.	II.
Horváth Lajos	"	—	93	I.	II.
Horváth Lajos	"	93	—	I.	II.
Horváth Lajos	"	93	—	I.	II.
Horváth László	"	91	—	I.	II.
Horváth Lipót	"	93	—	I.	II.
Horváth Miksa	"	—	93	I.	II.
Horváth Sándor	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Hoselitz Gyula	jogi	92	—	I.	II.
Höbert Arzén	"	91	—	I.	II.
Hönig Izidor	orvosi	92	—	I.	II.
Hritz Lajos	jogi	90	—	I.	—
Hrubisskó Manó	bölcsészeti	90	—	I.	—
Hubay István	jogi	—	94	—	II.
Hubenay József	"	93	—	I.	II.
Huber Alfréd	orvosi	89	—	I.	II.
Hudovernig Károly	"	92	—	I.	II.
Hukk Kálmán	jogi	91	—	I.	II.
Hulka Sándor	orvosi	89	—	I.	II.
Hunkár Géza	jogi	93	—	I.	II.
Hunvald Tóbiás	orvosi	—	94	—	II.
Hunyady Béla	"	93	—	I.	II.
Hunyady József gr.	jogi	91	—	I.	II.
Hunyady József	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Hunyady László gr.	jogi	93	—	I.	II.
Hunyady Vilmos	"	92	—	I.	II.
Huszár Dezső	"	92	—	I.	II.
Huszár Mihály	hittani	93	—	I.	II.
Huszár Vilmos	bölcsészeti	—	—	I.	II.
Huszárek Gyula	jogi	92	—	I.	II.
Huszka Jenő	"	92	—	I.	II.
Hübner István	orvosi	92	—	I.	II.
Hübner János	jogi	93	—	I.	II.
Hüttl Gusztáv	"	91	—	I.	II.
Hüvös Kornél	jogi	93	—	I.	II.
Ignátzy Ernő	"	93	—	I.	II.
Ihnatovics Aladár	"	93	—	I.	—
Ilg Ede	orvosi	91	—	I.	II.
Ilanitz Dániel	"	92	—	I.	II.
Illés Márton	"	—	89	I.	II.
Ilyefalvi Aladár	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Iuniczky Gyula	orvosi	91	—	I.	II.
Imre Ernő	jogi	—	—	I.	II.
Imreh József	"	93	—	I.	II.
Imrik József	"	93	—	I.	II.
Inkey József	"	—	—	I.	—
Inselt Áron	orvosi	91	—	I.	II.
Irházi Sándor	jogi	93	—	I.	—
Iritz Miksa	"	—	—	I.	II.
Iritz Vilmos	orvosi	—	—	I.	—
Iró Károly	jogi	93	—	I.	II.
Irsay Károly	"	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Isoó Victor	jogi	93	—	I.	II.
Iszlay Lajos	orvosi	92	—	I.	II.
Izpravnik Szevér	jogi	91	—	I.	II.
Ivány Béla	"	92	—	I.	II.
Ivánka László	"	91	—	I.	II.
Ivánovich Emil	hittani	93	—	I.	II.
Ivánszky Imre	jogi	91	—	I.	II.
Iványos Gyula	"	93	—	I.	—
Ivkovics Mladen	"	91	—	I.	II.
Izakovics Ármin	"	89	—	I.	—
Jablánczy Sándor	"	—	93	I.	II.
Jachmann Ede	orvosi	93	—	I.	II.
Jacobi Béla	jogi	92	—	I.	II.
Jaczkó Endre	"	93	—	I.	—
Jaczkó Pál	"	91	—	I.	II.
Jakab Béla	"	—	—	I.	—
Jakab Ernő	"	92	—	I.	II.
Jakab Gyula	"	—	93	I.	—
Jakab László	orvosi	93	—	I.	II.
Jakab Zsigmond	jogi	92	—	I.	II.
Jakabffy János	"	93	—	I.	II.
Jakabfy Ernő	"	—	89	I.	II.
Jakó Sándor	orvosi	88	—	—	—
Jakobei László	jogi	—	93	I.	II.
Jalsovsky László	"	91	—	I.	II.
Jambrik Gyula	"	92	—	I.	II.
Jambrik István	"	93	—	I.	II.
Jambrikovics István	"	93	—	I.	II.
Jancsó Károly	"	93	—	I.	II.
Jancovics Ferencz	bölcsészeti	—	—	I.	II.
Jandy-Döbrentei Sándor	jogi	89	—	I.	II.
Janics Alberik	bölcsészeti	93	—	I.	—
Janits István	jogi	92	—	I.	II.
Jankó Béla	"	90	—	I.	—
Jankovich Jenő	"	91	—	I.	II.
Jankura Miklós	orvosi	92	—	I.	II.
Janny Gyula	jogi	92	—	I.	II.
Jassinger Károly	orvosi	92	—	I.	II.
Jákó Imre	jogi	93	—	I.	—
Jákó Sándor	"	92	—	I.	II.
Jánoky Ákos	"	93	—	I.	II.
Jánosy Gábor	"	90	—	I.	II.
Járó Ferencz	orvosi	89	—	I.	II.
Járos Lipót	"	93	—	I.	II.
Jászi Oszkár	jogi	—	—	I.	II.
Jedinák János	"	93	—	I.	—
Jellinek Adolf	orvosi	90	—	I.	II.
Jellinek János	"	90	—	I.	II.
Jeney Árpád	jogi	90	—	I.	—
Jeney Béla	orvosi	93	—	I.	II.
Jeney Sándor	"	93	—	I.	—
Jenőfy Ferencz	jogi	—	—	I.	II.
Jeszenák István br.	"	93	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Jeszenszky István	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Jeszenszky Károly br.	jogi	—	—	I.	II.
Jezsoviics János	"	91	—	I.	II.
Jezsovits Ernő	"	93	—	I.	II.
John Miksa	orvosi	92	—	I.	II.
Jókay Lajos	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Joksmann Nándor	jogi	—	—	I.	II.
Jókuthy Miklós	"	91	—	I.	II.
Jónás Géza	"	93	—	I.	II.
Joó Andor	"	91	—	I.	II.
Joó Aurél	"	91	—	I.	II.
Joób Aladár	orvosi	93	—	I.	II.
Jóry Jenő	jogi	91	—	I.	II.
Josefovits Mór	"	93	—	I.	II.
Jovanovich József	"	—	91	I.	II.
Józsa Imre	"	93	—	I.	II.
Juhász Béla	"	91	—	I.	II.
Juhász István	"	90	—	I.	II.
Juhász István	"	93	—	I.	II.
Juhász Károly	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Juhász Pál	jogi	90	—	I.	II.
Juhászovits Manó	"	—	94	—	II.
Julier Vilmos	orvosi	92	—	I.	II.
Jungmann Rezső	"	89	—	I.	II.
Jurca Kornél	jogi	90	—	I.	—
Jureczky Iván	"	90	—	I.	—
Jünker Elek	"	91	—	I.	II.
Kabáczy Szilárd	"	93	—	I.	II.
Kabina Sándor	"	93	—	I.	II.
Kaczvinszky János	orvosi	89	—	I.	II.
Kadelburger Arthur	jogi	93	—	I.	II.
Kaipel János	"	—	93	—	II.
Kaiser Pál	"	91	—	I.	II.
Kaldrovics Andor	orvosi	91	—	I.	II.
Kalenesik Lajos	bölcsészeti	—	94	—	II.
Kalivoda Kálmán	orvosi	93	—	I.	II.
Kallina Oszkár	jogi	92	—	I.	II.
Kalmár József	"	93	—	I.	II.
Kamenszky Gyula	"	91	—	I.	II.
Kamner Alfred	bölcsészeti	—	94	—	II.
Kann Sándor	jogi	92	—	I.	II.
Kanócz János	orvosi	89	—	I.	II.
Kanta Tivadar	jogi	93	—	I.	II.
Kapeller Zoltán	bölcsészeti	91	—	I.	—
Kapp János	jogi	92	—	I.	II.
Kapp Victor	orvosi	93	—	I.	II.
Karasz Ödön	jogi	93	—	I.	—
Karay Gusztáv	orvosi	92	—	I.	II.
Karácson Gyula	jogi	93	—	I.	II.
Karátsony Kálmán	"	—	—	I.	II.
Karcsay Sándor	orvosi	92	—	I.	II.
Karczub Andor	jogi	—	—	I.	—
Karef Oszkár	orvosi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Karl Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Karla József	bölcsészeti	—	92	I.	II.
Karlburger Ignác	jogi	91	—	I.	II.
Karner Lajos	jogi	90	—	I.	—
Karny Ferencz	bölcsészeti	87	—	I.	II.
Karvázy Zsigmond	"	92	—	I.	II.
Kaszala János	hittani	93	—	I.	II.
Kaszner Ernő	jogi	93	—	I.	II.
Katona Ernő	"	93	—	I.	II.
Katona István	orvosi	91	—	I.	II.
Katona Zoltán	"	93	—	I.	II.
Katrenyák Emil	jogi	92	—	I.	II.
Kaufer Izidor	"	91	—	I.	II.
Kaunitz Lajos	bölcsészeti	93	—	I.	—
Kaufmann Henrik	orvosi	—	—	I.	II.
Kaveczky Béla	"	91	—	I.	II.
Kaveggia Béla	jogi	91	—	I.	II.
Kácsér Ignác	"	93	—	I.	II.
Kádas József	"	93	—	I.	—
Kádár Jenő	"	92	—	I.	II.
Káhán Izidor	orvosi	92	—	I.	II.
Káldor Ede	jogi	90	—	I.	II.
Káldy Gyula	orvosi	91	—	I.	II.
Kálmán Jenő	jogi	93	—	I.	II.
Kálmánczhelyi Béla	"	—	93	I.	II.
Kálnoki Jenő	orvosi	89	—	I.	II.
Kánitz Izidor	"	—	93	I.	II.
Kánitz Mór	"	90	—	I.	II.
Kányi Ferencz	jogi	92	—	I.	II.
Kármán Elemér	"	93	—	I.	II.
Károly Imre	orvosi	92	—	I.	II.
Károlyi Ferencz gróf	jogi	92	—	I.	II.
Károlyi Manó	"	92	—	I.	II.
Károlyi Mihály gróf	"	93	—	I.	II.
Kávicz Vazul	"	93	—	I.	II.
Kecskeméti Ármin	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Keglevich Géza gróf	jogi	93	—	I.	II.
Kell József	"	92	—	I.	II.
Keller Ferencz	"	—	93	I.	II.
Keller Károly	bölcsészeti	89	—	I.	II.
Keller Ödön	jogi	89	—	I.	II.
Keller Samu	"	93	—	I.	II.
Kellermann Árpád	orvosi	93	—	I.	II.
Kellner Gyula	"	—	92	I.	II.
Kelsch János	"	90	—	I.	II.
Kemenczky István	"	—	—	I.	II.
Kemény Aladár	jogi	—	—	I.	—
Kemény Géza	"	93	—	I.	II.
Kemény György báró	"	90	—	I.	II.
Keményffy Aladár	"	91	—	I.	II.
Kempelen Béla	"	92	—	I.	II.
Kenessey Aladár	orvosi	90	—	I.	II.
Kenessey László	jogi	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Kenéz Sándor	jogi	—	94	—	II.
Keppich Emil	orvosi	90	—	I.	II.
Kerekes Andor	jogi	93	—	I.	II.
Keresztessy Gyula	"	93	—	I.	II.
Keresztury József	"	91	—	—	II.
Kern Antal	bölcsészeti	—	92	I.	II.
Kerny Géza	jogi	—	93	I.	II.
Kertész Ignác	"	92	—	I.	II.
Kertser Gyula	"	93	—	I.	II.
Kesserü Béla	orvosi	92	—	I.	II.
Kestler Sámuel	"	93	—	I.	II.
Kégl Dezső	jogi	92	—	I.	II.
Kégl János	"	90	—	I.	II.
Késmárky Árpád	bölcsészeti	—	94	—	II.
Késmárky István	jogi	93	—	I.	II.
Kétly István	"	91	—	I.	II.
Kétly László	orvosi	90	—	I.	II.
Khade Géza	jogi	90	—	I.	II.
Kilyén Ferencz	"	92	—	I.	II.
Kimnach Ödön	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Kindl Nándor	orvosi	92	—	I.	II.
Kintzly Pál	jogi	—	91	I.	II.
Kirchner Gyula	orvosi	93	—	I.	II.
Király Kálmán	jogi	—	—	I.	II.
Kirchlechner Alajos	"	90	—	I.	II.
Kirchner Victor	"	92	—	I.	II.
Kirz Bertalan	bölcsészeti	—	94	—	II.
Kirz Oszkár	jogi	91	—	I.	II.
Kiss Adolf	"	89	—	I.	—
Kiss Aladár	"	92	—	I.	II.
Kiss Aladár	"	—	93	I.	II.
Kiss Albert	"	93	—	I.	II.
Kiss Albert	"	92	—	I.	II.
Kiss Balázs	"	91	—	I.	II.
Kiss Dezső	"	—	92	I.	II.
Kiss Elemér	"	92	—	I.	II.
Kiss Endre	orvosi	—	—	I.	II.
Kiss Ernő	jogi	91	—	I.	II.
Kiss Ernő	"	93	—	I.	II.
Kiss Ernő	"	—	94	—	II.
Kiss Gyula	"	93	—	I.	II.
Kiss Gyula	orvosi	89	—	I.	II.
Kiss István	jogi	92	—	I.	II.
Kiss István	"	93	—	I.	—
Kiss János	orvosi	89	—	I.	II.
Kiss János	jogi	87	—	—	II.
Kiss József	"	93	—	I.	II.
Kiss József	"	—	93	I.	II.
Kiss József	"	93	—	I.	II.
Kiss Kálmán	"	91	—	I.	II.
Kiss László	"	90	—	—	II.
Kiss Lipót	"	92	—	I.	II.
Kiss Ödön	orvosi	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Kiss Sándor	jogi	—	—	I.	II.
Kiskós István	"	92	—	I.	II.
Kittenberger Sándor	"	90	—	I.	II.
Klázer Kálmán	"	93	—	I.	II.
Klebelsberg Kuno gróf	"	93	—	I.	II.
Klebersberg Géza	"	93	—	I.	II.
Kleeberg Vilmos	"	93	—	I.	II.
Klein Adolf	orvosi	—	—	I.	—
Klein Ármin	"	90	—	I.	II.
Klein Árpád	"	90	—	I.	II.
Klein Dezső	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Klein Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Klein Gábor	"	90	—	I.	—
Klein Ignác	"	92	—	I.	II.
Klein Ignác	orvosi	92	—	I.	II.
Klein Imre	jogi	—	—	I.	—
Klein Izidor	"	89	—	I.	II.
Klein Izidor	"	—	—	I.	—
Klein Izrael	orvosi	92	—	I.	—
Klein Izsák	"	93	—	I.	II.
Klein Jenő	"	93	—	I.	II.
Klein József	"	85	—	I.	II.
Klein József	"	91	—	—	II.
Klein Lajos	"	91	—	I.	II.
Klein Lajos	jogi	92	—	I.	II.
Klein Lipót	orvosi	89	—	I.	II.
Klein Manó	orvosi	—	91	I.	II.
Klein Mátyás	jogi	92	—	I.	II.
Klein Márkus	orvosi	90	—	I.	II.
Klein Menyhért	"	92	—	—	II.
Klein Mihály	jogi	93	—	I.	II.
Klein Miklós	"	92	—	I.	II.
Klein Mór	orvosi	91	—	I.	II.
Klein Ödön	"	90	—	I.	II.
Klein Samuel	"	89	—	I.	II.
Kleineisel Jakab	jogi	92	—	I.	II.
Kleiner Gyula	"	—	—	I.	II.
Kleiner Lajos	jogi	91	—	I.	II.
Kleszner Iván	"	—	—	I.	—
Kletz Gábor	bölcsészeti	—	91	I.	II.
Kletzar Miksa	jogi	89	—	—	II.
Kliburszky János	orvosi	91	—	I.	II.
Klim Robert	jogi	93	—	I.	II.
Klima Lajos	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Klinger Jenő	jogi	90	—	I.	—
Klúg Nándor	orvosi	91	—	I.	II.
Kmetykó János	"	92	—	I.	II.
Kmoskó Béla	jogi	—	92	I.	II.
Knapp Ignác	"	91	—	—	II.
Kneifel Antal	bölcsészeti	92	—	I.	—
Kneifel Antal	jogi	—	94	—	II.
Knitthoffer Károly	"	93	—	I.	II.
Knoblauch Aladár	bölcsészeti	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Knöbel Ottó	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Koch Alfréd	jogi	93	—	I.	II.
Kóczán György	"	90	—	I.	—
Kocziány Lajos	"	93	—	I.	—
Koffler Adolf	orvosi	—	89	I.	—
Kohányi Gyula	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Kohn Adolf	jogi	92	—	I.	II.
Kohn Dezső	"	—	94	—	II.
Kohn Dezső	"	93	—	I.	II.
Kohn Dezső	orvosi	92	—	I.	II.
Kohn Emil	"	93	—	I.	II.
Kohn Frigyes	"	93	—	I.	II.
Kohn Guido	"	93	—	I.	II.
Kohn Henrik	jogi	—	92	I.	II.
Kohn Lzidor	"	92	—	I.	II.
Kohn Izidor	"	—	—	I.	—
Kohn Izidor	orvosi	91	—	I.	II.
Kohn Jakab	jogi	91	—	I.	II.
Kohn Miksa	orvosi	89	—	I.	II.
Kohn Oszkár	"	93	—	I.	II.
Kohn Ödön	jogi	92	—	I.	II.
Kohn Salamon	"	—	—	I.	II.
Kohut Jenő	"	92	—	I.	II.
Kolin István	"	93	—	I.	—
Kolisch Ignác	"	91	—	I.	II.
Kollin Ignác	orvosi	91	—	I.	II.
Kollmann János	jogi	93	—	I.	II.
Kolossa Imre	orvosi	92	—	I.	—
Kolossy Zoltán	jogi	92	—	I.	II.
Komáromi Adolf	orvosi	93	—	I.	II.
Komáromi Géza	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Komlós Arthur	jogi	93	—	I.	II.
Komlósi Benjamin	bölcsészeti	—	—	I.	—
Komlóssy Arthur	jogi	92	—	I.	II.
Koncz Károly	"	90	—	I.	—
Konop Károly	"	—	91	I.	II.
Konrád Árpád	orvosi	93	—	I.	II.
Konrád Béla	"	90	—	I.	II.
Konss József	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Konyevics Bosco	orvosi	93	—	I.	II.
Koós Aurél	"	93	—	I.	II.
Koós György	jogi	92	—	I.	II.
Koós Jenő	"	90	—	I.	II.
Koós Mihály	"	—	—	I.	—
Kopácsy Béla	"	93	—	I.	II.
Kopp István	"	—	—	I.	—
Korbuly Dezső	orvosi	92	—	I.	II.
Koritsánszky József	jogi	92	—	I.	II.
Kormányos Benő	"	—	—	I.	—
Kormos Árpád	"	—	—	—	II.
Kormos Mihály	"	93	—	I.	II.
Kormos Pál	"	93	—	I.	II.
Kornis Zoltán	"	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Kornreich Miksa	orvosi	91	—	—	II.
Korponay Kornél	jogi	—	—	I.	—
Kortsák Antal	orvosi	89	—	I.	II.
Kossuth István	jogi	93	—	I.	—
Kostyál Gyula	"	93	—	I.	II.
Kostyál Pál	"	91	—	I.	II.
Koszorda István	"	93	—	I.	II.
Kozta György	"	90	—	I.	II.
Kosztics Labud	"	92	—	I.	II.
Kosztka Mihály	"	93	—	I.	II.
Kosztóhy Gyula	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Kostrabszky Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Kovachich József	"	93	—	I.	II.
Kovalik Alajos	"	92	—	I.	II.
Kovalik János	"	90	—	I.	II.
Kovalovszky János	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Kovatsits Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Kovách Gábor	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Kovács Aladár	orvosi	91	—	I.	II.
Kovács Antal	jogi	93	—	I.	II.
Kovács Bálint	orvosi	89	—	I.	II.
Kovács Béla	jogi	90	—	I.	II.
Kovács Ernő	"	90	—	I.	—
Kovács Gyula	"	93	—	I.	II.
Kovács Ignác	"	—	92	I.	II.
Kovács István	"	91	—	I.	—
Kovács Jenő	"	91	—	I.	II.
Kovács Jenő	"	—	—	I.	II.
Kovács József	"	—	—	I.	II.
Kovács József	orvosi	88	—	I.	II.
Kovács Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Kovács Károly	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Kovács Lajos	jogi	—	93	I.	II.
Kovács László	"	93	—	I.	II.
Kovács Mihály	"	92	—	I.	II.
Kovács Rudolf	orvosi	93	—	I.	II.
Kovács Sebestyén Gyula	jogi	92	—	I.	II.
Kovács Zoltán	"	91	—	I.	II.
Kovács Zoltán	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Kováts Agoston	jogi	93	—	I.	II.
Kováts Dezső	"	92	—	I.	II.
Kováts László	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Kozma Aladár	jogi	93	—	I.	II.
Kozma József	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Kozmutza Kornél	jogi	—	—	—	II.
Kökény Dezső	"	91	—	I.	II.
Kökényesdy Elek	"	91	—	I.	—
Köllner Károly	orvosi	92	—	I.	—
Köncs Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
König Béla	jogi	89	—	I.	—
König Ede	"	—	92	I.	II.
König Ignác	orvosi	92	—	I.	II.
Königsberger Dávid	"	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Königstein Lajos	orvosi	93	—	I.	II.
Köpf János	jogi	93	—	I.	—
Kőrös Endre	bölcsészeti	—	90	I.	II.
Kőrös Márton	jogi	91	—	I.	II.
Kőszegi Ármin	"	—	93	I.	II.
Kővesi Géza	orvosi	90	—	I.	II.
Kövess Emil	jogi	93	—	I.	II.
Kövess György	"	91	—	I.	II.
Krachun Lajos	"	92	—	I.	II.
Kramolin Emil	"	91	—	I.	II.
Kramolin Ernő	"	92	—	I.	II.
Kratochvilla János	orvosi	90	—	I.	II.
Krausz Aladár	jogi	93	—	I.	II.
Krausz Gyula	"	92	—	I.	II.
Krausz Gyula	"	—	—	I.	—
Krausz Jenő	orvosi	89	—	I.	II.
Krausz Miklós	jogi	92	—	I.	II.
Krausz Miksa	"	93	—	I.	II.
Krausz Noa	"	93	—	I.	II.
Krausz Oszkár	orvosi	92	—	I.	II.
Krausz Pál	"	90	—	I.	II.
Krausz Sámuel	"	93	—	I.	II.
Kraut Győző	bölcsészeti	—	—	I.	—
Král Mór	jogi	93	—	I.	II.
Králitz Lajos	"	93	—	I.	—
Kránczly Béla	orvosi	89	—	I.	II.
Krämer Vilmos	jogi	91	—	I.	II.
Kreisler Mór	"	91	—	I.	II.
Kremer Miksa	"	93	—	I.	II.
Krepelka Béla	orvosi	88	—	I.	—
Krepelka Imre	jogi	91	—	I.	II.
Kretovits Kálmán	"	93	—	I.	II.
Kreutzer Béla	"	91	—	I.	II.
Krezsák Pál	"	91	—	I.	II.
Kristof József	bölcsészeti	—	—	—	II.
Kriszhaber Gyula	jogi	91	—	I.	II.
Krnó Iván	"	91	—	I.	II.
Krnó Vladimír	"	92	—	I.	II.
Krompecher Ödön	orvosi	89	—	I.	II.
Kronberger Miklós	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Króner Sámuel	jogi	93	—	I.	II.
Krump Vilmos	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Kubacska András	"	90	—	I.	—
Kubassy Béla	jogi	92	—	I.	II.
Kubesch Béla	"	90	—	I.	II.
Kubesch József	orvosi	90	—	I.	II.
Kubinyi János	jogi	90	—	I.	—
Kubinyi Victor	hittani	93	—	I.	II.
Kubiss Ágost	orvosi	93	—	I.	II.
Kubizna István	"	92	—	I.	—
Kuchár Géza	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Kufler Vilmos	jogi	—	93	I.	II.
Kugel Ede	"	92	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Kukla András	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Kulcsár Barna	orvosi	90	—	I.	II.
Kulcsár Sándor	jogi	—	94	—	II.
Kulpin Ferencz	"	93	—	I.	II.
Kún Géza	"	93	—	I.	II.
Kún László	"	92	—	I.	II.
Kún Tibor	"	93	—	I.	II.
Kunay Imre	jogi	91	—	I.	II.
Kunfy József	"	93	—	I.	II.
Kupuszárovits Jenő	"	93	—	I.	II.
Kurety János	"	93	—	I.	II.
Kurhajecz József	"	92	—	I.	II.
Kurländer Ede	"	93	—	I.	II.
Kurzbacher Ödön	orvosi	90	—	I.	II.
Kurzenreiter Károly	bölcsészeti	93	—	I.	—
Kustrits János	jogi	93	—	I.	II.
Kuthy Antal	"	93	—	I.	II.
Kuthy Béla	orvosi	91	—	I.	II.
Kutsera Sándor	jogi	92	—	I.	II.
Kuzman Döme	"	93	—	I.	II.
Kuzman Oszkár	orvosi	92	—	I.	II.
Künstler János	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Kürschner Nándor	jogi	—	93	—	II.
Kvassay Césár	"	92	—	I.	II.
Kýtka Ernő	"	93	—	I.	II.
Laboda Lajos	jogi	92	—	I.	II.
Lacea Konstantin	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Lacz Sándor	jogi	92	—	I.	II.
Laczkó Kálmán	"	91	—	I.	—
Ladányi Béla	"	—	—	I.	II.
Ladányi György	"	93	—	I.	II.
Ladányi Illés	"	93	—	I.	II.
Ladányi Miksa	"	92	—	I.	II.
Lahoecsinszky Árpád	"	91	—	I.	II.
Lajtos Zoltán	"	93	—	I.	—
Lakatos Imre	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Lakatos Sándor	"	92	—	I.	—
Lakits Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Lakner Aladár	"	—	93	I.	—
Lakner Joachim	"	93	—	I.	II.
Lakner Zoltán	orvosi	90	—	I.	—
Lakoss Béla	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Laky Béla	orvosi	90	—	I.	II.
Lamberger Jakab	"	91	—	I.	—
Lamberger József	jogi	90	—	I.	II.
Lamos Elemér	"	—	—	I.	II.
Landau Ferencz	"	93	—	I.	II.
Landler Jenő	"	93	—	I.	II.
Lang Gyula	"	—	—	I.	—
Langer Árpád	orvosi	93	—	I.	II.
Langer Felix	jogi	—	93	I.	II.
Langhamer Dezső	"	91	—	I.	II.
Langhamer János	"	93	—	I.	II.

N é v	K ar	Beiktatás ideje		Tan félév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Laskó Ernő	jogi	92	—	I.	—
Laszly Pál	"	89	—	I.	II.
Latzkó Hugó	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Laufer Arnold	jogi	93	—	I.	II.
Laufer Jenő	orvosi	92	—	I.	II.
Laufer József	jogi	90	—	I.	II.
Lauringer István	"	91	—	I.	II.
Laurisin Miklós	"	91	—	I.	—
Laux Rezső	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Lavotta József	jogi	90	—	I.	II.
Lazarovich Károly	"	92	—	I.	II.
Lazay Lajos	"	—	94	—	II.
Láday István	"	90	—	I.	—
Lánczi Jenő	"	93	—	I.	II.
Láng József	"	93	—	I.	II.
Láng József	bölcsészeti	—	92	I.	—
Láng Kornél	orvosi	91	—	I.	II.
Láng Sándor	"	90	—	I.	II.
Lányi Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Lász Gyula	"	91	—	I.	II.
Lász Károly	"	90	—	I.	II.
László Gyula	"	92	—	I.	II.
László Gyula	orvosi	90	—	I.	II.
László Iván	jogi	—	94	—	II.
László Károly	orvosi	90	—	I.	II.
Lázár Aurél	jogi	93	—	I.	—
Lázár Ferencz	"	92	—	I.	II.
Lázár Miklós	"	92	—	I.	II.
Lázár Ottó	"	93	—	I.	II.
Lecher Károly	"	93	—	I.	II.
Legeza Pál	"	90	—	I.	II.
Legény Sándor	"	90	—	I.	II.
Lehner Imre	"	92	—	I.	II.
Lehner Manó	orvosi	89	—	I.	II.
Lehner Vilmos	jogi	91	—	I.	II.
Lehoczky Jenő	"	90	—	I.	II.
Leichtberg Lajos	bölcsészeti	—	94	—	II.
Leipniker Márkus	"	90	—	I.	II.
Leitner Emil	jogi	92	—	I.	II.
Leitner Mihály	"	92	—	I.	II.
Leitner Vilmos	orvosi	90	—	I.	II.
Lendvai József	jogi	91	—	I.	II.
Lengyel Béla	"	93	—	I.	II.
Lengyel Gerő	"	93	—	I.	II.
Lengyel György	"	92	—	I.	—
Lengyel János	"	92	—	I.	II.
Lengyel Loránd	orvosi	90	—	I.	II.
Lengyel Zoltán	jogi	91	—	I.	II.
Lescheditzky János	orvosi	90	—	I.	—
Leskó Mihály	jogi	93	—	I.	II.
Lestyán Ödön	"	93	—	I.	—
Leyrer László	"	88	—	I.	II.
Lénert József	"	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Lévay Loránd	jogi	93	—	I.	II.
Lévy Béla	"	90	—	I.	—
Lévy Lajos	orvosi	92	—	I.	II.
Lichner Samu	"	93	—	I.	II.
Lichtenstein Zoltán	jogi	92	—	I.	II.
Lichtmann Mór	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Lichtneckert József	jogi	93	—	I.	II.
Liffa Aurél	bölcsészeti	—	92	I.	II.
Ligeti Lajos	jogi	92	—	I.	—
Linsbach Rezső	orvosi	93	—	I.	II.
Linker Ignác	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Linsbauer Rezső	orvosi	89	—	I.	II.
Lippay Béla	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Lipscher Mór	orvosi	89	—	I.	II.
Liptay István	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Liptai Károly	jogi	92	—	I.	—
Lissauer Adolf	orvosi	—	—	I.	II.
Litzer Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Litavszky Pál	"	—	91	I.	II.
Littke Aurél	"	92	—	I.	—
Littmann Arthur	"	93	—	I.	II.
Littvay Antal	"	93	—	I.	—
Loewe Ernő	"	93	—	I.	II.
Losonczy Elemér	"	91	—	I.	II.
Losterfer Adolf	"	93	—	I.	II.
Lósy József	orvosi	93	—	I.	—
Lósy József	bölcsészeti	—	94	—	II.
Lovik Károly	jogi	92	—	I.	—
Löbl Gyula	orvosi	90	—	I.	II.
Löbl Manó	"	90	—	I.	II.
Löbl Simon	"	93	—	I.	II.
Löbl Tivadar	"	90	—	I.	II.
Löbl Vilmos	"	93	—	I.	II.
Löffelmann Felix	"	89	—	I.	II.
Löffler Ármin	jogi	91	—	I.	II.
Lőrincz Gyula	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Lőrincz Mihály	orvosi	89	—	I.	II.
Lőw Géza	jogi	91	—	I.	II.
Lőw József	orvosi	89	—	I.	II.
Lőw Tibor	jogi	92	—	I.	—
Lövenfeld Mór	orvosi	90	—	I.	II.
Löwengard János	jogi	91	—	I.	II.
Löwenheim Samu	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Löwensohn Béla	orvosi	92	—	I.	—
Löwensohn Lajos	jogi	89	—	I.	—
Löwenstein Sándor	orvosi	93	—	I.	II.
Löwenthal Henrik	jogi	92	—	I.	—
Lőwy Ármin	orvosi	93	—	I.	II.
Lőwy Dezső	"	93	—	I.	II.
Lőwy Gyula	jogi	93	—	I.	II.
Lőwy Imre	orvosi	93	—	I.	II.
Lőwy Lajos	"	91	—	I.	II.
Lőwy Márk	jogi	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Löwy Ödön	orvosi	92	—	I.	II.
Löwinger Adolf	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Löwinger Gyula	orvosi	90	—	I.	II.
Löwinger Manó	jogi	91	—	I.	II.
Löwinger Mór	"	92	—	I.	II.
Luczy Gusztáv	orvosi	91	—	—	II.
Ludig István	jogi	92	—	I.	II.
Ludmány László	orvosi	92	—	I.	II.
Ludvig Rezső	jogi	93	—	I.	II.
Ludvik Elemér	orvosi	90	—	I.	II.
Lugmayer József	jogi	93	—	I.	II.
Lugosi Ignác	orvosi	—	—	—	II.
Luiszer Jenő	jogi	93	—	I.	—
Lujánović Iván	"	90	—	I.	II.
Lukács Bernát	"	93	—	I.	II.
Lukács Hugó	orvosi	92	—	I.	II.
Lukacsics József	hittani	93	—	I.	II.
Lupán Demeter	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Luria Géza	orvosi	91	—	I.	II.
Lurtz Frigyes	jogi	—	—	I.	—
Lustein Samu	"	92	—	I.	II.
Lustig Nándor	"	—	—	I.	—
Lutter Nándor	"	90	—	I.	II.
Maár Gyula	"	—	—	I.	II.
Maár Mihály	orvosi	92	—	I.	II.
Madarász Floris	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Madzsar József	orvosi	93	—	I.	II.
Magyar Elek	jogi	92	—	I.	II.
Magyar Imre	orvosi	91	—	I.	II.
Magyar Nándor	jogi	—	—	I.	II.
Magyar Lajos	orvosi	92	—	I.	II.
Magyary Kornél	jogi	90	—	I.	II.
Mairovitz Bertalan	orvosi	92	—	I.	II.
Majinszky Lukács	jogi	92	—	I.	II.
Majláth Géza	"	—	92	I.	II.
Majlát Oszkár	"	93	—	I.	II.
Major János	"	93	—	I.	II.
Major Ödön	"	92	—	I.	II.
Majthán Károly, besztercebányai	hittani	91	—	I.	II.
Majthényi Endre	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Makray László	"	93	—	I.	II.
Makucz Béla	orvosi	—	—	I.	II.
Malatinszky Lajos	jogi	—	—	I.	—
Malonyay Béla	"	92	—	I.	II.
Mambriny Gyula	"	93	—	I.	II.
Manasz György	"	90	—	—	I.
Mandel Ármin	orvosi	91	—	I.	II.
Mandel Sándor	jogi	91	—	I.	II.
Mandić Milán	"	—	—	I.	II.
Mandl Géza	orvosi	92	—	I.	II.
Mandola József dr.	"	91	—	I.	II.
Mangler Béla	"	89	—	I.	II.
Maniu Gyula	jogi	93	—	I.	II.

N é v	Á r	Boiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Manninger Vilmos	orvosi	93	—	I.	II.
Manóiu Miklós	jogi	93	—	I.	II.
Manojlovits Bogdán	"	90	—	I.	II.
Manusov Ferencz	"	—	—	I.	II.
Marberger Samu	orvosi	90	—	I.	II.
Marczekovich Imre	jogi	90	—	I.	—
Marzell György	bölcsészeti	89	—	I.	II.
Margitay Antal	jogi	90	—	I.	—
Margitai Valér	"	91	—	I.	II.
Margócsy Miklós	"	90	—	I.	II.
Marik Pál	"	92	—	I.	II.
Marikovszky György	orvosi	93	—	I.	II.
Markovits Lajos	jogi	92	—	I.	II.
Markovics Sámuel	orvosi	91	—	—	II.
Markovits Elemér	jogi	92	—	I.	II.
Markovits István	bölcsészeti	92	—	I.	—
Marku Pompejus	jogi	91	—	I.	II.
Marmorstein Károly	orvosi	91	—	I.	II.
Marosi Arnold	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Marossy Miklós	jogi	93	—	I.	II.
Marschalkó Elemér	"	93	—	I.	II.
Marschalkó Gusztáv	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Marsik Andor	jogi	93	—	I.	II.
Marsovszky Móricz	"	91	—	I.	II.
Martics Imre	"	92	—	I.	II.
Martinkovics Iván	bölcsészeti	93	—	I.	—
Marton Imre	orvosi	91	—	I.	II.
Marton Sándor	jogi	91	—	I.	II.
Martos Ferencz	"	92	—	I.	II.
Massa János	"	90	—	I.	II.
Masirević Samu	"	—	94	—	II.
Massanek Gábor	orvosi	92	—	I.	II.
Matesseian Rezső	jogi	93	—	I.	II.
Matievics István	"	92	—	I.	II.
Matkovics Béla	"	91	—	I.	II.
Mattiasi Tamás	"	93	—	I.	II.
Mattyasovszky Endre	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Mattyasovszky Miklós	jogi	92	—	I.	II.
Mauritz Géza	orvosi	90	—	I.	II.
Mautner Aladár	jogi	92	—	I.	II.
Maximovits Miklós	orvosi	89	—	I.	II.
Maybaum Jakab	"	—	—	I.	II.
Mayer Aurél	jogi	92	—	I.	II.
Mály Antal	"	93	—	I.	II.
Márczy Kálmán	"	93	—	I.	II.
Márer Móricz	"	90	—	I.	—
Mártfy István	"	93	—	I.	II.
Márher Aladár	"	90	—	I.	II.
Máriássy István	"	93	—	I.	II.
Márk Lajos	orvosi	89	—	I.	II.
Márkovics Ödön	jogi	93	—	I.	II.
Márkus Albert	"	92	—	I.	II.
Márkus Béla	orvosi	89	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		sz a k			
Márkus Béla	orvosi	—	89	I.	—
Márkus József	jogi	—	—	I.	II.
Márkus Soma	orvosi	93	—	I.	II.
Mártonfy Marczel	jogi	92	—	I.	II.
Máté József	"	93	—	I.	II.
Máté Lajos	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Mátics József	jogi	93	—	I.	—
Mátrai Rudolf	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Mátyás Lázár	jogi	93	—	I.	II.
Meczner József	orvosi	90	—	I.	II.
Medek Alajos	"	93	—	I.	II.
Medgyesi Géza	jogi	93	—	I.	II.
Mednyánszky László	"	90	—	I.	—
Medveczky Emil	"	92	—	I.	II.
Medveczky Imre	"	92	—	I.	II.
Medveczky Lajos	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Medvésky György	"	93	—	I.	II.
Medzihradzsky Miksa	jogi	91	—	I.	II.
Meer Samu	orvosi	89	—	I.	II.
Meiszner Imre	"	89	—	I.	II.
Melczer Gyula	jogi	92	—	I.	—
Melocco János	"	91	—	I.	II.
Menyhárh Dezső	"	91	—	I.	II.
Mentler Jenő	orvosi	93	—	I.	II.
Merényi Kálmán	"	93	—	I.	II.
Merkel Adolf	jogi	93	—	I.	II.
Meskó Sándor	"	92	—	I.	II.
Messinger Mór	"	92	—	I.	II.
Mesterházy Gedeon	"	91	—	I.	II.
Meszer Arthur	"	93	—	I.	II.
Metzler Jenő	"	93	—	I.	II.
Mezey Lajos	orvosi	93	—	I.	II.
Mezriczky Jenő	jogi	90	—	I.	—
Mészáros Dénes	orvosi	92	—	I.	II.
Mészáros Etele	"	93	—	I.	II.
Mészáros János, esztergomi	hittani	91	—	I.	II.
Mészáros János	jogi	91	—	I.	II.
Mészáros József	"	92	—	I.	II.
Mészöly Áron	"	88	—	I.	—
Miclea János	"	92	—	—	II.
Mifka Antal	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Mihályi Emil, eperjesi	hittani	91	—	I.	II.
Mihutia Sándor	bölcsészeti	90	—	I.	—
Mike Béla	"	93	—	I.	II.
Mikecz István	jogi	93	—	I.	II.
Mikler Gusztáv	"	92	—	I.	II.
Mikler Károly	"	91	—	I.	II.
Miklós Antal	"	—	93	I.	II.
Miklós' Endre	orvosi	93	—	I.	II.
Miklósy Ferencz	hittani	—	94	—	II.
Mikó Géza	orvosi	—	90	I.	II.
Mikola Sándor	bölcsészeti	—	91	I.	II.
Mikolás Vincze	jogi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Mikuska János	jogi	91	—	I.	II.
Milassin Ottokár	"	92	—	I.	II.
Milich Jakab	"	93	—	I.	II.
Milkó Gyula	"	93	—	I.	II.
Miller József	"	93	—	I.	II.
Milykovies Dragutin	"	91	—	—	—
Minich Jenő	"	90	—	I.	—
Misek Lajos	"	93	—	I.	II.
Miskolczy Leó	orvosi	92	—	I.	II.
Mitzger Imre	jogi	93	—	I.	II.
Mladovits József	"	93	—	I.	II.
Moaca Aurél	"	93	—	I.	II.
Mockovcsák Gyula	"	92	—	I.	II.
Mocsáry Pál	"	92	—	I.	II.
Mocskonyi Gyula	"	89	—	I.	—
Mocznik Lajos	orvosi	92	—	I.	II.
Moesz Gusztáv	bölcsészeti	—	92	I.	II.
Mohr Ferencz	orvosi	91	—	I.	II.
Molesányi Elek, eperjesi	hittani	92	—	I.	II.
Moldoványi István	jogi	—	—	I.	—
Moletz Lajos	"	92	—	I.	II.
Moller Bernát	"	90	—	I.	II.
Molnár Aladár	"	93	—	I.	—
Molnár Árpád	"	91	—	I.	II.
Molnár János, győri	hittani	91	—	I.	II.
Molnár Jenő	jogi	90	—	I.	II.
Molnár József	"	—	93	I.	II.
Molnár Károly	"	92	—	I.	II.
Molnár Károly	"	93	—	I.	—
Molnár Kázmér	"	92	—	I.	—
Molnár Mihály	"	92	—	I.	II.
Molnár Sándor	bölcsészeti	93	—	I.	—
Molnár Sándor	jogi	91	—	I.	II.
Momirovits István	"	91	—	I.	II.
Montag Mózes	"	93	—	I.	—
Moor Emil	orvosi	91	—	I.	II.
Morgenstern Izidor	jogi	93	—	I.	II.
Morgenstern Miklós	"	91	—	I.	II.
Móricz Géza	"	91	—	I.	—
Móroczá Dénes	"	93	—	I.	II.
Morvay Endre	"	91	—	I.	—
Morvay Jenő	"	91	—	I.	II.
Morvay Lajos	orvosi	89	—	I.	II.
Mosászky Jenő	"	90	—	I.	II.
Moscovitz Iván	jogi	91	—	I.	II.
Moskovits Albert	orvosi	89	—	I.	II.
Moskovits Jenő	"	92	—	I.	II.
Möller Árpád	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Möller Ödön	jogi	93	—	I.	II.
Mráz Endre	"	92	—	I.	II.
Mucsy József	orvosi	91	—	I.	II.
Munk Ignác	jogi	93	—	I.	II.
Munzár Gyula	"	88	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Murányi Gyula	jogi	92	—	—	II.
Muresián János, nagyváradi	hittani	92	—	I.	II.
Muschong Rezső	orvosi	93	—	I.	II.
Mustó Sándor	"	92	—	I.	II.
Muszotter Béla	jogi	90	—	I.	II.
Musztyánovits János	hittani	93	—	I.	II.
Muth Gáspár	jogi	93	—	I.	II.
Muttyánszky Dénes	"	93	—	I.	II.
Muzsay János	"	—	94	—	II.
Muzsikó István	"	93	—	I.	II.
Müller Ede	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Müller Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Müller Ferencz	"	92	—	I.	II.
Müller György	"	92	—	I.	II.
Müller György	"	—	93	I.	II.
Müller Gyula	"	92	—	I.	II.
Müller Izidor	orvosi	93	—	I.	II.
Müller József	jogi	—	—	I.	—
Müller Marczel	orvosi	93	—	I.	II.
Müller Pál	jogi	—	92	I.	II.
Müller Sándor	"	—	92	I.	II.
Münszter Ferencz	"	92	—	I.	II.
Naberschnig Romeo	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Nagy Aladár	jogi	—	91	I.	II.
Nagy András	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Nagy Ákos	jogi	93	—	I.	II.
Nagy Árpád	"	—	—	—	II.
Nagy Árpád	"	93	—	I.	II.
Nagy Benjamin	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Nagy Béla	orvosi	89	—	I.	II.
Nagy Dezső	jogi	92	—	I.	II.
Nagy Dezső	orvosi	89	—	I.	II.
Nagy Elemér	jogi	90	—	I.	II.
Nagy Emil	"	90	—	I.	—
Nagy Ernő	"	90	—	I.	II.
Nagy Imre	orvosi	91	—	I.	II.
Nagy István, kalocsai	hittani	90	—	I.	II.
Nagy János	jogi	93	—	I.	II.
Nagy Kálmán	orvosi	86	—	I.	II.
Nagy Károly	jogi	92	—	I.	II.
Nagy Lajos	orvosi	93	—	I.	—
Nagy Olivér	jogi	93	—	I.	—
Nagy Sámuel	"	92	—	I.	II.
Nagy Sándor	"	93	—	I.	II.
Nagy Vazul Pál	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Nagy Zoltán	jogi	93	—	I.	II.
Nagy Zoltán	orvosi	90	—	I.	II.
Naschitz Henrik	"	93	—	I.	II.
Naszádý Béla	jogi	92	—	I.	II.
Navratil Ákos	"	93	—	I.	II.
Nádory Béla	orvosi	88	—	I.	—
Nádosity Gerő	jogi	92	—	I.	II.
Nádosity Imre	"	90	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Nágel József	bölcsészeti	—	90	I.	II.
Náthán Henrik	jogi	92	—	I.	II.
Náthán Hugó	orvosi	93	—	I.	II.
Neamtiu János	jogi	93	—	I.	—
Nedelco Adrián	"	92	—	I.	II.
Nedelcu Coriolán	orvosi	92	—	I.	II.
Neiszer Antal	jogi	90	—	I.	—
Nemes József	"	93	—	I.	II.
Nemesszeghy Gyula	"	93	—	I.	II.
Nenáдовics Lázár	orvosi	89	—	I.	II.
Neppel Gyula	jogi	93	—	I.	II.
Neterda Modeszt	"	92	—	—	II.
Netkovszky Albert	"	93	—	I.	II.
Netkovszky Ernő	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Neu Sándor	jogi	90	—	I.	II.
Neubauer József	"	92	—	I.	II.
Neuberger István	hittani	93	—	I.	—
Neuberger István	bölcsészeti	—	94	—	II.
Neudörfer Sándor	jogi	92	—	I.	—
Neugebauer Ármín	"	93	—	I.	II.
Neuhauser Arthur	"	91	—	I.	II.
Neuhold Ferencz	"	91	—	I.	II.
Neuländer Ármín	orvosi	92	—	I.	II.
Neumann Antal	"	92	—	I.	II.
Neumann Aurél	jogi	—	—	I.	II.
Neumann Bernát	orvosi	91	—	I.	II.
Neumann Gyula	"	90	—	I.	II.
Neumann Honfi	"	93	—	I.	—
Neumann Ignác	"	89	—	I.	II.
Neumann Izsák	"	—	—	I.	II.
Neumann Jakab	"	92	—	I.	II.
Neumann Lénárt	"	92	—	I.	II.
Neumann Ödön	jogi	93	—	I.	II.
Neuvirth Ernő	"	91	—	I.	II.
Neverka Ferencz	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Ney Béla	jogi	93	—	I.	II.
Nécsey Béla	"	91	—	I.	II.
Nécsey István	bölcsészeti	93	—	I.	—
Nékám Béla	orvosi	87	—	I.	II.
Németh Aladár	jogi	91	—	I.	II.
Németh Benő	"	93	—	I.	II.
Németh Béla	"	90	—	I.	II.
Németh Béla	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Németh Imre	orvosi	91	—	—	II.
Németh István, nyitrai	hittani	90	—	I.	II.
Németh Jenő	jogi	91	—	I.	II.
Németh József	bölcsészeti	—	92	—	II.
Németh Ödön	orvosi	90	—	I.	II.
Németh Tibor	jogi	93	—	I.	II.
Némethy Béla	"	92	—	I.	II.
Némethy Ödön	"	92	—	I.	II.
Névy Zoltán	"	93	—	I.	II.
Niámessny Mihály	"	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Nickmann Otto	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Nikolics Fedor báró	jogi	90	—	I.	II.
Niczky Pál gróf	"	93	—	I.	II.
Niedermann Antal	"	93	—	I.	II.
Nikolájevits István	"	93	—	I.	II.
Nikolájevits Vladimir	"	93	—	I.	II.
Nógély János	"	93	—	I.	II.
Noll Viktor	orvosi	93	—	I.	II.
Nothhaft Antal	"	91	—	I.	II.
Notter Antal	jogi	90	—	I.	II.
Novák Aurél	"	93	—	I.	II.
Novák Elemér	"	93	—	I.	II.
Novák József	orvosi	88	—	I.	II.
Novák Nándor	jogi	93	—	I.	II.
Novák Sándor	"	93	—	I.	—
Novék Béla	"	93	—	I.	II.
Novics Milán	"	92	—	—	II.
Novotny Henrik	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Novotny József	orvosi	93	—	I.	II.
Nyíri Ernő	jogi	92	—	I.	II.
Nyíri József	"	—	93	I.	—
Nyiry Zsigmond	"	93	—	I.	II.
Nyisztor Aurél	"	91	—	I.	II.
Nyisztor János	"	—	92	I.	—
Nyisztor Sándor	"	92	—	I.	II.
Nyusztay Béla	"	93	—	I.	II.
Obendorf József	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Obereziány János	jogi	93	—	I.	II.
Ocskay Rezső	"	90	—	I.	—
Oesterreicher Rezső	orvosi	91	—	I.	II.
Offenmüller Béla	jogi	92	—	I.	—
Ofner Ferencz	orvosi	93	—	I.	II.
Ofner Oszkár	"	92	—	I.	II.
Okányik Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Olasz József	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Oláh Antal	jogi	93	—	I.	II.
Olvháry Pál	orvosi	—	90	I.	II.
Olgay Kálmán	jogi	—	—	I.	II.
Olgay László	"	93	—	I.	II.
Olsavszky Viktor	orvosi	—	92	I.	—
Ondrus Pál	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Onisor Viktor	jogi	93	—	I.	II.
Oppenheim Ödön	orvosi	91	—	I.	II.
Oppenheimer Ármín	jogi	92	—	I.	II.
Oppler Emil	"	92	—	I.	II.
Orbán Balázs	"	92	—	I.	—
Orendt Ármín	"	90	—	I.	—
Orlay Gyula	"	92	—	I.	II.
Ormos Adolf	jogi	90	—	—	II.
Ormos Ernő	"	90	—	I.	II.
Orosz Béla	"	—	—	I.	—
Ország Elemér	"	93	—	I.	II.
Orván Emil	"	92	—	—	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Osváth Albert	jogi	92	—	I.	II.
Osváld Jenő	"	—	94	—	II.
Oszlaczky Szilárd	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Osztern Lipót	jogi	91	—	I.	II.
Osztié Andor	"	93	—	I.	II.
Oszvald Geza	orvosi	89	—	I.	II.
Ott Gusztáv	jogi	92	—	I.	II.
Örley Ödön	orvosi	90	—	I.	II.
Östör József	jogi	93	—	I.	II.
Paál Lajos	"	92	—	I.	II.
Pacsu János	"	92	—	I.	II.
Paczauer Félix	orvosi	91	—	I.	II.
Paitli Nándor	jogi	—	—	I.	—
Pakoss Gyula	orvosi	91	—	I.	II.
Palasovszky Kandid	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Pallaghy Gyula	jogi	93	—	I.	II.
Pallay Sándor	orvosi	93	—	I.	II.
Pallos Béla	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Palotai Andor	orvosi	90	—	I.	II.
Palotai Antal	bölcsészeti	—	91	I.	II.
Palotay Ferencz	"	93	—	I.	II.
Palugyay István	jogi	88	—	—	II.
Palugyay Mór	"	92	—	I.	—
Panajoth Miksa	"	90	—	I.	II.
Pantl Kálmán	"	93	—	I.	II.
Pantó Géza	"	89	—	I.	—
Papp Antal	"	92	—	I.	II.
Papp Endre	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Papp Ferencz	"	90	—	I.	II.
Papp János, munkácsi	hittani	92	—	I.	II.
Papp József	jogi	90	—	I.	II.
Papp Károly	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Papp Kornél	jogi	92	—	I.	—
Papp László	"	91	—	I.	II.
Papp Róbert	"	92	—	I.	II.
Papp Sándor	bölcsészeti	93	—	I.	—
Papp Viktor	jogi	93	—	I.	II.
Papp Vilmos	"	90	—	I.	II.
Papiu Enea	"	92	—	I.	II.
Papszász József	"	90	—	I.	II.
Parcsetich Árpád	"	90	—	I.	—
Parcsetich László	"	89	—	I.	—
Parragh Elek	orvosi	91	—	I.	II.
Partay Albert	"	89	—	I.	II.
Pasteiner Ferencz	jogi	90	—	I.	II.
Pataj Béla	"	—	—	I.	II.
Pataky Dániel	"	93	—	I.	II.
Pataky Emil	"	—	—	I.	—
Pataky Jákó	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Pataky Pál	jogi	93	—	I.	—
Patay István	"	92	—	I.	—
Patkós Bálint	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Patrubány Olivér	jogi	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév
		téli	nyári	
		s z a k		
Pauer Károly	jogi	93	—	I. —
Paulay Jenő	"	93	—	I. II.
Pavlovits Toma	"	88	—	I. II.
Pazar Béla	bölcsészeti	—	—	I. II.
Páhány János	jogi	93	—	I. II.
Pálfi Ferencz	"	93	—	I. II.
Pálffy István	orvosi	90	—	I. II.
Pálffy József	jogi	—	93	I. II.
Pálffy László	"	—	—	I. II.
Pálffy Vilmos	"	92	—	I. II.
Pálmán Endre	"	—	93	I. II.
Pálos Hugo	"	93	—	I. II.
Pályi Gyula	bölcsészeti	91	—	I. II.
Pápay István	jogi	—	—	I. —
Pápay József	"	92	—	I. II.
Pártos Ernő	"	90	—	I. —
Pártos Gyula	"	—	94	— II.
Pásztor Ferencz	"	91	—	I. II.
Pásztor István	bölcsészeti	92	—	I. II.
Pátkai Béla	jogi	—	—	I. II.
Pátkay Gyula	"	91	—	I. II.
Pázmándy Dénes	"	91	—	I. —
Pechár Kornél	"	—	94	— II.
Pecsics Sándor	"	92	—	I. II.
Pekánovits Vincze	"	92	—	I. II.
Pekár Dezső	bölcsészeti	91	—	I. II.
Pekár Mihály	orvosi	89	—	I. II.
Pekri József	jogi	93	—	I. —
Peller László	"	92	—	I. —
Pencza Péter	"	—	—	I. —
Pentz Béla	"	93	—	I. —
Penyigey Lajos	"	93	—	I. II.
Perczel Andor	"	87	—	I. II.
Pereszlényi Aladár	"	—	—	I. II.
Perényi Imre, váczii	hittani	90	—	I. II.
Perényi Jenő	jogi	93	—	I. II.
Perényi József	"	93	—	I. II.
Perényi Vilmos	orvosi	93	—	I. II.
Perényi Zsigmond báró	jogi	93	—	I. II.
Perger Béla	"	92	—	I. II.
Perger Kálmán	"	92	—	I. II.
Perina János	"	93	—	I. II.
Perkits Emil	"	90	—	I. II.
Perlaky Gábor	bölcsészeti	90	—	I. II.
Persinariu Kornél	"	92	—	I. —
Pertich Ernő	jogi	93	—	I. II.
Peskó Ödön	bölcsészeti	89	—	I. II.
Pesthy István	orvosi	93	—	I. II.
Pesthy Pál	jogi	92	—	I. II.
Pete Márton	"	93	—	I. II.
Pethe Ferencz	bölcsészeti	90	—	I. II.
Pethe György	jogi	91	—	I. II.
Petheő János	"	—	93	I. II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Pethes Manó	jogi	—	93	I.	II.
Petőcz Károly	"	93	—	I.	II.
Petrás Mihály	"	93	—	I.	II.
Petrásch Imre	"	—	89	I.	—
Petrassovich Géza	"	—	—	—	II.
Petricu Kornél	"	91	—	I.	II.
Petrikovich Kálmán	orvosi	93	—	I.	II.
Petróczy József	jogi	92	—	I.	—
Petrovác István	"	91	—	I.	II.
Petrovici Miklós	"	—	94	—	II.
Petrovics Elek	"	91	—	I.	II.
Petrovicu János	bölcsészeti	—	—	—	II.
Petrovits László	jogi	—	93	I.	II.
Petrovits Száva	"	—	94	—	II.
Péchy Gáspár	"	90	—	I.	II.
Péchy Henrik	orvosi	93	—	I.	II.
Péchy István	jogi	93	—	I.	—
Pécsi Ödön	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Péczely Géza	jogi	—	90	I.	II.
Pély Géza	jogi	92	—	I.	II.
Péterffy Gyula	bölcsészeti	—	94	—	II.
Péterfy Károly	jogi	92	—	I.	II.
Péterfy Pál	"	92	—	I.	II.
Pfann József	orvosi	93	—	I.	II.
Pfeffer Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Pfeffer Ödön	"	93	—	I.	II.
Pfeifer Béla	"	91	—	I.	II.
Pfeifer Gyula	orvosi	89	—	I.	II.
Pfeifer Jenő	jogi	93	—	I.	—
Pfiégler Imre	orvosi	91	—	I.	II.
Pick Ernő	jogi	90	—	I.	II.
Picker Ernő	"	93	—	I.	II.
Picker Rezső	orvosi	93	—	I.	II.
Pigler Lipót	jogi	92	—	I.	II.
Pilitzer Endre	orvosi	—	—	I.	II.
Piller Arthur	jogi	91	—	I.	II.
Piller Dezső	"	90	—	I.	—
Pinczel György	"	93	—	I.	II.
Pinsker Emil	orvosi	93	—	I.	II.
Pintér Jenő	"	91	—	I.	II.
Piringer Gusztáv	jogi	93	—	I.	II.
Pisuth Kálmán	"	92	—	I.	—
Pittner Aurél	bölcsészeti	—	94	—	II.
Piufsch Oszkár	jogi	—	91	I.	II.
Piukovich Elemér	"	—	94	—	II.
Pivniczky István	"	92	—	I.	II.
Pivovár Miklós	orvosi	93	—	I.	II.
Plausich Aladár	jogi	91	—	I.	II.
Pláger József	orvosi	90	—	I.	II.
Plechl Béla	jogi	—	94	—	II.
Pleininger József	"	92	—	I.	II.
Plenczner Lajos	bölcsészeti	—	91	I.	II.
Pleszkovich Lukács	jogi	—	91	I.	—
Podvinecz Izsó	"	—	92	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás idője		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Pogátsa János	jogi	93	—	I.	II.
Pogonyi Béla	"	92	—	I.	—
Pohl Jenő	"	93	—	I.	II.
Pokoly József	"	91	—	I.	—
Pokomándy Béla	"	93	—	I.	II.
Pokomándy Dezső	"	92	—	I.	II.
Polacco Arnold	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Polereczky András	orvosi	92	—	I.	II.
Polgár Jenő	"	90	—	I.	II.
Polgári Miklós	"	93	—	I.	II.
Politzer Arthur	jogi	—	94	—	II.
Pollacsek Ignác	"	92	—	I.	II.
Pollatschek Elemér	orvosi	91	—	I.	II.
Pollák Géza	jogi	91	—	I.	II.
Pollák József	orvosi	93	—	I.	II.
Pollák Károly	"	89	—	I.	II.
Pollák Lajos	"	93	—	I.	II.
Pollák Mihály	jogi	91	—	I.	II.
Pollák Mór	"	88	—	I.	II.
Pollák Sándor	"	92	—	I.	—
Pollák Sándor	"	93	—	I.	II.
Pollner Kálmán	"	90	—	I.	—
Polónyi Dezső	"	92	—	I.	II.
Pólya Jenő	orvosi	93	—	I.	II.
Polyák Ambrus	jogi	93	—	I.	II.
Pongrácz Géza	"	92	—	I.	—
Pongrácz Jenő báró	"	—	93	I.	II.
Pongrácz Sándor	"	90	—	I.	II.
Póór Ferenc	orvosi	89	—	I.	II.
Pop Aurélián	bölcsészeti	—	94	—	II.
Pop Endre	jogi	92	—	I.	—
Popa Arítón, balázsfalvi	hittani	91	—	I.	II.
Popescu Aurél	jogi	92	—	I.	—
Popovici Jordán	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Popovics János	jogi	—	—	I.	—
Popovics Jován	bölcsészeti	89	—	—	II.
Popper Dezső	orvosi	93	—	I.	II.
Popper Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Popu Emil, balázsfalvi	hittani	91	—	I.	II.
Popu Miklós	"	93	—	I.	II.
Poradovszky Róbert	jogi	92	—	I.	II.
Porubsky Dusan	"	93	—	I.	II.
Porutiu Victor	"	92	—	I.	—
Pósch József	"	93	—	I.	II.
Posgay Béla	"	93	—	I.	II.
Posgay István	orvosi	91	—	I.	II.
Pósz Henrik	jogi	93	—	I.	II.
Poszpisil Gyula	orvosi	92	—	I.	II.
Poynár Dezső	jogi	93	—	I.	II.
Poynár Sándor	"	93	—	I.	—
Pradanu János, szamosujvári gk.	hittani	91	—	I.	II.
Práger Ernő	jogi	93	—	I.	II.
Preisz Jakab	"	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Preiszmán Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Preszburger Jakab	orvosi	93	—	I.	II.
Preszler Jenő	jogi	93	—	I.	—
Preszly Ernő	"	93	—	I.	II.
Preusz Elemér	"	92	—	I.	II.
Preusz Jenő	"	93	—	I.	II.
Prékopa István	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Prépostfi István	jogi	93	—	I.	—
Prihradny Miklós	"	92	—	I.	II.
Priváry Géza	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Prodanovits Mihály	jogi	—	—	I.	—
Prohászka Aladár	"	90	—	I.	II.
Prohászka László	orvosi	88	—	I.	II.
Prokopovitsch Béla	jogi	92	—	I.	II.
Propper Sándor	"	93	—	I.	II.
Protovin Géza	"	93	—	I.	II.
Pröhle Vilmos	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Pruzsinszky Zoltán	orvosi	92	—	I.	II.
Psik Andor	jogi	90	—	I.	—
Pszotka Román	"	93	—	I.	II.
Pucher József	"	93	—	I.	II.
Puhovszky Bálint, nyitrai	hittani	92	—	I.	II.
Pulay György	jogi	93	—	I.	II.
Purt Ernő	"	92	—	I.	II.
Puschmann Edgard	"	92	—	I.	II.
Quittmann Samu	orvosi	92	—	I.	II.
Raab Manó	"	93	—	I.	II.
Rack Lipót	jogi	92	—	I.	II.
Rada Ignác	"	89	—	I.	—
Radakovics Béla	"	92	—	I.	—
Radics Aladár	"	91	—	I.	II.
Radojesevics Dusán	"	—	94	—	II.
Radoszav István	"	90	—	—	II.
Raffay Ferencz	"	90	—	I.	—
Raffel Dénes	orvosi	93	—	I.	II.
Ragan Béla	hittani	93	—	I.	II.
Raisz Sándor	orvosi	90	—	I.	II.
Rajháty Ferencz	jogi	92	—	I.	II.
Rajnai Béla	orvosi	91	—	I.	II.
Rajtuch Endre	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Rakovszky Antal	jogi	—	92	I.	II.
Rapaport Béla	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Rapaport Gyula	jogi	91	—	I.	II.
Rapp Jakab	orvosi	90	—	I.	II.
Rauch Béla	jogi	92	—	I.	II.
Rábola Béla	hittani	93	—	I.	II.
Rácsay Géza	jogi	92	—	I.	II.
Rácz Dezső	"	90	—	I.	II.
Rácz Elek	orvosi	90	—	I.	II.
Rácz Endre	jogi	—	—	I.	II.
Rácz István	orvosi	90	—	I.	II.
Rácz Ödön	"	91	—	I.	II.
Rádits Dusán	bölcsészeti	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Rátó Lajos	jogi	91	—	I.	II.
Ráth Ágoston	"	—	93	I.	II.
Rechnitz Emil	orvosi	90	—	I.	II.
Rechnitz Sándor	jogi	—	93	I.	II.
Rehák Arthur	orvosi	93	—	I.	II.
Reich Ármin	jogi	92	—	I.	II.
Reich Ignác	"	90	—	I.	—
Reich Jenő	orvosi	89	—	I.	II.
Reich Oszkár	jogi	92	—	I.	II.
Reichel Frigyes	"	93	—	I.	II.
Reichenfeld Zoltán	orvosi	92	—	I.	II.
Reichenthal Vilmos	jogi	93	—	I.	II.
Reichl Károly	"	91	—	I.	II.
Reif Simon	"	93	—	I.	II.
Reiner Lőrincz	"	92	—	I.	II.
Reiner Mór	orvosi	92	—	I.	II.
Reiner Mór	jogi	85	—	I.	II.
Reiner Oszkár	"	93	—	I.	II.
Reinfeld Bernát	orvosi	90	—	I.	II.
Reiszberger Nándor	jogi	91	—	I.	II.
Reisinger Ferencz	"	93	—	I.	II.
Reiszmann Dávid	orvosi	93	—	I.	II.
Reiss Mór	jogi	93	—	I.	II.
Reisz Béla	"	—	94	—	II.
Reisz Oktávián	"	90	—	I.	II.
Reiszer János	bölcsészeti	93	—	I.	—
Reiszig Ede	jogi	91	—	I.	II.
Reitmann Jakab	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Rell Lajos	"	93	—	I.	II.
Remenyik Aladár	jogi	91	—	I.	II.
Renner Róbert	"	92	—	I.	II.
Repák Jenő, eperjesi	hittani	91	—	I.	II.
Reusz Andor	jogi	92	—	I.	II.
Reusz Frigyes	orvosi	90	—	I.	II.
Reutter János Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Reviczky Jenő	"	93	—	I.	II.
Reviczky Szever	"	93	—	I.	II.
Rexa Dezső	"	91	—	I.	II.
Rexa Viktor	"	—	93	I.	II.
Reyhersberg Floch Alfréd	"	89	—	I.	—
Rébay József	orvosi	92	—	I.	II.
Récey János	jogi	93	—	I.	II.
Rédl Rezső	"	—	93	I.	II.
Réh Béla	orvosi	93	—	I.	II.
Rényi József	jogi	89	—	I.	—
Révay Bódog	"	90	—	I.	—
Révay Kálmán	"	92	—	I.	II.
Révay Lajos	"	93	—	I.	—
Révay Miklós	"	93	—	I.	II.
Révay Tibor, kalocsai	hittani	92	—	I.	II.
Révay Zoltán	jogi	93	—	I.	—
Révész Gyula	orvosi	89	—	I.	II.
Révész Tivadar	jogi	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Révy László	jogi	91	—	I.	II.
Réz Gyula	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Rhorer László	orvosi	92	—	I.	II.
Richtzeit Mór	"	93	—	I.	II.
Riedl Vilmos	jogi	93	—	I.	II.
Ridler Andor	"	93	—	I.	II.
Ridler Zsigmond	orvosi	91	—	I.	II.
Riegl Sándor	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Riffer Géza	orvosi	93	—	I.	II.
Rihmer Béla	jogi	88	—	I.	II.
Rihmer Bódog	"	93	—	I.	II.
Rimaszombathy Géza	"	93	—	I.	II.
Ringer Jenő	orvosi	91	—	I.	II.
Riszner Ödön	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Rittinger Imre	jogi	89	—	I.	—
Roboz Ármin	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Rogrün Ede	orvosi	91	—	I.	II.
Rohonczy Lőrincz	jogi	—	94	—	II.
Rojcsek Sándor	"	—	90	I.	II.
Roller Béla	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Romátka Jenő	jogi	91	—	I.	—
Róna Béla	bölcsészeti	—	—	I.	II.
Róna Dávid	orvosi	93	—	I.	II.
Róna Lajos	"	89	—	I.	II.
Rónai János	bölcsészeti	—	—	I.	II.
Rónay Gusztáv	orvosi	89	—	I.	II.
Rónay Zoltán	jogi	93	—	I.	II.
Roóz Elemér	orvosi	91	—	I.	II.
Rosenberg Ármin	jogi	91	—	I.	II.
Rosenberg Jenő	orvosi	89	—	I.	II.
Rosenberg Mór	jogi	93	—	I.	II.
Rosenberg Mór	"	91	—	I.	II.
Rosenberg Sándor	"	93	—	I.	II.
Rosenblüch Jenő	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Rosenfeld Ármin	orvosi	93	—	I.	—
Rosenfeld Kázmér	jogi	92	—	I.	II.
Rosenfeld Lipót	"	93	—	I.	—
Rosenfeld Miksa	orvosi	91	—	I.	II.
Rosenfeld Zsigmond	"	91	—	I.	II.
Rosenthal Ármin	"	—	94	—	II.
Rosenthal Hugó	jogi	90	—	I.	II.
Rosenthal Jenő	"	93	—	I.	II.
Rosenthal Miksa	"	91	—	I.	II.
Rosenthal Mór	"	93	—	I.	II.
Rosenthal Tobiás	bölcsészeti	—	94	—	II.
Rosenthal Zoltán	orvosi	89	—	I.	II.
Rosenwald Mór	"	90	—	I.	II.
Rosenzweig Ede	jogi	91	—	—	II.
Rosenzweig Antal	"	—	—	I.	II.
Rosenzweig Manó	"	90	—	I.	II.
Rosin Vilmos	"	92	—	I.	II.
Rosinger Henrik	"	91	—	I.	II.
Rosner Ede	"	—	90	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Rosos Károly	jogi	93	—	I.	II.
Roth Aladár	"	—	93	I.	—
Roth Alfréd	orvosi	90	—	I.	II.
Roth Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Roth Henrik	"	91	—	I.	II.
Roth Hugó	"	93	—	I.	II.
Roth Jakab	orvosi	91	—	I.	II.
Roth Jenő	"	90	—	I.	II.
Roth József	jogi	90	—	I.	II.
Roth Miksa	orvosi	90	—	I.	II.
Roth Mór	jogi	90	—	I.	—
Roth Nándor	"	93	—	I.	II.
Roth Róbert	orvosi	93	—	I.	II.
Roth Róbert	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Roth Samu	jogi	93	—	I.	II.
Roth Sándor	orvosi	92	—	I.	II.
Roth Vilmos	"	91	—	I.	II.
Rotharidesz Endre	jogi	92	—	—	II.
Rottár Sándor	"	92	—	I.	II.
Rottenberg Miksa	orvosi	90	—	I.	II.
Rozenbaum Dezső	"	90	—	I.	II.
Rózsa Szilveszter	jogi	93	—	I.	—
Rózsa Zsigmond	"	93	—	I.	II.
Rözer Alfréd	"	93	—	I.	II.
Rötzer Ferencz	"	93	—	I.	II.
Rudan Ruffo	orvosi	92	—	I.	II.
Rudolf Béla	jogi	—	—	I.	—
Ruff Jenő	"	93	—	I.	II.
Ruik László	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Rukavina Győző	orvosi	89	—	I.	II.
Rumpf Frigyes	bölcsészeti	92	—	I.	—
Rupp Géza	jogi	92	—	I.	II.
Rusa Béla	"	90	—	I.	II.
Rusz János	"	—	94	—	II.
Rusznayk Dezső	"	92	—	I.	II.
Ruttkay István	"	92	—	I.	II.
Ruttner Jenő	orvosi	91	—	I.	—
Sacher Gusztáv	jogi	92	—	I.	II.
Safranek János	orvosi	93	—	I.	II.
Sajosy Béla	"	91	—	I.	II.
Sajtos Samu	jogi	90	—	I.	—
Salzer Aladár	"	90	—	I.	II.
Salzer Géza	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Samassa Aurél	jogi	93	—	I.	II.
Samuely Otto	"	93	—	I.	—
Saskó Sámuel	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Sass Béla	"	—	94	—	II.
Sattler Ernő	jogi	92	—	I.	II.
Sauer Ferencz	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Sauerwald Vilmos	jogi	92	—	I.	—
Sax Sándor	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Ságy Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Sámson Tibor	"	—	—	—	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Sándor Ákos	jogi	86	—	I.	—
Sándor József	"	—	—	I.	—
Sándor Viktor	"	93	—	I.	II.
Sánta Dénes	"	90	—	I.	II.
Sántha Barna	"	93	—	I.	—
Sántha Ernő	"	93	—	I.	II.
Sántha Gyula	"	93	—	I.	II.
Sántha Kálmán	"	93	—	I.	II.
Sárdi Samu	bölcsészeti	92	—	I.	—
Schabatka Mihály	jogi	93	—	I.	II.
Schannen Alajos	"	93	—	I.	II.
Schattelesz Dezső	"	93	—	I.	II.
Schádl Bálint	orvosi	89	—	I.	II.
Schächter Ferencz	jogi	93	—	I.	II.
Schäffner Jenő	orvosi	92	—	I.	II.
Schedel Emil	jogi	93	—	I.	II.
Scheer Ármin	"	91	—	I.	II.
Scheffer Oszkár	orvosi	91	—	I.	II.
Sehák Rezső	bölcsészeti	—	93	I.	II.
Scheiber Lajos	"	89	—	I.	—
Scheidl Ágoston	jogi	92	—	I.	—
Scheimann Emil	jogi	92	—	J.	II.
Scheiner Albert	"	92	—	I.	II.
Scheirich Tivadar	"	91	—	I.	II.
Schenk Arthur	orvosi	92	—	I.	II.
Schenk József	"	89	—	I.	II.
Scherer Rezső	jogi	93	—	I.	II.
Schick Frigyes	"	92	—	I.	II.
Schiff Jenő	"	90	—	I.	II.
Schiffler Antal	"	89	—	I.	—
Schik Károly	orvosi	91	—	I.	II.
Schill József	jogi	90	—	I.	II.
Schiller Kálmán	"	93	—	I.	II.
Schiller Károly	orvosi	89	—	I.	II.
Schindler Arthur	jogi	90	—	I.	—
Schindler Árpád	"	91	—	I.	II.
Schirilla Achilles	"	90	—	I.	II.
Schlesinger Amigél	"	93	—	I.	II.
Schlesinger Ármin	orvosi	89	—	I.	II.
Schlesinger Bernát	jogi	—	93	I.	—
Schlesinger Hugó	orvosi	92	—	I.	II.
Schlesinger Ottmár	jogi	93	—	I.	II.
Schlieszer Ármin	"	93	—	I.	II.
Schlosz Sándor	"	93	—	I.	—
Schlupni Jenő	"	90	—	I.	II.
Schmal István	"	91	—	—	II.
Schmiedt László	orvosi	93	—	I.	II.
Schmöllinger Antal	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Schneer Soma	jogi	90	—	I.	II.
Schneider Alajos	"	90	—	I.	II.
Schneider Béla	"	90	—	I.	—
Schneider Ernő	"	93	—	I.	II.
Schneider Gyula	bölcsészeti	89	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Schneider Jenő	jogi	—	92	I.	II.
Schneider Károly	"	—	94	—	II.
Schnekendorff Albert	"	93	—	I.	II.
Schnekendorff Gyula	"	93	—	I.	II.
Scholtz János	orvosi	92	—	I.	II.
Scholz Kornél	"	89	—	I.	II.
Schopf Kálmán	jogi	93	—	I.	II.
Schön Manó	"	92	—	I.	II.
Schön Miklós	"	91	—	I.	II.
Schön Samu	"	92	—	I.	II.
Schön Viktor	"	90	—	I.	II.
Schönberger Gyula	orvosi	93	—	I.	II.
Schönfeld Ferencz	jogi	90	—	I.	II.
Schönplug Béla	"	89	—	I.	II.
Schönwald Arnold	"	93	—	I.	II.
Schöpp János	"	92	—	I.	II.
Schramek Emil	"	92	—	I.	II.
Schreiber Emil	"	92	—	I.	II.
Schreiber Mór	"	93	—	I.	II.
Schreiber Sándor	orvosi	92	—	I.	II.
Schreyer Jenő	jogi	93	—	I.	II.
Schrikker László	"	93	—	I.	II.
Schröder Ervin	"	—	94	—	II.
Schröder Géza	"	93	—	I.	II.
Schubert József	"	93	—	I.	II.
Schuchter László	hittani	93	—	I.	II.
Schulhof Árpád	orvosi	93	—	I.	II.
Schulhof Miksa	"	90	—	I.	II.
Schulhof Oszkár	jogi	93	—	I.	II.
Schulhof Vilmos	orvosi	92	—	I.	II.
Schuller Albert	jogi	93	—	I.	II.
Schultz Ernő	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Schultz István	jogi	—	91	I.	—
Schrina Kornél	"	93	—	I.	II.
Schüsler Albert	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Schütz Gyula	jogi	—	94	—	II.
Schwannauer Ferencz	bölcsészeti	93	—	I.	—
Schwarz Arnold	jogi	90	—	I.	II.
Schwarz Aurél	"	93	—	I.	II.
Schwarz Ábrahám	orvosi	90	—	I.	II.
Schwarz Bertalan	"	90	—	I.	II.
Schwarz Béla	"	—	92	I.	II.
Schwarz Dániel	"	92	—	I.	II.
Schwarz Ede	jogi	92	—	I.	—
Schwarz Géza	"	93	—	I.	II.
Schwarz Gyula	"	91	—	I.	II.
Schwarz Gyula	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Schwarz Hugó	orvosi	93	—	I.	II.
Schwarz Jakab	"	91	—	I.	II.
Schwarz Károly	"	—	93	I.	II.
Schwarz Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Schwarz Lajos	orvosi	89	—	I.	II.
Schwarz Márton	"	89	—	I.	II.
Schwarz Miksa	jogi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Schwarz Miksa	jogi	91	—	I.	II.
Schwarz Miksa	orvosi	90	—	I.	II.
Schwarz Rudolf	jogi	90	—	I.	—
Schwarz Samú	"	90	—	I.	—
Schwarz Sándor	"	90	—	—	II.
Schwarz Sziegfried	"	91	—	I.	II.
Schwarz Viktor	orvosi	89	—	I.	II.
Schweiger Béla	jogi	91	—	I.	—
Schweighoffer Odón	"	—	91	I.	II.
Schweitzer Arthur	orvosi	93	—	I.	II.
Schweitzer Jenő	jogi	92	—	I.	II.
Schwester Ferencz	"	91	—	I.	—
Schwicker Rikárd	"	92	—	I.	II.
Schwitzer Hugó	orvosi	93	—	I.	II.
Scipiades Elemér	"	93	—	I.	II.
Scitovszky Tibor	jogi	93	—	I.	II.
Sebess Dénes	"	90	—	I.	II.
Sebess Jenő	"	92	—	I.	II.
Sebestyén Géza	"	92	—	I.	II.
Sebestyén József, veszprémi	hittani	92	—	I.	II.
Sebestyén Károly	bölcészeti	93	—	I.	II.
Sebesztha Ottó, esztergomi	hittani	92	—	I.	II.
Sefcsik Béla	bölcészeti	91	—	I.	II.
Sefcsik Ferencz	"	92	—	I.	II.
Segesdy János	jogi	93	—	I.	II.
Seidl Aurél	"	93	—	I.	II.
Seitz Ottó	"	—	94	—	II.
Selagián Kamil, nagyvárad	hittani	92	—	I.	II.
Semayer Vilibáld	bölcészeti	88	—	I.	II.
Semsey Aladár	jogi	90	—	I.	II.
Sennovicz Béla	"	93	—	I.	II.
Seper László	"	—	91	I.	II.
Seregélyesi Ferencz	"	—	94	—	II.
Seregi Zoltán	"	90	—	I.	—
Serly Antal	"	91	—	I.	II.
Servatius Lajos	"	89	—	I.	—
Seyfried János	orvosi	89	—	I.	II.
Seyler Emil	jogi	90	—	I.	II.
Sélei József	orvosi	92	—	I.	II.
Sidlauer Jenő	"	91	—	I.	II.
Siegescu József, lugosi	hittani	91	—	I.	II.
Sik Lajos	jogi	91	—	I.	II.
Siklóssy József	"	92	—	I.	II.
Sikorszky Titus	"	—	94	—	II.
Sikorszky Zsigmond	"	—	93	I.	II.
Silbermann Nándor	"	91	—	I.	II.
Simhen Albert	hittani	93	—	I.	II.
Simits Ferencz	bölcészeti	91	—	I.	—
Simó Károly	orvosi	89	—	I.	II.
Simon Elemér	jogi	93	—	I.	II.
Simon József	orvosi	92	—	I.	II.
Simon Rezső	jogi	93	—	I.	II.
Simon Sándor	"	93	—	I.	II.

N é v	K ar	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Simon Vilmos	jogi	—	94	—	II.
Simontsits Lajos	"	90	—	I.	II.
Singer Dezső	"	91	—	I.	—
Singer Hugó	orvosi	91	—	I.	II.
Singer Jakab	"	93	—	I.	II.
Singer Jakab	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Singer Lipót	jogi	93	—	I.	II.
Singer Miksa	orvosi	92	—	I.	II.
Singer Ottó	"	90	—	I.	II.
Sinka Ferencz	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Sinkó József	"	93	—	I.	II.
Sipos Dezső	orvosi	93	—	I.	II.
Sipőcz Géza	"	92	—	I.	II.
Siróla Ferencz	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Skarniczl Jenő	jogi	93	—	I.	II.
Skerlák Aladár	"	92	—	I.	II.
Skoff Zoltán	"	90	—	I.	II.
Skriletz Elek	"	90	—	I.	—
Skrilecz Mihály	orvosi	93	—	I.	II.
Skuteczky Miksa	jogi	92	—	I.	II.
Smaregla Mihály	"	91	—	I.	II.
Smoquina Márius	"	92	—	I.	II.
Sobányai Pál	orvosi	93	—	I.	II.
Sohr Manó	jogi	90	—	I.	—
Solnay Kornél	"	93	—	L	II.
Soltész József	orvosi	91	—	I.	II.
Solti Jenő	jogi	93	—	I.	II.
Sommer Gyula	"	92	—	I.	II.
Somogyi Béla	"	90	—	I.	II.
Somogyi Marcell	orvosi	91	—	I.	—
Somogyi Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Somogyi Szilvester	"	—	91	I.	II.
Somogyi Zsigmond	"	93	—	I.	II.
Somssch Miklós	"	93	—	I.	II.
Sonnenfeld Jenő	"	91	—	I.	II.
Sonnenschein Jakab	"	—	93	I.	—
Soós Béla	"	—	90	I.	II.
Sotir Constantin	"	91	—	I.	—
Spanyol József	"	91	—	I.	II.
Spett Ferencz	"	91	—	I.	II.
Spiegl Frigyes	"	91	—	I.	II.
Spiró Jeremiás	"	93	—	I.	II.
Spitz Ede	orvosi	91	—	I.	II.
Spitz Gusztáv	"	93	—	I.	II.
Spitz Sándor	jogi	91	—	I.	II.
Spitzer Adolf	"	91	—	I.	II.
Spitzer Béla	orvosi	93	—	I.	II.
Spitzer Dezső	jogi	92	—	I.	II.
Spitzer Elek	"	93	—	I.	II.
Spitzer Ferencz	orvosi	90	—	I.	II.
Spitzer Gusztáv	"	89	—	I.	II.
Spitzer Gyula	"	91	—	I.	II.
Spitzer Jenő	"	91	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Spitzer E. Lajos	orvosi	90	—	I.	II.
Spitzer Izidor	jogi	89	—	I.	—
Spitzer Sándor	"	92	—	—	II.
Spitzer Sándor	"	93	—	I.	II.
Spolarich Zsigmond	"	93	—	I.	II.
Sputz Gyula	orvosi	93	—	I.	II.
Stadler Endre	jogi	93	—	I.	II.
Stangl Sándor	orvosi	91	—	I.	II.
Stanits Ágost	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Stankovits József, veszprémi	hittani	91	—	I.	II.
Stankovits Szilárd	jogi	88	—	I.	II.
Stark Andor	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Stark Ármin	orvosi	91	—	I.	II.
Städler Izidor	jogi	91	—	I.	II.
Steckelmacher Béla	"	91	—	I.	II.
Steer Ferencz	"	92	—	I.	II.
Stefan Kristóf	orvosi	93	—	I.	II.
Stefánovits Zsárko	"	93	—	I.	—
Stein Bernát	"	87	—	I.	II.
Stein Győző	jogi	93	—	I.	II.
Stein László	orvosi	90	—	I.	II.
Steinbach Béla	jogi	90	—	I.	II.
Steinberger Dezső	"	88	—	I.	—
Steiner Árpád	"	91	—	I.	II.
Steiner Dezső	"	91	—	I.	II.
Steiner Ede	"	93	—	I.	II.
Steiner Emil	"	93	—	I.	II.
Steiner Gyula	"	91	—	I.	II.
Steiner Gyula	orvosi	—	82	I.	II.
Steiner Gyula	"	91	—	I.	II.
Steiner Henrik	"	91	—	I.	II.
Steiner Izidor	jogi	92	—	I.	II.
Steiner János	"	93	—	I.	—
Steiner Jenő	orvosi	93	—	I.	II.
Steiner József	"	91	—	I.	II.
Steiner Miklós, csorna-premontrei	hittani	92	—	I.	II.
Steiner Miksa	jogi	93	—	I.	II.
Steiner Miksa	orvosi	86	—	I.	II.
Steiner Oszkár	jogi	90	—	I.	II.
Steiner Sándor	"	92	—	I.	II.
Steiner Vilmos	"	92	—	I.	II.
Steinmetz Lajos	"	93	—	I.	II.
Stenger Rezső	"	92	—	I.	II.
Sterk József	orvosi	87	—	I.	II.
Stern Alajos	"	92	—	I.	—
Stern Alfréd	"	92	—	I.	II.
Stern Ármin	"	93	—	I.	II.
Stern Benjamin	jogi	93	—	I.	II.
Stern Dávid	"	93	—	I.	II.
Stern Ernő	orvosi	93	—	I.	II.
Stern Izidor	"	89	—	I.	II.
Stern Jakab	jogi	92	—	I.	II.
Stern Lajos	"	—	93	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Stern László	jogi	93	—	I.	II.
Stern Manó	orvosi	93	—	I.	II.
Stern Miklós	jogi	92	—	I.	II.
Stern Miksa	"	92	—	I.	II.
Stern Salamon	orvosi	89	—	I.	II.
Stern Samu	jogi	92	—	I.	II.
Stern Simon	"	93	—	I.	II.
Stern Vilmos	orvosi	91	—	I.	II.
Stern Zsigmond	"	92	—	I.	II.
Sternberg Endre	jogi	91	—	I.	II.
Sternberg Ottó	"	93	—	I.	II.
Sternheim Bernát	"	93	—	I.	II.
Stettner János	"	89	—	I.	II.
Stiaaszny Károly	orvosi	91	—	I.	II.
Stieglitz Mór	jogi	92	—	I.	—
Stieglitz Natale	"	93	—	I.	II.
Stillfried Sámuel	orvosi	93	—	I.	—
Stimm Adolf	jogi	90	—	I.	II.
Stinner Samu	"	90	—	I.	II.
Stoffer József	"	92	—	I.	II.
Stoflitz János	"	91	—	I.	II.
Stolzer László	"	92	—	I.	II.
Stovicssek Antal	"	88	—	I.	—
Strassenreiter Ignác	"	90	—	I.	—
Strasser Lajos	"	91	—	I.	—
Strausz Dávid	"	91	—	I.	II.
Strausz István	"	—	91	I.	II.
Stravoin Sándor	"	90	—	I.	II.
Strebl Miklós	orvosi	90	—	I.	II.
Strelinger Győző	"	93	—	I.	II.
Stumpf Lajos	"	89	—	I.	II.
Sturm József	"	92	—	I.	—
Suba Aladár	jogi	93	—	I.	II.
Suciu Valér	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Sugár Ernő	orvosi	93	—	I.	—
Sugár Jenő	jogi	93	—	I.	II.
Suján Ferencz	"	91	—	I.	—
Sukup Vladimír	"	93	—	I.	II.
Sulacsik Lajos	"	92	—	I.	II.
Szabadhegy Jenő	orvosi	93	—	I.	II.
Szabadi Oszkár	jogi	90	—	I.	—
Szabados István	hittani	—	—	I.	II.
Szabados József	jogi	92	—	I.	II.
Szabady Tivadar	"	90	—	I.	II.
Szabó Aladár	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Szabó Albert	"	90	—	I.	II.
Szabó Árpád	jogi	91	—	I.	II.
Szabó Győző	orvosi	91	—	I.	II.
Szabó Gyula	jogi	88	—	—	II.
Szabó Gyula	"	90	—	I.	II.
Szabó János	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Szabó József	orvosi	92	—	I.	II.
Szabó Kálmán	jogi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Szabó Károly	jogi	88	—	I.	—
Szabó Lajos	"	91	—	I.	II.
Szabó Lajos	"	92	—	I.	II.
Szabó László	"	91	—	I.	II.
Szabó László	bölcsészeti	93	—	I.	—
Szabó Mindszent	jogi	93	—	I.	II.
Szabó Tivadar	"	92	—	I.	II.
Szacsva Sándor	"	—	94	—	II.
Szedlácsek Rezső	"	—	94	—	II.
Szakács Béla	"	93	—	I.	II.
Szakács Ernő	"	93	—	I.	II.
Szakáts Nándor	"	93	—	I.	II.
Szakmáry Pál	"	91	—	I.	II.
Szalay Ágost	"	93	—	I.	II.
Szalay Dezső	"	91	—	I.	II.
Szalay Emil	"	92	—	I.	II.
Szalay Ernő	jogi	93	—	I.	—
Szalay Frigyes	"	—	92	I.	II.
Szalay Dezső	orvosi	91	—	I.	—
Szalay Jenő	"	90	—	—	II.
Szalay József	jogi	93	—	I.	II.
Szalay László	"	91	—	I.	II.
Szalay Pál	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Szalkay Pál	jogi	92	—	I.	II.
Szalmáry Sándor	orvosi	92	—	I.	—
Szandtner Győző	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Szaplonczay János	jogi	92	—	I.	—
Szarajlics Tivadar	"	—	94	—	II.
Szarvas Félix	orvosi	91	—	I.	II.
Szaszovszky József	jogi	91	—	I.	II.
Szatmáry Béla	"	93	—	I.	II.
Szathmáry Ferencz	"	91	—	I.	II.
Szathmáry Imre	orvosi	—	94	—	II.
Szatmáry Sándor	"	92	—	—	II.
Szauter Ferencz	jogi	91	—	I.	II.
Szautner Zsigmond	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Szádeczky Béla	"	93	—	I.	II.
Szádeczky László	jogi	—	92	I.	—
Száhlender Ferencz	orvosi	90	—	I.	II.
Szántó Bertalan	jogi	93	—	I.	II.
Szántó Géza	hittani	93	—	I.	II.
Szántó Manó	orvosi	89	—	I.	II.
Szányi Aladár	"	92	—	I.	II.
Szápáry Pál gróf	"	91	—	I.	II.
Szász Gerő	jogi	—	93	I.	II.
Szász Jenő	"	91	—	I.	II.
Szász József	"	93	—	I.	—
Szecsey József	"	93	—	I.	II.
Szedlár Ödön	"	93	—	I.	II.
Szedoglavits Béla	"	92	—	I.	II.
Szegedy Rezső	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Székér Adolf	jogi	93	—	I.	II.
Szelényi Oszkár	orvosi	89	—	I.	II.
Szelletits Sándor	jogi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfelév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Szemler Ferenc	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Szemmelveisz Károly	orvosi	90	—	I.	II.
Szendey Béla	jogi	90	—	I.	—
Szendrődy Károly	orvosi	91	—	I.	II.
Szendrői Gyula	bölcsészeti	93	—	I.	—
Szenes Aladár	jogi	93	—	I.	II.
Szente Miklós	"	90	—	I.	—
Szentgyörgyi Ernő	"	92	—	I.	II.
Szentimrey Gábor, egri	hittani	90	—	I.	II.
Szentiványi Géza	jogi	91	—	—	II.
Szentkirályi Béla	"	93	—	I.	II.
Szentkirályi István	orvosi	92	—	I.	II.
Szentmiklósy Elemér	jogi	91	—	I.	II.
Szentspály Miklós	"	—	89	—	II.
Szepessy Kálmán	"	93	—	I.	II.
Szeremley Gyula	"	—	94	—	II.
Szerényi Károly	bölcsészeti	—	94	—	II.
Szervátzy Imre	orvosi	89	—	I.	II.
Szeszlér Hugó	jogi	91	—	I.	—
Szesztay Zoltán	"	90	—	I.	II.
Szetyey István	"	93	—	I.	II.
Szécsény Ferencz	"	93	—	I.	II.
Szécsén Vilmos	"	92	—	I.	II.
Széchenyi Domonkos gróf	"	93	—	I.	II.
Székács Aladár	"	90	—	I.	—
Székely Antal	"	92	—	I.	II.
Székely Dezső	"	91	—	I.	II.
Székely Géza	"	93	—	I.	II.
Székely Imre	"	90	—	I.	II.
Székely József	"	92	—	—	II.
Székely Kalmán	orvosi	—	93	I.	II.
Székely Lajos	jogi	91	—	I.	II.
Székely Salamon	"	92	—	I.	II.
Székely Zsigmond	orvosi	90	—	I.	II.
Széki Antal	jogi	89	—	I.	—
Széky Gyula	"	—	92	I.	II.
Szell Kálmán	orvosi	90	—	I.	II.
Szell Ödön	jogi	93	—	I.	II.
Szell Sándor	"	90	—	I.	II.
Szép József	orvosi	91	—	I.	II.
Szép László	jogi	90	—	I.	II.
Szévald Oszkár	"	90	—	I.	II.
Sziberth Bernát	"	—	94	—	II.
Sziberth István	"	92	—	I.	II.
Szigethy Antal	"	93	—	I.	II.
Szigethy Lajos	"	93	—	I.	II.
Szigethy László	"	93	—	I.	II.
Szigethy László	orvosi	91	—	I.	II.
Szigeti Gyula	"	90	—	I.	II.
Szilády László	jogi	93	—	I.	I.
Szilágyi Ernő	bölcsészeti	—	94	—	I.
Szilágyi Frigyes	orvosi	89	—	I.	II.
Szilágyi Géza	jogi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Szilágyi Sándor	jogi	90	—	I.	II.
Szilágyi Sándor	"	93	—	I.	—
Szilágyi Tihamér	"	90	—	I.	II.
Szilágyi Viktor	"	91	—	I.	II.
Szili Bernát	"	—	91	I.	—
Szili Sándor	orvosi	90	—	I.	II.
Szilvássy Gusztáv	jogi	93	—	I.	II.
Szirmay József	"	93	—	I.	—
Szirmay Viktor	"	93	—	I.	II.
Szitár Ferencz	"	93	—	I.	II.
Szkalla László	orvosi	92	—	I.	II.
Szkladányi József	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Szlávik Ferencz	orvosi	92	—	I.	II.
Szlávik Imre	jogi	93	—	I.	II.
Szlávy Elemér	"	91	—	I.	II.
Szlávy Pál	"	—	94	—	II.
Szmerтник István, nyitrai	hittani	92	—	I.	II.
Szmetán Ignác	jogi	92	—	I.	II.
Szmiesko Emil	"	93	—	I.	II.
Szmrecsányi Béla	"	92	—	I.	II.
Sznistsák Nándor	"	91	—	I.	II.
Szóbel Dávid	bölcsészeti	93	—	I.	—
Szobonya Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Szokolay Jenő	"	—	94	—	II.
Szokoly Alajos	orvosi	89	—	I.	II.
Szolnoky Lajos	jogi	90	—	I.	—
Szombathely Antal	"	91	—	I.	II.
Szontagh Tibor	"	91	—	I.	II.
Szopkó Dezső	orvosi	91	—	—	II.
Szovják Imre	"	90	—	I.	II.
Szőke Ármin	jogi	91	—	I.	II.
Szőke József	"	—	92	I.	—
Szőke József	"	90	—	I.	II.
Szőke Mihály	"	93	—	I.	II.
Szőllősy Dániel	"	93	—	I.	II.
Szőllősy Oszkár	"	91	—	I.	II.
Szőllősy Zsigmond	"	—	93	I.	II.
Szőrényi Artur	"	89	—	I.	—
Szőrényi Guido	"	92	—	I.	II.
Sztahulyák István	"	93	—	I.	II.
Sztanó Sándor	orvosi	89	—	I.	II.
Sztaresevicz Vladimir	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Sztáncsek Zoltán	"	—	93	I.	II.
Stehló Aladár	jogi	93	—	I.	II.
Szterényi Sándor	"	90	—	I.	II.
Sztojánovits Ödön	"	93	—	I.	II.
Sztojkovits Milán	orvosi	89	—	I.	II.
Sztojsits Vladimir	jogi	93	—	I.	II.
Sztripszky Hyador	bölcsészeti	93	—	I.	—
Szudarovits Ferencz	orvosi	90	—	I.	II.
Szudárevits Benedek	jogi	92	—	I.	II.
Szuh Lőrincz	"	92	—	I.	II.
Szuper Zoltán	"	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Szurmák Rezső	jogi	90	—	I.	II.
Szutrély Barna	orvosi	90	—	I.	II.
Szűsz Nándor	jogi	91	—	I.	II.
Szvoboda Ferencz	"	93	—	I.	II.
Szvoboda Lajos	"	89	—	I.	—
Tabajdi Sándor	orvosi	93	—	I.	II.
Takács Ede	jogi	90	—	—	II.
Takács Elek	"	91	—	I.	II.
Takáts Dénes	"	92	—	I.	II.
Takács János	"	—	—	—	II.
Takáts József	orvosi	90	—	I.	II.
Takáts Lajos	jogi	92	—	I.	—
Takáts Lajos	orvosi	92	—	I.	—
Takáts Rezső	jogi	93	—	I.	II.
Takáts Zoltán	orvosi	92	—	I.	II.
Takó Ferencz	jogi	92	—	I.	II.
Talapkovics Szilárd	"	91	—	I.	II.
Tallián Ödön	"	93	—	I.	II.
Tapavicza György	"	91	—	I.	II.
Tarnay Ivor	"	91	—	I.	II.
Tartler Vilmos	orvosi	93	—	I.	—
Tasnády Imre	jogi	91	—	I.	II.
Tasner Viktor	"	91	—	I.	—
Tatár Béla	"	92	—	I.	II.
Tatity Arkád	"	93	—	I.	II.
Tauber Hugó	"	93	—	I.	II.
Tauber Jakab	"	93	—	I.	II.
Tauffer Béla	"	89	—	I.	—
Tausani József, zengg-modrusi	hittani	91	—	I.	II.
Taussig Izsó	jogi	—	93	I.	II.
Tausz Béla	orvosi	90	—	I.	II.
Tausz Géza	"	93	—	I.	II.
Tauszk Kornél	"	92	—	I.	II.
Tábi József	"	90	—	I.	II.
Tálosiu János	hittani	93	—	I.	II.
Tápay Jenő	jogi	92	—	—	II.
Tárczy László	orvosi	93	—	I.	II.
Tedeschi Hermann	jogi	93	—	I.	II.
Teiner Alfréd	"	93	—	I.	—
Teiner Teodor	"	93	—	I.	II.
Telbisz Imre	"	88	—	I.	—
Temesváry Géza	"	—	93	I.	II.
Temple Rezső	"	91	—	I.	II.
Tengler Jákó	"	92	—	I.	II.
Persztyánszky Gusztáv	"	92	—	I.	II.
Tetzel Lőrincz	"	93	—	I.	II.
Técsy Gyula	"	93	—	I.	II.
Téri Zsigmond	orvosi	92	—	I.	II.
Thaisz Géza	jogi	90	—	I.	—
Thaly Gábor	"	92	—	I.	II.
Thaly Loránd	orvosi	92	—	I.	II.
Thassy Ádám	jogi	92	—	I.	II.
Thassy Béla	orvosi	92	—	I.	—

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Thein Zsigmond	jogi	92	—	I.	II.
Theindl Ferencz	"	93	—	I.	II.
Theodorovics Döme	"	92	—	I.	II.
Thern Sándor	"	93	—	I.	II.
Thébus Béla	orvosi	89	—	I.	II.
Thiering Lajos	"	90	—	I.	II.
Thomka Géza	jogi	90	—	I.	—
Thuránszky Lajos	"	93	—	I.	—
Thurner József	"	—	93	I.	II.
Thury Sándor	"	93	—	I.	II.
Tichy Ferencz	"	93	—	I.	—
Tichy György	"	92	—	I.	II.
Tichy János	"	92	—	I.	II.
Tibanyi Albert	"	90	—	I.	II.
Till Antal	"	—	94	—	II.
Tillmann Béla	hittani	93	—	I.	II.
Timkó Imre	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Timkó László, rozsnyói	hittani	92	—	I.	II.
Tischler Manó	orvosi	92	—	I.	II.
Todor Mátyás	jogi	92	—	I.	II.
Tokavitz Lajos	"	92	—	I.	II.
Toldalagi Samu, gróf, erdélyi	hittani	92	—	I.	II.
Tolnay Lajos	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Tolnay Ödön	jogi	—	93	I.	—
Tomičić Márk	orvosi	90	—	I.	II.
Tomkulják József, szepesi	hittani	92	—	I.	II.
Tompa József	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Topich Gyula	"	92	—	I.	II.
Torday Árpád	orvosi	92	—	I.	II.
Torday János	bölcsészeti	—	94	—	II.
Tormay Dezső	jogi	92	—	I.	II.
Tornóczy Gyula	"	93	—	I.	II.
Toronykőy Albert	"	92	—	I.	—
Tóth Aladár	"	—	93	I.	II.
Tóth Elemér	bölcsészeti	91	—	I.	—
Tóth Emil	orvosi	92	—	I.	II.
Tóth Jenő	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Tóth József	"	93	—	I.	II.
Tóth Kálmán	jogi	91	—	I.	II.
Tóth Mihály	"	—	92	I.	II.
Tóth Miklós	hittani	93	—	I.	II.
Tóth Ödön	orvosi	93	—	I.	II.
Tóth Rezső	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Tóth Sándor	jogi	92	—	—	II.
Tóth Zsigmond	orvosi	92	—	I.	II.
Totola Károly	jogi	92	—	I.	—
Tótvölgyi Elemér	orvosi	91	—	I.	II.
Tökés István	jogi	90	—	I.	—
Tölgyesi Ferencz	"	92	—	I.	II.
Tőreky Gábor	"	92	—	I.	—
Tőreky Géza	"	91	—	I.	II.
Törköly László	"	93	—	I.	II.
Török Andor	"	—	93	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Török Béla	orvosi	89	—	I.	II.
Török Géza	jogi	92	—	I.	II.
Török Géza	"	93	—	I.	II.
Török Gyula	"	93	—	I.	II.
Török József gróf	"	93	—	I.	II.
Török Levente	"	—	94	—	II.
Török Sándor	"	—	94	—	II.
Traub József	"	92	—	I.	II.
Traunfellner Arthur	"	90	—	I.	—
Trautsch Ede	orvosi	90	—	I.	II.
Trebits Gyula	"	—	92	I.	II.
Treszkonyi János	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Trexler Viktor	jogi	92	—	I.	—
Trnovszky Béla	"	91	—	I.	II.
Trojko Béla	"	92	—	I.	II.
Troknya Ferencz	"	93	—	I.	II.
Trshtyenszky Kálmán	"	92	—	I.	II.
Truskovszki Gyula	orvosi	92	—	I.	II.
Truskovszky Jenő	jogi	—	91	I.	II.
Trux Hugó	"	93	—	I.	II.
Tuboly Lajos	"	93	—	I.	II.
Tulkán György	orvosi	89	—	I.	II.
Turánszky József	jogi	93	—	I.	II.
Turczér János	bölcsészeti	93	—	I.	—
Túry Zoltán	jogi	93	—	I.	II.
Turzó Ferencz	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Turzó Iván	jogi	92	—	I.	—
Tutsek Géza	orvosi	91	—	I.	II.
Türk Szilárd	"	93	—	I.	II.
Tüskés Dezső	jogi	90	—	I.	II.
Uhl Gyula	orvosi	89	—	I.	II.
Uhlig Leó	jogi	90	—	I.	II.
Ujfalussy Ernő	"	92	—	I.	—
Ujfalussy Ödön	"	92	—	I.	II.
Ujhelyi Géza	"	92	—	I.	II.
Ujhelyi Imre	"	91	—	I.	II.
Ujlaky Ödön	"	91	—	I.	II.
Ujsághy Géza	bölcsészeti	—	94	—	II.
Ujváry László	jogi	93	—	I.	II.
Ullmann Antal	"	93	—	I.	II.
Ullmann Jenő	"	92	—	I.	II.
Ulrich Ede	hittani	93	—	I.	II.
Ulrich Gyula	orvosi	92	—	I.	II.
Umathum Mihály	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Ungár Jenő	orvosi	90	—	I.	II.
Ungár Pál	jogi	93	—	I.	II.
Unger Kálmán	"	91	—	I.	II.
Urbach Lajos	"	92	—	I.	II.
Urszinyi János	"	91	—	I.	II.
Üdényi Nándor	"	—	90	I.	II.
Vadas Imre	orvosi	91	—	I.	II.
Vadász Ármin	jogi	93	—	I.	II.
Vadász Gábor	"	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Vadász Manó	jogi	93	—	I.	II.
Vajda Géza	orvosi	91	—	I.	II.
Vada Sándor	jogi	93	—	I.	—
Vajner Gusztáv	"	91	—	I.	—
Valach István	"	93	—	I.	II.
Valea Sándor gyulafehérvári	hittani	92	—	I.	II.
Valentin Arthur	jogi	92	—	I.	II.
Valentin Mihály	orvosi	93	—	I.	II.
Valló Albert	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Vancsó Gyula	jogi	—	94	—	II.
Vangyel Tibor	"	92	—	I.	II.
Vanisch Dezső	"	89	—	I.	—
Varga Géza	orvosi	91	—	I.	II.
Varga István	"	93	—	I.	II.
Varga Jenő	jogi	92	—	I.	II.
Varga Károly	bölcsészeti	90	—	I.	—
Varga Lajos	jogi	93	—	I.	II.
Varga Márton	bölcsészeti	93	—	I.	—
Vargha Imre	jogi	93	—	I.	II.
Vargha Jenő	hittani	93	—	I.	II.
Vargha Iván	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Vargha Lajos	"	90	—	I.	II.
Varró János	orvosi	90	—	I.	II.
Vass Károly	jogi	91	—	I.	II.
Vasu Octavián	"	93	—	I.	II.
Vaszary Kálmán	hittani	93	—	I.	II.
Vác János	jogi	93	—	I.	—
Vágner Adolf	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Vágner Andor	jogi	93	—	I.	II.
Vágner István	"	92	—	I.	—
Vágó Lajos	"	93	—	I.	II.
Váli Dezső	orvosi	93	—	I.	II.
Vállas Jenő	jogi	91	—	I.	II.
Vályi Pál	"	93	—	I.	II.
Vámosy György	"	93	—	I.	II.
Váradi János	"	92	—	I.	II.
Várady Miklós	"	91	—	I.	II.
Várhidy Lajos	"	92	—	I.	—
Vásárhelyi József	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Vásárhelyi Lajos	jogi	92	—	I.	—
Vászsits András	"	93	—	I.	II.
Veber Gusztáv	"	89	—	I.	II.
Vecsey József	"	90	—	I.	II.
Veigelsberg Viktor	"	93	—	I.	II.
Veinstein Sámuel	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Velcsov Géza	jogi	91	—	I.	II.
Vellansits Győző	"	92	—	I.	II.
Velik Gyula	"	93	—	I.	II.
Venczell Géza	"	92	—	I.	II.
Venczelly Albert	"	—	94	—	II.
Verebély Tibor	orvosi	92	—	I.	II.
Veress Sándor	jogi	—	94	—	II.
Vermes Nándor	"	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Verner László	jogi	90	—	I.	II.
Vécsey Mátyás	"	92	—	I.	—
Vécsey Tamás	"	92	—	I.	II.
Végh Árpád	"	90	—	I.	II.
Végh Elemér	"	93	—	I.	—
Véghely Aladár	orvosi	91	—	I.	II.
Vénn Béla	jogi	93	—	I.	II.
Vértés Izsó	"	89	—	I.	—
Vértessy Géza	"	92	—	I.	II.
Viczián István	"	92	—	I.	II.
Vida Sándor	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Videky Richárd	orvosi	90	—	I.	II.
Vidor Ferencz	jogi	90	—	I.	II.
Vigyázó Ferencz	"	92	—	I.	II.
Világy Sándor	orvosi	89	—	I.	II.
Világhy Tibor	jogi	93	—	I.	II.
Villányi Béla	orvosi	91	—	I.	II.
Vincze Béla	jogi	93	—	I.	II.
Vincze István	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Virág Gyula	jogi	92	—	I.	II.
Virányi Dezső	"	90	—	I.	—
Virányi Sándor	"	93	—	I.	II.
Virter Ferencz	"	93	—	I.	II.
Viszney Béla	orvosi	90	—	I.	II.
Vitális István	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Vjecha János	hittani	93	—	I.	II.
Vlad Aurél	jogi	93	—	I.	II.
Vladár Lajos	bölcsészeti	90	—	I.	II.
Vladár Viktor	jogi	93	—	I.	II.
Vlád László	hittani	93	—	I.	II.
Voda György	jogi	93	—	I.	—
Vogl Arthur	"	92	—	I.	II.
Vojnits József	"	93	—	I.	II.
Vondrasek József	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Vozáry Miksa	"	91	—	I.	—
Vörös Béla	"	90	—	I.	II.
Vörös Endre	jogi	87	—	I.	—
Vörös Gyula	orvosi	90	—	I.	II.
Vörös Imre	jogi	93	—	I.	II.
Vragassy Lipót	orvosi	93	—	I.	II.
Vrchovszky Károly	"	90	—	I.	II.
Vuculescu Titus	jogi	89	—	—	II.
Vuia Traján	"	93	—	I.	II.
Wachsler Ede	orvosi	93	—	I.	II.
Wachsmann Lipót	"	92	—	I.	II.
Wachter Károly	jogi	93	—	I.	II.
Wagner József	orvosi	89	—	I.	II.
Wagner Károly	jogi	92	—	I.	II.
Wagner Károly	orvosi	89	—	I.	II.
Wahl Adolf	"	90	—	I.	II.
Wahlberg Vilmos	jogi	—	94	—	II.
Waigand József	"	91	—	I.	II.
Waisbecker Gyula	orvosi	92	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Waldapfel Mór	jogi	92	—	I.	II.
Waldmann Benjamin	orvosi	91	—	I.	II.
Walheim Béla	"	92	—	I.	II.
Walkó Rezső	"	91	—	I.	II.
Wallentinyi Dezső	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Wallner Antal	orvosi	90	—	I.	II.
Walter Arthur	jogi	87	—	I.	—
Wagner Ödön	"	92	—	I.	II.
Weichhart Kálmán	"	93	—	I.	—
Weichart Ödön	orvosi	89	—	I.	II.
Weil Samu	jogi	92	—	I.	—
Wein Dezső	orvosi	92	—	I.	II.
Weinberger Benedek	jogi	92	—	I.	II.
Weinberger Jakab	orvosi	90	—	I.	II.
Weinberger Rezső	jogi	92	—	I.	II.
Weinberger Samu	"	93	—	I.	II.
Weinberger Sándor	"	93	—	I.	II.
Weinek Károly	"	91	—	I.	II.
Weiner Emil	orvosi	93	—	I.	II.
Weiner István	jogi	93	—	I.	II.
Weiner Lajos	jogi	—	94	—	II.
Weiner Márk	orvosi	89	—	I.	II.
Weiner Miksa	"	89	—	I.	II.
Weinerth Dávid	jogi	92	—	I.	II.
Weinstein Nándor	orvosi	92	—	I.	II.
Weinstein Ernő	"	91	—	I.	II.
Weinstock Herman	"	93	—	I.	II.
Weisz Aladár	jogi	93	—	I.	II.
Weisz Albert	orvosi	91	—	I.	II.
Weisz Áron	"	92	—	I.	—
Weisz Bernát	jogi	93	—	I.	II.
Weisz Bernát	orvosi	92	—	I.	II.
Weisz Béla	jogi	93	—	I.	II.
Weisz Elek	"	92	—	I.	II.
Weisz Elemér	"	90	—	I.	II.
Weisz Ferencz	orvosi	88	—	I.	II.
Weisz Frigyes	jogi	90	—	I.	II.
Weisz Frigyes	"	93	—	I.	II.
Weisz Géza	"	90	—	I.	II.
Weisz Géza	orvosi	90	—	I.	II.
Weisz Gyula	jogi	93	—	I.	II.
Weisz Herman	orvosi	93	—	I.	II.
Weisz Jakab	"	89	—	I.	II.
Weisz Jenő	jogi	92	—	I.	II.
Weisz Lajos	"	90	—	I.	II.
Weisz Lajos	"	91	—	I.	II.
Weisz Lajos	orvosi	88	—	I.	II.
Weisz Lipót	jogi	—	92	I.	II.
Weisz Manó	"	91	—	I.	II.
Weisz Mihály	"	91	—	I.	—
Weisz Miksa	orvosi	92	—	I.	II.
Weisz Miksa	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Weisz Mór	jogi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás idejé		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Weisz Samu	jogi	92	—	I.	II.
Weisz Samu	orvosi	92	—	I.	II.
Weisz Sándor	jogi	93	—	I.	II.
Weisz Sándor	"	91	—	I.	II.
Weisz Sándor	"	89	—	I.	—
Weisz Vilmos	orvosi	89	—	I.	II.
Weiszberger Ábrahám	"	90	—	I.	II.
Weiszberger Béla	jogi	—	91	I.	II.
Weiszburg Gyula	"	—	94	—	II.
Weiszhaus Géza	"	93	—	I.	—
Weizkopf Arthur	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Weizkopf József	jogi	93	—	I.	II.
Weizmann Károly	"	—	94	—	II.
Weizmayer Ödön	"	90	—	I.	II.
Weitzenfeld Gáspár	"	93	—	I.	II.
Weitzenfeld Henrik	"	90	—	I.	—
Weldin Károly	"	93	—	I.	II.
Weliacha Károly	"	92	—	I.	—
Welker Rezső	"	—	93	I.	II.
Wellesz Gyula	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Wellmann Rezső	"	—	92	I.	II.
Weltner Oszkár	jogi	90	—	I.	—
Wenczel Árpád	"	91	—	I.	II.
Werner Mór	orvosi	—	90	I.	II.
Wertheimer Gábor	jogi	—	94	—	II.
Wertheimer Hugó	"	—	92	I.	II.
Wessely Manó	"	93	—	I.	II.
Wester Kálmán	"	—	94	—	II.
Weszely Béla	bölcsészeti	93	—	I.	—
Wetzel Ernő	jogi	93	—	I.	II.
Wetzberg Lipót	"	93	—	I.	II.
Wéber Pál	orvosi	93	—	I.	II.
Widder Adolf	"	93	—	I.	II.
Widder Andor	jogi	92	—	I.	II.
Widder Bertalan	orvosi	91	—	I.	II.
Wieber Jakab	bölcsészeti	92	—	I.	II.
Wiedermann Elemér	orvosi	90	—	I.	II.
Wiener Emil	jogi	93	—	I.	—
Wiener József	"	90	—	I.	—
Wiener Károly	"	91	—	I.	II.
Wiesinger Károly	bölcsészeti	92	—	I.	—
Wiesner Henrik	"	91	—	I.	II.
Wigh János	jogi	93	—	I.	II.
Wigner József	orvosi	90	—	I.	II.
Wilczek Frigyes gróf	jogi	92	—	I.	II.
Wilczek Vilmos gróf	"	—	92	I.	II.
Wildmann Dávid	orvosi	—	93	I.	II.
Wildner Ödön	jogi	92	—	I.	II.
Windisch Ödön	orvosi	92	—	I.	II.
Winkler Béla	"	93	—	I.	II.
Winkler Jenő	"	93	—	I.	II.
Winkler Károly	orvosi	89	—	I.	II.
Winternitz Miksa	"	90	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktátás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Winterstein Ede	jogi	92	—	I.	II.
Wintner Sámuel	"	—	93	I.	II.
Wippler Emil	"	92	—	I.	II.
Wissnyey Gyula	"	93	—	I.	II.
Wittchen Lajos	"	92	—	I.	II.
Wittinger Gyula	"	92	—	I.	II.
Witz Adolf	orvosi	89	—	I.	II.
Wladár Gyula	jogi	91	—	I.	II.
Wohl Aladár	"	91	—	I.	II.
Wohl Márkus	"	—	94	—	II.
Wojewodszky Géza	"	93	—	I.	II.
Wolf Andor	"	93	—	I.	—
Wolf Lipót	"	—	93	I.	II.
Wolff Nándor	"	92	—	I.	II.
Wolheimer Áron	"	91	—	I.	II.
Wollheimer Gerzson	orvosi	92	—	I.	II.
Wolk Salamon	jogi	92	—	I.	II.
Wolkenberg Béla	orvosi	—	94	—	II.
Wollanka József	bölcsészeti	93	—	I.	II.
Wollner Samu	orvosi	91	—	I.	II.
Wonaszek Adolf	bölcsészeti	89	—	I.	—
Wuít Lyubomir	jogi	93	—	I.	II.
Wurmhörger Gyula	"	90	—	I.	II.
Zachar Gusztáv	bölcsészeti	—	94	—	II.
Zachar Kálmán	jogi	91	—	I.	II.
Zacharia Oktáv	"	91	—	I.	—
Zachár Gyula	"	—	94	—	II.
Zagoda Ferencz, zágrábi	hittani	92	—	I.	II.
Zaida Arnold	jogi	—	93	I.	II.
Zakariás József	orvosi	99	—	I.	II.
Zanbauer Ágoston	jogi	91	—	I.	II.
Zathureczky Kálmán	"	91	—	I.	—
Zavisics Milos	orvosi	92	—	I.	II.
Záborszky István	"	92	—	I.	II.
Zboray Béla	"	90	—	I.	II.
Zechmeister Alajos	jogi	91	—	I.	II.
Zeilendorf Dezső	orvosi	90	—	I.	II.
Zeitler Sándor	jogi	92	—	I.	II.
Zelei Imre	"	93	—	I.	—
Zeller Elek	"	91	—	I.	—
Zichy Iván	"	93	—	I.	II.
Ziegler Ferencz	"	91	—	I.	II.
Zilzer Arnold	orvosi	90	—	I.	II.
Zimay Károly	jogi	93	—	I.	II.
Zimányi Miklós	"	91	—	I.	II.
Zimburg Arthur	"	93	—	I.	II.
Zimmermann Kálmán	"	93	—	I.	II.
Zimmermann Károly	orvosi	92	—	I.	II.
Zimmermann Vilmos	"	92	—	I.	II.
Zirkelbach Antal	"	89	—	I.	II.
Zitkovszky Béla	jogi	92	—	I.	II.
Zloczky Miklós	bölcsészeti	91	—	I.	II.
Zoltán Menyhért	jogi	93	—	I.	II.

N é v	K a r	Beiktatás ideje		Tanfélév	
		téli	nyári		
		s z a k			
Zólyomi Lajos	jogi	90	—	I.	II.
Zombory Kálmán	"	93	—	I	II.
Zubor Andor	"	92	—	I.	II.
Zubriczky Alfréd, esztergomi	hittani	90	—	I.	II.
Zuckermann Miksa	jogi	90	—	I.	II.
Zugravu Miklós, lugosi	hittani	91	—	I.	II
Zukmann Ármin	jogi	93	—	I.	II.
Zukmann Mór	orvosi	90	—	I.	II
Züsz Izidor	jogi	92	—	I.	II.
Zwillinger Ferencz	"	93	—	I.	II.
Zseltvay János	"	93	—	I.	II
Zsitvay Géza	"	91	—	I.	II.
Zsivánovits Mihály	"	88	—	I	II.
Zsobrák János	"	93	—	I.	II.

Rendkívüli hallgatók:

N é v	Kar	Tanfélév	N é v	Kar	Tanfélév
Aigner Adolf	jogi	— II.	Ehrlich Géza	orvosi	I. —
Andriska Gusztáv . . .	"	I. II.	Eisenbach Gyula . . .	jogi	I. —
Antal János dr.	orvosi	I. —	Ernyei Lipót	orvosi	I. —
Argauer Kornél	jogi	— II.	Erődi Ernő	böles.	I. —
Arnstein Sándor	orvosi	I. —	Fábry Károly	"	I. II.
Árkaý Dezső	jogi	— II.	Fái József	jogi	I. II.
Baer Oszkár	"	— II.	Fánglester István . . .	"	— II.
Bagly Zsigmond	"	— II.	Feldstein Armin	"	I. II.
Bajusz Károly	"	I. —	Fenyvesi József	"	I. —
Baka Endre	"	I. —	Fischer Márk	"	I. —
Balla Sámuel	"	I. —	Fischl Manó tr.	orvosi	— II.
Banovszky Géza	"	— II.	Flatsker Bertalan	hitt.	I. —
Bartalits Aladár	"	I. II.	Flórisch Áron	orvosi	I. II.
Bartushek Károly	"	I. II.	Frank Sándor	jogi	I. II.
Bauer Ágoston	"	I. II.	Frey Károly	"	I. —
Bárczy Barna	"	I. —	Frieder Albert	böles.	I. —
Beck Gyula	"	— II.	Friedländer Pál	orvosi	— II.
Benedek Lajos	"	I. II.	Fritz Oszkár	jogi	I. —
Benedikt Vilmos tr. . . .	orvosi	I. —	Galambos Ede	"	I. II.
Benesch Ferencz	jogi	I. —	Gans Gyula	"	I. II.
Bereczky László	"	I. II.	Garay Alajos	"	— II.
Berencsy Károly	"	— II.	Gerengay Gusztáv	"	I. II.
Berger Ferencz tr.	orvosi	— II.	Gergely Sándor	"	I. —
Bergl Mózes tr.	"	I. —	Ghimesy Zsigmond	"	I. —
BéndeK Árpád	jogi	I. —	Glück Géza	"	I. II.
Biasini Ferencz tr.	orvosi	I. —	Gold Győző	"	— II.
Bitskey Gábor	jogi	I. II.	Goreczky Gyula	"	I. —
Boda Gábor	"	I. II.	Gócs Antal	jogi	— II.
Böhm Izidor	orvosi	I. —	Gönczy Béla	orvosi	— II.
Bröder Gyula	jogi	I. II.	Görögh Joachim	jogi	— II.
Buda Rezső	"	I. II.	Gregrovich József	"	I. II.
Budai Emil	orvosi	I. II.	Greiter Antal	orvosi	— II.
Cinta Mihály	jogi	I. II.	Grüner Lipót	"	I. —
Csegezy Gyula	"	I. II.	Grünhut Ede	böles.	I. —
Cselkó József	"	I. II.	Grünstein Adolf tr.	orvosi	— II.
Csermendy József	"	I. II.	Gschventner Ödön	jogi	I. —
Csiba János	"	I. —	Guttmann Oszkár	"	I. II.
Csillag Ábris	orvosi	I. —	Gyárfás Zsigmond	"	— II.
Czakó Zsigmond	"	I. —	Gyulay Aladár	"	I. II.
Czeglédy István	böles.	I. II.	Hafner József	"	I. II.
Czettler Gyula	"	I. —	Halász Gyula	"	— II.
Danó Gyula	jogi	I. II.	Hallosy Imre	"	I. II.
Darvas Vilmos	böles.	— II.	Haluska Lajos	"	I. II.
Deák Jenő	orvosi	— II.	Hank Olivér	"	I. II.
Deutsch Adolf	jogi	I. —	Hausvirth József	orvosi	— II.
Deutsch Emil	"	I. —	Hell Aladár	"	I. —
Décsy Mihály	"	I. II.	Herskovics Ignác	"	— II.
Diettrich Antal	"	I. II.	Hertelendy Pál	jogi	I. II.
Dobl Tivadar	"	I. II.	Heuthaler György	"	I. —
Dobrovics János	"	I. II.	Hilbert Béla	"	I. II.
Dobsa Imre	"	I. —	Hirsch Jakab	"	I. II.
Dworák Károly	jogi	I. II.	Hirschl Hermann	orvosi	I. —

N é v	Kar	Tanfélév	N é v	Kar	Tanfélév
Hirschler Gyula . .	jogi	I. II.	Láng Samu . . .	jogi	I. II.
Hofhauser Géza . .	jogi	I. II.	Lángh Frigyes tr.	orv.	— II.
Hofhauser István .	orv.	I. II.	Lehótzky Ferenc .	jogi	I. II.
Horatsek Rezső . .	jogi	I. —	Lelkes János . . .	"	— II.
Horvay Róbert . .	bölc.	I. —	Lescheditzky János	orv.	— II.
Horváth Ferenc . .	jogi	I. II.	Lindwurm János .	jogi	I. —
Horváth Károly . .	"	I. II.	Liptay Emil . . .	"	I. II.
Höffler Róbert . .	"	I. —	Lovászy Nándor .	"	— II.
Hölczl Károly . . .	"	— II.	Lövien Isidor . .	"	— II.
Hrabár Kyrosz . . .	"	I. II.	Lubik Imre	"	— II.
Hutflész Ármánd . .	"	I. II.	Majba Vilmos . . .	bölc.	I. —
Hüttl Ernő	bölc.	I. —	Mandl Ármán tr. .	"	I. —
Ipper Rezső	"	I. II.	Margocsy Gusztáv .	jogi	I. II.
Jaminski László . .	jogi	I. —	Marschall Béla . .	"	I. II.
Jankovich Aladár .	"	I. —	Marton Márton . .	orv.	— II.
Janovics Pál	"	I. —	Mauksch Gyula . .	bölc.	I. —
Jeney Aladár	orv.	I. —	Márián Lajos . . .	jogi	I. —
Jordán Géza	jogi	— II.	Meggyesy István .	"	I. II.
Jovits Antal báró .	"	— II.	Menner Gusztáv .	"	I. —
Katona László . . .	orv.	I. —	Méhes János . . .	"	I. II.
Kádár Árpád	jogi	— II.	Mészáros Lajos . .	orv.	— II.
Kemény János . . .	"	I. II.	Mészáros Simon . .	jogi	— II.
Kempf Kálmán . . .	"	I. —	Miletz József . . .	"	I. —
Keppich Jakab . . .	orv.	I. II.	Minye József . . .	"	I. —
Kertész János	"	— II.	Mircs Szvetozár . .	bölc.	I. —
Kertész Ödön	jogi	I. —	Móricz Géza	jogi	— II.
Kégl Henrik	"	I. —	Müller Lajos	"	I. II.
Kimpán Károly . . .	"	I. II.	Nagy Dániel	"	— II.
Kiss István	orv.	— II.	Nagy István	"	I. II.
Klein Gyula	jogi	I. II.	Nagy Miklós	"	I. —
Klosz Antal	"	— II.	Nagy Sándor	"	I. II.
Kniesner Ágost . . .	bölc.	I. II.	Nagy Tihamér . . .	"	— II.
Knotz Ignác	jogi	I. II.	Neufeld Gyula . . .	orv.	I. II.
Kobsin Lajos	"	I. II.	Nicora János	jogi	I. —
Kohn Ignác	"	— II.	Novakovits Isidor .	bölc.	I. —
Kollár Vilmos	bölc.	— II.	Nyárády Béla	jogi	— II.
Konop Frigyes	jogi	I. —	Nyáry János	"	I. II.
Kovács Gyula tr. . .	bölc.	I. —	Orosz Lajos	"	I. —
König József	jogi	I. —	Papp László	"	I. II.
Könye Imre	"	I. II.	Papp Rezső	"	I. II.
Körös Lajos	orv.	I. —	Parthényi László . .	"	I. II.
Kracsmayer József .	jogi	I. II.	Patyi Kamill	hittan.	I. II.
Kralován István . .	"	I. —	Perlmüller Alf tr. .	jogi	I. —
Krepelka Béla	orv.	— II.	Peyer József	"	I. II.
Krausz Mór	jogi	I. —	Pétery Antal	"	I. II.
Kristóffy Kálmán . .	"	I. —	Pfüger Károly . . .	"	I. —
Kritza István	"	I. —	Philippovich István	"	I. —
Kritza István	bölc.	I. II.	Pietrasewszky Káz.	"	I. II.
Krkos Lajos	jogi	I. —	Pillmayer Ignác . .	"	I. —
Kropanek Károly . .	"	— II.	Piringer Lajos . . .	"	I. —
Kulcsár Ferencz . . .	"	I. —	Pisch Paskál	hittan.	I. —
Kultsár József	"	I. —	Planitska Géza . . .	jogi	I. —
Kuzmann Ernő	"	I. —	Pogány Béla	"	I. II.
Kühn Károly	jogi	I. II.	Politzer Arnold . . .	"	I. II.
Lakner Géza	"	— II.	Ponauer Kálmán . .	"	— II.

N é v	Kar	Tanfélév	N é v	Kar	Tanfélév
Popovich Gyula	jogi	I. II.	Sürger Bertalan	jogi	I. II.
Proschinger Sándor	"	I. —	Swoboda Ferencz	"	I. II.
Pustl Adolf	"	I. —	Szabados Árpád	"	I. II.
Putzkaller Kálmán	"	— II.	Szathmári Imre	orv.	I. —
Quikker Mihály	"	I. II.	Szelecsényi Ernő	jogi	I. —
Radvány Ödön	"	I. —	Szepessy Szaniszló	"	I. II.
Radojcsevics Dusan	"	I. —	Szécsy István	bölc.	— II.
Rajmann Kálmán	orv.	— II.	Szilágyi Mihály	jogi	I. —
Rajzó József	jogi	I. II.	Szilberleitner Béla	"	I. II.
Rauschburg Pál	orv.	I. —	Szily Kálmán	bölc.	I. II.
Reich Sámuel	bölc.	I. —	Szláwnits György	jogi	I. —
Reiner Zsigmond	jogi	I. —	Szold József	orv.	I. —
Reisch Emil	"	I. II.	Szücs Miklós	bölc.	I. —
Réty Menotti	"	I. —	Takács Elek	jogi	I. II.
Révész Dávid	"	I. —	Tanka Samú	"	— II.
Richtmann József	"	I. —	Tassy József	orv.	— II.
Riedl Nándor	"	I. —	Thury István	jogi	I. —
Rimbás Sándor	"	— II.	Tichy Zoltán	orv.	— II.
Robítsek Gyula	"	I. II.	Ticsinszky Károly	jogi	I. —
Rony Mihály	"	I. II.	Tinayre Endre	bölc.	I. —
Rosenberg Vilmos	bölc.	I. II.	Tóth Gyula	jogi	I. II.
Rosenzweig Manó	jogi	I. —	Turesányi László tr.	orv.	— II.
Rosner Zsigmond	"	— II.	Turtyányi Béla	jogi	I. —
Rossnagl Alajos	"	I. —	Unger László	"	— II.
Roth Árpád	"	I. II.	Vargha István	"	I. II.
Salamon Henrik	orv.	I. —	Varju Elemér	bölc.	I. —
Sárközy Zsigmond	jogi	I. II.	Várkonyi István	jogi	I. II.
Schaller Ervin	"	I. II.	Végh János tr.	orv.	— II.
Schicker Oszkár	"	I. II.	Viola Vilmos	"	— II.
Schilberszky Károly	bölc.	— II.	Voggenhuber Fer.	jogi	— II.
Schmidt Jakab	jogi	— II.	Waigand Károly	"	I. —
Schönstein József	"	I. —	Waldapfel János	bölc.	I. II.
Schönwald Mór	orvosi	I. II.	Waliczky Pál	jogi	— II.
Silberberg Ignác	jogi	I. —	Wehrmann Géza	"	I. II.
Simon Vilmos	"	I. —	Weigl Károly	"	I. II.
Sipos Imre	"	I. II.	Weisz Ede	orv.	I. II.
Solyomossy László	"	— II.	Weisz Lajos	jogi	I. —
Somogyi László	"	I. —	Weitner Béla	"	I. II.
Sonnenfeld Miksa	"	I. —	Winter Sándor	"	I. —
Soós Elemér	"	I. II.	Wohlmuth Sándor	"	I. II.
Stadler Géza	"	I. II.	Wolf Henrik	"	I. —
Steiner Miksa tr.	orv.	I. II.	Zanella Rikárd	bölc.	I. II.
Straub Gyula	"	I. —	Zikéli Ernő	jogi	I. —
Sugár Farkas	jogi	I. —	Zwicker Ferencz	"	I. II.
Sümegei Lázár	"	I. II.			

Gyógyszerészetten-hallgatók.

N é v	Tan- folyam	Tanfélév	N é v	Tan- folyam	Tanfélév
Albert Rezső	I.	I. II.	Jets Kálmán	I.	I. —
Atmássy József . . .	II.	I. II.	Junga Béla	II.	I. II.
Ádám Pál	I.	I. II.	Katona István . . .	II.	I. II.
Balassa Kornél . . .	I.	— II.	Kelecsényi Ferencz	I.	I. II.
Barsi Ernő	II.	I. II.	Kertész Gyula . . .	II.	I. II.
Bartha Miklós	I.	I. II.	Keszler Gyula . . .	II.	I. II.
Bauer Károly	II.	I. II.	Király János	I.	I. II.
Bayer Vilmos	I.	I. —	Kiss Lajos	II.	I. II.
Bene Ferencz	I.	I. II.	Kolbay Alajos . . .	II.	I. II.
Bene Vincze	I.	I. II.	Kottán György . . .	I.	I. II.
Benes Gyula	II.	I. II.	Körös Lajos	II.	— II.
Bernát Miklós	I.	I. II.	Krausz Elemér. . . .	II.	I. II.
Bichler Gyula	I.	I. II.	Kránczly Ferencz . .	II.	I. II.
Bieliczky Károly . . .	II.	I. II.	Krebs Gyula	II.	I. II.
Bobik Károly	I.	I. II.	Kreusler Benő	II.	I. II.
Boldizsár Imre	I.	I. II.	Kréva Benő	I.	I. II.
Bolemán László . . .	II.	I. II.	Krémer Gyula	II.	I. II.
Braun József	I.	I. II.	Ladányi Kálmán . . .	II.	I. II.
Csanády Kálmán . . .	II.	I. II.	Lamberg Károly . . .	II.	— II.
Csapkay Gyula	I.	I. II.	Lax Darius	I.	I. II.
Cseh Rezső	I.	I. II.	László Lajos	II.	— II.
Csigaházy József. . .	I.	I. II.	Lázár József	II.	I. II.
Csincsák Béla	II.	I. II.	Löwy Lajos	II.	I. —
Donáth József	II.	I. II.	Lukáts Lajos	II.	I. II.
Dubniczky Géza . . .	I.	I. II.	Ledig Árpád	I.	I. II.
Emszt Kálmán	II.	I. II.	Leszkovác Miletá . .	I.	I. II.
Ernyei Ödön	I.	I. II.	Mauksinszky Antal	I.	I. II.
Énekes Barna	II.	I. II.	May Aladár	I.	I. II.
Farkas István	II.	I. II.	Mátray Gusztáv . . .	II.	I. —
Ferentzy Sándor . . .	I.	I. II.	Meisels Manó	II.	I. II.
Fényes László	I.	I. II.	Michl Géza	II.	I. II.
Galló Samú	I.	I. II.	Milloss Kornél	II.	I. II.
Gallus Jenő	II.	I. II.	Mintsek Géza	I.	I. II.
Gábris Jenő	I.	I. II.	Molcsányi Pál	I.	I. II.
Geffert Dezső	I.	I. II.	Murin Árpád	I.	I. II.
Gödény Sándor	I.	I. II.	Nagy Imre	I.	I. II.
Göllner Hugó	II.	I. II.	Nagy Kálmán	I.	I. II.
Gruics Mihály	II.	I. —	Okolicsányi Béla . . .	II.	I. II.
Gunsberger Isidor . .	I.	I. II.	Osgyáni József	II.	— II.
Gyenge Victor	I.	— II.	Paál Géza	I.	— II.
Hacsko Lajos	II.	I. II.	Pataki János	II.	— II.
Hafner Ernő	I.	I. II.	Pekker István	II.	— II.
Hajnal József	I.	I. II.	Petrovics János . . .	II.	— II.
Halász István	I.	I. II.	Pocsatkó Géza	II.	I. II.
Herbst Béla	I.	I. II.	Podhiaczky István . .	I.	I. II.
Hinffner Jenő	II.	I. II.	Posgay Andor	I.	I. II.
Holdi Kálmán	II.	I. II.	Pray Valér	II.	I. —
Hrabovszky Rezső . .	II.	I. —	Prokecz Károly	I.	I. —
Huszár Károly	I.	I. II.	Rábl Jenő	II.	I. II.
Huszár Lajos	II.	I. II.	Reiter Ede	II.	I. II.
Jamniczky Dénes . . .	I.	I. —	Rétay János	II.	I. II.
Jankó Gyula	II.	I. II.	Réthy Sándor	I.	I. II.

N é v	Tan- folyam	Tan- félév	N é v	Tan- folyam	Tan- félév
Richter Gedeon . .	I.	I. II.	Telkessy Ödön . . .	I.	I. II.
Rosenfeld Miklós .	I.	I. II.	Toperczer Nándor .	I.	I. II.
Rozsnyay József . .	I.	I. II.	Turcsányi Lajos . .	II.	— II.
Saad József	II.	I. II.	Török Gyula	I.	I. II.
Saághy Ákos	II.	I. II.	Uhrin Vincze	II.	I. II.
Schmiedlechner K.	I.	I. II.	Vasváry Béla	I.	I. II.
Schmör Kornél . .	I.	I. II.	Veszprémi Arnold.	II.	I. II.
Schulek Gyula . . .	I.	I. II.	Vimmer Jenő	I.	I. II.
Skodnik Hugó	II.	I. II.	Viola Lajos	I.	I. II.
Simonich Dezső . . .	I.	— II.	Visztresil Todor . .	I.	I. II.
Solymosy János . . .	II.	I. —	Vogl Sándor	II.	I. II.
Stern Miksa	II.	I. II.	Weinberger Jenő . .	II.	I. II.
Stoczek Bruno	I.	I. II.	Weszelszky Gyula .	I.	I. II.
Szamosy Gyula	II.	I. —	Wieland Gyula . . .	II.	I. II.
Szegő László	II.	I. II.	Windisch Richárd .	II.	I. II.
Szloboda János	I.	I. II.	Zelényi István	II.	I. II.
Sztanik József	II.	I. II.	Zipser Sándor	I.	I. II.
Szücs Sándor	II.	I. II.	Zygmondowicz Géza	I.	— II.
Taub Ernő	II.	I. II.			

TÁBLÁS KIMUTATÁSA

az 189³/₄. tanévben beiratkozott egyetemi hallgatóknak.

I. félév.

Tanszak	A hallgatók száma		Vallásukra nézve							Születésökre nézve					
	Rendes	Rendkívüli	Róm. kath.	Gör. kath.	Görög keleti	Ágost. hitv.	Helv. hitv.	Unitárius	Anglikán	Izrael. vall.	Magyarorsz.	Horvát-szlavon-országi	A monar. többi tartományaiból	Más államokból	Összesen
Hittudom. kar	85	3	65	23	—	—	—	—	—	—	81	6	1	—	88
Jogtudom. "	2140	186	1101	51	86	195	258	8	—	627	2301	6	15	4	2326
Orvostud. "	840	28	236	10	11	72	68	3	—	463	847	7	12	2	868
Bölcsészeti "	331	26	172	9	19	56	42	1	—	58	353	1	2	1	357
Összesen .	3396	243	1574	93	116	323	368	12	—	1153	3582	20	30	7	3639
Gyógyszer. { I. hallgató	—	67	—	2	1	9	11	—	—	10	66	—	1	—	67
{ II. Szülésznők	—	66	—	—	3	7	8	—	—	9	65	—	1	—	66
	—	120	74	4	—	10	16	—	—	16	118	—	2	—	120
Mindössze .															3892

A kimutatott rendes hallgatók között beiktatva lett: hittanhallgató 35, joghallgató 813, orvostanhallgató 209, bölcsészettanhallgató 123. Összesen 1180.

II. félév.

Tanszak	A hallgatók száma		Vallásukra nézve							Születésökre nézve					
	Rendes	Rendkívüli	Róm. kath.	Gör. kath.	Görög keleti	Ágost. hitv.	Helv. hitv.	Unitárius	Anglikán	Izraelita	Magyarorsz.	Horvát-szlavon-országi	A monar. többi tartományaiból	Más államokból	Összesen
Hittudom. kar	84	1	62	23	—	—	—	—	—	—	78	6	1	—	85
Jogtudom. kar	1891	156	963	31	90	170	233	8	—	552	2022	9	13	3	2047
Orvostud. kar	813	32	232	9	11	78	69	3	—	443	826	6	12	1	845
Bölcsészeti kar	314	15	167	10	14	54	36	—	—	48	326	1	2	—	329
Összesen .	3102	204	1424	73	115	302	338	11	—	1043	3252	22	28	4	3306
Gyógyszer. { I. hallgató	67	67	34	3	1	8	10	1	—	10	65	1	1	—	67
{ II. Szülésznők	—	63	36	—	2	5	11	—	—	9	62	—	1	—	63
	—	56	32	—	—	6	8	—	—	10	55	—	1	—	56
Mindössze .															3492

A kimutatott rendes hallgatók között beiktatva lett: hittanhallgató 1, joghallgató 97, orvostanhallgató 7, bölcsészettanhallgató 22; összesen: 127.

EGYETEMI ALAPÍTVÁNYOK.

I. Általános egyetemi alapítványok.

1. LAUBHAIMER-PRAY-FILLINGER-féle alapítvány. Alapítói: néhai Pray György kanonok és egyetemi könyvtárnok, ki 1801. kelt végrendeletében 300 váltó forintot hagyott szegény beteg katolikus egyetemi tanulóknak gyógyszerekre. Ezekhez járult 1844. Fillinger Lipót egyetemi hittani tanár 175 váltó forintja. Ugyanezen czélből dr. Laubhaimer Ferencz hittankari rendes tanár, rectoróságának emlékeül 525 frttal öregbíté. Az összes alapítvány jelenleg 1400 forint osztrák értékben. Kezeli az egyetemi pénztár. Az adományozás az egyetem nagyságos rectorát illeti.

2. PASQUICH JÁNOS, egyetemi csillagász és tanár alapítványa, ki 1829. évi végrendeletében, rokonai halála után az egyetemnek 8000 váltó forintot hagyott tudományos czélokra, mely összeg 1848. az egyetem birtokába jutván, kamatai a legközelebbi évtizedben az egyetemi könyvtár gyarapítására fordíttatni javasoltattak; de ezen indítvány felsőbb helyen jóvá nem hagyatván, a kamatok a tőkéhez adattak, mi által az alapítvány tetemesen öregbült. Az 1863-ik évtől kezdve, az egyetemi tanácsnak legfelsőbb helyen jóváhagyott javaslata szerint, kamatai az egyetemi ifjúság számára hirdetett pályakérdések jutalomdíjaira fordíttatnak. Jelen állása 19.900 frt o. é. Kezeltetik az egyetemi pénztár által.

3. SZITÁNYI MÓRICZ-féle alapítvány; — kinek örökösei atyjok emlékezetére 10.000 p. frtnyi alapítványt tettek, melynek évi tiszta jövedelmének fele 1870 november 1-jétől a magyar tudományegyetemet örök időre oly módon illeti, hogy itten tanuló szegény szorgalmas magyar ifjú felsegítésére vallaskülönbség nélkül fordíttassék. A nevezést a család eszközi. A másik fele a magyar akadémiát a kezeléssel együtt illeti.

4. *Beiktatási-díjalap*, az egyetemi tanulók által, 1863. évig fizetett és tőkésített beiktatási díjakból keletkezett; kamatai és a jövőben

fizetendő díjak legfelsőbb rendeletnél fogva részben az egyetemi könyvtár gyarapítására, részben a felmerülő szükségletekhez képest évenként az egyes karok által kijelölendő egyetemi közczélokra, hozzájárulásokhoz mért arányban, fordítandók. A tőke állása 11.450 frt. o. é. Kezeli a nagyságos rector felügyelete alatt álló egyetemi pénztár.

5. SCHOPPER GYÓRGY, rozsnyói püspök s egyetemi volt hittanár, azon alkalmából, midőn Ő cs. és apost. kir. Felsője 1865. évi június hó 9-én a m. kir. egyetemet legmagasabb látogatásával szerencsétlété, egy 950 o. é. frtból álló alapítványt tett, melynek évi kamatai a karok sorrende szerint évenként a legszorgalmasabb s jó magaviseletű egyetemi rendes hallgató jutalmazására fordíttatnak. A nevezés a hittani kart illeti. Kezeltetik a nagyságos rector felügyelete alatt álló egyetemi pénztár által.

6. Budapest főváros törvényhatóságának a budapesti királyi tudomány-egyetem ujjaalakíttatásának 1880. évi május hó 13-án ünnepelt százados évfordulója alkalmából évenként 1.000 frtból álló alapítványa. Ebből 900 frt ösztöndíjakra és 100 frt két böles. kari pályadíjra fordíttatik.

7. BITA DEZSŐ, hitdoctör, sz. Benedekrendi áldozár és hittud. tanár, rectora, az egyetem első alapításának 250-ik és ujjaalakíttatásának 105. évfordulója alkalmából 1885. május 13-án 5% kamatozó 1.050 frtból álló alapítványt tett, melynek kamataiban minden évben felváltva a karok sorrende szerint oly rendes hallgatók részesülnek, kik szorgalom és jó viselet tekintetében kitűnnek. A nevezés a hittud. kart, midőn a díj ezen kar hallgatóinak jár, az egyetemi tanácsot, a kezelés pedig a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

8. NÉHAI RÖKK SZILÁRD, bpesti polgár, volt fővárosi képviselő, még életében egy lepecsételt csomagot — mely halála esetén volt felbontandó — adott át az egyetemi tanácsnak, mely 33.250 frtnyi tőkét tartalmazott és a csatolt 1876 május 20-án kelt alapítólevele értelmében a kamatok ezen egyetemen beirt szorgalmas, jó viseletű, szegény sorsu jog-, orvos- és bölesészethallgatók számára ösztöndíjkép fordítandók. Kezelése a rectori pénztárt illeti. Az ösztöndíjakra való jelölés a karok, az adományozás az egyetemi tanács által történik.

9. NÉHAI SENGER KATALIN, bpesti úrhölgy tízezer frtot hagyományozott ezen kir. tud.-egyetemnek oly czélból, hogy annak évi kamatai egy-egy a jog- és államtudományi és az orvosi karok által kitüzendő pályamunkák jutalmazására fordítandók. Az alapítvány jelenlegi állása 11.250 forint. Kezelése a rectori pénztárt, az adományozás a karokat illeti.

10. SCHULEK VILMOS, a szemészet ny. r. tanára, ezen egyetem volt rectora, ezen viselt méltóságnak emlékeül 1891 május 13-án kelt alapítólevele értelmében, egy létesítendő „Egyetemi kórház-egylet“ alapjául 2000 forintot adományozott, melyhez később neje szül. Fuchs Melanie urhölgy is édes atyja nevében 2000 forinttal járult. Újabban gyermekei nevében ismét 2000 forinttal gyarapította. Az alapítvány jelenlegi állása 7700 frt. Ezen adományok egyelőre a megjelölt czélra gyümölcsözőtőleg helyeztetek el.

II. Hittudománykari alapítványok.

11. HORVÁTH JÓZSEF, kalocsai kanonok alapítványa, ki 1837-ik vég-, illetőleg fiókrendelete szerint 6000 p. forintot hagyott, hogy kamatai a hittani kar által kitűzendő, magyar nyelven szerkesztett pályakérdések díjazására, és a legjelesebb magyar hittani munkák jutalmazására fordíttassanak. Jelen állása 30.200 frt o. é. A kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

12. DERCSIK JÁNOS, választott prisztinai püspök és hittankari igazgató alapítványa, mely 1835-ki december 1-én kelt végrendelete szerint 200 p. frtból áll, két évi kamatja a hittani kar által kitűzött egyetemi hittanulók által megfajtott pályakérdés díjazására fordíttatik. Kezeli a központi papnövelde igazgatója.

13. SZABÓ ALAMIZSNÁS JÁNOS, kanonok és egyetemi hittanár alapítványai, melyeket 1857-ben végrendeletileg tett. — Eredetileg 800 forint, jelenleg 1.155 forint, melynek évi kamataiból 40 forint azon egyházi szónoknak jár, ki az egyetemi szentegyházban az adventi és nagypénteki prédikációkat magyar nyelven tartja; 15 forint pedig azon hittanulónak, ki a homiletikában kitüntette magát. Kezeli a hittudományi kar.

14. FOGARASSY MIHÁLY, erdélyi püspök és a hittani kar volt igazgatójának alapítványa, mely 1863-iki márczius 31-én a neki ítélt és hozzá küldött jutalomdíjnak a hittani kar rendelkezése és kezelése alá történt visszabocsátása folytán 510 o. é. frtból áll. — Két évi kamatja a hittani kar által kitűzött, és egyetemi hittanhallgatók által megfajtott pályakérdés díjazására fordíttatik. Kezeli a hittudományi kar.

III. Jogtudománykari alapítványok.

15. KELEMEN IMRE, kir. tanácsos és egyetemi jogtanár alapítványa, mely 1819-ki végrendeleténél fogva 400 váltó frtból (168 frt o. é.) áll; évenkinti 8 frt 40 kr. o. é. kamatja szegény, főleg beteges jogtanulók számára fordítandó. Kezelése és adományozása a jogtudományi kar dékánját illeti.

16. SCHWARTNER MÁRTON, egyetemi tanár és könyvtárőr alapítványa, ki 1801. ápril 15-én kelt végrendeletében 1500 frtot hagyományozott váltóban a végre, hogy kamataiból a hazai jog- és államtudományok, történelem és segédtudományi köréből a jogi és bölcsészeti kar által felváltva kitűzendő pályakérdések díjaztassanak. Jelen állása 9250 frt o. é. Kezelése a nagyságos rector felügyelete alatt álló egyetemi pénztárt illeti.

17. PAULER TIVADAR, kir. tanácsos s egyetemi jogtanár alapítványa 1862. szept. 30. kelt alapítólevele szerint 500 forintból o. é. áll; kamatai minden negyedik évben, midőn a rectori méltóság sora a törvénytudományi karon van, az egyetemi tanulók által magyar nyelven megfajtott jog- vagy államtudományi pályakérdés díjazására fordí-

tandók. Kezelése a nagyságos rector felügyelete alatt álló egyetemi pénztárt illeti.

18. KAUTZ GYULA, egyetemi jogtanár rectoróságának emlékéül tett alapítványa 1874. június 25-én kelt alapítólevele szerint 2000 frt tőkéből áll, melynek évi 120 frt, azaz 6% kamatja a budapesti tud. egyetem jog- és államtudományi karában tanuló, szorgalmas és szűkebb anyagi helyzetöknél fogva, s különösen betegség miatt, segélyzésre s támogatásra szoruló joghallgatóknak adandó ki. A kezelés az alapító befolyásával a jogi kart illeti.

19. MAILÁTH GYÖRGY országbíró, főrendiházi és semmitőszéki elnök, v. b. t. tanácsosnak az egyetem 1880. évi május 13-án tartott százados emlékünnepeén tiszteleti jogtudorra avatása emlékére tett 2000 forint névértékű aranyjádék kötvényből álló alapítványa, melynek évi kamatai egy, a budapesti egyetemen végzett jeles, de szegény sorsu joghallgató szigorlati és tudoravatási költségeire fordítandó. A jelölés a jog- és államtud. kart, a nevezés az alapítót illeti. Jelen állása 2900 frt. Kezeli a nagyságos rector felügyelete alatt álló egyetemi pénztár.

20. NÉHAI RÖKK SZILÁRD budapesti polgár, volt fővárosi képviselő, még életében, egy lepecsételt csomagot — mely halála esetén volt felbontandó — adott át az egyetemi tanácsnak, mely 22.650 forintnyi tőkét tartalmazott és a csatolt 1874 január 10-én kelt alapító levele értelmében a kamatok ezen egyetemen beirt szorgalmas, jó viseletű, szegénysorsu joghallgatók számára ösztöndíjkép fordítandók. Kezelése a rectori pénztárt illeti. Az ösztöndíjakra való jelölés a jog- és államtudományi kar, az adományozás az egyetemi tanács által történik.

IV. Orvostudományi alapítványok.

21. ANDREICS JÓZSEF, sebésztudor és boncztanai ismétlő alapítványa, melynél fogva családja kimulta után, mely azonban még be nem következett, 5000 p. frtból álló tőkéje és eladott háza 1200 p. frtnyi árának kamatai szegényebb orvos- és sebésztudorok szigorlati díjainak kamat nélkül előlegezésére fordítandók, melyeket az illetők öt év lefolyta alatt megtéríteni tartoznak.

22. STÁHLY IGNÁCZ, főorvos és egyetemi orvoskar-igazgató alapítványa 400 váltó frtból, melyhez BENE FERENCZ egyetemi karigazgató 400 p. frtnyi hagyományja és mások koronkénti adakozása járultak, beteg orvos-sebészstanulók felsegélésére. Jelen állása 3900 frt o. ért., hozzájárulván SCHORDANN ZSIGMOND alapítványa. Kezeli az orvosi kar.

23. *Orvosdoktorok alapítványa*, mely dr. HAVAS IGNÁCZ karbeli volt dékán 280 p. frtnyi és mások adakozásaiból keletkezett, elszegényedett karbeli tagok felsegélésére; jelenleg 9800 frt o. é. Kezeltetik az orvosi kar által.

24. BENE FERENCZ, királyi tanácsos és egyetemi orvoskar-igazgató alapítványa, mely 1852-ben kelt végrendelete szerint eredetileg 2000 darab aranyból állt, melynek kamatja utazási segélydíjakra volt

tanszéki segédek vagy kórházi másodorvosok számára, kik bővebb kiképeztetésök végett, az orvosi kar által kiszabott utasítás szerint, külföldön utazván, három évig e díj élvezetében maradhatnak, és időnként a karnak jelentést tenni kötelesek. Időközben 1000 frttal, melyet fia dr. Bene Rudolf a hitbizományi teher váltságdíjául lefizetett, öregbedett. Jelen állása 19.000 frt. Adományozása az orvosi kart, kezelése az egyetem nagyságos rectorát illeti, és az egyetemi pénztárnál eszközöltetik.

25. CSAUSZ MÁRTON, cs. kir. tanácsos és egyetemi orvostanár alapítványa, ki 1860-ban meghalálozván, végrendeletileg 12.000 frtot hagyományozott négy orvos- és két sebésztanuló évenkénti száz-száz forintból álló ösztöndíjazásra. Jelen állása 17.300 frt o. é. Az adományozás és kezelés az orvosi kart illeti.

26. SCHORDANN ZSIGMOND, cs. kir. tanácsos és orvostanár alapítványai 1861 február 24-én kelt végrendeletében száz részre osztott vagyonának, melynek mindegyike a levonandók levonása után 1.803 frt 10 kr. o. é. áll.

a) Huszonnyolcz negyvenkilenced részét utaztatási díjra azon feltétellel hagyta, hogy annak kamataiból szegényebb sorsu jeles orvosdoctoroknak, kik legalább öt félévet ezen egyetem orvosi karánál töltöttek, és itt tudorokká avattattak, valláskülönbség nélkül, egy évre ezer forint adassék ki.

b) Hat negyvenkilencedrészét, hogy kamataiból szegényebb sorsu orvosjelölteknek szigorlati és tudorfelavatási díjaik kamattalan kölcsönképen előlegeztessenek.

c) Tíz negyvenkilencedrészét az élettani intézet szükségleteire, és ezen tudományban jeleskedő két tanuló vagy tanárjelölt száz-száz frtnyi egy évig tartó ösztöndíjazására, az élettani tanár meghatározása szerint.

d) Öt negyvenkilencedrészét a 18. pont alatt érintett alapítvány öregbítésére, melyekhez a hagyományosok egyikének halála folytán a végrendelet értelmében még egy század rész járult.

Ezen, összesen 55.000 frt o. é. rügó alapítványok kezelése és adományozása, illetőleg (a—b) pontra nézve az orvosi kart illeti.

27. *Orvoscari könyvtári alapítvány*; az orvoscari könyvtár szaporodására tanárok jutalékaiból. Jelenlegi állása 55.000 frt o. é. Kezeli az orvosi kar.

28. WAGNER JÁNOS, ny. r. tanár 2.100 frt alapítványt tett 50 éves tudori jubilaeuma alkalmából. Annak kezelése az orvoscari tanártestületet illeti, míg a kamatok az orvoshallgatók önképző- és segélyegyletének adatnak ki szegény hallgatók segélyezésére.

29. HOLLITSER FARKAS, nagykereskedő alapítványa, ki 1859. évben meghalálozván, 1890 p. frtnyi államkötvényt végrendeletileg hagyományozott, hogy ezen egyetemenél szigorló Mózes vallásu, kiválólag pesti orvosjelöltek és szülésznők harmincz, illetőleg tizenöt forintnyi segélydíjban részesíttessenek. A nevezés és kezelés az alapítványi gondnokokat illeti.

30. RUPP NEP. JÁNOS, kir. tanácsos és orvoscari tanár alapítványa 1861-ik évi szeptember 30-án kelt alapítólevele szerint 500 frtból o. é.

áll, kamatai minden negyedik évben, midőn a rectori méltóság sora az orvos-tudományi karon van, oly negyed vagy ötöd éves orvostanhallgató jutalmazására fordíttassanak, ki helyes magaviselet mellett sikeres tanulmányozás, és valamely orvosi, vagy ilyennel rokonos szakmában ügyessége által magát kitüntette. A nevezés az orvosi kart, kezelése a nagyságos rector felügyelete alatt álló egyetemi pénztárt illeti.

31. ARÁNYI LAJOS, egyetemi orvoskari tanár alapítványa, áll 6000 frt tőkéből, melynek kamatai évenként orvostani pályamunkák díjazására fordítandók. Kezeli az orvosi kar.

32. JENDRÁSSIK JENŐ, a vaskorona-rend lovagja, orvoskari ny. r. tanár, midőn a rectori méltóságról lelépett, 1883. augusztus 31-én kelt alapítólevelével egy 500 frtos 5%-kal kamatozó papírráradék-kötvényt tett le, melynek kamatai minden negyedik évben, midőn a rectori méltóságot orvoskari tag viseli, oly tudományos becsü, az élettan vagy az épszövetten köréhez tartozó értekezés jutalmazására osztatlanul fordítandók, mely önálló vizsgálat alapján budapesti egyetemi hallgató által a négyévi időköz folyamán bármikor készített és mint nyílt pályadolgozat akár kéziratban, akár kinyomatva, az egyetemi pályakérdésekre különben kitűzött időben bármikor benyújtott. A nevezés az orvosi kart, a kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

33. KORÁNYI FRIGYES, a vaskorona-rend lovagja, orvoskari ny. r. tanár, midőn a rectori méltóságról lelépett, 1887. augusztus 31-én kelt alapító levelével egy 500 frt névértékű 5%-al kamatozó papírráradék-kötvényt tett le, melynek négy évi kamatai azon évben, midőn a rectori méltóság az orvosi karból töltetik be, egy a belbetegségek és kórgyógytanára vonatkozó tudományos kérdés kísérleti megoldásának jutalmazására fordíttatnak, melyre a budapesti tudomány-egyetem rendes hallgatói pályázhatnak. A nevezés az orvosi kart, a kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

34. NÉHAI WAGNER JÁNOS, kir. tanácsos, ny. r. orvoskari tanár halála után 15.100 frtot hagyományozott ezen kir. tud. egyetemnek oly czélből, hogy annak kamatai, oly végzett orvostanhallgatóknak adományoztassanak, kik szakmájuknak további művelése végett külföldi egyetemeket óhajtanak látogatni. Kezelése és adományozása az orvosi kart illeti.

A Senger-féle 9. sz. a. alapítvány részben ezen kart is illeti.

35. SCHULEK VILMOS, orvosdoctor, az egyetem volt rectora, a szemészet ny. r. tanárának alapítványa, a szemészeti klinikai szakkönyvtár alapítására, fentartására és gyarapítására. Jelenlegi állása 7000 forint.

36. Jubilaris alapítvány, melynek kamatai orvostudományi buvárlatok és szakszerű felolvasások jutalmazására fordíttatnak. Jelenlegi állása 11.800 frt.

37. NÉHAI BALASSA JÁNOS, volt egyetemi tanár, sebészi műszerek és eszközök gyarapítására szánt alapítványa. Jelenlegi állása 2300 forint.

38. A régebb időben fennállott sebészek (Patronus Chirurgiae) számára segélyezésre szolgált alapítvány. Jelenlegi állása 3900 frt.

39. Néhai BÜRGL JAKAB alapítványa, klinikai betegek számára. Jelenlegi állása 250 frt.

V. Bölcsészeti kar alapítványok.

40. MITTERPACHER-HADALY-féle alapítvány; néhai Mitterpacher József egyetemi tanár 1788. évi végrendeletében 200 p. frtot hagyott azon kikötéssel, hogy kamatai szegény beteg katolikus bölcsészettanulók gyámolítására fordíttassanak; az alapítvány Mitterpacher Lajos egyetemi tanár által 250 és Hadaly Károly kir. tanácsos és egyetemi tanár végrendeleténél fogva hasonlólag 250 frttal szaporított, váltóban. Jelen állása 2725 frt o. é. Kezelése és adományozása a bölcsészeti kari dékánt illeti.

41. IMRE-RESETA alapítvány; Imre János egyetemi bölcsészettanár 1822. április 1-én kelt végrendeletében Reseta János egyetemi tanár által 2400 pengő forintig kiegészített tőkét hagyományozott, melynek kamataiból két 60 pengő frtnyi segélydíj, és pedig egy pesti és egy egri tanulónak oly módon adatik, hogy először az alapító rokonai, azután született hevesmegyeiek, végre bölcsészettani tanárok fiai részesítendőek élvezetében. Az alapítvány pesti tanulót illető részét, mely jelenleg 3390 forint o. é. áll, a bölcsészeti kar dékánja kezeli, a nevezés a bölcsészeti kart illeti.

SCHWARTNER MÁRTON fennérintett 12. számú alapítványa részben ezen kart is illeti.

42. SCHMIDT JÁNOS ANFAL, néhai budai gyógyszerész, 420 frtból álló alapítványt tett, melynek évi kamatai két szegény sorsu, szorgalmas gyógyszerészethallgató jutalmazására fordítandók. Kezelése és adományozása a bölcsészeti kari dékánt illeti. A tőke jelen állása 1050 forint o. é.

43. THAN KÁROLY, kir. tanácsos és bölcsészeti kar tanár alapítványa 1876. évi augusztus 31-én kelt alapítólevele szerint 525 frtból áll, melyet újabban az alapító 1000 frttal öregbített; jelen állása 1900 frt, melynek kamatai minden negyedik évben, midőn a rectori méltóság sora a bölcsészeti karon van, nyílt pályázat alakjában, váltakozva a természettan és vegytan köréből hirdetett és jutalomra érdemeseknek ítélt munkálatok díjazására fordíttatnak, és melyre kizárólag budapesti egyetemi hallgatók pályázhatnak. A nevezés a bölcsészeti kart, a kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

44. MARGÓ TIVADAR, a cs. Lipót-rend lovagja, bölcsészeti kar tanárnak rectorisége és az egyetem újjaalakításának százados évfordulója alkalmából tett alapítványa, 1880. évi május 13-án kelt alapító levele szerint 1000 frtból áll, melynek kamatai minden II-ik évben nyílt pályázat alakjában, váltakozva az állattan és növénytan köréből hirdetett és jutalomra érdemesnek ítélt munkálatok díjazására fordít-

tatnak, és melyre kizárólag budapesti egyetemi hallgatók pályázhatnak. A nevezés a bölcsészeti kart, a kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

45. PAULER TIVADAR, val. belső t. tanácsos, volt m. kir. igazságügyi minister stb., azon alkalomból, midőn 1882. október 20-án mint a budapesti kir. tud. egyetemen félszázaddal előbb bölcsészettudorra történt felavattatásának emlékeül, dísz-jubiláris oklevéllel tiszteltetett meg, 500 frtból álló alapítványt tett, melynek kamataiban minden 4-ik évben oly szegény bölcsészettudor-jelölt részesül, ki a tanfolyamot a budapesti kir. m. tud. egyetemen végezte és különös szorgalmat, kifogástalan erkölcsi viseletet tanúsított és szigorlata főtárgyául a bölcsészetet vagy történelmet választja. A nevezés a bölcsészeti kart, a kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

46. MARGÓ TIVADAR, a cs. Lipótrend lovagja, bölcsészeti ny. r. tanár s az egyetem volt rectora azon alkalomból, midőn 1884. szept. 24-én mint a bpesti kir. tud. egyetemen félszázaddal előbb bölcsészettudorra történt felavattatásának emlékeül dísz-jubiláris oklevéllel tiszteltetett meg, 500 frtból álló alapítványt tett, melynek kamataiban minden 4-ik évben oly szorgalmas és jó magaviseletű szegényebb sorsu bölcsészettudor-jelölt részesül, ki tanfolyamát a budapesti kir. tud. egyetemen végezvén, szigorlata főtárgyául a természet-tudományok bármely ágát választja s azt kiváló sikerrel teszi le. A nevezés a bölcsészeti kart, a kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

47. LYKA EMIL, bpesti polgár az egyetemen töltött tanidejének emlékeül 1884. nov. 12-én 500 frtból álló alapítványt tett, melynek kamataiban minden 5-ik évben a legszorgalmasabb és jó erkölcsű bölcsészethallgató részesül. Jelen állása 500 frt. A nevezés a bölcsészeti kart, a kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

48. BUJANOVITS, szül. KOPPI BORBÁLA, 2233 frtos végrendeleti alapítványa, mely jelenleg 2450 frt tőkéből áll, melynek kamatait a hagyományozó öcsese, Koppi Béla, illetve Koppi Laura, élvezi, ennek elhunytával azonban a hagyaték, valamint annak jövedelme az egyetemet fogja illetni.

49. ARENSTEIN JÖZSEF, bölcsészettudor, azon alkalomból, midőn 1887. szeptember 10-én, mint a budapesti tudomány-egyetemen félszázaddal előbb bölcsészettudorra történt felavattatásának emlékeül jubiláris díszoklevéllel tiszteltetett meg, 1000 frt névértékű 4%-os magyar arany-járadékkötvényből álló alapítványt tett, melynek kamatai évenként a természettudományi főtanszakokból, még pedig felváltva a természettan, mennyiségtan, vegytan, ásványtan, állattan és a növénytanból kitüzendő pályakérdések jutalmazására fordítatnak. A nevezés a bölcsészeti kart, a kezelés a nagyságos rector felügyelete alatt álló pénztárt illeti.

50. MARGÓ TIVADAR, Lipót-rend lovagja, bölcsészeti ny. r. tanár, az egyetem volt rectora. 1890. június 24-én, mint félszázaddal előbb

orvostudorra történt felavattatása emlékeül 500 frtból álló alapítványt tett, melynek kamatai minden 2-ik évben felváltva a leiró boncztanból és az összehasonlító boncztan köréből, az orvosi és bölcsészeti kar által kitüzendő pályadíjak jutalmazására fordítandó.

A kezelése a rector felügyelete alatt álló pénztárt, a nevezés pedig fölváltva az orvosi és bölcsész-tudományi karokat illeti.

51. A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA 1892. évi november hó 22-én tartott összes ülésében elhatározta, hogy a kiadásában megjelent Nyelvtörténeti Szótár és a „Monumenta Hungariae Historica”-nak minden évben egy-egy osztályát kitüzi jutalmúl a *budapesti, kolozsvári és zágrábi* egyetemek egy-egy (a nyelvtudomány, illetőleg történelemmel foglalkozó) *hallgatója* számára, a kit az illető kar szaktanárai a kitüntetésre mint legméltóbbat ajánlani fognak. A jutalom odaitélése (1893-tól kezdve) minden évben a nagygyűlésen fog kihirdettetni.

Minden évben a márcziusi kari ülésen a magyar történelemnek egyik, a magyar történelemnek másik, az oklevéltannak, az újkori, a középkori s végül az ó-kori egyetemes történelemnek tanára, évenként az előadott sorrendben, pályázat nélkül, javaslatot tesz arra nézve, hogy tanítványai közül kit tart legméltóbbnak a kitüntetésre. A kar a javaslat alapján határoz s határozatát közli a Magyar tud. Akadémiával.

Egyetemi egyletek alapértékei.

52. Az egyetemi kör alaptőkéje áll 2.000 frt államkötvényekből és 6 drb. tiszaszabályozási szegedi sorsjegyből.

53. A joghallgatókat segítő-egyesület alapvagyont képezi 47.700 forint n. é. állami és 10.000 forint n. é. magánkötvény.

54. Az orvostanhallgatókat segítő-egyesület alaptőkéje áll 34.200 forint n. é. államkötvényekből.

55. A bölcsészethallgatókat segítő-egyesület alaptőkéjét képezi 8.000 forint n. é. állami értékpapir.

56. A gyógyszerészet-hallgatókat segítő-egyesület alapvagyona 30.000 forintra rug állami értékpapirokban.

57. Az egyetemi kórházak egyletének vagyona áll jelenleg 12.500 forint n. é. államkötvényből.

58. A keletkezöben levő „Mensa Academica” vagyona áll 2.740 forint 10 krból.

A kir. magyar tud. egyetem szolgálata.

1. Központi szolgák.

Rima Gábor, rectori pedellus. *Egyetemi központi épület.*

Sumlicz Mihály, hittud. kari pedellus. *Zöldfa-utca 27. sz.*

Erős József, jogkari pedellus. *Egyetemi központi épület.*

Steiner Antal, orvoskari pedellus. *Bástya-utca 19. sz.*

Kompfi Jenő, bölcsészeti kari pedellus. *Egyetemi központi épület.*

Svacsek József, házmester, egyszersmind quaesturai szolgáló.

Egyetemi központi épület.

Pfiegler Antal, fűtőszolga. *Egyetemi központi épület.*

Gál Mátyás, jogkari segédszolga. *Egyetemi központi épület.*

Szabó Zsigmond, jogkari segédszolga. *Egyetemi központi épület.*

Prábcz Fülöp, orvoskari segédszolga. *Üllői-út 28. sz.*

Rajzó József, bölcsészeti kari segédszolga. *Egyetemi központi épület.*

Primusz Adolf, egyházfi. *Egyetemi központi épület.*

2. Kapusok.

Tahin András, *Központi épület.*

Deim István, *Egyetemi könyvtári épület.*

Bokon Pál, *Orvoskari épület, üllői-út.*

Illés Zsigmond, *Növénykert.*

Klekner Miklós, *Természettudományi épület.*

3. Intézeti szolgák.

I. Az orvosi karnál.

a) Az I-ső bonczatani intézetnél: Trummer András, szolgáló
Benkő Vincze,

- b) A II-ik boncztani intézetnél: Pillein Miklós, szolga.
Kasprák János, „
Kovács József, fűtő.
- c) Az élettani intézetnél: Szita Andor, gépész.
Kleckner Lajos, háziszolga.
Péter János, „
- d) Kórboncztani és kórszövettani intézetnél: Jaroskiewitz Nándor,
Székely János.
- e) Az általános kór- és gyógytani intézetnél: Szabó János, műszolga.
- f) Gyógytani intézetnél: Král Ferencz, szolga
Juráskó János, „
- g) I-ső belgyógykórodán: Ortutay István, „
Vas János, „
Hertl István, fűtő.
- h) II-ik belgyógykórodán: Jack Antal, szolga
Tóbiás József „
Szilágyi Ignác, fűtő.
- i) I-ső sebészeti kórodán: Schaffer Pál, szolga
Szallár István, „
Bayer János, „
- k) II-ik sebészeti kórodán: Répásy József, „
Stolz György, „
- l) Szemészeti kórodán: Tremkó Antal, szolga
Molnár József, „
- m) Az első szülészeti kórodán: Schulek Sándorné, szül. Günther
Teréz, egyetemi bába.
Lukonics János, szolga.
Német István, „
- n) A II-ik szülészeti kórodán: Schmidt Jozefin, egyetemi bába.
Buda József, szolga.
Jaksa János „
- o) Az orvostörvényszéki intézetnél: Süveg Fer., gépkezelő és fűtő.
Rovádli László, szolga.
Bojás József, „
Timmer János, házmester.
- p) A közegészségtani intézetnél: Sinkovics János, szolga.
Simon János, „
- q) Az élet- és kórvegytani intézetnél: Szvoboda Venczel, szolga.
- r) A kórszövettani intézetnél: Tertusek József, szolga.
- s) Az elmekórtani intézetnél: Simoné Pál, szolga.

- t) Orvostudományi központi épületi fűtő: Szabó József.
u) Fogászati intézetnél: Kosik Alajos, szolgál.

II. A bölcsészettudományi karnál.

1. A természettani intézetnél: Parázsó Ferencz, szolgál.
Aumann Ádám, „
Zsiborás Károly, „
2. Az I. vegytani intézetnél: Weber Róbert, gépész.
Ruzsinszky Lajos, műszolga.
Mossmayer Gyula, „
3. A II. vegytani intézetnél: Springmann Ferencz, műszolga.
Koleszár Sámuel, szolgál
4. A növénytan intézetnél: Kardos Péter, „
Papp Lajos, „
5. Az állattani intézetnél: Vavrek Gusztáv, praeparator szolgál.
Bende János szolgál.
Pányoki József „
6. Az ásványtan intézetnél: Kovács János, praeparator szolgál.
Benkő József, szolgál.
Szabadszállási János, szolgál.
7. Az anthropologiai muzeumnál:
8. A palaeontologiai intézetnél: Ferenczi Pál, szolgál.
9. A természetrajzi épületben: Tengerdi Ambrus, fűtőszolga.

4. Az egyetemi könyvtárban.

Pertl András, szolgál.
Gelecsics Ignác, „
Ferenczi József, „
Majoros Imre, „
Nagy Pál, „
Tóth Pál, fűtő.

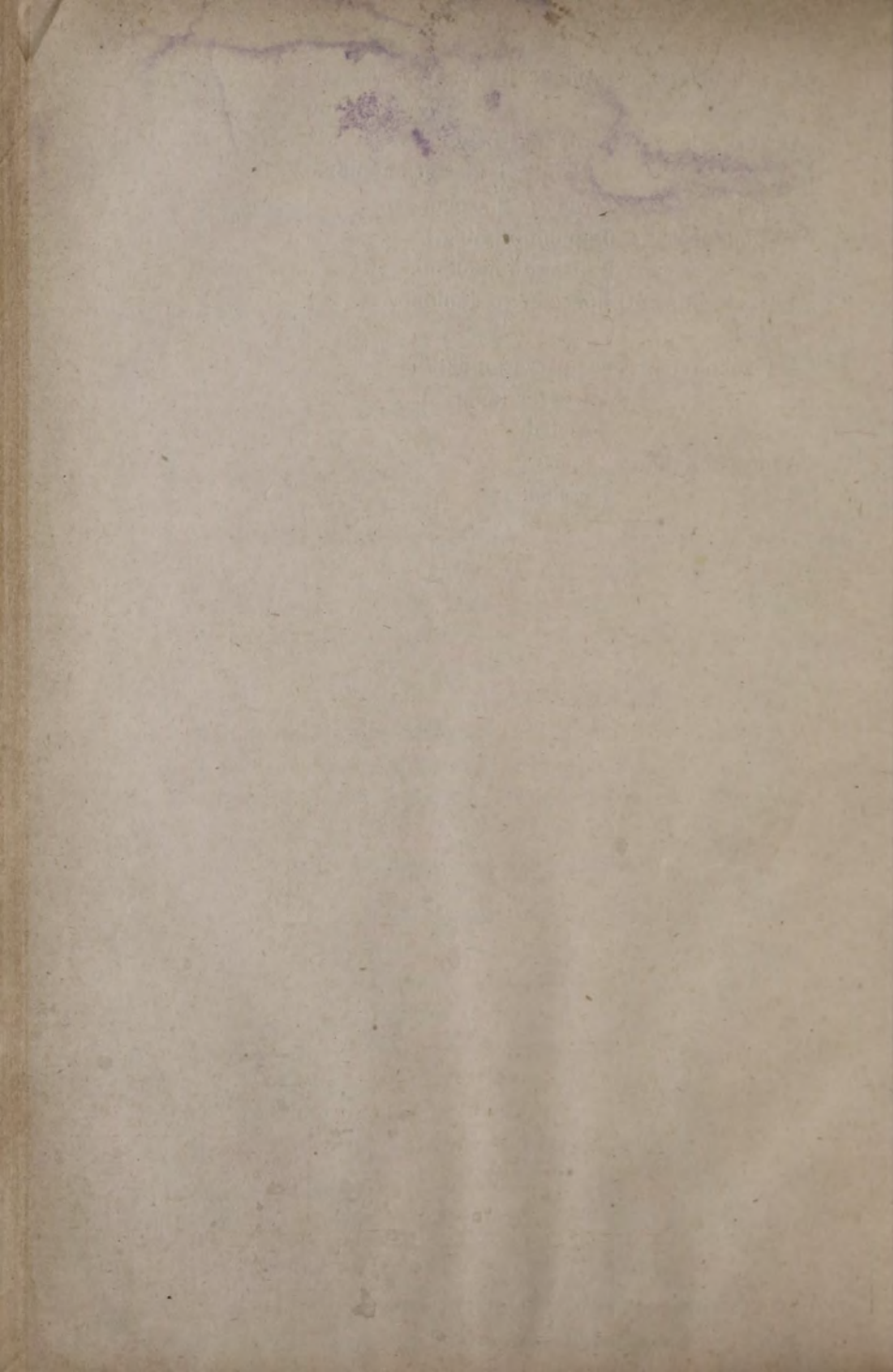
5. A gazdasági hivatalnál.

Prazsenka Márton.
Pollák János.

Az ápolói személyzet száma:

Az I-ső belgyógykórodán: 10 ápolótestvér (apáca).
1 kisegítő ápolónő.

- A II-ik belgyógykórodán : 10 ápolótestvér.
1 kisegítő ápolónő.
- Az I-ső sebészeti kórodán : 9 ápolótestvér.
1 kisegítő ápolónő.
- A II-ik sebészeti kórodán : 2 szolgál.
- A szemkórodán : 6 ápolónő (világi).
2 kisegítő ápolónő.
- Az I-ső szülészeti kórodán : 6 ápolónő.
- A II-ik " " 4 "
- A főzőkonyhán : az apáca-főnöknő.
4 testvér (apáca).
3 cseléd.
- A mosókonyhán : 2 apáca.
7 cseléd.
-

A BUDAPESTI

KIRÁLYI MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM

TANRENDE

AZ MDCCCXCIII–XCIV. TANÉV

MÁSODIK FELÉRE.

BUDAPESTEN,

NYOMATOTT A MAGYAR KIRÁLYI EGYETEMI KÖNYVNYOMDÁBAN.

1894.

ELŐADÁSI NYELV.

A hittudományi karban *minden* előadás *latin* nyelven tartatik.

A három világi karban *minden* előadás *magyarul* tartatik. A hol *más* nyelven is, ez a maga helyén külön ki van téve.

1. Az ő cs. és apost. kir. Felségének 1850. évi július hó 12-én kelt legmagasabb elhatározásával rendszerezített, a volt cs. kir. vallás- és közoktatásügyi ministeriumnak u. a. évi 5697/187. sz. a. kelt ideiglenes rendeletével a pesti egyetemen életbe léptetett leczkepenzék ezen egyetemre nézve megszüntettetnek.

2. Az eddigi leczkepenz helyett a budapesti kir. tud. egyetem valamennyi karain a rendes- és a gyógyszerészhallgatók félévénként 30 frt tandíjat fizetnek.

3. A rendkívüli hallgatók (ide nem számítva a rendes gyógyszerész-hallgatókat) ha csak egy tárgyra iratkoznak be és azon tárgy heti óra száma az illető karon kötelezett heti óraszám felét fölül nem haladja, félévénként 10 frtot, ha pedig fölülhaladja, félévénként 15 frtot fizetnek.

Ugyanennyit t. i. félévénként 15 frtot fizetnek azon rendkívüli hallgatók is, kik több tárgyat hallgatnak ugyan, de a hallgatott órák száma az illető karon kötelezett heti óraszám felét túl nem haladja.

Azon rendkívüli hallgatók, kik az illető karon kötelezett heti óraszám felénél többet hallgatnak, az egész tandíjat, azaz félévénként 30 frtot fizetnek.

4. Az 1889. évi 23.802. szám alatt kelt rendeletben megszabott beiratási díj, illetőleg könyvtári illeték változatlan marad.

5. A tandíj az egyetemi quaesturánál fizettetik a beiratkozás alkalmával ugy, mint eddig.

6. A hallgatók a 2. §-ban megállapított tandíjért az egyetemen azon félév alatt hirdetett előadások és gyakorlatok bármelyikére beiratkozhatnak.

7. Minden egyetemi hallgató félévénként kórházdíj czimén 50 krt fizet a beiratás alkalmával.

Az orvosi karban a szülésznői tanfolyam ezentúl is díjmentes.

A folyó félévben az egyetemi könyvtár az olvasó és dolgozó közönség számára d. e. 9—12-ig, d. u. a nagy olvasóterem és hirlapszoba 3—8-ig, a külön dolgozó szobák 3—7-ig vannak nyitva.

Zárva van a könyvtár minden hétfői napon, valamint husvét, pünkösd és karácsony két ünnepén egész nap, — valamint december 24-én és 31-én délután.

I. HITTUDOMÁNYI KAR.

Alaphittan folytatása a keresztény vallás isteni eredetéről, az egyházzól és hitszabályról; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig, és, keddet kivéve, ugyanazon napon d. u. 3—4-ig. Dr. BITA DEZSŐ ny. r. tanár. III. számú tanterem.

Ó-szövetségi történet-ítészeti s régiségtani tanulmányok folytatása egybekötve a szentírás vitásabb helyeinek fejtegetésével, nemkülönben úgy általános, mint különös bevezetésekkel a szentíratokba; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 9—10-ig. Dr. BERGER EV. JÁNOS ny. r. tanár. III. sz. tanterem.

Héber syntaxis, elméletileg és gyakorlatilag; ezután

Bibliai értelmezéstan, különös tekintettel az ó-szövetségi szentíratokra. Ennek befejezése után:

Exegetikai gyakorlatok: a bölcselemi és látnoki könyvekből kiszemelt szakaszok értelmezése, folytonos tekintettel az eredeti szövegre; hétfőn és pénteken d. e. 10—11-ig és kedden d. e. 10—12-ig. *Ugyanazon tanár.* III. sz. tanterem.

Jézus nyilvános életéből kiszemelt részek értelmezése a négy evangéliumból, a görög szöveg nyomán; ezután

Szent Péter apostol II. levele, fejtegetve ugyancsak a görög szövegből; csütörtök kivételével, minden köznapon d. e. 9—10-ig. Dr. BOGNÁR ISTVÁN ny. r. tanár. II. sz. tanterem.

Bevezetés az új-szövetségi szentíratokba (folytatólag); szerdán, pénteken és szombaton d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár.*

Az új-szövetségi apokryph-könyvekről; hétfőn d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár.*

Az ágazatos hittan (dogmatica specialis) második része; naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 8—9-ig, kedden 10—11-ig, hétfőn,

szerdán és szombaton d. u. 3—4-ig. Dr. KISFALUDY Á. BÉLA ny. r. tanár. II. számú tanterem.

Egyháztörténelem VII. Gergely pápa idejétől a legújabb korig; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig és, keddet kivéve, ugyanazon napokon d. u. 3—4-ig. Dr. RAPAICS RAYMOND ny. r. tanár. IV. sz. tanterem.

Keresztény kath. erkölcsstan folytatása; az erényekről, az erényes életről és ennek eszközeiről s ellentéteiről; hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 9—10-ig, kedden és szombaton d. e. 9—11-ig, hétfőn és szerdán d. e. 11—12-ig. Dr. BREZNAVY BÉLA ny. r. tanár. IV. sz. tanterem.

Házasságjog; naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 8—9-ig, kedden d. e. 10—11-ig. Dr. ASCHENBRIER ANTAL ny. r. tanár. I. sz. tanterem.

Az egyházi törvénykezés és büntetőjog; hétfőn, és pénteken d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. Ugyanott.

Az egyházi vagyonszolgálat; szerdán d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. Ugyanott.

Lelkipásztorságtan folytatása; a lelkipásztornak papi és egyházközségigazgatói tisztjeiről; hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 9—11-ig és kedden d. e. 9—10-ig. Dr. KLINGER ISTVÁN ny. r. tanár. I. sz. tanterem.

Arab nyelvtan, szövegelemzéssel és tárgyi magyarázattal; hétfőn és szerdán d. u. 2—3-ig és pénteken d. u. 3—4-ig. Dr. KANYORSZKY GYÖRGY ny. r. tanár. II. sz. tanterem.

Szír és khalid nyelvtan, szövegelemzéssel és tárgymagyarázattal; hétfőn d. e. 11—12-ig, szerdán d. e. 10—11-ig és pénteken d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. III. sz. tanterem.

Lélektan és természeti istentan; szerdán és pénteken d. e. 11-től 12-ig. Dr. KISS JÁNOS magántanár. I. sz. tanterem.

A hittudományi előadások az egyetemi központi épület udvari szárnyában tartatnak.

II. JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KAR.

Magyar közigazgatási jog. (Folytatás; belügyi és közgazdasági igazgatás). Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 10—11-ig. Dr. LECHNER ÁGOST ny. r. tanár. VIII. sz. tanterem.

A végrehajtó hatalomról a magyar közjog szerint. Hetenkint 1 óra. Szombaton d. u. 5—6-ig. *Ugyanazon tanár.* VIII. számú tanterem.

Egyetemes európai jogtörténet. Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 10—11-ig. Dr. HAJNIK IMRE ny. r. tanár. I. sz. tanterem.

Magyar büntetőjog. (Folytatás). Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 11—12-ig. Dr. SCHNIERER ALADÁR ny. r. tanár. IV. sz. tanterem.

Polgári törvénykezési rendtartás. (Bizonyítás. Birói határozatok. Perorvoslatok. Végrehajtás. Urbéri eljárás). Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 8—9-ig. Dr. HERCZEGH MIHÁLY ny. r. tanár. II. sz. tanterem.

Magyar magánjog. (Dologbeli jog. Kötelmi jog. Családi jog. Örökjog). Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. u. 4—5-ig. *Ugyanazon tanár.* II. sz. tanterem.

Telekkönyvi rendtartás. Hetenkint 2 óra. Szerdán és szombaton d. u. 5—6-ig *Ugyanazon tanár.* II. sz. tanterem.

Ausztriai általános magánjog. (Folytatás). Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 9—10-ig. Dr. SÁGHY GYULA ny. r. tanár. VIII. számú tanterem.

Jogbölcsezet. Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 9—10-ig. Dr. PULSZKY ÁGOST ny. r. tanár. VII. sz. tanterem.

Római jog. (Az Institutiók befejezése után a pandektákból válogatott helyek a források olvasásával és jogesetek seminariumi

- tárgyalásával). Hetenkint 8 óra. Minden hétköznap d. e. 9—10-ig, kedden és szerdán d. u. 5—6-ig. Dr. VÉCSEY TAMÁS ny. r. tanár. I. sz. tanterem.
- Magyar polgári törvénykezési jog.* Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, délelőtt 10—11-ig. Dr. PLÓSZ SÁNDOR ny. r. tanár. IV. sz. tanterem.
- Magyarország statistikája.* (Közgazdasági, culturalis és politikai statistika). Hetenkint 4 óra. Hétfőn, kedden, pénteken és szombaton d. u. 3—4-ig. Dr. LÁNG LAJOS ny. r. tanár. IV. sz. tanterem.
- A valutáról.* Hetenkint 1 óra. Kedden d. u. 5—6-ig. *Ugyanazon tanár.* IV. sz. tanterem.
- Egyházjog.* (Főleg házassági jog.) Hetenkint 5 óra. Kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken d. e. 8—9-ig, és csütörtökön d. u. 4—5-ig. Dr. ANTAL GYULA ny. r. tanár. IV. sz. tanterem.
- Egyházi jog.* (főleg házassági jog.) Hetenkint 5 óra. Köznaponkint, szombat kivételével, d. e. 8—9-ig. Dr. KOVÁTS GYULA ny. r. tanár. III. sz. tanterem.
- Államszámviteltan* (folytatás); tekintettel a törvényhatósági és községi számvitelre. Hetenkint 5 óra. Naponkint, szombat kivételével, d. u. 5—6-ig. Dr. BOCHKOR KÁROLY ny. r. tanár. VI. sz. tanterem.
- Pénzügytan.* Hetenkint 4 óra. Hétfő, kedd, péntek és szombat d. u. 3—4-ig. Dr. FÖLDES BÉLA ny. r. tanár. II. számú tanterem.
- Közgazdasági politika.* (A főcollegium folytatása.) Hetenkint 2 óra. Szerdán d. u. 3—5-ig. *Ugyanazon tanár.* II. sz. tanterem.
- Bűnügyi statistika.* (Seminariumi gyakorlatokkal.) Hetenkint 1 óra. Kedden d. u. 4—5-ig. *Ugyanazon tanár.* IV. sz. tanterem.
- Magyar magánjog.* (Különös rész.) Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. u. 4—5-ig. Dr. ZSOGOD BENŐ nyilv. r. tanár. III. számú tanterem.
- Magánjogi Praktikum.* Döntvénytári esetek fejtegetése. Hetenkint 1 óra. Hétfőn d. u. 5—6-ig. *Ugyanazon tanár.* III. sz. tanterem.
- Kereskedelmi és váltójog.* (Értékpapírok tana, különösen váltójog.) Hetenkint 5 óra. Naponkint csütörtök kivételével délután 4—5-ig. Dr. NAGY FERENCZ ny. r. tanár. V. sz. tanterem.
- Magyar büntetőjog és eljárás.* (Az anyagi büntetőjog különös része.

— A bűnvádi perrendtartásnak alapelvei). Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 9—10-ig. Dr. WLASSICS GYULA ny. r. tanár. V. sz. tanterem.

Büntetőjogi seminarium. (Practicum és elméleti gyakorlatok.) Hetenkint 1 óra. Csütörtökön d. e. 9—10-ig. *Ugyanazon tanár* VI. sz. tanterem.

Magyar alkotmány- és jogtörténet. Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével délelőtt, 11—12-ig. Dr. TIMON ÁKOS ny. r. tanár. VII. sz. tanterem.

Pénzügytan. Hetenkint 4 óra. Hétfőn, kedden, szerdán és szombaton d. e. 10—11-ig. Dr. MARISKA VILMOS nyilv. r. tanár. III. számú tanterem.

A bélyeg és illetékek iránti magyar törvények és szabályok (gyakorlatokkal.) Hetenkint 2 óra. Szerdán d. u. 3—4-ig és csütörtökön d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár.* III. sz. tanterem.

Politika. (Alkotmánytan folytatása és közigazgatástan.) Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, d. e. 11—12-ig. Dr. CONCHA GYÖZŐ ny. r. tanár. V. sz. tanterem.

Eljárás a perenkívüli jogügyekben. Hetenkint 2 óra. Hétfőn és pénteken d. u. 3—4-ig. Dr. CSILLAG GYULA czimz. nyilv. rk. tanár. VII. számú tanterem.

Büntetőjog. (Különös rész.) Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivételével, délelőtt 11—12-ig. Dr. FAYER LÁSZLÓ czimz. nyilv. rk. tanár. I. sz. tanterem.

Bűnvádi eljárás. Hetenkint 3 óra. Szerdán, pénteken és szombaton d. u. 5—6-ig. *Ugyanazon tanár.* III. sz. tanterem.

Büntetőjogi seminarium. Hetenkint 2 óra. Kedden és csütörtökön d. u. 5—6-ig. *Ugyanazon tanár.* III. sz. tanterem.

A kereskedelmi vételről. Hetenkint 2 óra. Kedden és pénteken d. u. 6—7-ig. Dr. NEUMANN ÁRMIN czimz. nyilv. rk. tanár. V. sz. tanterem.

Nemzetközi jog. (Folytatás). Hetenkint 3 óra. Hétfőn, kedden és szerdán d. e. 11—12-ig. Dr. CSARADA JÁNOS czimz. nyilv. rk. tanár. III. sz. tanterem.

Észjogi előadások. Hetenkint 3 óra. Hétfőn 3—4-ig és csütörtökön d. e. 11—1-ig. *Ugyanazon tanár.* III. sz. tanterem.

Jogbölcselet; a jogalakulás és jogfejlődés törvényei és visszavezetők elemi okokra. (Különös rész, kiváló tekintettel a büntetőjog alapelveire.) Hetenkint 5 óra. Naponkint, csütörtök kivé-

telével, d. e. 11—12-ig. Dr. PIKLER GYULA czimz. ny. rk. tanár.
VIII. sz. tanterem.

Jogbölcséleti seminarium; dolgozatok a jogbölcsélet és összehasonlító jogtudomány köréből. Hetenkint 2 óra. Később meghatározandó időben. Ugyanazon tanár.

Pandekta practicum. Hetenkint 2 óra. Hétfőn és szombaton déli 12—1-ig. Dr. SCHWARTZ GUSZTÁV czimz. nyilv. rk. tanár.
VIII. sz. tanterem.

Magyarország statistikája, összehasonlító mód szerint. Hetenkint 4 óra. Kedden, szombaton d. u. 2—3-ig és csütörtökön 2-től 4-ig. Dr. DOBRÁNSZKY PÉTER m.-tanár IV. sz. tanterem.

Törvényszéki orvostan, különös tekintettel a jogászok igényeire. Hetenkint 2 óra. Csütörtökön 9—11-ig. Dr. CSATÁRY LAJOS magán-tanár. XII. sz. tanterem.

Demologiai seminarium. Hetenkint 2 óra. Csütörtökön d. u. 5—7-ig. Dr. KÖRÖSSY JÓZSEF magántanár. VII. sz. tanterem.

Magyar közjog: I. Ausztria és Magyarország közjogi kapcsolata és közös ügyei. II. Horvát-Szlavon és Dalmátországek autonóm törvényhozó hatalma. Hetenkint 2 óra. Hétfőn és kedden d. e. 8—9-ig. Dr. GOSZTHONY MIHÁLY m.-tanár. VIII. sz. tant.

Az egyházi hivatalok s azok betöltési módja. Hetenkint 1 óra. Csütörtökön d. u. 4—5-ig. Dr. MELICHÁR KÁLMÁN magántanár. III. számú tanterem.

A nemzetgazdaságtan elemei. Hetenkint 2 óra. Szerdán és pénteken d. e. 8—9-ig. Dr. RÁTH ZOLTÁN m.-tanár. VII. számú tanterem.

Mezőgazdasági biztosítás. Hetenkint 1 óra. Csütörtökön d. e. 8—9-ig. Dr. PÓLYA JAKAB m.-tanár. VIII. számú tanterem.

Közgazdasági politika, különös tekintettel a pénz-, hitel- és bankügyre. Hetenkint 2 óra. Kedden és pénteken d. u. 4—5-ig. Dr. KOVÁCS GYULA magántanár. I. sz. tanterem.

Egyházi jogi források és házasságkötés. Hetenkint 3 óra. Hétfőn, szerdán, és pénteken d. u. 3—4-ig. Dr. REINER JÁNOS m.-tanár. V. sz. tanterem.

Bevezetés a római jog Institutióiba. (Folytatás). Hetenkint 2 óra. Hétfőn és pénteken d. e. 8—9-ig. Dr. HOFFMANN JÓZSEF magántanár. V. sz. tanterem.

Római perjog. Hetenkint 2 óra. Kedden és csütörtökön d. e. 8—9-ig. Dr. KAJUCH MÁRTON m.-tanár. VI. sz. tanterem.

Részletek a gazdaság- és társadalomtörténetből. Hetenkint 1 óra.
Szombaton d. e. 9—10-ig. Dr. MANDELLO GYULA m.-tanár.
IV. számú tanterem.

Közgazdasági politika. Hetenkint 2 óra. Kedden és pénteken
d. e. 8—9-ig. *Ugyanazon tanár.* IV. sz. tanterem.

Közgazdasági seminarium. Hetenkint 1 óra. Később meghatározandó időben. Haladottabbak számára. *Ugyanazon tanár.*

Előadást nem tartanak :

Dr. CSIKY KÁLMÁN, Dr. HERICH KÁROLY és Dr. BALOGH JENŐ
magántanárok.

III. ORVOSTUDOMÁNYI KAR.

1. Boncz-tani tudományok.

Leiró- és tájboncztan, kapcsolatosan a szövettannal; hétfőtől—péntekig (pénteken fejlődéstani rész) d. e. 11— $\frac{1}{2}$ 1-ig. (Mária utca, boncz-tani épület, I. emeleti tanterem.) Dr. MIHÁLKOVICS GÉZA ny. r. tanár.

Fejlődéstan, (Különös rész) pénteken d. e. 11— $\frac{1}{2}$ 1-ig. (Ugyanott.)
Ugyanazon tanár.

Szövettani és fejlődéstani gyakorlatok; naponkint d. u. 3—6-ig, vasárnap kivételével. (Heti 10 óra.) (Az I. emeleti szövettani dolgozóházban.) *Ugyanazon tanár.*

Leiró- és tájboncztan, naponkint, szombatot kivéve, d. e. 11— $\frac{1}{2}$ 1-ig. (A II. boncz-tani intézet tantermében.) Dr. THANHOFFER LAJOS ny. r. tanár.

Tájboncztan. (Folytatás.) Kedd délutánonkint, $\frac{1}{2}$ 3—4-ig. (Ugyanott.)
Ugyanazon tanár.

Szövettani gyakorlatok. Naponkint, szombat, vásár- és ünnepnapokat kivéve, d. u. 3—5-ig. (10 óra.) (A II. boncz-tani intézet szövettani laboratóriumában.) *Ugyanazon tanár.*

Önálló szövettani kutatások; vásár- és ünnepnapokat kivéve, egész napon át. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Jegyzet. Erre korlátolt számban és csakis orvosok vagy olyan hallgatók vétetnek fel, a kik kimutatják, hogy a szövettani technikát már elsajátították.

Szövettani gyakorlatok; pénteken d. u. 2—6-ig (hetenkint 4 óra.) (Állattani intézet.) Dr. MARGÓ TIVADAR bölesézetkari nyilv. r. tanár.

2. Élettani tudományok.

Kísérleti élettan; hétfőtől—péntekig, d. e. 8—9-ig. (Heti 5 óra.) (Élettani intézet. Eszterházy-utca 5. sz.) Dr. KLUG NÁNDOR ny. r. tanár.

Élettani gyakorlatok és demonstrációk kezdők számára; hétfőtől—péntekig, d. e. 11—1-ig. (Heti 10 óra.) (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Élettani önálló buvárlatok; hétfőtől—péntekig egész napon át és szombaton délig. (Heti 10 óra.) (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Jegyzet. Ez utóbbi tárgyra csak az élettani, illetőleg szövettani eljárásokban és eszközök kezelésében jártas orvosdoctorok vagy előbbre haladt orvostanhallgatók vétetnek fel korlátolt számban. (Lásd alább: élettani intézet.)

3. Kórboneztani tudományok.

Elméleti kórboneztan; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 12—1-ig. (Kórboneztani intézet, Mária-utca 47. sz.) Dr. SCHEUTHAUER GUSZTÁV ny. r. tanár.

Gyakorlati kórboneztan; csütörtökön és pénteken d. u. $\frac{3}{4}$ — $\frac{3}{4}$ 4-ig, szombaton 12—1-ig. (Stáhly-utca, Rókus-kórház bonezterme.) *Ugyanazon tanár.*

Gyakorlati kórszövettan; egész napon át, az 1—3 óráig tartó idő s vasár- és ünnepnapok kivételével. (Heti 10 óra.) (Mária-utca 47.) *Ugyanazon tanár.*

Elméleti kórszövettan; hétfőn d. u. $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 4-ig és csütörtökön d. u. 4—6-ig. (Ezen órákat eredménynyel az olyan hallgatók vehetik, a kik a kórboneztani és kórszövettani órákat már hallgaták.) (Üllői-úti kórház prosecturája.) Dr. PERTIK OTTÓ nyilv. rendk. tanár.

Gyakorlati kórszövettan; egész napon át, vasárnap kivételével. (Heti 10 óra). Hetenkint háromszor két órás revisió. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Bevezetés a bacteoriológiai módszertanba; hetenkint 3 óra, később meghatározandó időben. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Kórszövettani dolgozatok gyakorlottabbak számára, esetleg speciális kérdések kutatásával; naponkint tetszésszerűen időben. (Heti 10 óra.) (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

4. Kór- és gyógytan; orvosi történelem.

Általános kór- és gyógytan (II. rész a betegségek felismeréséről és gyógyításáról) kedden és csütörtökön d. e. $\frac{1}{2}$ 10—11-ig, és szombaton d. e. 9—11-ig. (Orvostudományi központi épület, III. emelet.) Dr. HÖGYES ENDRE ny. r. tanár.

Önálló kór- és gyógytani buvárlatok; szombat és vasárnap kivételével, naponkint reggeltől estig. (Heti 10 óra.) A vizsgálatok áttekintése hetenkint többször. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Jegyzet. E tárgyra csak olyan orvosdoctorok vagy előbbre haladt orvostanhallgatók vétetnek fel korlátozott számban, kik az állati ép vagy kóros szövetek mikroszkopizálásában, a physikai, chemiai és physiologiai eszközök kezelésében járatosak. (L. alább: Ált. kór- és gyógytani intézetnél.)

Élet- és kórvegytan; szerdán és csütörtökön d. u. 5— $\frac{1}{2}$ 7-ig. (Élet és kórvegytani intézet az üllői uton.) Dr. PLÓSZ PÁL ny. r. tanár.

Hígyvizsgálat; pénteken d. u. 5—7-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Laboratoriumi gyakorlatok; naponta egész napon át (10 óra) és fél napon át (5 óra.) (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Az ókori orvostudomány története; hétfőn és pénteken d. u. 5—6-ig. (Az I. belklinika kisebb tanterme.) Dr. PURJESZ ZSIGMOND m.-tanár.

5. Gyógyszerisme és gyógyszerhatástan.

Gyógyszerhatástan; orvsnövendékek számára. Hétfőn és szerdán d. e. $\frac{1}{2}$ 10—11-ig és pénteken d. e. 9—11-ig. (Heti 5 óra.) (Gyógyszertani tanterem.) Dr. BÓKAI ÁRPÁD ny. r. tanár.

Vényszerkesztéstan; csütörtökön d. u. 5—6-ig. (Heti 1 óra.) (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Gyógyszerhatástani dolgozatok; hétfőn és szerdán d. e. 11—1-ig. (Heti 6 óra.) (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.* (Ezen előadásra csak korlátolt számban vétetnek fel hallgatók, mely számot az intézet terjedelme határozza meg.)

Balneologia, különös tekintettel a hazai fürdőkre és ásványvizekre; szombaton d. u. 3—5-ig. (Heti 2 óra.) (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

A magyar gyógyszerkönyv vegyi anyagainak commentárja; orvsnövendékek számára. (Het 1 óra) szerdán d. u. 5—6-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Gyógyszerismi gyakorlatok; gyógyszerész-növendékek számára; szombatot kivéve naponkint d. u. 3—5-ig. (Heti 10 óra.) (Gyógyszertani intézet.) *Ugyanazon tanár.*

6. Közegészségtan.

Közegészségtan; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 3—4-ig. (Eszterházy-utca. Élettani épület, földszint, nagyterem.) Dr. FODOR JÓZSEF nyilv. rend. tanár.

Élelmi szerek stb. közegészségtani és orvosrendőri vizsgálata; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 4—5-ig. (Közegészségtani intézet laboratoriuma.) *Ugyanazon tanár.*

Az emberi járványok tana, különös tekintettel az aetiológiára és a prophylaxisra; később meghatározandó időben. (Közegészségtani intézet. Eszterházy-utca 5. sz.) Dr. FRANK ÖDÖN m.-tanár.

Állatjárványtan, különös tekintettel az emberre átragadó állati fertőző betegségekre, gyakorlati bemutatásokkal; csütörtökön d. u. 4—6-ig. (Egyetemi kórboncztani intézet.) Dr. HUTYRA FERENCZ m.-tanár.

Orvosrendőri husszemle, gyakorlati bemutatásokkal; pénteken d. u. 5—6-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

7. Belső bajok kór- és gyógytana.

Különös kór- és gyógytan s kórodai előadások; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—10-ig. (I. belgyógyászati kóroda.) Dr. KORÁNYI FRIGYES ny. r. tanár.

Különös kór- és gyógytan s kórodai előadások; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—10-ig. (II. belgyógyászati kóroda.) Dr. KÉTLI KÁROLY ny. r. tanár.

Az elmebetegségek kór- és gyógytana; (előadások a központi idegrendszer boncztani szerkezete- és működéséről); csütörtökön d. u. 2—4-ig. (Szt.-János-kórház elmebeteg megfigyelő osztálya, Nagy-Rókus-utca 29. sz.) Dr. LAUFENAUER KÁROLY ny. r. tanár.

Dolgozói munkálatok a központi idegrendszer ép- és kórszövet-tanából; naponkint, később meghatározandó órákban és korlátozott felvétellel. (Heti 6 óra.) (Üllői-út, orvoskari telep, központi épület, földszint.) *Ugyanazon tanár.*

Idegbetegségek kór- és gyógytana; szerdán d. e. 12—1-ig és szombaton d. u. 5—6-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Hasonszenvi kór- és gyógytan; hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—11-ig. (Üllői-uti kórház c) és f) kórtermeiben.) Dr. BAKODY TIVADAR ny. rk. tanár.

Idegkórtan; csütörtökön és pénteken d. u. 5— $\frac{1}{2}$ 7-ig. (A II. belgyógyászati klinika tantermében.) Dr. JENDRASSIK ERNŐ ny. rk. tanár.

A hasbetegségek kór- és gyógytana, fekvő és járó betegek bemutatásával; csütörtökön és vasárnap d. e. 8—9 $\frac{1}{2}$ -ig. (Izraelita új kórház.) Dr. STILLER BERTALAN ny. rk. tanár.

Gyermekgyógyászat; szerdán és szombaton d. u. 3— $\frac{1}{2}$ 5-ig. (Heti 3 óra.) (Stephania-gyermekkórház, Üllői-út 72—74. szám.) Dr. BÓKAI JÁNOS ny. rk. tanár.

Elméleti és gyakorlati orr- és gégetülkrözés; hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 5—6-ig. (I. belgyógyászati kóroda.) Dr. IRSAI ARTHUR m.-tanár.

Gyermekgyógyászat, különös tekintettel az újszülöttek és csecsemők élettani és kóros viszonyaira; kedden d. u. 5—6-ig. (I. szül. klinika tantermében, Mária-utca 31. sz.) Csütörtökön és vasárnap d. e. 11—12-ig. (Ált. polyklinika, Dohány-utca 31. sz.) Dr. ERŐSS GYULA m.-tanár.

Physikalis vizsgálati módszerek; vasárnap és csütörtökön 8—9-ig, kedden d. u. 6—7-ig. (I. belgyógyászati kóroda.) Dr. STERN SAMU m.-tanár.

Idegkór- és gyógytan, különös tekintettel az elektrotherapiára; hetenkint 3 órán, később meghatározandó időben. (Nyilvános ambulátorium, Révay-utca 22.) Dr. SCHWARCZ ARTHUR m.-tanár.

Az elmekórtan, a lipótmezei orsz. tébolyda beteganyagának felhasználásával; vasárnap d. e. 10—12-ig. (Lipótmezei orsz. tébolyda.) Dr. SALGÓ JAKAB m.-tanár.

Az emésztési szervek bántalmai; csütörtökön és vasárnap 8—10-ig. (I. belgyógyászati klinika.) Dr. HIRSCHLER ÁGOSTON, m.-tanár.

Vesebajok és általános táplálkozási zavarok; vasárnap 10—12-ig. (Egyetemi II. belklinika tanterme.) Dr. CSATÁRY ÁGOST m.-tanár.

Idegkór- és gyógytan; kedden és pénteken d. u. 5—6-ig. (Üllői-ut, orvoskari telep, központi épület, földszint, balra az elme és idegkórtani klinika dolgozójában.) Dr. SCHAFFER KÁROLY m.-tanár.

Kísérleti és gyakorlati idegkórtan; hetenkint 2 órán, később meghatározandó időben. (I. belgyógyászati kóroda.) Dr. KORÁNYI SÁNDOR m.-tanár.

8. Sebészet.

Gyakorlati sebészet s kórodai előadások; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 10—12-ig. (I. sebészeti kóroda.)

Dr. KOVÁCS JÓZSEF ny. r. tanár.

Gyakorlati sebészeti s kórodai előadások; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 10—12-ig. (Rókus-kórház, II. sebészeti kóroda.)

Dr. RÉCZEY IMRE ny. r. tanár.

Sebészeti műtéttan, mutatványokkal hullán; hétfőn és szerdán d. u. 5^{1/2}—7-ig, csütörtökön d. e. 10—12-ig. (Boncztani épület II. műtő-intézetében.)

Ugyanazon tanár.

A fej és nyak sebészeti bántalmairól (különös tekintettel a gyakorlati orr- és gégetükrészetre); csütörtökön és vasárnap d. e. 10—12-ig. (Sz.-Rókus-kórház II. sebészeti osztály.)

Dr. NAVRATIL IMRE ny. r. tanár czim- és jelleggel.

Testgyógyászat, elméletileg és gyakorlatilag egybekötve masszagegyakorlatokkal; vasárnap d. e. 9—12-ig. (Kerepesi-ut 52. sz., testgyógyászati rendelő-intézet.)

Dr. DOLLINGER GYULA ny. rk. tanár.

Fogászati poliklinikum, részletes kór- és gyógytan; csütörtökön és szombaton d. u. 5—^{1/2}7-ig. (Üllői-ut, fogászati intézet.)

Dr. ÁRKOVY JÓZSEF ny. rk. tanár.

Fogászati műtéttan (conservatio); kedden d. u. 5—7-ig. (Ugyanott.)

Ugyanazon tanár.

A sérvek kór- és gyógytana, betegek bemutatásával; csütörtökön és vasárnap d. e. 9—^{1/2}11-ig. (A pesti izr. kórház sebészeti osztályán.)

Dr. BÁRON JÓNÁS m.-tanár.

A sebész első teendői; csütörtök d. e. 8—10-ig. (II. sebészeti kli- nika. Szt.-Rókus-kórház.)

Dr. PUKY ÁKOS m.-tanár.

Általános sebészeti kór- és gyógytan, mutatványok és gyakorlatok- kal; csütörtökön és vasárnap d. e. 10—^{1/2}12-ig. (Üllői-uti uj

közkórház A) pavillon.)

Dr. JANNY GYULA m.-tanár.

Elméleti és gyakorlati fülgyógyászat; csütörtökön és vasárnap d. e. 10—11-ig. (Polyklinikán, Dohány-utca 31.)

Dr. LICHTENBERG

KORNÉL m.-tanár.

A húgy- és ivarszervek sebészi bántalmai; csütörtökön d. e. 10—^{1/2}12-ig. (Szt.-Rókus-kórház húgy és ivarszervi osztályán)

és vasárnap d. e. 10—^{1/2}12-ig. (Az első sebészeti kóroda műtő- intézetében.)

Dr. BAKÓ SÁNDOR m.-tanár.

- Az orr-, torok- és gégebajok kór- és gyógytana*, orr- és gégetükrészeti gyakorlatokkal; háromszor hetenkint, hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 5—6-ig. (A II. belkóroda tanterme és gégegyógyászati ambuloriuma.) Dr. ÓNODY ADOLF m.-tanár.
- Sebészi műszertan és köttan*; csütörtökön és vasárnap délelőtt d. e. 10— $\frac{1}{2}$ 12-ig. (I. sebészeti kóroda tantermében.) Dr. SZÉNÁSSY SÁNDOR magántanár.
- A helkologia (fekélytan) és a sebek kezelésének tana*, betegbemutatókkal; vasárnap és csütörtökön d. e. $\frac{1}{2}$ 9—10-ig. (Heti 3 órán.) (I. sebészeti kóroda.) Dr. SCHÄCHTER MIKSA m.-tanár.
- A csontok és ízületi sebészi bántalmak kór- és gyógytana*, betegek bemutatásával és műtéti gyakorlatokkal; csütörtökön és vasárnap d. e. 8— $\frac{1}{2}$ 10-ig. (II. sebészeti klinika tanterme, Szt.-Rókus-kórház.) Dr. BARTHA GÁBOR m.-tanár.
- A csontok és ízületi bántalmak sebészete*, betegbemutatókkal; csütörtökön d. e. 8—10-ig és vasárnap d. e. 8—9-ig. (Kún-utca 4. sz., a székes főváros fiókkórházában.) Dr. HABERERN JONATHÁN PÁL m.-tanár.
- A fogak kór- és gyógytana*; hétfőn d. u. 6—7-ig, csütörtökön d. e. 8—9-ig. (Poliklinika, Dohány-utca 31. szám.) Dr. ROTHMAN ÁRMIN m.-tanár.

9. Szemészet.

- Elméleti és gyakorlati szemészet*; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 10—12-ig. (Szemészeti klinika, Üllői-út 26.) Dr. SCHULEK VILMOS ny. r. tanár.
- A látószerv kórbonczatana*; 2-szer hetenkint, későbbben meghatározandó napokon d. e. 11—12-ig. — A látószerv kóros ujképletei (makroszkopikus és mikroszkopikus készítmények bemutatásával) 1-szer hetenkint, későbbben meghatározandó időben. (Ált. poliklinika helyiségében. Dohány-utca 31., I. em.) Dr. GOLDZIEHER VILMOS magántanár.
- Szemoperálások elméletileg és gyakorlatilag*; hétfőn, kedden, szerdán d. e. 7—8-ig. (II. bonczatani intézet tanterme.) Dr. OTTAVA IGNÁCZ magántanár.
- Szemvizsgálás gyakorlati módszerei: Szentükrészés váltakozó csoportokkal*, csütörtökön d. e. 10—12-ig. *Látóvizsgálás*, vasárnap d. e. 10—11-ig. (Egyetemi szemklinika.) Dr. CSAPODY ISTVÁN magántanár.

A szem fénytörési és alkalmazkodási rendellenességeiről; ünnep és vasárnap kivételével naponkint d. e. 9—10-ig. (A 17. számú helyőrségi kórház szemészeti osztályán.) Dr. HOOR KÁROLY m.-tanár.

Szemészeti műtétan gyakorlatokkal; csütörtökön és vasárnap d. e. 8— $\frac{1}{2}$ 10-ig. (Egyetemi szemkóroda.) Dr. FEUER NÁTHÁNIEL m. tanár.

10. Szülészet és nőgyógyászat.

Elméleti és gyakorlati szülészet és gynaekologia; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—10-ig. (I. szül. kóroda Mária-utca 31.) Dr. KÉZMÁRSZKY TIVADAR ny. r. tanár.

Szülészeti műtétan; kedden d. u. 4—5-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Nőgyógyászat és szülészeti poliklinikum, olyanok számára, kik a szülészetet már egy féléven át hallgatták. Kedden és szerdán d. e. 8—10-ig. (VIII. ker., Rökk-Szilárd-utca 35. sz.) Dr. TAUFFER VILMOS ny. r. tanár.

A méh és járulékeinak lobos folyamatairól; csütörtökön és vasárnap d. e. 9—10-g. (Szt.-Rókus kórház szülészeti és nőgyógy. osztályán, II. em. 35. sz.) Dr. ELISCHER GYULA magántanár.

Szülészeti műtétan; szerdán d. u. 6—8-ig. (I. szül. és nőgyógy. kóroda tantermében. Mária-utca 31.) Dr. LIEBMANN MÓR magántanár.

Szülészeti műtételek tana; csütörtökön d. u. 5—7-ig. (I. szül. és nőgyógy. kóroda. Mária-utca 31.) Dr. BÁRSONY JÁNOS magántanár.

Nőgyógyászati műtétan; pénteken és szombaton d. e. $\frac{1}{2}$ 9—10-ig. (II. sebészeti kóroda. Szt.-Rókus kórház.) Dr. DIRNER GUSZTÁV magántanár.

11. Törvényszéki orvostan.

Törvényszéki orvostan gyakorlatokkal; csütörtökön és vasárnap d. e. 8—10-ig, pénteken 12—1-ig. (Törvényszéki orvostani intézet, IX. ker., Üllői-ut 93.) Dr. AJTAY K. SÁNDOR nyilv. r.-tanár.

Törvényszéki elmekörtan és lélektan elméletileg; csütörtökön d. e. 10—12-ig. (Üllői-ut 93. sz. törvényszéki orvostani intézet.) Dr. MORAVCSIK ERNŐ EMIL ny. rk. tanár.

Törvényszéki elmeorvosi vélemények szerkesztése; szerdán 12—1-ig.
(Ugyanott). *Ugyanazon tanár.*

Törvényszéki elmekórtani gyakorlatok; hétfőn d. u. 5—7-ig (az
irgalmasrend tébolydai osztályán, II. k., Zsigmond-utca, a
Margit-hidfőnél.) *Ugyanazon tanár.*

12. Börbajok és bujabetegségek.

Bujakórtan; rendszeres oktatás betegek bemutatásával; kórodai
előadások; csütörtökön és vasárnap d. e. 11— $\frac{1}{2}$ 1-ig; gya-
korlatok: kedden és pénteken d. u. 2—3-ig. (Orvoscari központi
épület és Üllői-uti közkórház. Dr. SCHWIMMER ERNŐ ny. rk.
tanár.

Bőrgyógyászat és bujakórtan, betegek bemutatásával; csütörtökön és
vasárnap d. e. 9—10-ig. (I-ső belgyógyászati kóroda.) Dr.
HAVAS ADOLF m.-tanár.

Bőrgyógyászat és bujakórtan; betegek és góresővi készítmények be-
mutatásával; vasárnap d. e. $\frac{1}{2}$ 10— $\frac{1}{2}$ 11-ig és pénteken d. u.
6—7-ig. (Nyilvános ambulatorium, VI. k., Révay-utca 22. sz.)
Dr. RÓNA SÁMUEL m.-tanár.

Előadást nem hirdettek: dr. BÓKE GYULA, dr. MÜLLER KÁLMÁN ny.
rk. tanárok; dr. ÁNGYÁN BÉLA, dr. BATIZFALVY SÁMUEL, dr.
BENCZUR DÉNES, dr. HASENFELD MANÓ, dr. ISZLAY JÓZSEF, dr.
LIEBERMANN LEÓ, dr. SIKLÓSSY GYULA, dr. SZALÁRDY MÓR, dr.
SZILI ADOLF, dr. TAKÁCS ENDRE, dr. TÓTH LAJOS, dr. VEREBÉLY
LÁSZLÓ magántanárok.

II. Gyógyszerészeti tanfolyam.

ELSŐ ÉV.

<i>Növénytan</i>	}	lásd a bölcsészeti karnál.
<i>Vegyteni gyakorlatok</i>		
<i>Általános és kísérleti vegytan</i>		

MÁSODIK ÉV.

<i>Gyógyszerészeti vegytan</i>	}	lásd a bölcsészeti és orvosi karnál.
<i>Gyógyszerészeti vegytani gyakorlatok</i>		
<i>Gyógyszerismereti gyakorlatok</i>		

III. Szülészeti tanfolyam bábák számára.

Elméleti szülészet; hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 8-tól 9-ig. (Rökk-Szilárd-utca 35. szám.) Dr. TAUFFER VILMOS ny. r. tanár.

Gyakorlati szülészet; egész napon át. *Ugyanazon tanár.*

Gyermekápolás; szombaton d. e. 10—11-ig. Dr. BÓKAI JÁNOS ny. rk. tanár.

Orvoskarbeli intézetek.

I. *Leíró, tájboncztani és fejlődéstani intézet.* (Mária-utca a boncztani épületben.)

1. A boncztanban boncztani gyakorlatok az I. félévben és a 2-diknek elején egész napon át tartatnak s azokban a beírt hallgatók részt vesznek. A II. félévben a hallgatók szövettani gyakorlatokat végeznek az 1-ső emeleti laboratóriumban. Az előadási tanterem az I. emeleten van, a boncztan a földszinten.

2. A boncztani gyűjteménytár azon hónapokban, melyekben az időt fűtetlen szobákban tölthetni, minden szombaton délelőtt 10—12-ig az orvoshallgatók részére nyitva áll.

II. *Leíró- és tájboncztani intézet.* (Mária-utca, az új boncztani épületben.)

Az intézetben boncztani és szövettani előadások s boncztani gyakorlatok tartatnak. Az előadások tartására a II. emeleten levő tanterem, a boncztani gyakorlatokra a földszinten levő boncztan használtatik. A görcsövező terem az I. emeleten van. A boncztani gyűjteménytár felügyelet mellett (I. emelet) vasárnap d. e. 10—12-ig megtekinthető.

III. *Kórboncztani és kórszövettani intézet.* (Mária-utca, orvoskari telep, a földszintes épület.)

A beírt tanulók kórszövettani dolgozatokkal, déli 1—3 órai időköz kivételével, egész napon át foglalkozhatnak, s ugyanezen időben az orvoshallgatók a kórboncztani gyűjteménytárt megtekinthetik.

A kórboncztan a városi boncztanban (VIII. ker. Stáhl-utca) végeztetnek, hol a kórboncztan ny. r. tanára, mint városi kórboncztan működik, s a rendelkezésre álló gazdag tananyagot tanítási célokra felhasználja.

IV. *Élettani intézet.* (Eszterházy-utca 5. sz.)

Az intézetben a hirdetett előadásokon kívül, az intézet igazgató tanárának vezetése és segédeinek közreműködése mellett, úgy élettani gyakorlatok, valamint önálló tudományos buvárlatok is folynak; az elsők feladata a tanulóval azon egyszerűbb vizsgálati eljárásokat megismertetni, melyek alapján az élettünemények és azok okainak kutatása történik, az önálló tudományos buvárlatok czélja pedig az élettannak újabb vizsgálatok alapján való továbbfejlesztése. — E végből az intézet vásár- és ünnepnapok kivételével hétfőtől szombat délig naponta reggel 7-től déli 1 óráig és délután 3—6-ig nyitva áll.

Az élettani gyakorlatokra kezdők iratkoznak be, kik az eszközöket és készülékeket az intézetből díjtalanul kapják használatra, de ezek épenmaradásáért felelősséget vállalnak; az esetleg ejtett kárt megtérítik. Az ezeken kívül szükséges kézi eszközöket (üvegneműeket és törlőruhát) valamint egyes, sűrűn használt kémszereket a tanulók maguk szerzik be. — A gyakorlatokra jelentkeztettek csoportokba osztva vesznek részt a gyakorlatokon.

Az élettani önálló dolgozatokra jelentkező orvosdoktorok vagy előhaladott orvoshallgatók, a lehetőségig a buvárlat tárgyai szerint berendezett külön helyiségekben végzik vizsgálataikat. Az e célra szükséges állatokat, azok tartásdíját, maguk fizetik meg. A használt intézeti eszközök épségeért felelősek, az azokon esetleg ejtett kárt megtéríteni tartoznak. A vizsgálatok eredményei az intézeti igazgató beleegyezésével, mint intézeti közlemények, tehetők csak közzé.

V. *Általános kór- és gyógytani intézet.* (Üllői-út, központi orvoskari épület, III. emelet.)

Az általános kór- és gyógytani tanszékkal egybekötött intézet czéljai a következők:

a) Megadni az orvostanulóknak azt az általános kórtani és gyógytani képzettséget, mely nekik a betegségek lényegének felfogására, felismerésére és gyógyítására szükséges és a mely tőlök mint leendő egyetemes orvosdoktoroktól az állam által követelendő.

b) Azok számára alkalmat nyújtani, kik magukat a kór- és gyógytani buvárlatban kiképezni akarják.

c) A kórtani és gyógytani tudományt újabb vizsgálatokkal tovább fejleszteni.

E czélok valósítására az eszközök, addig is, míg az intézet a betegség felismerő és gyógyító módszerek kritikai tanulmányozására okvetlenül szükséges kórodával, a kórtani buvárkodás, orvosi diagnostika és therapeutika módszerének a részletes klinikai tanulmányokat megelőző egyetemes megismerésére és lehető begyakoroltatására a szükséges helyiségekkel ellátható leend, a következők:

1. Az intézet igazgatóságának a lezkerendben hirdetett előadásai.

2. Az intézet főnökének vezetése és segédének felügyelete alatt végzendő önálló tudományos buvárkodás, az egyelőre ezen czélokra berendezett dolgozó helyiségekben.

3. A II. belgyógyászati kóroda ideiglenesen átengedett bizonyos számú betegei.

A tudományos buvárkodás tárgyai az intézet felszereléséhez mérten, lehetőleg a beiratkozottak kívánságai szerint, állapíttatnak meg, és a mennyiben a vizsgálatok új tudományos igazságokat derítenének fel, azokat maguk a dolgozók fogják közzétenni. A vizsgálatokhoz szükséges eszközöket és készülékeket az intézet szolgáltatja a vizsgálónak kártérítési kötelezettsége mellett. A vizsgálat anyagát maga a vizsgáló szerzi be; ha azonban a buvárkodás folyamán a további vizsgálatra érdemesnek mutató adatok merülnének fel, erre az anyagot az intézeti költség erejéhez képest maga az intézet fogja szolgáltatni.

VI. *Gyógyszertani intézet.* (Üllői-út, orvostudományi központi épület, II. emelet.)

A lezkerendben az első félévre hirdetett gyógyszerismereti gyakorlatokhoz a górcsövet az intézet szolgáltatja, a kézi eszközöket azonban a tanuló maga szerzi be; az elhasznált drogokért és kémszerekért pedig 1 frtnyi díjt fizet félévenként. Tömeges jelentkezés esetén a dolgozók csoportokba osztatnak be.

A lezkerendben a második félévre gyógyszerertani gyakorlatok előhaladottabbak számára hirdettettek. E gyakorlatok azok számára hirdetvék, kik élettant, kórtant és gyógyszerhatástant már hallgattak. Ezen gyakorlatok tárgyát a kísérleti gyógyszerertan és méregtan, valamint mérgezések vegyi úton ismérése képezi. Elhasznált kémszerekért, állatokért, gyógyszeranyagokért a hallgató félévenként 2 frtnyi összeget térít meg az intézetnek.

Szigorló orvosok és gyógyszerészek az intézet igazgatójánál történő személyes jelentkezés után 10 egymásután következő

napon át d. u. 3—5-ig díjtalanul látogathatják az intézetnek e célra berendezett és fölszerelt tanuló-szobáját, melyben droggyűjtemény, górcsói metszetek, képek, górcsói rajzok és górcsói áll rendelkezésükre. Egyebekben a kifüggesztett házi szabályok irányadók.

Orvosdoktorok, tanulmányaikban előhaladott orvoshallgatók gyógyszer-tani, méregtani és kórtani vizsgálatokkal az intézet igazgatójánál történő előleges bejelentés után, annak engedelmével foglalkozhatnak a kitűzött napokon és órákban. A kísérleti állatok beszerzése, a kutyák táplálása, a gyógyszer és méreganyagok beszerzése az illető vizsgálatot terheli. A vizsgálatokhoz szükséges eszközöket és készülékeket az intézet szolgáltatja a vizsgálónak kártérítési kötelezettsége mellett. Ily vizsgálatok eredményei irodalmilag csak az intézeti igazgató beleegyezésével s az intézeti közlemények között bocsáthatók a nyilvánosságra.

VII. *Közegészségtani és orvosrendészeti intézet.* (Eszterházy-utca, élettani épület, földszint.)

A bejegyzett hallgatók a kitűzött időben közegészségtani és orvosi rendészeti vizsgálatokkal foglalkozhatnak, az intézet igazgatójának s a segédeknek vezetése mellett. Az eszközöket az intézet szolgáltatja.

VIII. *Törvényszéki orvostani intézet.* (Üllői-út 93. sz.)

A törvényszéki orvosi képzés lehető biztosítása és a szakbeli tudományos buvárlat előmozdítása céljából, az intézet munkaköréhez vannak csatolva a fővárosi államrendőrség hullanyaga, valamint a budapesti kir. törvényszék területén felmerülő összes törvényszéki orvosi vizsgálatok, a melyek feldolgozásánál, a mennyiben azt a vizsgálat érdeke megengedi, a hallgatók megjelenhetnek, sőt részt is vehetnek. Ezen vizsgálatoknál az intézeti főnöknek két tanársegéd és két gyakornok segítkezik.

Az intézeti tevékenység ehhez képest három főirányban, tulajdonképeni tanszéki, a törvényszéki orvosi és rendőrboncsnoki működésben nyilvánul.

a) A tanszéki működésnél:

1. Előadatik a törvényszéki orvostan, mint főcollegium, minden téli félévben, hetenkinti 5 órában;

2. előadatik ennek kiegészítésül minden nyári félévben hetenkint 2 órai special-collegiumban váltakozólag a törvényszéki orvostan egy-egy fontosabb fejezete;

3. mindkét félévben hetenkint 5 órai gyakorlati előadások tartanak a törvényszéki és rendőri bonczolások felhasználásával, melyeknél a hallgatók maguk bonczolnak, s gyakoroltatnak a boncz-jegyzőkönyvek és vélemények szerkesztésében; ezen előadásoknál gyakorlati megvilágításba jönnek a hullákra vonatkozó törvényszéki orvostani kérdések;

4. minden nyári félévben hetenkinti 1 órában törvényszéki orvosi casuistika tartatik, melyben az élökre vonatkozó törvényszéki orvostani kérdések kerülnek gyakorlati megvilágításra, az intézet hivatalos működéséről vett oly esetek bemutatásával és tárgyalásával, hogy azok az élökre vonatkozó kérdésekben gyakorlati kiegészítést képezzék az elméleti előadásoknak, ép úgy, mint képezik ugyanezeknek kiegészítését a hullákra vonatkozó kérdésekben a 3. alatti előadások; ezen collegiumban egyszersmind gyakorolják magukat a hallgatók az élökön való törvényszéki orvosi vizsgálatokban, s a leletek és vélemények szerkesztésében;

5. mindkét félévben, a délutáni órákban, — korlátolt számban — (hetenkint 4-es csoportokban) a hallgatók dolgozdabeli gyakorlatokban is részt vehetnek, és főleg górcsövi, vegyi és szín-elemzés vizsgálatokkal foglalkozhatnak;

6. végre a hallgatóknak módjukban áll nyilvános bűnügyi végtárgyalásokon is résztvenni.

b) A rendőrboncznoki és törvényszéki orvosi működésnél, évenként mintegy 800 hivatalos bonczolat (1882-ben 634, 1883-ban 685, 1884-ben 729, 1885-ben 803) és átlag 180—200 élökön való vizsgálat ejtetik meg; valamennyi megfelelő jegyzőkönyvi felvételekkel és véleményezésekkel. A bonczolatok rendszerint az intézetben, a már rothadt, különösen vízi hullákon, s a járványossá válható ragályos betegségekben kimúltak hulláin a kerepesi-úti halottas házban, a délelőtti órákban (kitűzött idő naponta 8—10-ig) ejtetnek meg, a melyeknél előadásokon kívüli időben is naponta hallgatók, szigorló orvosok és tudorok rendszerint megjelenhetnek. Az élökön való vizsgálatok részint az intézetben, részint a törvényszék bünt. oszt. helyiségeiben, részint szétszórta a város területén végeztetnek. Ezeken kívül idegen tárgyakon (bűnjelek) is végeztetnek górcsövi és vegyi vizsgálatok, melyek a tanításra részint a dolgozdabeli gyakorlatoknál, részint a casuistikus előadásoknál használtatnak fel.

IX. *I. belgyógyászati kóroda.* (Üllői-út, orvoskari telep.)

A beirt hallgatóknak egész napon át nyitva áll; a délutáni látogatás rendszeren 4—5 óráig tartatik.

A kóroda vegyészeti és górcsövészeti dolgozójában a tanulók a megfelelő kórjelző vizsgálatokban gyakorolhatják magukat.

X. *II. belgyógyászati kóroda.* (Üllői-út, orvoskari telep.)

A beirt hallgatóknak mindig nyitva áll; a délutáni látogatás rendszeren 4—5-ig tartatik.

A rendelkezésre álló górcsöveket és vegyészeti eszközöket a tanulók kórjelzési czélokra használhatják.

XI. *I. sebészeti kóroda.* (Üllői-út, orvoskari telep.)

Betegbemutatók és műtétek a tanteremben s kórtermekben történnek. D. u. 5—6-ig van a kórodai beteglátogatás, betegfelvétel és kórtermékek vizsgálata.

A kóroda műtő-intézetében, hol a műtő-növendékek képeztetnek, később kijelölendő időben műtétyakorlatok tartatnak, melyeknél az intézet eszközei használtatnak.

A könyvtár hozzáférhető oly szorgalmas tanulóknak, kik kórodai betegszlelésre vállalkoznak.

XII. *II. sebészeti kóroda.* (Szt.-Rókus-közkórház I. sebészeti osztály 29—34. számú kórtermek.)

Betegbemutatók, előadások és műtétek a tanteremben és a 104 betegágygyal rendelkező kórtermekben történnek. A délutáni beteglátogatás, betegek felvétele, kórtermek vizsgálása naponta d. u. 5—6-ig van, melyen a beirt hallgatók résztvesznek a tanársegédek vezetése alatt.

A kórodával kapcsolatos műtőintézetben (II. műtőintézet bonczani épületben földszinten) történnek a műtéti gyakorlatok hullákon a műtő-növendékek kiképzésére. Ugyanott tartatnak a műtéttani előadások is hullákon a beirt hallgatók számára.

A kórodával ezenkívül kapcsolatban áll a *kórodai előkészítő sebészeti intézet* (Mária-utcza, bonczani épület), mely sebészeti műszerek és kötések gyűjteményével és sebész-bonczani készítmények muzeumával van felszerelve, melyek a műtéttani előadások alkalmával tananyagul s a gyakorlatoknál felhasználhatnak.

Végre a kórodán naponta d. e. 9—10 óráig nyilvános rendelés tartatik járó betegek számára, kik (évente közel 5000) a kórodai tanítás céljaira felhasználhatnak.

A kórodán berendezett laboratóriumban góresövi, bacteriologikus vizsgálatok történnek a kórodán előforduló kóresetek felderítése s a műtönövendékek kiképzése czéljából.

A könyvtár hozzáférhető oly szorgalmas tanulóknak, kik kórodai betegek tanulmányozására vállalkoznak s valamely tudományos kérdéssel önállólag foglalkoznak.

XIII. *Kórodai előkészítő sebészeti intézet.* (Mária-utca, boncz-tani épület.)

a) A sebészi eszközök és kötések gyűjteménye (akolgiai muzeum) és b) a sebész-boncz-tani készítmények gyűjteménye naponta d. u. 4—6-ig nyitva tartatik, s ekkor a tanársegéd közreműködésével használható; ezenkívül c) ugyancsak délután 4—6-ig a műtési teremben a kórodai előkészítő sebészetre beirt orvoshallgatókkal hulla-műtési gyakorlatok tartatnak, hasonlóképen a tanársegéd közreműködése mellett.

XIV. *Szemészeti kóroda.* (Üllői-út, központi orvoskari épület.)

A hetenkinti 10 órából 3 elméleti rendszeres előadásokra, 2 műtételekre, 3 járkórodai betegrendelésekre és betegbemutatósokra, 2 pedig kórodai beteglátogatásra fordíttatik; ezenkívül az I. félévben hetenkint egyszer 2 órán át szemtükrészeti előadások és bemutatások tartatnak.

A szemműtesztből a tanársegéd ad tanfolyamokat.

A kóroda nyitva áll a beirt hallgatóknak feltételek nélkül naponta (vasárnapokat, ünnepnapokat és szünnapokat sem véve ki), az előadási óráknak megfelelő időben, továbbá a délutáni beteglátogatás alkalmával; egyébkor és másoknak az igazgató beleegyezése és engedélye szerint.

A déltáni beteglátogatás 5 órától 6 óráig tartatik a tanársegéd által.

A készülékek, kórboncz-tani szemkészítmények gyűjteménye és a szakkönyvtár első alapítási és kezdeményezési szakbanlétük miatt tágasabb körben nem használhatók, hanem alkalmilag szemészeti tanulmányokat tevéknek az igazgató-tanár által szivesen hozzáférhetőkké tétetnek.

XV. *I. szülészeti és nőgyógyászati kóroda.* (Mária-utca 31. sz.)

Itt az orvoshallgatók taníttatnak és gyakoroltatnak be a szülések vezetésébe, nemkülönben a szükséges kézfogásokba.

A szülészeti műtéttanból orvostanhallgatók számára a tanár külön előadásokat tart.

XVI. *II. szülészeti és nőgyógyászati kóroda és polyclinicum.* (Rökk-Szilárd-utca 35. szám.)

Ezen intézetben a bábanövendékek taníttatnak.

A nőgyógyászatból a tanár az orvosok számára külön előadásokat tart.

Az intézettel a polyclinicum áll kapcsolatban, a melyet az orvoshallgatók, orvosszigorlók, valamint orvosok egy külön tanársegéd vezetése mellett, gyakorlati kiképzettésükre felhasználhatnak.

XVII. *Élet- és kórvegytani intézet.* (Üllői-út, orvoskari központi épület.)

Ezen intézet működését illetőleg lásd a leczkerendet.

XVIII. *Az elmebetegségek kór- és gyógytana.*

Az elmekórtani és törvényszéki lélektani előadások a Szt-János-közkórház kötelékéhez tartozó elmebeteg-megfigyelő osztályon (Buda, Nagy-Rókus-utca 20.) tartatnak. Az előadásokra beírt hallgatók a délelőtti beteglátogatásokban a tanár vezetése alatt d. e. 8—10 óráig résztvehetnek, úgyszintén a tanársegéd által tartott délutáni betegszemlékre is eljárhatnak.

Górcsövi dolgozatok a klinika szövettani intézetében (VIII., Üllői-út, központi épület) végezhetőek, ugyanitt naponkint ambulatorium tartatik kedély- és idegbetegek számára.

XIX. *Kórszövettani intézet.* A kórszövettani dolgozda az üllői-úti új közkórházban van elhelyezve.

XX. *Fogászati intézet.* (Üllői-út, orvoskari telep, gazdasági épületének II. emeletén). Helyiségei: egy tanterem, egy műtési terem, egy narcosis szoba, kézi labororium és váróhelyiség. Berendezve: 12 műtési szék, teljes műszer és egyéb készülék felszereléssel; továbbá 12 hely száraz műtési gyakorlatokra, szintén felszerelve a szükségesekkel, végül taneszközök, melyeknek gyűjteménytárak, készítmények, rajzok stb. Szakkönyvtár kezdeményezési szakban; még nem használható általánosan.

Előadások (I. tanrend) 3-szor hetenkint összesen $4\frac{1}{4}$ órászámában tartatnak a fogászati részletes kór- és gyógytan, a foghúzás műtétana és a fogászati conservatív műtétanból; ide be nem vonva a technico-klinikai fogászat is.

A klinika hivatalosan nyitva van naponta 5—7-ig. Különös gyakorlatokat cursusok alakjában a tanársegéd vezet. Foghúzást névsor szerint minden hallgató végezhet. Műtétanban

haladottabb hallgatók egyenkint vagy kettenkint műtőszéket kapnak rendelkezésükre.

Az orvosi karral kapcsolatban álló intézetek:

XXI. *A fej és nyak sebészeti betegségei, kapcsolatban a gyakorlati orr- és gégetükrészettel.*

Ezen tantárgy cz. r. tanára, a Sz.-Rókus-kórház II. sebészeti osztályán — melynek főorvosa — tartja előadásait, csütörtökön és vasárnap d. e. 10—12-ig. A tananyagot 104 ágyra berendezett, 1500 fekvő, 3600 járó beteg évi forgalommal bíró II. sebészeti osztály és fiókja, a gégészeti osztály szolgáltatják.

A műtétek helye részint a nagyobb sebészeti műtőterem, részint a gégészeti osztály kisebb műtőszobája.

Az említett osztály mellett egy al-, egy segédorvos és több gyakornok van alkalmazva.

XXII. *Elméleti és gyakorlati fülgyógyászat.*

Ezen tantárgy a Rókus-kórházban levő bejáró betegek számára berendezett rendelőszobán 52. sz. és ugyanott a 19 ágyra berendezett fülbeteg osztályon taníttatik. Dr. Böke Gyula ny. rk. tanár mint a Rókus-kórház rendelő főorvosa és a fülbeteg-osztály vezetője saját boncztani és kórboncztani készítményeinek igénybevételével a tantárgyat elméletileg, az évenkint 1400 bejáró, valamint a közel 400-ra menő fekvőbetegen pedig gyakorlatilag tanítja.

A fülbeteg-osztály mellett egy segédorvos és gyakornok van alkalmazva.

XXIII. *Bőr- és bujakórtani intézet.*

A bőr- és bujakórtan oktatása az üllői-úti új közkórháznak bőr- és bujakóros betegek számára berendezett 2 pavillonjában, mely tanítási céloknak szolgál, történik. Az előadások a két szakmából oly módon folynak, hogy az orvoskari központi épületben levő ambulatoriumon kívül még az említett kórosztályon, mely több mint 100 ágy felett rendelkezik, gyakorlati bemutatások is tartatnak. A bőségesen kínálkozó tananyag járó és fekvő betegek-ből áll.

Az osztály mellett egy al-, egy segédorvos és több gyakornok van alkalmazva.

XXIV. *Testgyógyászat. (Orthopaedia.) (Városligeti fasor 51. sz.)*

A testgyógyászat Batizfalvy Sámuel magántanár orthopaediai gyógyintézetében a II. félévben adatik elő. Tananyagul szolgálnak az intézet betegei, kik az emberi test elferdüléseinek csaknem minden nemére és fokára példát szolgáltatnak. Taneszközök a kórboncz-tani készítmények, gipszlenyomatok, fényrajzok, testgyógyászati- és villamgépek; a helybesített (localisált) svéd gyógytestgyakorlat gépezetei és a gyakorlatok praktikus bemutatása; Glisson-féle inga, Pichery-féle láncgymnasztika stb.

XXV. *Testgyógyászat.* Dollinger Gyula cz. r. k. tnr. testgyógyászati intézete (VII., Kerepesi-út 52. szám) az e célra 1887/88-ban újonnan épült háromemeletes házat foglalja el. A földszinten van a bejáró-betegek váróterme, a rendelőszoba, az öltözőszobák, fürdőszoba és muzeumszoba, továbbá egy 15 m. hosszú, 7 m. széles, 5 m. magas terem, a melyben Dollinger Gyula cz. rendk. egyetemi tanár előadásait tartja. 1892 tavaszán készült a II-ik emeleten a betegek lakószobái közelében a műtőterem, a mely a kötőszerek, eszközök stb. sterilisatiójához szükséges készülékekkel el van látva. Az intézetben lakó betegek kórtermei és különszobái 25 ágygyal vannak felszerelve. Tananyagul a nyilvános rendeléshez bejáró betegek szolgálnak. Előadás minden vasárnap d. e. 9—12-ig tartatik. Az előadás alatt a felsőbb évi orvostanhallgatók részint a tanár, részint pedig a két segédorvos és a két gyakornok vezetése mellett, gyakorlatilag résztvesznek a gyógykezelésben, kötéseket alkalmaznak és kisebb műtéteket végeznek.

Kivonat a szigorlati szabályrendeletből.

Azon tárgyak, melyeknek hallgatását az egyes szigorlatokra való jelentkezésnél ki kell mutatnia a jelöltnek:

1. A természetrajzi elővizsgálatokra való jelentkezésnél külön megjelölt tárgyak kimutatása nem kívántatik, csak azt kell kimutatni, hogy a jelölt már egy évet töltött az egyetemen, mint kebelezett orvostanhallgató.

2. Az orvostudori elővizsgálatra való jelentkezésnél ki kell mutatni a vegytan, természettan, leíró boncztan és élettan 2 félévi hallgatását.

3. Az orvosgyakorlati szigorlatokra való jelentkezésnél a következő tárgyak hallgatását kell kimutatni:

- a) az általános kórtant egy féléven,
- b) a gyógyszertert két féléven,
- c) a kórboncztant két féléven,
- d) a törvényszéki orvostant egy féléven,
- e) a közegészségtant egy féléven,
- f) a belkórodát négy féléven,
- g) a sebészeti kórodát 3 féléven,
- h) a műtéttant egy féléven,
- i) a szemészeti kórodát egy féléven,

k) a szülészeti kórodát egy féléven, továbbá hogy a szabályszerű boncztani gyakorlatokban legalább egy féléven át résztvett.

IV. BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR.

I. Philosophia.

- Az ó-kor neveléstörténelme*, folytatólag; hétfőn, szerdán, pénteken d. e. 10—11-ig. LUBRICH ÁGOST ny. r. tanár. XII. számú tanterem.
- A gondolkodó tehetség nevelése*; kedden, szombaton d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- A philosophia történetéből*: A socialis eszmék fejlődése az uj-korban; hétfőn és kedden d. u. 2—3-ig. Dr. MEDVECZKY FRIGYES ny. r. tanár. XII. sz. tanterem.
- Logikai alaptanok*; hétfőn és kedden d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Psychologiai tanulmányok és gyakorlatok* (philosophiai seminarium, egyuttal tanárképezdei cursus); szerdán d. u. 2—4-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Eszthetika*: az eszthetikai érzelmek tana; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön d. e. 11—12-ig. Dr. BEÖTHY ZSOLT ny. r. tanár. XIII. sz. tanterem.
- Ethikai eszmék és elméletek*; hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. 12—1-ig. Dr. PAUER IMRE ny. r. tanár. XIV. sz. tanterem.
- Az ó-kori philosophia és paedagogia kapcsolatos történelme*; kedden és csütörtökön d. e. 11—12-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Ethika* (folytatva és alkalmazott része); hétfőn és kedden d. 12—1-ig. Dr. KÁRMÁN MÓR m. tanár. XV. sz. tanterem.
- Gymnasiunmi paedagogia* (általános rész); pénteken és szombaton d. 12—1-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Logikai repetitorium* (folytatva); csütörtökön d. u. 4—5-ig. *Ugyanazon tanár.*

- Logika és ismerettan*; szerdán és szombaton d. 12—1-ig. Dr. ALEXANDER BERNÁT magántanár. XVII. sz. tanterem.
- Taine*, mint filozofus, történetíró és kritikus; szerdán d. e. 11—12-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- Philosophiai conversatorium*; *Plato*: Gorgias és Philebos. Péterfi Jenő fordítása (Philosophiai Irók Tára X). Bevezetésül: *Plato* filozófiája; szombaton d. u. 2—3-ig. Dr. BÁNÓCZI JÓZSEF magántanár. XII. sz. tanterem.
- Herbert Spencer philosophiája*; szerdán és szombaton d. u. 4—5-ig. Dr. BUDAY JÓZSEF m.-tanár. X. számú tanterem.

II. Történet és földrajz.

- Magyarország története 1825—1840*; hétfőn és szerdán d. u. 2—3-ig; pénteken d. u. 2—4-ig. Dr. KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD ny. r. tanár. I. sz. tanterem.
- Árpád-korszaki kútfőink ismertetése és bírálata*; szerdán d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- A magyar oklevéltan*, folytatólag (különösen: diplomatikai irástan az oklevelek formuláiról); a *Czimertan* elemei; hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 3—4-ig. Dr. HORVÁT ÁRPÁD ny. r. tanár. XIII. sz. tanterem.
- A diplomatikai kortan* (chronologia); szombaton d. u. 4—5-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- A XVI. század második fele* (folytatólag); hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 8—9-ig. Dr. BALLAGI ALADÁR ny. r. tanár. I. sz. tanterem.
- Magyar művelődéstörténelem*: a renaissance-kor; kedden és csütörtökön d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár*. XII. sz. tanterem.
- Módszertani gyakorlatok*; később meghatározandó órában és helyen. *Ugyanazon tanár*.
- Általános földrajz*. II. folyam. (Hydrographia, oceanographia, állat- és növény-geographia); csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 9—10-ig. LÓCZY LAJOS ny. r. tanár. XVI. sz. tanterem.
- Leirő földrajz*: *Európa földrajza*; (Észak- és Déleurópa); csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- Földrajzi gyakorlatok*; csütörtökön, pénteken és szombaton d. e.

- 11—1-ig. *Ugyanazon tanár* és Dr. KÖVESI, IGETHY RADÓ ny. rk. tanár. Földrajzi seminarium.
- Az ó-kor emlékszerű művészete*; hétfőn és kedden d. e. 8—9-ig. Dr. PASTEINER GYULA ny. r. tanár. X. sz. tanterem.
- Az olasz festészet a XVI. században*; hétfőn, kedden és szerdán d. 12—1-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- Európa a Hohenstaufok korszakában*; heti 5 óra; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. 12—1-ig. Dr. LANCZY GYULA ny. r. tanár. XII. sz. tanterem.
- Kütfőgyakorlatok a Hohenstauf-uralom XII. századi történelméhez*; szombaton d. u. 5—7-ig. *Ugyanazon tanár*. A történelmi seminariumban.
- A homerosi kor emlékei Görögországban*; kedden és szerdán d. e. 8—9-ig. Dr. HAMPEL JÓZSEF ny. r. tanár. VIII. számú tanterem.
- Classikai archaeologia: római építészet*; csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- A keresztény műarchaeologia encyclopaediája*, kiváló tekintettel a hazai műemlékekre; szerdán és pénteken d. e. 11—12-ig. Dr. CZOBOR BÉLA m.-tanár.
- A XVI. és XVII. század történetirása*; szerdán d. u. 4—6-ig. Dr. MARCZALI HENRIK magántanár. Történelmi seminarium.
- Oklevéltani gyakorlatok* (haladottabbak számára); kedden d. u. 4—6-ig. Dr. FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ m.-tanár. A történelmi seminariumban.
- A római háziélet*; csütörtökön és pénteken d. e. 11—12-ig. Dr. KUZSINSZKY BÁLINT magántanár. XVII. sz. tanterem.
- A magyar nemzet története az Árpádházi királyok alatt*; kiváló tekintettel a jogi intézmények fejlődésére; hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—4-ig, csütörtökön d. u. 2—3-ig. Dr. BÉKEFI REMIG m.-tanár. XVI. sz. tanterem.
- Árpádkori művelődéstörténet* (folytatás); kedden d. u. 2—3-ig, pénteken d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.

III. Classica-philologia.

- Festus, de significatu verborum* (folytatás); hétfőn, kedden, csütörtökön d. e. 9—10-ig. Dr. PONORI THEWREWK EMIL nyilvános rendes tanár. XV. számú tanterem.

Latin nyelvtan; kedden és csütörtökön d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Latin s görög szövegykritikai gyakorlatok; szerdán d. e. 9—10-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Latin semináriumi dolgozatok tárgyalása; pénteken d. e. 9—10-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Görögök és rómaiak rhetorikája (folytatás); hétfőn és szerdán d. e. 10—11-ig. Dr. HEGEDŰS ISTVÁN ny. r. tanár. XV. sz. tanterem.

Euripides és Goethe Iphigeniája; hétfőn d. e. 11—12-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Aristoteles rhetorikájának fordítása és értelmezése (folytatás); szombaton d. e. 9—11-ig. *Ugyanazon tanár.* Tanárképzőben.

Aristophanes „Aves“-ének értelmezése bevezetésül a *comedia antiqua* története; pénteken d. e. 10—12-ig. *Ugyanazon tanár.*

Semináriumi dolgozatok tárgyalása; később megállapítandó időben. *Ugyanazon tanár.*

Latin stílusgyakorlatok; szerdán d. u. 2—4-ig. Dr. KASSAI GUSZTÁV magántanár. XV. sz. tanterem.

Latin beszédgyakorlatok, egybekötve Sallustius „*Bellum Jugurthinum*“ cz. művének latin nyelven való interpretációjával; pénteken d. u. 2—3-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Az ó-görög verselés művészete, egybekötve Horatius válogatott ódáinak ó-görög metricus fordításával; pénteken d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

A római költészet ezüstkora (folytatás); csütörtökön d. 12—1-ig. X. sz. tanterem és szombaton d. 12—1-ig. XII. sz. tanterem. Dr. NÉMETHY GÉZA magántanár.

A görög dráma története; kedden és pénteken d. 12—1-ig. Dr. CSENGERI JÁNOS magántanár. XVII. sz. tanterem.

IV. Matematika.

Analysis (folytatva); hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 11—12-ig. Dr. KÖNDÖR GUSZTÁV ny. r. tanár. XI. sz. tanterem.

Analyticai síkmértan (folytatva); kedden, csütörtökön és szombaton d. e. 11—12-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Válogatott részek az analitikai síkmértanból; hétfőn és csütörtökön d. 12—1-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Elméleti csillagászat (az égi testek pályameghatározása) folytatva;

- kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. 12—1-ig. *Ugyanazon tanár* mint helyettes. Ugyanott.
- Integrál-számítás elemei*; hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. e. 9—10-ig. Dr. SCHOLTZ ÁGOST ny. r. tanár. XI. számú tanterem.
- Infinitesimal transformatiók elmélete*; hétfőn és csütörtökön d. e. 8—9-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- Határozott integrálok elmélete*; kedden és szombaton d. e. 8—9-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- Infinitesimal geometria*; szerdán és pénteken d. e. 8—9-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- Másodrendű felületek*; hétfőn d. u. 3—5-ig. Dr. KLUG LIPÓT magántanár.
- Számelmélet*; hétfőn, kedden és pénteken d. e. 10—11-ig. Dr. DEMECZKY MIHÁLY magántanár. XI. sz. tanterem.
- A substitutiók és ezek alkalmazása az algebrai egyenletek elméletére*; szerdán, csütörtökön és szombaton d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.

V. Physika és Chemia.

- Kísérleti chemia*, tekintettel az orvosnövendékek igényeire; kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 9—10-ig. Dr. THAN KÁROLY ny. r. tanár. Az I. chemiai intézet nagy tantermében.
- A szén vegyületeinek áttekintése*; szombaton d. u. 4—5-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
- Chemiai gyakorlatok*; ünnep- és vasárnap kivételével, naponkint reggeltől estig. A II. évi gyógyszerész-növendékek számára reggel 8-tól d. u. 1-ig. *Ugyanazon tanár*. A 31—36. számú laboratoriumokban.

Jegyzet. *Az I. chemiai intézet* (Museum-körút 4. sz. a. telek közepén), nyitva áll ünnep- és vasárnap meg szombat délután kivételével, naponkint d. e. 8—1-ig és d. u. 3—6-ig. Bővebb felvilágosítást adnak az intézetnek házi szabályai. Igazgató dr. THAN KÁROLY ny. r. tanár.

- Kísérleti természettan*, (II. rész); kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig. Dr. báró EÖTVÖS LORÁND ny. r. tanár. Az egyetem physikai intézetében.
- Kísérleti chemia*, tekintettel a gyógyszerész-növendékek igényeire;

szombat kivételével naponkint d. e. 11—12-ig. Dr. LENGYEL BÉLA ny. r. tanár. Növénytani tanterem.

Gyógyszerészeti chemia, II. rész: készítmények előállítása és vizsgálása; szombat kivételével naponkint d. 12—1-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.

Chemiai gyakorlatok, kezdők számára; szombat kivételével naponkint egész délután. *Ugyanazon tanár*. II. chemiai intézet.

Az analitikai mechanika elemei, gyakorlatokkal, II. rész; szerdán és szombaton d. e. 9—10-ig. Dr. FRÖHLICH IZIDOR ny. r. tanár. A physikai intézet kis tantermében.

Potenciálmélet és alkalmazásai; hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. e. 9—10-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.

A rugalmasság-elmélet alkalmazása a hang és a fény jelenségeire; hétfőn, szerdán és szombaton d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.

Általános földrajz. I. folyam. *Mathematikai földrajz*. (Erőnyilvánulások, a Föld szigorú alakja, astronomiai részletek, chronographia); heti 4 órában; hétfőn d. e. 10—12-ig és kedden, szerdán d. e. 10—11-ig. Dr. KÖVESLIGETHY RADÓ ny. rk. tanár. XVI. sz. tanterem.

Földrajzi gyakorlatok; heti 6 órában; csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 11—1-ig. LÓCZY LAJOS ny. r. tanárral együtt. *Ugyanazon tanár*. Földrajzi seminárium.

Válogatott fejezetek az égi mechanikából; heti 2 órában, később meghatározandó időben és helyen. *Ugyanazon tanár*.

Népszerű astrophysika és geophysika; heti 2 órában; később meghatározandó időben és helyen. *Ugyanazon tanár*.

Mágnesi és elektromos mérési gyakorlatok, haladottak részére. (E gyakorlatokban csak *hatan*, oly hallgatók vehetnek részt, akik már a physikai kísérletezésben jártasak;) később meghatározandó egy délután 3—8-ig. Dr. KLUPATHY JENŐ magántanár. Az egyetemi physikai intézetben.

Az ásványos és ivóvizek analysise; heti 1 óra; később meghatározandó időben. Dr. WINKLER LAJOS magántanár. I. chem. intézet. Kis tanterem.

A gyógyszerül használt szénvegyületek chemiája; heti 2 óra; később meghatározandó időben. *Ugyanazon tanár*.

VI. Leiró természettudományok.

Rendszeres állattan orvoshallgatók és tanárjelöltek számára; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 11—12-ig. (Hetenkint 5 óra.) Dr. MARGÓ TIVADAR ny. r. tanár. Zoologiai tanterem. Muzeum-körut 4. sz.

Állatfejlődéstan, mutatványokkal; csütörtökön d. u. 4—5-ig. (Hetenkint 1 óra.) *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Állattani gyakorlatok gerinceztelen állatokon; hétfőn és szerdán d. u. 4—6-ig. (Hetenkint 4 óra). *Ugyanazon tanár* vezetése alatt. Zoologiai intézetben.

Haladottabbak foglalkozása a zoologiai intézetben; hetenkint 9 óra, külön meghatározva. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.

Szövegtani gyakorlatok, (lásd az orvoskari előadásokat.)

Jegyzet. Az egyetemi zoologiai és comparativ-anatomiai intézet és muzeumok nyitva állanak a gyakorlatokban résztvevő hallgatók számára a lezckeredben meghatározott órákban.

A gyakorlatokhoz szükséges kézi eszközöket a gyakorlónak magának kell beszereznie; az arra szükséges anyagot, a góresövet s egyéb készülékeket az intézet szolgáltatja, a gyakorlónak kártérítési kötelezettsége mellett. — Az intézet könyvtárából a munkák csak az intézet helyiségein belül használhatók. — Orvos- és bölcsészettudományok is, a mennyire ezt az intézet felszerelése és helyiségei megengedi, foglalkozhatnak állattani vizsgálatokkal. Erre nézve bővebb felvilágosítást nyerhetni az intézetben.

A közönség számára a zoologiai és comparativ-anatomiai intézet és muzeum egyelőre csak vasárnap és ünnepnapokon van nyitva 10—12 óra között. Igazgató dr. MARGÓ TIVADAR ny. r. tanár.

Geologia, kiváló tekintettel a kőzettanra, hidrografiára és vulkánizmusra; elektromos mikroszkopi mutatványokkal. Hetenkint 4 óra; szerdán, csütörtökön pénteken d. u. 3—4-ig és szombaton d. 12—1-ig. Dr. SZABÓ JÓZSEF ny. r. tanár. Mineralógiai tanterem.

Haladottabbak foglalkozása a mineralógiai intézetben; hetenkint 6 óra, később meghatározva. *Ugyanazon tanár.* Mineralógiai dolgozó termekben.

Mikroszkop az ásvány és kőzettanra alkalmazva; kedden d. 12—1-ig. *Ugyanazon tanár.* Mineralógiai tanterem.

Gyakorlatok mikroszkopi meghatározásban; 4 óra hetenkint, külön meghatározva. *Ugyanazon tanár.* Mineralógiai dolgozó termekben.

Geológiai kirándulás, kedvező évszakban; külön meghatározva. Ugyanazon tanár.

Ásványtani általános gyakorlatok; megfelelő csoportokban olyanok számára, kik az ásványtant hallgatták; hétfőn d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. Mineral. tanterem.

Jegyzet. *Az egyetemi mineralógiai és petrográfiai muzeum nyitva áll a közönségnek általában vasárnap s ünnepnap 10—12-ig; előleges bejelentéssel megtekinthető máskor is. Az intézet nyitva van a tanulóknak úgy tanulásra mint foglalkozásra a meghatározott órákban, kivéve vasárnap- és ünnepnapokat, valamint szombat délutánt. Az intézeti könyvek, tanszerek és tantárgyak csak ott használhatók. Igazgató dr. SZABÓ JÓZSEF ny. r. tanár.*

Tud. növénytan: élettan, rendszertan; orvosnövendékek és tanárjelöltek számára (hetenként 4 óra); hétfőn d. e. 8—10-ig és szombaton d. e. 10—12-ig. DR. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár. Muzeum-körút 4. sz IV. emelet.

Növénytan gyakorlatokkal; gyógyszerész-növendékek számára (hetenként 5 óra); kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 8—9-ig, hétfőn d. u. 2—4-ig. Ugyanazon tanár. Ugyanott.

Mikroszkopi növénytani gyakorlatok, kezdők és haladottabbak számára (hetenként 6 óra); csütörtökön és pénteken d. u. 2—5-ig. Ugyanazon tanár. Ugyanott.

Növényleírás-tani gyakorlatok; orvosnövendékek és tanárjelöltek számára; kedden d. u. 3—5-ig. Ugyanazon tanár. Ugyanott és a növénykertben. Üllői-út 78. sz.

Haladottabbak foglalkozása a növényi rendszertanban; szerdán, csütörtökön és pénteken a délelőtti órákban. Ugyanazon tanár. Növénytani intézet. Növénykert. Üllői-út 78. sz.

Növénytani kirándulások; külön meghatározandó napokon és órákban. Ugyanazon tanár.

Jegyzet. *A növénytani intézetben csak az igazgató engedélyével szabad a meghatározott időn kívül foglalkozni vagy munkálkodni. Intézeti könyvek és eszközök csak az intézeten belül használhatók, haza nem adnak. Igazgató dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.*

Általános embertan (folytatás); hétfőn és kedden d. 12—1-ig. DR. TOROK AUREL ny. r. tanár. Embertani intézetben.

Emberméréstan; szerdán d. 12—1-ig. Ugyanazon tanár. Ugyanott. Gyakorlati eljárások; hetenkint 5 órában, később meghatározandó időben. Ugyanazon tanár. Ugyanott.

Jegyzet. Az embertani intézet és muzeum, helyiségeinek gyűjtemény-tárgyakkal való túlságos megtömöttsége következtében, csak az igazgató előzetes engedélye mellett tekinthető meg. Az intézet könyvtárából a szakmunkák csakis az intézetben használhatók. Igazgató Dr. TÖRÖK AURÉL ny. r. tanár.

Gyakorlati krisztálytan, különös tekintettel az ásványokra; hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 8—9-ig. Dr. SCHMIDT SÁNDOR ny. rk. tanár. Ásványtani intézet előkészítő terem.

A hazai pázsitfélék ismertetése mutatványokkal; kedden délután 3—¹/₂5-ig, vagy később meghatározandó órában. (Két óra.) Dr. BORBÁS VINCZE m.-tanár. A botanikai tanteremben. Muzeum-körút 4. sz.

Floristikai kirándulások; szombaton vagy vasárnap d. u. 2—8-ig. Ugyanazon tanár. A szabad természetben.

Haladottabbak foglalkozása a növényssystematika terén; szerdán és csütörtökön d. e. 8—1-ig. Ugyanazon tanár. Az V. kerületi főreáliskola termékrajzi helyiségében.

A belvizi gerinctelen állatokról; később meghatározandó időben, hetenkint 2 óra. Dr. DADAY JENŐ m.-tanár. Magyar nemzeti muzeum állattára.

Gyakorlatok a belvizi gerinctelen állatok meghatározásában; vasárnapokon d. e. 9—1-ig, heti 4 órán. Ugyanazon tanár. Ugyanott.

Zoologiai kirándulások; esetről-esetre megállapítandó időben, hetenkint 4 óra gyanánt. Ugyanazon tanár.

Növénybetegségek; később meghatározandó időben, hetenkint 2 óra. Dr. MÁGÓCSY-DIETZ SÁNDOR m.-tanár. Növénytani intézet tantermében. Muzeum-körút 4. sz.

Gyakorlatok a kőzetek ásványainak meghatározásában; később meghatározandó heti 2 órában. Dr. SZÁDECZKY GYULA magántanár. Ásványtani intézet mikroszkopos termében.

Válogatott fejezetek a moszatok természethistóriájából, mikroszkopos bemutatásokkal; szombaton d. e. 11—12-ig. Dr. ISTVÁNFFI GYULA magántanár. A M. N. Muzeum növénytani osztályában. V. ker. Széchenyi-utca 1. sz. II. em. 17.

A borealis-mikrotherm flórabirodalom növényföldrajza, kiváló tekintettel egyik részére: a magyar flóramegyére; csütörtökön d. u. 5—6-ig, esetleg később meghatározandó időben. Dr. SIMONKAI LAJOS m.-tanár. A növénytani intézet tantermében. Muzeum-körút 4. sz. 4. em.

Növényföldrajzi kirándulások; vasárnap félnapon, esetleg egész napon át. *Ugyanazon tanár*. A szabad természetben.
Összehasonlító szövektan. I. rész: sejtán; szombaton d. u. 2—4-ig, hetenkiint 2 óra. Dr. VANGEL JENŐ m.-tanár. Zoologiai tanterem.
Iskolai és magán egészségktan; hétfőn d. u. 4—6-ig. Dr. CSAPÓDI ISTVÁN orvoskari m.-tanár. X. sz. tanterem.

VII. Általános és keleti nyelvészet.

Arab nyelvtan, tekintettel a főbb sémi nyelvágakra és az élő nyelvre. Saját nyelvtana szerint; hétfőn, szerdán, pénteken d. u. 3—4-ig. Dr. HATALA PÉTER ny. r. tanár. XVII. sz. tanterem.
Arab olvasmányok: A Korán mekkai fejezetei. Kezdőknek könnyebb szövegek; hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 4—5-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
Szirus olvasmányok. A *Psito* történeti könyveiből. Haladóknak Efreem költeményei; kedden és csütörtökön d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
Az arab irodalom története. A Mohammed előtti kor (befejezés); szerdán és pénteken d. u. 5—6-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
Török-tatár nyelv; hétfőn, szerdán és pénteken délután 2—3-ig. Dr. VAMBÉRY ÁRMIN ny. r. tanár. XIV. számú tanterem.
Oszmán olvasmányok; kedden, csütörtökön és szombaton d. u. 2—3-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
Persa olvasmányok; hétfőn és szerdán d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
Magyar-ugor összehasonlító nyelvtan (folytatás); csütörtökön és pénteken d. u. 2—3-ig. Dr. SZINNYEI JÓZSEF ny. r. tanár. XI. sz. tanterem.
Finn nyelv. (Olvasmányok); csütörtökön és pénteken d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.
Semináriumi gyakorlatok a magyar-ugor összehasonlító nyelvészetből; szombaton d. e. 11—1-ig. *Ugyanazon tanár*. X. sz. tanterem.
Szanszkrit nyelvtan kezdőknek; hétfőn d. u. 1—2-ig. Dr. MAYR AURÉL ny. rk. tanár. X. sz. tanterem.
Ind-german összehasonlító nyelvtan; hétfőn és csütörtökön d. u. 2—3-ig. *Ugyanazon tanár*. Ugyanott.

- Gót olvasmány*; csütörtökön d. u. 1—2-ig. *Ugyanazon tanár.*
Ugyanott.
- A Korán válogatott fejezeteinek magyarázása*; szerdán és pénteken d. u. 2—3-ig. Dr. GOLDZSHER IGNÁCZ magántanár. X. sz. tanterem.
- Az újabb török irodalom ismertetése*; szerdán d. 12—1-ig. Dr. KÚNOS IGNÁCZ m.-tanár. XIV. sz. tanterem.
- Szaadi Gulisztánja*, nyelvtani és tárgyi magyarázatokkal; hétfőn d. e. 11—12-ig. Dr. KÉGL SÁNDOR magántanár.

VIII. Magyar nyelv és irodalom.

- Tinódi Sebestyén s a XVI. század históriás énekei*; kedden és szerdán délután 4—5-ig. Dr. GYULAI PÁL ny. r. tanár. XIII. sz. tanterem.
- Kölcsey mint kritikus és szónok*; csütörtökön és pénteken d. u. 4—5-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Semináriumi gyakorlatok*; csütörtökön és pénteken d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* XII. sz. tanterem.
- Arany János lyrai költeményei*; szerdán d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* XV. sz. tanterem.
- Kármán József és művei*; pénteken d. e. 11—12-ig. Dr. BEÖTHY ZSOLT ny. r. tanár. XIII. sz. tanterem.
- Magyar stílygyakorlatok.* (Fejtegetések a drámai költészet köréből); hétfőn d. u. 3—5-ig. *Ugyanazon tanár.* XV. sz. tanterem.
- Magyar névragozás*; pénteken és szombaton d. e. 11—12-ig. Dr. SIMONYI ZSIGMOND ny. r. tanár. XIII. sz. tanterem.
- Legrégibb nyelvelméink*; szerdán és szombaton d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* XI. sz. tanterem.
- Mondattani gyakorlatok*; hétfőn és kedden d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár.* XIV. sz. tanterem.
- A magyar irodalom története 1823-tól napjainkig*; pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig. BODNÁR ZSIGMOND magántanár. XII. sz. tanterem.
- A költői műfajok*; szerdán d. u. 3—4-ig, XVII sz. tanterem és pénteken d. u. 3—4-ig. XV. számú tanterem. Dr. NÉGYESY LÁSZLÓ m.-tanár.

IX. Modern nyelvek és irodalmak.

- Goethe élete és művei*; kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 9—10-ig. Dr. HEINRICH GUSZTÁV ny. r. tanár. XIII. számú tanterem.
- A középkori német dráma*; kedden és szerdán d. e. 10—11-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Német verstan történeti alapon*; pénteken d. e. 9—10-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Semináriumi gyakorlatok*: a) Német minnedalosok olvasása. b) Dolgozatok Goethe műveiről; csütörtökön és pénteken d. e. 10-től 11-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- A román nyelvtanból*; a hangtan és alaktan (*Fonologia* si *Morfologia*); hétfőn és pénteken d. u. 3—4-ig. ROMÁN SÁNDOR ny. r. tanár. XIV. sz. tanterem.
- A román irodalomból*: az 1574-ki „*Tetravangelium*“ (eredetije a Londoni british mizeumban) kéziratban, irodalmi és nyelvi tekintetből tárgyalva; kedden d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- A keresztyén műszavak a román nyelvben*; szerdán d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Conversatorium a román népközmondások felett* (*Proverbele romaniroli*); szombaton délután 3—4-ig. — *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Pushkin életrajza* előadva kisebb költeményei kapcsán; kedden és pénteken d. u. 4—5-ig. Dr. ÁSBÓTH OSZKÁR ny. r. tanár. XVI. sz. tanterem.
- Könnyű orosz olvasmányok*; kedden, pénteken és szombaton d. u. 5—6-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Az olasz nyelv elméletileg és gyakorlatilag előadva*; szerdán, pénteken és szombaton d. u. 3—4-ig. MESSI ANTAL ny. rk. tanár. X. sz. tanterem.
- Silvio Pellico műveinek fejtegetése*; kedden d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Studi sulle tragedie di Vittorio Alfieri*; csütörtökön d. u. 3—4-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Angol prózairók* (1660—1780) angolul haladottabbak számára; hétfőn d. u. 4—5-ig. PATTERSON ARTHUR ny. rk. tanár. XII. sz. tanterem.

- Angol nyelvtan*, kezdők számára; kedden és pénteken d. u. 4—5-ig.
Ugyanazon tanár. Ugyanott.
- Könnyű angol olvasmányok*; szerdán d. u. 4—5-ig. *Ugyanazon tanár.*
Ugyanott.
- Addison: *Sir Roger de Coverley*; csütörtökön d. u. 4—5-ig.
Ugyanazon tanár. Ugyanott.
- A francia nyelv történeti nyelvtana* (francia nyelven); szerdán és
 pénteken d. 12—1-ig. Dr. BECKER FOLÓP ÁGOST ny. rk. tanár.
 XIII. sz. tanterem.
- Hugó Viktor élete és művei* (francia nyelven); hétfőn d. 12—1-ig.
Ugyanazon tanár. Ugyanott.
- Az ó-francia Vie de saint Alexis magyarázata*; csütörtökön d.
 12—1-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Gyakorlatok Rousseau J. J. fölött* (folytatás); kedden és szombaton
 d. 12—1-ig. *Ugyanazon tanár.* Ugyanott.
- Gót nyelvtan és olvasmány* (német nyelven, Braune nyelvtana
 szerint); hétfőn d. e. 9—11-ig. Dr. PETZ GEDEON magántanár.
 XIII. sz. tanterem.
- Kezdők számára.* Cours pratique de grammaire et de conversation;
 hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 8—9-ig. ISOZ
 SIDÉON tanító. XIV. sz. tanterem.
- Haladók részére.* Grammaire supérieure Conversation litteraire
 XVII. siècle; pénteken és szombaton d. e. 7^{1/2}—10-ig. *Ugyanaz.*
Ugyanott.

X. Gyorsírás.

- Stolze-Fenyvessy-féle egyszerűsített gyorsírás.* I. Levelező rész; csütörtö-
 kön d. 12—2-ig. VARGAY ISTVÁN magántanító XII. sz. tanterem.
- Stolze-Fenyvessy-féle egyszerűsített gyorsírás.* II. Magasabb fokú és
 parlamenti gyorsírás; csütörtökön d. u. 2—4-ig. *Ugyanaz.*
Ugyanott.
- Abszolút magyar gyorsírás*; később meghatározandó napokon és
 órákban. Dr. SZALÁGYI AUREL magántanító.

A jelen félévben előadást nem tartanak:

Dr. BOKOR JÓZSEF, dr. HEINRICH ALAJOS, dr. MANGOLD LAJOS,
 dr. LIEBERMANN LEO, dr. HARASZTI GYULA magántanárok és VIKÁR
 BÉLA magántanító.

ÓRÁK SZERINTI ÁTTEKINTÉSE

A

TANTÁRGYAKNAK.

Reggeli órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
7-8		
7 1/2 - 10		
8-9	<p><i>Alaphittan</i> (folytatás); hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton. Dr. BITA DEZSÓ ny. r. tanár.</p> <p><i>Az ágazatos hittan második része</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. KISFALUDY Á. BÉLA ny. r. tanár.</p> <p><i>Egyháztörténelem - VII. Gergely pápa idejétől a legújabb korig</i>; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken, szombaton. Dr. RAFAICS RAYMOND ny. r. tanár.</p> <p><i>Házasságjog</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. ASCHENBRIER ANTAL ny. r. tanár.</p>	<p><i>Egyházjog</i>; kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken. Dr. ANTAL GYULA ny. r. tanár.</p> <p><i>Magyar polgári törvénykezési rendtartás</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. HERCZEGH MIHÁLY ny. r. tanár.</p> <p><i>Egyházi jog</i>; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken. Dr. KOVÁTS GYULA ny. r. tanár.</p> <p><i>Közigazgatási politika</i>; kedden és pénteken. Dr. MANDELLO GYULA magántanár.</p> <p><i>Bevezetés a római jog institutióiba</i>; hétfőn és pénteken. Dr. HOFFMANN JÓZSEF m.-tanár.</p> <p><i>Római perjog</i>; kedden és csütörtökön. Dr. KAJUCH MÁRTON magántanár.</p> <p><i>A nemzetgazdaságtan elemei</i>; szerdán és pénteken. Dr. RATH ZOLTÁN m.-tanár.</p> <p><i>Magyar közjog</i>; hétfőn és kedden. Dr. GOSZTHONY MIHÁLY magántanár.</p> <p><i>Mezőgazdasági biztosítás</i>; csütörtökön. Dr. PÓLYA JAKAB m.-tanár.</p>

Az orvostudományi karban

Szemoperálások elméletileg és gyakorlatilag; hétfőn kedden és szerdán.
Dr. OTTAVA IGNÁCZ magántanár.

Kísérleti élettan; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken. Dr. KLUG NÁNDOR ny. r. tanár.

Physikális vizsgálati módszerek; csütörtökön és vasárnap. Dr. STERN SAMU magántanár.

A csontok és ízületi bántalmak sebészete; vasárnap. Dr. HABERERN J. PÁL m. tanár.

A fogak kór- és gyógytana; csütörtökön.
Dr. ROTHMANN ÁRMIN m.-tanár.

A bölcsészettudományi karban

Halalók részére. Grammaire superieure Conversation litteraire XVII. siècle; pénteken és szombaton. ISOZ SIMON tanító.

A XVI. század második fele; (folyt.) hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön. Dr. BALLAGI ALADÁR nyilv. r. tanár.

Az ó-kor emlékszerű művészete; hétfőn és kedden. Dr. PASTEINER GYULA ny. r. tanár.

A homerosi kor emlékei Görögországban; kedden és szerdán. Dr. HAMPEL JÓZSEF nyilv. r. tanár.

Classikai archaeologia; római építéset; csütörtökön, pénteken és szombaton.
Ugyanazon tanár.

Infinitesimál transformatiók elmélete; hétfőn és csütörtökön. Dr. SCHOLTZ ÁGOST ny. r. tanár.

Határozott integrálok elmélete; kedden és szombaton. Ugyanazon tanár.

Infinitesimál geometria; szerdán és pénteken. Ugyanazon tanár.

Kísérleti természettan, II. rész; kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton. Dr. báró EÖTVÖS LORÁND ny. r. tanár.

Növénytan gyakorlatokkal; gyógyszerésznövendékek számára; kedden, szerdán és csütörtökön. Dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.

Gyakorlati kristálytan; különös tekintettel az ásványokra; hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön. Dr. SCHMIDT SÁNDOR ny. rk. tanár.

A magyar irodalom története 1823-től napjainkig; pénteken és szombaton.
BONNAR ZSIGMOND m.-tanár.

Kezdők részére. Cours pratique de grammaire et de conversation; hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön. ISOZ SIMON tanító.

Reggeli órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
8 $\frac{1}{2}$ —10		
8—10		
8—1		

Az orvostudományi karban

A hasbetegségek kór- és gyógytana; csütörtökön és vasárnap. Dr. STILLER BERTALAN ny. rk. tanár.

A csontok és ízülete, sebészi bántalmak kór- és gyógytana; csütörtökön és vasárnap. Dr. BARTHA GUSZTÁV magántanár.

Szemészeti műtéttan, gyakorlatokkal; csütörtök és vasárnap. Dr. FEUER NÁTHÁN m.-tanár.

Különös kór- és gyógytan s kórodai előadások; naponta, csütörtök kivételével. Dr. KORÁNYI FRIGYES ny. r. tanár.

Különös kór- és gyógytan s kórodai előadások; naponta, csütörtök kivételével. Dr. KÉTLY KÁROLY ny. r. tanár.

Elméleti és gyakorlati szülészet és gynaekologia; naponta, csütörtök kivételével. Dr. KÉZMÁRSZKY TIVADAR ny. r. tanár.

Nőgyógyászati és szülészeti polyclinicum; kedden és szerdán. Dr. TAUFFER VILMOS ny. r. tanár.

Törvényszéki orvostani gyakorlatokkal; csütörtök és vasárnap. Dr. AJTAI K. SÁNDOR ny. r. tanár.

A sebész első teendői; csütörtökön. Dr. PERK ÁGOS magántanár.

Az emésztési szervek bántalmái; csütörtök és vasárnap. Dr. HIRSCHLER ÁGOST m.-tanár.

A csontok és ízületi bántalmak sebészete; csütörtökön. Dr. HABERERN J. PÁL m.-tanár.

A bölcsészettudományi karban

Tud. növénytan; orvosnövendékek és tanárjelöltek számára; hétfőn. Dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.

Chemiai gyakorlatok; a II. évi gyógyszerész-növendékek számára; ünnep- és vasárnap kivételével, naponkint. Dr. THAN KÁROLY ny. r. tanár.

Haladottabbak foglalkozása a növény-systematika terén; szerdán és csütörtökön. Dr. BOBBÁS VINCZE magántanár.

Reggeli órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
1/2 9—10		
9—10	<p><i>Ó-szövetségi történet-ítészeti s régiség-tani tanulmányok</i> folytatása; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton. Dr. BERGER EV. JÁNOS ny. r. tanár.</p> <p><i>Jézus nyilvános életéből kiszemelt részek értelmezése</i> a négy evangéliumból; ezután</p> <p><i>Szent Péter apostol II. levele</i>, fejtegetve; csütörtök kivételével, minden köznapon. Dr. BOGNÁR ISTVÁN ny. r. tanár.</p> <p><i>Keresztény kath. erkölcstan</i> folytatása; hétfőn, szerdán és pénteken. Dr. BREZNAY BÉLA ny. r. tanár.</p> <p><i>Lelkipásztorságtan</i> folytatása; kedden. Dr. KLINGER ISTVÁN ny. r. tanár.</p>	<p><i>Római jog</i>; minden hétköznap. Dr. VÉCSEY TAMÁS ny. r. tanár.</p> <p><i>Részletek a gazdaság és társadalom történetéből</i>; szombaton. Dr. MANDELLO GYULA m-tanár.</p> <p><i>Magyar büntetőjog és eljárás</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. WLASSICS GYULA ny. r. tanár.</p> <p><i>Büntetőjogi seminarium</i>; csütörtökön. Ugyanazon tanár.</p> <p><i>Joghölésészet</i>; naponkint, szombat kivételével. Dr. PULSZKY ÁGOST ny. r. tanár.</p> <p><i>Ausztriai magánjog</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. SÁGHY GYULA ny. r. tanár.</p>
9—11		
9—11	<p><i>Keresztény kath. erkölcstan</i> folytatása; kedden és szombaton. Dr. BREZNAY BÉLA nyilv. r. tanár.</p> <p><i>Lelkipásztorságtan</i> folytatása; hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton. Dr. KLINGER ISTVÁN ny. r. tanár.</p>	<p><i>Törvénytudományi orvostan</i>; csütörtökön. Dr. CSATÁRY LAJOS m.-tanár.</p>

Az orvostudományi karban

A helikologia (fekélytan) és a sebek kezelése tana; vasárnap és csütörtök. Dr. SCHÄCHTER MIKSA magántanár.
Nőgyógyászati műtéttan; péntek és szombat. Dr. DIRNER GUSZTÁV m.-tanár.

A méh és járulékeinak lobos folyamatairól; csütörtökön és vasárnap. Dr. ELISCHER GYULA m.-tanár.

Bőrgyógyászat és bujakórtan; csütörtök és vasárnap. Dr. HAVAS ADOLF magántanár.

A szem fénytörési és alkalmazkodási rendellenességei; naponkint, ünnep- és vasárnap kivételével. Dr. HOOR KÁROLY m.-tanár.

A sérvek kór- és gyógytana; csütörtök és vasárnap. Dr. BÁRON JÓNÁS magántanár.

Általános kór- és gyógytan; szombaton. Dr. HÖÖVES ENDRE ny. r. tanár.

Gyógyszerhatástan; pénteken. Dr. BÓKAI ÁRPÁD ny. r. tanár

Hasonszenvi kór- és gyógytan; hétfőn, szerdán és pénteken. Dr. BAKODY TIVADAR ny. rk. tanár.

A bölcsészettudományi karban

Általános földrajz; II. folyam. Csütörtökön, pénteken és szombaton. LÓCZY LAJOS ny. r. tanár.

Festus, de significatu verborum, (folytatás.); hétfőn, kedden és csütörtökön. Dr. PONORI THEWREWK EMIL ny. r. tanár.

Latin s görög szövegek kritikai gyakorlatok; szerdán. Ugyanazon tanár.

Seminariumi dolgozatok tárgyalása; pénteken. Ugyanazon tanár.

Integrál-számítás elemei; hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken. Dr. SCHOLTZ ÁGOST ny. r. tanár.

Kísérleti chemia, tekintettel az orvostan növendékek igényeire; kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton. Dr. THAN KÁROLY ny. r. t.

Az analitikai mechanika elemei, gyakorlatokkal, II. rész; szerdán és szombaton. Dr. FRÖHLICH IZIDOR ny. r. tanár.

Potential-elmélet és alkalmazásai; hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken. Ugyanazon tanár.

Goethe élete és művei; kedden, szerdán és csütörtökön. Dr. HEINRICH GUSZTÁV ny. r. tanár.

Német verstan történeti alapon; pénteken. Ugyanazon tanár.

Aristoteles rhetorikájának fordítása és értelmezése, (folytatás); szombaton. Dr. HEGEDŰS ISTVÁN ny. r. tanár.

Gót nyelvtan és olvasmány (német nyelven, Braune nyelvtana szerint); hétfőn. Dr. PETZ GEDEON m.-tanár.

Reggeli órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
9—12		
9—1		
$\frac{1}{2}$ 10— $\frac{1}{2}$ 11		
$\frac{1}{2}$ 10—11		
10—11	<p><i>Héber syntaxis</i>; ezután <i>Bibliai értelmezéstan</i>. Ennek befejezése után:</p> <p><i>Exegetikai gyakorlatok</i>: a bölcselmi és látnoki könyvekből kiszemelt szakaszok értelmezése; hétfőn és pénteken Dr. BERGER EY. JÁNOS ny. r. tanár.</p> <p><i>Bevezetés az új-szövetségi szentiratokba</i> (folytatólag); szerdán, pénteken és szombaton. Dr. BOGNÁR ISTVÁN nyilv. r. tanár.</p> <p><i>Az új-szövetségi apokryph könyvekről</i>; hétfőn. Ugyanazon tanár.</p> <p><i>Az ágazatos hittan második része</i>; kedden. Dr. KISFALUDY Á. BÉLA ny. r. tanár.</p> <p><i>Házasságjog</i>; kedden. Dr. ASCHENBRIER ANTAL ny. r. tanár.</p> <p><i>Szjr és khald nyelvtan</i>; szerdán. Dr. KANYORSZKY GYÖRGY ny. r. tanár.</p>	<p><i>Egyetemes európai jogtörténet</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. HAJNIK IMRE ny. r. tanár.</p> <p><i>Pénzügytan</i>; hétfőn, kedden, szerdán és szombaton. Dr. MARISKA VILMOS ny. r. tanár.</p> <p><i>A bélyeg és illetékek</i>; csütörtökon. Dr. MARISKA VILMOS ny. r. tanár.</p> <p><i>Magyar polgári törvénykezési jog</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. PLÓSZ SÁNDOR ny. r. tanár.</p> <p><i>Magyar közigazgatási jog</i>; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton. Dr. LECHNER ÁGOST ny. r. tanár.</p>

Az orvostudományi karban	A bölcsészettudományi karban
<p><i>Testegyenészet</i>; vasárnap. Dr. DOLLINGER GYULA ct. rk. tanár.</p>	<p><i>Gyakorlatok a belvizi gerinctelen állatok meghatározásában</i>; vasárnapokon 4 óra. Dr. DADAY JENŐ magántanár.</p>
<p><i>Bőrgyógyászat és bujakórtan</i>; vasárnap. Dr. RÓNA SÁMUEL magántanár.</p>	
<p><i>Általános kór- és gyógytan</i>; kedden és csütörtökön. Dr. HÖGYES ENDRE ny. r. tanár. <i>Gyógyszerhatástan</i>; hétfőn és szerdán. Dr. BÓKAI ÁRPÁD ny. r. tanár.</p>	
<p><i>Elméleti és gyakorlati fülgyógyászat</i>; csütörtökön és vasárnap. Dr. LICHTENBERG KORNÉL m. tanár. <i>A szemvizsárlás gyakorlati módszerei</i>, (látásvizsgálás); vasárnap. Dr. CSAPODI ISTVÁN m. tanár.</p>	<p><i>Az ó-kor neveléstörténelme</i>, (folytatólag); hétfőn, szerdán és pénteken. LUBRICH ÁGOST ny. r. tnr. <i>A gondolkoló tehetség nevelése</i>; kedden, szombaton. <i>Ugyanazon tanár.</i> <i>Leíró földrész: Európa földrésze</i>; csütörtökön, pénteken és szombaton. LÓCZY LAJOS nyilv. r. tanár. <i>Latin nyelvtan</i>; kedden, csütörtökön. Dr. PÓXORI THEWREWK EMIL ny. r. tanár. <i>A görögök és rómaiak rhetorikája</i>, (folytatás); hétfőn és szerdán. Dr. HEGEDŰS ISTVÁN ny. r. tanár. <i>Számelmélet</i>; hétfőn, kedden és pénteken. Dr. DEMECZKY MIHÁLY m. tanár. <i>A substituciók és ezek alkalmazása az algebrai egyenletek elméletére</i>; szerdán, csütörtökön és szombaton. <i>Ugyanazon tanár.</i> <i>A rugalmasság-elmélet alkalmazása a hang és fény jelenségeire</i>; hétfőn, szerdán és szombaton. Dr. FRÖHLICH IZIDOR ny. r. tanár. <i>Általános földrész. I. folyam. Matematikai földrész</i>; kedden és szerdán. Dr. KÖVESLIGETHY RADÓ ny. rk. tanár. <i>Monlattan gyakorlatok</i>; hétfőn és kedden. Dr. SIMONVI ZSIGMOND ny. r. tanár.</p>

Reggeli órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
10—11		
10— ¹ / ₂ 12		
10—12	<p><i>Héber syntaxis</i>; ezután <i>Bibliai értelmezéstan</i>. Ennek be- fejezése után: <i>Exegetikai gyakorlatok</i>; kedden. Dr. BERGER Ev. JÁNOS ny. r. tanár.</p>	

Az orvostudományi karban

A bölcsészettudományi karban

Általános sebészeti kór- és gyógytan; csütörtökön és vasárnap. Dr. JANNY GYULA magántanár.

A húgy és ivarszervek sebészi bántalmai; csütörtökön és vasárnap. Dr. BAKÓ SÁNDOR m.-tanár.

Sebészi műszertan és köttan; vasárnap és csütörtökön. Dr. SZÉNÁSSY SÁNDOR m.-tanár.

Gyakorlati sebészet és kórodai előadások; naponkint, csütörtök kivételével; Dr. KOVÁTS JÓZSEF ny. r. tanár.

Elméleti és gyakorlati szemészet; naponkint, csütörtököt kivéve. Dr. SCHULEK VILMOS ny. r. tanár.

Gyakorlati sebészeti s kórodai előadások; naponta, csütörtök kivételével. Dr. RÉCZEY IMRE ny. r. tanár.

Sebészeti műtéttan, csütörtökön. *Ugyanazon tanár.*

A fej és nyak sebészeti bántalmaiból. (Különös tekintettel a gyakorlati orr- és gégetükrészetre.) Csütörtök és vasárnap. Dr. NAVRATIL IMRE cz. r. tanár.

Törvényszéki elmekörtan és lélektan; csütörtökön. Dr. MORAVCSIK ERNŐ EMIL ny. rk. tanár.

Szemvizsgálás gyakorlati módszerei, (szemtükrészés váltakozó csoportokkal) csütörtökön. Dr. CSAPODI ISTVÁN m.-tanár.

Elmekörtan; vasárnap. Dr. SALGÓ JAKAB magántanár.

Vesebajok és általános táplálkozási zavarok; vasárnap. Dr. CSATÁRY ÁGOST magántanár.

A középkori német dráma; kedden és szerdán. Dr. HEINRICH GUSZTÁV ny. r. tanár.

Semináriumi gyakorlatok: a) Német minnedalosok olvasása. b) Dolgozatok Goethe műveiről; csütörtökön és pénteken. *Ugyanazon tanár.*

Aristophanes „Aves”-ének értelmezése; pénteken. Dr. HEGEDŰS ISTVÁN ny. r. tanár.

Általános földrajz. I. folyam. *Matematikai földrajz*; hétfőn. Dr. KÖVESLIGETHY RADÓ ny. rk. tanár.

Tud. növénytan: orvosnövendékek és tanárjelöltek számára; szombaton. Dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.

Keresztény kath. erkölcsstan folytatása; hétfőn, szerdán. Dr. BREZNAV BÉLA ny. r. tanár.

Szjr- és khald nyelvstan; hétfőn. Dr. KANYORSZKY György ny. r. tanár.

Lélektan és természeti istentan; szerdán, pénteken. Dr. KISS JÁNOS magántanár.

Magyar büntetőjog; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. SCHNIERER ALADÁR. ny. r. tanár.

Magyar alkotmány- és jogtörténet; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. TIMON ÁKOS ny. r. tanár.

Politika; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. CONCHA Győző ny. r. tanár.

Magyar büntetőjog; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. FAYER LÁSZLÓ ny. rk. tanár.

Nemzetközi jog; hétfőn, kedden, szerdán. Dr. CSARADA JÁNOS ny. rk. tanár.

Jogbölcsélet; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. PIKLER GYULA ny. rk. tanár.

Az orvostudományi karban

Gyermekgyógyászat; csütörtökön és vasárnap. Dr. ERŐSS GYULA m.-tanár.
A látszó kórbonczana, később meghatározandó napokon, 2-szer hetenkint.

Leíró és tájboncztan, kapcsolatosan a szövegtannal; naponkint, szombat kivételével. Dr. MIHÁLKOVICS GÉZA ny. r. tanár.

Fejlődéstan; pénteken. *Ugyanazon tanár.*

Leíró és tájboncztan; naponkint, szombat kivételével. Dr. THANOFFER LAJOS ny. r. tanár.

Bujakórtan; csütörtökön és vasárnap. Dr. SCHWIMMER ERNŐ ny. rk. tanár.

A bölcsészettudományi karban

Eszthetika; az esztetikai érzelmek tana; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön. Dr. BEÖTHY ZSOLT ny. r. tnr.
Az ókori philosophia és paedagogia kapcsolatos történelme; kedden, csütörtökön. Dr. PAUER IMRE ny. r. tanár.
Taine, mint filozofus, történetíró és kritikus; szerdán. Dr. ALEXANDER BERNÁT m.-tanár.

A keresztény műarchaeologia encyclopaediája; szerdán, pénteken. Dr. CZOBOR BÉLA m.-tanár.

A római házi élet; csütörtökön, pénteken. Dr. KUZSINSZKY BÁLINT m.-tanár.

Euripides és Goethe Iphigeniája; hétfőn. Dr. HEGEDŰS ISTVÁN ny. r. tnr.

Analysis (folytatva); hétfőn, szerdán és pénteken. Dr. KONDOR GUSZTÁV ny. r. tanár.

Analytikai síkmértan (folytatva); kedden, csütörtökön, szombaton. *Ugyanazon tanár.*

Kísérleti chemia, tekintettel a gyógyszerész-növendékek igényeire; szombat kivételével naponkint. Dr. LENGYEL BÉLA ny. r. tanár.

Rendszeres állattan; orvoshallgatók és tanárjelöltek számára; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken. Dr. MARGÓ TIVADAR ny. r. tanár.

Válogatott fejezetek a m-szatok természet-történetéből mikroszkopos bemutatásokkal; szombaton. Dr. ISTVÁNFY GYULA magántanár.

Szaadi Gulisztán a nyelvtani és tárgyi magyarázatokkal; hétfőn. Dr. KÉGL SÁNDOR magántanár.

Kármán József és művei; pénteken. Dr. BEÖTHY ZSOLT ny. r. tanár.

Magyar névragozás; pénteken, szombaton. Dr. SIMONYI ZSIGM. ny. r. tanár.

Reggeli órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
11-1		<i>Észjogi előadások</i> ; csütörtökön. Dr. CSARADA JÁNOS ny. rk. tanár.
12-1		<i>Pandecta practicum</i> ; hétfőn és szombaton. Dr. SCHWARCZ GUSZTÁV ny. rk. tanár.

Az orvostudományi karban

A bölcsészettudományi karban

Gyógyszerhatástani dolgozatok; hétfőn és szerdán. Dr. BÓKAI ÁRPÁD ny. r. tanár.

Élettani gyakorlatok és demonstrációk, hétfőtől péntekig. Dr. KLUG NÁNDOR ny. r. tanár.

Elméleti kórboncztan; naponkint, szombat kivételével. Dr. SCHEUTHAUER GUSZTÁV ny. r. tanár.

Gyakorlati kórboncztan; szombaton. *Ugyanazon tanár.*

Törvényszéki orvostan; pénteken. Dr. AJTAI K. SÁNDOR ny. r. tanár.

Idegbetegségek kór- és gyógytana; szerdán. Dr. LAUFENAUER KÁROLY ny. r. tanár.

Törvényszéki elmeorvosi vélemények szerkesztése; szerdán. Dr. MORAVCSIK ERNŐ EMIL ny. rk. tanár.

Földrajzi gyakorlatok; csütörtökön, pénteken, szombaton. LÓCZY LAJOS ny. r. tanár és dr. KÖVESLIGETHY RADÓ ny. rk. tanár

Semináriumi gyakorlatok a magyar-ugor nyelvészetből; szombaton. Dr. SZINYEI JÓZSEF ny. r. tanár.

Ethikai eszmék és elméletek; hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken. Dr. PAUER IMRE ny. r. tnr.

Ethika; hétfőn és kedden. Dr. KÁRMÁN MÓR m.-tanár.

Gymnasiumi paedagogia; pénteken és szombaton. *Ugyanazon tanár.*

Logika és ismerettan; szerdán és szombaton. Dr. ALEXANDER BERNÁT m.-tanár.

Az olasz festészet története a XVI. században; hétfőn, kedden, szerdán. Dr. PASTEINER GYULA ny. r. tanár.

Európa a Hohenstaufok korszakában; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken. Dr. LÁNCZY GYULA ny. r. tanár.

A római költészet ezüstkora, (folytatás); csütörtökön és szombaton. Dr. NÉMETHY GÉZA m.-tanár.

A görög dráma története; kedden és pénteken. Dr. CSENGERI JÁNOS m.-tanár.

Válogatott részek az analitikai síkmértanból; hétfőn és csütörtökön. Dr. KONDOR GUSZTÁV ny. r. tanár.

Elméleti csillagászat (az égi testek pályameghatározása), (folyt.); kedden, szerdán, pénteken és szombaton. *Ugyanazon tanár* mint helyettes

Gyógyszerészeti chemia, II. rész: készítmények előállítása és vizsgálása; szombat kivételével naponkint. Dr. LENGVEL BÉLA ny. r. tanár.

Geologia, elektromos mikroszkopi mutatóványokkal; szombaton. Dr. SZABÓ JÓZSEF ny. r. tnr.

Mikroszkop az ásvány- és kőzettanra alkalmazva; kedden. *Ugyanazon tanár.*

Általános embertan (folytatás); hétfőn és kedden. Dr. TÖRÖK AURÉL ny. r. tanár.

Ember-méréstan; szerdán. *Ugyanazon tanár.*

Dél- utáni órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
12--1		
12-2		
1-2		
2-3	<p><i>Arab nyelvtan</i>; hétfőn és szerdán. Dr. KANYORSZKY GYÖRGY ny. r. tanár.</p> <p><i>Szjr és khald nyelvtan</i>; pénteken. Ugyanazon tanár.</p>	<p><i>Magyarország statisztikája</i>; kedden és szombaton Dr. DOBRÁNSZKY PÉTER m.-tanár.</p>

Az orvostudományi karban

A bölcsészettudományi karban

Bujakórtani gyakorlatok; kedden, pénteken. Dr. SCHWIMMER ERNŐ ny. rk. tanár.

Az újabb török irodalom ismertetése; szerdán. Dr. KÜNOS IGNÁCZ magántanár.

A francia nyelv történeti nyelvtana (francia nyelven); szerdán és pénteken. Dr. BECKER FÜLÖP ÁGOST ny. rk. tanár.

Hugo Viktor élete és művei (francia nyelven); hétfőn. Ugyanazon tanár.

Az ó-francia Vie de saint Alexis magyarázata; csütörtökön. Ugyanazon tanár.

Gyakorlatok Rousseau J. J. fölött (folytatás); kedden és szombaton. Ugyanazon tanár.

Stolze-Fenyvessy-féle egyszerűsített gyorsírás I. Levelező rész; csütörtökön. VARGAY ISTVÁN magántanító.

Szanszkrit nyelvtan, kezdőknek; hétfőn. Dr. MAYR AURÉL ny. rk. tanár.

Gót olvasmány; csütörtökön. Dr. MAYR AURÉL ny. rk. tanár.

A philosophia történetéből: a socialis eszmék fejlődése az új korban; hétfőn és kedden. Dr. MEDVEZSEVY FRIGYES ny. r. tanár.

Philosophiai conversatorium; szombaton Dr. BÁNÓCZI JÓZSEF m.-tanár.

Magyarország története 1825—1840; hétfőn, szerdán. Dr. KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD ny. r. tanár.

A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt; csütörtökön. Dr. BÉKEFI REMIG magántanár.

Árpádkori művelődéstörténet (folytatás); kedden. Ugyanazon tanár.

Latin beszédgyakorlatok, egybekötve Sallustius „Bellum Jugurthinum“ cz. művének latin nyelven való interpretatiojával; pénteken. Dr. KASSAI GUSZTÁV m.-tanár.

Török-tatár nyelv; hétfőn, szerdán és pénteken. Dr. VÁMBÉRY ÁRMIN ny. r. tanár.

Oszmán olvasmányok; kedden, csütörtökön és szombaton. Ugyanazon tanár.

Magyar-ugor összehasonlító nyelvtan; csütörtökön és pénteken. Dr. SZINYEI JÓZSEF ny. r. tanár.

Dél- utáni órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
2-3		
2-4		<i>Magyarország statisztikája</i> ; csütörtökön, Dr. DOBRÁNSZKY PÉTER magántanár.
2-5		
2-6		
2-8		
1/2 3-1/2		
1/2 3-4		
3/4 3-3/4		

Az orvostudományi karban

A bölcsészettudományi karban

Az elmébetegségek kór- és gyógytana; csütörtökön. Dr. LAUFENAUER KÁROLY ny. r. tanár.

Inlgerman összehasonlító nyelvtan; hétfőn és csütörtökön. Dr. MAYR AURÉL ny. rk. tanár.

A Korán válogatott fejezeteinek magyarázása; szerdán és pénteken. Dr. GOLDZIEHER IGNÁC m.-tanár.

Psychologiai tudományok és gyakorlatok (philosophiai seminariium, egyuttal tanárképezdei cursus); szerdán. Dr. MEDVECKYFRIGYES ny. r. tanár.

Magyarország története 1825—1840; pénteken. Dr. KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD ny. r. tanár.

Latin stílusgyakorlatok; szerdán. Dr. KASSAI GUSZTÁV m.-tanár.

Növénytan gyakorlatokkal; gyógyszerész-növendékek számára; hétfőn. Dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.

Összehasonlító szövevénytan. I. Rész: *sejttan;* szombaton. Dr. VÁNGEL JENŐ magántanár.

Stolze-Fenyvessy-féle egyszerűsített gyorsírás. II. Magasabb fokú és parlamenti gyorsírás; csütörtökön. VARGAY ISTVÁN magántanító.

Mikroszkopi növénytani gyakorlatok, kezdők és haladottabbak számára; csütörtökön, pénteken. Dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.

Szövevénytan gyakorlatok; pénteken. Dr. MARGÓ TIVADAR, bölcsészeti ny. r. tanár.

Floristikai kirándulások; szombaton vagy vasárnap. Dr. BORRÁS VINCE magántanár.

Elméleti kórszövevénytan; hétfőn. Dr. PERTIK OTTÓ ny. rk. tanár.

Tájékozottan (folytatás); kedden. Dr. THANHOFFER LAJOS ny. r. tanár.

Gyakorlati kórszövevénytan; csütörtök és pénteken. Dr. SCHEUTHAUER GUSZTÁV ny. r. tanár.

Del-
utáni
órák

A hittudományi karban

A jog- és államtudományi karban

Alaphittan folytatása; hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton. Dr. BITA DEZSÓ nyilv. r. tanár.

Az ágazatos hittan második része; hétfőn, szerdán és szombaton. Dr. KISFALUDY Á. BÉLA ny. r. tanár.

Egyháztörténelem VII. Gergely pápa idejétől a legújabb korig; hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton. Dr. RAPAICS RAYMOND ny. r. tanár.

Az egyházi törvénykezés és büntetőjog; hétfőn és pénteken. Dr. ASCHENBRIER ANTAL ny. r. tanár.

Egyházi vagyonjog; szerdán. Ugyanazon tanár.

Arab nyelvtan; pénteken. Dr. KANYORSZKY GYÖRGY ny. r. tanár.

Magyarország statisztikája; hétfőn, kedden, pénteken és szombaton. Dr. LÁNG LAJOS ny. r. tanár.

Pénzügytan; hétfőn, kedden, pénteken és szombaton. Dr. FÖLDES BÉLA ny. r. tanár.

A helyeg és illetékek; szerdán. Dr. MARISKA VILMOS ny. r. tanár.

Eljárás a perenkívüli jogügyekben; hétfőn és pénteken. Dr. CSILLAG GYULA ny. rk. tanár.

Észjogi előadások; hétfőn. Dr. CSARADA JÁNOS ny. rk. tanár.

Egyházjog; hétfőn, szerdán és pénteken. Dr. REINER JÁNOS m.-tanár.

Az orvostudományi karban

Közegészségtan; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. FODOR JÓZSEF ny. r. tanár.

A bölcsészettudományi karban

Logikai alaptanok; hétfőn és kedden. Dr. MEDVEZKY FRIGYES nyilv. rend. tanár.

Árpád-korszaki kútfőink ismertetése és bírálata; szerdán. Dr. KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD ny. r. tanár.

A magyar oklevéltan (folytatólag); a czimerian elemi; hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton. Dr. HORVÁT ÁRPÁD ny. r. tnr.

Magyar művelődéstörténelem: a renaissance-kor; kedden és csütörtökön. Dr. BALLAGI ALADÁR ny. r. tanár.

A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt; hétfőn, szerdán és szombaton. Dr. BÉKEFI REMIG magántanár.

Árpád-kori művelődéstörténet (folytatás); pénteken. *Ugyanazon tanár.*

Az ó-görög verselés művészete, egybekötve *Horátius válogatott ódáinak ó-görög metricus fordításával*; pénteken. Dr. KASSAI GUSZTÁV magántanár.

Geologia, elektromos mikroskopi mutatványokkal; szerdán, csütörtökön és pénteken. Dr. SZABÓ JÓZSEF ny. r. tanár.

Ásványtani általános gyakorlatok, olyanok számára, kik az ásványtant hallgatták; hétfőn. *Ugyanazon tnr.*

Arab nyelvtan, saját nyelvtana szerint; hétfőn, szerdán, pénteken. Dr. HATALA PÉTER ny. r. tanár.

Szirus olvasmányok; kedden és csütörtökön. *Ugyanazon tanár.*

Persa olvasmányok; hétfőn és szerdán. Dr. VÁMBÉRY ÁRMIN ny. r. tanár.

Finn nyelv (olvasmányok); csütörtökön és pénteken. Dr. SZINNYEI JÓZSEF ny. r. tanár.

Seminariumi gyakorlatok; csütörtökön és pénteken. Dr. GYULAI PÁL ny. r. tanár.

Arany János lyrai költeményei; szerdán. *Ugyanazon tanár.*

Legrégibb nyelvemlékeink; szerdán és szombaton. Dr. SIMONYI ZSIGMOND ny. r. tanár.

A költői műfajok; szerdán és pénteken. Dr. NÉGYESY LÁSZLÓ magántanár.

Fél- utáni órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
3-4		
3-1/2		
3-5		<i>Közigazgatási politika; szerdán. Dr. FÖLDES BÉLA ny. r. tanár.</i>
3-6		

Az orvostudományi karban

A bölcsészettudományi karban

Gyermekgyógyászat; szerdán és szombaton. Dr. BÓKAI JÁNOS ny. rk. tanár.

Balneológia; szombaton. Dr. BÓKAI ÁRPÁD ny. r. tanár.
Gyógyszerismereti gyakorlatok; naponkint, szombatot kivéve. *Ugyanazon tanár.*
Szövegtani gyakorlatok; naponkint, szombatot, vasárnap és ünnepnapot kivéve. Dr. THANHOFFER LAJOS ny. r. tanár.

Szövegtani és fejlődéstani gyakorlatok; naponkint, vasár- és ünnepnapok kivételével. Dr. MIHALKOVICS GÉZA ny. r. tanár.

A román nyelvtanból: a hangtan és alaktan; hétfőn és pénteken. ROMÁN SÁNDOR ny. r. tanár.

A román irodalomból: az 1574-ki „*Travangelium*” irodalmi és nyelvi tekintetből; kedden. *Ugyanazon tanár.*

A keresztyén műszavak a román nyelvben; szerdán. *Ugyanazon tanár.*

Conversatorium a román népközmondások felett; szombaton. *Ugyanazon tanár.*

Az olasz nyelv elméletileg és gyakorlatilag; szerdán, pénteken és szombaton. MESSI ANTAL ny. rk. tanár.

Silvio Pellico műveinek fejtegetése; kedden. *Ugyanazon tanár.*

Studi sulle tragedie di Vittorio Alfieri; csütörtökön. *Ugyanazon tanár.*

A hazai vázsfélék ismertetése mutatóványokkal; kedden. Dr. BORBÁS VINCZE magántanár.

Másodrendű felületek; hétfőn. Dr. KLUG LIPÓT magántanár.

Növényleírásai gyakorlatok, orvosnövendékek és tanárjelöltek számára; kedden. Dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.

Magyar stílgyakorlatok; (fejtegetések a drámai költészet köréből); hétfőn. Dr. BEÖTHY ZSOLT ny. r. tanár.

Del- utáni órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
4-5		<p><i>Magyar magánjog</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. HERCZEGH MIHÁLY ny. r. tanár.</p> <p><i>Egyházjog</i>; csütörtökön. Dr. ANTAL GYULA ny. r. tanár.</p> <p><i>Bűnügyi statisztika</i> (seminariumi gyakorlatokkal); kedden. Dr. FÖLDES BÉLA ny. r. tanár.</p> <p><i>Kereskedelmi és váltójog</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. NAGY FERENCZ ny. r. tanár.</p> <p><i>Magyar magánjog</i>; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. ZSÖGÖD BENŐ ny. r. tanár.</p> <p><i>Az egyházhivatalok és azok betöltési módja</i>; csütörtökön. Dr. MELICHÁR KÁLMÁN m.-tanár.</p> <p><i>Közgazdasági politika</i>; kedden és pénteken. Dr. KOVÁCS GYULA m.-tanár.</p>
4-6		
5-6		<p><i>A végrehajtó hatalomról a magyar közjog szerint</i>; szombaton. Dr. LECHNER ÁGOSTON ny. r. tanár.</p> <p><i>Római jog</i>; kedden és szerdán. Dr. VÉCSEY TAMÁS ny. r. tanár.</p>

Az orvostudományi karban

Élelmi szerek stb. közegészségtani és orvosrendőri vizsgálata; naponkint, csütörtök kivételével. Dr. FODOR JÓZSEF ny. r. tanár.
Szülészeti műtéttan; kedden. Dr. KÉZMÁRSZKY TIVADAR ny. r. tanár.

A bölcsészettudományi karban

Logikai repetitorium (folytatva); csütörtökön. Dr. KÁRMÁN MÓR magántanár.
Herbert Spencer philosophiája; szerdán és szombaton. Dr. BUDAY JÓZSEF magántanár.
A diplomatikai kortan; szombaton. Dr. HORVÁTH ÁRPÁD ny. r. tanár.
A szén vegyületeinek áttekintése; szombaton. Dr. THAN KÁROLY ny. r. tanár.
Állatfejlődéstan, mutatóványokkal; csütörtökön. Dr. MARGÓ TIVADAR ny. r. tanár.
Arab olvasmányok; kezdőknek könnyebb szövegek; hétfőn, szerdán és pénteken. Dr. HATALA PÉTER ny. r. tanár.
Tinódi Sebestyén s a XVI. század törtéris énekei; kedden és szerdán. Dr. GVULAI PÁL ny. r. tanár.
Kölcsey mint kritikus és szónok; csütörtökön és pénteken. *Ugyanazon tanár.*
Puskín életrajza; kedden és pénteken. Dr. ASBÓTH OSZKÁR ny. r. tanár.
Angol prózairók (1660—1780), angolul, haladottabbak számára; hétfőn. PATTERSON ARTHUR ny. rk. tanár.
Angol nyelvtan, kezdők számára; kedden és pénteken. *Ugyanazon tanár.*
Könnyű angol olvasmányok; szerdán. *Ugyanazon tanár.*
Addison: Sir Roger de Coverley; csütörtökön. *Ugyanazon tanár.*

Állatjárványtan; csütörtökön. Dr. HUTYRA FERENCZ magántanár.
Elméleti kórszövettan; csütörtökön. Dr. PERTIK OTTÓ ny. rk. tanár.

A XVI. és XVII. század történetírása; szerdán. Dr. MARCZALI HENRIK magántanár.
Oklevéltani gyakorlatok (haladottak számára); kedden. Dr. FEJÉRPATÁKY LÁSZLÓ magántanár.
Állattani gyakorlatok gerinctelen állatokon; hétfőn és szerdán. Dr. MARGÓ TIVADAR ny. r. tanár vezetése alatt.
Iskolai és magán egészségügy; hétfőn. Dr. CSAPODI ISTVÁN orvoskari magántanár.

Vényszerkesztéstan; csütörtökön. Dr. BÓKAI ÁRPÁD ny. r. tanár.

A borealis-mikrotherm flórabirodalom növényfőletrajza, kiváló tekintettel a magyar flóramegyére; csütörtökön. Dr. SIMONKAI LAJOS magántanár.

Dél- utáni órák	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
5-6		<p><i>Telekkönyvi rendtartás</i>; szerdán és szombaton. Dr. HERCZEGH MIHÁLY ny. r. tanár.</p> <p><i>A valutáról</i>; kedden. Dr. LÁNG LAJOS ny. r. tanár.</p> <p><i>Államszámvitel</i>; naponkint, szombat kivételével. Dr. BOCHKOR KÁROLY ny. r. tanár.</p> <p><i>Magyar magánjogi practicum</i>; hétfőn. Dr. ZSÖGÖD BENŐ ny. r. tanár.</p> <p><i>Bűnvádi eljárás</i>; szerdán, pénteken, szombaton. Dr. FAYER LÁSZLÓ ny. rk. tanár.</p> <p><i>Büntetőjogi seminarium</i>; kedden, csütörtökön. <i>Ugyanazon tanár.</i></p>
5-1/2		
5-7		<p><i>Deamologiai seminarium</i>; csütörtökön. Dr. KÖRÖSI JÓZSEF m.-tanár.</p>
6-7		<p><i>A kereskedelmi vételről</i>; kedden és pénteken. Dr. NEUMANN ARMIN ny. rk. tanár.</p>

Az orvostudományi karban

Idegbetegségek kór- és gyógytana; szombaton. Dr. LAUFENAUER KÁROLY ny. r. tanár.

Az ó-kori orvostudomány története; hétfőn és pénteken. Dr. PURJESZ ZSIGMOND magántanár.

Elméleti és gyakorlati orv- és gégetükrözés; hétfőn, szerdán és pénteken. Dr. IRSAI ARTHUR magántanár.

Orr-, torok- és gégebajok kór- és gyógytana; hétfőn, szerdán és pénteken. Dr. ONODI ADOLF magántanár.

Gyermekgyógyászat; kedden. Dr. ERŐSS GYULA magántanár.

Orvosrendőri hásszemle; pénteken. Dr. HUTYRA EERENCZ magántanár.

Idegkór- és gyógytan; kedden és pénteken. Dr. SCHAFFER KÁROLY m. tanár.

A magyar gyógyszerkönyv vegyi anyagainak commentárja; szerda. Dr. BÓKAI ÁRPÁD ny. r. tanár.

Élet- és kórvegytan; szerdán és csütörtökön. Dr. PLÓSZ PÁL ny. r. tanár.

Sebészeti műtéttan; hétfőn és szerdán. Dr. RÉCZEY IMRE ny. r. tanár.

Fogászati poliklinikum; csütörtökön és szombaton. Dr. ÁRKÖVY JÓZSEF ny. rk. tanár.

Idegkórtan; csütörtök és pénteken. Dr. JENDRASSIK ERNŐ ny. rk. tanár.

Húgvizsgálat; pénteken. Dr. PLÓSZ PÁL ny. r. tanár.

Törvényszéki elemkórtani gyakorlatok; hétfőn. Dr. MORAVCSIK ERNŐ EMIL ny. rk. tanár.

Fogászati műtéttan (conservatio); kedden. Dr. ÁRKÖVY JÓZSEF ez. nyilv. rk. tanár.

Szülészeti műtevések tana; csütörtökön. Dr. BÁRSONY JÁNOS m. tanár.

Physikális vizsgálati módszerek; kedden. Dr. STERN SAMU m. tanár.

A bölcsészettudományi karban

Az arab irodalom története; szerdán és pénteken. Dr. HATALA PÉTER ny. r. tanár.

Könyvü orosz olcasmányok; kedden, pénteken és szombaton. Dr. ASBÓTH OSZKÁR ny. r. tanár.

Kütfőgyakorlatok a Hohenstauf-uralom XII. századi történelméhez; szombaton. Dr. LÁNCZY GYULA ny. r. tanár.

Egész napon át	A hittudományi karban	A jog- és államtudományi karban
6-7		
6-8		
Délelőtt		
Délután		
Fél napon át		
E g é s z n a p o n á t		
Később meghatároz. időben		<i>Jogbölcséleti seminarium.</i> (Dolgozatok a jogbölcsélet és összehasonlító jogtudomány köréből. Dr. PIKLER GYULA ny. rk. tanár.

Az orvostudományi karban	A bölcsészettudományi karban
<p><i>Bőrgyógyászat és bőjakórtan</i>; pénteken. Dr. RÓNA SÁMUEL magántanár. <i>A fogak kór- és gyógytana</i>; hétfőn. Dr. ROTHMANN ÁRMIN m.-tanár.</p>	
<p><i>Szülészeti műtéttan</i>; szerdán. Dr. LIEBMAN MÓR m.-tanár.</p>	
<p><i>Élettani önálló bűvárlatok</i>; szombaton. Dr. KLUG NÁNDOR ny. r. tanár.</p>	<p><i>Haladottabbak foglalkozása a növényi rendszertanban</i>; szerdán, csütörtökön és pénteken. Dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.</p>
	<p><i>Chemiai gyakorlatok</i>, kezdők számára; szombat kivételével naponként egész délután. Dr. LENGVEL BÉLA ny. r. tanár.</p>
<p><i>Laboratoriumi gyakorlatok</i>; egész héten. Dr. PLÓSZ PÁL ny. r. tanár.</p>	
<p><i>Gyakorlati kórszövettan</i>; az 1–3 óráig tartó idő s vasárnap és ünnepnapok kivételével. Dr. SCHEUTHAUER GUSZTÁV ny. r. tanár. <i>Laboratoriumi gyakorlatok</i>. Dr. PLÓSZ PÁL ny. r. tanár. <i>Önálló kór- és gyógytani bűvárlatok</i>; szombat és vasárnap kivételével, naponta. Dr. HÖGYES ENDRE ny. r. tanár. <i>Önálló szövettani kutatások</i>; vasár- és ünnepnapok kivételével. Dr. THANHOPFER LAJOS ny. r. tanár. <i>Élettani önálló bűvárlatok</i>; hétfőtől péntekig. Dr. KLUG NÁNDOR ny. r. tanár. <i>Gyakorlati kórszövettan</i>; vasárnap és ünnepnapok kivételével. Dr. PERTIK OTTÓ ny. rk. tanár.</p>	<p><i>Chemiai gyakorlatok</i>; ünnep és vasárnap kivételével naponként regeltől estig. Dr. THAN KÁROLY ny. r. tanár.</p>
<p><i>Dolgozói munkálatok a központi idegrendszer ép- és kórszövettanából</i>. Dr. LAUFENAUER KÁROLY ny. r. tanár.</p>	<p><i>Módszertani gyakorlatok</i>; később meghatározandó órában és helyen. Dr. BALLAGI ALADAR ny. r. tanár.</p>

Később
meghat.
időben

A hittudományi karban

A jog- és államtudományi karban

K é s ő b b m e g h a t á r o z a n d ó i d ő b e n .

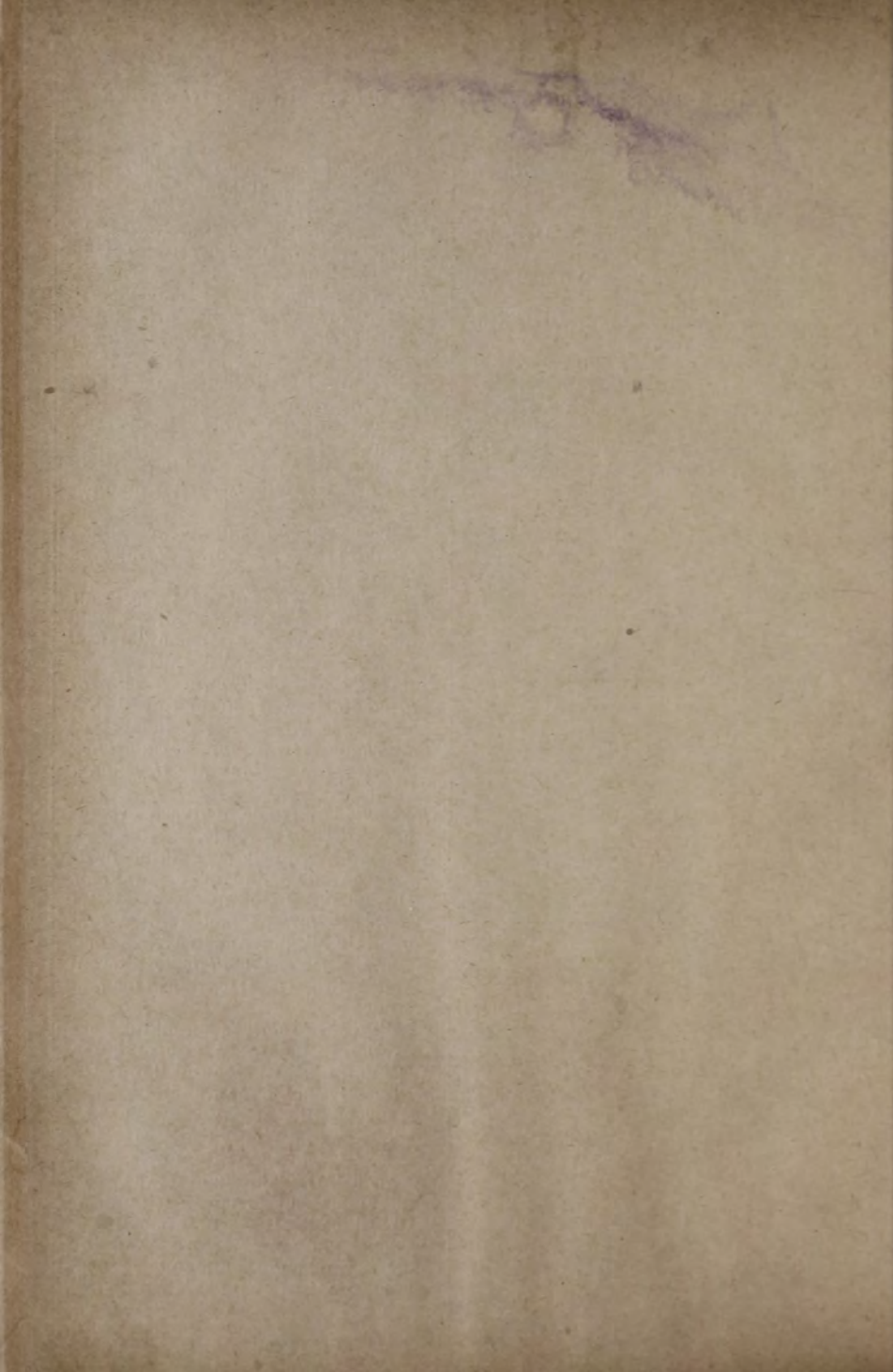
Közgazdasági seminarum: haladottab-
bak számára. Dr. MANDELLO GYULA
magántanár.

Az orvostudományi karban

- Bevezetés a bakteriológiai módszertanba.* Dr. PERTIK OTTÓ ny. rk. tanár.
- Kórszövettani dolgozatok gyakorlottabbak számára.* Dr. PERTIK OTTÓ ny. rk. tanár.
- A látszóv kóros képletei.* Dr. GOLDZIEHER VILMOS magántanár.
- Az emberi járványok tana.* Dr. FRANK ÖDÖN magántanár.
- Ideg kór- és gyógytan;* különös tekintettel az electrotherapiára. Dr. SCHWARCZ ARTHUR magántanár.
- Kísérleti és gyakorlati vlegkörtan.* Az idegbetegségek diagnostikája. Dr. KORÁNYI SÁNDOR magántanár.

A bölcsészettudományi karban

- Seminariumi dolgozatok tárgyalása;* később megállapítandó időben. Dr. HEGEDŰS ISTVÁN ny. r. tanár.
- Válogatott fejezetek az égi mechanikából;* heti 2 órában. Dr. KÖVESLIGETI RADÓ ny. rk. tanár.
- Népszerű astrofizika és geophysika;* heti 2 órában. Ugyanazon tanár.
- Mágnesi és elektromos mérési gyakorlatok;* haladottak részére, a kik már a physikai kísérletezésben jártasak; később meghatározandó egy délután 3—8-ig. KLUPATHY JENŐ magántanár.
- Az ásványos és ivóvizek analysise;* heti egy óra. Dr. WINKLER LAJOS magántanár.
- A gyógyszerül használt szénvegyületek chemiája;* heti 2 óra. Ugyanazon tanár.
- Haladottabbak foglalkozása a zoológiai intézetben;* hetenkint 9 óra, külön meghatározva. Dr. MARGÓ TIVADAR ny. r. tanár vezetése alatt.
- Haladottabbak foglalkozása a mineralógiai intézetben;* hetenkint 6 óra. Dr. SZABÓ JÓZSEF ny. r. tanár.
- Gyakorlatok mikroszkopi meghatározásban;* 4 óra hetenkint. Ugyanazon tanár.
- Geológiai kirándulás,* kedvező évszakban. Ugyanazon tanár.
- Növénytan kirándulások;* külön meghatározandó napokon és órákban. Dr. JURÁNYI LAJOS ny. r. tanár.
- Gyakorlati eljárások;* hetenkint 5 órában. Dr. TÖRÖK AURÉL ny. r. tanár.
- A belvízi gerinctelen állatokról;* hetenkint 1 óra. Dr. DADAY JENŐ magántanár.
- Zoológiai kirándulások;* hetenkint 4 óra gyanánt. Dr. DADAY JENŐ m.-tanár.
- Növénybetegségek;* hetenkint 2 óra. Dr. DIETZ SÁNDOR magántanár.
- Gyakorlatok a kőzetek ásványainak meghatározásában;* heti 2 óra. Dr. SZÁDECZKY GYULA magántanár.
- Növényföldrajzi kirándulások;* vasárnap félnapon, esetleg egész napon át. Dr. SIMONKAI LAJOS m.-tanár.
- Abszolút magyar gyorsírás;* később meghatározandó napokon és órában. Dr. SZALÁGYI AURÉL m.-tanító.

ACTA REG. SCIENT. UNIVERSITATIS HUNG.
BUDAPESTINENSIS.

ANNI MDCCCXCIII—XCIV.

—‡ FASCICULUS I. ‡—

I—II

BESZÉDEK

MELYEK

A BUDAPESTI KIRÁLYI TUDOMÁNY-EGYETEM

MDCCCXCIII—XCIV. TANÉVI

RECTORA ÉS TANÁCSÁNAK BEIKTATÁSAKOR

EZUTTAL

OCTOBER 15-ÉN MONDATTAK.

III.

TANÉV-MEGNYITÓ BESZÉD.

BUDAPEST

MAGYAR KIRÁLYI TUD.-EGYETEMI NYOMDA

1893

I.

AZ EGYETEM TÖRTÉNETE

— MDCCCXCII—XCIII-BAN. —

*

BESZÉD

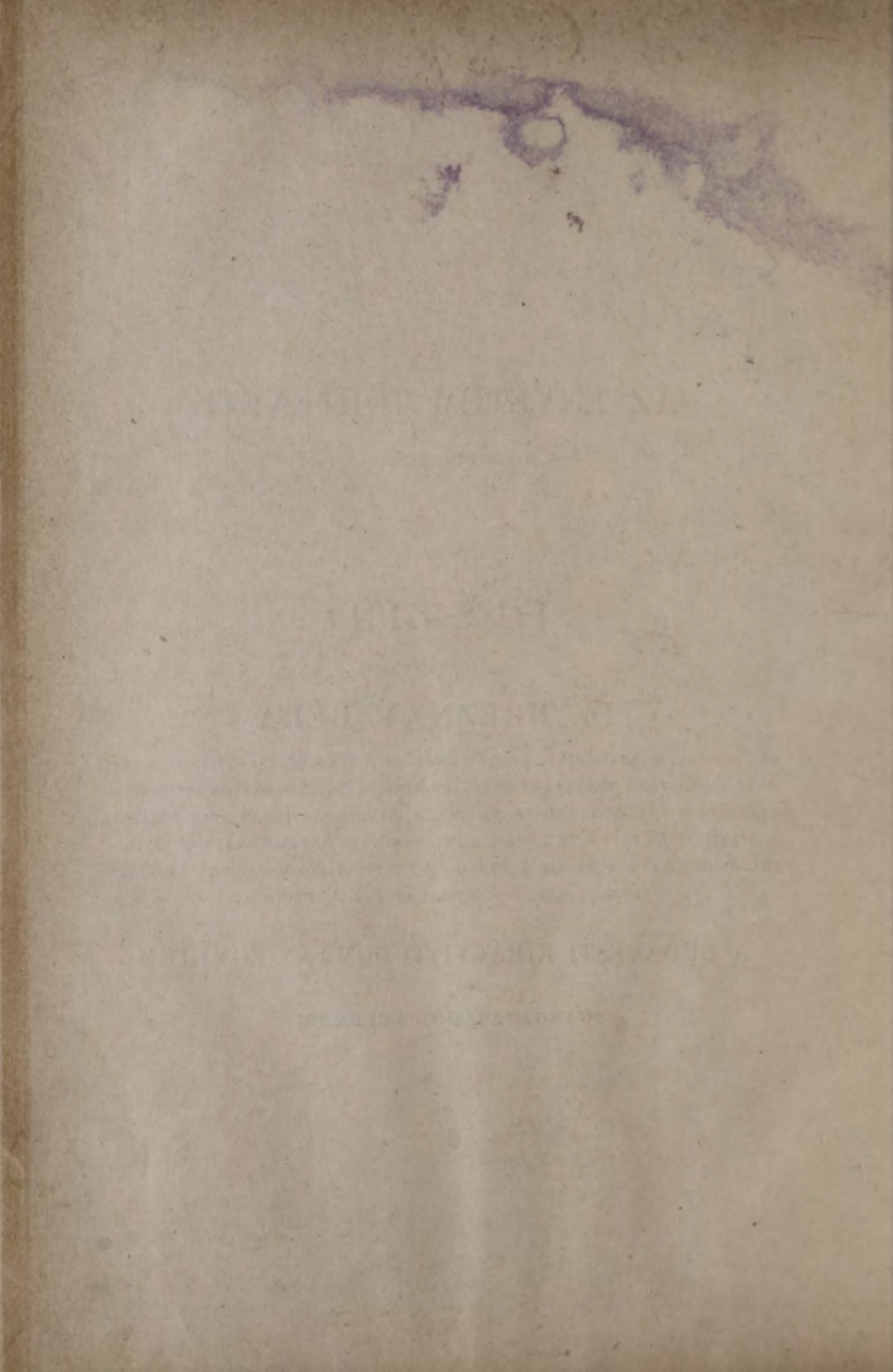
MELYLYEL

Dr. BREZNAY BÉLA

ESZTERGOM-FŐEGYHÁZMEGYEI ÁLDÓZÓPAP, PÁPA Ő SZENTSÉGÉNEK TITKOS KAMARÁSA, A BUDAPESTI ÉRSEKI SZENTSZÉKBEN BIRÓ, A HITTUDOMÁNYOK DOCTORA, A KERESZTÉNY ERKÖLCSTAN NY. R. TANÁRA, A HITTUDOMÁNYI KAR VOLT DECÁNJA, A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT VÁLASZTMÁNYÁNAK, VALAMINT TUDOMÁNYOS ÉS IRODALMI OSZTÁLYÁNAK TAGJA, A PÁRISI „SOCIÉTÉ BIBLIOGRAPHIQUE“ LEVELEZŐ TAGJA, A KIR. TUD.-EGYETEMNEK E. I. RECTORA.

A BUDAPESTI KIRÁLYI TUDOMÁNY-EGYETEM

IGAZGATÁSÁRÓL LELEPETT.

Tisztelt Egyetemi Közgyűlés!

A lelépő rektor utolsó hivatalos teendője, a mai, — két részből áll. Köteles, először a lefolyt iskolai évről szóló jelentését az új tanév megnyitása alkalmából a t. közgyűlésnek kinyomatva előterjeszteni; köteles másodszor, a rektori jelvényeknek hagyományos ünnepi aktusban, az egyetemi közgyűlés színe előtt való átadása által, az új rektort, s vele az új tanácsot méltóságába beiktatni.

Én, nehogy a következő, *székfoglaló és tanévnyitó* beszédek elől kellőnél több időt vegyek el, a múlt tanévről szóló egyetemi történet részleteinek nyomtatásban való bemutatására szorítkozva, ezután a legfőbb események és tanulságok egynemelyikének kidomborításával fogok rövid *bevezetőbeszéd* gyanánt foglalkozni.

*

Tudomány-egyetemünk m. t. közgyűlés *a fejlődés és haladás útján* végzi a nemzeti élet törvényei által reá kirótt feladatokat. Végezte a lefolyt tanévben is.

Ám, nagyon csalódnék a magyar társadalom, t. gyülekezet, hogyha a nyilatkozatban többet

keresne vagy már első hallásra is többet találna mint a mennyi benne foglaltatik.

Önök uraim, kik velünk e közgyűlést alkotják, jól tudják és velem együtt érzik mindannyian azt, hogy ez a nyilatkozat itt nem lehet dicsekvés, hanem, hogy az egyszerű *konstatálása a kötelelességnek* és szivünk mélyéből való kiemelése annak a meggyőződésnek, hogy tudomány-egyetemünk minden tényezőjében, — alsóbb és legmagasabb hatóságai-ban, tanári karában, tanuló ifjúságában kivált rohamos fejlődésű korszakunk hatásainak közepette, egyre jobban kivilágosodik annak tudása, hogy a mely nép, a nemzeti önfentartás sok más tenger teendőjével együtt, a tudományos haladás, a magas szellem és jellemképzés versenyében elmarad, az csakis magára vethet, hogyha a világtörténelem törvényei fölötte szigorúan érvényesülnek.

Ez a tudat tudomány-egyetemünkben éltető lélek erejével él és működik állandóan.

A fejlődésnek azonban és a haladásnak, valamint egyes emberek, úgy az emberi intézmények életében is nem mindig egyenletes, sem az útja, sem a menete ezen az úton. Az *egészséges haladásnak* igen jótékony tényezője sokszor a *megállapodás*, a helyzet kritikai átvizsgálásával s a tapasztalások felhasználásával egybekötve. Mert ha nincs is föltétlenül és teljesen igaza *Tacitusnak* akkor, midőn azt mondja, hogy mindenben, „*super omnibus negotiis melius atque rectim olim provisum*“, abban bizonyára igaza van, hogy sokszor „*quae convertuntur, in deterius mutantur*“. (Ann. 14). A változtatás nem mindig javítás.

Önkéntelenül eszünkbe kell hogy jusson itt *intézetünk központi építkezése*. De ez az ügy éppen a lefolyt iskolai év alatt oly szerencsés stádiumba jutott, hogy most már bizalommal tekinthetünk a megoldás helyessége elé. Központi épületünk czél-szerű és monumentális lesz. Ezért a meggyőződésért küzdöttünk rektorságom egész éve alatt mindnyájan. E meggyőződés biztosítása, öntudatom sugallata szerint, rektorságomnak legszebb vivmánya. Nm. közoktatásügyi kormányunk az egyetemi építkezések ügyében egybehívott enquete tárgyalásainak eszközlése által nagy szolgálatot tett az egyetemnek, az országnak és önmagának.

Magyarországnak, t. gyülekezet, ha Nyugat-Európa mértékét alkalmazzuk magunkra, tulajdonképpen nem három, hanem kétszer három, vagyis öt-hat tudomány-egyetemre van szüksége. De nem tüstént, hanem fokozatosan, egy-két nemzedék idejére beosztva a felállítást, a szerint, a mint szellemben és vagyonban a mostanihoz képest óriássá meggazdagszik társadalmunk. Csak akkor, igen is csak akkor lesz hatalmas, termékeny verseny és bővologathatás fent a *tanárok körében*; csak akkor fog bekövetkezni az *ifjúságra* nézve is az egyetemi nevelés-tanításnak *normális állapota*, az, hogy az ifjúság kellő megoszlása és így kellő felkarolhatása folytán minden ifjú teljes egyéni tudományos nevelésben részesülhet tanárai részéről.

Addig is azonban *mindenekelőtt* tudomány-egyetemünket itt a fő- és székesvárosban kell kiépíteni *külsőleg*, azaz ellátni kellő épületekkel, és kibővíteni *belsőleg*, azaz igazi „scientiarum univer-

sitas“-szá, minden tudományok egyetemévé kiegészíteni. Felsőbb gazdasági tudományzakra és karra, a természettudományival kapcsolatosan, főfőképpen agrikól-országunkban, égető szükségök van az atyai örökségben való gazdálkodásra és a közügyek vezetésére együttesen készülni kénytelen jogászainknak. És végre is, igazán, meg fog kelleni találni a módját, hogy ifjúságunk színe-java, értelmességünk virága, *egyszerre és együttesen* tanulhasson például jogot, gazdaságot, sőt technikát is, ki-ki a mennyit bír s a mennyire neki és az országnak szüksége van. Ezt azonban nem az intézetek hermetikusan elszigetelése, hanem szerves összeköttetése; nem az ifjúságnak kasztszerű elkülönítése, hanem egyöntetű társasággá összetételése által lehet csak elérni. Így jövend aztán létre az igazi tudomány-egyetem, melynek felállításában, hogyha már elsők nem lehetünk, legalább ne legyünk az utolsók közül valók. Azért tegye meg erre az ország mielőbb az előzetes lépéseket.

Ez az eszme, t. gyülekezet, vagyis tudomány-egyetemünknek benső kifejlesztése lehetőleg teljes tudomány-egyetemmé, az egyetemi építkezések ügyével kapcsolatosan érlelődött egészséges maggá és került társadalmunk termékeny talajába a lefolyt iskolai év alatt. Sem a mag érlelésében, sem elvetésében, rektorságom az iniciatívát kezéből kiesni nem engedte. A kik majd az egyetemnek *külsőleg* monumentális épületeket fognak emelni, ne feledkezzenek meg az egyetem *benső* kifejlesztéséről. Ez az 1892/3-iki tanév öröksége a következő évek fölött.

Nagy kitüntetés érte anyaintézetünket s nemes keblű ifjúságunk nagy buzditásban részesült az által, hogy Ő csász. és apostoli kir. Felsége a *sub auspiciis regis* történő doctorrá-avatások lelkesítő szokását kitünő szorgalmú és sikerű szigorlóink számára, az egyetem indítványa s a nm. közoktatásügyi kormány pártolása alapján, visszaállította. Ha Memnon élettelen szobrából hangokat csaltak ki a felkelő nap sugarai: a királyi felség kegyességének e legújabb ragyogó kiáradása a nemzet virága fölé dynasztikus érzelmeink lüktetésének lehetetlen, hogy új lökésül ne szolgáljon.

Követ kőre. Így emelkednek az épületek, t. gyülekezet, ha szellemet öntünk beléjük, monumentumokká. Intézeteink fejlesztésével nem különben állunk. És e tekintetben a haladás sokszor egy elhagyott állapot, egy helyéből kiesni engedett *alapkő* visszaállításában nyilvánul. Nem akarok messzire menni példáért, hanem intézeteinknél maradok megállva. Épületeink erőssége, nagysága, fénye mindnyájunknak büszkesége. A nemzeti génusz hatalma az építkezések jellemében nyilatkozik meg a többi között. A római kor épületeinek maradványai a római nép világuralomra termett óriás szellemének és akaraterejének emlékei s hirdetői. Mi is, a nagyrabecsülés és egyúttal a lelki emelkedés egy nemével tekintünk mindannyian egyetemi templomunkra, magasba törő tornyainak hatalmas tömbjeire. Honnan van ez? Onnan, mert a méheknek művésziösen összeállított sejtjeik, a hódoknak emeletekre osztott odvaik, a madaraknak nagy mesterséggel rakott fészkeik, sőt

fészekkoloniáik vannak; de temploma, az nincs, csak az emberi nemnek. A vallás, az Istennel való öntudatos közlekedés, emberiségünk distinctivuma volt és marad mindörökre. Idő és vélemények váltakozása ezen nem változtat semmit. Az utak és hidak készítésének mestersége nagy tudományon alapuló művészet, nagy szükség egy nemzet életében; ámde a főszlyt a *szellem útait kutató és megvilágosító ideát tudománysszakokra kell fektetni állandóan*. Én egyetemünk templomára nézve a mondó vagyok, hogy, ha gondját viseljük kötelességszerűen orgonájának, harangjainak, viseljük gondját a templom szószékének is. Ez a templomban az ész helye, úgy mint a szíve, az oltár. *Az egyetemi hit-szónoki állást be fog kelleni tölteni*. Ez épp oly nagy kötelességünk, mint a templom fentartása, sőt talán még nagyobb.

Ha azt kérdezzük, t. gyülekezet, miért van az egyetem, miért áldoz az ország és a társadalom egyetemeinkre, a felelet mindenki ajakán készen kipattanva csak ez lehet: *az ifjúságért*. Én rektori székfoglalómban egyetemi ifjúságunk *nagyobb lelki-testi gondozására* hivatam fel a társadalmat s magát az egyetemet. Hogy ennek a felhívásnak egész rektorságom folytatása legyen; hogy egyetemi ifjúságunknak egész éven át tanusított rendes és igazán nemes magaviseleteért elismerésemet állandó emlék állítása által tanusítsam; aztán végre még azért is, hogy Plinius figyelmeztetését, gyenge tehetségemhez képest, valamiben én is kövessem, „*quatenus nobis denegatum diu vivere, relinquamus aliquil, quo nos vixisse testemur*“ (Ep. 7.): lépéseket

tettem az iránt, hogy egyetemünk ifjúsága számára „*Mensa Academica*“ lépjen mielőbb működésbe. Az ifjúsági egyesületek elnökeivel összeállva, szótát intéztünk a társadalomhoz. A sajtó szívesen közvetítette, a társadalom lelkesen felkarolta kérelmünket. Forró köszönetet mondok az ügy minden jóakarójának. Ifjúság és hatóság folytatni fogják a megkezdett művet.

Lelkes ifjúságunk szorgalmának dícséretére lehetetlen már fel nem említenem, azt az örvendetes tényt, hogy, habár a lefolyt iskolai évben a kolera miatt teljes egy hónapig tartott az ifjúság szétszórátása az országban, mégis az iskolai év végén a doctorrá avatások száma az előző normális lefolyású évnek adatait felülmúlta.

És most, ezeknek előrebocsátása után emelkedő érzelemmel és hangulattal, forró köszönetet mondva a velem lelépő tek. egyetemi tanácsnak bölcs és szíves támogatásaért, az ifjúságnak irántam és az egyetem ügyei iránt tanúsított nemes és lelkes magatartásaért, valamint az egyetemi hivatalok és tisztségek viselőinek szakadatlanul teljesített pontos szolgálataikért, kollégiális őszinte örömtől és tisztelettől dobogó kebellem adom át a rektori méltóság jelvényeit utódomnak, egyetemünk választottjának, a jogtudományi kar egyik kiváló díszének és oszlopának, avval a meggyőződéssel és megnyugvással, hogy az ő rektorsága s a tudomány, az ifjúság, az egyetem javára termékeny lesz és sok áldást fog hozni.

A lefolyt 1892/3. tanévnek főbb eseményeit a következők tüntetik elő.

Előadások.

Az előadásoknak száma, tantárgyak szerint, egyetemünk mindnégy karán összesen 651 volt, és pedig az I. félévben 327, a II.-ban 324. Előadattak mindezen tantárgyak: 78 nyilvános rendes, 20 nyilvános rendkívüli, 95 magán, 4 helyettes és 3 tanító által.

Az említett tantárgyak és tanerők, karok szerint, következőleg oszoltak meg.

Az I. félévben.

Előadott a hittudományi karban 16 tantárgy: 9 rendes, 1 magán, 2 tanárhelyettes által.

A jog- és államtudományi karban 56 tantárgy: 19 rendes, 5 rendkívüli 1 helyettes és 9 magántanár által.

Az orvosi karban 98 tantárgy: 18 rendes, 11 rendkívüli, 1 helyettes, 33 magántanár által.

A bölcsészeti karban 157 tantárgy: 32 rendes, 5 rendkívüli, 2 helyettes, 26 magántanár és 3 tanító által.

A II. félévben.

A hittudományi karban 16 tantárgy: 9 rendes, 1 magán és 2 tanárhelyettes által.

A jog- és államtudományi karban 51 tantárgy: 20 rendes, 5 rendkívüli és 12 m.-tanár által.

Az orvostud. karban 95 tantárgy: 19 rendes, 10 rendkívüli és 36 magántanár által.

A bölcsészeti karban 162 tantárgy: 31 rendes, 4 rendkívüli, 2 helyettes, 28 magán és 3 tanító által.

Ezeken kívül mint tanítói segéderő alkalmazva volt 33 tanársegéd és 64 gyakornok az orvosi karban; 14 tanársegéd a bölcsészetiben. A mütönövendékek száma 20 volt.

Kinevezések.

Ő cs. és ap. kir. Felsége dr. ASBÓTH OSZKÁRT a szláv nyelv és irodalom ny. rendes tanárává;

Dr. RÉCZEY IMRE cz. rk. tanárt a II. sebészeti tanszék nyilv. r. tanárává méltóztatott kinevezni;

Dr. NAVRATIL IMRE rk. tanárnak az egyet. ny. rendes tanári czímet és jelleget adományozta.

Dr. MARKUSOVSKY LAJOS nyug. min. tanácsos tiszts. ny. r. tanárrá neveztetett.

Dr. LÁNG LAJOS nyug. pénzügymin. államtitkár és időlegesen szabadságolt ny. r. tanár a f. tanév II. felében tanszékét ismét elfoglalta.

Ő cs. és ap. kir. Felsége dr. SZINNYEI JÓZSEF kolozsvári egyetemi r. tanárt az altáji összehasonlító nyelvtudomány tanszékére ny. rendes tanárrá lk. kinevezni méltóztatott.

Dr. HAMPEL JÓZSEF, az érem- és régiségtannak ny. r. tanára, ugyanezen osztálynak múzeumi őrévé;

Dr. JENDRÁSSIK ERNŐ m.-tanár az idegkór- és gyógytannak ny. rendk. tanárává neveztetett.

Dr. KÖVESLIGETHY RADÓ magántanár nyilv. rk. tanári cím- és jelleggel ruháztatott fel.

Az üresedésben volt statisztikai tanszék helyet-

teskénti ellátásával Dr. FÜLDES BÉLA ny. r. tanár volt megbízva.

Dr. KOCSIS JÁNOS, a palaeontologiai intézet tanársegéde, főgymn. rendes tanárrá;

Dr. PURT IVÁN, a budavárkastélyi plébánia segédlelkésze, a hittud. karban tanárhelyettség.

HAHÓTY SÁNDOR, fővárosi polgári iskolai rend. tanár, az egyet. templom orgonaszává nevezettek.

Kitüntetések.

Ő cs. és ap. kir. Felsője lk. megengedni méltóztatott, hogy VASZARY FERENCZ KOLOZS bibornok, Magyarország herczeg-primása, ezen egyetemen tiszt. hittud. doctorrá avattassék.

PRILESZKY TÁDÉ országgyűlési képviselőt, ki 50 év előtt nyerte el egyetemünkön a bölcs. doctori babért, az egyetem tanácsa politikai és közgazgatási pályán szerzett érdemeinek elismeréseül jubilaris díszdoctori oklevéllel,

Dr. RÉTI JÁNOS csongrádmegyei tiszti főorvost ugyancsak 50 évi jubilaris oklevéllel tisztelte meg.

Dr. BITA DEZSŐ hittud. nyilv. rendes tanárnak Ő Felsője a sz. Margitról nevezett bélai apátságot;

Dr. KISFALUDY BÉLA ny. r. tanárnak pedig a dienesi cz. prépostságot adományozta.

Dr. BOGNÁR ISTVÁN pápa Ő szents. titkos kamarásává és t. udv. káplánná, dr. ASCHENBRIER ANTAL t. udv. káplánná nevezettek; ezenkívül dr. BITA DEZSŐ, dr. BOGNÁR ISTVÁN, dr. BERGER EV. JÁNOS, dr. ASCHENBRIER ANTAL és dr. BREZNAY BÉLA hittudk. ny. r. tanárok a budapesti érseki sz. szék tanácsosaivá lettek.

Dr. KOVÁCS JÓZSEF cz. min. tanácsos, ny. r. orvoskari tanár az igazságügyi orvosi tanács elnökévé; dr. BŐKE GYULA cz. rk. tanár és dr. SALGÓ JAKAB m.-tanár ugyanezen tanács tagjaivá nevezettek.

Dr. NAVRATIL IMRE cz. ny. r. tanár magyar nemességet nyert.

Dr. LÁNCZY GYULA ny. r. t. a paduai egyet. tiszt. bölcsészetdoctori díszoklevelével tiszteltetett meg.

Dr. BEÖTHY ZSOLT, a m. t. akadémia igazg. tanács tagjává, dr. VÁMBÉRY ÁRMIN ugyanitt tiszt. taggá, dr. FÖLDES BÉLA, dr. NAGY FERENCZ és dr. SIMONYI ZSIGMOND ny. r. tanárok, dr. MARCZALI HENRIK és dr. FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ m.-tanárok rendes, illetőleg lev. tagokká választattak.

Magántanári képesítések.

Dr. KLUG LIPÓT-nak magántanári képesítése az ábrázoló geometriára is kiterjesztetett.

Dr. RÁTH ZOLTÁN a statisztikából,

Dr. REINER JÁNOS az egyházjogból,

Dr. CSATÁRY ÁGOST a „vesebetegségek és általános táplálkozási zavarok“ tanából,

Dr. WINKLER LAJOS az analitikai és gyógyszerészeti chemiából,

Dr. BÉKEFI REMIG a magyar történelemnek Árpád korából,

Dr. HALÁSZ IGNÁCZ a magyar nyelvhasznításból,

Dr. DEMECZKY MIHÁLY a számelméletből,

Dr. HOFFMANN JÓZSEF a római jogból,

Dr. KAJUCH MÁRTON a római jogból,

Dr. NÉGYESY LÁSZLÓ az irod. segédtudományokból,

Dr. KÉGL SÁNDOR a persa nyelv és irodalomból,

Dr. MANDELLO GYULA a nemzetgazdaságtanból, egyetemi magántanárokká képesítették.

STEUER JÁNOS feljogosított a finn nyelv és irodalomból „magántanítói“ minőségben előadásokat tarthatni.

Veszteségek.

Fájdalom, a lefolyt tanév alatt sem kerülhette ki egyetemünk a gyászt, amennyiben tagjai közül ismét kiragadott a halál nehányat, u. i.

Dr. SALAMON FERENCZ, a történelem jeles tanára, hosszú szenvedés után jobblétre szenderült, a vesztesség egyaránt sújtja egyetemünket és a hazai tudományosságot.

Dr. MARKUSOVSKY LAJOS, nyug. minist. tanácsos és tiszt. tanár, kinek nevével egyetemünk orvosi karának fejlődése szorosán egybeforrott és ki e körül kiváló érdemeket szerzett, alig néhány hóval élte túl activ szolgálatának megszűntét.

HANTKEN MIKSA, a palaeontologiai tanszéken, ezen tudományágnak egyetemünkön első külön művelőjét és képviselőjét szintén elveszítettük az élők sorából.

Veszteségeinknek számát növelé — örömünkre nem a halál révén — az egyetem jog és államtudományi tanári kara egyik oszlopos tagjának, saját kérelmére történt állandó nyugalmaztatása, u. i. dr. Hoffmann Pál, a kiváló romanista, 30 évet meghaladó egyetemi tanárkodása után, mely idő alatt úgy a jogi kar decáni tisztét, valamint az egyetem rectori méltóságát is viselte, egészségi okokból az egyetem activ kötelékéből végleg kilépett.

A hallgatóság számát a következő adatok tanúsítják:

Tablás kimutatása az 189²/₃. tanévi egyetemi hallgatóknak.

I. félév.

Tanszak	A hallgatók száma		Vallásukra nézve							Születésükre nézve					
	Rendes	Rendkívüli	Róm. kath.	Gör. kath.	Görög keleti	Ágost. hitv.	Helv. hitv.	Unitárius	Anglikán	Izrael. vall.	Magyarorsz.	Horvát-tót-országi	A monar. többi tartományából	Más államokból	Összesen
Hittudom. kar	85	4	63	26	—	—	—	—	—	—	86	3	—	—	89
Jogtudom. "	1927	136	949	46	82	189	248	4	—	545	2037	3	19	4	2063
Orvostud. "	879	49	269	11	19	81	69	3	—	476	915	2	9	2	928
Bölcsészeti "	349	24	176	9	22	56	47	1	—	62	367	4	2	—	373
Összesen .	3240	213	1457	92	123	326	364	8	—	1083	3045	12	30	6	3453
Gyógyszer. I. hallgató	—	60	33	—	1	4	11	—	—	11	59	—	1	—	60
Gyógyszer. II. hallgató	—	88	53	2	—	11	11	—	—	11	88	—	—	—	88
Szülésznök . .	—	76	43	1	1	8	14	—	—	9	75	—	1	—	76
Mindössze . 3677															

A kimutatott rendes hallgatók között újonnan beiratkozott: hittanhallgató 32, joghallgató 686, orvostanhallgató 197, bölcsészettanhallgató 152; összesen: 1067 egyén.

II. félév.

Tanszak	A hallgatók száma		Vallásukra nézve							Születésükre nézve					
	Rendes	Rendkívüli	Róm. kath.	Gör. kath.	Görög keleti	Ágost. hitv.	Helv. hitv.	Unitárius	Anglikán	Izraelita	Magyarorsz.	Horvát-tót-országi	A monar. többi tartományából	Más államokból	Összesen
Hittudom. kar	84	4	65	23	—	—	—	—	—	—	82	6	—	—	88
Jogtudom. kar	1718	119	879	37	63	170	200	4	—	484	1810	7	18	2	1837
Orvostud. kar	852	46	260	8	16	77	89	—	—	442	882	3	12	1	898
Bölcsészeti kar	303	16	143	9	19	51	36	1	—	66	314	3	2	—	319
Összesen .	2957	185	1347	77	98	298	325	5	—	992	3088	19	32	3	3142
Gyógyszer. I. hallgató	—	61	34	—	1	5	12	—	—	9	61	—	—	—	61
Gyógyszer. II. hallgató	—	86	54	2	1	9	11	—	—	9	85	—	1	—	86
Szülésznök . .	—	63	46	—	—	4	7	—	—	6	61	—	1	1	63
Mindössze . 3272															

A kimutatott rendes hallgatók között újonnan beiratkozott: hittanhallgató 2, joghallgató 100, orvostanhallgató 11, bölcsészettanhallgató 11; összesen: 124 egyén.

Szigorlatok és egyéb vizsgálatok.

I. A hittudományi karban:

Doctori szigorlat	26
Rendes vizsgálat	958

II. A jog- és államtudományi karban:

Canonjogi szigorlat	7
Jogtudományi szigorlat	853
Államtudományi szigorlat	132
Pótszigorlat	238
Az I. alapvizsgálat száma volt	582
A II. alapvizsgálat	522
Jogtudományi államvizsgálat	36
Államtudományi vizsgálat	46

III. Az orvosi karban:

Elővizsgálatra jelentkezett ,	492
Előszigorlatra	192
Első, második és harmadik orvosgyakorlati szigorlat volt	573
Gyógyszerészi szigorlat volt	202
Pótszigorlat és pótvizsgálat	506
Bába szigorlat	143

IV. A bölcsészeti karban volt:

Bölcsészetdoctori szigorlat	29
Gyógyszerészeti szigorlat	57
Középtanodai tanárvizsgálat	189
Középtanodai tanári oklevelet nyert	78

Felavattattak a lefolyt tanévben:

Hittud. doctorrá	1
Canonjog doctorrá	1

Jogtudományi doctorrá	180
Államtudományi doctorrá	52
Egyetemes orvos-doctorrá	221
Bölcsészeti doctorrá	27
Gyógyszerész doctorrá	3

Ezenkívül kisebb fokozatot nyertek:

Mint gyógyszerézmester	114
Mint szülésznő	133

A tandíjelengedés ügyéről az alábbi táblázat a részletezést.

Sorszám	Az egyes karok és félévek megjelölése	Egész mentességet nyert hallgatók száma		Az egész mentesek után elengedett tandíj összege		Fél tandíjmentességet nyert hallgatók száma		A félmentesek után elengedett tandíj összege		Az elengedett összes tandíj
1	Hittani karnál I. félévben	2	60	90
	" " II. "	1	30	
2	Jogi karnál I. félévben . .	37	1110	87	1305	78	1170	.	.	4845
	" " II. " . .	42	1260							
3	Orvosi karnál I. félévben .	33	990	52	780	67	1005	.	.	3405
	" " II. " .	21	630							
4	Bölcsészeti karnál I. félévben	58	1740	38	570	42	630	.	.	4530
	" " II. "	53	1590							
5	II. éves gyógyszer. II. félévben	1	30	8	120					150
	Együtt	248	7440	372	5550					13020

Tandíj az 1892/3. tanév I. felében befolyt	98.580	frt.
„ „ „ II. „ „	89.505	„
Összesen	188.085	„

Ezen tandíj után az állam javára eső 5%
9.404 frt 25 krt tesz ki.

Végbizonyítványt nyert:

1. Hittanhallgató . . .	—	—	II.	26
2. Joghallgató . . .	I.	89	II.	277
3. Orvostanhallgató . .	I.	51	II.	145
4. Bölcsészethallgató . .	I.	7	II.	21
Összesen	I.	147	II.	469

Távozási bizonyítványt nyert:

1. Hittanhallgató . . .	I.	—	II.	—
2. Joghallgató . . .	I.	17	II.	13
3. Orvostanhallgató . .	I.	16	II.	4
4. Bölcsészethallgató . .	I.	5	II.	7
Összesen	I.	38	II.	24

A kiosztott ösztöndíjak összege mindkét félévben:

1. A hittudományi karnál . . .	2.000	frt — kr.
2. Jogi „ . . .	29.000	„ — „
3. Orvosi „ . . .	20.800	„ — „
4. Bölcsészeti „ . . .	15.527	„ 50 „
Együtt	67.327	frt 50 kr.

Ehhez járul még 30 díjazott gyakornok után
400 frtjával 12.000 frt, nemkülönben még a külön-
böző egyetemi alapítványokból fedezett pályázati,

szorgalmi díjak, valamint betegsegélyezések czímén kifizetett 10.000 frt, mihez képest az egyetemi hallgatók által élvezett segélyek a gyakornoki ösztöndíjakkal együtt 89.327 frt 50 kr. jelentékeny összege rúgnak, ide nem számítva azon összegeket, miket a különböző egyetemi egyesületek segélyként osztottak ki saját egyesületi vagyónukból.

Az egyetemi egyesületeknek erre szolgáló alap-tőkéje következő számokat mutatja fel:

A tudomány és műegyetem olvasó körének tőkéje	1.600 frt.
A joghallgatókat segítő egyesületé	57.700 „
Az orvostanhallgatókat segítő egyesületé	34.200 „
A bölcsészethallgatókat segítő egyesületé	6.000 „
A gyógyszerészhallgatókat segítő egyesületé	30.000 „
Kórházegylet	<u>10.200 „</u>
Összesen	139.700 frt.

A könyvtár állománya az 1892. decz. 31-iki állapotnak megfelelő kimutatás szerint: 207.925 kötet nyomtatványból és 32.895 darab apró nyomtatványból áll. A használati forgalmat az I. és II. táblázat tünteti fel.

I. Táblázat.

Az egyetemi könyvtár olvasótermét látogatók foglalkozási ág szerinti kimutatása 1892. évben.

	Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Szeptemb.	Október	November	December	Összesen
Jog- és államtudományhallgató . .	31	51	28	9	7	9	398	56	184	54	777
Orvostanhallgató . .	26	39	14	1	1	1	165	18	84	31	380
Bölcsészethallgató	3	14	8	1	3	1	134	14	38	16	232
Gyógyszerészethallgató	1	3	3	.	1	.	8
Hittanhallgató . . .	3	3	1	3	.	.	17	1	2	1	31
Műegyetemi hallgató	8	2	5	.	2	1	52	7	16	10	103
Közép- és szakiskolai tanuló	24	23	5	8	5	4	9	.	4	10	92
Állatorvostanhallgató	2	1	.	1	1	.	3	.	.	1	9
Jog- és államtudományi szigorló . . .	1	5	3	2	3	2	15	3	5	2	41
Orvostani szigorló .	6	8	3	.	3	.	20	4	15	5	64
Bölcsészeti szigorló	1	.	.	.	1
Ügyvédjelölt és joggyakornok	4	4	13	5	7	2	19	7	17	9	87
Tanár- és tanítójelölt	.	1	.	1	.	2	3	3	5	3	18
Magázó	1	2	2	.	2	.	7
Hivatalnok	7	5	2	2	3	.	14	4	6	9	52
Hírlapíró és író . . .	1	.	.	1	.	.	2	1	4	.	9
Tanár és tanító . . .	4	1	4	2	1	2	6	1	2	2	25
Ügyvéd	1	1	2	.	.	.	3	1	2	1	11
Orvos	1	2	1	.	.	.	2	2	5	.	13
Lelkész
Katonatiszt
Kereskedő	1	.	1
Mérnök	1	1	2	.	1	.	5
Művész	1	.	1	.	.	.	3	3	.	4	12
Vegyész	1	1	.	.	2
Műiparos	2	1	.	.	.	3
Gazdász	1	1
Összesen . .	128	166	91	36	36	24	875	126	344	158	1984

Az 1984 látogatási jogosultsággal bíró olvasó 28.260 ízben vette igénybe az olvasótermet és itt 33.682 művet használt. Az erre vonatkozó részletes kimutatás a II. táblázatban foglaltatik.

II. Táblázat.

*Az egyetemi könyvtár olvasótermének forgalma az
1892. tanévben.*

Hónap	Olvasók összege	A használt művek szakok szerint									A használt művek összege
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.	H.	I.	
		Hittud.	Jogtud.	Államtud.	Orvostud.	Mathem. és természettud.	Bölcsészeti- és neveléstud.	Történelmi és földrajzi tud.	Nyelvészet és irodalom	Egyet. encycl. és vegyesek	
Január	3718	14	1935	257	1357	457	161	607	579	392	5159
Február	3122	4	1278	374	1641	517	89	650	540	400	5493
Márczius	4445	8	1212	254	1359	413	75	540	668	301	4830
Április	1988	29	710	113	486	151	61	226	201	160	2137
Május	2440	29	841	145	580	196	47	325	272	189	2624
Junius	1044	14	437	73	188	59	32	116	93	110	1122
Septemb.	2378	3	651	168	570	220	76	386	319	155	2548
Október	703	.	280	50	185	70	31	100	90	41	847
Novemb.	3663	2	1296	192	849	320	132	482	399	262	3984
Deczemb.	4759	15	1692	263	1037	349	192	611	511	318	4988
Összeg	28260	118	9732	1889	8252	2752	896	4043	3672	2328	33682

Az olvasóterem július 1-től szeptember 1-ig zárva volt.

Házon kívül 1507 kikölcsönző 2952 művet használt.

Egyetemünk a lefolyt tanévben új int. épülettel nem gazdagodott. Még mindig sajnosan nélkülözzük a központi épület homlokzatát, a mely az aulát és egyéb hivatalos helyiségeket foglalandja magában, úgy, hogy egyetemi ünnepélyeinkkel még mindig vendégként kell elhelyezkednünk, mely készséges vendéglátásért a fővárosnak hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Az egyetemnek a folyó évi személyi és dologi kiadásai tettek 753.074 frtot, melyhez az egyetemi alap jövedelme 398.516 frttal járult. — Továbbá:

A természettani és növénytani intézetek felszerelésére, illetőleg egy növénytani aquarium felállítására 12.000 frt utalványoztatott.

Az I. vegytani intézet átalánya évi 248 frttal, a II. pedig 500 frttal emeltetett.

A közegészségtani intézet felszerelésére 600 forint, a gyógyszerstanira 1.200 frt, a II-ik vegytani intézetre 2.000 frt és a II-ik belklinikaira 200 frt utalványoztatott.

A földrajzi seminarium könyvtári hiányainak pótlására 300 frt;

az ebdüh elleni gyógymód kísérletezésére évi átalányul 5.000 frtot engedélyeztetett.

A vall. és közokt. minister úr az I. szül. klinikán sterilisator beszerzésére 850 frtot, ugyane célra a II. szül. klinikán 940 frtot engedélyezett.

Ugyanaz műtő és kötszerekre 2.900 frtot utalványozott.

Ugyanaz a classica és modern philologiai seminariumok részére egyenkint 400 frt évi átalányt rendelt.

Ugyancsak az aesthetikai és műtörténelmi seminariumok részére egyenkint évi 300 frt átalányt engedélyez, egyúttal az ásványtani intézet átalányát évi 300 frttal, a gyógyszerteranít szintén 300 frttal, az élettaniét 200 frttal emelte.

A vall.- és közokt. minister úr az egyetemi szolgálóknak egyenruhával leendő ellátására 2.250 frtot; a kórszövettani, törvényszéki, elmekórtani, bőr-, bujakórtani és a II. vegytani tanszékek szükségleteire 4.000 frtot;

az I. és II. szülészeti klinikáknak építendő helyiségek tanulmányozása czéljából KISS ISTVÁN műegyetemi tanár, KAUSER műépítész és KÉZMÁRSZKY és TAUFFER tanároknak 800 frt költséget;

a növénytani intézet tudományos felszerelésére 4.122 frtot;

dr. LAUFENAUER KÁROLY tanár részére kocsiatalányul 300 frtot;

az élettani intézet felszerelésére 3.000 frtot engedélyezett.

Utazási ösztöndíjak.

Dr. RICHTER ALADÁR gymn. tanárjelölt 1.000 frt utazási ösztöndíjban;

Dr. DOLESCHAL ALFRÉD jogi és dr. GYÖRI ISTVÁN bölcsészeti utazási ösztöndíjul egyenkint 1.000 frtban részesültek.

A Schordán-féle 1.000 és Bene-féle 825 fritos utazási ösztöndíjak szintén kiadattak.

Dr. NURICSAN SÁNDOR tanársegédnek az erdélyi gyáripar tanulmányozása czéljából 200 frt segély engedélyeztetett.

Adományok.

BÁRÓ EÖTVÖS LORÁND, 1891/2. évi Rector Magnificus, 600 forintot adott át alapítvány képen oly czélból, hogy abból a mindenkori Rector szegény hallgatóknak tandíjkölesönt osztogathasson.

Dr. SCHULEK VILMOS ny. r. tanár, Alfréd és Irén gyermekei nevében az egyetemi kórház-egyletnek 2.000 frtot ajándékozott.

Dr. BREZNAY BÉLA, Rector Magnificus, a „Mensa Academica“ egyetemi segítő-egyletet óhajtván életbeléptetni, e czélra 1.000 forintos alapítványt tett.

A vall. és közokt. minister a böcs. hallg. segítő-egyesületének 100 frtot adományozott.

Az egyetemi kórház-egylet javára a quaestura az I. félévben 2.213 frtot, a II. félévben 2'010 frtot szolgáltatott be.

Az egyetemi kör a tanács részéről 300 frt segélyben részesült.

Néhai WAHRMAN MÓR hagyatékából 200 frt és HERZFELDER MÓR és neje 100 frtot adományoztak az egyet. kórház-egyletnek.

JAKABFALVY GYULA kuriai bíró, Gusztáv öcsésének emlékére, a jogh. segítő-egyletnek 1.000 frtot adományozott.

KOVÁTS ERNŐ jogh. az általa nyert szorgalmi díjat, 200 forintot, a segítő-egyesületnek ajándékozta.

BRÜLL MÓR jogh., az egyetemi kórház-egylet tőkájének gyarapításához 100 frttal járult.

Néhai SALAMON FERENCZ tanár özvegye bold. férjének történelmi szakkönyvtárát a tört. seminariumnak ajándékozta.

Ugyancsak néhai LUMNICZER SÁNDOR tanár özvegye férje könyvtárának egy részét a II. sebészeti klinikának adományozta.

Jutalomdíjak és segélyezések.

Dr. DOLLINGER GYULA, dr. SCHMIDT, dr. CZOBOR, dr. KÖVESLIGETHY, dr. CSAPODY, dr. PIKLER, dr. KMETTY, dr. MELICHÁR, dr. RÁTH, dr. JENDRÁSSIK és dr. SZÉNÁSY SÁNDOR magántanárok egyenkint 300 frt jutalomdíjban;

Gróf VAY LAJOS, egyetemi vivómester, 500 frt segélyben;

Dr. MAYR AURÉL, a franczia nyelv és irodalom előadásaért, az I. félévben 400 frt tiszteletdíjban részesültek.

Dr. DOLLINGER GYULÁ-nak, a testegyenészeti előadások sikeres tartásáért, 300 frt engedélyezettett.

MANDÁK DEZSŐ quaestor 300, VÖRÖS ÁKOS quaesturai ellenőr 300, KUSTÁR SÁNDOR díjnok 100 frt remuneratiót nyertek.

A magántanárok javadalmazásából dr. KIS JÁNOS hittud., dr. RÁTH ZOLTÁN, dr. MELICHÁR KÁLMÁN, dr. DOBRÁNSZKY PÉTER jogkari, dr. GROSZ GYULA, dr. FEUER NÁTHÁN, dr. HOOR KÁROLY, dr. SCHÄCHTER MIKSA, dr. CSAPODY ISTVÁN orvoskari, dr. KÖVESLIGETHY RADÓ, dr. CZOBOR BÉLA, dr. SCHMIDT SÁNDOR, dr. FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ, dr. NÉMETH GÉZA, dr. PETZ GEDEON, dr. VANGEL JENŐ és dr. BODNÁR ZSIGMOND bölcsészeti m.-tanárok egyenkint 200 frtot nyertek.

FEHÉR GYULA nyug. irnoknak 100 frtnyi segélyt adományozott a tanács.

Dr. BŐKE GYULA cz. rk. tanárnak évi 1.500 frt tiszteletdíj engedélyeztetett.

Dr. KÁRMÁN MÓR m.-tanár 300 frt jutalomban részesült.

MARGITAI ANTAL orvoskari díjnok 60 forint segélyt;

Dr. FODOR JÓZSEF ny. r. tanárnak, a középiskolai orvosi tanfolyam megtartásáért, 400 frt tiszteletdíj engedélyeztetett.

Ugyanaz a közegészségtannak, a jogi karban tartott előadásáért 300 frt, ugyane czímen a gyógyszerészet-hallgatókat illetőleg szintén 200 frt, tiszteletdíjban részesült.

Dr. FÖLDES BÉLA ny. r. tanár a statisztikai tanszéknek helyetteskénti előadásáért 600 frt tiszteletdíjat nyert.

A vall. és közokt. minister úr, dr. PIKLER GYULA és dr. CSARADA JÁNOS cz. rk. tanároknak jutalmul egyenkint 1.500 frtot engedélyezett.

Dr. BALLAGI ALADÁR, a magyar művelődéstörténet előadásáért, 400 frt tiszteletdíjat élvezett.

A vallás- és közokt. minister dr. FAYER LÁSZLÓ cz. rk. tanár részére 1.500 frt jutalmat engedélyezett.

Ugyanaz dr. CSAPODI ISTVÁN m.-tanárnak, a bölcsészeti karon tartott közegészségtani előadásaiért 300 frt tiszteletdíjt;

Ugyanaz PATTERSON ARTUR, az angol nyelv és irodalom tanárának, betegségi segélyül 500 frtot utalványozott.

EGAN JAMES, angol nyelvtanító, 30 évi működés után évi 300 frt kegydíjban részesítettetett.

A vallás- és közokt. minister dr. BÓKAI ÁRPÁD ny. r. tanárt a balnaeologiai előadásokkal megbízta és e czímen 200 frt tiszteletdíjat nyer.

A Baros-szoborra a tanács 20 frtot adományozott.

Dr. MAYR AUREL és dr. HARASZTI GYULA helyettesítés czímén 200 frt illetőleg 240 frt díjban részesültek.

NEULÄNDER ÁRMIN orvostanhallgatónak 30 frt, SEBESTYÉN KÁROLY egyet. hallgatónak Lipszében 120 frt adományoztatott a vallás- és közoktatás-ügyi minister úr által.

A Mailáth-féle kitüntetési jogdoctori ösztöndíjban egyenkint 135 frttal: EISLER ZSIGMOND, MANDL SÁNDOR, ifj. FIPÁSZ BÉLA és SZEGEDY LAJOS doctorok részesültek.

Dr. KÁRMÁN MÓR m.-tanár 100 frt, dr. CSAPODI ISTVÁN m. tanár 100 frt, dr. RIGLER GUSZTÁV tanársegéd 150 frt, végül SINKOVITS JÁNOS szolgál 50 frt jutalmat nyertek.

VÖRÖS ÁKOS quaest. ellenőr, 90 frt, FÁCZONYI GYULA írnök 35 frt és 9 szolgál egyenkint 25 frt segélyt nyert.

JANKOVICH ANTAL, kiségitő könyvtártiszt, 150 frt segélyt;

STEINER ANTAL, WEBER RÓBERT, KLEKNER MIKLÓS egyenkint 40, BENDE JÁNOS, PÁNYOKI JÓZSEF és KARDOS PÉTER, szolgálak, egyenkint 30 frtnyi;

BENKŐ JÓZSEF és PARÁZSÓ FERENCZ szolgálak egyenkint 40 frt segélyt nyertek.

Rendeletek és intézkedések.

Életbelépett a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak Ő Felsége által jóváhagyott, a gyógyszerész-gyakornokok és a gyógyszer. hallgatóinak egyetemi képzésére vonatkozó rendelete.

Az egyetemek jogi karaira, valamint a jogakadémiákra vonatkozó vizsgálati szabályzat némely §§-ai módosultak.

A cs. és kir. közös hadügyminiszter köszönő elismerése azoknak, kik a katonaeorvosok magasabb kiképzésében közreműködtek.

A vallás- és közokt. miniszter úrnak szabályrendelete azon tanulókra nézve, kik középiskoláikat külföldön végezték és hazai főiskolán kívánnak felvétetni.

Elrendeltetett, hogy a magyar alkotmány és jogtörténet ezentúl az I-ső alapvizsgálaton az európai jogtörténettel egyenlő terjedelemben kerdeztessek.

Felterjesztés történt az új görög nyelv tanítása és egy 3-ik philologiai tanszék felállítása iránt.

Felterjesztés intéztetett a nm. miniszter úrhoz, hogy ezen egyetemen a horvát nyelv és irodalom számára tanszék állíttassék az esetben, ha a zágrábi egyetemen egyidejűleg a magyar nyelv és irodalom számára szintén tanszék állíttatik fel.

Jóváhagyott és életbeléptetett az Ő Felsége által megerősített bölcsészet-doctori új szigorlati rend.

A vallás- és közokt. minister úrnak szabályrendelete az egyetemi könyvtár czélszerűbb kihasználása ügyében.

Felterjesztést intézett a tanács a hittudományi karban a bölcsélet propaedeutikai rendkívüli tanszék rendszeresítése iránt.

Jóváhagyatott és életbelépttetett az új magántanári intézményre vonatkozó szabályzat.

Az úgynevezett rezervált alapnak, mily célra leendő felhasználására nézve;

nemkülönbén felterjesztést intézett a tanács az adjunctusi és correpetitori intézményeknek szándékolt létesítése ügyében.

A vall. és közokt. minister úr az I. belgyógyászati klinika mellé 800 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel díjazott, a klinikai laboratorium vezetésére rendelt 3-ik tanársegédi állást rendszeresített.

Felterjesztés történt a „Sub Auspiciis Regis“ promotiónak felelevenítése iránt és ez intézményt Ő cs. és ap. kir. Felsege lk. életbeléptetni rendelte.

Az üresedésben levő francia nyelv és irodalom tanszékének meghívás útján való betöltésére felterjesztés történt;

úgyszintén törvényszéki és tiszti orvosok orsz. szabályozása ügyében;

nemkülönbén az ó-kori egyetemi történelmi tanszék betöltése iránt.

A vall.- és közokt. minister úr megengedte, hogy a karok, a megállapított arány szerint, tandíjelengedésekre az eddiginél 1000 frttal többet fordíthassanak.

A történelmi seminarium igazgatásával az 1893/4. tanévre a vallás- és közokt. minister által

dr. LÁNCZY GYULA nyilv. r. tanár bízott meg, s egyuttal a tanárképző-intézetnél szaktárgyából vezető tanárrá neveztetett.

A francia nyelv és irodalom tanszékének helyettesítésével a II. félévben dr. MAYR AURÉL és dr. HARASZTI GYULA bizattak meg.

Az egyetemi kórház-egyletbe az egyetemi tanács képviselőjéül dr. SCHULEK VILMOS ny. r. tanár küldetett ki.

A fogászati intézet mellé egy szolgáló állomás rendszeresített.

A páduai egyetem 3 százados Gallilei ünnepején egyetemünket dr. LÁNCZY GYULA nyilv. r. tanár képviselte, ennek jelentése ezen füzet végén olvasható.

Dr. GYULAI PÁL nyilv. r. tanár a f. tanévben egészségi okokból,

ROMÁN SÁNDOR, a román nyelv és irodalom tanára, a f. tanév II. felében szabadságoltattak.

A Budapesten 1896-ban tartandó orsz. kiállítási bizottságba, felhívás folytán, az egyetem részéről dr. BREZNAV BÉLA e. i. rector küldetett ki.

Az egyetemi egyletek egygyel, a turistakéval, gyarapodtak.

A cholerajárvány alkalmából az előadások 4 hétig szüneteltek.

Részt vett az egyetemi tanács a lefolyt tanévben is mindazon udvari, egyházi, katonai és polgári ünnepélyekben, melyek az egyetem székhelyén a mondott idő alatt előfordultak.

FÜGGELEK.

Dr. Lán c z y Gyula nyilv. rendes tanár jelentése paduai kiküldetéséről.

Nagyságos Rector Úr!

Méltóztatott engemet a bölcsészeti dékán javaslatára m. évi december hó elején megbízni, hogy a budapesti m. kir. tudomány-egyetemet a *paduai* egyetem meghívása folytán, az ott december hó 6—10-kén tartandó ünnepeken képviseljem, melyek Galileo *Galilei* tanárságának 1892. december 7-én betelt háromszázados székfoglalása emlékére rendezettek.

E megbizatásnak eleget teendő, december 3-án Budapesten átvettem a bölcsészeti kar kebeléből szerkesztett latin szövegű, díszkötéses üdvözlő feliratot és még az este útnak indultam Olaszországba.

December 6-án a paduai egyetem kisebb aulájában egybegyültek az összes vendégek, külföldi s olasz egyetemi, társulati küldöttek, a paduai egyetem tanári kara s a városi hatóság fejei. Itt a Rector, Carlo F. *Ferraris*, majd Padua sindaco-ja,

gróf *Giusti*, üdvözöltek bennünket hivatalból. Kölsönös ismerkedés folyt és bár az alkalom természetéhez képest az idegen egyetemi küldöttek között dominált a physiko-astronomus elem, — de ezek között sem volt kizárólagos, — az olasz egyetemek küldöttei túlnyomólag a történet-, jog- s irodalmi szakok képviselőiből kerültek, közöttük jelentékeny számmal olyanok, kikkel munkásságuk folytán bizonyos egyéni összeköttetésben állok és többen olyanok, kikkel 1890-iki olaszországi huzamos tanulmányútam alatt személyes ismeretséget kötöttem.

Az nap délutánja programmszerűleg Padua történeti, művészi nevezetességeinek megismerésére volt szánva; de a ki — mint magam — korábbi szemléletből ismeri ezen műkincsek s emlékeknek gazdagságát, értékét, arra nézve ezen több órai tömeges hajszából talán egyedül az a kimerítő, szakavatott „Guida di Padova“ birhatott értékkel, melyet közöttünk szétosztottak.

Este megérkezett az olasz király képviselőjében Martini Ferd. közoktatási miniszter s egy „réception“ (dansante) a Casino Pedrocchi termekben bezárta a mozgalmas napot.

Másnap, december 7-én délben megindult a sajtóképeni ünnepély, az egyetem híres, ékes Aula Magna-jában tartott díszülés. A rector, környezve a hagyományos ornátusba öltözött tanácstagoktól, kathedrában elnökölt; előtte egy asztal a beküldött és még leteendő feliratok, díszokmányok stb. felvételére. Egy asztalfőnél állva tartották a szónokok beszédjeiket. Ezen emelkedvények körül,

elől s oldalt foglaltak helyet az uralkodó képviselője, az idegen küldöttek s a paduai előkelő társaság hölgyei. A nagy termet minden zugában ellepték a paduai tanárok, polgárság s a „hegyen“ a paduai és más olasz egyetemek tanuló ifjúsága, valamint a külföldi német, francia, svajczi, angol diáksági küldöttek, közöttük a német zónabeliek teljes „Wichs“-ben az obligát Schlägerrel.

A terem jobboldali felén, a főajtó közelében, valami faalkotmány jelezte azon kathedra helyét — én legalább feliratot nem vettem észre, — melyen háromszáz év előtt ugyanazon napon *Galileo Galilei* beköszöntő beszédjét az úgynevezett „prolusio“-t tartotta, mint a mathematica lectora, mely hivatalra őt, ki eddigelé (rövid ideig) Pisában „olvasott“, „chi lesse in Pisa con sua grandissima laude et si puo dir che sia il principal di questa professione — Pascalis Cigonia Dei Gratia Dux Venetiarum“, évi 180 aranyforint fizetéssel ki-nevezte,

Miért oly nevezetes ez a nap és mi joga emeltetett nemzetközi jelentőségre?

Azon 18 év, melyet Galilei a paduai egyetemen töltött, az ő lángelméjű munkásságának legpositivebb, legtermékenyebb, egyénileg legboldogabb korszakát képezi. Mindaz, a mi tanaiban alapvető, a mi találmányaiban és gyakorlati applicatióiban a csillagászat, physika és mechanika terén maradandó becsű volt, ezen paduai akadémiai lustrumokra vezetendő vissza.

Ezen eredményekben nem alábecsülendő a paduai egyetemnek része, azon főiskoláé, mely a

XIV. századtól fogva averrhoistikus tendenciái, experimentáló szabadsága s első kezdetleges kísérleti berendezkedései folytán szinte történetileg hivatva volt arra, — a miben főura, a velencei Signoria, a gondolati és lelkiismereti szabadság ezen szívós védelmezője, hathatósan támogatta, — hogy a XVII. századi hanyatló Olaszországban, az inductiv módszer szerint speculáló és kutató természet-philosophiai lángésznek biztos, istápoló alma matere, mondhatjuk menhelye legyen.

Azon rohamos haladás és vakító eredményekkel szemben, melyeket a külső természeti megismerés s erőalkalmazás tekintetében a lefolyt évszázad alatt Nyugat-Európa felmutathat, az olasz tudomány és némely főiskoláinak érdemei ama vívmányok küzdelmes előkészítésében kezdnek feledésbe merülni, szinte történelmiekké váltak; de mindenkor joggal feleleveníthetők. A paduai egyetem ezek között első rangban áll.

De a Galilei tanai, kutatásainak universalitása; speculatiói, iratainak *módszeri céltudatossága*, és nem kevésbé az a kifejezési világosság, melylyel nemcsak megfigyelései eredményeit, de ama benső dialektikai processusokat is egy modern nyelvnek klasszikus kezelésével felfedni tudta: mindez őt hazája, de mondhatjuk, speciális szaktudományai határain is messze túl, olyan európai universális jelentőségre emelte, mely emlékének minden ünneplését is méltán egyetemessé teszi.

Az imént lefolyt paduai ünnepélyek körülbelül ezen eszmemenetek sugallata alatt látszottak alakulni

De visszatérve a díszülésre: az első beszéd, a rectoré, melyet van szerencsém ide mellékelni, az ildomkövetelte üdvözlteken kívül, főleg azon új egyetemi zászló „gonfalone” átvételével foglalkozott, melyet a padovai társasági hölgyek hímeztek, vagy inkább értékes kiállítással dolgoztattak, az olasz egyetemi gonfalone-k régi stylje szerint, miként azt a benfoglalt rajz feltünteti.

A díszülés sajtóképi hivatalos szónoka Favaro Antonio tanár volt. Felolvasott értekezése, *Galilei a Padova*, melynek autographikus okmányfüggelékéből fentebb idéztem, nagy és megkapó, méltó vonásokban összegezte azon korábbi két kötetes munkájának eredményeit, melyet hason cím alatt a nyolczvanas évek elején közrebocsátott, a Galilei összes munkái nagy nemzeti kiadásának egyik bevezetőjéül, a mely kiadás szerkesztésével Isidoro del Lungo, florenczi hírneves Dante-kutatóval, olaszországi legjobb ismerőseim egyikével, megbízott s a melyből eddigelé már több kötet jelent meg.

Ezután az idegen egyetemek és tudományos testületek szónokai következtek, kik az ünnepély s a Galilei nemzetközi, egyetemes jelentőségét emelték ki, de kivétel nélkül a rokonszenv és hódolat adóját rótták le azon ország, azon egyetem irányában, melynek az európai művelődés oly sokoldalú, fényes termékek és vívmányok létrehozását érlelését köszönheti.

Már az előtte való napon az egyes országok sorrendjét — igen czélszerűen — sorshúzás útján állapították meg. Így történt, hogy egyik *svajczi*,

küldött — a lausannei egyetem ifjú rectora — és néhány világhírű *angol* természettudós felszólalásai után, *Magyarország* képviselőire került a sor. Magyar díszruhába öltözve s a kolozsvári egyetem küldötte, dr. Farkas Gyula dékántól kísérvé, ki a testvéregyetem feliratát tartotta kezében, a következő — mondhatnám rögtönzött — szavak kíséretében nyújtottam át egyetemünk feliratát:

Au nom de l'Université Royale de Budapest et mon collègue au nom de l'Université R. de Kolozsvár, nous avons l'honneur de présenter ces adresses comme hommages au génie créateur du Galiléei.

Je dis génie créateur — comme depuis l'Archimède personne ne savait parler avec la Nature comme lui.

Il l'interrogeât magistralement — et Elle lui répondit.

Mais comme l'Universalité du Galiléi touchait à tous les domaines de la science, aux lettres, aux arts même c'est lui que nous devons regarder en véritable fondateur de la méthode inductive. Par l'application générale et féconde qu'il en a fait, c'est lui qui a introduit en effet cette „Instauratio Magna“ sur toute la ligne des connaissances et des recherches, dont des grands précurseurs ont signalé l'avenir.

Dès qu'on prononce ce nom de Galiléi, la notion de luttés éprouvées surgit en notre âme. Des récentes recherches historiques ont bien pu modifier quelques détails, corriger certaines notions sur le „procès“ intenté contre lui, mais les résul-

tats essentiels et pour ainsi dire, traditionnels n'ont pas été altérés. Donc, hommage au Galiléi signifie toujours adhérence intègre et inébranlable à la liberté de la recherche, de la pensée.

En même temps nous portons des saluts à l'Université de Padoue. Des relations intimes rattachent la *Hongrie*, la culture hongroise à Padoue. Rapports qui datent des origines même de cette Université au XIII. siècle et se perpétuent continûment à travers les siècles jusqu'à une époque toute récente, jusqu'à notre relèvement national en 1867.

Nous n'avons plus le droit de parler au nom d'une *Ungara Natio* corporation médiévale de cette Université même. Mais nous avons mandat de parler au nom d'une *Natio hungarica* plus large de professeurs, lettrés, et étudiants même qui offrent leurs vœux par notre intremédiaire.

Et suivant un mot que votre Recteur vient de rappeler dans son éloquent discours: quels vœux de plus haute portée pourrions nous former qu'à ce que les destinées futures de cette vénérable Alma Mater s'accomplissent dans les grandes mesures de son noble passé?!

Vivat sicut vixit!

E díszülés végén ki lettek hirdetve, s ő felsége I. Umberto király nevében proklamálva a néhány távollevő tudományos kitünőségnek, valamint a külföldi egyetemi képviselőknek adományozott tiszteletbeli doctorátusok. Ha ezek között az én csekélységem is az Universitas Patavina részéről a „litterarum ac philosophiae doctor

honoris causa“ czimével fel lett ruházva, az kizárólag az engemet kiküldött tudomány-egyetem iránti figyelem nyilatkozásául tekintendő, a mint-hogy az egyetemünket jelentőségéhez képest megillető tekintet Paduában minden egyéb alkalomnál is gondosan megóvatott. A tisztb. doctorátusra vonatkozó díszokmány már másnap az egyetem Rectora által közvetlenül kézbesítettet.

Ezen közel négy óra hosszant tartó, de mindig emelkedett hangulatban és feszült érdekekkel folyó, az összes résztvevőknél bizonyára felejthetetlen benyomást hagyott díszüléssel, az ünnepély tetőpontját érte volt és szellemi tartalma jórészt kimerült.

Mindazonáltal a nemzetközi illedelem követelményének tekintém, az összes idegen küldöttekkel együtt résztvenni azon ünnepies, körmeneti kivonulásban, mely más nap, december 8-án a Prato della Valle néven ismeretes, ó-római időktől fogva Paduának fás, pázsitos közséta terén a *Galilei szobrának* tartott, mely az ottani két szoborköröndben a mult század derekán felállítottatott. Egy érczkoszorú tétetett le e szobor talapzatára, az illetékes egyetemi, hivatalos és társadalmi tényezőknek beszédjei mellett.

Résztvettem továbbá azon két esti *díszlakomán*, melyet december 7-én az egyetem adott a közoktatási minister s a vendégek tiszteletére; a másikat, fényesebbet, a városi hatóság azon hatalmas Palazzo del Municipio egyik nagy termében, melyet a „Salone“, a Sala della Ragione a világ ezen legnagyobb méretű terme koronáz, s a mely

ezen egész idő alatt az *ifjusági vigasságok* és leleményes mutatóványok színhelye volt. Az első díszlakomán olasz nyelven egy rövid asztali felköszöntőt mondtam Olaszországra.

Deczember 9-én egy nagy deák-bankett tartatott, de ezen már nem tartottam szükségesnek résztvenni, a minthogy a többi deák-mulatságokon is csak futólag betekintettem. Ehelyett inkább átrándultam Vicenzába — azon kevés nevezetesebb olasz városok egyikébe, melyet eddigelé közvetlen szemléletből nem ismertem — és megtekintém annak építészeti s egyéb műkincseit.

Másnap a délutáni gyorsvonattal ismét visszautaztam Budapestre; 12-én hétfőn itt már újból felvehettem előadásaimat. Tekintve, hogy amaz ünnepélyi hétre egy közünnep (B. A. fogantatása — decz. 8.) esett — egy külön pótló előadást pedig még elutazásom napján tartottam volt meg: ezen olaszországi utam s ünnepélyi részvételem mindössze három előadási óra mulasztásával járt.

Végezetül szabadjon ezen egész kiküldetés actualitása, indokoltságára nézve néhány észrevételt tennem.

Bármi kiváló legyen a Galilei állása a tudomány nagy bűvárai, előharczosai sorában, első pillantásra ez az egész ünneplés s annak speciális alkalma, egy egyetemi tanszék elfoglalásának évfordulója, valami erőltetett szinezetet látszik feltüntetni, mely csupán lokális viszonyok és méretek között tartva, tűnhetnék fel természetesnek, jogosultnak. Azonban ez a látszat nem felel meg a valóságnak.

Miként a fentebbi hézagos ünnepélyi vázlatból is kitetszhetett, ez voltaképen a *paduai egyetemnek Centenariuma* volt s a Galilei tanársága inkább a cím, melyhez illően hozzáfűződött.

A paduai egyetemi alapítási éve ugyanis, megbízható történeti adat szerint, 1222-re tétetik; 1222/3. közül már Albertus Magnus, aquinoi sz. Tamás mestere hallgatóul megfordult benne. Ezen évszázadi fordulók megünneplése azonban jóformán csak az olasz egység helyreállása 1860—70. óta kezdődvén Olaszországban, az a nemzedék, mely e nagy átalakulások korszakát keresztül élte, valamint a mostani, többé meg nem ülhetne volna egyeteme, a bolognai után talán a legrégebb és legnagyobb hagyományú az olaszok között, történeti fennállása és régi dicsősége emlékünnepejét. A hétszázados évfordulótól (1922.) pedig egy egész emberöltő választja el ezt a két nemzedéket. Megragadta tehát a század ezen utolsó évtizedében kínálkozó méltó alkalmat.

Azonban ez a paduai egyetem egyike azon kevés külföldi, nyugat-európai művelődési intézeteknek, a melyekhez Magyarországot évszázadokig tartó, rendszeres összeköttetésnek kapcsai fűzik. E tudomány-egyetem tekintetes tanácsa előtt ez nem szorul bővebb illustratióra.

Ha megtekinteni méltóztatik a fentemlített egyetemi zászlónak reproductioját, mely a mell. füzet belső címlapja hátoldalán találtatik, úgy balra (a Galilei-család hágcsős címere hossz-során) a March Anconitana és Pedemontana között az *Ungara natio* belészótt neve olvasható.

A közöttünk kiosztott többé-kevésbbé becses alkalmi iratok és publicatiók egyike, az igen figyelemre méltó: „Rotulus et Matricula D. D. Juristarum et Artistarum Gymnasii Patavini A. MDXCII—III. P. Ch. N. (Curantibus dr. Blasio Brugi p. o. prof. et J. Aloysio Andrich iur. stud. in Patav. Ath.) jegyzékeiben az „Ultramontani“ között negyedik helyen olvasható a *Natio Ungara Matricula*-ja. Itt csak a Galilei tanszék-foglalásának éve, 1592/3. van kimutatva. Ámde ezen, „Ungara Natio“ régi intézményéről tanuskodik a P. *Denifle* által közzétett XIV. századi *statutum*ban foglalt következő jegyzés: (De Numero Consiliariorum et nacionum. Rubrica I.) Naciones . . . sunt hec . . . Polonorum et *Ungarorum*, Provincialium etc.

Továbbá egy másik kéziratban ad Ann. 1377 olvasható: *Joannes de Ungaria* praepositus Strigoniensis Ultramontanorum rector . . . (Archiv für Geschichte und Litteratur des Mittelalters. VI. k. 1892. 3. 4. füzet, 399. és 365. lap. Die Statuten der Juristen-Facultät Padua gyűczím alatt; mely publicatio csak utólag került kezemhez). De minden egyebektől eltekintve, a paduai püspöki levéltárban őrzött és jóformán feldolgozatlan anyag, a Volumina Matricularum 1461-től 1790-ig terjedőleg tartalmazznak hasonló jegyzékeket, melyeknek átkutatása bizonyára dús eredményekkel fizetne, feltárván előttünk a magyar honfiak részvétele képét ezen egyetem életében ama három század alatt. Még így is, ha nem az utolsó perczen, az ünnep előestéjén ért volna engemet e megtisztelő megbizatus, a nyomtatott kútfők átnézése alapján.

sikerült volna ezen összeköttetésnek folytonosságát s intensivitását szélesebb alapon s erősebb, egyénitőbb vonásokkal kidomborítani.

Bármint legyen, az kétségtelen, hogy Magyarországnak ez alkalommal képviselve lennie kellett és kifejezést nyernie annak a régi culturális közönségnek, mely közte s e hajdan oly fényes olasz egyetem között fennállott.

Egyetemünk érdekében sajnálom, hogy ezen képviselet nem illetékesebb, avatottabb kezekben nyugodott, mint az enyémeik.

De személyemet illetőleg köszönettel tartozom a nagyságos Rector úrnak s a tekintetes tanácsnak e kiküldetés tiszteletéért s a miért alkalmat adott résztvehetni egy *történeti* ünnepélyen, melynek számos tünete az én kedvencz tanulmányaim köréből eszmetársulásokat ébresztett, illusztratiokat látnom engedett.

Végül van szerencsém a paduai egyetemnek e képviseltetésért intézett köszönő iratát, mely hozám czímezve, utólag beérkezett, ide mellékelve tisztelettel áttenni.

Fogadja nagyságos Rector úr, kitünő tiszteletemnek kifejezését.

Budapesten, 1893. februárban.

Dr. Lánczy Gyula.

II.

BESZÉD

MELLYEL

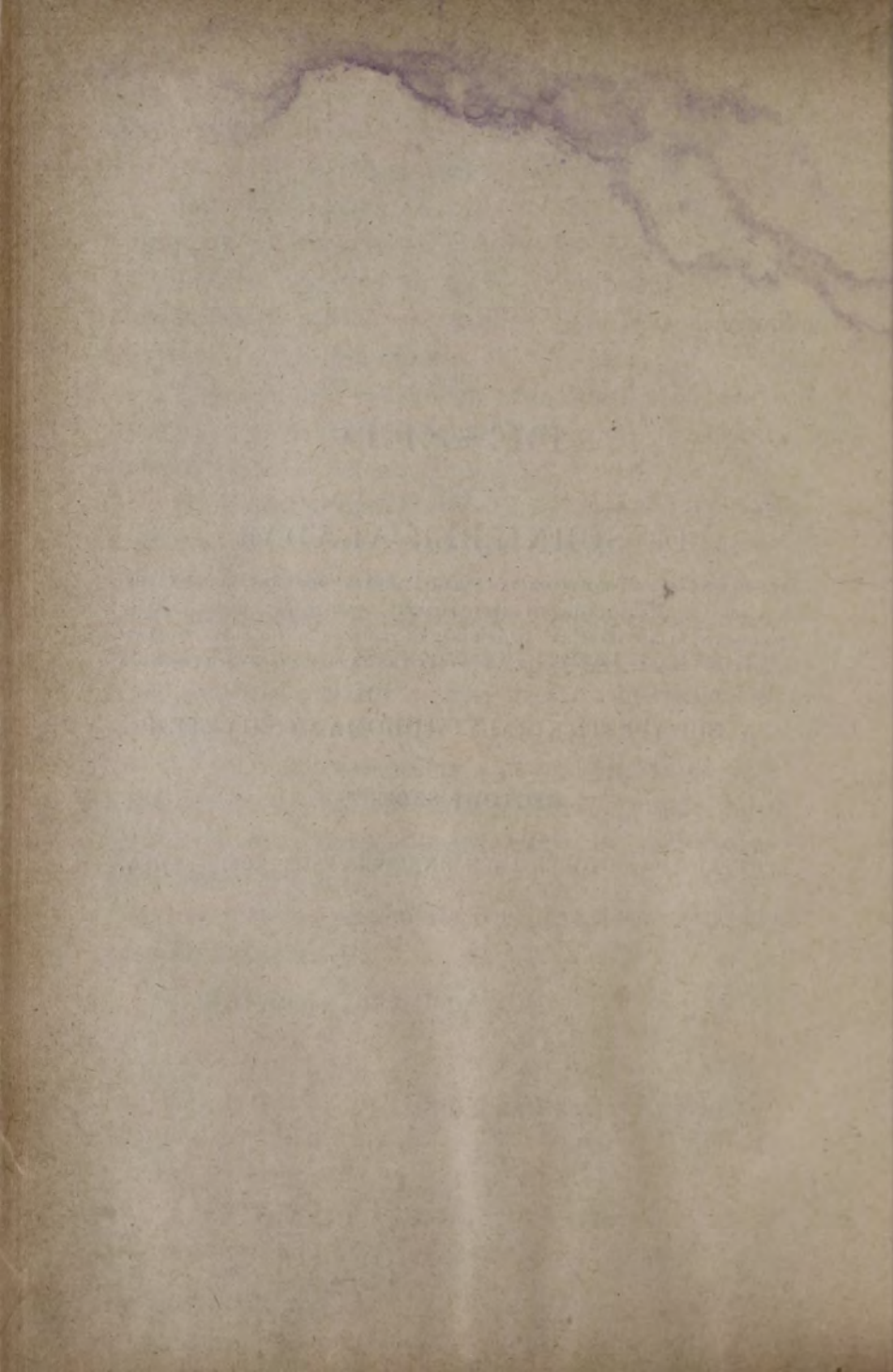
Dr. SCHNIERER ALADÁR

A JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYOK DOCTORA, A BÜNTETŐJOG NY. R., AZ ÉSZJOG
S A JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI ENCYCLOPAEDIA JOGOSÍTOTT TANÁRA, A JOG-
TUDOMÁNYI ÁLLAMVIZSGÁLAT BIZOTTSÁGÁNAK TAGJA S A II. ALAPVIZSGÁLATI
BIZOTTSÁG ELNÖKE; A JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KARNAK KÉT IZBEN VOLT DECÁNJA

A BUDAPESTI KIRÁLYI TUDOMÁNY-EGYETEM

RECTORI SZÉKÉT

EZUTTAL 1893 OCTOBER 15-ÉN ÜNNEPÉLYESEN ELFOGLALTA.

Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr!
Mélyen tisztelt Gyülekezet!

Tudomány-egyetemünk autonom alapszervezetéhez képest a jelen tanévre a jog- s államtudományi kart illetvén meg a jog és kötelesség, hogy az egyetemi ügyek vezetésére rectort válasszon; a választó bizottság többsége úgy akarta, hogy én lépjek azon díszes helyre, melyet több mint egy évszázad óta főiskolánk annyi kitünősége elfoglalt vala.

Midőn e határozat előtt meghajolva, a rectori széket a mai napon elfoglalni szerencsém van, mindenekelőtt kötelességemnek tartom: mélyen érzett hálás köszönetemet nyilvánítani azon eléggé meg nem becsülhető, és engem annyira megtisztelő bizalomért, melylyel úgy tisztelt kartársaim, mint a választást megerősítő magas államférfiú, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Úr Ő Excellentiája kitüntetni méltóztattak.

Ha azonban lelkem elé állítom most a reám ruházott tisztség nagy fontosságát, az azzal egybekapcsolt kötelességek egész súlyát, azon teendőket, melyeknek sikeres megoldását az egyetem rectorától méltán várni és követelni lehet. — ha meg gondolom, hogy e tisztség méltó betöltése mennyi

szakavatottságot és erélylyel párosult tapintatot igényel — és ha mindezzel összemérem tehetségeim gyarlóságát — aggasztó kétkedés szorongatja keblemet: vajjon képes leszek-e nagyérdemű elődeim fényes példáját követni, hivatali kötelességeimet kellően teljesíteni, kartársaim belém helyezett várakozásainak megfelelni?!

Hogy e tekintetben kelt aggodalmaim daczára a rectori méltóságot mégis elfogadtam, azt egyfelől azon élénken érzett vágyódásomnak tulajdoníthatni, hogy tisztelt collegáim bizalmát, mely engemet ezen polczra helyezett, legalább utólag kiérdemelhessem; ösztönzött másfelől arra azon meggyőződése is, miként az egyetemi ügyek vezetésével egybekötött terhek viselésére — az intézet testületi szervezeténél fogva a tanártestület mindegyik tagja hivatva van, olykép, hogy az ügy iránti közönység vádja méltán érné azt, ki e kötelesség alól fontos ok nélkül magát kivonni törekednék. Főleg pedig azon megnyugtató reményből merítettem e nagyfontosságú hivatal elvállalásánál a szükséges bátoritást: hogy az egyetem ügyei vezetésében nem leszek magamra hagyva, hanem úgy a mélyen tisztelt egyetemi tanács, valamint az összes karok nagyérdemű tagjai böles tanácsukkal támogatni fognak.

E támogatást igénybe venni annál is inkább vélem magamat jogosítottnak, mivel az egyetemi ügyrend által kötelességemként elém van szabva, hogy a Nagyságos Prorektor Urnak — ki a lefolyt tanév alatt ügybuzgalmának és mély belátással párosult tapintatának fényes tanúbizonyságát adta

és mindnyájunkat e tekintetben a legnagyobb hálára lekötelezett, — továbbá a Nagyságos Dékánok és Prodékánok tanácsát ne csak kikérjem és meghallgassam, hanem minden fontosabb intézkedés megtételénél azok bölcs véleményét érvényre juttatni igyekezzem.

Ezért — a Tekintetes Tanács nagyérdemű tagjaihoz fordulva — Önök előtt lelkem mélyéből fakadó óhajomat és kérelmemet nyilvánítom, miszerint anyaintézetünket és bennünket mindnyájunkat egyaránt érdeklő ügyeink vezetésében velem együtt munkálkodni és bölcs tanácsukkal engem támogatni kegyeskedjenek!

E szíves támogatást főleg azért leszek kénytelen minél gyakrabban igénybe venni, mert a hivatott tényezők céltudatos együttműködése talán soha sem vált még oly annyira szükségessé, mint napjainkban, a midőn anyaintézetünk szervezetében, a már létesített üdvös reformok továbbfejlesztésével az újjáalakítás nagy munkája immár befejezéséhez közeledik.

Korszakunk jelszava, — melyet főleg hazánkban fennen hirdetnek — a „*Reform*“ és ime e kor nyit az egyetem kormányzata előtt is új tért; — feladatokat tűz eléje, melyek a *stabilitás* és *tespedés* korában érintetlenül hagyák nyugalmát. De reánk új gondok nehezdednek, melyek minél inkább kihatók egyetemünk jövőjére, annál súlyosabbak és teljes odaadásunkat igénylők; mert oly korszakban, midőn minden az átalakulás folyamában van, legkevésbé illő volna az egyetemre nézve, ha mögötte akarna maradni az általános áramlatnak.

Méltóbban senkitől sem várhatni el az üdvös reformok szükséges voltának elismerését, mint épen azon férfiktól, kiknek tudományos buvárokodásuk, bármely terén elég alkalom nyílik a változás és fejlődés örök törvényének nyilvánulásait és hatásait szemlélni. Különösen pedig azok, kik hivatásuknál fogva a társadalmi élet tüneményeit vizsgálják, kénytelenek átlátni, hogy a szocialis intézmények változatlanul fenn nem állhatnak, hogy a közszellemet hátrafelé terelni nem lehet, és a mint sikertelen, ugy veszélyes is az eljárás, mely a szükséges javításokkal szemben ellenállást hirdet; mert ily igyekezet szakadást idéz elő az erőszakosan fentartott intézmények és a haladó közszellem között.

Az intézményeket fejleszteni és átídomítani kell a kor követelményei szerint, hogy meglegyen az összhangzat az eszmény s az élet valóságos alakulatai között.

De másfelől illő a tudományosan képzett szakférfiakhoz, szem előtt tartani azon valóságot is, hogy a természet sohasem tesz ugrást, hogy a létezőt csak akkor enyészteni el, ha az az egyed vagy a faj életfolyamatában már valóban szükségtelemmé vált. A természet ezen intelmét kell követni a társadalmi élet terén is, hogy a valóban elavult, a hatalom keze által reánk erőszakolt, a kor kívánalmaival többé össze nem egyeztethető intézményektől, mint a haladást gátló bilincsektől szabaduljunk, a társadalomnak újabb, üdvösebb berendezését eszközöljük, kegyeletteljes kimélettel tisztelve és fentartva mindazt, mi a nemzeti életben még erős gyökerekkel bír, mi kellően ápolva

és tovább fejlesztve még gyümölcsözővé válhatik. A mi a római viláгурalmat s annak legnevezetesebb alkotását: a római magánjogot oly nagygyá és maradandóvá tette, azon páratlan tapintat vala, melylyel minden új, a korigények követelte intézményt a régiekhez kapcsolni, azokból fejleszteni igyekeztek; és úgy mink is nemzetiségünket csorbulatlanul csak akkép tarthatjuk fenn, ha kegyelettel tekintünk vissza történeti multunkra, és ápolni, fentartani tudjuk mindazt, mi nemzeti létünkkel bensőleg összeforrt. Mindig súlyos bajnak és nagy gyöngülésnek jele, ha valamely nemzet számba nem veszi történelmileg fejlődött sajátlagos intézményeit, ha elhitesi magával, hogy civilisatiójának százados emlékeihez már semmi köze nincs, hogy minden régivel „*tabula rasa*“-t csinálva, valamelyes modern eszme szerint alkothatja ujonnan társadalmi rendjét. Ily forradalom-szerű reformálás beláthatlan bajok szülő oka és perennáló forradalomnál nem egyéb!

Az idétlen, meggondolatlanul keresztülvitt újítások, melyek az államéletet koronként nagy veszélynek teszik ki, — lerontván benne minden állandóságot — felidézték azon nem kevésbé ártalmas visszhatást, mely a régihez szivósan ragaszkodva, mindent a hagyományos és gyakran elavult intézmények Procrustes-ágyára kíván feszíteni.

A helyes politika e két egyaránt veszélyes véglet kikerülésével a középúton haladva, azon lesz, hogy a józan értelemben felfogott reformtörekvésnek szabad folyást engedjen; de örkednie kell a felett, hogy e törekvés sem jobbról, sem

balról ki ne csaphasson, és hogy sebességét a viszonyok helyes megfigyelésével tapintatosan mérsékelje.

Azért nekünk is, kik ezen egyetem tagjai vagyunk, feladatunk az, hogy hazánk ezen főtanintézetének érdekét és javát szivünken hordva, fentartsuk azt ami jó, javítsuk a mi javítást igényel, alkossunk a hol kell; és hogy ezt tehessük: tartsuk fenn és óvjuk meg egyetemünk ama két *talposzlopát*: az *önkormányzati jogot* és a *tanszabadságot*, mert e két sarkpont körül forog a hazai közművelődés ügyébe oly mélyen belenyúló tudományos intézetünk minden vitális érdeke!

*

Mélyen tisztelt gyülekezet! Hódolva azon hagyományos szokásnak, mely szerint az új tanévet a rector ünnepélyes beszéddel nyitja meg, őszintén meg kell vallanom, hogy számos kitűnő elődeim által elmondott nagyszabású szónoklatok után, valóban nehéz feladat, oly tárgyat választani, melyről már az egyik vagy másik elődöm sokkal ékebben és behatóbban nem szólott volna, mint én azt tehetném. De azonfelül nem járhatok el szabadon beszédem tárgyának megválasztásában; szabja azt elem maga az ünnepélyes alkalom, melyből szavaimat Önökhöz intézem.

A mivel rövid szónoklatomban foglalkoznom kell, nem lehet más mint az, a mi iránt valamennyien egyaránt érdeklődünk, t. i. az egyetem *hivatása*, és azon *feltételek*, melyektől annak teljesítése függ.

Az egyetemek feladatát sokféleképp határozták meg; arra nézve azonban mindnyájan meg-

egyeznek, hogy e főiskolák korunk haladásának azon tényezői, melyek nemcsak az egyesek műveltségét közvetítik, hanem az egész nemzedékre világosságot, erkölcsi és anyagi áldást árasztanak, melyek nemcsak az oktatás legfelsőbb betetőzését képezik, hanem maga a tudomány továbbfejlesztésére a legközvetlenebb befolyással vannak.

Az emberi élet eszmék s a világegyetemben nyilvánuló örök igazságok által vezéreltetik, s innét van, hogy mind az, a mi szellemünkre hat, befolyást gyakorol tevékenységünkre, s így sorunkra is. Mi természetesebb tehát, mint az, hogy a nagyobb fontosságú változások, melyeken az emberi társadalom átment, mindég az eszmék világából vették kezdeményüket; ellenben mint az a mit a puszta múltó önkény hozott létre anélkül, hogy valamely igaz eszme képezné támaszát, — múltónak és rövid életűnek bizonyult. Az eszmék s igazságok felkutatására és elterjesztésére első sorban az egyetemek vannak hivatva, azok képezik a gyúponot, a honnét a hamisítlan tudomány fénysugarai szétszóródnak; „innen tör magának utat kifelé a világosság és szellemi élet, hogy eloszlassa a sötét tudatlanság ködjét, mely az emberiséget itt-ott még elborítja.“ „Az egyetemek nem annyira hasznos ismeretek terjesztése, mint inkább a lélek harmonikus kimívelése és nemesítése által teremtik elő a szellemi élet azon emelkedettségét, mely előfeltétele az emberiség erkölcsi javulásának s a társadalmi állapotok üdvös átalakulásának.“ *) Mindezekhez képest állíthatjuk tehát, hogy

*) L. Stanzel rectori beszédjét.

az egyetemek *székhelyei* és *szentélyei* a tudománynak, melynek művelését és fejlesztését öncélként teljesítik.

Ámde a tudományoknak önálló kutatás és a dolgok mélyébe hatoló gondolkodás által leendő fejlesztésén kívül van az egyetemeknek még más, a gyakorlati életre kiható rendeltetése is, mely abban áll, hogy az állam s a társadalom hasznára szakférfiakat képezzen és neveljen. De nagyon téves volna, ha az egyetemi élet fősúlyát épen csak e feladatba helyeznők. Hisz' az egyetem abban különbözik szembetűnően az ugynevezett szakiskoláktól, hogy nem csupán bizonyos szűkebb körre szorító, valamely *szakfoglalkozás* sikeres üzésére megkivántató tárgyismeretek megszerzését közvetíti, hanem a tudományokat egyetemes összefüggésükben és kölcsönhatásukban műveli és fejleszti. Helyesen mondá egyik hivatali elődöm dr. Kautz Gyula: „az egyetem ne legyen csupán tárháza a való különféle köreiben felismert igazságoknak, ne legyen csupán *véd* és *ápoló* intézete a koronként felvillámló eszméknek, hanem legyen egyszersmind *egyesítő gyűpontja* a tudományoknak, legyen nevének megfelelően: „*Universitas literarum*”; mert valamint nincs a valónak, a létezőnek valamely köre, mely a többiektől egészen különváltan léteznék, hanem mindegyik ezernyi szálakkal összefügg a többiekkel, és mindegyik másokra átvezet; valamint a szellem a természethez van kötve, és viszont a természet a szellemtől van áthatva, úgy az egyetem is nagy feladatának csak úgy fog megfelelni, ha szoros kapcsolatban állanak benne az emberi

tudás valamennyi vidékei a *természet- és szellem-tudományok* minden ágai!“

A tudománycsoportok közötti legbensőbb összetartozandóságra s azok egymást kiegészítő kölcsönhatására csalhatlanul reá mutat már szellemi erőink sajátlagos organisatiója, lelkünk azon veleszületett tulajdonsága, melynélfogva a résznél meg nem állapodván, mindég az egésznek megértésére, az egyetemes lét benső vonatkozásai felfogására sarkaltatik. A tudomány szellemi kosmosának felsőbb egységét fentartani, ápolni és mind jobban kifejezésre juttatni, a modern európai fogalom szerint szervezett egyetemek egyik legmagasztosabb feladata!

És valóban, ha minden egyes tudományszak nélkülözve a többiek *correctiváját* és tájékozó felvilágosítását, csak a maga útján haladna, csakhamar szem elől tévesztené mindegyike: tárgya, célja és módszere által kiszabott korlátait, oly problémák megoldásába fogna bocsátkozni, melyek saját látkörén messze túl fekszenek; ily tudományos *aberratióknak* pedig csak káros következményei lehetnek; mert a felvetett probléma megoldására, megfejtésére nem hivatott tudományszak erejét hasztalanul elforgácsolva — igazságok helyett veszélyes tévedéseket vinne be a tudományok birodalmába.

Ily veszélyes aberrationak bélyegzendő a modern természettudományban lábra kapott és fájdalom nagyon elterjedt azon felfogás, mely bűvárkodásának körét illetéktelenül a szellemi élet tüneteméyeire kiterjesztve, azon tévhitnek hódol, mintha az emberi lélek nyilvánulásai nem volná-

nak egyebek, mint a physikai életfolyamatok szüleményei, melyek ép úgy, mint a testi világban észlelhető változások, egyes egyedül a physikai törvényekben lelik megfejtésüket! Midőn e materialistikus tan öntudatunkat s akaratumk szabadsága felőli meggyőződésünket merő *illusiónak* vagy önámításnak declarálja, nem veszi észre, hogy ez által a támadó fegyvert önmaga ellen fordítja; mert ha elfogadnók azt, hogy a lelkünkben nyilvánuló tünetmények eredetükre nézve nem egyebek, mint az agyvelőben bekövetkezett változatok, tehát feltétlen szükségességgel determinált állapotok, akkor ama csalódás lehetősége is ki volna zárva, mert az *anyagi*, mely e felfogás szerint egyedül bir reális léttel, a feltétlen szükségességgel uralkodó törvényektől el nem térhet s így soha sem szülhetnék áprázatát annak, mi a valónak meg nem felel.

Messze túlhaladná mai beszédem szűkre szabott határait, ha az anyagelvi theoria részletesebb czáfolgatásába akarnék bocsátkozni, vagy ha fel akarnám tüntetni téves és veszélyes voltát azon elméletnek, mely a társadalmi életet is a természeti törvények kizárólagos és feltétlen uralma alá helyezve, annak minden jelenségeit a gravitatio, adhaesio és attractio hatásaira vezeti vissza, ha bírálat alá akarnám venni azon *tant*, mely a morál és a humanitás legnemesebb érzületeivel gúnyt űzve, csak az erősebbnek ismeri el létjogát az élettusájában.

Egyet azonban elhallgatnom lehetetlen, t. i. csodálkozásomat azon merész önhittség fölött, melylyel az új tan némely hirdetői akkor lépnek föl: midőn a positiv vallás dogmáit babonahitnek

declarálva. azokat a tudomány köréből kiküszöbölendőknek hirdetik, ugyanakkor pedig mitőlünk azt követelik, hogy azon merész hypothesisokat, melyekre elméleteket alapítják, csalhatatlan valóság gyanánt fogadjuk el!

Ilyféle tévtanoktól megóvjuk magunkat, ha a tudományok birodalmában a *bölcsészetnek* engedjük át a vezérszerepet, a *valódi philosophiának*, mely méltán nevezhető a *tudományok tudományának*, mert világitó szövetneke nélkül az ismeretek tömkelegében soha el nem igazodhatnánk.

Az emberi észnek örökérvényű, szükségkép és ellentállhatatlanul működő törvényei vannak; e törvények, melyek a világegyetem felett uralkodó végtelen szellemnek lelkünkben visszaverődő fény-sugarai, képesítik az embert arra, hogy saját lényét, az őt környező külvilág vonatkozásait és összefüggését felfogva és megértve, a tudás legvégső magaslatára is fölemelkedhessék.

A valódi bölcsészet, mint a végokok tudománya, *egy és azonos* lévén a *végtelen értelemmel, szellemmel*, lehetetlen azt másképp mint egyedül belőle és általa felfogni, mert az összes létezőnek összhangzása, a teljes igazság csupán az istenség eszméjében lelhető fel! De a helyes értelemben vett bölcsészet, midőn a létezőnek végső okait és céljait kutatja, a jelenségek végtelen sokféleségében egységet keres s a változó tüneményeket örök törvényekre visszavezeti, állítja elő egyszersmind és tartja fenn az emberi ismeretek között az örökkévaló harmonismust. És valóban, ha körülnézünk a tanszakok egész mezején, akár az elméletiek, akár

a gyakorlatiak között egyet sem találunk, mely hogy magasabb eredményhez eljuthasson, a valódi bölcsészetet nem szükségelné. „Ki pusztán csak az adatok gyűjtésével, észlelésével és a tünetmények leírásával foglalkozik, anélkül, hogy az észlelt tények egész sorozatát szellemi kapocsokkal egymáshoz fűzni törekednék, az betekintést szerez magának ugyan a világ *mikrokosmosába*, de annak makrokosmosát ő szem előtt fogja téveszteni. Ily kutató tevékenysége hasonlítható a munkáséhoz, ki az építésre szükséges anyagot összehordja, de nem bir képességgel, hogy abból épületet alkosson.“

A bölcsészet ama kiváló fontosságát, és minden egyéb tudományok felett őt megillető fölényt elismerve, nem zárkozhatunk el azon meggyőződés elől, hogy az egyetemek tulajdonképi hivatásukat — miként az igazságoknak nem csupán *ápoló* és *terjesztő* intézetei gyanánt működjenek, hanem *összesítő gyűpontjai* legyenek egyszersmind a tudományoknak, — csak úgy tölthetik be, *ha a vezérszerpet a bölcsészetnek engedik át*; ha bennök a szoros kapcsolatban és kölcsönhatásban lévő tanszakok *mindegyike* kiegészítő részének érezvén magát, egy magasabb organikus egységnek, az egész világegyetemet átfoglaló tudománynak. — *kutatásaiban és tantételei alkotásában, a philosophia útmutatását követi*; csak ilykép válik az egyetem képessé: az élet mindkét főirányában, úgy a realis mint az eszményi irányban sikeresen működni, valóban üdvös és maradandó eredményeket elérni és csak így kerülheti el azon sajnós ellenmondást, mely az anyagi és az erkölcsi életrend törvényeit kutató

tudománycsoportok között fájdalom még napjainkban is nem ritkán előtérbe lép és a valódi tudomány tekintélyét súlyosan veszélyezteti.

*

Hogy az egyetemek, mint a tudomány terjesztésére és fejlesztésére szolgáló intézetek, magasztos feladatuknak megfelelhessenek, szükséges, hogy meg legyenek adva a feltételek arra, miként szellemi tevékenységükben szabadon mozoghassanak. A szellem, mely feltartóztatlanul emelkedik föl az emberi megismerés legvégső határáig, bilincsekbe nem verhető és semmi földi tekintély nem arrogálhatja magának azon hatalmat, hogy a szellemet szabad röptében gátolja, vagy az igazságot kereső tevékenységének törvényeket szabjon; és a mint kétségtelenül igaz ez, ép oly bizonyos, hogy az egyetemek is csak akkor fejlődhetnek rendeltetésöknek megfelelő oly intézetekké, melyek feladata a szellemi erők és tehetségek legmagasabb fokra való kifejlesztése, ha alapszerkezetük olyan, mely bennök a meggyőződés szabadságát biztosítja. „És hogysis lehetne ez máskép, midőn annyi századok óta tett tapasztalat hangosan a mellett szól, hogy a szellemi mozgalmak gyúpontjai mindég az egyetemek voltak. Itt gerjedtek azon új gondolatok, melyek mind tágabb körben elterjedve és lassanként a nagy közönség által elfogadva, elvégre az emberi szellem fejlődési folyamatában érvényesültek.“

Az autonomiát, melyet az egyetemek számára követelünk — nem tekintendő az újkori szabadelvű iránylat kifolyományaúl, hanem oly intézmény az, mely az egyetem tulajdonképi lényegével legben-

sőbbben összeforrva, annak természetes *lét- és fejlődés*-feltételét képezi, oly annyira, hogy amazt az utóbbi nélkül képzelni sem lehet. Az egyetemek eredetileg a tudomány iránt lelkesedő férfiak szabad egyesüléséből származván, csakis az egyesületi szabadság fentartásában és okszerű kifejllesztésében találták sikeres működésük nélkülözhetlen feltételét és biztosítékát. A testületi szellem tehát, mely a középkori társadalom legfontosabb alakulatainak létesítője vala, — eredményezte az első egyetemek önkormányzatát is, mint feladatuk által megkövetelt alapszervezetüket, mely nélkül tudományos hivatásukat be nem tölthették volna. Ezen a kor szükségleteiből folyó intézményt jobbadán sajátukká tevék a későbbi, habár az álladalmi főhatalom közrehatásával létesített egyetemek is; mert a mit az első ilyenmű intézeteknél ösztönszerűleg a szükség érzete szült vala, azt az utóbbiaknál a tapasztalás legczélszerűbbnek tanúsította.

Ugyanezen testületi autonom alapszervezettel bírt régóta anyaintézetünk is, habár egyideig tetemesen megszorítva, sőt egy évtizeden át teljesen elnyomatva, a hatvanas évek óta ezen intézmény, egyetemünk ezen legvitálisabb életfeltétele, ismét teljes fényében feléledett.

A kedvezőtlen viszonyok nyomása alatt beállott szellemi *tespedésből* egyetemünk — daczára több dicső emlékezetű tanár becsületes törekvésének, sikeres működésének és az osztrák kormány által meghonosított, a kor igényeinek teljesen megfelelő tanrendszernek — csak a *hatvanas* években tudott kibontakozni, midőn ősalkotmányunk vissza-

állításával culturéletünkre újabb, üdvösebb *aera* hajnala hasadt, s egyetemünk autonomiája teljes birtokába helyeztetett. Így éledett fel ismét anyaintézetünk ama kiváltsága, melynél fogva mind tudományi, mind fegyelmi és testületi ügyeit — a felsőbb felügyelet megtartása mellett — önmaga, szabadon választott előljárói által kezeli és kormányozza. E kiváltság kell, hogy annál becsesebb legyen előttünk, minél tovább egészen vagy részben nélkülöztük azt; kell, hogy annál féltékenyebben megőrizzük és fentartsuk azt a jelen korban, minél inkább szilárdult meg bennünk a tett szomorú tapasztalat alapján a meggyőződés, hogy az „Alma Mater“ csak úgy fejlődhetik rendeltetésének megfelelően, ha szellemi feladatának teljesítésében a nélkülözhetlen szabadsággal van felruházva.

*

Az egyetem feladata lévén, a tudományt önmagáért művelni és terjesztetni, ennek tökéletesen megfelelni csak akkor lesz képes, ha működésében szabadon mozoghat — mint maga a szellem, melynek szolgál, ha szervezete olyan, melynek alapján minden magát érvényesíteni bíró, életre való tan és elmélet benne tért foglalhasson, minden kitűnő tehetség kifejlődhessék s az egyes tanulók szellemi igényei kielégítést leljenek. Az egyetemi *élet* fejlődésének nélkülözhetlen alapfeltétele tehát a *tanszabadság*, melyet, mint az újkor általános eszméirányának megfelelő intézményt, az örökemlékezetű 1848-iki mozgalom honosított meg nemzeti culturéletünkben.

E nagy és dicső mozgalom felszabadítván a népeket a gyámkodó, mindenbe avatkozó kormányrendszer békóiból, felszabadítá a szellemi munkát, fel az egyetemi tanítást és tanulást is! Az 1848-iki legislatiónk ércztábláira örökké eltörölhetlen betűkkel be van vésve a *tanszabadság* nagy irányelve! És habár a nemzet balsorsa, a csakhamar bekövetkezett súlyos politikai viszontagságok, melyek a szabadság egét borongó vészként elhomályosították, nem engedék is, hogy a törvényben hirdett ige legott ténynyé váljék — magát az eszme hódító erejét többé mi sem törhette meg; mert a köztudatban megfogamzott és megerősült eszmék megvalósítása törvényszerű szükségességgel megy végbe, még a legszívósabb reactió törekvése sem akaszthatja meg azok érvényesülését. Így történt, hogy a 48-iki törvény által hirdetett *tanszabadság elvét* egy idegen kormányrendszer honosította meg tényleg egyetemünken, és számos idegen származású tanárok kiváló szakképzettsége és buzgó igyekezete által hatályosítva vált ezen intézmény a kor igényei mögött már némileg elmaradt egyetemi életünk újabb felvirágzásának hathatós tényezőjévé! Ámde, a mint az életben egyáltalán a ragyogó fény sötét árnyékkal jár, úgy volt ez ama új intézmény létesítése idejében is, midőn anyaintézetünk tudományos életét oly jelentékenyen gyarapító tanszabadságot nemzeti nyelvünk drága árán kellett becserélnünk.

A súlyos csapás, mely ez időben egyetemünket érte — nemzeti létünkre is vészthozó volt — nem eredményezte mindazonáltal azt, mit az ide-

gen nyelv meghonosításával elérni óhajtottak, nem törte meg, nem lankasztotta az egyetem nemzeti jellegét; hanem, valamint minden nyomás szükségkép üdvös ellenhatást szül, úgy ébreszté a germaniszió kiméretlen keresztülvitele épen anyaintézetünk keblében azon hazafias szellemet, mely az idegen áramlattal harczra kelve, dicső és maradandó diadalra jutott. Nemzeti létünkért folytatott küzdelemben, melyben a budapesti egyetem első sorban harczolt, meg tudtuk őrizni azt, mit az idegen hatalom mint üdvös intézményt nálunk meghonosított: „*az egyetemi tanszabadságot!*“ Így ment teljesedésbe halhatlan *Frank* jóslata; megjött nemzetünk feltámasztásának ideje, hazai nyelvünk visszaadatván az egyetemnek, az akadémiai szabadság elvén alapuló a tudományos haladás alapfeltételét képező tanrendszernek jutottunk birtokába!

Az eddig említett feltételeken kívül vannak mindazonáltal még egyéb fontos *tényezők*, melyektől az egyetemi élet felvirulása, a tudományos oktatás üdvös hatása függ; e feltételek, mert a társadalom erkölcsi tudatában gyökereznek, sem a főiskola szervezete és alapintézményei, sem külső intézkedések segítségével elő nem állíthatók, hatásukban nem fokozhatók, ezek egyike a nemzeti közvéleményben rejlik. Kivánatos, sőt szükséges is hogy az egyetemi oktatás a közvéleményben találja meg nélkülözhetlen morális támaszát; mert csak akkor, ha a közvélemény rokonszenvvel és bizalommal fordul az ország legfőbb tanintézeteihez, lehet reményleni azt, hogy a tudomány elszórt magva termékeny talajra találva, minél gazdagabban meg-

teremti majd hasznos gyümölcseit. Ha ellenben a közvélemény a főtanodáktól elfordúl, — minek jelenségeit újabb időben fájdalom hazánkban tapasztaljuk; — ha a nagy közönség azon balga vélelményt táplálja, hogy azon ismeretek, melyek terjesztésén azok fáradoznak, a gyakorlati életben hasztalanok és értéktelenek, ha a honpolgárok csak azért küldik fiaikat az egyetemre, hogy az államhivatalokra és egyéb társadalmi életállások elnyerésére megkivántató minősítő bizonyítványokat maguknak valahogyan kieszközöljék, ha a közvélemény, mint fájdalom minálunk a politikai élet terén valódi hivatás nélkül szereplőknek gyakran kétes érdemeit jobban appraetiálja, sem mint az egyetemi tanárok tudományos működését, — és a felsőbb oktatás jelentőségét kevésre becsülve, még a tanári állással egybekötött dotatiót is irigy szemekkel nézi, akkor, bárminő legyen is az egyetem szervezete, bárminő gazdagok az oktatás segéd-eszközei, bármily kitűnő szaktudósokkal is legyenek a tanszékek betöltve, *az intézet működése sikerre soha nem számíthat.* Valóban üdvössé az egyetemi oktatás csak akkor válhatik, ha a kellő előkészültséggel bíró ifjuság belső ösztöntől sarkalva, maga is tevékenyen résztvesz szellemi kiképeztetésének nagy munkájában, ha az egyetem csarnokaiba lépő ifjú teljesítendő hivatásától áthatva, egész odaadással tanul, munkálkodik és saját individualis hajlamai szerint választott tudomány szellemébe behatolni törekszik.

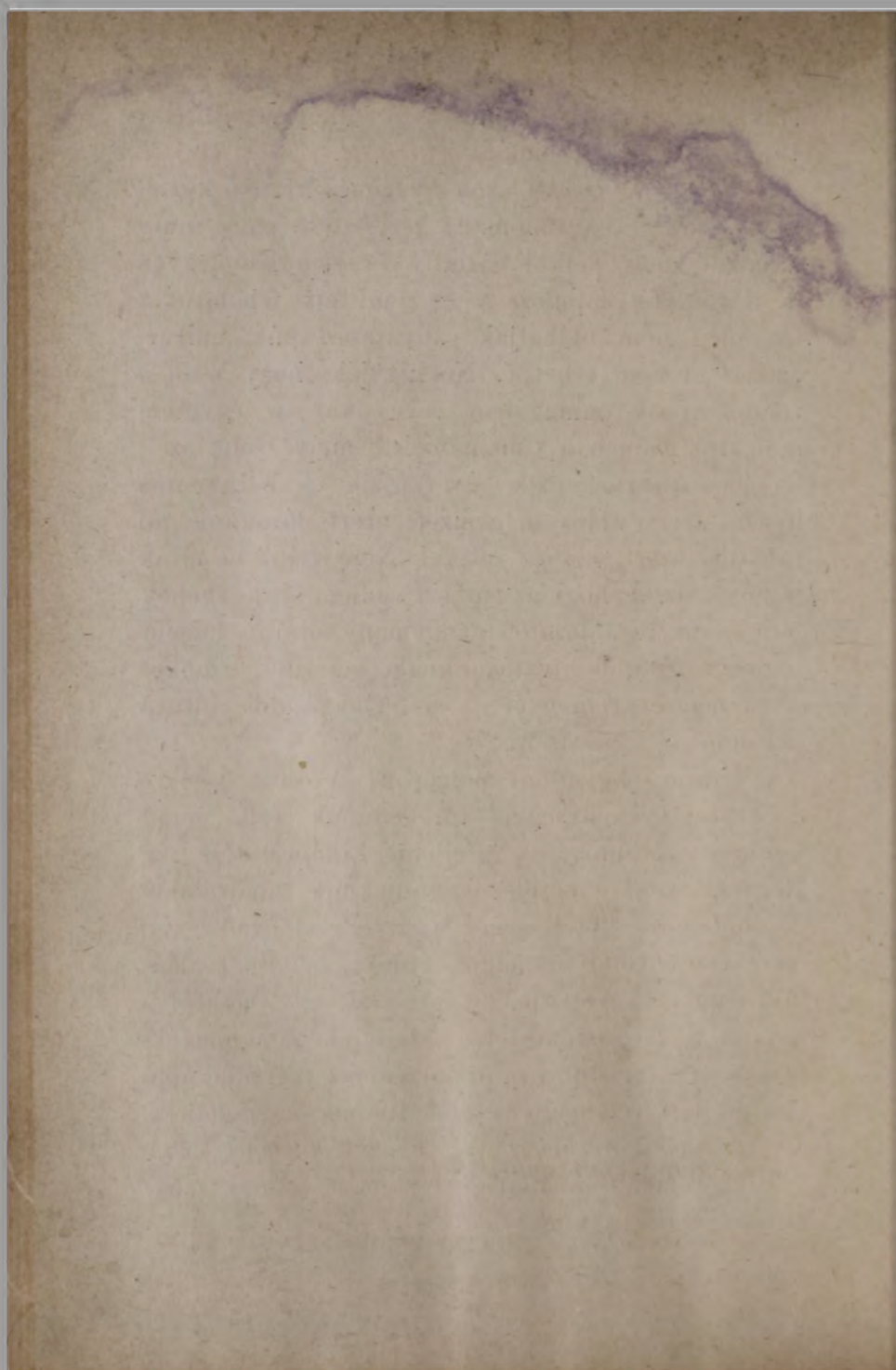
Végszavaimban az egyetemi polgárokhoz fordulok, Önökhöz — fiatal barátaim — intézem

szavaimat, kiknek tudományos kiképzése intézetünknek legfőbb feladata.

Felhívom Önöket azon buzgó és kitartó közreműködésre — a tudomány terjesztése nagy munkájában, mely nélkül bármily ernyedetlen legyen is a tanárok fáradozása — említett feladatukat ők meg nem oldhatják, anyaintézetünk cultur-célját el nem érhetné. Ne higyjék, hogy csak a tudománynak önmagában véve akar az egyetem szolgálni, hanem a tudományért, mely Önök szellemében megfogamzik, gyarapszik és hatalommá léssen, azért áldoz a nemzet, azért fáradunk mi tanárok, azért van ez intézet. Nem érzük be mink tanárok azzal, hogy az emberi szellem dicsőségének mutassunk be áldozatot a tudomány oltárán, hanem legmagasztosabb hivatásunknak ismerjük: Önöket — a nemzet reményét — a legmagasabb cultura hatalmában részesíteni.

Uraim! Egyetemi polgárok! A czélt, melyre együttes tevékenységgel törekednünk kell, imént jeleztem: Mindnyájuk szellemi kiképeztetése az! Nagy és szent e kötelesség minekünk tanároknak; de többszörös kötelességet hárít e czél Önökre is; mert ezt követeli önmaguk érdeke, szülőik, családjuk iránti kegyeletük, de követeli azt Önöktől a haza is, melynek tekintélye és hatalma azon mértékben fog gyarapodni, a mint fiai a nemzeti érzület ápolása mellett tudományos feladatuknak megfelelnek.

„Mindent a hazáért“ és „a haza mindenekfölött,“ e szívből fakadt óhajjal rekesztem be máma Önökhez intézett szavaimat!

III.

BESZÉD

MELYET

AZ 1893/94. EGYETEMI TANÉVNEK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSAKOR

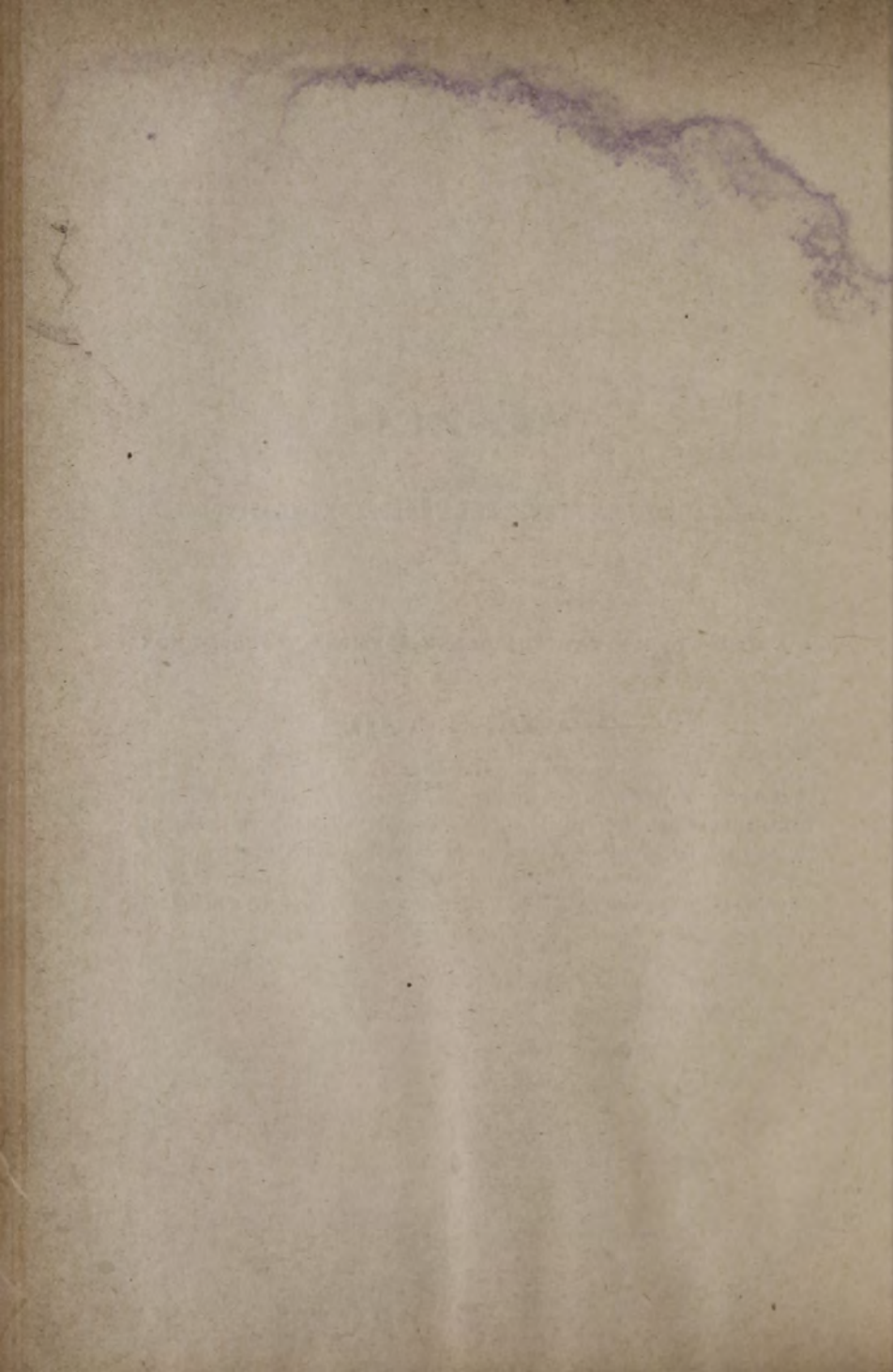
EZUTTAL 1893. ÉVI OCTOBER 15-ÉN

A KIRÁLYI MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM IFJUSÁGÁHOZ

INTÉZETT

LÁNG LAJOS

A JOG- ÉS ÁLLAMTUD. DOCTORA, A STATISTIKA NY. R., S A NEMZETGAZDASÁG, PÉNZÜGYTAN ÉS PÉNZÜGYI JOG JOGOSÍTOTT TANÁRA, A M. KIR. PÉNZÜGYMINIS-
TERIUM VOLT ÁLLANTITKÁRA, A II. ALAPVIZSGÁLAT, AZ ÁLLAMTUD. ÁLLAMVIZS-
GÁLATI BIZOTTSÁG TAGJA, A M. TUD. AKADEMIA NEMZETGAZDASÁGI ÉS STATISZTIKAI
BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKE, S AZ „INSTITUT INTERNATIONAL DE STATISTIQUE“ ÉS A M.
TUD. AKADEMIA RENDES TAGJA, ORSZ. KÉPVISELŐ, A JOGTUDOMÁNYI KAR DECÁNJA.

Uraim!

Főiskolánk hagyományaként az egyetem ünnepe nem múlhatik el a nélkül, hogy az ifjúság komoly munkára ne serkentetnék. E szép hagyományt teljesen igazolja az a körülmény, hogy az a pár év, melyet önök uraim az egyetem falai között lesznek töltendők, életök egyik legfontosabb korszakát alkotja. Az alsó- és középiskolák hosszú gyakorlata által immár megérlelt, de az élet nehéz gondjai által még el nem lankadt szellemmel érkeznek önök ide körünkbe, hol a különböző ismeretágak tanszékei egy-egy forrását nyitják meg a tudománynak, mely életcéljaik minél teljesebb megvalósítására a kellő alapot megadja. Nincs kor az ember életében, mely jobban megérdemelné a pótolhatatlanság és visszahozhatatlanság jelzőjét, mint az, melynek küszöbét az imént lépték át. Mert ha az ifjúságot joggal nevezhetjük az örömelek gondtalan korának, az csak egy föltétel alatt fogadható el, ha azt az időt, mely a gondot a maga egész ridegségében még nem ismeri, úgy használják föl, hogy az ne legyen később maga a gondok szülőanyjává.

Távol van tőlem, hogy önöknek egy aszketikus világfelfogást hirdessek, mely csak nehéz

kötelességek teljesítését követeli és más örömet nem ismer, mint azt, mely a kötelességteljesítésből fakadhat. Minden életkornak meg van a maga munkája mellet a maga öröme, a mi nélkül nemcsak letörölnők létünknek minden varázsát, de mégsem misítenők azt a forrást is, mely erőnkét folyton megújítja s mindig nagyobb és nagyobb feladatok megvalósítására képesíti. És éltünk minden korszaka közt bizonyynyal az önök tavasza az melyben az örömök a legigénytelenebb forrásból is a legkiapadhatatlanabb módon bugyognak, a költészet ama bájos zománczával, mely a késő visszaemlékezés elhalványodó sugáriban is a meglegegettség derült mosolyával aranyozza be öreg napjainkat.

Ám élvezzék Önök koruk minden örömét és ne engedjék magukat megzavartatni semmiféle fanyar világnézet által, mely a maga sivár ifjúsága keserveiből irigyen tekint a mások örömére. De a midőn az érem egyik oldalát nem tévesztik el szemeik elől, ne feledkezzenek meg a másiktól sem: a munkáról. Miként a túlkemény vas merevvé és törékenynyé válik és csak a puhább szénnel való vegyületében nyeri el az aczél sajátos ruganyos ellenálló képességét, úgy az emberi élet is az öröm és a munka szerencsés vegyülésében nyeri meg legfőbb erejét és értékét. És ez a munka egy korban sem oly fontos, mert egyikben sem lehet oly odaadásteljes és eredményes, mint épen az önökében. Igen nagy részök abban a szerencsés helyzetben van, hogy még nem ismeri az élet terheit és a mindennapi gond ólmos terhe nem

szegi ifjú szellemök vidám szárnyecsapásait. És még azok is, kik Önök közül már megízlelték az élet nehéz gondjait, legalább aránylag csekély igényekkel lépnek ki az életbe, úgy hogy még mindig több idejük marad szellemök kiképezésére, mint életök bármely más szakában. És a mi fő, ez a szellem az ifjúság boldog erejétől duzzad, nem érdeklődik pusztán a legközelebbi szükség parancsoló és elodázhatatlan követelményei iránt, hanem képes magasabb és általánosabb szempontokra is emelkedni; megvan még benne a tudomány eszményi szeretete és el tud még merülni az elmélet gazdag szövvényeibe, mely közvetlenül alig látszik gyakorlati értékűnek, de későbbi hatásában az emberi elme kiélesztésében és a tudomány további művelésére vonatkozó képesség elsajátításában több gyakorlati hasznot hajt, mint a mennyit bármily nagy pillanatnyi érdek kielégítése is nyújthat.

A legközelebb fekvő érdek, mely önöket e szép és irigylésre méltó korban komoly munkára ösztönözheti, saját egyéni érdekök. A tudományos fokok minél gyorsabb és szerencsésebb elnyerése vezeti önöket életpályájuk legközelebbi céljaihoz. De a külső képesítések, melyeket nem is szereznek meg mindannyian, és a melyekkel a legtöbben koruk feladatát kimerítettnek tartják, csak egy kis része annak, mit önöknek az egyetem falai közt elsajátítaniok kellene. Ha életérdekeik minél teljesebb elérését szívükön hordják, úgy ne tekintsék azokat másnak, mint további szerencsésebb munkásságuk előfeltételeinek, de korántsem egyedüli életecéljoknak. A különböző bizonyítványok csak

egyik eszközét nyújthatják további haladásuknak, az egyetemi oktatás valódi célja ezzel nincs betöltve, mert az csak akkor lesz teljes, ha a külső képesítés megszerzése mellett nem feledkeznek meg amaz általános műveltség megszerzéséről sem, mely a midőn a szellemi tornára megedzi lelküket, megadja annak azt a belső képesítést is, hogy életpályájuk további haladásában nemesak az ismeretek bizonyos készletével rendelkezzenek, hanem egyszersmind elnyerjék azt a szellemi ruganyosságot is, mely új meg új feladatok felmerülésénél képességet ad Önöknek újabb és újabb elmélyedésre. Az iskola, még ha egyetem is, senkit sem taníthat meg minden szükséges ismeretre. Abból, a mit az élet Önöktől kívánni fog, aránylag igen keveset vihetnek el innen teljesen kiformált megjegyezsedett alakban. Ha Önök csak ezt viszik el magukkal e falak közül, úgy feladatukat csak igen kis részben oldották meg. Feladatuk sokkal nagyobb és fontosabb része abban kell hogy álljon, hogy megszokják és megkedveljék itt körünkben a szellemi munkát, hogy tájékozást szerezzenek a legkülönbözőbb tanulmányokban, melyekre jövő életpályájukon szükségük lehet, hogy így minél tovább haladva majd künn az életben, folyton megújuló erővel aknázhassák ki azt a szellemi fegyvertárt, a melyet maguknak e helyen gyűjthetnek. Az élet későbbi folyamában nem egy pálya azért szakad meg idő előtt, mert a mindig komolyabb és komolyabb életfeladatok megörlik a munkakedvet, lemondást vonva maguk után ott, hol a lankadatlan erély újabb s újabb sikereket

tudna felmutatni. A szellemi munka megszokása, az abban rejlő minél nehezebben megszerezhető, annál édesebb gyönyör kell, hogy szorgalmunk legbecsesebb koronája legyen, mert csak ez fogja Önökben a legkésőbb korukig ébren tartani és teljes üdeségében megőrizni a tanulás és okulás ama folytonos és kiapadhatatlan képességét, a mi nélkül a szellemi foglalkozások terén nagy és maradandó sikereket elérni nem lehet.

És itt egy szavam van a tanuló ifjúságnak azon komolyabb részéhez, mely legalább a külső képesítés megszerzését lelkiismeretesen veszi. Éppen ennek körében mind erősebben kap lábra egy bal-szokás, mely jövőjére nézve végzetes lehet. Nem egy esetben látható, hogy szorgalmas, komoly fiatal emberek csak névleg egyetemi hallgatók, tényleg azonban valami hivatalos, vagy polgári állást foglalnak el, minél hamarább igyekezve kenyeret keresni. S ezt nemcsak azoknál látjuk, kiknek anyagi eszközei nem engedik meg, hogy idejüket egészen az egyetemi tanuláshoz szenteljék, hanem igen sokszor a szerencsésebb anyagi helyzetben lévőkénél is, kiknél az élet fokozódó igényei semmi mértékig nem szolgálhatnak. Ezeknek óhajtanék főleg lelkükre beszélni. Ha van takarékoság, mely pazarlás számára mehet, úgy ez azt az ifjúságot terheli, a mely, a nélkül hogy erre anyagi viszonyai kényszerítenék, igyekszik minélelőbb valami állásba jutni, nem törődve azzal, hogy akkor idejének csak igen kis részét szentelheti a tanuláshoz.

A pusztán csak a vizsgára való tanulás igen szomorú jelenség, még az ifjúság komolyabb és jobb

módú részében is. Ide alkalmazható a bibliai kép a tál lencséről, melyért annyian egy fényes örökséget adnak el. Tartsuk meg az egyetemi oktatás idejét minél kizárólagosabban és minél teljesebben a valódi szellemi kiképzésnek. Oly belterjesen és oly maradandó haszonnal tanulni, mint ebben a korban, nem fognak többé soha; és a mit ekkor vonnak el szellemük minél teljesebb kiképeztesétől, az ezáltal előidézett kárt, az életpályák egy-két évvel gyorsítottabb megfutása soha nem kárpótolhatja. Mert a kifejlésében és megizmosodásában megakadályozott emberi szellem, az élet küzdelmeiben mindig ki lesz téve a korai fonnyadásnak és elgyengülésnek; és a mit a vámon megnyernek, azt a réven busásan elvesztik.

Mindazzal, a mit eddig mondtam, a tudományos kiképeztetésnek csak egyik és nem is legfőbb előnyét tüntethettem föl. Azzal, hogy Önök komoly és odaadó szorgalmukkal biztos állást, sőt vagyont, és mi ennél is több, hírt és dicsőséget érnek el, a tudományos munkásságnak csak kisebb jótéteményére mutathattam rá. Van a tudományos munkásságnak egy másik, ennél sokkal nagyobb jótéteménye is, és ez az öröm és vigasz azon kiapadhatatlan forrása, melyet csak a valódi műveltség nyújthat. Hogy egy közgazdasági kifejezést használjak, a műveltség nemcsak a termelésben fontos, hanem a fogyasztásban is, sőt itt még fontosabb. Mert a műveltség óriási ereje nemcsak abban nyilvánul, hogy jobb és számosabb fegyvereket szolgáltat nekünk életcéljaink elérésére, hanem és főleg abban, hogy az élvezetek és erőforrások

oly gazdag tömegét nyújtja, minőről annak, ki ily műveltségre nem emelkedik, sejtelve sem lehet. Ha bő ismeretek, kiváló elmeél és megfeszített munka segedelmével röpülve emelkedünk fokról-fokra pályánkon, nagy vagyonra és közbecsülésre, vagy épen ragyogó hírnévre téve szert, úgy ez bizonyynyal büszke elégtétellel töltheti el keblünket. De mindennél becsesebb és édesebb gyönyört nyújt a valódi műveltség még a legszerényebb hivének is azáltal, hogy egy kimeríthetetlen gazdagságú tündérvilágot nyit meg előtte, mely egyedül ad élvezet és erőt egyszerre.

A gyönyört és vigaszt, melyet a művészet és költészet nagy mesterei nyújtanak, a legegyszerűbb elme is megérti ugyan, de az a gyönyör és vigaszt, melyet egy művelt szellem merít a lángelmék remekeiből, még is csak messze fölötte áll amaz öntudatlan érzelemnek, melylyel a nagy tömeg megelégedni kénytelen. Az a gyönyör és vigaszt azonban, melyet csak a valódi műveltség adhat: az emberiség történetében és fejlődésében mutatkozó nagy törvények felismerése; a bennünket környező anyagi és erkölcsi világ számtalan tüné-ményének megértése; a jelenségek bensejébe való behatolás ott, a hol a tanulatlan elme legfőlebb egy homályos sejtalemig tud eljutni; mindez csak a tudományosan képzett elme kiváltsága. Pedig ezek oly élvezek melyek igazibbak és maradandóbbak mindannál, mit bármi vakító siker nyújthat. S a siker nem is virul mindig nyomunkban. Gyakran a legnagyobb munka és szorgalom sem mutathat fel eredményt és a szerencse legelkényeztettebb

kedvenceinek is kijut a megpróbáltatás nehéz óráiból. Önök, uraim, koruk irigylésreméltó kiváltságaképp ma még törhetetlen bizalommal néznek a jövőbe, és én kívánom, hogy a jövő hozza meg Önöknek mindazt, mit tőle remélnék, de a balsikerek nehéz órái Önöket sem fogják megkimélni. Az élet nem áll pusztán örömekből. Legtöbbünknek életében az örömek csak elvétve virulnak, nehéz nélkülözések és keserű csalódások kiirthatatlan tövisei között. Nincs oly szerencsés élet, mely ezektől ment maradhatna, mert még ha zavartalan boldogságnak örvendenének is saját pályájukon, szenvedni fognak azok fájdalmában, a kikhez Önöket, legmelegebb érzelmeik vagy a legbensőbb vérkötelékek fűzik. Önök fiatalok ma még, körülvéve szerető barátokkal és rokonokkal, de eljő az idő, midőn megritkul Önök körül azok sora, kiket szeretettel ölelnek keblökre, midőn sziveikben nem egy boldog érzelem helyét csak egy fájó visszaemlékezés foglalja el. Az élet ezernyi viszontagságai várnak Önökre és a megpróbáltatás annyi nehéz órájában, midőn bántani fogja Önöket sértett önérzet és méltatlan mellőzés, szégyenítő kudarcz és bosszantó káröröm, midőn őszi levelek gyanánt hullanak le az élet fájáról azok, kik Önöket szeretettel vették körül és csalódní fognak azokban, kiket Önök vettek körül szeretettel; az élet e válságos, de kimaradhatatlan óráiban, ha nem is legnagyobb, de legállandóbb, az idő vasfogával és a balszerencse minden szeszélyével daczoló vigaszuk az a műveltség leszen, melynek alapjait most fogják lerakni. Mindaz, a mivel a kedvező szerencse játszi szeszélye jó

kedvében Önöket eláraszthatja: állás, vagyon és dicsőség veszendőbe mehet; de a mitől soha semmi hatalom nem foszthatja meg Önöket, az az öröm és vigasz ama kiapadhatatlan forrása, melyet csak az igazi műveltség adhat.

Ha nem a magyar ifjúsághoz irányulna szózatom, talán ezzel be is fejezhetném azt, a mit a tudományos munkásságra való ösztönzés érdekében mondandó volnék. De én a magyar ifjúsághoz szólok, melyet a tudományos munkásságra egy más, az egyéni érdek szűk körét messze meghaladó magasabb érdek is kell, hogy lelkesítsen.

Fajunk fenmaradása és virulása egy nagy státusbölcseleink szerint első sorban kulturális kérdés. Ebben a kijelentésben meg van adva az a nagy fontosság és súly, mely Önöket, az ország messze legnagyobb főiskolájának ifjúságát, hazánk övendő történetében megilleti. Nem akarok túlzásba esni és nem állítom azt, hogy a műveltség a legfőbb vagy épen az egyedüli tényező, melytől népek és országok sorsa függ. A történelem elég példát mutat arra, hogy a nagy műveltség egyedül nem mentett meg különben rothadt és elerőtlenedett nemzeteket. De az viszont tény, hogy műveltség nélkül a leghatalmasabb nemzetek sem voltak képesek az enyészettel dacolni. S ha ez így volt az emberiség egész történetében, kétszeresen így áll ez ma és különösen mi ránk nézve, nemcsak azért, mert korunkban a műveltség fokozódott hatalmi tényező, de és főleg oly körülményeknél fogva, melyeket talán nem igen méltattunk eddig-élé figyelemre.

Korunk az egységes államok kora. Mert csak az egységes állam képes polgárait olyan erőfeszítésre és áldozatkészségre nevelni, a melyek nélkül a modern állam nagy igényeinek meg nem felelhetne.

Ezt az állami egységet azonban a mi hazánknak csak egy hatalmas nemzeti kultúra adhatja meg és ez a nemzeti kultúra t. Uraim Önöktől várja, ha nem is megteremtését, de mindenesetre továbbfejlesztését és teljes virágzásra juttatását.

Nemzeti kultúra! Álljunk meg e fogalomnál egy pillanattig, mert alig van szó, melyet az utóbbi időben annyit hangoztatnának, a nélkül, hogy annak csak megközelítőleg is világos és határozott értelmét megadnák.

Lehet-e e szó alatt valami olyast érteni, mi az idegen népek kulturájától teljesen elütő vagy független? Bizonyynal nem. A kultúra természeténél fogva nemzetközi és mint ilyen kizárólagos nemzeti nem lehet. Kultúra, a mely ki akarna magát szakítani a művelt népek közösségéből, a mely nem akarna más művelt népektől tanulni, azokkal együtt haladni, egyenes képtelenség. Egy ilyen elzárkózott nemzeti kultúra nem a haladást, hanem a hanyatlást jelentené és alaposabb bírálat után még a nemzeti jelleg tekintetében is csakhamar csalódásnak bizonyulna: Mert igen sok esetben a szokások és felfogások, melyeket azok védelmezői a haladó műveltség elítélésével szemben mint hamisítatlan nemzeti jellemvonásokat dicsőítettek, elfogulatlan vizsgálat után csak egy elmúlt civilizacionális fokot jeleznek. Voltak emberek,

kik a derest, mint az igazságszolgáltatás speciális magyar intézményét siratták, mintha a mogyorófa-pálcza ez ország határain kívül soha és sehol másutt nem suhogott volna szerencsétlen áldozatai felett. És vannak emberek, kik a cigányzene országszerte ismeretes kultuszában, a fülébe muzsikáltatásban, a magyar géniesz hamisítatlan megnyilatkoztatását tisztelik, holott egy nálunk kevésbé civilizált szomszéd népnél, melyről a cigányt sok helyütt nevezik, a cigányzene élvezete egészen hasonlóan választékos extazisok kíséretében történik.

Nemzeti kultúra alatt csak oly kulturát érthetünk, mely folytonos érintkezésben marad a többi haladottabb népek kulturájával, elsajátítva, de egyszersmind áthasonítva mindazt, mi abból céljainak megfelel, és így egyformán távol marad a szolgai utánzástól mint az elfogult önimádástól. Az ilyen nemzeti kultúra megteremti az ország minden népfajának szellemi egységét, mert oly műveltséget ad, mely minden más nép műveltségét együttvéve nyújtja, kiválasztva és feldolgozva abból mindazt, mi nekünk leginkább megfelel. De az ilyen nemzeti kultúra még kizárólag egy fajé sem lehet, legyen az bár maga az uralkodó államalkotó faj. A magyar nemzeti kultúrában a magyar faji jellegnek kell természetesen az uralkodónak lennie, mellette azonban fel kell vennie mindazon fajok kulturáját is, melyek a nemzetet alkotják, és ez fogja a magyar kultúra szépségét és varázsát a legteljesebben érvényre juttatni, a mint hogy ez ország lakóinak típusai közt nem az a legszebb, a melyben a magyar természet-

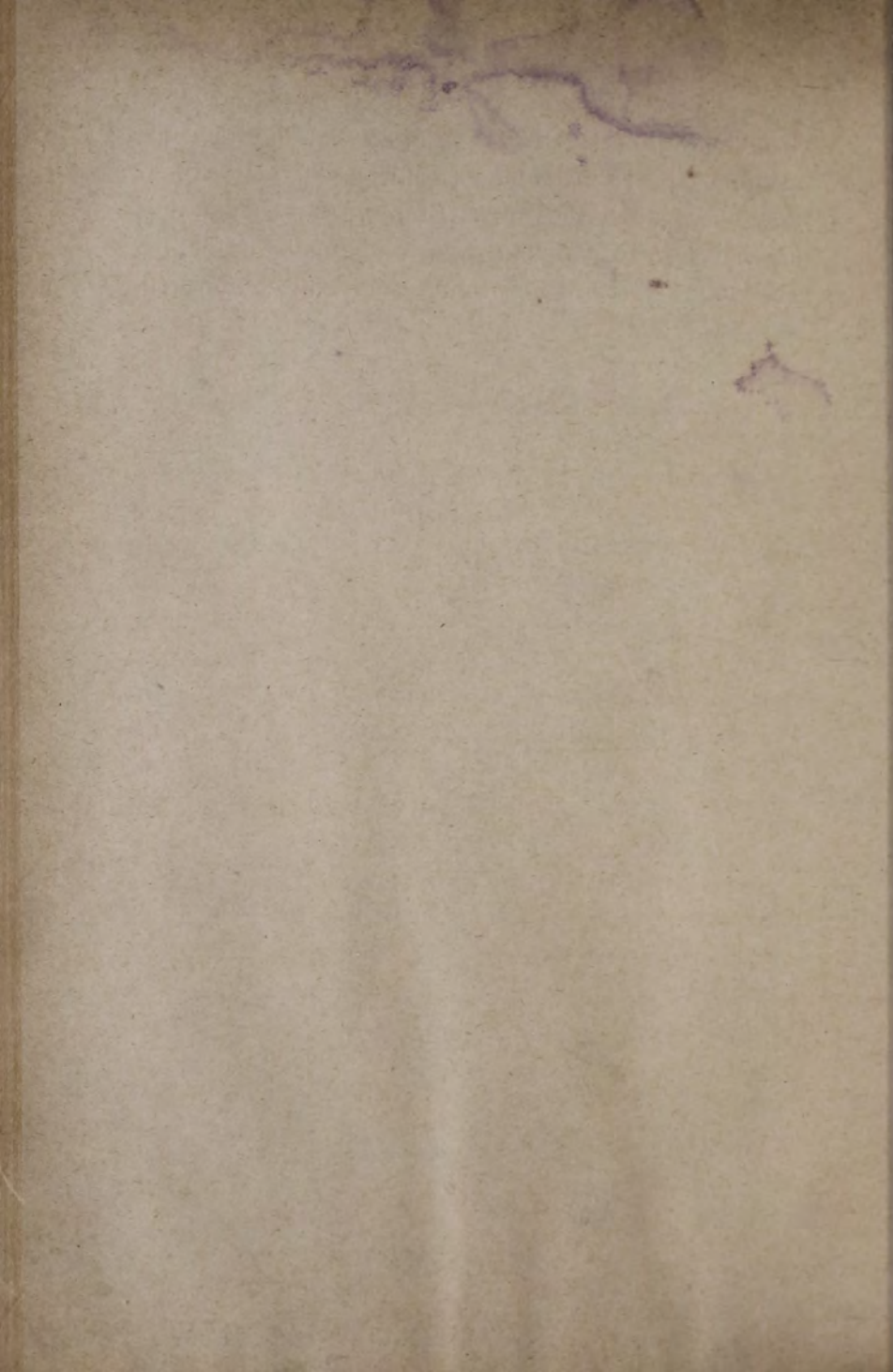
rajzi faj a legtisztábban van megőrizve, hanem az, a mely a legsűrűbb érintkezésbe jutott a nemzetközi áramlatokkal, és az, a melyben a többi fajok keresztezése a magyarral a legteljesebben ment végbe.

Törvénykönyveink kimondják az egységes magyar nemzetet, de hogy az írott betű hussá és vérré váljék, hogy a nem magyar nemzetiségek minden tagja a magyar haza igaz és hű fiának érezze magát, ezt a nagy és fenséges munkát, melyet őseink fegyverrel kezökben kezdettek meg, azt Önöknek kell a kultúra vértelen de nem kevésbé nehéz és nem kisebb önfeláldozást igénylő munkájával megvalósítaniok. A pusztá erőszak kora elmúlt visszahozhatatlanul. Az ma csak martyrokot teremtene és nem proselytákat. A mai magyar állam megteremtői bölcs óvatosságtól vezetett kiméletes kézzel körvonalozták azon határokat, melyeken belül a nemzetiségek egyéniségének teljes szabadságot hagytak. És tették ezt azért, mert biztak fajuk békés áthasonító erejében; biztak abban, hogy az apák erélye meglesz a fiakban; biztak abban, hogy a jövő nemzedékek csüggedést és lankadást nem ismerő munkája meg fogja teremteni azt a magyar nemzeti kulturát, mely, a midőn a műveltség közkincsében részesíti a haza minden polgárát, bensőbbre fűzi a köteleket annak minden egyes tagja közt.

Ime, Uraim, ily nagy érdekek azok, melyek az Önök munkájához vannak kötve. Saját boldogságuk és nyugalomuk, fajuk és nemztök jövő fénye és hatalma mind attól függ, hogy hányan akadnak

Önök közt, kik kötelességeiket komolyan veszik, Munka, munka és ismét munka az, melylyel Önök minden irányban feladatuknak a legbiztosabban megfelelnek. Ez legyen az Önök vezércsillaga, mert ez a jelvény a melyben győzni fognak. Ez lebegjen Önök előtt a tanév alatt, melyet ezennel megnyitok.

ACTA REG. SCIENT. VNIVERSITATIS VNG.

ANNI MDCCCXCHII—XCIV.

— FASCICVLVS II. —

A BUDAPESTI

KIRÁLYI MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM

ALAPÍTÁSA BEFEJEZÉSÉNEK ÉS EGYUTTAL UJJÁALKÍTÁSÁNAK

CXIV. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

MDCCCXCIV. ÉVI MÁJUS HÓ 12-én

TARTOTT

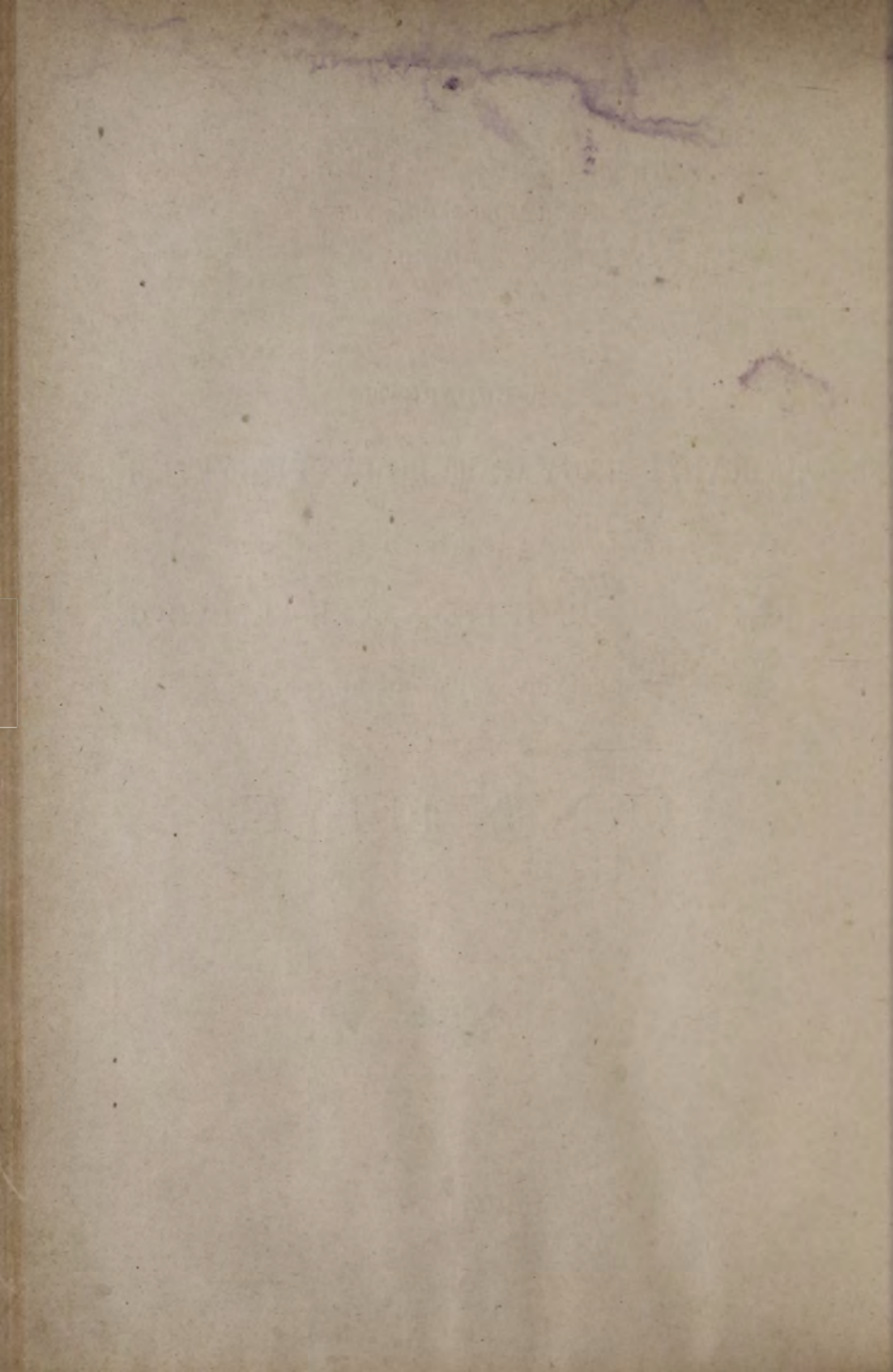
Ü N N E P E.

BUDAPEST,

NYOMATOTT A MAGYAR KIRÁLYI TUD.-EGYETEMI KÖNYVNYOMDÁBAN

1894.

ÜNNEPI BESZÉD

MELYET

A BUDAPESTI KIRÁLYI TUDOMÁNY-EGYETEM

ALAPÍTÁSA BEFEJEZÉSÉNEK ÉS EGYUTTAL UJJÁALKÍTÁSÁNAK

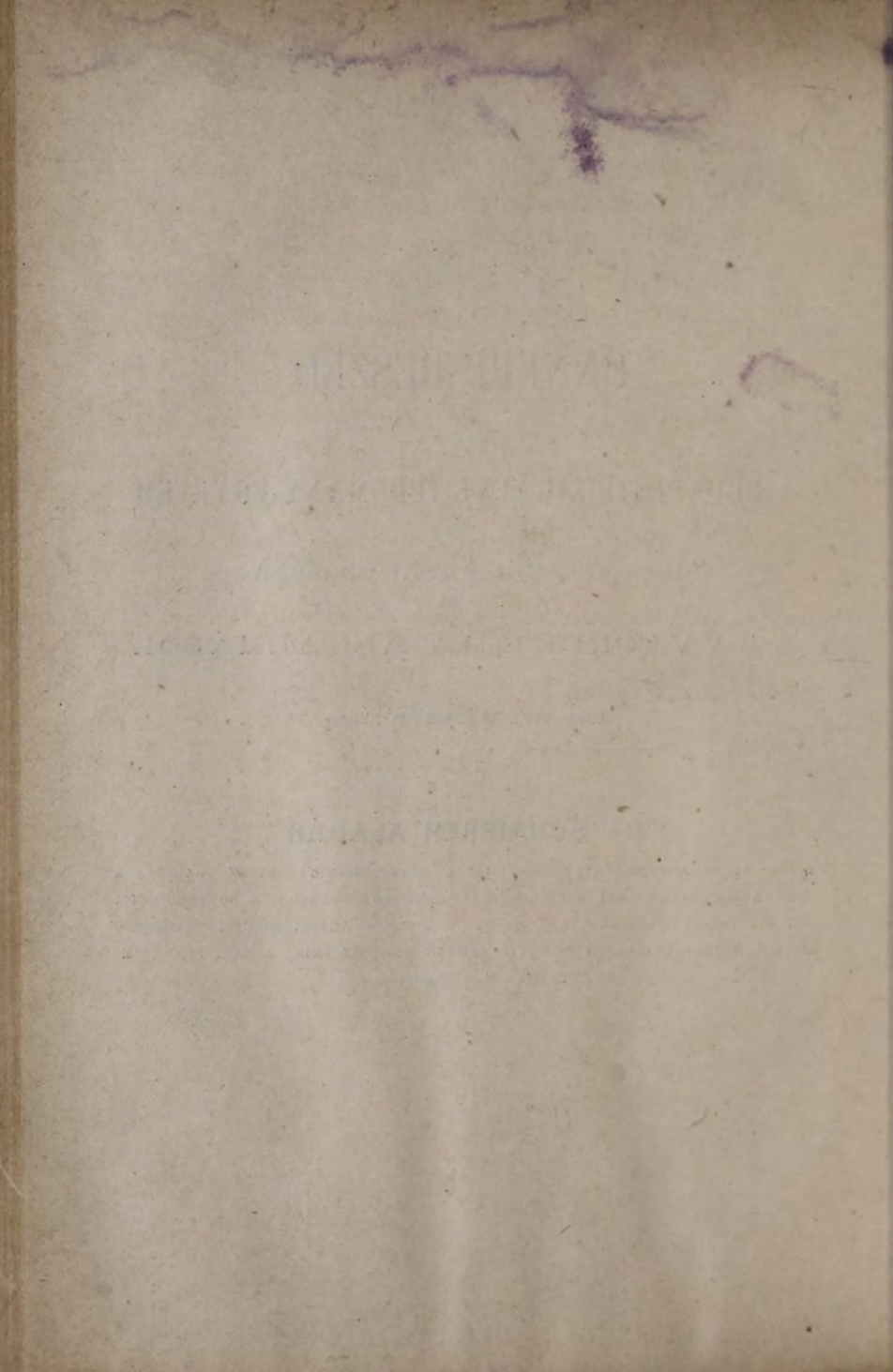
114. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

1894. ÉVI MÁJUS HÓ 12-én

MONDOTT

Dr. SCHNIERER ALADÁR

A JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYOK DOCTORA, A BÜNTETŐJOG NY. R., AZ ÉSZJOG S A JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI ENCYCLOPAEDIA JOGOSÍTOTT TANÁRA, A JOGTUDOMÁNYI ÁLLAMVIZSGÁLAT BIZOTTSÁGÁNAK TAGJA S A II-IK ALAPVIZSGÁLATI BIZOTTSÁG ELNÖKE, A JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KARNAK VOLT DECÁNJA; A KIR. TUD.-EGYETEMNEK E. I. RECTORA.

Tisztelt gyülekezet!

Száztizennégy éve már, hogy Mária Terézia dicső emlékü királynő egyetemünk teljes újjáalakítása által alapját vetette meg a magyar nemzet magasabb közmívelődésének, szeretett hazánk szellemi felvirágzásának!

A XVIII. században Európaszerte elterjedt új eszmék termékenyítő hatásával a tudományok újjáfeléledésének korszaka nyílt meg, és ugyancsak ezen század vége felé kezdett a tudomány hajnala nálunk is derengeni, midőn a nagy királynő, — ki a szeretett magyar nemzet szellemi és anyagi felvirágzását nemes szívéen hordotta — a nagy-szombati főiskolának lényeges, és az újabb kor igényeinek megfelelő reformálását és újjászervezését elhatározván, 1770-ben az orvosi karral való kiegészítését, valamint a már fennállott karoknak új tanszékekkel való kibővítését elrendelte, és felszabadítván azt egyuttal az eddigi függetenség bilincsei alól, a külföldi egyetemek színvonalára emelte. És miután a nagylelkű királynő az újjáalakított főiskolát az ország fővárosába saját királyi palotájába áthelyezte, gazdag alapítványokkal és kiváltságokkal megajándékozta, azt egyuttal királyi utódjai s az ország közvetlen védelmébe és pártfogásába ajánlá. Ezen a nemzet szellemi fejlődésére nagy horderejű és magas-

tos királyi cselekvény az 1780 márczius 25-én kibocsátott diplomában nyert ünnepélyes kifejezést; ugyanazon évi június 25-ikén, mint a királynő megkoronáztatása 40-ik évfordulóján, az újjáalakított egyetem Budán a legnagyobb fényvel meg is nyitattott.

Ugyanakkor az egyetemi hatóság az újjászervezés évfordulóját örök hála emlékeül évenként megünnepelendőnek határozta, mely magasztos határozatot a hálás utódok, — kedvezőtlen politikai viszonyok okozta rövid félbeszakítással, — mindenkor tiszteletben tartottak. E részben csak annyiban történt újabb időben változás, hogy a szünidők áthelyezése miatt az emlék-ünnep május 13-ára, mint a halhatatlan királynő születésnapjára helyeztetett át.

A kegyeletes visszaemlékezés és hála ezen évenként megülni szokott ünnepén mutatja be az Alma-mater alapítója fönkelt szellemének azon diadaljeleket, melyeket főiskolánk növendékei kitartó szorgalmuk és lankadatlan munkásságuk által a szellemi versenyben egymás felett kivívtak.

Shokássá vált, hogy a rector ez alkalommal egy közérdekű tudományos kérdéshöl tartott rövid értekezéssel nyissa meg az ünnepet. Az idén nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy a tisztelt gyülekezet beces figyelmet igénybe véve, oly **tantárgyról** értekezzen, melynek hazánkban való meghonosítása és továbbfejlesztése a nagy királynő egyetem-alapító tényéhez fűződik.

A mult században Európaszerte mindinkább meggyökerezett azon meggyőződés, hogy a jogtudomány elmélete a római jog tanainál általánosabb elvekre alapítandó, és a magánjogon kívül a közjogra s a

nemzetközi jogviszonyokra is nagyobb figyelem fordítandó — a jogi oktatás rendszerére nemcsak a külföldön, hanem hazánkban is döntő befolyással volt; és ennek tulajdonítandó, hogy kormányunk még a nagy-szombati főiskola újjászervezése előtt a **természetjog** tanítása iránt intézkedett, elrendelvé, hogy e tantárgy, mint a gyakorlati bölcsészet alkotó része, a bölcsészeti karban taníttassék; ennél tovább ment Mária Terézia, ki áthatva azon meggyőződéstől, hogy a jog bölcséleti alap nélkül, tudományosan nem is művelhető, a természetjognak külön tanszéket alapított a jogikar keblében.

A bölcséleti jog ilyenképp az egyetemi tantárgyak sorába iktatva, a hazai jogtudomány megdöntetlen alapjává vált, oly annyira, hogy e tudomány művelése és tanítása egyetemünkön még azon válságos időben sem szűnt meg, sem szakadt félbe, midőn az általános közjogi reactio befolyása alatt hazánkban egy idegen, — a centralisatióra és unificatióra törekvő kormány az észjog elveit az absolut államhatalomra nézve veszélyeseknek tartván, azok terjesztését minél nyomasztóbb megszorításoknak iparkodott alávetni.

Bátran állíthatni tehát, hogy a jogi oktatást illetve egyetemi életünkre nézve jellegzetes azon szívós ragaszkodás és kiváló kegyelet, melylyel elődeink az észjog tudománya iránt mindenkor viseltettek, kifejezésre juttatván így a magyar társadalom köztudatát, mely az emberi jogokért küzdő észjogban a modern szabadelvűség forrását és támaszát látta.

Annál feltűnőbb, hogy éppen napjainkban, és oly politikai rendszer uralma alatt, mely a szabadelvűség jelszavát tűzve zászlajára, az észjog számos követel-

ményei gyakorlati érvényesítésére vállalkozik, oly áramlatra akadunk, mely az észjog fontosságát, sőt létjogát is kétségbe vonja. Ily áramlattal szemben helyén levőnek tartom, ha a mai alkalommal azon kérdéssel foglalkozom: vajjon van-e az észjognak realis létalapja? vagy más szavakkal: vannak-e az igazságnak általános és örökkévaló törvényei? A felvetett kérdések azonosak a jogtudománynak azon alapvető problémáival, melyek definitív megoldása az emberi szellem végességénél fogva beláthatlan nehézségekbe ütközik! És valóban a kísérletek e kérdéseket eldönteni az idők különböző eszmeirányai, a változó világnézet és a koronként uralkodó iskolák különfélesége szerint a legelterjedtebb, gyakran a legellentétebb eredményekre vezettek. Innét van, hogy a jog fundamentális igazságait kutatva, lépten-nyomon majdnem legyőzhetlen nehézségekre akadunk, és bárhova fordulunk, mindenütt a legvitásabb kérdések ingoványos talajára jutunk.

Már midőn a jogtudomány küszöbét átlépve azon primär kérdést vetjük fel: **mi a jog?** bárhova forduljunk is, kielégítő, a dolog lényegét felvilágosító választ sehol sem kapunk. A hányféle a jogi iskola, annyiféle a jogról adott definitio, de fájdalom, a sok között nem találunk egyetlenegy sem, mely a jognak bizonyos rokonfogalmaktól, az emberi közélet egyéb területeitől való biztos elválasztására és megkülönböztetésére pontos ismérvet nyújtana.

Kövessük-e a pozitivisták azon váltig elterjedt tanát, mely a jog megkülönböztető ismérvét az álladalmi kényszerbe helyezi, hogy e nézetet elfogadva, a nemzetközi jogot egész kiterjedésében és az állam-

jognak jó részét a jog területéből kirekesztve, a morál körébe utasítsuk? Adjunk-e igazat azoknak, kik állítják, hogy jogról csak ott lehet szó, a hol annak biztosítása és érvényesítése végett szervezett intézet vagyis állam létezik, hogy csak az államhatalom tekintélye az, mi a jognak lételt ad? eszerint az államon kívül, az emberi közélet egyéb köreiben nem volna helye semmiféle jogalkotásnak és jogfentartásnak, minélfogva a keresztény egyháznak külső rendje nem tarthatna igényt a jog elnevezésére!

De ha egyelőre elvonatkozva a jogfogalom külső lételemeitől, felvilágosítást keresünk a jog **eredete**, **lényege** és **céljára** nézve, az elágazó vélemények még szövevényesebb labirintusába kerülünk, melyben majdnem minden reményről le kell mondanunk az iránt, hogy a különböző világnézletekben gyökerező ellentétek között valaha kiegyezés jöjjön létre.

Mi legyen a jog **ösforrása**? vajjon Isten változatlan **lényege**? immanens igazságossága, melynélfogva azt, a mi jogos, még Isten sem tehetné jogtalanná (**Leibnitz**); avagy Isten **akarátát** fogadjuk-e el a jog valódi létokának? és ha igen, honnét merítsük az isteni akarat biztos ismeretét, vajjon a világegyetemben uralkodó törvényszerűségből (**Pufendorf**), vagy a tételes isteni kinyilatkoztatásból, a keresztény vallás dogmáiból (**hittani iskola**)? Vagy az emberi lényeket téve a vizsgálódás tárgyává, úgy tekintsük-e a jogot, mint az ember érzéki természetében nyilvánuló ösztönök szüleményét? (**Grotius, Hobbes**), vagy pedig az ész változatlan gondolattörvényei hozzák azt létre? (**Kant**). Ezen végső létokok bármelyikét fogadjuk is el, a jog lényege ezzel még koránt sincs tisztába

hozva, sőt újabb meg újabb nehézségek törnyosulnak elének; mert a kérdés most már annyifelé ágazik, a hányféle mód képzelhető, mely szerint a teremtő ok hatályossá válhatik és hányféle az az organum, melynek segítségével az hatását gyakorolja.

Nem mellőzhető tehát azon kérdés: mily módon keletkezik a jog, mikép megy végbe annak képződése és továbbfejlődése? Sarjadzik és nő-e a jog úgy mint valamely természeti növény, vagy szabad fontolgatással és céltudatos számításal készítik-e azt, mint akár valamely remekművet? Ki formulázza a jog szabványait; talán egyes főnkelt szellemek eszelték ki annak törvényeit és csak személyes autoritásuknak köszönhető, hogy a nagy tömeg azokat mint feltétlenül kötelezőket elismeri? vagy az egyezkedő majoritások alkotják a jogi törvényt önös érdekeiknek megfelelően és oktruálják azt hatalmuk túlsúlyánál fogva a gyöngébb, ellenállásra képtelen kisebbségre? avagy az egész közületet átható nemzeti szellem-e azon tényező, mely a jogot öntudatlanul létrehozza?

E sokféle lehetőség mellett fenn marad még a kérdés: **mi legyen a jog célja?** Szorítkozik-e feladata csupán az egyéni szabadság védelmére, biztosítására? vagy az ellentétes érdekek kiegyenlítése és a közjóllét megvalósítása képezi-e a jog tendenciáját?

Végül, **mi legyen a jogfogalom lényeges tartalma:** vajjon az egyéni szabadság vagy a társadalmi életben nélkülözhetlen rend? — vagy más szavakkal téve fel a kérdést: vajjon a korlátozó norma az, a mi a jog lényegét alkotja, úgy, hogy az alanyi jogositvány nem volna egyéb, mint ama korlátozás reflexhatása — a cselekvésnek szabadon hagyott sphaerája

— vagy megfordítva, az alany cselekvési képességét tekintsük-e a jog tulajdonképi tartalmának, melynek a törvény csak védbástyaúl szolgál?

Mindezen kérdések megoldását a különböző iskolák és rendszerek a legelterőbb, gyakran a legellentéteoseb módon kísérlették meg, és a vélemények sokfélesége oly nagy, hogy alig volna reményünk azok tömkelegében eligazodni, ha nem sikerülne a divergáló nézetekeet egy főellentétre visszavezetni.

Ha a jog- és államtan első kezdeményeire visszapillantunk, már a görög ó-korban feltűnő nézeteltérést észlelünk a jog s az állam lényegét illetve. Míg ugyanis **Platon** az igazságot úgy fogja fel, mint az emberiség felett uralkodó örökké való eszmét, addig **Aristoteles** empirismusa a jogban nem lát egyebet, mint a közélet külső rendjét, mint az idő s a tér viszonyaitól feltételezett külső jelenségek összegét.

Ekként már két évezred előtt a görögök legjelesebb bölcsei irataiban azon ellentétnek csiráira akadunk, mely még ma is a jog s államtudomány terén küzdő **bölcsészeti** és **történelmi** irány között mutatkozik.

Azon kétségbe nem vonható tény, hogy amaz ellentét teljesen és végkép soha el nem tűnt, hanem különböző alakot öltve, koronként élesebben előtérbe lép, arra látszik mutatni, hogy az egymással küzdő felfogások mindegyike a valóság egy részét magában foglalja, úgy, hogy a fejlődés magasabb stádiumában a mélyebben ható tudományos kutatásnak legyen fentartva ama partialis igazságokat egy felsőbb egységben, és tökéletesebb rendszerben egyesíteni.

Az első kísérletre az ellentétes nézponokat összeegyeztetni **Montesquieu**-nél akadunk, ki a törvények

szelleméről írt művében azon benső összefüggésre utal, mely egyfelől a társadalmi élet berendezése és másfelől a természeti viszonyok, meg a történelmi állapotok között létezik. Nézete szerint az álladalmi intézmények nem annyira — vagy legalább nem kizárólag az emberi önkénynek, a czéltudatos megállapodásnak művei, hanem inkább productumai a physikai viszonyoknak és a társadalmi élet fejlődésének; de mind e mellett az emberi szellemnek is enged **Montesquieu** amaz intézmények alkotására és átidomítására némi befolyást, a mennyiben a szellem hivatása: amaz adott viszonyok és állapotok figyelembevételével a polgári szabadság, egyenlőség és a humanitás eszméit a társadalomban érvényre juttatni. Ez által elismerte Montesquieu, hogy a tételes törvények, mint a törvényhozói önkény alkotta szabályok, könnyen ellenkezésbe juthatnak a tényleges viszonyok természetében rejlő objectiv szükségességgel, és e szerint a közéletet szabályzó jogban két elemet különböztet meg, t. i. az élet felett uralkodó örökkévaló eszmét, az igazság elvét, és másfelől azon külső alakot, melyben amaz eszme a változó viszonyoknak megfelelően az időben és térben jelentkezik.

Bármily iskolának legyünk is hívei, azon nagy igazság elől soha nem zárkozhatunk el, hogy a jog totalitásában szemlélve, mindenesetre több mint a pusztá tapasztalati tényekből elvonás által szerzett fogalom; hogy a jog, mint az emberi lényeknek változatlan attribútuma, mint örökkévaló eszme, a társadalmi életben feltétlen uralomra van hivatva; de ép oly kétségtelen másfelől, hogy ezen eszme a szüntelenül változó viszonyok közepette folytonos fejlődésnek van

alávetve, minélfogva az a művelődési állapotoknak meg a concret viszonyoknak megfelelően külső alakot öltve, külsőleg is felismerhető ténynyé válik.

A jog eszméje s annak alakja tehát egyaránt fontos tényezők, és ép jogéletről csak ott lehet szó, a hol e két elem egymással kellő összhangzatban van. Ezt az igazságot gyakran félreismerték, de ily tévedésnek csak káros következményei lehettek.

Félreismervén egyrészt azt az általános igazságot, hogy az emberi élet felett eszmék uralkodnak és hogy a belső szellemi élet mozgató ereje a külső társadalmi életnek, sokan a **jogeszme fontosságát**, sőt **lételét** is kétségbe vonták és azt hitték, hogy a **jog** nem egyéb mint az, a mit a tételes törvények mint olyat elénk szabnak, hogy a jog a történelmi fejlődés műve, mely minden észbeli reflexio nélkül keletkezik és a belső szükség törvénye szerint módosul. Ez a rideg történelmi iskola hibája; veszélyes tévedése azon iskolának, mely a szüntelen haladásra hivatott emberiséget Prometheusként az elavult intézmények szirtjéhez akarja bilincselni.

Ellenkező végtelenben némelyek merően elvont eszmei szempontból kiindulva, nem vették figyelembe azt, hogy az élet szüntelenül változó viszonyok körül forog, minélfogva a jognak is e viszonyoknak megfelelően kell módosulnia; ezt figyelmen kívül hagyva, némelyekben azon gondolat támadt, hogy magának az észjognak **közvetlen** és **általános** érvényt lehessen szerezni; azaz: a puszta **deductio** útján egy oly jogrendszer vélték alkotni, mely mint a feltétlenül legjobb, legésszerűbb minden időre és helyre egyaránt kiterjedő hatálylyal volna felruházandó.

Ez az úgynevezett rationalistikus, észjogi iskolának a hibája, mely a nemzeti különbségeket, az idő és tér viszonyait számba nem véve, mindent egy azonlagos elv Procrustes-ágyára akar feszíteni.

Az ellentét e két iskola között élesebb alakot csak azon időben öltött, midőn **Savigny**¹ az első kísérlette meg a jogtörténelmi iskola nézetét a jog keletkezése és fejlődésére vonatkozólag *concis* tételekben összefoglalni. Lendületet arra **Thibaut** azon javaslata² adott, melynélfogva egy közös német polgári törvénykönyv alkotását egyrészt a német nép nemzeti érzületének fejlesztése és megszilárdítása, másfelől pedig a zilált jogállapot consolidálása czéljából szükségesnek mondá. E nézetet megczáfolandó **Savigny** bebizonyítani igyekezett, hogy azon vérmes remények, melyek ily mű alkotásához fűződnek, soha sem fognak teljesebbé menni, sőt, hogy minden kísérlet az egész jogállapotot ily rögtönzött műben fixirozni, a jog természetes fejlődésének erőszakos megszakítása miatt következményeiben ártalmasnak fog bizonyúlni.

Szerinte a jog a népet egyik megnyilatkozása, mely annak egyéb nyilvánulásaival, a nyelvvel, az erkölccsel és a művészettel szoros összefüggésben van. Nem a megfontolás, nem az önkényszerű megállapodás útján, hanem bizonyos belső szükségből és e szükség felőli ösztönszerű meggyőződésből jön létre a jog; tehát nem különben szülemlik valamely népnél, mint annak nyelve, költészete, művészete és alkotmánya. Minden nemzet egy organikus egésznek képez, mely saját közszellemének befolyása alatt él és fejlődik.

¹ *Savigny*: Vom Berufe unserer Zeit für Gesetzgebung. 1814.

² *Thibaut*: Ueber die Nothwendigkeit eines allg. bürg. Rechtes. 1814.

és ennek csendes hatása folytán keletkezik a nemzeti jog is. Tulajdonképi ősforrása a nép öntudata, mely eredetileg jogszokást szül; később a jogforgalom növekedtével és kifejlődésével a jogtudósok külön osztálya támad, mely a nép öntudatából eredt jogelveket részletesebben kifejti és tudományosan tovább fejleszti. E felfogás szerint nincsenek a jognak általános változatlan elvei, hanem a művelődés állapotainak és a konkrét viszonyoknak megfelelően a jog elveinek is szüntelenül változniuk kell; egy szóval, a jog a történet *productuma*, melynek képződési folyamata **immanens** törvényeknek van alávetve.

A történelmi iskola, midőn a tételes jogon kívül semmi más jogot el nem ismer, kénytelen elfogadni azt is, hogy minden joghatározat és jogintézmény, mely valamely népnél valamikor tényleg érvényben volt, csak a történelmi fejlődésnek lehetett eredménye, melyet a belső szükség feltartóztatlanul így hozott létre; mert, ha a jogképződés *immanens* törvényeiről szóló tant komolyan kell vennünk, akkor ki van zárva lehetősége annak, hogy a főhatalom bármely birtokosa ama törvényekkel ellenkező joghatározatoknak valaha érvényt tudott volna szerezni.

És ha mindannak daczára van mégis a történelmi felfogásnak néhány követője, kik ily ellentétet (antinomiat) a jogeszme és a jog tényleges alakulata között lehetőnek tartanak, akkor saját alapelveiket hűtlenül megtagadva, egy — a tételes jogintézmények felett álló jognak lételetét ők is elfogadják.

Németországban a jogtörténelmi felfogás hívei két ellentétes osztályba sorozhatók, a *romanisták* és a *germanisták* osztályába. Már ily szakadás pusztá lehe-

tősége némi aggályt kelt a történelmi iskola említett tanai helyessége iránt, hisz e felfogás szempontjából csak a german jog lehet az, a minek továbbfejlesztése Németországban jogosúltsággal bír. A római jognak receptiója Németországban már magában oly tény, mely a jogtörténelmi iskola alapelve szerint alig igazolható; de még kevésbbé egyeztethető össze ama felfogással a romanisták azon igyekezete, melynél fogva az idegen eredetű jogrendszernek érvényét Németországban a jövőben is fenn akarják tartani; mert, ha igaz, hogy jogosúltsággal csak azon intézmények bírnak, melyek valamely népnél annak történelmi múltjából fejlődtek, lehetetlen belátni: miért szorítkozik **Savigny** s iskolája csupán a római nép múltjának kutatására, és miért akarja ő a német népet saját nemzeti jogfejlődésétől megfosztani? A római jogot ilyenképp még mai napság is érvényben levő, legjobb jognak tartva, a romanisták ugyanazon hibába estek, melyet az észjog követői ellen hoztak fel gáncsúl, t. i.: hogy egy örökké és mindenütt érvényes jogot akarnak teremteni!

A jogtörténelmi iskola a jog egyetemes forrásául a **nép öntudatát** fogadja el, de nem magyarázza meg: mit kelljen ezen kifejezés alatt érteni; nem nyomozza azokat az okokat, melyekből ama tudat vagy meggyőződés ered, és nem veszi figyelembe **azt**, mit a történet számos példái bizonyítanak, hogy a nép meggyőződése olykor hibás is lehet.

Végül, midőn a jogtörténelmi iskola azt hiszi, hogy a jog teljes ismeretét a múlt tényeiből, a pusztá tapasztalásból lehessen meríteni, figyelmen kívül hagyja, hogy a tapasztalás minden kiválasztás nélkül egyaránt

tárja fel a jót és a rosszat, a helyest és a helytelent, minélfogva a külső jelenségek megbíralására mindig bizonyos felsőbb elvek alkalmazása válik szükségessé. A jognak ismeretét a pusztá tapasztalásból nem méríthetjük, mert a tapasztalati tényekből csak azt ismerhetjük meg teljes bizonyossággal, a mi már végkép befejezett tény gyanánt jelenik meg; a jog ellenben mindenütt csak képződésben van, és nem mondhatni, hogy valamely nemzet jogintézményei már a tökély legmagasabb fokát elérték.

A jogtörténelmi felfogással egyenes ellentétben áll az észjog azon iskolája, mely **Kant** criticismusára támaszkodva, a jog egyedüli kútforrásául az emberi észtehetséget, a gondolkodás változatlan törvényeit ismeri el.

Kant elődjeitől abban tért el, hogy a jogot közvetlenül az alanyi ész feltétlen parancsaiból származtatván, a jogos és a jogtalan közötti különbséget elvonatkozva a tapasztalástól merően **aprioristice** határozza meg.

A régibb, úgynevezett természetjogi rendszerek irányában ezen elmélet kétségbe nem vonható fölény nyel bir, a mennyiben a jog elvét nem az őállapot tarthatlan fictiójából, sem az ember érzéki természetében nyilvánuló egyes ösztönökből, hanem egyenesen az ember szellemi természetéből és annak attributumából: a szabadságból, vezeti le.

A rationalistikus észjog szükségszerű ellenhatás gyanánt támadt azon eudaimonistikus felfogás ellen, mely a társadalmi tökélyesbítés örve alatt a legtűrhetlenebb absolutismusnak szegődött szolgálatába. A túlszigázott várakozások, melyek a közjólétét hirdető

Leibnitz-Wolf-féle jog- és államtan megvalósításához fűződtek, fájdalom, nem mentek teljesezésbe, az ígért közboldogság helyett egy mindenbe avatkozó, gyámkodó kormányrendszer honosult meg, mely az egyéni szabadságot végkép lenyűgözte. Nem csoda tehát, hogy a reményében megcsalatkozott közvélemény e tantól elfordulva, az élet minden üdvösségét a szabadság minél teljesebb biztosításába helyezé. A szabadság után sovárgó közszellem, mely a XVIII. század utolsó évtizedeiben az államszerkezetnek itt-ott rohamos átalakítását eredményezte, **Kant** jog- s államtanában találta exact formulázását és bölcséleti igazolását. Egész rendszerét a törekvés lengi át, az alanyi szabadságnak a lehető legteljesebb érvényt és feltétlen elismerést szerezni; miáltal a jog a morállal is bensőbb kapcsolatban marad; a mennyiben az erény követelményeinek teljesítése, erkölcsi végrendeltetésünk betöltése a külszabadság biztosításától van feltételezve.

Mindezek **Kant** rendszerének tagadhatlan fényoldalai; de sajnós, hogy a magasztos alap gondolatokból kisugárzó fény feltűnő hiányok és ki nem egyenlíthető ellenmondások által nagyrészt elhomályosíttatik, és az eredmények, melyekhez a nagy bölcsész az elvont ratiocinatio útján eljut, a gyakorlati életben nagyobbára meddőknek bizonyultak.

Kant jogbölcséletének főhiánya az, hogy elvonatkozva az objectiv erkölcsi világrendtől, a **feltétlent** csak a gondolkodás változatlan törvényeiben, az ész kategorikus parancsában találja fel, mely parancs, hogy teljesezésbe menjen — mint a lélek alaptulajdonságát — a szabadságot postulálja. Ámde a szabadság kettős jelentményben fordul elő **Kant** rendszerében; egyrészt

ugyanis mint az ember azon tulajdonsága, melynél-fogva az ész törvényei szerint határozza el magát a cselekvésre; mert az ember valóban csak akkor szabad, ha érzéki hajlamai s ösztönei felett diadalmaskodván, az ész parancsai szerint cselekszik. A szabadság így felfogva, nem egyéb, mint az ember észszerű lényének logikailag szükséges folyamánya, tehát a lélek oly állapota, mely logikai szükséggel létezik és mely ép azért semmi változásnak nem lehet alávetve; melyet az alany maga el nem enyészthet, melyről még leg-csekélyebb részben sem mondhat le.

De előfordúl a szabadság e rendszerben más jelentményben is, t. i. mint realis képesség: cselekedni vagy nem cselekedni, így vagy másképen cselekedni, egyszóval: mint „**facultas agendi**“. Így véve a szabadságot, igen természetes, hogy az önmagát korlátozhatja, sőt önmagát végkép el is enyésztheti; ebben az értelemben szabad az, a mit az ember saját önelhatározása, saját választása szerint tesz; ehhez képest szabad volna a szabadságról le is mondani! **Kant** jogelmélete a szabadság e két ellentétes fogalma között ingadozik, a mennyiben az egyes tantételek a szabadság majd egyik, majd másik fogalmából vannak levezetve, a miből azután a megoldhatlan ellentmondások egész tömkelege származik.

A velünkszületett, vagy ősjogok tekintetében a gondolkodás törvénye — az ész — azt következteti az emberi lényegből, hogy e jogoknak feltétlenül kell létezniök; az ész nem engedi meg azt, hogy e jogokkal valaki ne bírjon, vagy hogy azokról lemondhasson. Ámde ez ellentétben áll a szabadság másik jelentményével, a szabadsággal, mint **facultas agendi** felfogva,

mely semmire sem akar kényszerítve lenni, tehát arra sem, hogy amaz ősjogokat akarata ellenére megtartsa. Látni ezekből, hogy a szabadság két külön fogalma már e téren is diametralis ellentétben van egymással; mert míg a szabadság mint az ész feltétlen postulatuma az ősjogok teljes elidegeníthetlenségét követeli, addig a szabadság mint realis képesség felfogva, ama jogok elidegeníthetésére vezet. Ezen alternatív következtetések egyikét sem fogadhatjuk el feltétlenül; az ősjogok elidegeníthetését *nem*, mert ez a rabszolgaságot is szentesítené; de e jogok teljes elidegeníthetlenségét sem lehet elfogadni, mert az a jogügyletek érvényes megkötését is lehetlenné tenné. Ős- vagy velünkszületett jogaink ugyanis oly benső és válhatlan kapcsolatban vannak szerzett jogainkkal, hogy az utóbbiak megváltoztatása vagy megszorítása nem képzelhető amazok megváltoztatása és módosítása nélkül.

Az államot **Kant** feltétlen észparancsra alapítja, de e mellett azt tanítja, hogy az állam szerződészerű egyesülés folytán keletkezik, hogy tehát az emberek realis szabadságának szüleménye, azaz: oly intézmény, melynek létrehozása az emberek szabad választásától függ; a ki ezt elfogadja, annak következetesen meg kell engednie azt is, hogy az államszerződést kötő egyének bármely főhatalomnak, még a feltétlen kényuralomnak is alá vethették volna magukat.

A rationalistikus észjognak egy további főhiánya az, hogy a szabadságot úgy tekinti, mint czélt önmagában; mintha az embernek nem volna más feladata az életben, mint a szabadság lehető legtágabb körét magának biztosítani, a többi azután magától jönne. Helyesen felfogva, a szabadság oly tehetség,

mely az ember egyéni és társadalmi javának előmozdítására felhasználandó, minélfogva azon czélok szerint szabályozandó, melyek az ember által szabadon megvalósítandók. Csak az észszerű czél az, a mi a **jog tartalmát** képezi; csak a czél szerint lehet meghatározni, mire legyen az ember feljogosítva, hogy e czélt elérhesse.

Mi a jog főelvét illeti, az **Kantnál**, ki minden czéltól elvonatkozik, merően **alaki, negatív és korlátozó**, mert a jog által csupán az egyén külszabadságának körét akarja meghatározni, és pedig a többiek hasonszabadságának körei által. Ámde, valamint a fizikai világban a **tér** csak anyagi tárgyak által lehet körülhatárolva, épen úgy a szellemi világban a szabadság is csak azon czélok által nyeri meghatározását, melyek a szabadság felhasználásával elérendők. **Kant** ellenben az én szabadságom körét más, velem együtt élők szabadságának körei által akarja meghatározni, úgy, hogy viszont azok szabadságának körei ismét az én szabadságom körében találnák korlátozásukat. Mennyire világos, hogy ily meghatározás vég nélküli körben mozog!

De azonfölül a jognak imént említett főelve mindenképen elégtelen egy teljes jogrendszer alkotására, a társadalmi életviszonyoknak megfelelő részletesebb jogtételek kifejtésére; mert a **tagadó, korlátozó** meghatározásból csak tilalmakat, de nem parancsokat is lehet levezetni; már pedig a jog, mint azon viszonyok szabályzata, melyek az emberek észszerű együtt és egymásérti lételéből erednek, szükségkép számos oly parancsokat is tartalmaz, melyek teljesítése nélkül az emberi életcélok a társadalmi összletben el nem érhetők.

Számosak és nagyfontosságuk azon jogintézmények, melyek nem a jogosított személy szabadságának biztosítása végett állanak fenn, hanem nyilván magasabb céloknak szolgálnak. A rationalistikus észjog ellenben — mert a jogban nem lát egyebet, mint az egyéni szabadság palládiumát — a velünk született jogok mellett csak oly jogviszonyokat ismer el észszerűen létezőknek, melyeket az egyesek szabad akaratmegegyezése hoz létre; minélfogva az egész magánjogot úgyszólván a szerződés tanában olvasztja fel; nem véve észre, hogy a szerződési elmélet ily túlfeszítése a lehető legveszélyesebb eredmény, melyre ez irányban eljuthatni; mert a szabadságot fogadván el a jog egyedüli alapelveül, önmagát fosztja meg e tan a lehetőségtől a szerződések köterejét igazolni és bebizonyítani!¹

A rationalistikus észjog államelméletében jobbadán csak reproducalva és logikai bizonyítással megerősítve találjuk azokat a tanokat, melyek már a régibb természetjog által forgalomba hozva, a franczia publicisták politikai hitvallását képezték.

Az államhatalom jogalapjára és hatáskörére nézve a múlt század óta oly elméletek terjedtek el, melyek az állam valódi lényegével s annak történelmileg fejlődött intézményeivel éles ellentétben állanak; és habár a részletek tekintetében nem csekély eltérés mutatkozik is az e korszakbeli írók között, mindannyiukra nézve közös azon téveszme, melynélfogva az ész elvont elvei szerint egy új társadalmi rendet véltek szervezhetni,

¹ Ezen iskola néhány követője maguk is vallották be, hogy a szerződésnek nem lehet hatálya, ha az egyik szerződő fél akarata időközben megváltozott. (Igy Schmalz.)

egy oly állameszményt gondoltak ki, melyet mint a lehető legjobbat és legtökéletesebbet alkalmasnak tartottak arra, hogy a régi államszerkezet helyébe lépjen.

A nagy francia forradalom sarkköveiben megrendítvén az évszázadok óta fennállott államintézményeket, az ész elvont elvei szerint egy új társadalmi rendnek létesítését vette czélba; — ámde a kísérlet ily eszményt gyakorlatilag megvalósítani, mily eredményre vezet, azt csakhamar megmutatta a véres forradalom végkimenetele, mely a népsouverainitás örve alatt a legtűrhetlenebb zsarnokságot, a nagy tömeg féktelen kényuralmát inaugurálta!

E szomorú tapasztalaton okulva, a közvélemény csakhamar elpártolt az észleges irány gyakorlatilag veszélyes tanától, és ezzel egyidejűleg gyökeres fordulat állott be a jog és állam feletti bölcselkedésben, előidézve mindazok által, kik a társadalmi rendnek az alanyi észnél, magasabb forrását keresték. Csaknem egyidőben lépett a *jogtörténeti* és a *hittani* iskola a küzdőterre, ellenhatásúl az észleges irány túlzott praetentioi ellen. Amaz az állam és a jog feletti elmékedésében a pusztá abstractio terét elhagyva, az élet valódi jelenségeiben kereste a jog s az államképződés ható mozzanatait.

Az utóbbi, t. i. a hittani felfogás pedig ragaszkodva azon alapgondolathoz, hogy az igaz bölcsészetnek az isteni lény megismeréséből kell kiindulnia: az igazságot, a jogot s az államot Isten kinyilatkoztatott akaratára alapítja.

Ugyanezen időben Hegel speculativ iskolája is gyakorolt az állam organikus lényének elismerése által üdvös befolyást a jogbölcsészet tovább fejlesztésére.

Mindezen újabb iskolák vitába elegyedvén a mérően subjectiv rationalismussal, fényes diadalt vívtak ki az utóbbi felett. A támadás első sorban a váltig elterjedt államtan sarktétele s alapfeltevése ellen volt intézendő; ki kellett mutatni az államszerződésről szóló elmélet tarthatlanságát.

Miután **Haller** megdönthetetlenül bebizonyította vala, hogy az állam szerződésszerű keletkezése minden történelmi alapot nélkülöz, a speculativ jogbölcseletnek volt fentartva kideríteni azt, hogy a jogállapotot megelőző szerződéskötés meddő képzelemnél nem egyéb!

Hegel bölcselete a jogot s az államot a világszellem szüntelen evolutiojának tulajdonítván, végeredményében határozottan a történelmi felfogás felé hajol; igen természetes tehát, hogy elterjedésével lassanként jelentőségét kellett vesztenie azon éles ellentétnek is, mely eddig a philosophiai és a históriai iskola követőit egymástól oly mereven elkülönítette.

Voltak ugyan azontúl is, sőt vannak még most is jogtudósok, kik a magasabb eszmék iránti fogékonyság hiján a bölcselet fontosságát és becsét kétségbe vonják; mindemellett azonban félre nem ismerhető azon üdvös hatás, melyet a modern philosophia a közélet minden terén, nevezetesen pedig az államjog s a büntetőjog körében gyakorolt. Szélesebb látkörből tekintve a jelen század első évtizedei óta előtérbe lépett reformtörékvételeket és azok eredményeit, lehetetlen el nem ismerni, hogy azok nagyrészt a rationalistikus észjognak és azon liberalismusnak köszönhetők, mely az észleges doctrina által felidézve és a mult idők számos elavult hagyományait megdöntve, az államélet üdvös regeneratioját eszközölte.

Az egyoldalú történelmi felfogás nem volt többé képes kielégíteni az újabb korszellem kívánalmait; azért a bölcselkedésnek el kellett ismét foglalnia a jogtudományban azon helyet, mely őt a tudományban egyáltalán megilleti. A legújabb jogtudományban ehhez képest ellentétes iskolákról szigorúan véve, szó sem lehet; csak a subjectiv felfogásban és a kutatás módjában mutatkoznak természetszerűen bizonyos különbségek; a mennyiben egyesek nagyobb hajlammal és képességgel bírnak: a létezőnek végső okait és céljait kutatni, a jelenségek sokféleségében egységet keresni s a változó tüneményeket örök törvényekre visszavezetni; mások ellenben inkább a külső jelenségekhez ragaszkodva, az élet változatos folyamatait — *a változót*, a keletkezőben lévőket teszik vizsgálódásuk tárgyává!

Mind e két irány kétségtelen jogosultsággal bír, de mindegyike némi veszélyt is rejt magában. A bölcséleti felfogás eszményítő törekvését túlozva, könnyen oda juthat, hogy általános elvekből vont következtetés útján üres, a dolgok valódi lényegének meg nem felelő jogi formulákat teremtvén, oly tételeket hirdessen, melyek a társadalmi viszonyokkal ellentétben állanak; (így például, midőn a házasságot erkölcsi lényegéből kivetköztetve, oly szerződési viszonynak nyilvánítják, a mely tartalmának meghatározása egészen az érdekelt felek önkényétől függ; vagy a tulajdonban a szabad rendelkezés elvét túlozva, annak minden társadalmi korlátozását perhorreskálják).

A történelmi irány ellenben azon veszélylyel jár, hogy túlbuzgó követői gyakran a régmúlt időből átszármazott oly intézményeknek, melyek az önkény

vagy tévedés által létrehozva, már keletkezésük idejében sem feleltek meg a viszonyok természetének és a népelet szükségéinek, — folytonos érvényt akarnak biztosítani s így saját alapelvüket megtagadva, a jog természetes fejlődésének gátot vetnek.

De, e két irány között ma már csak viszonylagos különbség létezik, és minden arra látszik mutatni, hogy közel jövőben ez is végkép el fog tűnni; mert a mint egyfelől a bölcselkedő ész nem hagyhatja figyelmen kívül azon tényeket, melyekben az örökkévaló eszmék külsőleg érvényesülnek s alakot öltenek, úgy másfelől a történész sem foghatja fel a történelmi tények igazi jelentőségét, ha figyelemre nem méltatja azon eszméket, melyek a történelmi fejlődés rúgóját képezik.

Ezekhez képest nincs helye többé oly bölcséleti iskolának, mely a történelmi kutatások fontosságát tagadja; és viszont nincs létjoga oly történelmi felfogásnak, mely a bölcselkedést hasztalannak és meddőnek nyilvánítja; hanem ma már mindinkább megszilárdul a közmeggyőződés, hogy az igazság e két eltérő irány összeegyeztetésében keresendő, hogy a jog lényege egyfelől az ember természetéből és erkölcsi végrendeltetéséből minél helyesebben kifejtendő, másfelől azonban a társadalmi állapotok és viszonyok történelmi oknyomozását sem szabad mellőzni; mert csak ennek nyomán ítélhetjük meg: minő jogintézmények vannak összhangban, és minők ellentétben amaz állapotokkal és viszonyokkal?

A jog eszméje, mint már más helyen említém, a nemzetek életében folytonos fejlődésnek van alávetve, midőn a nép művelődési állapotainak és összserű

körülményeinek megfelelő alakot öltve, tétéles joggá válik.

Eszerint a jogrend két egyaránt fontos elemből alakul; magában foglalja egyrészt az erkölcsileg szükségesnek maradandó elemét, de másrészt találunk benne oly változatos és részletes jogformákat is, melyek a változó viszonyokkal párhuzamosan módosulnak; mert az eszmék, melyek az ember egyéni és társadalmi életét igazgatják, csak úgy lesznek hatályosakká, ha meghatározott alakot öltve, külsőleg tapasztalható ténynyé válnak. Az érvényesülés ezen említett alakjai pedig korántsem művei a pusztán véletlennek vagy az önkénytes megállapodásnak, hanem meg vannak határozva azon életviszonyok által, melyekben az eszme érvényre jut.

Társas életviszonyaink ugyanis, melyekre a jog törvényei vonatkoznak, némileg önkényünknek vannak alávetve s azért önkényünktől függ: mikép akarjuk azokat elrendezni és elintézni. Ámde, mivel minden egyes életviszony az egyetemes világrend egy alkatrészét képezi, és mint ilyen bizonyos észszerű czéllal és rendeltetéssel (*τέλος*) bír, azért okvetlenül szükséges, hogy az emberi ész e viszonyok törvényes szabályozásánál azok belső természetét és célját fűrkészze és annak megfelelően tegye meg a törvényes intézkedést.

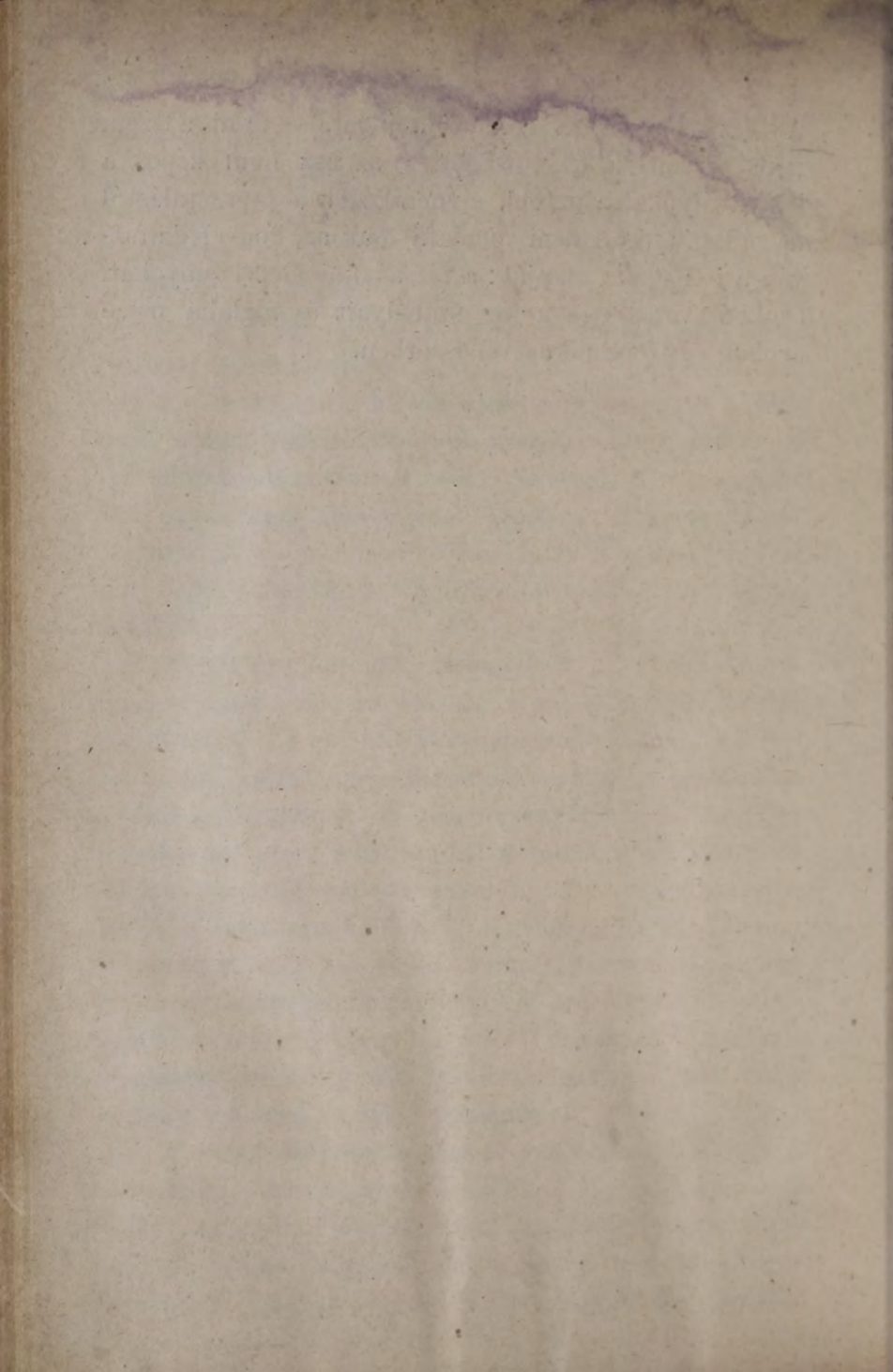
Az ember mint szabad causalitással felruházott lény, képes nemcsak a külvilágra önkényleg kihatni, abban reá vagy másokra nézve előnyös vagy káros változásokat előidézni, hanem képesítve van egyszersmind azon viszonylatokat, melyek őt embertársaihoz fűzik: vagy helyesen, azaz a viszonyok természetének,

czéljának megfelelően, vagy pedig **helytelenül**, azaz ama czéltól eltérőleg alkotni és idomítani; első esetben eljárása reá nézve **előnyös**, második esetben pedig **kártékony** leend. Ugyanazért a **jogi törvény** is, mely — mint a társadalmi akarat az egyéni akarat felett áll s az egyén társadalmi cselekvőségét az összeség szempontjából szabályozza, — helyesen csak úgy fog intézkedni: **ha az élet minden egyes viszonyát annak rendeltetésével megegyezőleg intézi el.** Ily intézkedés **hasznos** lesz nemcsak a viszonyban álló egyénekre, hanem mindnyájokra, az egész társadalomra nézve is; mert abban, hogy a viszony helyesen bonyolítottassék le, mindnyájan egyaránt vannak érdekelve.

A jog így felfogva, megegyezik a valóban hasznossal; mert a mit az igazság, a jog parancsai szerint cselekszünk, az — ha a végeredményt tekintjük, — úgy reánk, mint embertársainkra nézve egyszersmind a leghasznosabbnak is fog bizonyúlni; csakhogy a hasznosság alatt nem szabad a modern utilitarismus felfogása szerint **azt** érteni, a mi egyeseknek vagy a többség önös érdekeinek s előnyének szolgál, hanem e fogalmat más, és pedig universalis vonatkozásban felfogva: **hasznosnak** oly eljárást mondunk, melynél-fogva a cselekvő alany az adott viszonyokhoz alkalmazkodva, lehetőleg érvényesíteni iparkodik **azt**, mi a viszony észszerű czélját, destinációját képezi.

A mondottakhoz képest a jog **objectiv** alapja a társadalmi életviszonyok czéljában és rendeltetésében rejlik; az emberi **ész** ellenben csak a **subjectiv** megismerés alapja, vagyis azon tehetség, melynek segítségével az örök jogelvek tiszta ismeretére jutunk.

Az ész nem maga teremti a jogot, — mint a szem nem teremti a világosságot, — az ész nem képes a jogszabályokat a priori, elvonatkozva a tapasztalástól megállapítani; hanem feladata csak az, hogy felkutatván a jog realis alapját: a társadalmi életviszonyokat, azokból vezesse le a jog szabályait és foglalja össze azokat egy organikus rendszerben.

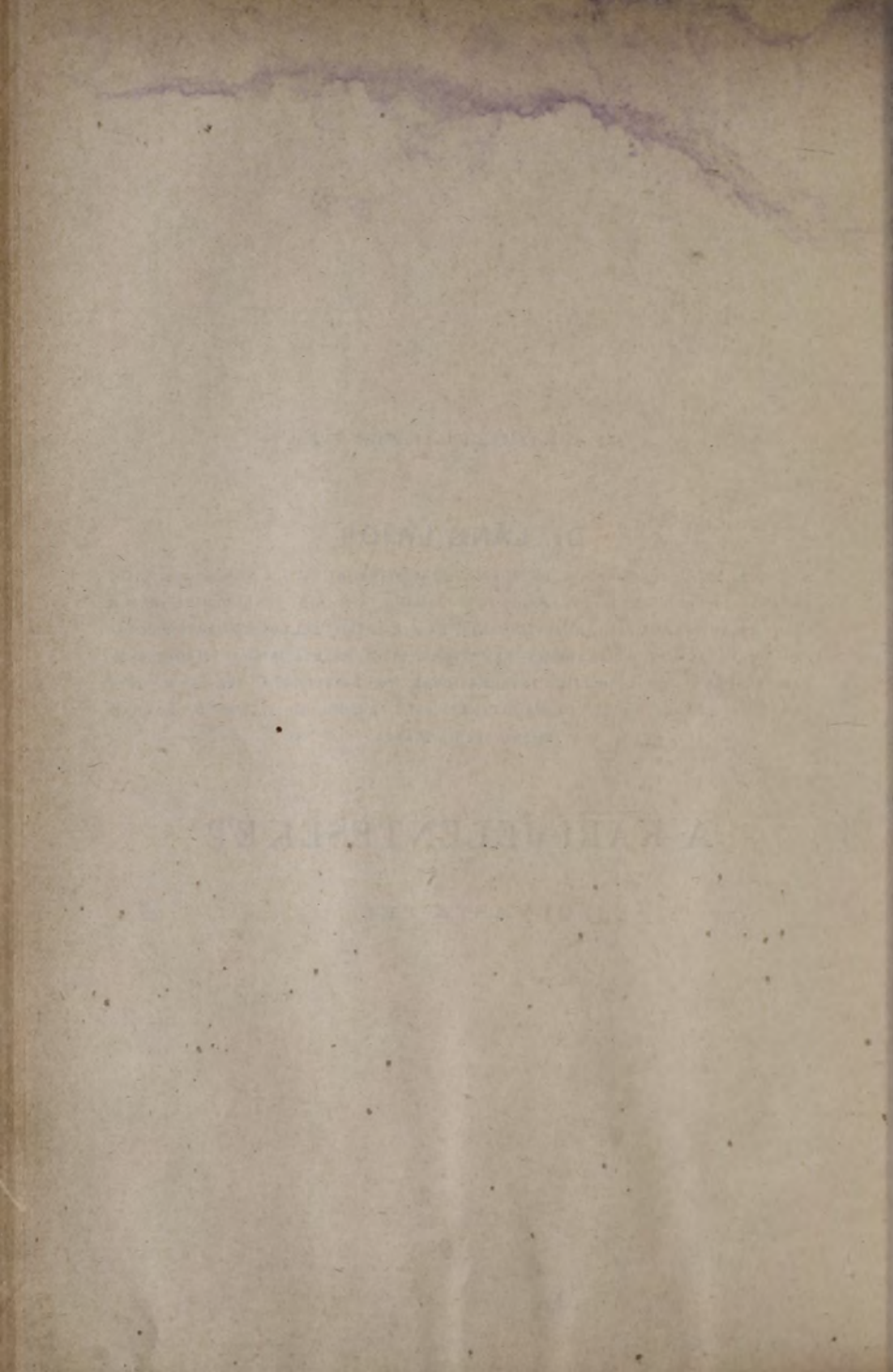
A BESZÉD BEFEJEZTE UTÁN

Dr. LÁNG LAJOS

A JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYOK DOCTORA, A STATISTIKA NY. R. S A NEMZETGAZDASÁG,
PÉNZÜGYTAN ÉS PÉNZÜGYI JOG JOGOSÍTOTT TANÁRA, A M. KIR. PÉNZÜGYMINISTERIUM
VOLT ÁLLAMTITKÁRA, A II. ALAPVIZSGÁLAT, AZ ÁLLAMTUD. ÁLLAMVIZSGÁLATI BIZOTT-
SÁG TAGJA, A M. TUD. AKADÉMIA NEMZETGAZDASÁGI ÉS STATISZTIKAI BIZOTTSÁGÁ-
NAK ELNÖKE S AZ „INSTITUT INTERNATIONAL DE STATISTIQUE“ ÉS A M. TUD.
AKADÉMIA RENDES TAGJA, ORSZÁGOS KÉPVISELŐ, A JOG- ÉS ÁLLAMTUD. KARNAK
MÁSODIZBEN DECÁNJA,

A KARI JELENTÉSEKET

OLVASTA FEL.

I. A hittudományi kar jelentése.

Nagyságos Tudomány-Egyetemi Rector úr!

Van szerencsém a hittudományi kar f. hó 4-én tartott IV. rendes ülésében az általa a folyó 1893/4. tanévre kitűzött jutalomtételre beérkezett pályamunkákra vonatkozó határozatot kivonatilag következőkben beterjeszteni:

a) A Pasquich-féle alapból 80 frrtal jutalmazandó ezen tételre: „*Explicetur nota apostolica Ecceae etc.*“ beérkezett három pályamunka közül az „*In est Ecce permanentum*“ és „*Legyen áldott az úr neve*“ jeligét viselő munkák szerzői közt a jutalom egyenlő mértékben megosztandó; — a harmadik: „*Super fundamentum Apostolorum*“ jeligével, dicséretre méltó. A jeligés levélkéék felbontásánál kitűnt, hogy az elsőnek szerzője Fialkovics József, a másodiké gróf Csáky Adorján, a harmadiké Sebestha Ottó II-od éves hittanhallgatók.

b) A Fogarassy-alapból ezen tételre: „*Exponatur et vindicetur doctrina catholica de ministris Sacramentorum etc.*“ kitűzött 80 frtos pályadíjra egy pályamű jelentkezett „*Sic nos existimet homo etc.*“ jeligével, mely e pályadíjra kiválóan érdemesnek ítéltetik. — Szerzője Szabados István III-ad éves hittanhallgató.

c) A Pasquich-Fogarassy-alapból ezen tételre: „*Adornetur dissertatio historica de vita et gestis S. Leonis P. IX.*“ kitűzött 80 frtos pályadíjra egy pályamunka érkezett be: „*Egy jobb kor hajnala*“ jeligével, mely jutalomra érdemesnek ítéltetik. Szerzője: Glattfelder Gyula II-od éves hittanhallgató.

Budapest, 1894 évi május 7-én.

DR. KLINGER ISTVÁN,
hittudománykari e. i. dekán.

Nagyságos Rector úr!

Van szerencsém, tisztelettel jelteni, hogy a Schopper-féle alapítványi jutalomért következő 3 hittudományi hallgató folyamodott:

Fodor József, III-ad, Muresian János III-ad és Nacsislajó Mihály II-od éves hittanhallgatók.

A hittudományi f. hó 4-én tartott IV. rendes ülésében a folyamodványokat tárgyalva egyhangulag, Fodor József III-ad éves hittudomány-hallgatót hozza javaslatba.

Kelt Budapest, 1894 évi május 6-án.

DR. KLINGER ISTVÁN,
hittudománykari e. i. dekán.

Nagyságos kir. m. Tudomány-Egyetemi Rector úr!

Van szerencsém tiszteletteljesen jelteni, hogy a hittudományi kar f. hó 4-én tartott IV. rendes ülésében, a jog- és államtudományi kar ajánlatához képest, a Bitá-féle 50 frtos szorgalmi díjat Wágner Károly IV. éves joghallgatónak adományozta.

A Szabó-féle 20 forintos egyházszónoklati ösztöndíjat, a szaktanár ajánlatára, Hámon Róbert IV. éves hittanhallgatónak adományozta.

A beiktatási díjalapból a hittudományi kar rendelkezésére álló 96 frt 85 kr. összeget, a kar eddigi szokásához képest, alkalmas könyvekben kiosztandó szorgalmi díjúl kívánván fölhasználni, azt egyenlő részekben Zubriczky Alfréd, Zágoda Ferencz és Hámon Róbert IV. éves hittanhallgatóknak határozza kiadatni.

Budapest, 1894 év május 8-án.

DR. KLINGER ISTVÁN,
hittudománykari e. i. dekán.

Tekintetes hittudományi Kar!

Az 1893/4. tanévre a Pasquich-féle. alapból 80 frt jutalommal kitűzött e pályatételre: „Explicatur nota apostolica Ecclesiae, fiatque ejusdem applicatio,“ három magyar nyelven írt dolgozat érkezettbe ezekkel a jeligékkel:

I. „Super fundamentum apostolorum“. Pál. Ephes. 2, 20.

II. „In illa est Ecclesia permanendum, quae ab apostolis fundata usque ad diem hunc durat“ S. Hieronymus (c. Lucif. c. ult.)

III. „Legyen áldott az Úr neve most és mindörökké“. Zsolt. 112, 2. v.

A pályamunkák birálatával alulírottak bizatván meg, ebbeli véleményes jelentésünket következőkben terjesztjük elé:

Az I. sz. elég terjedelmes értekezés, ámbár a kitűzött tárggyal való komoly foglalkozásról tesz tanúságot; szerzője elismerésre méltó szorgalommal gyűjtötte össze a tétel megfejtéséhez az anyagot, a mennyire e téren korlátolt tájékozottsága engedte: de azt kellőleg feldolgoznia nem sikerült, nem fejtí ki szabatosan a kitűzött tárgyat, az egész inkább történelmi tárgyalás az egyház apostoli voltáról, mint az apostoli jegynek kellő megállapítása, s helyes alkalmazása a kath. egyházra s felekezetekre; több helyen úgy tűnik föl, hogy forrásait félre vagy nem is értette; innét magyarázhatók a kidolgozás fogyatékosága mellett az itt-ott észlelhető hibás állítások is. Azért a bár fáradsággal írt, de a két versenymunkával szemben kisebb körű tanulmány alapján írt dolgozat nem jöhet tekintetbe akkor, midőn a jutalom odaitélése forog kérdésben, dicséretre méltónak tartjuk.

Ellenben a II. és III. sz. pályamunkák mind tartalom, mind külső alakra nézve megütik azt a mértéket, melyet nem kész tudósok, hanem tud. pályára készülő tanulók illetén művére alkalmazni lehet.

Vannak ugyan számításba veendő hiányaik, mert a míg szerzőik a tételben rejlő némely fontosabb mozzanatok kifejtésére s megállapítására kelletténél kevesebb ügyet vetettek:

addig másrészt több oda nem tartozó dolgot halmoztak össze. De e hiányok daczára is, minthogy a kari díj nem annyira tud. vívmányok jutalmazása, mint inkább a jó igyekezetre buzdítás akar lenni, és a szóban levő pályaművek szerzői a tételt helyesen fogták fel s megfejtése is sikerült, mindkét dolgozatot jutalomra érdemesnek ítéljük.

Mivel pedig egész értékökre nézve olyanoknak tűnnek föl, hogy közülök egyik sem bir a másik fölött határozott túlsúllyal, erre való tekintettel a jutalom egyenlő megosztását javasoljuk.

Budapesten, 1894 ápril 30.

Dr. BITA DEZSŐ,
Dr. BREZNAY BÉLA,
ny. r. tanárok.

Tekintetes hittudományi Kar!

A Pasquich-Fogarassy-alapból: „Adornetur dissertatio historica de vita et gestis S. Leonis Papae IX“ tételre kitűzött pályadíjra egy pályamű érkezett be, következő jellegével: „Egy jobb kor hajnala.“ Elbírálása alulirottakra bizatván, van szerencsénk egyező véleményünket a következőkben a tekintetes Kar elé terjeszteni.

A 293 lapra terjedő pályamunka hosszasb bevezetés után három fejezetben ismerteti a nagynevű reformátor-pápa életét. Az első fejezet ifjúkoráról, a második püspöki működéséről szól. Legkiválóbb s egyszersmind legterjedelmesebb a harmadik fejezet, melyben pályázó a kútfők és válogatott német szakmunkák gondos felhasználásával, hőse öt évre terjedő rövid, de nagytevékenységű pápaságának változatos eseményeit írja le érdekesen és bő részletezéssel; a többi közt kellően méltatván azt a viszonyt is, a melyben az apostoli szellemű egyházfő a III. Henrik császár és I. Endre királyunk között folyt háborúk idején Magyarországhoz állott. (Itt egyébként megvártuk volna, hogy pályázó Pauler Gyulának időközben megjelent kitűnő munkájáról tudomást vegyen.) Figyelemre méltó a Bevezetés is, melyben a X. és XI. századbéli egyházi

állapotokról értekezik nagy vonásokban, elegendő tájékozottsággal. Általán komoly törekvésének és szorgalmának mindenütt jelét adja. Előadása oknyomozó, pragmatikai; helylyelközzel alkalmazott észrevételei rendesen találók. Irálya nemesen egyszerű, sima és folyékony. Röviden: a pályadolgozatot, mint kellő szorgalomról és készületségről tanúskodó gondos tanulmányt sikerültnek tartjuk, s azért szerzőnek a jutalmat kiadatni véleményezzük.

Budapesten, 1894 április 29-én.

Dr. RAPAICS RAYMOND,
Dr. ASCHENBRIER ANTAL.

Tekintetes hittudományi Kar!

Az „Exponatur et vindicetur doctrina catholica de ministris Sacramentorum etc.“ pályatételre: „Sic nos existimet homo . . . I. Cor. 4, 1.“ jelige alatt beérkezett egyetlen pályamunka elbírálásával bizatván meg, van szerencsénk véleményünket a következőkben előterjeszteni.

A terjedelmes dolgozat (339 l. in 4°) szorgos tanulmányra és a kitűzött kérdés körül alapos és széles körű tájékozottságra vall. Szerzője az idevágó irodalmat elég bőven ismeri és öntudatosan használja föl. A kath. tant mindig szabatosan adja elő s kielégítő alapossgal bizonyítja. A nyílt kérdések fejtegetésénél a megbízhatóbb utakat választja inkább, az elismert tekintélyek nyomait követve. E mellett a különféle véleményeket, melyekkel közelebről foglalkozik, híven és világosan állítja szem elé; argumentumaikat a maga czéljához ügyesen csoportosítja, bár ez ügyesség itt-ott a mellőzött érvek rovására esik.

Különös dicséretre méltók a világos fogalmazás, a tudományos szabatosság mellett is kellemes, könnyed stílus és helyes magyarság, melyek — a tartalombeli érdemen fölül — a jelen pályamunkát ajánlják s a szép reményekre jogosító

szerzőt, véleményünk szerint, a kitűzött jutalomra föltétlenül érdemessé teszik.

Budapest, 1894 április 24.

Dr. KISFALUDY Á. BÉLA,
ny. r. tanár.

Dr. KANYORSZKY GYÖRGY,
ny. r. tanár.

II. A jog- és államtudományi kar jelentése.

Nagyságos Rector úr!

A folyó 1893/4. tanévre kitűzött pályakérdésekre beérkezett munkálatokra vonatkozólag a tisztelettel alólirott jog- és államtudományi kar jelentését a következőkben terjeszti elő:

1. A magyar közjogból kitűzött és a Schwartner-alapból 360 frttal jutalmazott kérdésre: „A törvény és rendeletek közti különbség s ennek viszonya amahhoz általában és a magyar közjog szerint“,

három pályamunka érkezett be, és pedig:

- a) „Gesetz ist für die Rechtsprechung“,
- b) „Salus reipublicae suprema lex“,
- c) „Litteras disce“, — jeligékkel ellátva.

A pályamunkák bírálatra dr. Lechner Ágoston és dr. Concha Győző tanároknak adattak ki, a kiknek egyetértő véleménye alapján a kar a jutalmat nem ítélte ugyan oda egyiknek sem, azonban a „Gesetz ist für die Rechtsprechung“ és a „Salus reipublicae suprema lex“ jeligével ellátott munkákat dicséretre érdemeseknek találta és szerzőiket felhivandónak határozta, hogy a mennyiben neveik közzétételét kívánják, jeligés levelek felbontása végett jelentkezzenek. A harmadik munka jeligés levélkéje felbontatlanul elégettetett.

2. A magyar magánjogból kitűzött és a Senger Katalin-alapból 260 frttal jutalmazott kérdésre: „Kijelölendők s rendszeres keretben megvilágosítandók Verböczy Hármaskönyvének ama nevezetesebb pontjai, a melyek s a miként azok

akár közvetlenül, akár szokásjogi átalakulattal hazai magánjogunk terén mai nap még életben vannak“,

egy pályamunka érkezett be, és pedig:

„Intézményeiben él a nemzet“ jelige alatt.

A munkálat bírálatra dr. Herczegh Mihály és dr. Zsögöd Benő tanároknak adatott ki. A bírálók egybehangzó véleményének elfogadásával a kar a jutalmat nem találta kiadhatónak. A pályázó nevét rejtő jeligés levélke felbontatlanul elégettetett.

3. A jogbölcséletből kitűzött és a Pauler-alapból 100 firttal jutalmazott ama kérdésre: „Adassék elő az örökjogra vonatkozó természetjogi és jogbölcsészeti elméletek“,

egy pályamunka érkezett be, és pedig:

„Testamenta mero jure nullius essent momenti, nisi anima esset immortalis“ jelige alatt.

A munkálat bírálatra dr. Pulszky Ágost és dr. Schnierer Aladár tanároknak adatott ki. A kar az egyetértő vélemény elfogadásával a jutalmat nem találta kiadhatónak. A jeligés levélke felbontatlanul elégettetett.

4. A magyar jogtörténetből kitűzött és a Pasquich-alapból 70 firttal jutalmazott ama kérdésre: „A fúszítás intézményének fejlődése“,

egy pályamunka érkezett be, és pedig:

„Van nekem egy lányom,

De fiam nincs, kire a birtokom szálljon.

Tegye azt felséged mintha fiu volna,

Írja örökségem kedves leányomra“ — jelige alatt.

A munkálat dr. Hajnik Imre és dr. Timon Ákos tanároknak adatott ki bírálát végett. A kar a bírálók véleményének elfogadásával a jutalmat nem találta kiadhatónak. A jeligés levélke felbontatlanul elégettetett.

5. A nemzetgazdaságtanból kitűzött és a Pasquich-alapból 70 firttal jutalmazott kérdésre: „A jegybank elmélete és jelenlegi állása az irodalomban“,

három pályamunka érkezett be, és pedig:

a) „La banque n'est une routine, c'est une science“,

b) „A hitel pénzhelyettesítőket teremt, melyek a pénzt a forgalmi és fizetési eszköz funkcióiban helyettesítik“,

c) „Banghs wit is best“ jeligékkel ellátva.

A pályamunkák bírálatra dr. Földes Béla és dr. Mariska Vilmos tanároknak adattak ki, a kiknek egyetértő véleménye alapján a kar a „La banque n'est une routine, c'est une science“ jeligével ellátott munkának a jutalmat oda ítélte. Ennek folytán a jeligés levélke felbontatván, a munkálat szerzőjeül Beck Gyula III. éves joghallgató neve tünt ki.

A másik két munkálatot dicséretre érdemesnek találta a kar és szerzőjeit felhivandónak határozta, hogy a mennyiben neveiknek közzétételét kívánják, jeligés leveleik felbontása végett jelentkezzenek.

6. A római jogból kitűzött és a Pasquich-alapból 70 frttal, jutalmazott kérdésre: — „A locatio conductio jogviszonyainak fejtegetése“ — három pályamunka érkezett be, és pedig:

a) „Inter folia fructus,“

b) „In consensualibus contractibus,“

c) „Locatio et conductio cum naturalis sit,“ jeligékkel ellátva.

A pályamunkák bírálatra dr. Vécsey Tamás és dr. Sághy Gyula tanároknak adattak ki, a kiknek egybehangzó véleménye alapján a kar az „Inter folia fructus“ és az „In consensualibus contractibus“ jeligével ellátott munkákat a jutalomdíjra érdemesnek ítélte és szerzőik között a 70 frt díjat egyenlő részben megosztatni határozta, mire a két jeligés levélke felbontatván, kitűnt, hogy az „Inter folia fructus“ jeligéjű munka szerzője Mandel Sándor III. éves „Inconsensualibus contractibus“ — jeligéjű munka szerzője pedig György József II. éves joghallgató.

A „Locatio et conductio cum naturalis sit“ jeligéjű munkálatot pedig a kar dicséretre érdemesnek találta és szerzőjét felhivandónak határozta, hogy a mennyiben nevének közzétételét kívánja, jeligés levélkéjének felbontása végett jelentkezze.

Az 1—6. pontokra vonatkozó bírálatot, valamint a 12 drb. pályamunkát az 1., 5. és 6. ponthoz tartozó és esetleg felbontandó 5 drb. jeligés levélkével van szerencsém ide mellékelni.

Továbbá van szerencséje a tisztelettel alólírott karnak

jelenteni, hogy a folyó tanévre a kari ösztöndíj alából három kétszáz forintos szorgalmi díjat tesz folyóvá, melyekből, tekintettel a szorgalomra, jó előmenetelre s viszonylagos vagyontalanságra: Hoffner Sándor IV. éves, Kohn Jakab III. éves és Haendel Vilmos II. éves joghallgatót egy-egy kétszáz forintos díjban részesíti.

A Kautz-alapítványnak kamatjából a kar Berger Béla IV. éves joghallgatónak 60 frtot adományoz.

A Mária Terézia-féle két 105 frtos szigorlati ösztöndíjra beérkezett pályázók közül a kar egyik ösztöndíjat Seregi Zoltán jogszigorlónak adományozza, a másikra pedig pályázók hiányában új pályázat hirdetését határozta.

A néhai Majláth György alapítványból a jelen tanévre esedékes szigorlati ösztöndíjra a kar a pályázatot kellő időben és szabályszerűen kihirdette, pályázat azonban nem érkezett. Tekintettel arra, hogy ezen pályázat magasabb igényt támaszt, úgy hogy egyetemi hallgatók arra nem igen pályázhatnak, a kar azon határozatot hozta, hogy a midőn ezen pályázat újból kihirdettetnék, a pályázat közzétételére a budapesti ügyvédi kamara, valamint a joggyakornokok köre is megkeresendő leszen.

Kelt Budapesten a jog- és államtudományi karnak 1894 április 28-án tartott V. rendes üléséből.

LÁNG,
dékán.

Birálata

az 1894-iki pályázat 4-ik számú kérdésére bejött műveknek.

A 4-ik számú jutalomtételre a magyar közjogból, „a törvény és rendelet közti különbség s ennek viszonya amához általában és a magyar közjog szerint,“ jutalma a Schwartner alából 360 frt — három pályamű érkezett; az I-ső német nyelven: „Das Gesetz ist für die Rechtssprechung Zweck ect.“ jeligével; a II-ik magyar nyelven: „Salus reipublicae suprema lex“ jeligével; végre egy III-ik szintén magyar nyelven: „Litteras disce. Cato“ jeligével.

A pályázat általános eredményét illetőleg azt kell constatalnunk, hogy noha az I. s II. számú dolgozat kétségkívül elismerendő tehetségre, valamint beható tanulmányra vall, kivált a magyar és német irodalomban, és e nagyfontossága is kérdés helyes felfogásáról is tanuskodik a kérdés oly mérvű megoldását vagy új megvilágítását, mely ily szokatlanul nagy és a szerző egyéniségére nézve korlátlan pályázati díj elnyerését indokolná — mégsem nyújtják. A III. számú pályamű: „Litteras disce. Cato“ jelisével, pedig a kérdést nem helyesen fogja fel s az előbb nevezett kettőnél jóval kevesebb tanulmányról tanuskodik.

A miért véleményünk az, hogy a kar a pályadíjt ugyan ne adja ki; de elismerését az I. s II. pályaműszerzője iránt azzal fejezze ki, hogy mind két művet, a „Gesetz ist für die Rechtssprechung Zweck stb.“ és a „Salus reipublicae suprema lex“ jeliséjűt, dicsérettel kitüntesse.

E véleményünk indokolása, illetve részletes bírálatunk a következő:

A mi először is a III-ik számú pályaművet illeti: „Litteras disce Cato“ jelisével, ez kis $\frac{1}{4}$ -rétű 114 lapra terjed és öt részre oszlik, melyek elsejében a szerző a törvényről, másodikában a rendeletről, harmadikában e kettő közti különbségről, negyedikében azok viszonyáról, az ötödikben végre ezekről magyar közjogi szempontból szól.

De azonkívül, hogy a kérdést nem helyesen fogja fel, midőn a mi törvényeink és rendeleteinknek, kiváltkép az újabbaknak úgyszólván tartalmi különbségét és kapcsolatát, igaz, kissé felületesen elemzi; magáról a jogról és a törvényről sem ad tiszta, világos és beható fogalomhatározást. És épen e határozatlanság, melylyel szerző műve cseljára nézve van, okozta, úgy látszik, hogy sok olyan fejtegetésre terjeszkedik ki, mi a kérdés körén kívül fekszik. De e fejtegetéseiben sem mutat alapos felfogást és szabatos alakítási képességet. A külföldi literatúrában pedig, úgy látszik, tanulmányokat nem tett. A miért művét a pályadíj odaitélése kérdésében tekintetbe venni nem lehetett.

A mi a II-ik számú művet illeti, a „Salus reipublicae

suprema lex* jeligével, ez közép $\frac{1}{4}$ -rétű 204 lapra terjed, előszóra és nem szorosán tagolt 7 részre oszlik: a törvényről, a rendeletről, viszonyuk fejlődéséről, különbségükről általában és nálunk; annak mostani állásáról s végre államéletünk néhány kérdéséről. A rendszer, mely indokolva nincs, nem szabatos; úgy hogy szerző ismételve visszatér a már előbb tárgyalt kérdésekre.

A mi első tekintetre feltűnik, az, szerző nagy olvasottsága a külföldi, kivált német irodalomban és Stein Lőrincz Verwaltungslehre-jének használata. E nagy anyagot azonban, melyet különösen a fejlődés kérdésében felölel, nem bírja teljesen áthatni s tiszta, világos következtetésekre feldolgozni. Magának a viszonynak és különbségnek, a tan- és kézikönyvekben rendszeren előadott fajait és jeleit ugyan kifejti: de a nélkül, hogy az elhanyagoltabb kérdések tüzetesb fejtegetésébe ereszkednék, vagy tételeit a szokottnál szabatosabb alakba öntené; sőt a megállapodott határozottság és szabatos formulázás dolgában nem felel meg minden kívánalomnak.

A III-ik számú, német nyelvű pályamű, a „Das Gesetz ist für die Rechtssprechung Zweck etc.“ jeligével, (közép $\frac{1}{4}$ -rétű 149 lapon), ezen, a II-ik sz. pályamű ellen felvetett utolsó kifogás alá nem esik és tételei a II-ik számúval összehasonlítva, több határozottságot s fejtegetései több világosságot s megállapodottságot tanusítanak, talán a befejezésen kívül, melyben a mű szerzője is bizonyos ingtag határozatlanságot mutat. Művét bevezetésre, 3 részre és befejezésre osztja. Az I. részben általános fogalmakat ad a jogtörténet és jogbölcselet köréből; a II. részben a törvény és rendelet különbségéről általában s a magyar közjogban; és a III-ik részben azok viszonyáról értekezik.

E mű előbb említett dicséretes tulajdonságai érdemét azonban némileg leszállítja az a körülmény, hogy még fokozottabb mérvben, mint a II-ik számú mű, csak a kérdésnek az irodalomban már is kidolgozott részeivel foglalkozik tüzetesen és nem kísérli meg annak még behatóbban meg nem vitatott részeire világot deríteni, és a szokott tantételeket részletesen elemezni, vagy szabatosabban formulázni. Úgy

hogy mindkét mű, a II-ik és I-ső számú, csak a tan- és kézikönyvekben többé-kevésbé feldolgozott tanoknak és tételeknek értelmes és szorgalmas összeállítása; mihez a II-ik számúban a fejlődés történetének kissé zavaros kísérlete járul, kivált Stein Lőrincz eszméjára szerint. Mindkettőben végre egyes apróbb, de itt-ott még nagyobb tévedések és inkorrektek is konstatalandók. Következik ebből, hogy a pályadíj a II-ik és I-ső számú műnek sem lehetett odaitélni; hogy azonban e két mű szerzője méltányosan elvárhatja, hogy tehetségüket s fáradságukat, valamint nem felületes tanulmányukat elismerjük s annak jeléül műveiket dicsérettel kitüntessük.

Budapest, 1894. évi ápril hó 28-án.

Dr. LECHNER ÁGOSTON.

Dr. CONCHA GYŐZŐ.

Tekintetes jog- és államtudományi Kar!

A magyar magánjogi 260 frtos Senger Katalin-féle alapból díjazandó ezen jutalomtételre: kijelölendők és rendszeres keretben megvilágosítandók Verböczy Hármaskönyvének ama nevezetesebb pontjai, a melyek és a miként azok akár közvetlenül, akár szokásjogi átalakulattal hazai magánjogunk terén mai nap még életben vannak, — egyetlen pályamunka érkezett ezen jelige alatt: „Intézményeiben él a nemzet.”

A munka kis negyedrében 37 oldalra terjed, annyira összeszorítva tárgyát, hogy ezen szűk keretben a kitűzött jutalomtételt még a legnagyobb genialitással is alig lehetne még a legnagyobb általánosságban is a kitűzött 260 forintos nagy díj követelményeinek megfelelően, csak megközelítőleg is kifejtteni.

Pályázó még anyagi fáradságot sem vett magának, hogy munkálatának elején, vagy bárhol a jutalomtétel szövegét szó szerint leírta volna. Az olvasó tehát, ha tudni akarja, hogy miről van szó, mi körül forog a kérdés, az egyetemi nyomtatott jutalomtégeket kénytelen előkeresni, hogy magát a dolgot elbirálásánál irányozni, mihez tartani tudja.

Hasztalan keressük a munkálatban a pályakérdésben jelzett és követelt *rendszeres keretet* is. Pedig a Hármaskönyv megjelenése után közel 400 év múlva talán mégis meg lehetne kívánni, hogy az, a ki jogi értekezést ír és abban különösen Verböczyvel foglalkozik, hogy annak legalább legyen valami rendszere, a melybe dolgozatát beleilleszsze, legalább legyen annyi rendszere, mint Verböczynek, a ki munkáját könnyebb áttekintés és biztosabb tájékoztatás végett előbeszédre, címekre és szakaszokra osztotta föl, avagy hogy munkálatát is legalább egy rövidke kis tartalomjegyzékkel lássa.

A mi pedig a dolog érdemét illeti, pályázónak feladata lett volna megvilágosítani Verböczy könyvének azon nevezetesebb pontjait, melyek hazai jogunkban akár közvetlenül, akár közvetve még hatályban vannak. Igen hálás feladat az összehasonlításra. Ezt úgy kellett volna megoldani, hogy pályázó a tőle kívánt, de nem teljesített rendszeres keretben előadta volna a Hármaskönyv azon nevezetesebb intézményeit, melyek a magánjogra vonatkoznak, ezután a vonatkozó országbirói értekezlettel, újabb törvényekkel, szokásjoggal, felsőbb rendeletekkel, főleg pedig kuriai döntvényekkel igazolta, kimutatta volna, hogy azon intézmények mennyiben változtak és mennyiben állanak fenn. Ismertetni kellett volna ezen intézményeket Verböczy korában ennek munkájából és ismertetni kellett volna ezeket az idők fejleményeihez képest eszközlött módosítások után a mostani jelenlegi alakjában. S e tekintetben pályázónak nagy szolgálatot tettek volna úgy a régiebb, mint az újabb kori azon írók is, kik a magánjog rendszeres előadásával foglalkoznak, — a mely hazai irodalmi munkák előtte mintha nem is léteznének.

Úgy, de mindezek a fejtegetésekből általán véve hiányoznak, azokban ilyenek már a munka rendkívüli rövidségénél fogva sem foglaltathatnak, mindenütt a felszínen mozognak, a dolog fenekére sehol sem jutnak, behatóbb ismeretet, alaposabb körültekintést sehol el nem árulnak, — sőt ellenkezőleg mintegy látszatát tüntetik fel azon merész szándoknak, mintha bármily felületes és selejtes munkával is szerencsét lehetne próbálni és mintha komoly, alapos és behatóbb dol-

gozat nélkül is meg lehetne nyerni a legnagyobb díjak egyikét, a 260 frtos pályabért.

Különösen pedig hibásnak tartom azon állításokat és *odavetett* fejtegetéseket, melyek a 4-ik lapon az ősi vagyontra, a 6-ik lapon a nők nagykorúságára, a 7-ik lapon a fekvő betegség joghatályára, a 11-ik lapon a birtok jogi természetére, a 13-ik lapon az ingatlanok elbirtoklására, a 16-ik lapon a kötelmi viszonyokra, a 18. és 19-ik lapon a közszerzeményre, a 31-ik lapon a törvénytelen gyermekekre, a 32-ik lapon az özvegyi öröklésre vonatkoznak.

Mindezeknél fogva véleményem oda irányul, hogy pályáznak a jutalomdíj ki nem adható.

Dr. HERCZEGH MIHÁLY.

Tekintetes jog- és államtudományi Kar!

A Hármaskönyvnek ma is érvényes magánjogi pontjairól szóló 260 frtos jutalomtételre beérkezett egyetlen pályamunka tárgyában hozzájárulok bírálótársam abbéli véleményéhez, hogy a jutalom ki nem adható. Pályázó, úgy látszik, azt az utat követte, hogy a közkézen lévő újabb compendiumokból kiszedegette azon tételek többjeit, a melyeknél a Hármaskönyvre utalást talált, s ezeket azután a mai ötös felosztása nyomán a magánjognak egymásvégibe illesztgette, azt a mit hosszadalmasnak talált, megrövidítve, vagy saját megjegyzéseivel pótolva. Ez magában véve a rendszeresség szempontjából nem lett volna baj, mert a kérdést úgy is meg lehet fejteni, hogy a magyar magánjogi rendszer mai keretét veszi az értekező alapúl, és úgyis, hogy a Hármaskönyvnek saját kereteinek a nyomdokán indul el. Csakhogy a belseje a rendszernek, t. i. a keresztülvitel öntudatossága hiányzik e munkában. Nem is csoda. A munka némely (bírálótársam által is kiemelt) helyeken oly kezdetleges tájékozottságot árul el, a melylyel ilyen feladatba sikeresen bele fogni nem lehet. A kérdés olyanok számára való, a kik a quadriennium két-három esztendőjén keresztül a civilizistikai tanítást teljes odaadással s önképző továbbfejlesztéssel fordították kiművelésökre. A ki a Hármaskönyv

könyv egyik legnevezetesebb hajtásáról, a közszerzeményi intézményről, a melynek terén a szokásjog a Hármaskönyv tételein egyrészt annyi kiterjesztést (a polgárookra), másrészt annyi belső átalkotást vitt keresztül (örökjogi alapjaiból kibontva, s a családi vagyoni jogba áthelyezve, s ezzel a túléléstől függetlenül stb.) csak annyit mond, hogy azt az országbirói értekezlet csak a volt jobbágyokra és polgárookra nézve szabályozta (!), ellenben a nemesekre nézve változatlanul meghagyta; s hogy az örökáron szerzett ingatlanok közszerzemény tárgyai nem lehetnek (!); a rendkívül gazdag e tárgyú judicaturából pedig egyetlen egy határozatra utal, a melynek azonban nem lehet nyomára jönni („Dt. XII. f. 15. sz.“ a régi folyamban nem létezik, az új folyamban pedig egész más tárgyra vonatkozik): az az Alfáján is innét van még annak a készütségnek, a melyet a jobb tanulók a magyar magánjog egy pár félévi hallgatása alatt elsajátítani szoktak s a mely nélkül a kitűzött jutalomtétel megfejtésébe bocsátkozni céltalan igyekezet. Nem is szólva egyáltalán arról, hogy a szerző egész munkáján végig sehol csak valamelyest beható és öntudatos fölfogást nem árul el.

Szorgalmi jutalmat sem javasolhatok, mivelhogy a szerző — miként bírálótársam is helyesen kiemelte — úgy a régibb irodalmat, mint judicaturánkat merőben negligálja, s egyáltalán annyira külsőleges módon bánt el a feladattal, hogy az elismerésnek ezen nemére sem szolgált reá.

Dr. ZSÖGÖD BENŐ.

Tisztelt jog- és államtudományi Kar!

A Pauler-féle 100 frtos pályadíjra, a melyre legutóbb az észjogi és jogbölcészeti örökjogi theoriák fejtegetése tüzetett ki, egy pályamű érkezett be e jeligével: „Testamenta mero jure nullius essent momenti, nisi anima esset immortalis“.

A pályamű bevezetésből és 22 §-ra osztott, 178 lapra terjedő fejtegetésből áll. Tartalomjegyzéke és rendes felosztása vagyis átnézete nincs, sőt az idézett forráshelyek is csak nagyon hézagosan vannak megjelölve.

Már ez a körülmény is némi sietségre vall, a mely a tárgy kellő megemésztésének és feldolgozásának hiányával jár együtt. Ugyanerre utalnak a bevezetésben foglalt megjegyzések, a melyek szerint többek közt „csodálkozva látjuk, ha két ezredév örökjogi teoriáján végigtekintünk, mily csekélyek és közönségesek az eredmények“, a mi talán még sem annyira a tárgynak, mint inkább a szerző felfogásának a hiánya. Megjegyzi szerző, hogy „nem tartotta feladatának a kritikát, mert egy teoriát csak más teoria szempontjából lehet bírálni, igaznak vagy hamisnak tartani, s ki biztosít arról, hogy saját teoriánk az igazi?“ Jogásznak, a ki pályadíjra törekszik, talán mégis némileg több önállósággal és megállapodottabb nézettel kellene birni!

Oly munka fekszik tehát előttünk, a melynek szerzője maga is érezte, hogy annak keretében a fejlődés fonalát megállapítani nem volt képes, s bevallja, hogy ez a felhasznált anyag csekély voltának tulajdonítandó, s hogy célja a dolgozatban megvalósítva nincsen, mert az összekötő kapesot, a mely az egyes teoriákat összefűzi, nem volt képes fellelni. Tulajdonképen nem is egyéb ennél fogva e munka, mint némely — szerző előtt ismert — teoriának rövid felsorolása és kivonatos ismertetése. Hogy szerző még a hazai nyelven fellelhető anyagot sem dolgozta fel, kitűnik mindjárt az első fejezetből, mely az ind örökösödésről szól. Mayr Aurél egyetemi tanár idevágó munkájának létezéséről szerzőnek sejtelve sincsen.

További hiánya a munkának az, hogy a keresztény egyház s a kanonjog felfogását az örökösödésről alig érinti. Végig megy azután Vasquez, Grotius, Leibniz, Pufendorf elméleteinek ismertetésén, az utóbbit, a különben követt chronologikus sorrenddel ellentétben, Leibniz után tárgyalva, majd Thomasius, Wolff, Hobbes, Filmer, Cumberland, Locke s némely francia író, különösen Montesquieu elméleteivel foglalkozik. Innen áttér Kant és Fichte észrevételeinek kivonatos közlésére, majd Hegel felfogására, a nélkül, hogy philosophiájának szellemébe mélyebben behatolna; érinti a francia socialisták tanait — merőben egyoldalúlag — visszatér azután Hutcheson és Blackstone XVII. és XVIII. századbeli teoriáira, valami-

vel tüzetesebben foglalkozik Bentham és Stuart Mill tételeivel az örökösödés és a végrendekezést illetőleg, részletesen magyarázza a Stahl-féle eszméket, majd a Rotteck, Welcker, Ahrends és Trendelenburg műveiben találtatókat, végre áttér Lassale „System der erworbenen Rechte“ című művére és lefordítja Schell cikkét a „Handwörterbuch der Staatswissenschaften“-ból, a nélkül, hogy — bár a német irodalommal tüzetesen foglalkozik — a Ganz-féle nagy művet az örökjog történetéről akár a szövegben, akár a jegyzetekben csak érintené is.

Ezekből kitűnik hogy, még ha nem is a legmagasabb mértéket alkalmazzuk a pályadíj megítélésénél, ily tökéletlen, hiányos és minden önálló gondolkodásban szükölködő munkálatnak a díj oda nem ítelhető.

Kelt Budapesten, 1894 ápril 21-én.

Dr. PULSZKY ÁGOST,
ny. r. tanár.

Dr. SCHNIERER ALADÁR,
ny. r. tanár.

Birálati jelentés.

1.

„A fúsitás intézményének fejlődése“ című pályakérdésre beérkezett pályaműről.

A kitűzött pályakérdés: „A fúsitás intézményének fejlődése“ volt, mely tehát feleletül jogtörténeti értekezést kíván. Szerző azonban e munkájával nem nyújt jogtörténeti dolgozatot, hanem a fúsitás intézményét, mint már megállapodott intézményt, úgy, mint arról a Hármaskönyv idevágó címei és ezek alapján a rendszeres magánjogi munkák szólnak, tárgyalja. Szól a fúsitási eljárásról, elemezi a fúsitási okmányt, taglalja a fúsitási hatását és végtére értekezik a fúsitással rokon intézményekről hazai jogunkban, párhuzamot vonva közte és az új adomány, az örökbefogadás és más jogintézményeink között. És ezekben, úgyszólván merően dogmatikus fejtegetésekben, szerző legtöbbször helyes felfogást és egyáltalában elég tájéko-

zottságot tanusít a magyar adományrendszerben. De a mi a pályakérdés tulajdonképi tárgya, t. i. a füsítés intézményének fejlődése, azzal e dolgozat a füsítés története cím alatt igen röviden és felületesen, 16. oldalon végez; és ehhez nem használja fel okmánytárainkat és csupán Fejértől idézi azokat az okmányokat, melyekre már Frank is munkájában hivatkozott, de még ezekkel sem foglalkozik eléggé behatóan.

Innét, hogy szerző nem iparkodik a fekvő birtok jogának hazánkban fejlődéséből és ennek a külfölditől eltéréséből azokat az okokat kifejteni, melyek a füsítés intézményének meghonosításához elvezettek, hanem annak eredetét egyszerűen, még pedig egészen tévesen, Nagy Lajosra és annak 1351-ki törvényhozására vezeti vissza, noha ismeretes, hogy az első reánk jutott füsítési oklevelet I. Károly adta ki és Nagy Lajostól is vannak az 1351-ik évet megelőzőleg kelt idevágó oklevelek. Innét, hogy szerző nem hasonlítja össze a 14-ik századtól a jelen századig a különböző korszakokban kelt füsítési okleveleket, melyek ez intézmény fejlődését mutatják. Így, hogy többet ne említsek, egészen mellőzi, hogy királyaink az Anjou- és Zsigmondkorszakokban a füsítással, mint a hazai joggal ellentétes intézménnyel éltek, még pedig sokkal nagyobb mértékben, mint később, midőn azt a fiutódok nélkül elhunytanak a 4-ik vonalon vagy azontúl álló fiági rokonai ellenében osztogatták, még pedig rendszeresen és csak később a Hunyadi-korszakban, midőn a füsítés intézménye az adományrendszerbe már teljesen beillesztve volt, kívánták meg a füsítéshez az adománylevél értelmében hivatott férfiágnak teljes kihalását. Végtére nem hagyhatom említetlenül, hogy szerző semmi tekintettel sincs a külföldi intézményekre.

Mindezek alapján, habár szerző munkája a füsítés intézményének dogmatikus fejtegetésében dicséretes eredményt ért is el, de minthogy annak fejlődése történetét teljesen mellőzi, illetve nem ismeri, és így a kitűzött pályakérdést meg nem oldja, a jutalomnak részére kiadását nem ajánlhatom.

Budapest, 1894 ápril 14-én.

DR. HAJNIK IMRE.

2.

A fiúsítás intézményének fejlődése.

Az ezen cím alatt kitűzött pályakérdésre beérkezett dolgozat azon alaphibában szenved, hogy nem jogtörténeti, hanem tételes jogi irányú értekezés és így a kitűzött feladatot a fiúsítás intézményének fejlődését benne megoldva nem találják.

A 163 oldalra terjedő értekezés a tulajdonképen megoldandó kérdést a fiúsítás intézményének történeti fejlődését eredetétől kezdve a legújabb időkig 17 oldalon tárgyalja. Az ezután következő fejtegetés már egyáltalán nem jogtörténeti, hanem tételes jellegű, melyben szerző Verbőczy Hármaskönyve és néhány előbbi korból vett okmány alapján előadja a fiúsítás intézményét a vele rokon vagy analog intézményekkel kapcsolatosan.

A jogtörténeti rész már terjedelménél fogva is oly korlátolt, hogy ilyen keretben a kitűzött kérdés alapos megoldására gondolni sem lehet. De ezen 17 oldalra terjedő rész sem foglalkozik azzal, a mit a cím jelez, t. i. a fiúsítás történetével, hanem a régi magyar birtokjog általános elveinek, a szabad végrendelkezési jognak és az ősiségi törvénynek fejtegetésével.

Már ezen bevezető rész arról tanúskodik, hogy a munka szerzője a Verbőczy Hármaskönyvét megelőző magyar jogfejlődés terén sem önálló forrástanulmányt nem tett, sem kellő tájékozottságot nem szerzett. A mi aztán szükségkép maga után vonta azt, hogy a fiúsítás intézményének sem eredetét, sem annak későbbi beilleszkedését az ősiségi birtokrend keretébe megérteni, illetve helyes világításba helyezni képes nem volt.

Szerző sejteni sem látszik azon különbséget, mely a Nagy Lajos által létesített ősi régi törvényt megelőzőleg az ősi, az adományi és a szerzeményi birtok között fennállott. Sem Kálmán, sem IV. Béla idevágó rendelkezéseiről nem bír tudomással s azért teljes lelki megnyugvással állítja, hogy „Róbert Károly alatt már több eset fordult elő, miszerint a nemesek jószágait elidegeníteni szándékozván, ámbár azt birtokjoguk-

nál fogva szabadon teheték volna, mégis a királyhoz folyamodtak előleges jóváhagyásért* (6. lap). Ha csak Fejér Codex Diplomaticusát szorgalmasan forgatta volna, szerző, bizonyára eléggé meggyőződött volna hogy a királyi jóváhagyások kora nem Róbert Károlylyal kezdődik s hogy már az Árpádok korában számos ilyen királyi jóváhagyással találkozunk.

Hasonlóképen tévesen fogja fel a munka írója a fiúsítás intézményének eredetét is, midőn azt merőben úgy tekinti, mint a királyi fiskus háromlási jogával szemben az egyes nemzetségeknek adott kedvezményt és észre sem látszik venni, hogy a fiúsítás a nemzetségi vagy ősiségi birtokrenddel, melynek alapelve a fiági örökösödés, egyenes ellentétben áll s ennek rovására ékelődik be az ősiségi birtokrendbe. Pedig szerző megtanulhatta volna ezt azon kiváltságglevelekből, melyek a fiúsítás ellenében adtak ki (privilegium de non praeficiendo), valamint a fiúsítás ellen a hiteles helyek előtt történt tiltakozásokból.

Ezen téves alapfelfogás érvényesül szerzőnek későbbi pozitív irányú fejtegetései során és a több téves következtetés kútforrásává válik. Elég e tekintetben arra utalnom, hogy a fiúsító kiváltságglevek azon jellemző kitételeit, melyek világos kifejezésre juttatják, hogy a fiúsítás kezdetben az országos joggal a consuetudo regni-vel szemben álló királyi hatalmú tényen nyugszik: úgy értelmezi, mint hivatkozást arra nézve, hogy a fiúsítás a törvénynek és a törvényerejű jogszokásnak megfelel.

Szerző pozitív irányú fejtegetéseit két részre osztja, az első részben magát a fiúsítási intézményt tárgyalja és a másik részben annak viszonyát a rokon és analog intézményekkel.

Jól keresztül vive, ez is dicséretes vállalkozás, habár nem az, amit a pályakérdés előír. Csakhogy szerző ezen vállalkozásnak sem tudott sikerrel megfelelni, sem magát a fiúsítás intézményét nem volt képes kellőleg kidomborítani s annak viszonyát a rokon intézményekhez tisztába hozni. Fejtegetéseinek java része nem is magára a fiúsításra, hanem az adományrendszer általános elvére vagy a rokon intézményekre vonatkozik. Így pl. a fiúsító okmány fejtegetésénél tulajdon-

képen az okmánylevél általános kellékeivel foglalkozik, majd a nemesi ingatlanok szerzőmódjával, az ígtatással, az első szerző jogával stb.

Itt is sok oly téves állítással találkozunk, mely az ősiségi birtokrend ismeretének hiányáról tesz bizonyosságot, de ezeknek kimutatása már nem tartozhatik ezen bírálat keretébe.

Még csak a fiúsításra vonatkozó egy-két téves állítást említek fel. — Szerző egyik helyen minden bizonyíték nélkül fejtegeti a fiúsítás rendeltetése alapján, hogy ugyanazon családban csak egyszer lehet fiúsításnak helye, a mi merőben önkényes és be nem vitatható feltevés. Majd más helyen szintén minden bizonyítás nélkül állítja, hogy a király mindenkinek, a kinek szüksége volt rá, kiváltságlevelet adott épen úgy, mint új adománylevelet ex debito regiminis officio. Ezen téves állítás onnan ered, hogy szerző az új adomány adása, mint részben kormányzati cselekvény és a fiúsítás, mint merőben kegyelmi tény között nem tud éles határvonalat vonni.

Végül téves az is, a mit szerző a vértagadás fejtegetésénél az utolsó birtokos nevének fiúsítására és a szerző szerint ilyképen fiúsított feleségnek a férj nőrokonáival szemben elkövetett vértagadásáról előad. Nyilvánvaló, hogy szerző itt Werbőczy HK. I. 39. cz. 3. §-át félreértette, pedig ott a nőnek az atyai és nem a férji birtokjogokban való fiúsításáról van szó.

Mindezek alapján, minthogy a benyújtott dolgozat a kitézött pályakérdést meg nem oldja, a díjat kiadhatónak nem tartom.

Budapest, 1894 április 27-én.

DR. TIMON ÁKOS.

A jegybankügy elmélete és jelenlegi állása az irodalomban.
(Pályadíj 70 frt.)

Ha az egyetemi pályázatok célja az egyetemi ifjúságot egyes kérdések behatóbb művelésére serkenteni, mi nemcsak ismereteik mélyítését, hanem a kérdések összefüggésénél fogva, kiszélesítését is előmozdítja, úgy a jegybankügyről kiírt pályázat eredménye teljesen kielégítőnek mondható. Beérkezett

három dolgozat. Mind a három pályázó az irodalmat behatóban tanulmányozta, a tárgy alaposabb ismeretével írt és az önálló gondolkozás jeleit is adta. Mind a három dolgozat elismerést érdemel, azonban mégis különböző mérvben. „A hitel pénzhelyettesítőket teremt stb.” jeligével ellátott dolgozat, terjedelemre nézve a legrövidebb, főleg a jegybankügy általános elméletével foglalkozik, itt-ott érintve a kérdés jogi oldalát is, azonban a jegybankügy lényegesebb problémáit, azoknak jelenlegi állását az irodalomban, nem tükrözteti vissza. „A bought wit is best” jeligés dolgozat írója bőven foglalkozik az egész bankügy történetével, a mi tulajdonképp a feladat keretén kívül esik; még kevésbé tartozik oda egy egész sor, nemzetgazdasági írónak közölt életrajza. A bankjegyügy összes kérdéseit bevonja a tárgyalásba, többnyire Wagner „System”-je alapján, még az egyes fejezetek beosztásában, sőt címeiben is követvén ezt. Az újabb irodalmat csak hiányosan ismeri; kifejezéseiben gyakran hiányzik a szabatosság, ítéletében, mely néha túlságosan kategorikus, a higgadtság. A „la banque n'est pas une routine stb.” jeligés dolgozat terjedelmes, de befejezetlen munka. Ez anyag tudományos feldolgozásában, tárgyismeretben és a kérdés jelenlegi állására vonatkozó irodalomban a legjártasabb. Másfelől némi egyoldalúsággal főleg a német irodalom nyomán halad, az újabb irodalom több nagyjelentőségű és éles logikájú termékét nem ismeri. Sem a bankügy politikai jelentőségét, sem a nemesércz megvédésének és a „hoardok” vagy „disponible deposits” nagyfontosságú kérdéseit kellően nem tárgyalja, épp úgy, mint versenytársai sem.

Bár egyik dolgozat sem oldotta meg teljesen a feladatot, mindegyiknek azonban bizonyos érdeme van, mégis a „la banque n'est pas une routine” című dolgozat befejezetlensége daczára, minthogy a fontosabb kérdések velejébe legmélyebben hatott, a pályadíjjal kitüntetendő, a másik kettő megdicsérendő.

Budapest, 1894 április hó 20-án.

FÖLDES BÉLA.

MARISKA VILMOS.

Tisztelt kar!

A mult 1893. évi egyetemi ünnepen kihirdetett pályakérdések közt 10. szám alatt előfordul a következő tétel:

„A locatio conductio jogviszonyainak fejtegetése“.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 forint.

Erre a kérdésre három pályamű érkezett be, u. m.:

1. számú. Jelígeje: Inter folia fructus. 1—96 oldal.

2. számú. Jelígeje: In consensualibus contractibus

Gaius. 1—115 oldal.

3. számú. Jelígeje: Locatio et conductio cum naturalis sit . . . Paulus. 1—84 oldal.

A tisztelt karnak 795—1893/4. számú határozatával a fentebbi pályaművek megbírálására felhivatván: bírálati jelentésünket a következőkben terjesztjük a tisztelt kar elébe.

I.

Az első számú pályaműnek szerzője nem sok forrást használt, de használta a legjobbakat s a miket használt, azokat jól megértette s a másod-kézből való idézgetéseket mellőzte. Olvasmányainak eredményét jól foglalta össze s megfelelő rendszerbe illesztette. A l. c.-ből eredő jogviszonyokat helyesen állítja szemünk elébe, ellenben az adás-vevésről jobb lett volna hallgatnia (5. l.). A l. c. szerződésnek constitutio elemeit tisztán különbözteti meg s czélszerűen fejtegeti az egyik-másik félre háruló kötelezettségeket. A kérdéses szerződésből eredő actiókat értelmesen írja le. Állításainak támogatására beveszi a szövegbe a megfelelő forrásidézeteket. Ezek meggyőzők ugyan, de zavarják a magyar előadásnak folytonosságát és nyelvi tisztaságát.

II.

A 2-ik számú pályamű bővebb olvasottságról tanúskodik, de mutatja azt is, hogy a pályázó a „használt“ művek jegyzékének írásánál nem volt igen válogató. Olvasmányainak eredményét áttekinthetően csoportosítja. Általánosságban kijelöli a locatio conductio helyét a kötelmi jognak rendszerében, aztán rátér eme szerződés lényeges alkotórészeinek kiemelésére. Majd hozzáfog a l. c. egyes fajainak s a kölcsönös jogoknak és

kötelességeknek ismertetéséhez. A locatio conductióról helyesebb fogalma van, mint az emptio venditióról (4. l.). A Corpus iurisből számokkal idéz ugyan, de nem a mi logikánk szerinti sorrendben. Az eredeti forrásidézeteket beékeli a szövegbe, minek következtében hiányzik a magyar stilaris egyöntetűség, mit szembetűnővé tesz az idézetek lemásolásának keresettségé.

III.

A harmadik számú pályamű nem nyújt tartalmi átnézetet, nem foglalja jegyzékbe a használt forrásmunkákat. A lapok alsó szélére írt jegyzetekből látható ugyan, hogy milyen könyveket idéz a pályázó, de a kötet és a lap nincs mindég oda írva, minek következtében a hivatkozás értéktelen vagy legalább ellenőrizhetetlen. Állításait olvasva s a megokolást nem találva, itt-ott joggal kérdezzük, hogy „miért” így és nem másként? Nem terjed ki a feladatnak egész körére. A pályaművön oly nyomok vehetők észre, melyek azt mutatják, hogy sebtiben készült mű fekszik a bíráló előtt, de egy kis jó akarattal az is felismerhető, hogy a pályázó nem tehetségtelen ifjú s ezért megérdemli, hogy gondos, rendszeres munkálkodásra buzdíttassék.

IV.

Egyetemi tanulóktól, a római jog terén, rövid lejáratú pályázatoknál nem követelhető több, mint beható tárgyismeret s irodalmi tájékozottság. Tudományos, önálló becsű munkálat a határidő rövidege és a pályadíj szerénysége mellett joghallgatóktól méltányosan nem várható. Meg kell elégednünk, ha tanítványaink, a kik 4 félev alatt 7 tárgyból tesznek alapvizsgát, egyik-másik tárgyból nemcsak átlagos ismeretanyagot, hanem rendszert s feldolgozási módszert is birnak elsajátítani s megtanulnak jogászilag gondolkozni és szabatosan fogalmazni.

A bírált három mű, ha mást nem, azt kétségtelenül bizonyítja, hogy a római jognak behatóbb tanulásával egyetemünkön számosan foglalkoznak, egyes problémák iránt érdeklődést mutatnak s a Digestát eredeti szövegben olvasgatják. Bemutatja mind a három pályázó, hogy az egyetemen elsajátított és olvasás útján kibővített anyag felett miképen tud

uralkodni s miképen bírja azt tudományos formában előadni, sőt pályaművé feldolgozni — az elfogulatlan bíráló s az egyetemi levéltár, nem pedig a sajtó számára.

Ilyen igénytelen mértékkel mérve: a pályadíj megosztandó az 1. és 2. számú pályaművek jutalmazásaúil, a 3. számú pályaműnek szerzője pedig dicséretes megemlítésben részesíttetik.

Kelt Budapesten, 1894 ápril 18-án.

Dr. VÉCSEY TAMÁS,

a római jog ny. r. tanára.

Dr. SÁGHY GYULA,

az ausztr. magánjog ny. r. és a római s egyházi jog jogositott tanára.

III. Az orvostudományi kar jelentése.

A budapesti kir. egyetemi e. i. rectora ő nagyságának

Budapesten.

Vonatkozással Nagyságodnak f. évi ápril hó 3-án 1088. sz. a. kelt átiratára, ide mellékelve szerencsénk van áttenni:

1-ször. Az 1893/4. tanév pályázatainak eredményére vonatkozó jelentést és

2-szor. Az 1894/5. tanévre kitűzendő pályakérdéseket.

Egyszersmind Nagyságodnak tisztelettel tudomására juttatjuk, hogy az idei pályabonczolatoknál az Arányi-alapból kiadandó 1-ső díjat (40 frtos) az első sorban legjobb bonczjegyzőkönveért: *Nagy Dezső* orvostanhallgató, a 2-ik díjat (20 forintos) a másodsorban legjobb bonczjegyzőkönveért: *Világfy Sándor* orvostanhallgató nyerte el; *Rónay Gusztáv* és *Úhl Gyula* orvostanhallgatók pedig a harmadsorban legjobb bonczjegyzőkönveikért dicséretben részesültek.

Az egyetemi ünnepélyen kiadandó 60 frtot ide mellékelve küldjük.

Budapest, 1894 ápril 30.

Az orvoskari tanártestület VIII-ik f. r. üléséből.

KLUG,
e. i. jegyző.

MIHALKOVICS,
e. i. dékán.

A királyi tud. egyetemi c. i. Rectora ő nagyságának

Budapest.

Az 1893/4 tanévre hirdetett egyetemi pályakérdésekre történt pályázat eredményei a következők:

1. A *boneztanból* kitűzött pályakérdésre:

„Irássék le valamely testtájék, vagy szerviszér, vagy nyirokedényzete önálló készítmények alapján. A készítmények a II-ik boneztani intézet tulajdonai maradnak.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

Egy pályamű érkezett be: „*Experimentia artem firmat*“ jeligével, melynek a kitűzött pályadíj odaitéltetvén, a jeligés levélke felbontása után a mű szerzőjéül: *Schenk Arthur* II-od éves orvostanhallgató tünt ki.

2. Az *élettanból* kiírt pályakérdésre a kitűzött határidőig pályázat nem érkezett be.

3. A *gyógyszertanból* kitűzött pályadíj szintén meddő maradt.

4. A *sebészetből* két pályakérdés volt kitűzve; az egyik:

„Irássanak le a lymphoma alakjai, fajai, különös tekintettel a lymphomának egyszerű (*simplex*, *hyperplastica*) és gümős elsajtosodó alakjaira, ez utóbbiaknak pedig kóroktana, kórodai jellegzése, differentiális diagnostikája s gyógykezelési módjai.“

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt;

A másik:

„Irássék le az idült csontlob kórtani, kórszöveti és gyógytani szempontból, önálló vizsgálódások és kórodai észleletek alapján.“

Jutalma 260 frt a Senger-alapból.

E pályakérdésre a határidő meghosszabbított: 1894 márczius 31-éig.

Mindegyik pályakérdésre beérkezett egy-egy pályamunka, és pedig az előbbire: „*Győzzön a jobb*“ jeligével; — az utóbbira: „*Nihil est in intellectu, quod non fuerit in sensu.*“

A „*Győzzön a jobb*“ jeligéjű munka pályadíjra érdemes-

nek nem íteltetvén, a jeligés levél megsemmisített; az utóbbinak azonban a Senger-féle 260 frtnyi díj adományoztatott.

A jeligés levélke felbontása után kitűnt, hogy a munka szerzői: *Fischer Aladár* és *Reisz Oktavián* IV-ed éves orvostanhallgatók, minélfogva a pályadíjban egyenlő arányban részesítendők.

5. *A bőrkórtani pályakérdésre:*

„Irássék le a psoriasis kór- és oktana saját észleletek alapján.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt^a, egy pályamű érkezett be „*Labor omnia vincit*“ jeligével, melynek a kitűzött pályadíj odaiteltetvén, a jeligés levél felbontása után a mű szerzőjéül: *Séllei József* V-öd éves orvostanhallgató tűnt ki.

6. *A közegészségtani pályakérdés meddő maradt.*

7. *Az általános kórtanból* kijelölt pályakérdés:

„Vizsgáltsék az egyik vese kiirtásának hatása a másik vesére és az egész szervezetre.

Jutalma a Pasquich alapból 70 frt^a, kedvező megoldást nyert a „*citra mors ruit*“ jeligéjű egy pályamunkával. A jeligés levélke *Nádory Béla* V-öd éves orvostanhallgatót jelentette be a munka szerzőjéül.

8. *A törvényszéki orvostani pályakérdésre:*

„Az 1883—1893. közötti decenniumban, a Budapesten előfordult erőszakos halálmek statisztikai feldolgozása, különös tekintettel az oki mozzanatokra.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt^a, beérkezett, — „*Mors violenta*“ jeligéjű — egy pályamunka a követelményeknek meg nem felelvén, a jelgés levélke megsemmisített.

9. *A kórszövevtanból* kitűzött pályakérdések közül kettő, és pedig:

„A szív idegduczainak állapota önként beálló szívhüdnél, görcsői készítmények alapján, a Nissl-féle módszer alkalmazásával.

Jutalma az Arányi-alapból 60 frt^a.

„Tanulmányoztassanak az asymmetricus és multipolaris indirect sejtoszlási alakok, rossz indulatú új képletekben, gör-

esői készítmények hozzácsatolásával, melyek a megfelelő intézet tulajdonába mennek át.

Jutalma az Arányi-alapból 60 frt*, szintén szerencsés megoldást nyert. Mindkettőre egy-egy pályamunka érkezett be. Az előbbire „Mille modis lethi miseris mors una fatigat,” ez utóbbira pedig: „Omnis cellula e cellulo” jeligéjű, az előbbinek szerzői: *Konrád Béla* és *Deutsch László* IV-ed éves orvostanhallgatók, az utóbbinak pedig *Krompeher Ödön* V-öd éves orvostanhallgató.

A Senger Katalin alapítványból a belgyógyászat, szemészet és szülészetből kitűzött pályakérdések meddők maradtak.

Budapest, 1894 ápril 24. és 30-án, az orvoskari tanári testület VIII. f. r. üléseiből.

KLUG,
e. i. jegyző.

MIHALKOVICS,
e. i. dékán.

IV. A bölcsészettudományi kar jelentése.

Nagyságos tudomány-egyetemi Rector Úr!

A bölcsészeti karnál a folyó tanévre hirdetett és lejárt pályázatok eredményéről, a tanártestület mai ülésében hozott határozatok alapján, szerencsém van a következő tiszteletteljes előterjesztést tennem.

A középkori egyetemes történelemből, a chemiából, a földrajzból és a csillagászatból kitűzött kérdésekre pályázók nem jelentkeztek. A classica-philologiai feladatra érkezett ugyan egy pályamű, mely azonban tárgyának csak egy harmadát dolgozta ki, minélfogva a Kar, hogy szerzőjét munkájának befejezésére buzdítsa, a kérdésnek kettős díjjal való újabb kitűzését határozta.

A keleti philologia köréből (Pasquich-díj: 70 frt) hirdetett pályakérdésre: „Az oszmány nyelv és irodalom a három utolsó évtized alatt,” egy pályamű érkezett „Nosce te ipsum” jeligével; dr. Vámbéry Ármin és dr. Kunos Ignác jelentése szerint, a dolgozat itt-ott hézagos és vázlatos ugyan, de egészben olvasottságról, irodalmi tanulmányról tanuskodik s a nyelv-

alakulás főkérdését sikerrel oldja meg. Szerzője, ki jutalomban részesül: *Pröhle Vilmos* III. éves bölcsészethallgató.

A neveléstanból (Pasquich-díj: 70 frt) az egyetemek történetének vázlatára hirdetett pályázaton egy mű jelent meg, görög jeligével. A szerző dr. Lubrich Ágost és dr. Medveczky Frigyes jelentése szerint, nem dolgozza ugyan fel methodikus és rendszeres módon anyagát s dolgozata nem áll szorosan tudományos irodalmi színvonalon; de az előtanulmányokban nyilvánuló ügyszeretet és szorgalom buzdításául a Kar a díj kiadását határozza. A szerző neve *Kaunitz Lajos* III. éves bölcsészethallgató.

A magyar irodalomból (Pasquich-díj: 70 frt) kitűzött kérdésre: „Mikes leveleinek keletkezése és hazakerülte,” két pályamű érkezett, melyekről dr. Gyulai Pál és dr. Beöthy Zsolt tettek jelentést. Az „Im élő emlék” jeligéjű mű, mely jeles készüeltség mellett kritikai szellemet tanusít, megjutalmaztatott; szerzője: *Császár Elemér* III. éves bölcsészethallgató. A „Napló örökzöld koszorú” jeligéjű mű szerzője, *Czeizel János* I. bölcsészethallgató pedig, ki szintén buzgó tanulmánynyal és figyelemreméltó eredménnyel végezte munkáját, dicséretben részesült.

Az ásványtanból (Arenstein-díj: 50 frt) hirdetett pályázat a budapesti burkolati közetek petrográfiai leírását kívánta. A „Ki az örökké változandót stb.” jeligével beérkezett pályamű, dr. Szabó József és dr. Lóczy Lajos jelentése szerint, kevés tért szentel ugyan a burkolati közetek részletes tanulmányozásának, de egészben dicséretes törekvésről és kitartó szorgalomról tanuskodik. Megjutalmazott szerzője: *Moesz Gusztáv* III. éves bölcsészethallgató.

Az embertanból (Pasquich-díj: 70 frt) kitűzött kérdésre: „Állapíttassék meg a végtagok hosszú csontjainak méreteiből az emberi termet nagysága,” egy munka érkezett *Γνωθι σεαυτὸν* jeligével. Dr. Török Aurél és dr. Margó Tivadar jelentése szerint a dolgozatot önállóan végzett számos mérések, valamint az irodalmi adatok kritikai egybevetése, jutalomra érdemesítik. Szerző neve: *Rajnai Béla* III. éves bölcsészethallgató.

Dr. BEÖTHY,
dékán.

Nagyságos tudomány-egyetemi Rector úr!

Nagyságodnak f. évi ápril 4-én 1099. sz. a. kelt becses felhívására szerencsém van tisztelettel jelenteni, hogy a *Lyka-alapítvány* 50 frtnyi szorgalmi díját a Bölcsészeti Kar tanártestülete mai napon tartott ülésében *Vida Sándor* első éves bölcsészethallgatónak adományozta, kitünő magaviselete és tanulmányaiban való ernyedetlen szorgalma jutalmául.

Kiváló tisztelettel

Budapesten, 1894 ápril 26.

Dr. BEÓTHY,
dékán.

Tekintetes tudomány-egyetemi Tanács!

A folyó 1894. évi ápril hó 5-én 1098. sz. a. kelt átírat szerint a Pauler-féle alapítványból a 100 forintnyi jutalom ezen Bölcsészeti Karnál oly szegénysorsú, szorgalmas és kifogástalan erkölcsi viseletű doctorjelöltnek levén kiadható, ki szigorlata fő tárgyául a bölcsészetet vagy történelmet választja, szerencsénk van a Tekintetes Tanácsot értesíteni, hogy ezen jutalomra a pályázat f. évi ápril hó 5-én az egyetemi fekete táblán kihirdettetvén, ápril 15-ig, mint záros határnápig, két pályázó adta be folyamodványát, u. m. Pétery Gyula, ki egyetemünkön 1880-ban végezte a 3 éves bölcsészeti tanfolyamot és Csepreghy Kálmán, ki jelenleg a 8-ik félévben bölcsészethallgató. A Bölcsészeti Kar folyó ápril hó 26-án tartott rendes ülésében folyamodók kérelmét megvizsgálván, Pétery Gyulát helytelen kérelmével elutasította; *ellenben Csepreghy Kálmánnak a 100 frtnyi jutalmat odaitélte.*

Kelt Budapesten, 1894. évi ápril hó 26-án.

Dr. BEÓTHY,
dékán.

Birálatok.

1.

A Pasquich-alapból hirdetett embertani pályakérdésre: „Γνώρι σεαυτὸν!” jeligével egy pályamunka érkezett be, melynek czíme: „Az emberi termet nagysága”, 51¹/₂ negyedrért írott oldal, I—IV mérési táblázattal.

A szerző a dolgozat első részében, bevezetésül az emberméréstanról és különösen alkalmazásának gyakorlati értékéről értekezik általánosan. Azután főleg Topinard nyomán az emberi test arányait állapítja meg és végül 80 csontvázon végzett pontos mérések alapján iparkodik a végtagok hosszú csontjainak méreteiből az emberi termet nagyságára és kölcsönös viszonyára következtetni.

Tekintve, hogy a szerző önálló vizsgálatai alkalmával számos érdekes, többé-kevésbé fontos tényt megerősít; tekintve továbbá, hogy az eszközölt mérések — mint a mellékelt táblázatokból is kitűnik — a pályázonak úgy szorgalmáról, mint kitartásáról tanúskodnak és végül, hogy nyelvezete elég folyékony és magyaros; — mindezen okoknál fogva a munkát a jutalmazásra ajánlom.

Budapest, 1894 ápril 17-én.

Dr. MARGÓ TIVADAR.

„Az emberi termet nagyságáról“ című és „γνώσις σφαιρών“ jellegű pályadolgozat szerzője, az emberméréstan irodalomtörténetét s különböző alkalmaztatásának fontosságát előrebocsátván, a csontváz, illetőleg a csontok méréseinek a taglalására tér át, a mely alkalommal e méréseknek a nagy fontosságát úgy a tudományos, mind pedig a gyakorlati szempontokból fejtegeti. Szerző itt is az irodalomtörténet adataiból indul ki s a termet nagyságának meghatározására vonatkozó bűvárlatok eredményeit összehasonlítólág veszi tekintetbe, a melyek után az általa 80 csontvázon végzett méréseinek eredményeit egybeállítja, ama négy (I—IV. sz.) táblázat alapján, a melyeken minden egyes végbevitt mérés eredménye külön-külön van előtűntetve. Szerző a mérések alkalmával szintén igazolva találta ama nevezetes tényt, hogy az emberi termeten belül, a nagyobb testrészek nagyobb változásoknak vannak alávetve, mint a kisebb testrészek; továbbá megállapítja ama sorrendet, a melyben az egyes testrészek méreti nagysága az egész termetéhez képest viszonylik. Szerző vizsgálati eredményei szerint az egész termet, a végtagok és ezek részei méretéhez akként viszonylik, mint 1:59 az alsó végtagokkal

szemben, mint 2·15 a felső végtagokkal szemben, mint 3·89 a czombesonttal szemben, mint 4·36 az alszárral szemben, mint 5·14 a felkarral szemben és mint 6·13 az alkarral szemben.

Minthogy szerző pályadolgozatát önállóan végzett számos mérések, valamint az irodalomtörténeti adatok kritikai egybevetése alapján írta meg, őt a pályadíjra érdemesnek nyilvánítom.

Budapest, 1894 ápril 10.

Dr. TÖRÖK AURÉL.

2.

„A budapesti burkolati kőzetek petrográfiai leírása kívántatik önálló meghatározások alapján.“ Jelige: „Ki az örökké változandót“ stb.

A pályamunka 115 negyedrétlapon és 4 táblarajzban tárgyalja a kitűzött kérdést. A bevezető részben felsorolja a szerző a kútforrások egy részét, míg az azonkívül használtakat az illető helyeken idézi. Ezután felsorolja részletesen a fő- és székvárosban használt kőzeteket típusok szerint. Az egyes kőzettípusokat a következő fejezetekben tárgyalja: „Gránit“, „Trachi“ és „Bazalt“, melyekkel részletesen foglalkozik. Az irodalom kellő felhasználásával a szerző nem elégedett meg, hanem mikroszkopos vizsgálatainak kiegészítésül a fő- és székvárosi burkolatokat a helyszínen is figyelembe vette és itt-ott saját kellőleg indokolt észrevételeivel kíséri az egyes kőzet-típusokat. Dicséretes törekvéssel és kitartó szorgalommal megírt pályamunkával a szerző helyesen fogta fel feladatát, úgy hogy őt a pályadíjra érdemesnek tartom.

Budapest, 1894 április hó 7-én.

Dr. SZABÓ JÓZSEF,
egyetemi tanár.

Pályadíj ásványtanra: „A budapesti burkolati kőzetek petrográfiai leírása kívántatik önálló meghatározások alapján.“

A beérkezett pályamunka jeligéje: „Ki az örökké változandót, s a változatlant egyesíted, stb. stb.“

A pályamunka kimerítően leírja a fő- és székvárosban használt kőzeteket általánosságban. Ekként a granitnak, a

trachitfajoknak és a bazaltnak systematikus tárgyalását foglalja magában a munkának nagy része.

Ebben az általános tárgyalási keretben, mely a pályázónak olvasottságáról tesz tanúságot, nagyon kevés tér jut a Budapesten használt burkolati kőzetek részletes tanulmányozására. Az el nem vitatható szorgalom és a nagy olvasottság okáért, mely a pályamunka íróját jellemzi, a pályadíjat a szerzőnek kiadhatónak tartom.

Budapesten, 1894 április hó 12-én.

LÖCZY LAJOS,
egyetemi tanár.

3.

A magyar irodalomból kitűzött pályakérdésre: „Mikes Kelemen Törökországi leveleinek keletkezése és hazakerültének sorsa“, két pályamű érkezett be.

Mindkettő tájékozott a kérdés irodalmában, de a II. számú, melynek Vörösmartyból van véve jeligéje, sokkal több kritikai szellemet tanúsít. Az I-ső számú azt igyekszik bizonyítani, hogy Mikes *Törökországi levelei* tulajdonkép napló, melyet Mikes Rákóczi megbízásából vezetett, a kéziratot pedig egy török főúr szolgálja hozta haza, a kit ura Bécsbe küldött bevásárlásra. Az első hypothesisnek ellene mond a mű egész szelleme, a másodiknál pedig sokkal valószínűbb az, hogy Tóth Ferencz, Tóth András emigráns fia, francia tábornok hozta haza Mikes kéziratát, mit bizonyít az is, hogy Mikesnek több újabban a nemzeti muzeumba került kézíratai is a Dunántúli vidékről kerültek a muzeumba, hol Tóth Ferencz a múlt század végén megtelepedett.

A II. számú mű éles kritikával fejtegeti a különböző véleményeket Mikes munkája keletkezését illetőleg s abban állapodik meg, hogy a mű nem egy, hanem különböző időben íratott s a Tóth Ferencz révén került vissza a hazába. A munka első része sokkal jobban van kidolgozva, mint a második. Kár, hogy az első részben kevés súlyt helyez arra, a mi legfőbb bizonyíték a mű különböző időben való keletkezésére nézve, tudniillik hogy az ifjú, férfi és öreg kor hangulatait tükrözik vissza, s ezért a hangulatokat inkább az eseményekből és

viszonyokból akarja kimagyarázni. De vajjon ugyanazon események és viszonyok különböző életkorban ugyanazon hangulatot keltik-e föl az emberben? A kézirat papirosának különbözőése is másod sorban bizonyíték arra nézve, hogy a mű különböző időben iratott. Ezt a szerző egészen mellőzi, mert a kéziratot csak másolatnak, a Mikes másolatának tartja, melyet egyszerre másolt, de vajjon nem másolhatott-e Mikes különböző időkben, a mint első fogalmazványú levelei összegyűltek? Mikes viszonyát a francia irodalomhoz se fejtegeti a szerző, pedig ez a mű formájára nézve lényeges befolyással volt, stb.

Mindamellett e pályamű komoly munka gyümölcse, a mit véglegesen megállapít, helyes s fejtegetéseiben sok elmeélt tanusít, a miért a jutalmat megérdemli.

Budapest, 1894 április 20.

GYULAI PÁL.

BEÖTHY ZSOLT.

4.

Pályamű a class.-philologiai kérdésre. Kérdés volt: Görög és római eredetű magyar közmondások és közszólások. Szerző 100 hosszúdad negyedívrét lapon betürendes jegyzékben állítá össze szótárszerű alakba a magyar közmondásokat az *A—F* betűkig, a megfelelő görög, latin, itt-ott német és francia, zsidó közmondásokkal párhuzamosan.

A művet egy bevezetés nyitja meg, mely 21 lapra terjed ki. Ez számot ad a forrásokról (főként magyar forrásokról), a közmondás és közszólás közt való különbségről és a kettőt együvé foglalva, *szólás-mondás* címmel ruházza föl és érinti azt a kérdést, hogy honnét ment át a nép ajkára a közmondásos bölcsesség és még azt a kérdést is felveti, hogy a középkori magyarországi latin közmondásokba nem ment-e át eredeti népies közmondás. Ezután felsorolja a használt forrásokat és a 27-ik lapon kezdi meg a közmondásokat *Ablak* vezérszóval és végzi a *Füst*-tel.

Vélemény. A pályakérdés czélzata volt: összegyűjtetni és pedig lehető teljesen a magyar közmondásoknak azt a részét, mely mint egy az indo-európai gondolkodásmód hatását tükrözi vissza népünk lelkében.

A tiszta anyaggyűjtéssel megelégedtünk, de ezt lehető teljességgel kivántuk. Mert az Aristoteles túl nem haladott álláspontjára állva, melyről ő a közmondást egy letűnt bölcsesség emlékének tekintti, mondhatjuk, hogy népünket józan gondolkodása, aránylag nem merész képzelme kiválóan alkalmassá tette, hogy az akár a tanultak köréből, akár a hitszónoklat ajkáról elhangzott magvas gondolatokat fölvegye és a maga rythmikus, olykor rímes mondókájába beolvaszsza. Minthogy pedig földművelő népünk a természeti élet kevés, de annál erősebb benyomását éli át: a nép visszahatást is gyakorolhatott a fölvelt anyagra.

A bevezetésben megérintett kérdéseket szerző nemcsak nem oldja meg, de bizonyos könnyed, játszi, könnyű ívású kutatási módszert alkalmaz. Kiváló tudósok munkájáról csak úgy hevenyében ítél. Így elégnek tartja az ily jelzőket „megbizhatatlan, rendszertelen“, de példát, de bizonyítékot nem hoz föl. Egy Ballagi munkájáról csak úgy félvállról oda veti, hogy egy más kitűnő tudós ajkáról hallotta, hogy Ballagi dicsekedett, mintha maga csinálna közmondást. A bevezetést mellőzhetjük. Fontosabb a voltaképi munkáról mondanunk véleményyt.

A betűrendes rendszert helyeseljük. A magyar közmondások közül a párhuzamba állíthatókat ügyesen válogatta ki e mű szerzője, alig egy pár párhuzam nem talál. Feleslegesnek tartjuk művében a zsidó és franczia idézeteket, mert egyfelől csak egynehányra szorítkozik, másfelől a magyarra való hatás tekintetében irrelevánsokat idéz. A magyar közmondások közt ugyanazon formában jelentkezőket, mondhatni, mind összehordja, mi tautológiát idéz elő. De főhiánya művének, hogy a görög közmondás-gyűjteményeket absolute nem használta. A mi *Otto* latin közmondás-gyűjteményében előfordul: azt idézi, a középkori latin közmondásokat pedig egészen Düringsfeldék roppant értékes művéből idézi, valamint a francziákat is, holott ha felveti a kérdést: mit fordíthattak a magyarból latinra az iskola emberei: akkor a magyarföldi latin nyelvemlékekbe kell vala bepillantania. De ez rengeteg fáradság lesz vala. Páriz Pápainak vagy a Noszko Aloiszius

Virág-szótár-ának idézeteivel beéri. Mert a „disznó órában arany perecz” és *ἀξία ἢ χρόνον τοῦ θρόνου*, Csáky szalmája (melyet nem is hoz föl) és „*Μυσῶν λεία*.” „Visszatér az eb az okadására” és *Κύων ἐς τὸν ἴδιον ἔματον* közt mégis csak lehet párhuzamot vonni, de ezeket Otto nem idézvé, mellözi. Igaz, hogy a *Leutsch-Schneidewin* kiadásában megjelent közmondások felhasználása alapos utánjárást igényel és nagy nehézségekkel jár.

Óhajtottuk volna, ha nemcsak az *A—F* betűket állítja egybe. Épen azért, mert a tudományos feldolgozásra való anyag teljes egybeállítását óhajtjuk (a Düringsfeldék gyűjteménye mintául szolgálhat); a pályadíj kiadását ahhoz a feltételhez kötjük, hogy szerző az egész betűrendet kimerítő munka benyújtására köteleztessék. Ez esetben esetleg a pályadíj pótlásába is szívesen beleegyeznénk.

Budapest, 1894 ápril 17.

Dr. HEGEDŰS ISTVÁN.

Dr. PONORI THEWREWK EMIL.

5.

A kitűzött feladatnak tudományos irodalmi színvonalon való megoldása olyan történelmi képzettséget, különösen a középkor történetében való alapos jártasságot, és olyan methodikus képzettséget igényel, melyekre a benyújtott dolgozat szerzője még nem tett szert.

A szerző nagy ügyszeretettel és szorgalommal tanulmányozott különböző a kérdés irodalmához tartozó munkákat és dolgozatában összeállította a feldolgozandó anyagnak egy részét. A fődolognak rovására sok mellékes jelentőségű adatot is feljegyzett. De az anyagnak methodikus és rendszeres feldolgozása elmarad. Az egyes fejezetek úgy historiai pontosság, mint compositio tekintetéből igen egyenlőtlen értékűek. Az egyetemi szervezet és tanulmányrend fejlődésének világos, összefüggő, szabatos képét a dolgozatban egyáltalán nem találjuk. Így az eredmény igazolja a szerzőnek az előszóban kifejezett sejtelmét is: „Midőn e munka megírásához hozzáfogni akarok, már előre látom, érzem és tudom, hogy többet

akarván nyújtani, mint az egyetemek vázlatos történetét; felő, hogy sokkal kevesebbet nyújtok annál.*

Az anyagnak ilyen feldolgozása mellett szorosán tudományos irodalmi színvonalon álló munka nem létesülhet; ennélfogva a szerző buzgó előtanulmányainak elismerése mellett a benyújtott dolgozat publicatióját semmi esetre sem ajánlhatnám és helyeselhetném.

Ha csak szorosán tudományos becsű, befejezett irodalmi munka volna jutalmazható, a díj kiadását sem hozhatnám javaslatba.

Ha azonban a „tanulmányozásra való buzdítást“ tekintjük a pályázat közvetlen céljának; ha számba vesszük a kitűzött feladat terjedelmét és tudományos igényeket kielégítő megoldásának feltételeit; ha az előtanulmányokban nyilvánuló ügyszeretetet és szorgalmat tekintjük; azt hiszem, hogy az adott esetben is méltányos volna, a szaktanár úr javaslata értelmében a szerzőnek buzgalmát és szorgalmát megjutalmazni. Ez értelemben a díjnak *mint „szorgalmi díjnak“* kiadását lehetségesnek tartom.

MEDVECZKY FRIGYES.

Az 1893/4-ki tanévre kitűzött *paedagogiai pályakérdésre* beérkezett dolgozat bírálata.

Ezen paedagogiai pályakérdésre: „*Adassék elő az egyetemek vázlatos története!*“ csak egy dolgozat érkezett be.

Ennek írója betűszerint vevén a feladványt, minden egyetemről mond valamit; pedig czélszerűbb lett volna a többé-kevésbé egy szervezettel és czéllal bíró egyetemek közül csak néhány főképviselőt, a többiek szervezkedésének mintául szolgálót, némi tüzetességgel méltatni, tekintettel azok fejlődésére, tudáskörére, czéljára, külső és belső szervezetére, erkölcsisége és fegyelmére; míg a legtöbbel igen röviden lehetett volna végezni.

Ez az oka, hogy az aránylag elég terjedelmes dolgozat némileg megszagatottnak látszik.

De azért az eszmei egymásután, amelyben az egyetem a maga kezdetétől több fokon keresztül mai alakjára jutott,

tisztán látható; bár egyik-másik mozzanat, amilyen pl. az egyháznak az egyetemre s ennek az államok alakítására való befolyása, nem üti meg mindig a történeti hitelesség mértékét.

Ezt azonban leszámítva, az eléggé művelt, tiszta magyarsággal szerkesztett, kiváló munkaképességre és nagy szorgalomra mutató mű jutalomra méltó; annyival inkább, mert az ilyen pályázásnak nem abszolútbecsű mű, hanem tanulmányozásra való buzdítás a célja.

Budapesten, 1894 évi ápril 10.

LUBRICH ÁGOST,

a paedagogia ny. r. tanára.

6.

A pályamunka szerzője, hogy a török nyelv terén végbe ment egyszerűsítési processust annál láthatóbbá tegye, mindenek előtt azon idegen befolyásról értekeznek, melyet a persa és az arab nyelv az oszmán törökre gyakorolt. Ezen eljárás egészen helyes volt, mert az oszmán török nyelv körében tett újítások leginkább a fölösleges arab-persa kölcsönszók kiküszöbölése és a mondat egyszerűsítésére szorítkoznak. Ez persze csak fokozatosan történhetett és kívánatos lett volna, hogy ha szerző állításait több példával megvilágítja és a török irodalom egyes korszakai jellemzésére több gondot fordított volna. Az ilyen munka egyébiránt nem egy tanuló, hanem már kész török nyelvtudóstól várható. A jelen munka egészben véve arról tanúskodik, hogy a pályázó a török nyelv és irodalomban elég otthonos, olvasottsága is van és minthogy a modern oszmán írók, névszerint Sinászi és Kemal Bey, irányát kellőleg méltatja, én megelégszem azon adatokkal, melyekkel ő a kitűzött kérdést megoldani iparkodott, és a „Nosce te ipsum“ jeligés pályamunkának a díjt odaitélem.

VÁMBÉRY ÁRMIN.

A pályamű írója ismeri a török nyelvet és a mennyire a szerfelett hiányos segédeszközök megengedték, ismeri a török irodalomtörténetet is. A régibb irodalom átnézete nagyon hézagos ugyan, de tudva azt, hogy mily kevés forrásmunka áll rendelkezésünkre, és hogy az e nemű tanulmányok mily

nehéz és hosszás feladat, kielégítőnek találom még azt a keveset is, a mit nyújtott. Jobb lett volna ugyan, ha az átnézetes ismertetés helyett, pusztán az újabb irodalommal foglalkozik, és ha nagyobb részletességgel méltatja egyrészt Sinászi efendi korszakos működését, másrészt pedig a lánglelkű Kemál beyt. Főleg ennek az utóbbinak a méltatásába mélyedhetett volna be jobban. Művei közül csak néhányat említ, nem ismeri legkiválóbb regényét, a Dsezmit, és nem veszi figyelembe a fejlődőben levő napi és időszakai sajtót sem, mely szintén a nyelvtisztaság szolgálatába szegődött. E hiányokkal szemben kiemelendő alapos nyelvismerete, továbbá azon törekvése, hogy az irodalmi termékekkel megismerkedjék. A régiebb irodalomból több szerzőt említ, idézget belőlük, és a mi a fődolog, gondolatvilágukba igyekszik belehatolni, és nemcsak megérteni, hanem értelmezni is akarja őket. A pályakérdés fogós volta egyes hiányait menti, de a kérdés megfejtése általában sikerültnek mondható, és azért a „Nosce se ipsum“ jeligéjű 612. sz. pályamunkának a díjt oda adhatónak, és a munkát megdicsérendőnek javaslom.

Budapest, 1894 április hó 12.

Dr. KUNOS IGNÁCZ.

A. BUDAPESTI

KIR. MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEMNEK
JUTALOMTÉTELEI

AZ 1894/95. TANÉVRE.

I. A hittudomány karéi.

1.

Solide demonstrata relatione quae Genesim inter et ceteros pentateuchi libros intercedit, speciatim ostendatur qualinam Moses consilio et scribendi oeconomia usus fuerit in hexaemeri conceptioni.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

2.

Omni cum apparatu exponantur psalmus XIV. (V. 13.) et psalmus LIII, (V. 52.) invicem necnon cum epistola S. Pauli ad Rom. III. 10—18 collati, habita et diligenter discussa singulari ratione textus hebraici, LXX., et Vulgatae; simulque adjiciatur ubique continua textus masorethici analysis grammatico-syntactica.

Jutalma a Fogarassy-Dertsik-alapból 70 frt.

Az új-szövetségi szentirati tanulmányokból.

3.

Explicata natura inspirationis, refutatisque variis circa eam erroribus, ostendatur modus quo inspiratio librorum sacrorum nobis innotescat.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

II. A jog- és államtudomány karéi.

A magyar jogtörténetből.

(Másodsor.)

4.

A fiúsítás intézményének fejlődése.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

Az egyházjogból.

5.

Az egyházi házasság vonatkozása a polgári házassághoz, különösen a házasságkötés módját illetőleg.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A jogbölcseletből.

(Másodsor.)

6.

Adassanak elő az örökjogra vonatkozó természetjogi és jogbölcészeti elméletek.

Jutalma a Pauler-féle alapból 100 frt.

A magyar magánjogból.

(Másodsor.)

7.

Kijelölendők s rendszeres keretben megvilágosítandók Verhőczy Hármas könyvének ama nevezetesebb pontjai, a melyek

s a miként azok akár közvetlenül, akár szokásjogi átalakulással hazai magánjogunk terén mai nap még életben vannak.
Jutalma a Senger Katalin-alapból 260 frt.

A polgári perrendtartásból.

(Másodszor.)

8.

Fejtsék ki a contumacia tana.
Jutalma a Senger Katalin-alapból 260 frt.

A kereskedelmi jogból.

9.

Fejtsék ki az életbiztosítás jogi természetét.
Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A magyar közjogból és a politikából.

10.

A ministeri kormányzat és felelősség intézményének fejlődése és jelenlegi állása általán és a magyar közjog szerint.
Jutalma a Schwartner-alapból 360 forint.

A magyar közigazgatási jogból és a közigazgatási tanból.

11.

A kisajátítás jog-intézménye. Annak fejlődése, célja, alapja és szabályzatának főbb elvei, különös tekintettel a magyar törvényhozásra.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A közgazdaságtanból.

12.

Az egyes és kettős (sánta) valuta elmélete.
Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

III. Az orvostudomány karéi.

Az élettanból.

13.

Megvizsgálendő az éhező és jóllakott állat gyomor- és bélhámjának szerkezete.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A gyógyszerertanból.

14.

Vizsgáltassék meg, mily szöveti változásokat okoznak a különböző szívmérgek a szívbeli gangliumokra.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A sebészetből.

(Ötödször.)

15.

Irassanak le a lymphoma alakjai, fajai, különös tekintettel a lymphomá-nak egyszerű (simplex hyperplastica) és gümős elsajtosodó alakjaira, ez utóbbinak pedig kóroktana, kórodai jellegzése, differentialis diagnostikája s gyógykezelési módjai.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A közegészségtanból.

16.

Budapest halálozási viszonya, tekintettel a fontosabb halál-okokra, valamint tekintettel a külföld nevezetesebb városaira.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A törvényszéki orvostanból.

(Másodszer.)

17.

Az 1883—1893. közötti decenniumban, a Budapesten előfordult erőszakos halálnemek statisztikai feldolgozása, különös tekintettel az oki mozzanatokra.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A törvényszéki orvostanból.

18.

Kísérleti tanulmányok alapján deríttessék ki a higcarbolsavoldatok mérgező hatásának oka és módja.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A kórszövettanból.

19.

Tanulmányoztassék a rák kóroktanának kérdése irodalmi tanulmányok és önálló vizsgálatok alapján.

Jutalma az Arányi-alapból 60 frt.

20.

Tétessek vizsgálatok tárgyává az óriási sejtek képződésének kérdése a kariomytosisra vonatkozólag, újabb felfogások figyelembe vételével.

Jutalma az Arányi-alapból 60 frt.

(Másodszer.)

21.

Pontos szövettani vizsgálata a csontoknak az úgynevezett Rachitis foetalisnál, az erre vonatkozó górcsövi készítmények melléklésével és a nevezett betegség fölötti legújabb nézetek méltánylásával.

Jutalma az Arányi-alapból 60 frt.

(Negyedszer.)

22.

Felderítendő a terhességi veselob oka, különös tekintettel Doleris azon hypothesisére, hogy azt bizonyos bakteriumok okozzák.

Jutalma az Arányi-alapból 60 frt.

(Másodszor.)

23.

Szövettanilag megvizsgálandó s göröcsői készítményekkel támogatandó, hogy vajjon helyes-e Rokitanszky azon állítása, miszerint a plexus solaris és mesentericus superior különféle stadiumaiban különféle változásokat mutat?

Jutalma az Arányi-alapból 60 frt.

Az anatómiából.

24.

Vizsgáltassanak meg és irassanak le a csirlevek (folia germinativa) és első átalakulásaik a gerinces állatok valamely osztályában, göröcsői készítmények és rajzok kíséretében. A készítmények az I-ső boncztani és fejlődéstani intézet tulajdonába mennek át.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

Az elme-kórtanból.

25.

Irassanak le az ideg- és elmebetegéknél található szerkezeti degeneráció tünetei, különös figyelemben részesítendő a koponya, szem, fül és fogak állapota.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A néhai *Senger Katalin* alapítványból díjazandó jutalom-tételek a következők:

A belgyógyászatból.

(Negyedszer.)

26.

A szív incompensationak nevezett tünetcsoport lényegének magyarázata és előidéző okai s az ebből levonható therapeutikus irányelvek.

Jutalma 260 frt.

A szemészetből.

(Harmadszor.)

27.

Adassanak elő a glaucoma tüneti változásai mikroskopos készítményekkel.

Jutalma 260 frt.

A szülészetből.

28.

Állapíttassanak meg klinikai észlelések alapján az újszülött és függelékeinek fejlődési viszonyai (hosszúság, súly és más méretek) a terhesség különböző szakáiban, tekintettel az anya testi fejlődésére és azokra a változásokra, melyeknek a magzat teste szülés következtében alá van vetve.

Jutalma 260 frt.

A közegészségtanból.

29.

Bakteriumok magatartása és ptomainszerű anyagok képződése talajban, különféle viszonyok között.

Jutalma 260 frt.

A bőrkórtanból.

30.

Vizsgáltassanak a bőr beidegzési viszonyai a leggyakrabban előforduló bőrbántalmakban, tekintettel a tapintás, fájdalom és hőérzés elváltozásaira, a bőr-reflexek magatartásaira és a trophicus viszonyokra.

Jutalma 260 frt.

IV. A bölcsészettudomány karéi.

Magyarország történetéből.

(Másodszor kitűzve.)

31.

Kivántatik Magyarország története hazai és külföldi kutatóinak ismertetése és bírálata 1526-tól 1606-ig.

Határidő 1894 október 31.

Jutalma a Schwartner-alapból 360 frt.

(Másodszor kitűzve.)

32.

Kivántatik Magyarország története hazai és külföldi kutatóinak ismertetése és bírálata 1607-től 1711-ig.

Határidő 1894 deczember 31.

Jutalma a Schwartner-alapból 360 frt.

A magyar oklevéltanból.

33.

Ismertettessék az iktató-levelek (litterae statutoriae) különféle szerkezete, — vonatkozással a donationalis ügy különféle phasisaira.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

Az ó-kori egyetemes történelemből.

34.

Állíttassanak össze mindazok az adatok, melyek a pannoniai városok V—IX. századi történetére vonatkoznak.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A művészet történetéből.

35.

Kivántatik a florenczi festészet XV. századbeli fejlődésének méltatása.

Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A földrajzból.

36.

Magyarország átnézetes térképeinek kritikai leírása és története.

Jutalma a fővárosi alapból 50 frt.

A classica-philológiából.

(Másodszor kettős díjjal.)

37.

A görög s római példabeszédeknek megfelelő magyar közmondások.

Jutalma a Pasquich-alapból 140 frt.

A latin philológiából.

38.

Vizsgáltassék meg az, hogy a liber glossarumnak mely glossái vonatkoznak Vergilius költeményeire.

Jutalma a fővárosi alapból 50 frt.

Az elméleti természettanból.

39.

Valamely egyenletesen feszített köralakú rugalmas hártya keresztrezgéseinek elméleti és kísérleti megvizsgálása.

Jutalma az Arenstein-alapból 50 frt.

A csillagászatból.

40.

Határozottassanak meg az égitest parabolikus pályaelemei.
Jutalma az Arenstein-alapból 50 frt.

A felsőbb mennyiségtanból.

41.

Kivántatik a görbe felületek, különösen az ellipsoid gör-
bületi vonalainak kimerítő elmélete.
Jutalma az Arenstein-alapból 50 frt.

A sémi nyelvészetből.

42.

A sémi nyelvcsalád összes ágainak ismertetése, egymás-
hoz való főbb viszonyaikban.
Jutalma a fővárosi alapból 50 frt.

Az ugor összehasonlító nyelvtudományból.

43.

A finn, mordvín és cseremisiz nyelvnek egymáshoz való
viszonya.
Jutalma a Pasquich-alapból 70 frt.

A német irodalom történetéből.

44.

A bécsi. szintügy és drámairodalom Mária-Terézia és
II. József alatt.
Jutalma a fővárosi alapból 50 frt.

Az összehasonlító boncztanból.

45.

Vizsgáltassék meg összehasonlító boncztani szempontból az egyetemi comparativ-anatomiai múzeum példányain, valamint saját készítmények után — az emlős állatok tápláló csöve, különös tekintettel a gyomor és vakbél nagysági, alak- és szerkezeti viszonyaira.

Az eredeti rajzokkal és méret-táblákkal ellátott pályadolgozatok, valamint az ezekre vonatkozó készítmények — a díj elnyerése esetén — az állattani intézet tulajdonába mennek át.

Jutalom a Margó-féle alapból 50 frt.

(A dolgozatok benyújtásának határideje 1895 márcz. 31).

Nyílt pályázat a növénytanból.

(Másodszor hirdetve.)

46.

Kivántatik valamely, a tudományos növénytan körébe tartozó önálló vizsgálat tervezete, melyben úgy a vizsgálandó tárgy, mint a vizsgálat tudományos célja s a vizsgálati módszerek kijelöltessenek.

A tervezet névaláírással 1894-ik évi október 15-én az egyetemi irodába nyújtandó be.

A pályázók közül a vizsgálat kivitelével az bizatik meg, kinek tervezete legjobb, vizsgálatait pedig a tudományegyetem növénytani intézetében végezheti s ezeknek eredményét tudományos értekezés alakjában egybeállítva, 1895. évi márczius 15-én nyújtja be s jutalmat nyer, ha dolgozata jó

Jutalma a Margó-alapból 100 frt.

E pályázat módjára nézve a 4., 5. és 6. alatti szakaszok kivételével, a rendes pályázati szabályok érvényesek.

Nyílt pályázat az állattanból.

47.

Kivántatik valamely, a tudományos állattan körébe tartozó önálló vizsgálat tervezete, melyben úgy a vizsgálandó tárgy mint a vizsgálat tudományos célja s a vizsgálati módszerek kijelöltessenek.

A tervezet névaláírással 1894. évi október hó 15-éig az egyetemi irodába nyújtandó be.

A pályázók közül a vizsgálat kivitelével az bizatik meg, kinek tervezete legjobb, vizsgálatait pedig a tudományegyetem zoologiai és comp. anatomiai intézetében végezheti s ezeknek eredményét tudományos értekezés alakjában egybeállítva, 1895. évi márczius 15-ig nyújtja be s jutalmat nyer, ha dolgozata jó.

Jutalma a Margó-alapból 100 frt.

E pályázat módjára nézve a 4., 5. és 6. alatti szakaszok kivételével, a rendes pályázati szabályok érvényessek.

Pályázati szabályok.

1. A 10., 31. és 32. szám alatti jutalomtételek kivételével, melyekért bárki versenyezhet, a többiekre csak budapesti tudom. egyetemi hallgatók pályázhatnak, és pedig a 7., 8., 26., 27. és 28., 29., 30. számuaknál olyanok is, kik a pályakérdés kihirdetésekor még be voltak írva.

2. Az 1., 2. és 3. szám alatti jutalomtételért pályázhatni latin vagy magyar, a 10., 31. és 32. szám alattira latin vagy magyar, vagy német, vagy francia, a többiekre egyedül magyar nyelven.

3. Valamennyi pályairatok 1895 márczius 31-ig az egyetemi központi irodában nyújtandók be. A hol más a benyújtási határidő, az a pályakérdésnél meg van említve. A jutalmak 1895 május 13-án, mint a kir. tud. egyetem ujjaalakítása emlékének ünneplésére kitűzött napon, adatnak ki az egyetem ünnepélyes közülésében. Beadott pályaművek a pályázat elintézése előtt vissza nem adatnak.

4. A pályairatok negyedréiben, tisztán (a 10., 31. és 32. szám alatti jutalomra készülők idegen kézzel is) írva, lapszámozva, kötve legyenek.

5. A szerző nevét és állását, illetőleg egyetemi tanszakát tartalmazó pecsétes levelen ugyanazon jelige álljon, mely a pályamű homlokán olvasható. Álnevű pályaművek nem díjaztatnak.

6. A jutalom a viszonylag legjobb munkának csak azon esetben adatik ki, ha az magában véve is díjra méltónak találtatik. Egyszerű fordítások vagy plágiumok a pályázásból kizárva.

7. Rendszerint pályadíjat csak egyes dolgozó nyerhet el, a mennyiben azonban a pályakérdést kitűző kar többek közreműködését is helyén levőnek találná, a díj ezeknek is kiadatik.

8. A pályairatok a szerzőé maradnak, azok kéziratái az illető kar levéltárában eltéttetnek.

Budapesten, 1894. évi május hó 12-én.

Királyi magyar tud. egyetemi központi iroda.

A BUDAPESTI

KIRÁLYI MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM

TANULMÁNYI,

FEGYELMI ÉS LECZKEPÉNZ-

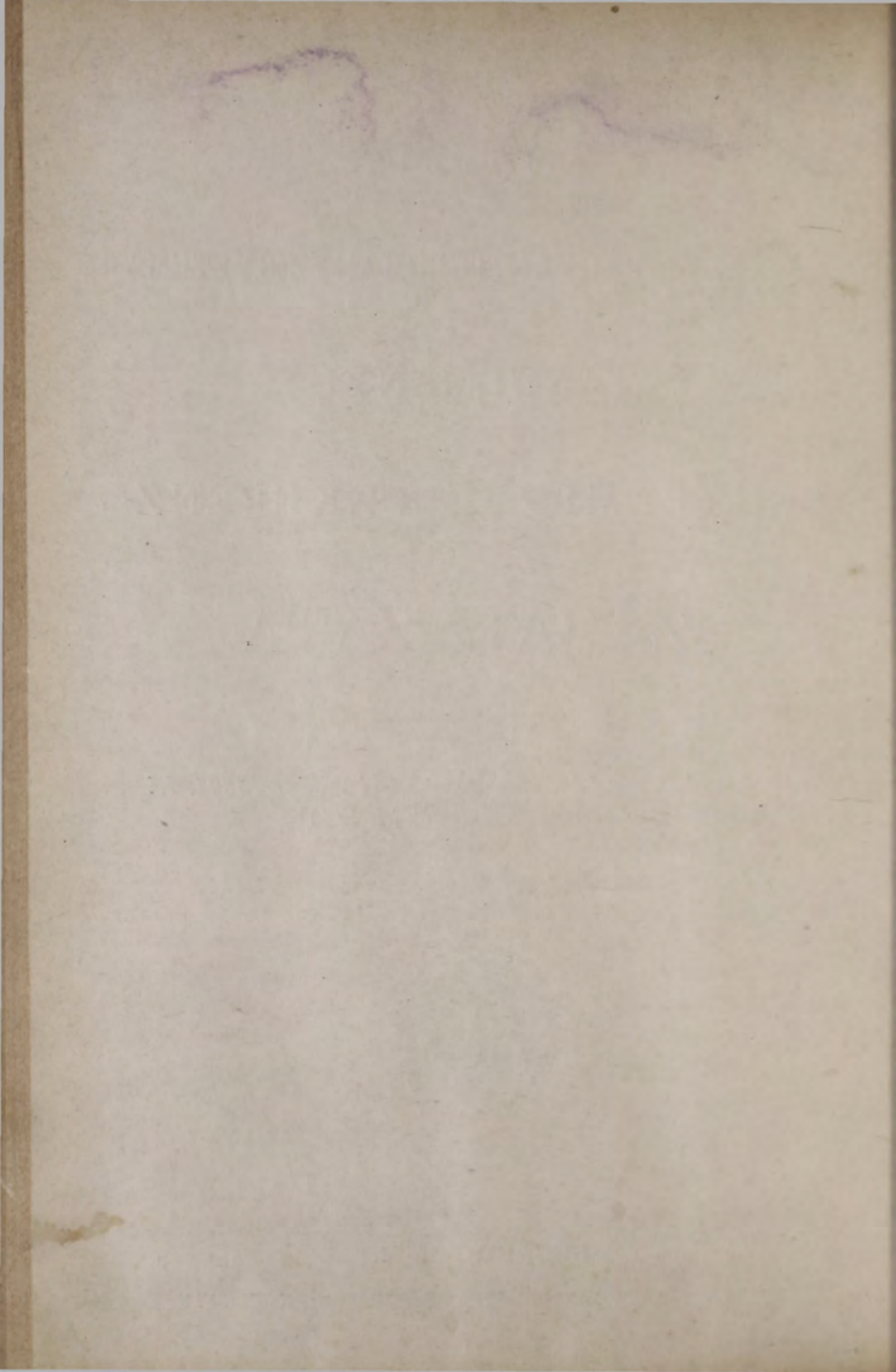
SZABÁLYZATA.

*(Jóváhagyatott a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1891. évi
28.458. sz. a. kelt rendeletével.)*

BUDAPEST, 1894.

NYOMATOTT A MAGYAR KIRÁLYI EGYETEMI KÖNYVNYOMDÁBAN.

I.

AZ EGYETEMI HALLGATÓK OSZTÁLYOZÁSA.

1. §.

A tudomány-egyetem egyes karainak hallgatói vagy beiktatott rendes hallgatók, *egyetemi polgárok*, vagy csak beirott *rendkívüli hallgatók*.

A) A rendes hallgatók beiktatása és beiratása.

2. §.

A fölvétel az egyetemi polgárok közé *beiktatás* útján történik. Ezt az egyetem Rectora nevében azon kar dékánja teljesíti, melyben az illető rendes hallgatóúl felvétetni kíván.

3. §.

A beiktatás ugyanazon időben csak egy tanulmányi karra érvényes, de a beiktatott hallgatónak jogában áll, bármely más karbeli előadásokat is hallgatni.

4. §.

Az átlépés egyik karból a másikba csak új beiktatás alapján történhetik.

5. §.

A beiktatás arra jogosított tanintézeten kellő sikerrel letett érettségi vizsgálat és erről törvényes alakban kiállított bizonyítvány alapján történik.

Külföldi tanintézetek bizonyítványai csak annyiban szolgálhatnak a beiktatás alapjául, a mennyiben a felveendőnek oly érettségi fokáról tanuskodnak, milyent az érettségi vizsgálat sikeres kiállítására, a hazai tanintézetek megkívánnak. Kétség esetében a felvétel megengedése iránt azon kar tanártestülete végérvényesen határoz, melyben a jelentkező mint rendes hallgató felvétetni kíván.

A más főintézetekből érkező hallgatók leczkekönyvéről l. a 105. §. intézkedését.

6. §.

A kar visszautasító határozata ellenére vagy a valódi ténykörülmények elhallgatása, elferdítése vagy meghamisítása alapján kieszközölt beiktatás nemcsak érvénytelennek tekintendő, hanem a körülmények szerint fegyelmi, esetleg bűnvádi eljárást is vonhat maga után.

7. §.

A beiktatás csak *személyes* jelentkezés alapján történhetik. A személyazonosság a leczkekönyvbe elvალaszthatatlánul beillesztendő fényképpel igazolandó.

E követelmény ellen vétők — és pedig úgy az, a ki, valamint az is, a kinek érdekében a visszaélést elkövette, — a 90. §. 3. pontja alá esnek.

8. §.

A beiktatás következőkép eszközendő:

Miután a jelentkező a megállapított minták szerint kiállított származási ívet és számozott lapokkal ellátott leczkekönyvet a quaesturában megvette, az egyetem helyiségein kívül úgy a származási ív minden rovatát olvashatóan kitölteni, annak egyes szelvényeire a hallgatandó előadásokat följegyezni és az egyes szelvényeket saját-

kezüleg aláírni, valamint a leczkekönyvben is, nevezetesen annak 3. és 4. lapján az egyes rovatokat összehangzólag a származási ívvel kitölteni tartozik. Az ekként kitöltött származási ívvel, leczkekönyvvel és az érettségi bizonyítvány, valamint születési bizonyítvánnyal azután azon kar dékánjánál jelentkezik, melynél rendes hallgatóul fölvétetni kíván.

9. §.

A kari dékán, ha az igazoló okmányokat rendben találja, a kellően kitöltött származási ívet és a leczkekönyv első lapján szövegezett *anyakönyvi igazolványt* (Nos Rector) a fölvétel elismeréseül aláírja s azokat a jelentkezőnek kiszolgáltatja. Egyúttal neki a jelen fegyelmi rend és a kar külön tanulmányi, illetőleg vizsgálati szabályzatának egy-egy példányát kézbesíti s őt oda utasítja, hogy a dékánilag ellenjegyzett származási ív és az egyelőre csupán a kari dékán által aláírt anyakönyvi igazolvány alapján a quaesturában az egyetem anyakönyvébe való beiktatását eszközölje.

Az említett okmányok kiadása előtt a jelentkező a dékánnak fogadást tartozik tenni arra, hogy az egyetemi törvényeket meg fogja tartani és az egyetemi hatóságok iránt engedelmességgel és tisztelettel fog viseltetni.

10. §.

Azok, kik szegénységök alapján magukat a tanpénz fizetése alól fölmentetni kívánják, az előbbeni §-ban érintett alkalommal a kar tanártestületéhez intézett, és mentességi igényüket e szabályozat 59. és 60. §§-ai értelmében támogató okmányokkal felszerelt folyamodványukat a kari dékánnál tartoznak benyújtani. A kari dékántól e folyamodás beadásáról igazolványt nyernek, melynek alapján a quaesturában előjegyeztetésüket kieszközlük.

11. §.

A jelentkező, miután a leczkekönyvre félévenkint szükséges 15 kros bélyeget beszerezte, a quaesturához fordul s a kari dékán által már láttamozott származási ívet és anyakönyvi igazolványt, illetőleg leczkekönyvet a quaestornak átadja.

12. §.

Ha a quaestor a leczkekönyv és származási ív kitöltését rendben találja, a jelentkezőtől az iktatási díjt (2 frt 10 krt), az anyakönyvi igazolvány bélyegdíját (1 frt), továbbá a könyvtári illetéket (3 frt) és a tanpénzt (30 frt) átveszi, mind ezen összegek lefizetését (a bélyegdíj kivételével) a leczkekönyvben bejegyzéssel elismeri: azonfelül az átvett tanpénzről külön ellenőrző nyugtatványt is ad, mely a 30-ik §-ban meghatározott időben a kari dékánnak átadandó.

A quaestor ezek után az 1 frt bélyeggel ellátandó anyakönyvi igazolványt szabályszerűen kiállítja, mire a leczkekönyvet a származási lapról lemetszett szelvényekkel együtt a jelentkezőnek, most már beiktatott rendes hallgatónak oly utasítással adja át, hogy az anyakönyvi igazolványnak az egyetem Rectora által leendő aláírása végett az egyetemi központi irodában, — majd, ennek kinyerése után, további beiratása végett az egyes tanároknál jelentkezék.

13. §.

Azon egyetemi polgárok, kik tanpénzmentességért folyomodtak, a beiktatási díj, könyvtári illeték, az anyakönyvi igazolvány bélyegdíjának és a kórházi járuléknak (14. §.) lefizetése mellett, melyek alól fölmentésnek helye nincsen, egyelőre csak előjegyeztetnek. Tényleges beiratásnak akkor lesz helye, ha a jelentkező igazolja, hogy a teljes díjmen-

tességet megnyerte, vagy, a tanpénz fele alól történt fölmentés esetében, az el nem engedett tanpénz a 23. §-ban megszabott idő alatt lefizette.

14. §.

A karok rendes hallgatói a 12. §-ban felsorolt díjakon kívül beiratásuk alkalmával félévenként, még az ifjúsági kórházra is tartoznak 50 krt fizetni, mely alól fölmentésnek nincsen helye.

15. §.

A származási ív a quaesturában marad, és alapját képezi az egyetemi anyakönyvnek.

16. §.

A beiktatás az egyes tanároknál eszközölt beiratással, illetőleg a leczkekönyvnek a kari dékán által a félév kezdetén (l. 30. §.) eszközlendő láttamozásával be van fejezve.

17. §.

A beiratás a tanároknál akkép történik, hogy a jelentkező a beírásra kitűzött határidőn belül minden egyes tanárnál, kinek előadásait hallgatni kívánja, a leczkekönyv előmutatása mellett személyesen megjelen és a származási ívnek a quaesturában átbélyegzett azon szelvényét kézbesíti, mely a hallgatandó leczkére vonatkozik.

18. §.

A tanár az őt illető szelvényt, ha azt helyesen kitöltöttnek találja, átveszi, és nevét, továbbá a beírás keltét, és pedig a napot arab, a hónapot pedig római számmal, a leczkekönyv illető rovatába bejegyzi.

19. §.

A beiratás az egyes tanároknál szintén *csak személyesen* kérhető. E célra az egyes tanárok a beiratásra kitűzött rendes határidő egész tartama alatt naponkint legalább azon órában, melyre előadásaikat hirdették, az egyetemi épületben megjelenni és a beiratást eszközölni tartoznak. Akadályoztatás esetén a kari dékán jóváhagyásával a fekete táblán hírül adandó, hogy a tanár mely időben kívánja a beiratást saját lakásán teljesíteni.

Ugyanez teendő akkor is, ha a beiratás teljesítésével más tanár van megbízva.

20. §.

A már beiktatott egyetemi polgárok, ha tanulmányaikat ugyanazon karnál folytatják, a további félévekben csak beiratásukat eszközlik, a mi akkép történik, hogy a kellően kitöltött származási ívvel és az ezzel összhangzólag kitöltött leczkekönyvükkel egyenesen a quaesturához fordulnak, ott a tanpénzt lefizetik és ennek a leczkekönyvben történt elismerése után, az illető tanároknál a 17. és 18. §§-okban megállapított módon személyesen jelentkeznek.

21. §.

A mennyiben az előbbi §-ban érintett egyetemi polgárok a tanpénz alól fölmentésre igényt tartanak, a beirásra kitűzött rendes határidőn belül mentességi igényüket e szabályzat 59. és 60. §§-ai értelmében támogató okmányokkal, továbbá a leczkekönyv hiteles másolatával felszerelt kérvényüket a kar dékánjánál beadni tartoznak; előjegyeztetésük csakis úgy történhetvén meg, ha a kari dékán igazolványával kimutatják, hogy tandíjmentességi kérvényüket kellő időben adták be.

22. §.

Előjegyzés esetében az egyes tanárok nem vezetik be nevüket a leczkekönyvbe, hanem csak a jelentkezés napját (18. §.) jegyzik fel. Nevüket az illető rovatba csak akkor vezetik be, ha a végleges beiratás föltételei teljesítvék.

23. §.

Az előjegyzettek a tanpénzmentesség tárgyában hozott kari határozat vagy a vallás- és közoktatásügyi minister erre vonatkozó rendeletének közlésétől számítandó 8 nap alatt végleges beiratásukat kieszközölni tartoznak. E végből kötelesek azok, kik a tanpénz alól teljesen felmentettek, a mentességet igazoló határozat felmutatása mellett; azok pedig, kik kérelmükkel elutasítottak, vagy a kik csak a tanpénz fele alól mentettek fel, a tanpénznek egészben, illetőleg felerészben lefizetése mellett az érintett 8 napi határidő alatt végleges beiratásukat mind a quaesturában, mind az egyes tanároknál kieszközölni, ellenkezőleg a folyó félévre be nem iratnak.

24. §.

A beiktatás és beiratás rendes határideje mindenik tanfélév első 12 napja. Az egyes tanároknál való beiratás pedig legkésőbb minden félév 15-ik napjáig bezárólag eszközzendő.

25. §.

A kiknek valamely elháríthatatlan akadály miatt lehetetlen személyesen jelentkezniök, a 24. §-ban megszabott határidőn belül tartoznak akadályoztatásukat hiteles okmány-nal igazoló és az illető kar dékánjához intézett kérvényben előjegyeztetésöket kikérni és egyszersmind megjelölni azt az időpontot, a mikor személyesen megjelenhetnek és beiratásukat úgy a quaesturában, mint az egyes tanároknál

teljesíthetik, mely határidő azonban az első félévben október 6-ikán, a második félévben márczius 6-án túl nem terjedhet.

Ez előleges jelentkezés kötelezettsége ki nem terjed az első félévben katonai szolgálatban, illetőleg az évi katonai gyakorlatban szeptember végeig elfoglaltakra, kik, csupán katonai igazolványuk fölmutatása mellett, október 5-ig bezárólag beiratkozhatnak.

26. §.

A 25. §. alapján engedélyezett utólagos felvétel esetén a beiratás úgy a quaesturában, mint az egyes tanároknál a nyert engedély közzétételétől számított 3 nap alatt eszközendő.

27. §.

Az utólagos beiratás egyes előadásokra vagy pedig egyes collegiumoknak törlése az oly hallgatók részéről, kik különben úgy a quaesturában, mint az egyes tanároknál szabályszerűen be vannak írva, csak azon tanárok írásbeli engedélye alapján eszközölhető, kiknek előadására az illető még utólag magát beiratni, vagy kiknek előadásáról magát töröltetni kívánja. Mind a törlés, mind a hozzáírás a származási lapon is eszközendő lévén, e végből a hallgató a quaesturában azonnal jelentkezni köteles.

Az ily utólagos beiratást vagy törlést azonban a rendes (12 napi) határidőn belül iratkozók csakis a rendes beiratásra következő héten, az utólagosan beiratkozók pedig a quaesturánál történt beiratás napjától számított egy hét alatt eszközölhetik.

28. §.

Ha az összes collegiumoknak törlése vagyis az egyetem kötelékéből való kilépés ugyanezen határidőkön belül történik, a quaestura a kilépőnek a tanpénzt visszafizeti.

A kik kilépésöket később jelentik be, a tanpénz visszafizetésére nem tarthatnak igényt.

29. §.

A beiktatás hatálya kiterjed az egész időre, melyet az egyetemi polgár azon tudományi karnál eltölt, melynél beiktattatott. A beiktatás hatályát veszti, ha az illető más karba vagy más tanintézetbe lép át, vagy ha tanulmányait két féléven át félbeszakítja. A tanulmányok folytatásához mindegyik esetben új beiktatás szükséges.

30. §.

A hallgatók, a tanároknál történt beiratásuk után (l. a 24. §-t), a quaesturától nyert ellenőrző nyugtatványt a leczkekönyvvel együtt, ez utóbbinak a félév kezdetén leendő láttamozása végett, a kari dékánnak szolgáltatják át.

A dékán az ellenőrző nyugtatványokat további eljárás végett átveszi és a leczkekönyvet a beiratás befejezésének elismeréseül neve aláírásával láttamozza, — majd pedig a láttamozásával ellátott összes leczkekönyveket jegyzék kíséretében a quaesturához teszi át, hogy a quaestura azokat az anyakönyvi lapokkal összeegyeztesse és az anyakönyvben netán szükséges helyesbítéseket eszközölje.

A leczkekönyvet azután tulajdonosa október 16-ától és márczius 16-ától számított legkésőbb egy hét alatt a quaesturától annyival is inkább átvenni köteles, mivel annak netaláni elvesztéért a quaestura e héten túl szavatossággal nem tartozik.

31. §.

A beiktatás által a hallgató a tudomány-egyetem polgárává és azon tanulmányi kar bekebelezett tagjává lesz, melybe rendes hallgatóul felvétetett. Mint ilyen az illető kar dékánjának közvetlen felügyelete alatt áll, egy-

szersmind nyeri azon jogokat és magára vállalja azon kötelezettségeket, melyek úgy a jelen tanulmányi és fegyelmi szabályzat szerint az egyetem polgárait egyáltalán illetik, mint a melyek az illető karnak külön tanulmányi rendszerén alapulnak.

B) A rendkívüli hallgatók beiratása.

32. §.

A rendkívüli hallgatók nem beiktatás, hanem beiratás útján vétetnek fel. Nem válnak egyetemi polgárokká, de a fegyelmi szabályoknak mindenben alá vannak vetve.

33. §.

Rendkívüli hallgatóul fölvehető, ki legalább 16 éves és oly szellemi képzettséggel bír, mely az általa választandó előadások sikeres hallgatásának feltétele. Kétség esetében a fölvétel iránt az illető kar tanártestülete végérvényesen határoz.

34. §.

A rendkívüli hallgatók fölvétele akkép történik, hogy a jelentkező a kitöltött származási ívvel (melyhez a rendkívüliek számára világosabb színű papír használandó), továbbá képzettségi fokát tanúsító okmányaival a kari dékánhoz fordul, kitől (hasonló színű papon kiállított) fölvételi jegyet nyer. E fölvételi jegy, továbbá a dékánilag láttamozott származási ív alapján eszközendő a beiratás a quaesturában.

35. §.

A rendkívüli hallgatók csupán az 53. §. szerint megállapított tanpénzt fizetik; ellenben beiktatási díjat, könyvtári illetéket és kórházi járulékot nem fizetnek.

A rendkívüli hallgatók a tanpénz alól fel nem menthetők.

36. §.

A rendkívüli hallgatók leczkekönyv helyett jelentő-ívet kapnak, melybe a származási ívvel megegyezőleg, a hallgatandó előadások bejegyeztetnek. A quaestura a jelentő-íven a beiratást olyképen ismeri el, mint ez a rendes hallgatóknál a leczkekönyvben történik; a származási ívet pedig, mely ép úgy, mint a rendes hallgatóknál az egyetemi anyakönyv alapját képezi, visszatartja.

37. §.

A beiratást az egyes tanároknál a rendkívüli hallgatók is azon szabályok szerint eszközlik, melyeket az egyetemi polgárok számára a 17—19. §§. megállapítanak.

38. §.

A rendkívüli hallgatói minőségben töltött félévek nem számíttatnak be azon tanidőbe, mely az egyes karok tanulmányi rendszere szerint megkivántatik arra, hogy valaki akár pályavégzettnek tekintessék, akár a szigorlatokra vagy államvizsgálatokra bocsáttassék.

39. §.

A gyógyszerészek fölvétele és azoknak a szigorlatokra bocsátása iránt fennálló szabályok továbbra is érvényben maradnak.

II.

AZ EGYETEMI HALLGATÓK NYILVÁNTARTÁSA.

40. §.

Az egyetem rendes és rendkívüli hallgatóinak nyilvántartása a quaesturának feladata. Ez az egyetemi anyakönyvet az eredeti származási ívek alapján az egyes tudományi karok szerint akkép szerkeszti, hogy minden egyes karnál a rendes és rendkívüli hallgatók származási íveit külön-külön betűsorban állítja össze.

41. §.

Az egyetemi anyakönyvet képező egyes származási ívek észrevételi rovatába a következők veendőik fel:

1. Az utólagos felvétel esetében az egyetemi hatóság ebbeli határozata, annak kelte és száma;

2. a tanpénz fizetése alól nyert mentesség esetében a karnak, esetleg a vallás- és közoktatási miniszternek abbeli határozata, ennek kelte és száma;

3. ha a kar a hallgatótól a leczkelátogatási bizonyítványt végzésileg megtagadta, ezen körülmény, hivatkozással a végzés keltére és számára;

4. utólagos tanári vagy dékáni láttamozás engedélyezése esetében az erre vonatkozó dékáni engedély (76. és 77. §§.) kelte és száma.

42. §.

A quaestura minden év végéig és minden egyes kar részére az egyetemi hallgatók anyakönyvéből másolatot készíteni, abba a származási ív egyes rovatainak tartalmát felvenni, és ezen másolatot az illető karnak kézbesíteni tartozik.

III.

AZ ELŐADÁSOK TARTÁSA ÉS VÁLASZTÁSA.

43. §.

Az előadások az első félévben szeptember 15-én, a másodikban február 10-én okvetlenül megkezdendők, és az első félévben bezárólag január 31-ig, a másodikban pedig június hó 15-ig tartanak.

44. §.

Állandó fizetéssel alkalmazott tanárok tanári működésüket különösen azon leczkékre kötelesek fordítani, melyek kinevezésük szerint főleczkéiket (collegium) képezik.

Arra nézve, hogy hány órára legyen köteles az alkalmazott tanár főleczkéit hetenkint kiterjeszteni, a következők szolgálnak irányadóul:

a) legelőbb a kinevezési okmány vagy a tanár meghívását megelőző tárgyalás veendő a határozat alapjául;

b) ehhez képest a már régibb időtől alkalmazott tanároknál az eddigi törvényes határozatok vagy a fennálló szokás mérvadó;

c) tekintettel kell lenni a tantárgyaknak fontosságára és a kellő arányra, az egyenlő fontosságú tanszakok tárgyalási terjedelmének megszabásánál;

d) arra kell különösen ügyelni, hogy a tanuló képes legyen egyetemi ideje alatt tanszakának legalább minden főrészletét rendszeresített tanároknál hallgathatni.

45. §.

Azon leczkéken kívül, melyeket a tanár kinevezése szerint tartani köteles, még egész tanszakából vagy annak egyes részeiből vagy oly szakokból, melyekből leczkéket adni feljogosított, egy vagy több leczkét is tarthat.

46. §.

Az egyetemi hallgatók az előadásokat és előadó tanárokat az alábbi föltételek mellett szabadon választhatják.

47. §.

A kik bizonyos szakképzettséget feltételező életpályára készülnek, és a végett akár államvizsgálatoknak, akár tudori szigorlatoknak kívánják magukat alávetni, azok az egyes karok tanulmányi, illetőleg szigorlati tervezetében foglalt szabályokhoz kötelesek alkalmazkodni.

48. §.

Hogy az egyes tudománykarba belépők az egész tankör és a hallgatandó előadások legcélszerűbb berendezése iránt tájékozást nyerhessenek, úgy a kari dékánok, mint az egyes tanárok azokat, kik tőlük felvilágosítást kérnek, a kellő útbaigazítással ellátni tartoznak.

49. §.

A hittudománykari, jog- és államtudománykari és bölcsészeti tanulmányok teljes befejezéséhez 4 év, 8 félév; az orvoskari tanulmányok befejezéséhez 5 év, 10 félév kívántatik meg.

(Az egyéves-önkéntesi szolgálatot teljesítő hallgatóknak a tanfolyam megrövidítése tekintetében nyújtott kedvezményről intézkedik a vallás- és közoktatási m. kir. miniszternek 1889. május 19-én 22.749. sz. a. kelt s e szabályzathoz csatolt rendelete.)

Arra, hogy egy félév beszámíttassék, húsz óra hallgatásának kimutatása szükséges.

Hogy az egyes karoknál bizonyos vizsgálatokhoz mely tantárgyaknak hány féléven hallgatása kívántatik, — hogy

az egyes tantárgyak hetenkint hány órában hallgatandók — és hogy a tanfolyamból valamely külföldi egyetemen mennyi idő tölthető el, mindezt az illető karok tanulmányi, illelőleg szigorlati szabályzata határozza meg.

50. §.

Az előadások iskolai félévek szerint akként rendezendők, hogy minden félévvel az előadások egy egészen új cyclusa kezdődjék s hogy a hallgatók a collegiumokat félévenként választhassák.

Nagyobb terjedelmű tudományszakoknál, melyek csak több félévi tanfolyamban adhatók elő teljesen, a kar arra köteles ügyelni, hogy az ily tantárgyaknak egy főrésze minden félévben befejeztessék.

IV.

A BEIKTATÁSI DÍJ ÉS A TANPÉNZ.

51. §.

A beiktatási díj 2 frt 10 kr. o. é., és azon egész időre, mely valamelyik karnál eltöltetik, csak egyszer fizetendő; lefizetése alkalmával egyidejűleg könyvtári illeték czímén 3 frt és az ifjúsági kórházra 50 kr. fizetendő.

52. §.

Ha a 29. §. értelmében új beiktatás válik szükségessé, a beiktatási díj, valamint a könyvtári illeték is újra fizetendő.

53. §.

A beiktatási díj, valamint a könyvtári illeték és a kórházi járulék alól felmentésnek helye nincsen.

54. §.

Tanpénz fejében a rendes hallgatók és a gyógyszerész-hallgatók félévenként 30 forintot fizetnek.

55. §.

A rendkívüli hallgatók (ide nem számítva a rendes gyógyszerészhallgatókat), ha csak egy tárgyra iratkoznak be és ezen tárgynak heti óraszámja a kötelezett heti óraszám felét felül nem haladja, félévenként 10 forintot, ha pedig felül haladja, félévenként 15 forintot fizetnek.

Szintén félévenként 15 forintot fizetnek azon rendkívüli hallgatók is, kik több tárgyat hallgatnak ugyan, de a hallgatott órák száma nem haladja túl a kötelezett heti óraszám felét.

Azon rendkívüli hallgatók, kik több tárgyat, és pedig a kötelezett heti óraszám felénél többet hallgatnak, az egész tanpénzt, azaz félévenként 30 forintot fizetnek.

56. §.

A hallgatók az 52. és 53. §§-okban megállapított tanpénzért az egyetemen azon félévben hirdetett előadások és gyakorlatok bármelyikére beiratkozhatnak.

57. §.

A tanpénzmentességet tárgyzó folyamodványok azon kar tanártestületéhez intézve, melynél a folyamodó beiktatva van, a félév első 12 napja alatt a kari dékánál adandók be. Ezen idő eltelte után az ily kérvények egyszerűen visszautasítandók.

58. §.

A tanpénz elengedését a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister által az egyetemmel közlendő összeg erejéig az illető karok tanártestülete — a beiktatásra kitűzött rendes határidő letelte után következő 14 nap alatt tartandó ülésben — intézi el.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister által megállapított összegen túl tandíjelengedést az egyetem előterjesztésére csak a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister engedélyezhet.

Jogában áll azonban az egyetemi tanácsnak azon esetben, ha valamelyik kar az elengedhető összeget teljesen nem vette igénybe, a fenmaradó részt azon kar rendelkezésére bocsátani, melynél tanpénz elengedésére még szükség mutatkozik.

59. §.

Arra nézve, mikép járjanak el a tanártestületek a mentességi igények alaposságának megítélésében, a következők szolgálnak irányadóul:

1. kötelesek mind a szegénység valóságának és hitelességének, mind a tudományos előmenetelnek megítélésében szigorral eljárni;

2. nem elégséges, hogy a tanulók, kik a felmentést kérik, csupán szegénységükre vagy azon körülményre hivatkozzanak, hogy nekik szegénységi bizonyítvány alapján már előbb valamely mentesség vagy segélydíj adatott, hanem tartoznak mindazon viszonyokat hiven elősorolni és indokolni, melyeknek tanusítása saját és szüleik vagyontalanságának megítélésére szükséges, jelesen:

3. a tanártestületek, községelöljárók, városi tanácsok vagy kapitányságok stb. által kiállított, s a folyamodó

szegénységének megítélésére tényleges adatokat szolgáltató hivatalos bizonyítványokat tartoznak követelni.

60. §.

Az ösztöndíjasok, mint ilyenek, a tanpénzfizetés alól felmentésre igénynyel nem birnak, hanem tekintet nélkül az élvezett ösztöndíjra vagy egyéb segélyre, tartoznak kimutatni, hogy daczára az ebbeli élvezetnek szegényeknek tekintendők.

Tanulmányi idejük első félévében csak azoknak folyamodása vehető tekintetbe, kik az érettségi vizsgálatot kitűnő sikerrel tették le.

61. §.

A tanároknak jogában és kötelességében áll, a tandíjmentesek tudományos előmenetele, tehát a mentesség megadása vagy további engedélyezése iránt maguknak arra alkalmas módon, jelesen colloquiumok és magánvizsgálatok, vagy írásbeli dolgozatok által kellő tájékozást szerezni.

62. §.

A mentesség az egész tanpénzre vagy annak felére adható.

63. §.

Minden mentesség hatálya egy félévre terjed.

64. §.

Azon időtől számítva, melyben a tanártestület, illetve a vallás- és közoktatásügyi miniser a tanpénzmentesség felett, az 58. §. értelmében határozott, legfeljebb 8 nap alatt a folyamodók a fekete táblán dékáni hirdetés útján elintézett kérvényeik átvételére felszólítandók, egyúttal a történt hirdetésről a quaestura értesítendő; ugyanez alka-

lommal a quaesturával hivatalosan közlendő azon hallgatók névsora, kiket a kar vagy a minister a tanpénz alól egészben vagy felében felmentett. A quaestura a mentesség alapjául csakis a kari végzést vagy ministeri rendeletet tekintheti.

65. §.

A tanártestület vagy minister által adott mentesség bármely, az illető félévben hirdetett előadásra kiterjed.

66. §.

Az egyetemi polgárok bármely karbeli tanároktól hirdetett előadásokra beiratkozhatnak, de a mennyiben tandíjmentességért folyamodnak, ily irányú kérvényt csak azon kari tanártestülethez kötelesek benyújtani, a mely karnál beiktatva vannak.

67. §.

Az előadások félbeszakítása esetében a kar tanártestülete vagy arról gondoskodik, hogy a hirdetett előadás helyettes által tartassék, vagy az iránt határoz, vajjon ama collegiumra beírott hallgatók más rokontárgyú előadásra beirassák-e magukat?

68. §.

A félévenkint befolyt tanpénzeknek mely czélokra és mily arányban felosztása iránt az Ő. Cs. és Ap. Kir. Felsege 1890. július 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyott és a vallás- és közoktatási m. kir. ministernek 1890. évi 1.614. eln. számú intézvényével kiadott szabályzat, illetőleg ugyanazon ministernek 1890. évi 48.621. és 58.381., továbbá 1891. évi 16.404. sz. rendeletei intézkednek.

69. §.

A tanpénz a quaesturában egyszerre fizetendő. A tanárok neveiket a beiratás végett jelentkezők leczkekönyvébe vagy jelentőívén csak akkor jegyezhetik be, ha meggyőződtek arról, hogy a tanpénz lefizetése a leczkekönyvben vagy a jelentőívén ki van mutatva.

V.

AZ ELŐADÁSOK LÁTOGATÁSA.

70. §.

Az egyetemi hallgatók az általuk választott előadások rendes, szorgalmas látogatására kötelesek.

71. §.

Minden félév közepén a kari dékán a tanártestület rendes ülésén a karnál beírott hallgatók leczkelátogatását tűzi napirendre. Ez alkalommal az egyes tanárok a leczkelátogatás körül tett tapasztalataikat bejelenteni tartoznak.

Ha a tanárok jelentéseiből kitűnik, hogy egyes tanulók az előadásokat elhanyagolják, a dékánnak kötelessége azokat maga elé szólítani, őket kihallgatni, meginteni vagy megróni, eshetőleg az ügyet a tanártestület elé terjeszteni.

Tartós hanyagság miatt az egyetemi hallgató fegyelmi eljárás alá vonható, jelesül: az egyetemtől el is utasítható.

72. §.

A félév bevégezte előtt kevés idővel a kari dékán a tanártestület tagjait a kar rendes ülésében ismét a feletti tanácskozásra szólítja fel, vajjon a tanulótól a látogatási

bizonyítvány megtagadandó- s így a lefolyt félév a hallgatónak tanszaki idejébe beszámítandó-e vagy sem?

Az aláírás megtagadása esetében e körülményt a dékán a kar fő névsorozatában, valamint minden egyes tanár saját névsorozatában kitünteti; egyuttal a quaestura erről a végett értesítendő, hogy az érintett körülményt a 41. §. értelmében az egyetem anyakönyvébe bejegyezze.

Ha a tanulónak csak egy előadás látogatásáról kell bizonyítványt nyernie, a dékán őt maga elé idézi és tanulmányai minőségét megvizsgálja. Arról, vajjon a félév az illetőnek törvényes tanulmányi idejébe beszámítható-e vagy sem, a tanártestület határoz, mely határozat azonban a 105. §-ban előirt követelmények alól fel nem menthet.

Kisebb mérvű leczkelátogatási hanyagság esetében, a kar az egyes leczkék látogatásának aláírását és a félév beszámítását a legközelebbi félévben tanusítandó szorgalomtól teheti függővé. Ha ily esetben az illető hallgató a feltételnek meg nem felel, az aláírás megtagadottnak tekintendő.

73. §.

A leczkelátogatás tanusítása végett, mely az előadásoknak a 43. §-ban megszabott tartama csorbítása nélkül az első félévben január 24-én, a másodikban pedig június 8-án kezdődik, az egyetemi hallgató úgy az illető tanároknál, mint a kari dékánnál *személyesen* tartozik jelentkezni.

74. §.

A leczkelátogatás bizonyítása akkép történik, hogy az egyes tanárok a leczkekönyv vagy jelentőiv illető rovatába nevüket sajátkezűleg beírják, és a történt megerősítés napját úgy, mint azt a beírásra nézve a 18. §. megállapítja, bejegyzik.

75. §.

Ha a hallgató a leczkelátogatás megerősítését minden egyes tanártól, kinek előadásaira be volt írva, kinyerte, a leczkekönyvet vagy a jelentőivet a kari dékánnak láttamozás végett benyújtani tartozik.

Azon esetben, ha valamely tanulónak a lefolyt félév bármely okból egyetemi idejébe be nem számíttatik, ezt a dékán az „észrevételek“ rovatában kiteszi.

Ha valamelyik kar beiktatott hallgatója más karnál is hallgatott előadásokat, elégséges a dékáni láttamozást azon kar dékánjától kieszközölni, melynél beiktatva volt.

76. §.

Ha valamely egyetemi hallgató a félév bevégeztéig a leczkelátogatás tanusítása végett nem jelentkezik, úgy tekintendő, mintha a félév folyamában az egyetemet elhagyta volna, és e félév előszabott egyetemi tanidejébe csak úgy számítható be, ha a karhoz intézendő kérvényben az elkésést hitelt érdemlő módon tanusítja, és legalább egy tanár bizonyítványával igazolja, hogy ennek előadásait szorgalmasan látogatta.

77. §.

Ha a hallgató valamelyik félévnek dékáni láttamozását, mely a 73. §-ban megállapított időben szorgalmazandó, bármi oknál fogva elmulasztotta, ezt utólag csak a karhoz intézendő és a mulasztást kellőleg indokoló kérvény alapján eszközölheti ki.

78. §.

Ha a leczkelátogatási tanítást bármi okból csak egy tanár tagadná meg, a tanártestületnek a hozzá intézett folyamodvány alapján, a mennyiben a folyamodó mellett

rendkívüli és kellőleg kimutatott méltányossági tekintetek szólnak, jelesen: ha folyamodó különben ismert szorgalmú tanuló, jogában áll elhatározni, hogy a kérdéses félév a folyamodónak egyetemi rendes tanidejébe beszámíttassék. (L. 72. §. 3-ik pontját.) A tanártestületnek ezen, valamint az utólagos leczkelátogatási tanusítás ügyében hozott határozata ellen további jogorvoslatnak helye nincsen.

79. §.

A leczkelátogatási elismerés megtagadása karvégzésileg azok irányában is kimondható, kik hanyagság miatt dékánilag nem voltak ugyan idézve vagy megintve, de kik ellen bebizonyul, hogy a rendes szünidőn kívül dékáni engedély nélkül az egyetem székhelyétől, habár rövidebb időre is, eltávoztak, vagy a nyert engedély határidején túl elmaradtak, a nélkül, hogy ebbeli késedelmüket kellően igazolni tudnák.

VI.

AZ EGYETEMI FEGYELEM.

80. §.

Az egyetemi hatóságok kötelessége, az egyetemi oktatás és az egyetemi élet szabadságát összhangzólag az egyetem céljaival erélyesen védeni, de egyszersmind a szabadsággal való minden visszaélést és így magának az egyetemi célznak minden veszélyeztetését telhetőleg meggátolni.

Az egyetemi hatóságokat illető fegyelmi hatalom tehát folytonos felügyeletben és azon rendszabályok kibocsátásában és foganatosításában nyilvánul, melyek egyáltalán vagy a fenforgó körülmények szerint szükségeseknek mutatkoznak arra, hogy a rend és az illem az egyetemen fentartas-

sanak, hogy az egyetemnek mint tudományos intézetnek jellege szigorúan megőriztessék, hogy végre mind magának az anyaintézetnek, mind egyes tagjainak becsülete és méltósága komolyan megóvassék.

81. §.

Az egyetemi hatóságok érintett kötelességük erélyes teljesítéseért felelősek; ennél fogva az egyetemhez tartozók nemcsak az egyetemi hatóságok rendeleteinek engedelmeskedni, hanem saját körükben felszólítás nélkül is a fegyelem és rend fentartására közreműködni tartoznak.

82. §.

Az egyetemi hallgatók polgári viszonyaikban, valamint közfenyítés alá tartozó cselekvényeikre nézve a köztörvények és hatóságoknak, egyetemi magaviseletükre nézve pedig az egyetemi rendeleteknek és fegyelmi szabályoknak, valamint az egyetemi hatóságoknak vannak alárendelve.

83. §.

Az egyetemi polgárok és hallgatók e viszonyuk természetéből folyó illedelmes magaviseletre és a fennálló egyetemi szabályoknak vagy az egyetemi hatóságoknak e célra kibocsátott külön rendeleteinek megtartására kötelezvék. A kik ezek ellen vétének, különösen, a kik az egyetemi rendet és csendet megháborítják vagy a tan-czélokra szolgáló intézményeket, taneszközöket és gyűjteményeket megkárosítják, a kik folytonos hanyagság vagy illetlen magaviselet, erkölcstelen vagy boszantást gerjesztő tények által, akár az egyetemen kívül is, közbotrányul szolgálnak, a kik az egyetemi hatóságokat, az egyes tanárokat vagy a rend és csend érdekében működő organumokat

vagy saját hallgató-társaikat megsértik, kihágásuk mértékéhez képest fegyelmi eljárás alá esnek.

84. §.

Ha valamely egyetemi hallgatót a fennálló köztörvények áthágása miatt más, mint az egyetemi hatóság vizsgálat alá von, erről az egyetemi tanács értesítendő és a megejtett vizsgálat nyomán hozott ítélet vele közlendő.

Ennek lényeges tartalma az egyetemi jegyzőkönyvbe iktatandó; ezenfelül a kihágásnak az egyetemi rendre vagy az egyetem becsületére való kihatásához képest, az egyetemi tanács a tettes ellen a fegyelmi eljárást is megindítja.

85. §.

Az egyetemnek vagy egyes tanulmány-karainak hallgatói, mint olyanok, együttvéve testületet nem képezhetnek, sem állandó ügyvezetőkkel vagy képviselőkkel nem birhatnak, sem a testületeket illető működést nem gyakorolhatnak.

86. §.

Az egyetemi épület helyiségeiben az egyetemi polgárok a felmerülő szükséghez képest rendezett gyűlésekben az őket illető ügyeket tárgyalhatják; az ily gyűléshez azonban a tanácskozási tárgynak feljelentése mellett, az egyetem Rectorától eleve engedély eszközlendő ki.

A Rector itéli meg, vajjon a tárgy megfelel-e a 83. §. szellemének, és ha azt ilyennek találja, s a gyűlés által az egyetemi rend nem látszik veszélyeztettnak, gyűléshelyet rendel. A kik az engedélyt szorgalmazzák, az egyetemi hatóságok irányában kezességet vállalnak a rend fentartása és az egyetemi törvényeknek a gyűlésben leendő pontos megtartása iránt.

87. §.

Az egyetem Rectora, a prorector, a kari dékánok vagy az általuk e végett megbízott tanárok az egyetemi polgárok gyűlésein megjelenhetnek, őket meginthatik, és a gyűlés feloszlását elrendelhetik, ha az az egyetemi szabályoktól vagy a kitűzött céltől eltér.

88. §.

Csak az egyetemi polgárok és az egyetem tanárai vannak jogosítva arra, hogy ily gyűlésekben résztvegyenek.

A gyűlés kieszközölői (86. §.) e rendszabály megtartásáért felelősek.

89. §.

Közmívelődési, jótékonyági és egyéb társas célokra az egyetem kebelében fennálló egyesületek az egyetemi hatóságok szabályszerű felügyelete alatt állanak. Ez egyesületek viszonyaira nézve a felsőbb helyen megerősített alapszabályok szolgálnak ugyan irányadóul, de csak annyiban, a mennyiben azok a jelen tanulmányi és fegyelmi szabályzat egyes intézkedéseivel nem ellenkeznek.

Ilyen egyetemi egyesületeknek rendes tagja más, mint egyetemi hallgató, nem lehet.

Annak megítélése, hogy az egyesületi alapszabályok vannak-e és mennyiben összeütközésben a jelen fegyelmi szabályokkal, az egyetemi tanács köréhez tartozik, mely azon esetre, ha ily összeütközések mutatkoznak, az alapszabályok célszerű módosítása iránt indokolt felterjesztést intéz a közoktatási ministeriumhoz. Ennek elintézéséig a tanács az egyetemi fegyelem ellen irányuló alapszabályok foganatosítását felfüggesztheti és a szükségesnek mutató intézkedéseket megteheti.

90. §.

Fegyelmi kihágásokra a vétség nagysága és ismétléséhez képest következő büntetések szabhatók:

1. ha a kihágás csekélyebb, megintés és figyelmeztetés a kari dékán által egyedül vagy a tanártestület színe előtt; de az ily eset is az egyetem Rectorának írásban bejelentendő.

Nagyobb, s azért a tanács által megfenyítendő vétségeknél pedig:

2. megróvás az egyetem Rectora által egyedül vagy az egyetemi tanács színe előtt, és pedig vagy egyszerűen vagy súlyosbítva azon fenyegetéssel, hogy ismételt, habár kisebbnemű kihágás esetében, az egyetemtől való elutasítás (consilium abeundi) várható;

3. elutasítás az egyetemtől 1—4 félévre;

4. elutasítás az egyetemtől örökre;

5. elutasítás a magyar egyetemektől.

91. §.

Az ösztöndíj vagy a tanpénzmentesség elvesztése nem szabható ki külön büntetésképen; ez természetes következménye az oly magaviseletnek, mely az egyetemi törvényeknek teljesen meg nem felel, tehát mindazon esetben természetes hátrányképen sújtja az illetőt, midőn hasonló kedvezmény élvezhetése feddhetlen magaviseletet tételez fel.

92. §.

Az elutasítást a magyar egyetemektől, mely az elitáltak a két magyarországi egyetemen való beiktatását végkép kizárja, az egyetemi tanács javaslata alapján csak a közoktatási m. kir. minister rendelheti el, a ki e határozatáról az osztrák egyetemeket tudomásvétel végett értesíti.

A felett, hogy annak, ki csak egy bizonyos egyetem-
től utasítottatott el, más egyetemen tanulmányainak foly-
tatása megengedhető-e vagy sem, az illető tanártestület
határoz, melynek tagadó határozata ellen folyamodásnak
van helye az egyetemi tanácshoz.

93. §.

A be nem iktatott hallgatók ép úgy, mint azok, kik
egyes előadásokat vendégkép hallgatnak, az egyetemi rend
megtartására kötelesek; ha ezt megsértik, a körülmények
szerint megintendők vagy az előadások látogatásától, sőt
az egyetemtől általában kizárandók.

94. §.

Az egyetemi tanácsnak úgy, mint az egyes kari
tanártestületeknek jogában és kötelességében áll, az egye-
temi fegyelem érdekében a körülmények szerint szükséges-
nek mutatkozó intézkedéseket megtenni s fegyelmi rend-
szabályokat kibocsátani.

Az ily rendeletek iránt azonban, a mennyiben nem
tisztán a jelen fegyelmi szabályzat végrehajtására vonat-
koznak vagy nem merőben átmeneti természetűek, a köz-
oktatási miniszternek azonnal jelentés teendő.

95. §.

Csekélyebb kihágások a kari dékán vagy a tanártes-
tület által intés vagy feddással és megrovással egyenlí-
tendők ki az egyetem Rectoránál történendő bejelentés
mellett (l. 90. §. 1.); ellenben nagyobb vétségek a 90. §.
2—5. pontja értelmében leendő fenyítés végett az egye-
temi tanácsnak feljelentendők.

96. §.

A fegyelmi büntető hatalmat nagyobb vétségeknél az egyetemi tanács gyakorolja, mely a kihágás mérve szerint a 90. §. 2—4. pontjában foglalt büntetéseket kiszabhatja és az 5. pontban foglalt elutasítás iránt felterjesztést tehet a közoktatási ministerhez.

Az egyetemi hallgatók ellen hozott fegyelmi határozatok folytonosan nyilvántartandók.

Az iránt, hogy az egyetemi tanácstól kiszabott fegyelmi büntetés az illetőnek egyetemi bizonyítványába felveendő-e, a vétség súlyos volta szerint a egyetemi tanács esetről-esetre határoz.

VII.

A SZÜNIDŐK.

97. §.

A tanév I. és II-dik félévre oszlik. Amaz szeptember hó 1-én kezdődik és bezárólag január 31-ig tart; emez február 1-én kezdődik és tart bezárólag június 30-ig.

98. §.

A karácsonyi szünet deczember 20-tól január 7-ig, a husvéti virágvasárnaptól husvét keddjéig (bezárólag) tart; a pünkösdi szünet pedig az ünnep két napjára s az utána következő köznapra terjed.

A többi egyes szünnapokat illetőleg, az eddig szokásban levők továbbra is fentartatnak.

VIII.

AZ ELTÁVOZÁS AZ EGYETEMTŐL.

99. §.

Azon egyetemi polgárok, kik az egyetemet oly czélből hagyják el, hogy tanulmányaikat más tanintézeteken folytassák, távozási bizonyítványt nyernek; azoknak pedig, kik azért távoznak, mert az illető kar tanulmányi szervezete szerint előszabott egyetemi tanfolyamot befejezték, a quaestura végbizonyítványt állít ki.

100. §.

A távozási bizonyítvány, hogy külföldön is használható legyen, latin nyelven, — végbizonyítvány ellenben magyar nyelven állítandó ki.

101. §.

Mindkettőnek kinyerése végett az illető egyetemi polgár a quaesturához fordul.

Végbizonyítvány kiállítása esetén a quaestor a leczkekönyvet revisió alá venni tartozik, hogy meggyőződést szerezzen az iránt, vajjon az illető eleget tett-e a jelen szabályzat 49. §-ában, valamint a tanulmányi és vizsgálati szabályzatban kifejezett mindama követelményeknek, melyek a végbizonyítvány kiállításának előfeltételei.

102. §.

A távozási és végbizonyítvány az egyetem nevében állíttatik ki, a kari dékánon kívül az egyetem Rectora írja alá és az egyetem pecsétjével látja el.

103. §.

A távozási bizonyítvány csak az egyetemen töltött tanfolyam tartamát bizonyítja.

104. §.

Távozási bizonyítvány nélkül a volt egyetemi polgár más hazai egyetemeken fel nem vehető.

105. §.

Végbizonyítvány csak azoknak állítható ki, kik az előszabott egyetemi tanfolyamot azon kar tanulmányi szabályzata értelmében úgy az előirt óraszám, valamint a köteles tantárgyak tekintetében teljesen befejezték, melynél szabályszerűen beiktatva voltak.

Más főiskolákon végzett félévek tanulmányai a quaestura által a leczkekönyvbe átírandók, a miért a quaestort a szabályszerű másolási díj illeti meg.

Egyik hazai egyetemről a másikra való átmenetel esetében azonban a régi leczkekönyv marad használatban, melynek megfelelő rovatában az átmenetel kellőleg kiűntetendő.

106. §.

A végbizonyítvány egy másolati példányban is kiállítandó, melybe a sikerrel vagy sikertelenül tett vizsgálatokra vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatok is bevezetendők.

A végbizonyítványok e másolatai a quaesturában őrizendők.

107. §.

Pályavégzettnek csak azon egyetemi polgár tekinthető, ki szabályszerűen kiállított végbizonyítványt képes felmutatni; ez utóbbit sem a leczkekönyv magában véve sem egyéb okmány nem pótolhatja.

108. §.

Mind a távozási, mind a végbizonyítványért a quaesturában az egy-egy forintnyi bélyegilletéken kívül egy-egy forint díj fizetendő. E díj felerészben a kari dékánt, felerészben az egyetem Rectorát illeti. A revizióért, továbbá a fogalmazás-, tisztázás- és kiadásért a quaestor 1 firtot kap.

109. §.

A ki a távozási s végbizonyítványt vagy a leczkekönyvet vagy jelentőívet elveszti, köteles a másodlat kiállításaért a kar tanártestületéhez folyamodni. A tanártestület a másodlat kiadását csak úgy rendelheti el, ha a folyamodó igazolja, hogy a másodlatban kiállítandó okmányoknak eltévedését legalább négy héttel a kérvény beadása előtt a hivatalos lapban közzétette.

110. §.

A másodlat kiállítása végett az illető a kari dékántól nyert engedély fölmutatása mellett a quaestornál jelentkezik. A quaestor a kiállítást az egyetem anyakönyvei alapján eszközli és a másodlatba úgy az egyes tanárok, mint a dékánok neveit is maga írja be. A másodlat helyességeért a quaestor felelős.

A kiállított másodlatot a Rector aláírja s az egyetem pecsétjével ellátja.

A díjakra és kiadásra nézve a 108. §. határozatai érvényesek.

111. §.

A másodlat kiállítását a Rector a vallás- és közoktatási ministeriumnak följelenti.

IX.

AZ EGYETEMI HALLGATÓK BEADVÁNYAI.

112. §.

Az egyetemi hallgatók beadványai, az egyetem nyelvén szerkesztve, azon kar dékánjánál adandók be, melynek a kérvényező tagja vagy melyhez a kérvény tárgyát képező ügynek eldöntése tartozik. Ez áll azon esetre is, ha a beadvány az egyetemi tanácshoz vagy az egyetem Rectorához vagy végre a kormányhoz lenne intézve.

113. §.

A ki a kar határozatával nincs megelégedve, ez ellen, ha a jelen szabályzat értelmében a jogorvoslat kizárva nincs, a határozat közlése napjától számított 8 nap alatt folyamodással élhet, melyet a kar dékánjának tartozik beadni. Ez idő eltelte után folyamodásnak helye nincsen.

114. §.

Az oly ügyekben hozott kari határozat ellen intézett beadványok, melyekben a kar a jelen tanulmányi és fegyelmi szabályzat szerint véglegesen határoz, egyszerű elutasító végzéssel intézendők el. Minden más esetben a kar a folyamodást, véleménye kíséretében, a tanácshoz terjeszti.

115. §.

Az egyetemi tanácsnak a 113. és 114. §§. értelmében hozott határozatai azon kiegészítéssel nyernek alkalmazást, hogy a tanács a folyamodást, a mennyiben annak helye van, véleményes jelentés kíséretében a ministeriumhoz terjeszti fel.

116. §.

Az egyetemi hallgatók sem a dékáni, sem az egyetemi irodából az őket illető határozatok kézbesítését nem igényelhetik, hanem maguk tartoznak vagy személyesen vagy arra külön megbizandó helyettessük által a határozatok kiadatását szorgalmazni.

117. §.

Arról, hogy a határozat átvehető, a folyamodók a fekete táblán értesítendőek. A fekete táblán lett kitűzés napjától számíttatik minden oly záros határidő, melyben bizonyos cselekvények a jelen szabályzat szerint teljesítendőek.

Az egyetemi hallgatók ennél fogva saját érdekekben tartoznak a fekete tábla kiragasztványait éber figyelemmel kíséreni és az ott foglalt hirdetményekről maguknak tudomást szerezni. A fekete táblán történt minden hivatalos kifüggesztés a kötelező erejű hirdetés természetével bir.

118. §.

Más, mint egyetemi hallgatóktól származó beadványokra kelt határozatok posta útján bérmentetlenül csak akkor közöltetnek az illetővel, ha ezt a beadványban külön kérte és lakását világosan kitette.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 1889. évi május
19-éről 22.749. sz. a. kelt

szabályrendelete,

a véderőről szóló 1889: VI. t.-cz. 25. §-a alapján az egyéves önkéntesi szolgálatot teljesítő kir. tudomány-egyetemi, műegyetemi és jogakadémiai hallgatóknak adandó némely kedvezmény tárgyában.

Az 1889: VI. t.-czikk 25. §-ának rendelkezése alapján az egyévi önkéntesek tényleges szolgálati ideje kizárólag a katonai kiképzetés céljaira lévén fentartva, ezentúl a tényleges szolgálatban lévő egyéves önkéntesek egyúttal valamely felsőbb tanintézetben tanulmányaikat nem folytathatják.

A törvény ezen rendelkezésével szemben azon egyetemi, műegyetemi és jogakadémiai hallgatókat, kik katonai szolgálatot kénytelenek teljesíteni, némi kedvezményben kívánván részesíteni, azokra nézve a fennálló egyetemi, illetőleg műegyetemi és jogakadémiai tanulmányi, valamint szigorlati szabályzatok ide vonatkozó szakaszaitól eltérőleg a következő kivételes eljárást állapítom meg:

I.

A BEIKTATÁSRA VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK.

1. §.

Azon beiktatott tudomány-egyetemi, illetőleg jogakadémiai hallgatóknál, kik tanulmányaikat az egyéves önkéntesi szolgálat teljesítése miatt 2, esetleg 4 félévre megsza-

kítják, a beiktatás hatálya ezen időre is kiterjed (a nélkül azonban, hogy pusztán e beiktatás alapján bármely tanidő-beszámításról szó lehetne) s az ekként beiktatott hallgatóknak, a mennyiben az önkéntesi szolgálatot követő félév elején tanulmányaik folytatására katonai szolgálatuk igazolása mellett jelentkeznének, újból való beiktatásuk nem szükséges.

2. §.

Azok, kik egyéves önkéntesi szolgálatukat felsőbb iskolai tanulmányaik megkezdése előtt akarják teljesíteni, az egyetemi (műegyetemi vagy jogakadémiai) hallgatók közé való beiktatásukat (fölvételüket) kérhetik, a nélkül azonban, hogy egyúttal az illető kar (szakosztály) egyes tantárgyaira a tanároknál is beiratkozhatnának.

Ezen beiktatás (fölvétel) hatálya szintén kiterjed a katonai szolgálat 2—4 félévére s az ekként beiktatott (fölvett) hallgatók, ha a katonai szolgálatot közvetlenül követő félév elején tanfolyamuk megkezdése végett beiratkozni óhajtanak, magukat újból beiktattatni (fölvétetni) nem tartoznak.

3. §.

Ezen előzetes beiktatás (fölvétel) megkivántatik azoktól, kik már a középiskolákban elnyert ösztöndíjukat felsőbb iskolai tanulmányaik megkezdése előtt teljesített önkéntesi szolgálatuk egy éve alatt is élvezni kívánják, úgyszintén azoktól is, kik önkéntesi szolgálatuk alatt ösztöndíjért kívánnak folyamodni.

4. §.

Mint hogy az új véderő-törvény az egyévi önkénteseknek nem adja meg többé azon jogot, hogy szolgálatuk helyét szabadon választhassák s így megtörténhetik, hogy az

említettek önkéntesi katonai szolgálatukat azon helytől távol kénytelenek teljesíteni, hol felsőbb iskolai tanulmányaikat megkezdeni, illetőleg folytatni kívánják, ezeknek kivételképen szabadságukban áll, hogy előzetes beiktatásukat (fölvételöket), úgyszintén az 5. §-ban említett folytatólagos beiratásukat is, személyes jelentkezés helyett posta útján bélyegtelen folyamodvány alakjában, melyhez a szükséges okmányok és díjösszeg melléklendők, kérhessék. Ily úton azonban csakis a quaesturai beiratkozás teljesíthető, a lezkekönyvnek a katonai szolgálat teljesítése után a tanároknál való bejegyeztetése ezentúl is személyesen eszközendő ki.

II.

BEIRATÁSI HATÁRIDŐK.

5. §.

A beiratkozás határidejéül azon egyéves önkéntes hallgatók részére, kik tényleges katonai szolgálatukat szeptember hó végén fejezték be, október hó 1—8. napja tűzetik ki.

A tandíjmentességet érintő §§-ok annyiban esnek változás alá, hogy a tényleges katonai szolgálatból ősszel kilépettek eziránti folyamodványai szintén ezen határidőn belül nyújthatók be.

III.

AZ ÖSZTÖNDÍJAKRA VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK.

6. §.

Az egyetemen, műegyetemen, jogakademián beiktatott egyéves önkéntesek, amennyiben valamely ösztöndíjnak birtokában vannak, abban katonai önkéntesi szolgálatuk egy éve alatt is részesülnek.

7. §.

Az egyéves önkéntesi szolgálatot teljesítő beiktatott egyetemi (műegyetemi, jogakadémiai) hallgatók részére ösztöndíj a tényleges katonai szolgálat idején is adományozható.

8. §.

Azon ösztöndíjas egyéves önkéntesektől, kik az 1889: VI. t.-cz. 25. §-a alapján még egy második szolgálati évre utasítottak, ezen év tartamára ösztöndíjuk élvezete megvonatik ugyan, hátralevő tanpályájuk tartamára azonban ösztöndíjukra való igényüket megtartják, ha a második katonai évnek letelte után közvetlenül tanulmányaikat folytatják.

9. §.

Azon ösztöndíjasok, kik tényleges szolgálatukat tanulmányaik befejezte utáni időre halasztják, szintén jogosultak arra, hogy katonai szolgálatuk első éve alatt ösztöndíjban részesíttessenek.

10. §.

A 6—9. §§-ban említett ösztöndíjasok ösztöndíjának adományozására, kiutalására és megvonására vonatkozó szabályok olyképp alkalmazandók, hogy a megszabott szorgalmi feltételek az egyévi önkéntesi szolgálatot közvetlenül megelőző időből vizsgálandók meg.

11. §.

Az ösztöndíjnak az önkéntesi tényleges szolgálat egy évére való utalványozásáért az ösztöndíjasok azon tantintézet közvetítésével, melynél a megelőzőt évet végezték, katonai szolgálatban létöknek hiteles igazolása mellett, a

vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz kötelesek folyamodni s megjelölni azon adóhivatalt, melynél az ösztöndíj ez évre utalványozandó.

12. §.

Az ösztöndíjak a szabályszerű részletekben fognak utalványoztatni s e részletek a közvetlen katonai parancsnokság által láttamozott nyugtákra lesznek felvehetők.

13. §.

Az ösztöndíjaknak az u. n. szigorlati évre való meghosszabbítását, úgy, mint eddig, ezentúl is esetről-esetre fogom elhatározni.

14. §.

Ezen, az ösztöndíjasokra vonatkozó rendelkezések csakis annyiban irányadók, a mennyiben azok különös ösztöndíjalapítványi rendelkezésekkel nem ellenkeznek.

IV.

AZ ORVOSTANHALLGATÓKNAK ADOTT KEDVEZMÉNYEK.

15. §.

Azon orvostanhallgatóknak, kik egyetemi tanpályájuk alatt mint egyéves önkéntesek ápril hó 1-én fegyver alatti szolgálatuk félévére vonulnak be a hadcsapathoz, ekként félbeszakított félévük teljes félévül számíttatik be. Ezen csonka félévben netán hallgatott azon tantárgyak azonban, melyeknek csakis egy féléven át való hallgatásuk kötelező, be nem számíthatók.

Az ápril hó 1-vel fegyver alatti szolgálatra bevonuló orvostanhallgatóknak szóban forgó nyári félévök katoná-

könyvük előmutatása mellett az egyes tanárok által már márczius hó utolsó hetében aláírandó, a félévnek dékáni láttamozása azonban csakis az önkéntesi szolgálat megtörténtének igazolása után, az egyetemi tanulmányi-fegyelmi és leczkepezés-szabályzat 73. §-ának megfelelően, s anélkül, hogy a 77. §-ban megkivánt kérvényt benyújtani tartoznának, eszközlendő.

16. §.

Azon beiktatott orvostanhallgatók, kik akár egyetemi tanpályájuk megkezdése előtt, akár annak megszakításával teljesítették egyéves önkéntesi szolgálatukat, már végbizonyítványuknak megszerzése előtt, a 10-ik félév folyamán tehetik le az elővizsgálatokat és az előszigorlatot, vagy — ha ezeket már korábban letették volna — az I. gyakorlati szigorlatot, feltéve, hogy az illető vizsgálat, illetőleg szigorlat tantárgyait már szabályszerűleg hallgatták.

17. §.

Ezen rendeletem annak kihirdetése után azonnal életbe lép.

Budapesten, 1889. május 19-én.

Gróf Csáky Albin,
vallás- és közokt. m. kir. minister.

A MAGYAR KIRÁLYI

EGYETEMI HATÓSÁGOK

ÜGYRENDTARTÁSA.

— 563 —

BUDÁN,

NYOMATOTT A M. KIR. EGYETEMI KÖNYVNYOMDÁBAN.

1871.

I 2/5

1. MÁJUSI KÖNYV

EGYETEMHATÓSÁGOK

EGYETEMHATÓSÁGOK

BUDAPEST

EGYETEMHATÓSÁGOK

1851

1. §.

Az egyetemi tanács és a négy kar tanártestületének mindegyike saját ügyvezető jegyzőkönyvet vezetnek, nyomtatott rovatokkal, melyekbe a beérkezett ügydarabok folyó száma, a bemutatás napja, a beadvány lényeges tartalma, elintézésének ideje és módja iktandók, — minélfogva az ügyiratok bemutatása, és kiadása után az illető jegyzőkönyvi rovatok betöltendők.

Minden ügyvezető jegyzőkönyv mellett, pontos betűrendes tárgymutató lajstrom vezetendő.

2. §.

Az ügykezelési nyelv mind az egyetemi tanácsnál, mind az egyes karok tanár-testületeinél a magyar.

3. §.

A beadványok az egyetemi rector illetőleg karbeli dékánoknál vagy azok helyetteseinél nyújtandók be.

4. §.

A folyó tárgyakat, és azon ügyeket, melyeknél a késedelem veszélylyel jár, a tanács és tanár-testületek nevében a rector illetőleg dékánok intézik el, és azokról a következő ülésben jegyzőkönyvükből jelentést tesznek. — Oly beadványoknál, melyek az irattárban ma-

rádnak, az elintézés ugyanazokra, másoknál külön ivre vagy fél ivre irandó.

5. §.

Folyó tárgyakkal általában azok tekintendők, melyek csupán tudomásul veendőek, vagy melyeknek elintézése csak a fennálló szabályok egyszerű kétségtelen alkalmazásában, vagy értesítések, felsőbb határozatok, és rendeletek közlésében áll.

6. §.

Minden egyéb ügy ülésben, előadványok alapján szabályszerűen hozott végzések által intézendő el.

7. §.

Az előadót a rector illetőleg dékán nevezi, oly módon, hogy a tagok terheltetése e tekintetben lehetőleg egyenlően történjék.

Előadványokra, melyek különös határozott tanzakra vonatkoznak, vagy melyekhez különös szakismeretek kívántatnak, az előadó az illető szakértő testület tagjai közül nevezendő.

Fontosabb ügyek előleges meghányására, azokra vonatkozó véleményes jelentések kidolgozására, az egyetemi tanács illetőleg tanári testület által együtt-előadók, vagy bizottmányok nevezhetők.

Ezen bizottmányok fel vannak jogosítva, hogy az egyetemnek a tanács vagy tanártestületekhez tartozó más tagjait is, értesítő szavazattal meghívassák.

Minden tag köteleztetik a legalább huszonnégy órával az ülés előtt vele közlött ügyszerabok előadására, ha azt tartalmuk és terjedelmök lehetségesé teszi.

Az elnök a fennérintett megszorításokkal maga is lehet előadó: és minden tagnak szabad az ülés illetőségéhez tartozó tárgyakra nézve indítványokat tenni; de ezen indítványok csak írásbeli előterjesztések alapján kerülhetnek hivatalos tárgyalás alá.

8. §.

Az előadvány fél vagy egész ivre oly módon irandó, hogy annak baloldalán az ügydarab száma és lényeges tartalma, jobb oldalán a határozati indítvány foglaltassék.

9. §.

A tanács és tanártestületek ülései rendesek, vagy rendkívüliek; rendesek azok, melyek a tanév folyama alatt, egyszer havonként, — rendkívüliek, melyek különös fontosságú vagy sürgős ügyek tárgyalása végett, azonkívül, a körülményekhez képest (22. §.) még a szabályszerű szünnapok alatt is tartatnak.

Mindkét rendű ülésekre az illető tagok külön meghivandók, és a nevezetesebb tanácskozási tárgyak a meghívásban megérintendők.

10. §.

Az ülést az elnök nyitja meg, és zárja be. Ő határozza meg a napirendet, vezeti és szükség esetén egybefoglalja a vitatást, ügyel a gyűlés rendjére, és méltóságára, meghatározza és vezérli a szavazást, kihirdeti a végzést, és a körülményekhez képest az ülést el is halasztja.

11. §.

Az ülés megkezdendő:

1. A felsőbb hatóságok rendeleteinek kihirdetésével,

melyek az utolsó ülés óta beérkeztek, és közvetlenül, vagy közvetve az egyetem, a tanítás vagy tanulókra vonatkozó viszonyokat illetik.

2. Ezt követi az ügyvezető jegyzőkönyv felolvasása és elnök jelentése, az általa időközben saját hatáskörében elintézett folyó tárgyakról.

3. A tanácskozási tárgyak az elnök által kitűzendő rendben.

4. A bemutatott önálló indítványok.

5. Egyéb tanácskozási tárgyak.

12. §.

Minden ügydarab fölött, előbb az előadó véleményét az előadványi iven foglalt kivonat és indokolt javaslatához képest előterjeszti. Más indítványozók is, élő szóval támogathatják írásbeli előterjesztvényeiket.

13. §.

A vitatást az elnök nyitja meg, a szólás az arrai jelenkezés rendjében történik, senkitem szabad szólásában félben szakasztani; a rendre utasítás joga csak az elnököt illeti.

14. §.

A vitatás befejezése után a kérdéses ügy szavazás alá kerül.

15. §.

A kérdést az elnök teszi fel. A határozat elhalasztására történt indítvány, minden más a tárgy érdemére vonatkozó indítvány előtt bocsátandó szavazás alá.

16. §.

Minden szavazásnál az elnök által a kérdés akként teendő, hogy arra egyszerű igen vagy nemmel szavazni lehessen.

17. §.

A szavazás élő szóval, választásoknál azonban mindenkor, más tárgyaknál pedig ha kellő megvitatásuk után, azt a testület valamelyik tagja kívánná, titkosan történik.

18. §.

A tagok rangjuk szerint szavaznak; az elnök azon eseten kívül, ha maga volna az előadó, mindenkor legutólszor szavaz. A határozat hozatalára általános többség szükséges, szavazatok egyenlőségénél azon vélemény válik határozattá, melyhez az elnök csatlakozott.

19. §.

Ha a tárgyalandó kérdés valamely tag személyes érdekeit illetné, annak el kell távoznia, ha az kétséges volna, ezen előkérdés az érdeklett kizárásával a gyűlés által döntendő el.

20. §.

Az elnök a határozattal ellenkező véleményét kijelentheti, és a felsőbb helyre terjesztendő jelentésben is saját nézeteként felvételheti.

21. §.

Ha valamely határozat végrehajtásának felelőségét az elnök nem tartaná elvállalhatónak, annak felfüggesztésére felvan jogositva, de az ily esetről a rector felsőbb

helyre, a dékán a tanácsnak késedelem nélkül jelentést tenni tartozik.

22. §.

Minden tag köteles az ülésen megjelenni, vagy elmaradását kimenteni. A mentségi okok elfogadása fölött vitatás nélkül a testület határoz, a ki az ülésekre gyakrabban meg nem jelenik az elnök által arra írásban felszólítandó, és ha ezen felszólítás siker nélkül maradna, az egyetemi tanácsnak feljelentendő.

A husvétii és őszi szünnapok alatt rendes ülések nem tartatnak. — Sürgős esetekben azonban a jelenlevők rendkívüli ülésekre, vagy ha megkivántató számmal (23. §.) határozat hozatalra nem volnának — tanácskozmányokra egybehivhatók.

23. §.

Érvényes határozathoz a szavazatképes tagok felének jelenléte, az egyetemi tanácsban minden karnak legalább egy tag általi képviseltetése szükséges.

24. §.

Minden ülésről jegyzőkönyv vezetendő, abba bevezetésül az ülésnapja, a jelenlevők és távollevők nevei, elmaradási okaik megérintésével, azután az utósó ülés óta az elnök által folyólag elintézett és a gyűléssel közlött ügydarab száma, továbbá az ülésben tárgyalt ügyek oly módon iktatatandók, hogy a jegyzőkönyv bal-oldala az ügyviteli számot, az előadó nevét, és a tanácskozási tárgynak rövid tartalmát, jobb oldala pedig a határozatot és annak megemlítését, vajjon egyértelműleg vagy szótöbbséggel hozatott-e? tartalmazza.

Minden tag követelheti hogy külön véleménye röviden szószerint a jegyzőkönyvbe vétessék, vagy általa írásban foglalva ahhoz, és a netán készitendő felterjesztéshez csatoltassék. A különvélemény az utóbbi esetben, legfőlebb az ülés utáni másodnapon az elnöknek átadandó.

A többségi határozat tartalma az ülésben végleg megállapítandó, utólagos változtatásoknak egyáltalán nincs helye, a kinek a szövegezés hűsége ellen kifogásai vannak, hitelesítési ülést kérhet, melyet az elnök három nap lefolyta alatt meg tartani köteles.

25. §.

Ha az ülésben az előlülő, vagy valamelyik tag indítványára az akadémiai fegyelem ügyében p. o. a collegiumok látogatása felett hivatalos alakú szóbeli értekezés fordul elő, ez, és ennek eredménye a jegyzőkönyv bezárásánál megjegyeztessék.

26. §.

Jegyzőkönyv-vezető az egyetemi tanácsnál a tanácsjegyző, a hittani, jogi és bölcsészeti tanártestületknél, a rangjára nézve legifjabb, szavazatképes tag; az orvosinál a dékánnal egyidejűleg választott karbeli jegyző.

Akadályoztatása esetében az érintett három karban, a rangjában hozzá legközelebb álló, az orvosiban pedig a legifjabb szavazatképes tag által helyettesítettik.

Ha valamely nem kötelezett tag önkényt a jegyzőkönyv vezetésére hosszabb időre ajánlkoznék, ezen ajánlatát a gyűlés elfogadhatja.

A jegyzőkönyv-vezető a szabályszerűleg szerkesztett jegyzőkönyvet, lehetőleg rövid idő alatt a rector illetőleg dékánnak átadni köteles, hogy mind az mind a többi tagok által aláírva nyolcz nap alatt felsőbb helyre terjesztethessék.

27. §.

Az ülési határozatok folytán szükségessé vált kiadványokat az előadók szerkesztik, ha azonban azok valamelyike indítványával kisebbségben maradt, a kiadványt azon szavazó készítendi, ki az első adta a határozattá vált szavazatot. Egyébiránt az előadó beleegyezésével ezt a rector és dékánok maguk is teljesíthetik.

28. §.

Az előadók által szerkesztett fogalmazatok tisztázásuk előtt a rector illetőleg dékán által, tekintettel a hozott határozatra átvizsgálatnak, szükség esetében kiigazítatnak; és előbb mint sem a kiadhatási engedéllyel elláttattak, le nem másoltathatók.

29. §.

Fontos ügyeknél egyébiránt határozathatnak, hogy a kiadvány letisztázása előtt, az a tanács illetőleg testület értekezletében megvizsgáltassék, mely esetben a kiadási engedély (expediatur) csak ezen alkalommal jóváhagyott fogalmazásra adathatik.

30. §.

A folyó és tanácskozási tárgyak az egyetemi vagy dékáni irodában azon irodai egyének által tisztáztatnak,

a kiket a rector arra rendel. A leiró a tisztázott fogalmazatra a leírás idejét feljegyezni köteles.

31. §.

A tisztázott kiadványok, felterjesztések, jegyzékek, válaszok, vagy hátiratok a mennyiben folyó tárgyak fölött keltek, a rector illetőleg karbeli dékán nevében és aláírásával, mennyiben tanácskozási tárgyat illetnek, az ülés megemlítésével, a tanács vagy tanártestület nevében a rector illetőleg karbeli dékán ellenjegyzése mellett állíttatnak ki.

32. §.

A kiadványok átadását és kézbesítését a hatóságok vagy póstahivatalnál a tanács részéről a futár, a tanártestületeknél pedig a karszolgák teljesítik. Ők e célra külön kézbesítési könyvecskét vezetnek, az ügyszer száma, a czimzet és átadási nap megjegyzésével.

A rector és dékánok, e könyvecskéket időről időre megtekintendik.

A tanulók a tanács vagy tanártestület részéről rendszerint semmi kézbesítést nem várhatnak, hanem az őket illető határozatokat maguk vagy helyetteseik által, kik megbízásukat igazolni tartoznak, az egyetemi vagy dékáni irodából az átvétel elismerése mellett, elvihetik.

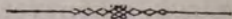
Az értesítés, hogy a tanuló az őt illető határozatot átveheti, a fekete táblán kiragasztvány által történik. Csak különösen sürgős, vagy fontos esetekben rendelheti el a rector vagy dékán a tanuló kezéhez való szolgáltatást.

33. §.

Az elintézésék után az irományoknál maradó ügydarabok, fogalmazatok, felsőbb helyről vissza érkezett jegyzőkönyvek, mind a tanácsnál, mind az egyes tanártestületeknél, évek és ügyszámok szerint rendezve az egyetemi vagy dékáni irodában el teendő, és gondosan őrizendő. — Szabály rendeletek számára külön köteg készítendő.

34. §.

Minden tag valamint az egyetemi személyzet egyáltalán az ülésekben tárgyalt ügyek körüli tanácskozás, szavazás, és határozatokra nézve titok tartásra kötelezettek.

Rendelet a bábák számára

a

gyermekágyi láz tárgyában.

1. §.

A gyermekágyi lázat rothadó anyagok okozzák.

A bábának hivatásánál fogva gyakran van alkalma oly anyagokkal érintkezni, melyek könnyen rothadnak, mint például a vér, a magzatvíz, a gyermekágyi folyás. Sőt nem ritkán ki sem kerülheti a bába, hogy magát vagy eszközeit már is rothadt anyagokkal be ne szennyezze. Így történik ez, midőn például rothadt gyermekhullák születésénél vagy a méhben visszamaradt és már bomlásnak indult magzat-lepényrészek eltávolításánál segédkezik, vagy midőn bűzös, gyermekágyi folyásban szenvedő beteggel foglalkozik stb. Ha már most ilyen rothadt anyagok, legkisebb — szemmel nem is látható — része tapad kezein, eszközein vagy ruházatán, midőn terheseket vizsgál, vagy szülőnőknél és gyermekágyasoknál segédkezik: azoknak gyakran halálos megbetegedését okozhatja.

A rothadt anyagok ilyenkor tudniillik visszamaradnak az általa vizsgáltak nemi részeiben, honnan a vérbe jutnak és ezt megmérgezik.

De ezek a kártékony anyagok nemcsak a bába kezei és eszközei által vihetők be a terhesek, szülők és gyermekágyasok nemi részeibe, hanem bejuthatnak a szoba romlott levegőjével, valamint mindazokkal a tisztátalan tárgyakkal is, melyek az illetők nemi részeivel érintkeznek. Ilyenek például: piszkos, vérral átitódott fehérneműek és ágyneműek, szivacsok és aláterítők, ürülékek felfogására szolgáló, különösen párnázott edények stb.

A mondottak alapján a bábának kötelessége mindenkor, midőn terhes, szülő vagy gyermekágyas nővel foglalkozik, a legszigorubb tisztaságra törekedni. Különösen pedig köteles kezeit és eszközeit karbolos vízben jól megmosni, hogy azokat a rajtuk levő káros anyagoktól megtisztítsa.

2. §.

A bába, ha szülönőhöz hívják, köteles a következő eszközöket magával vinni, ugymint:

1. köldökzsinór-ollót,
2. elegendő mennyiségű keskeny vászonszalagot,
3. fecskendőt ónból, egy nagyobb végbélsővecskével felnöttek és egy kisebbel gyermekek számára,
4. irrigatort hüvelycsővel (ónból) és végbélsővel,
5. egy hugycsapot fémből és egy hajlékony hugycsapot.

6. jól bedugaszolt üvegben 250 gramm 5°/_o-os karbolas folyadékot,

7. egy körömkefét,

8. egy darab szappant.

Mindezeket a tárgyakat tisztán és rendben tartsa a bába bőrtáskájában.

3. §.

Kezeinek és műszereinek tisztítására ugy készíti a bába a karbolas vizet, hogy a magával hozott karbolas folyadékot ugyanannyi tiszta vízzel vegyíti. Ettől eltérnie csak akkor szabad, ha az orvos más eljárást rendel, kinek a bába engedelmeskedni tartozik.

Az ujjak és eszközök bekenésére csakis tiszta zsirt használjon.

4. §.

A bába köteles minden vizsgálat előtt és azután kezeit és karjait a könyökig langyos vízben szappannal és körömkefével jól megmosni és karbolas vízben néhány perczig áztatni. Körmeit mindig rövidre vágja és mosdás közben különösen a körmök alatt levő részeket és a körmök körül látható mélyedéseket igyekezzék hosszab dörzsölgetés által a körömkefével gondosan megtisztítani.

5. §.

Nagy gondot fordítson a bába eszközeinek tisztítására. A fémből való eszközöket forró vízben hosszabb ideig forrázza és azután áztassa karbolas vízben.

Hasonló módon tisztítsa a köldökzsinór-ollót és a csöves eszközöknek (a milyenek: a hüvelycső, hugycsap, fecskendő stb.) belsejét is. A hajlékony hugycsapot és az irrigatornak gummicsovét pedig mossa meg előbb gondosan szappanos vízben és tegye azután legalább egy fél napra karbolos vízbe.

6. §.

A bába köteles a szülönő nemi részeit úgy közvetlen a szülés után, valamint a gyermekágy alatt naponként kétszer megtisztogatni. Legczélszerűbben történik ez oly módon, hogy a bába egy tiszta kancsóból a nemi részekre és környékükre langyos vizet csuroglat mindaddig, míg a rajtuk tapadt vért és folyást le nem áztatta.

Szivacsok használata tilos. A megtisztított testrészek szárítására csak egészen tiszta fehér ruha használható.

7. §.

A szülés után a bába a bepiszkolódott fehérneműeket (lepedők, ágybetétek, ágyneműek stb.) mielőbb tisztákkal cserélje fel és utóbb változtassa mindannyiszor, valahányszor be vannak szennyezve. A fürdő- és mosdóvizet, a magzatlepenyt, az anya és gyermek minden ürülékét azonnal távolítsa el a szobából, a szoba levegőjét pedig óvatos szellőztetés által időnkint ujítsa meg.

8. §.

A bábának tilos gyermekágyi megbetegedésben szenvedőket ápolni. Ez okból köteles a bába, midőn a gondozására bizottak valamelyikén betegség jelei (láz, bűzös kifolyás, alhasi fájdalmak, rázó hideg stb.) mutatkoznak azonnal orvost hivatni s ugy azt, valamint a megbetegedettnek családját megkérni, hogy őt, jelen utasításának értelmében, a beteg további ápolásától felmentsék s azt egy ápolónőre bizzák. E szabályzat-tól a bába csakis a legsürgősebb esetekben, midőn senki sem volna található, ki helyette a bába vagy ápolónő teendőit elvállalhatná és akkor is csak az orvos különös engedélyével térhet el.

Ily esetekben kezeinek, ruhájának és eszközeinek tisztogatását kétszeres figyelemmel végezze, mielőtt egészséges terhes, szülő vagy gyermekágyas nőhöz közeledik.

9. §.

A bábának tilos oly betegek ápolását elvállalni, kik genyes vagy eves váladékokkal járó, vagy pedig ragadós betegségekben szenvednek. Ily betegségek például: méhrák, fekélyek, csontszú, skarlát, himlő, differitis stb.

„Hasonlóképen tilos a bábának oly foglalkozást űznie, mely mellett kezeit rothadt, vagy könnyen rothadó anyagokkal beszennyezheti. Ily foglalkozások például: halottak mosása és öltöztetése, nyers bőrökkel, vagy belek mosásával, vadak nyúzásával, húsvágással, húskiméréssel való foglalkozás, stb.“

10. §.

Az által, hogy a bába a jelen rendelet szabályait és rendelkezéseit pontosan meg nem tartja, a gondozására bizottak megbetegedését, vagy halálát okozhatja; a gondatlanság által okozott súlyos testi sértés vagy halál pedig a büntető törvénykönyv szerint szigorúan büntetetik.*)

*) A magyar büntető törvénykönyv hasonló esetekben következőkép intézkedik.

290. §. A ki gondatlansága által embernek halálát okozta: az emberölés vétségét követi el és három évig terjedhető fogházzal büntetendő.

291. §. Ha azonban a halál, az azt okozónak hivatásában vagy foglalkozásában való járatlanságából, hanyagságából, vagy azok szabályainak megszegéséből származott, három évig terjedhető fogházzal és száz forinttól kétezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A jelen szakasz eseteiben a bíróság, a bűnösnek talált személyt, azon hivatás, vagy foglalkozás gyakorlatától, belátása szerint végképen, vagy határozott időtartamra eltilthatja, és a gyakorlat ismételi megengedését, újabb vizsgától, vagy a kellő képzettség megszerzését igazoló más bizonyítéktól teheti függővé.

310. §. A ki gondatlanság által másnak súlyos testi sértést okozott: három hónapig terjedhető fogházzal és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha azonban a súlyos testi sértés, az azt okozónak saját hivatásában vagy foglalkozásában való járatlanságából, hanyagságából vagy azok szabályainak megszegéséből származott: egy évig terjedhető fogházzal, és ötszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A 291. §-ának a foglalkozás eltiltására és újbóli megengedésére vonatkozó határozatai, a jelen szakasz eseteiben is alkalmazandók.

11. §.

Azon bába, a ki a jelen rendelet intézkedéseit vagy tilalmait megszegi, a mennyiben cselekménye súlyosabb beszámítású büntetendő cselekményt nem képez, kihágást követ el és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta két év még el nem telt tizenöt napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

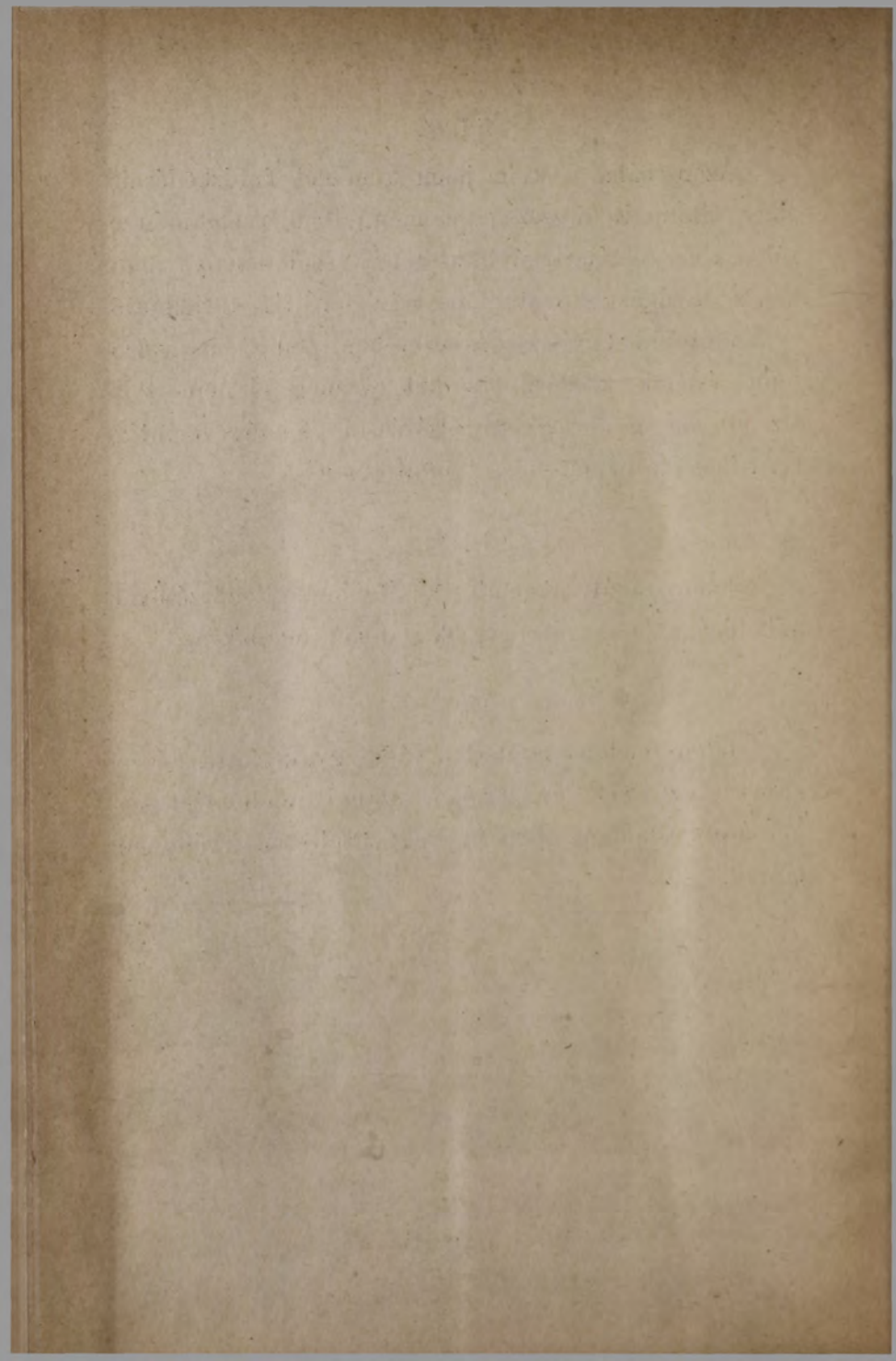
12. §.

Jelen szabályzat pontos kivételének ellenőrzésével a hatósági és magán-orvosok vannak megbízva.

13. §.

Jelen rendelet mellett a bábai gyakorlatra nézve előirt s az 1879. évi 12,521. számú rendelettel kibocsátott általános utasítás is egész teljében érvényben marad.

Utasítás a bábák számára.

I. §. A bábák közvetlenül a megyei, illetőleg városi, járási és községi hatóságoknak vannak alárendelve.

II. §. Letelepülésök alkalmával a helybeli hatóságnál arról jelentést tenni, és ennek útján oklevelöket láttamozás, beiktatás és kihirdetés végett bemutatni kötelesek.

III. §. Lakásukat a házra kifüggesztett táblán megjelölni tartoznak.

IV. §. Meghívásra, történjék az éjjel vagy nappal, a szülöhöz elsietni és segedelmére lenni kötelesek.

V. §. A terhesség, szülés, és gyermekágy szokatlan és veszedelmes eseteiben jókor orvosi segedelem után küldeni tartoznak.

VI. §. Szülés után a bábának nem szabad elhagyni a szülönöt, a mig a könnyen bekövetkezhető utóvérzés veszélye el nem mult; ugyszintén nem szabad biznia oly egyénre, ki törvényes képesítvénnyel a szülészeti gyakorlatra nem bir.

VII. §. Tetszholtan született gyermekeknél a bábák mindent megtenni tartoznak, mi a gyermek felélesztéséhez vezethet; mély tetszhalál esetében orvos után küldeni kötelesek.

VIII. §. Ha keresztény anyának gyermeke életveszélyben forog, a bába erre a keresztelési intézkedés megtehetése végett az illetőket figyelmeztetni tartozik; római kath. szülők gyermekét pedig szükségből megkereszteli, s azt az illető lelkésznek bejelenti.

IX. §. A bábának kötelessége minden szülést, melynél segédkezett. 24 óra alatt az anyakönyv vezetésével megbizott hivatalnak tudomására hozni, s minden halva-született magzatot, tekintet nélkül annak korára és kifejlődésére, a halottkémnek bejelenteni.

X. §. Az előirt eszközöket mindenkor jókarban és tisztán tartani köteles.

XI. §. A bábának nem szabad felfedezni a terhesek és szülők titkait, a bűnös eseteket azonban az illető hatóságnak azonnal feijelenteni tartozik.

XII. §. Magzatrontás, magzatűzés, csecsemők alácsúztatása vagy kicserélése, a köztörvények értelmében büntettetik.

XIII. §. Hatósági felszólításra a bába a reábizott vizsgálatot megtenni, s annak eredményét az illető hatóságnak legjobb tudomása szerint bejelenteni köteles.

XIV. §. Szülésznői naplónak vezetése a bábáknak ajánltatik, s képzettségök és szorgalmuk bizonyosságául szolgál.

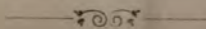
XV. §. A bábák hivatásuk gyakorlatában azon körön belől megmaradni kötelesek, melyben oktatást nyertek, orvos tanácsa és meghagyása nélkül belső vagy külső gyógyszereket és gyógyeszközöket a bábának rendelni vagy alkalmazni nem szabad.

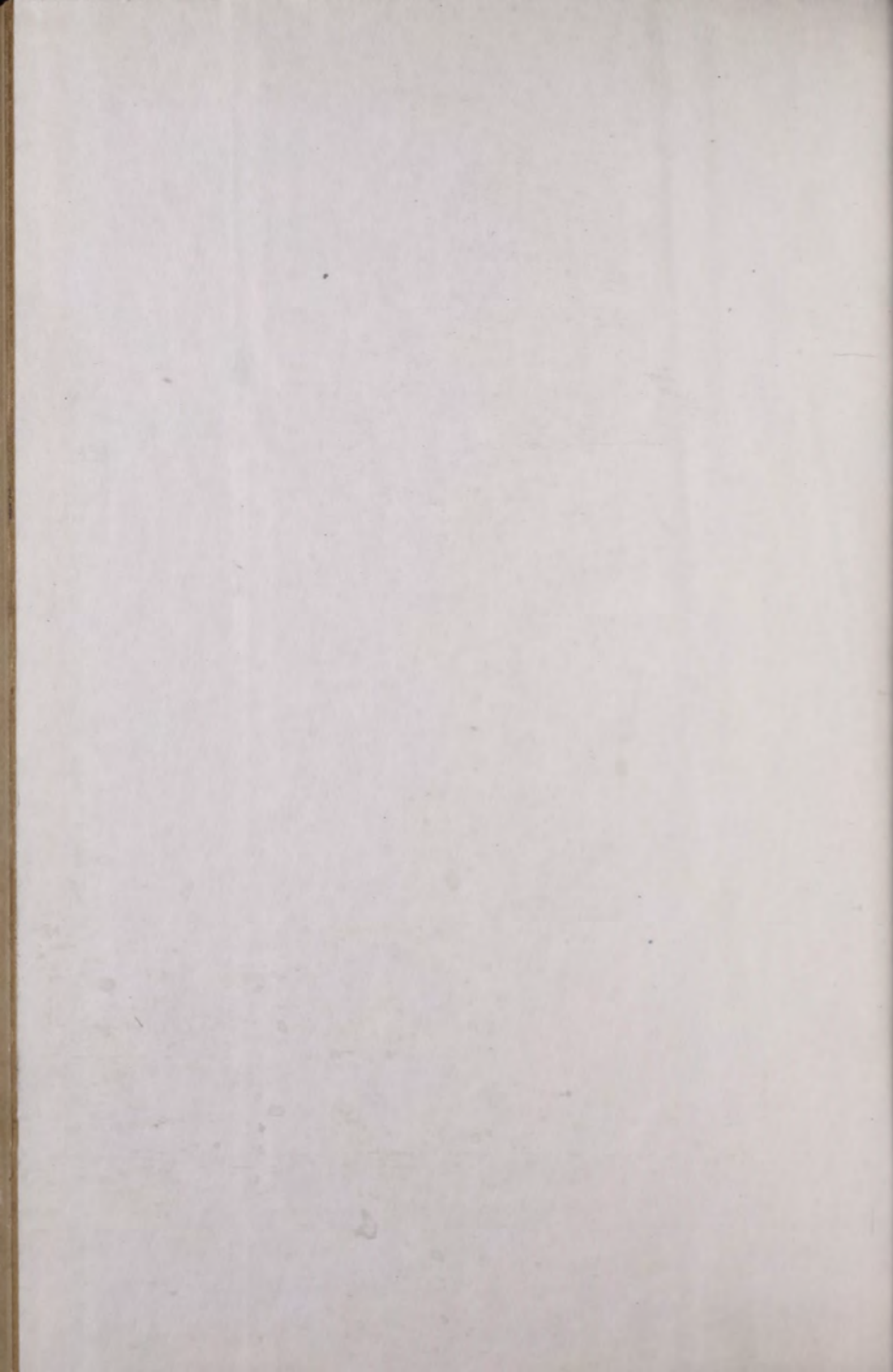
XVI. §. A bábák józan, becsületes életmódra, s a közönség, az orvosok és szülésznői ügyfeleik irányában illedelmes magaviseletre kötelesek.

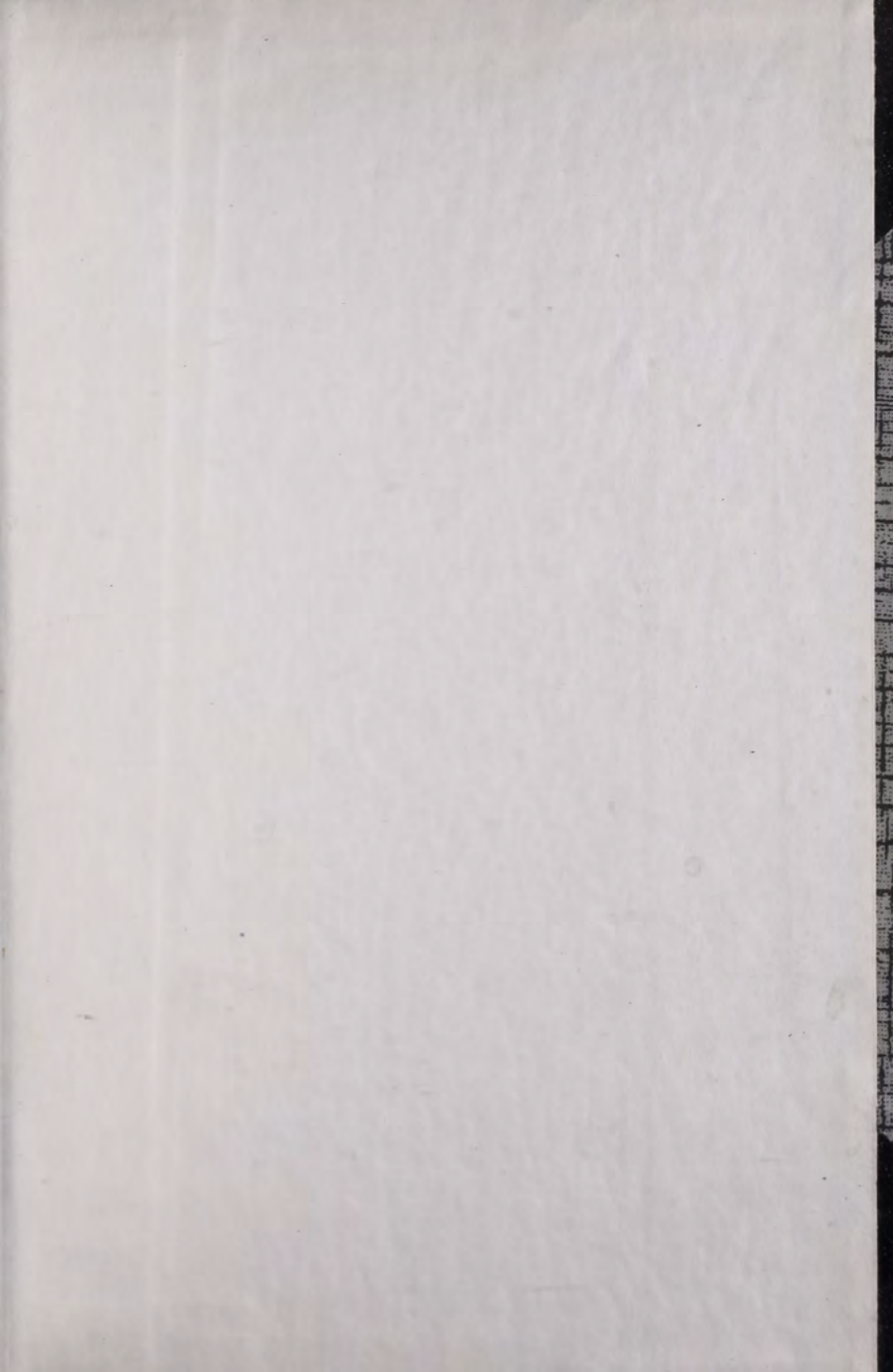
Szülésznő esküje.

Én N. N. esküszöm és fogadom, hogy kötelességemnek minden szülésnél lelkiismeretesen és gondosan meg fogok felelni, minden mellétekintet nélkül járok el, és senkinek szándékosan ártani nem fogok; fogadom, hogy a reám bizott szülőket, szegényt és gazdagot, bábái segedelemben legjobb tehetségem szerint egyaránt részesítem, azokat el nem hagyom és el nem hanyagolom, s mindenkor és mindenben szülésznői utasításom értelmében, legjobb képességem szerint fogok eljárni.

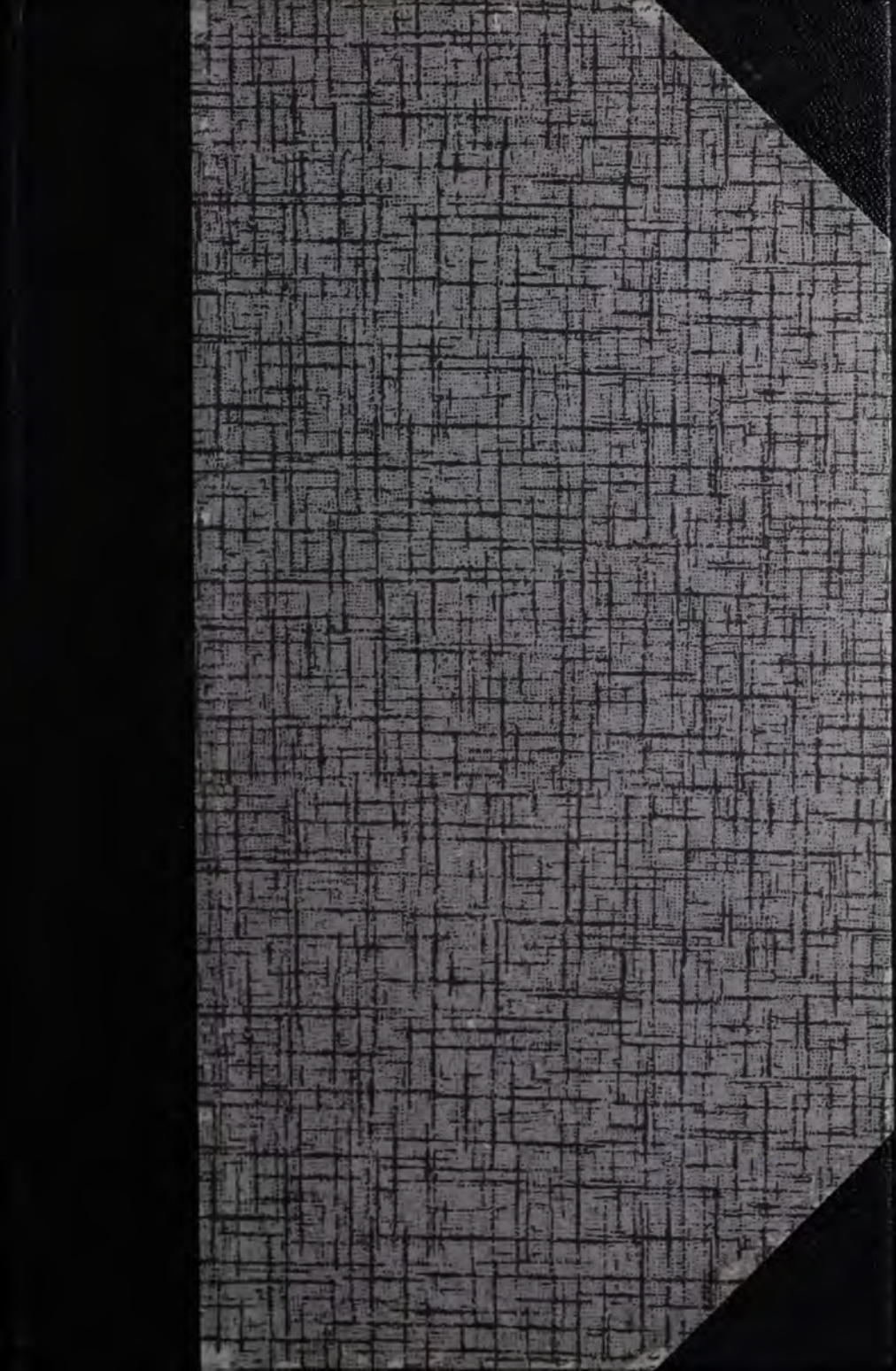
Isten engem ugy segítjen!

XLII 1416

